

શ્રી

મ.જન રત્નાકર

યાને

અમર વાણી.

“દુઃખમાં તો હરિને બળે, સુખમાં ભળે ન કોય;
જો સુખમાં હરિને બળે, તો દુઃખ બરા ન હોય.”

સુસુખને બસે જાણી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

અમર વાણી પટેલ.

બુકબોલર અને પબ્લીશર.

મીરાંચેડ—અમદાવાદ.

શ્રી નિર્મળ પ્રી ટીંગ પ્રેસમાં છપ્પા—અમદાવાદ.

સર્વ હક સ્વાધીન.

સંવત ૧૯૧૧

ૐ

સને ૧૯૦૭

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજસતી કૉપીરાશ્ટ્રિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૧૮૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ભજન ૨૮૫/૩૨

વિષય ૬ - : ૬૨

શ્રી

ભજન રત્નાકર.

દાહરો.

દુઃખમાં સૌ હરિને ભજે, સુખમાં ભજે ન કોય;
જો સુખમાં હરિને ભજે, તો દુઃખ જરા ન હોય.

આ ભવસાગરથી તરવાને ઇચ્છનારા
મુમુક્ષુજનોને વાસ્તે છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ઝવેરભાઈ ઊમેદભાઈ પટેલ

પુસ્તકો પ્રગટ કરનાર અને વેચનાર

રીચીરોડ—અમદાવાદ.

ધી નિર્મળ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં છાપી.

સર્વ હક સ્વાધીન

સંવત ૧૯૬૩

✽

સને ૧૯૦૭.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

૨૧૮૨

ગ્રાહકોને અગત્યની સૂચના.

અમારે ત્યાં સર્વ નવતનાં ગુજરાતી, અંગ્રેજી, સંસ્કૃત હિંદુ-
સ્તાની વગેરે પુસ્તકો મળે છે. કીમત પ્રમાણિકપણે વ્યાજખી
સેવામાં આવે છે. માટે સુગજનોએ જરૂર અમારે ત્યાંથી પુસ્તકો
મંગાવવાની મેહેરયાની કરવી.

ઝવેરભાઈ ઊમેદભાઈ પટેલ.

બુકસેલર—રીચીરોડ.

૨૧૮૨

અમદાવાદ.

અનુક્રમણિકા.

પ્રીતમદાસનાં પદ.

૫૯.

૧ પ્રીતમદાસનો કઠો. ૧. કંરીએ શ્રી કૃષ્ણ ઉપાસના...	૨
૨ કઠો. ૨. કઠા કર સદ્ગુરનો સંગ...	૩
૩ પ્રીતમદાસના મહિના ૧. કાર્તિકે કર્મ નિવાર...	૭
૪ ,, સોરઠ રાગના મહિના ૨. સદ્ગુરને ચરણે નમું.	૧૨
૫ ,, મહિના ૩. કાર્તિકે કાં ચેત્યો નાહિ મૂઢ ગમારે.	૧૮
૬ ,, મહિના ૪. શામળીયો ના આવ્યારે સૈયર શું થયું.	૨૧
૭ ,, મહિના ૫. સખી આવ્યો અપાડો માસરે.	૨૨
૮ ,, તિથિઓ ૧. આમાં વસ્તુ અનોપ છે...	૨૩
૯ ,, તિથિઓ ૨. પડવાનો પ્રથમ જાણીને...	૨૪
૧૦ ,, તિથિઓ ૩. પડવે એ પિંડ છે કાચોરે.	૨૬
૧૧ ,, તિથિઓ ૪. હરિ રમરણ નિશ્ચીન કીજે.	૨૭
૧૨ તિથિઓ ૫. પડવે તે પ્રથમ ચેતને, હજુએ...	૪૯
૧૩ આઠવાર. આઠ અંત પ્રીત અકોરેરે...	૨૮
૧૪ દેહ મનુષ્ય ધરી, હરી ન જાણ્યા તેણે સર્વસ ખોયું.	૨૮
૧૫ હરિ ભજનપિના, દુઃખ દરિયા સંસારનો પાર ન આવે.	૨૯
૧૬ મન વાણીડા લટકે લાભ કમાજે અવસર જાણી....	૨૯
૧૭ હરિ ભજન થકી, છોટા હોય તે સૌથી મોટા થાય.	૩૦
૧૮ મન માને નાહ, સો ફેરા સમજવું તોય શું થાય...	૩૦
૧૯ તન રેંડીડો, સદ્ગુર શબ્દે સુતર ફરવા લાગ્યો.	૩૧
૨૦ અગાળી જી, સંગ કરે સાચો પણ રંગ ચઢે નહી.	૩૧
૨૧ તજ દેહાભિમાન, મિથ્યા સુખ સાઈ શું ફાગટ પુલે.	૩૨
૨૨ હો જીવડા, જન્મ ધરીને ન લહ્યું હરીનું રૂપ...	૩૨
૨૩ નર ગાફલ ગુમાર, ગંદી દેહનો ગર્વ કરે શું થાય...	૩૩
૨૪ તાઈ સુપન સરીર, નીર હસતું એણીપેર હડી જાશે.	૩૩
૨૫ આજ ધન્ય ઘડી, સંત પધાર્યા પ્રેમે પાવન કીધાં...	૩૪
૨૬ તારી કાયામાં, કાણુ ખોલે છે તેને તું શોધી કાઢને...	૩૪

- ૨૭ રાખે જડ દેહ, તેના હું દેવતને સે નથી દેખતો... ૩૫
- ૨૮ તારા તનમાં તપાસ, ત્રીવેણી આદિ તીરથ તુજમાં વસે. ૩૫
- ૨૯ રસ અગમ અપાર, સુરી નર પાર ન પામે મન વાણીવડે. ૩૫
- ૩૦ શુદ્ધ ચિત્ત વિના, જપ તપ તીરથ વૃત કરે શું થાય. ૩૬
- ૩૧ હરી ભજન કરો, ભય ભાગે જમદતનો ભક્તિ ભાવે. ૩૬
- ૩૨ જીવ કેમ જાણે, હરી માયા બળ મોહું અગમ અપાર. ૩૬
- ૩૩ જે જે કલ્પતર, તાપ નિવારણ શીતળ જેની છાયા... ૩૭
- ૩૪ બ્રહ્મભાન લલી, નવલ લાલસું નેહ ધણો છે તારે... ૩૮
- ૩૫ અરે અણુસમન્તુ જીવ, શી શીખામણ દેહ તાં... ૩૮
- ૩૬ તમે હરી ખોલો, મિથ્યા ભાષણ મનથી મૂકી દીજો. ૩૯
- ૩૭ માયા તજીને જીવ ક્યાં જશેરે, જેને માયા તજીને... ૩૯
- ૩૮ માયા મળી છે તુને મારવારે, જેને માયા મળી છે. ૩૯
- ૩૯ રહો માયામાં મોહીનેરે, જીવ રહો માયામાં મોહીને. ૪૦
- ૪૦ કાયા કુસુમ કરમાશે, આજ કાલ કાયા કુસુમ કરમાશે. ૪૦
- ૪૧ સાચી કાંતી સગાધ સંસારમાં સાચી તે કાંતી સગાધ. ૪૦
- ૪૨ પોતાના જનને ઉદ્ધારે, જેમ તેમ પોતાના જનને... ૪૦
- ૪૩ પ્રેમનો પંથ છે ન્યારો, સરવથી પ્રેમનો પંથ છે ન્યારો. ૪૧
- ૪૪ રનેહ વિના વશ નાવે, શામળીયો રનેહ વિના વશ. ૪૧
- ૪૫ આનંદકારીરે આવો, નેણ કમળમાં નેહ વધારો... ૪૧
- ૪૬ આખો આગળ રે રહોને, અમને નિલ નિલ દર્શન. ૪૧
- ૪૭ સદા તમારે રે સંગે, આનંદ ઉલટ વાધ્યો અંગે... ૪૨
- ૪૮ તાર ન હુટેરે તેસું, અરસપરસ મન એક રસ. ... ૪૨
- ૪૯ જીવડા જેનેરે જાગી, તાં આયુષ્ય જાય અભાગી... ૪૨
- ૫૦ મહી મટકી માથે ધરી વ્રજ સુંદરી... ... ૪૩
- ૫૧ પ્રેમ તણે વશ પાતળીયો, સખી જાણી લે... ... ૪૩
- ૫૨ આસો શુદ્ધ અજવાળીયું, રંગભેર રમતા. ... ૪૪
- ૫૩ હો પ્રાણીરે, પ્રપંચ મૂકી સાચપણું હિર આણુજે... ૪૪
- ૫૪ ચિત્ત ચેતારે, જનમ ધરીને નામ હરાનું લીજીએ... ૪૫
- ૫૫ જીવ વચન વિચારી ખોલે, બહુ બકવાદ ન કરીજે... ૪૫
- ૫૬ તું તાં તન દેખ તપાસી, અનુભવ આંખ ઉઘાડી. ૪૫

૫૭ આજ અમારૂં બાળ્ય સજની, મોહન મોહોલે પધાર્યા.	૪૬
૫૮ જે સત્સંગ કરે શુદ્ધ ચિત્તે, સધળાં તીરથ તેને. ...	૪૬
૫૯ સાચું જોઇ છે તેને શામજેરે, જીવ જોતે વિચારી...	૪૬
૬૦ એવો અપરાધી કોણ છે રે, જેને બજન ના ભાવે.	૪૬
૬૧ ચાલો વેગે પ્રદાવન જઈએ, વાલાનીવેણુ વાગે છે.	૪૭
૬૨ તમે સુંદરી વિચાર શો કીધારે, કામતી કેમ આવ્યાં.	૪૮
૬૩ એક અરજ અમારી ઉર ધારોરે, ગીરધર ગુણવંતા.	૪૮
૬૪ વ્રીજબાળાનાં વચન ઉર આણ્યારે, રંગભેર રમવાને.	૪૮
૬૫ માણસ તેને તું માનજે, માને વેદની વાત...	૫૦
૬૬ હરિજન તેને તું જાણજે, જેને રૂદીએ હરિરંગ ...	૫૦
૬૭ સંતશિરોમણિ સર્વથી, શીતળ શબ્દ રસાળ. ...	૫૦
૬૮ મૂરખ સરખાં તે માણસાં, જેને નહી સમજણુ રેખ. ૫૧	
૬૯ પામર પ્રભુરસ તે શું પીએ, જીગમાં હરીનારે જન. ૫૧	
૭૦ હરી મહિમા મોટા જન જાણે, સનકાદિક શુકદેવ જોતે. ૫૨	
૭૧ હરીની માયા મહા બળવંતી, કોણે જીતી નવ જાય જોતે. ૫૨	
૭૨ રસના રામ રટણ કરીલે, બીજું બકવું મૂકી દે. ... ૫૨	
૭૩ તુંતો રામ સમરને પાપીરે, તને મુનશા દેહડી આપીરે. ૫૩	
૭૪ બાઇઓ ભક્તિ મારગ છે આકરોરે, શીર સાટાનો સોદો. ૫૪	
૭૫ સુરતા લાગી છે જેની બ્રમણુ ભાગી છે. ... ૫૪	
૭૬ સુંદીર શામ સોદામણો, લજ લાવસું. ... ૫૪	
૭૭ શા માટે સમજે નહી, નથી જાણતો. ... ૫૫	
૭૮ આજ બલે તમે આવીયા ઓધવજી... ... ૫૬	
૭૯ પ્રેમની વાતો ન્યારીઓ, ઓધવજી. ... ૫૭	
૮૦ ઓણું માણસ અકર્ષીયો. ઓધવજી.... ... ૫૭	
૮૧ પ્રીતમાં પડેદો ન કીજીએ, ઓધવજી.... ... ૫૮	
૮૨ પ્રદાવનતોરે ચંદ મારે રૂદીએ વસ્થો છે. ... ૫૮	
૮૩ ગોપીજનનારે પ્રાણ તે તો પ્રભુજીની પાસે.... ... ૫૯	
૮૪ વાલે વાઘરે વાંસલડી લાલ, પ્રદાવનમાં જીરે. ... ૬૦	
૮૫ આવો છેલ જીવીલાલાલ, કામણ કીધાંજીરે.... ... ૬૦	
૮૬ પ્રીતે પધારો પાતળીયાલાલ, મદીર મારેજી, ... ૬૦	

૮૭ સોળ કળા લખ ચંદ ઉગ્યો લાલ, શોભા સારીજરે.	૬૧
૮૮ આજ અનોપમ દહાડો લાલ, હરી ઘેર આવ્યાજરે.	૬૧
૮૯ પ્રેમ તણે પંથ ચાલેરે, તે મહાપદ મહાલે...	૬૧
૯૦ લે ગોવિંદ ગુણુ ગાધરે, દેહ દુર્લભ ભાષ.	૬૧
૯૧ કરુણા સિંધુ હરીનેરે, ભજ ભાવ ધરીને.	૬૨
૯૨ કર હરીસ્મરણુ સાચુરે, કામ કાયાનુ કાચુ...	૬૨
૯૩ અંતરજામીનું નથી અજાણ્યું, મનમાને તેમ મહાલો.	૬૨
૯૪ ચેતચેતરે અચેત પ્રાણી, શું સૂતો આજસ આણીરે.	૬૨
૯૫ જીવ અભાગી કાંઈ ના જાણે, મિથ્યા સુખને માણેરે.	૬૩
૯૬ સદ્ગુરુ સગે રહીએ રંગે, આનંદ વાધે અગેરે.	૬૩
૯૭ નેહ વિના હરી ન મળે કેને, અંતું લક્ષણુ અંતરે.	૬૩
૯૮ રતન પદારથરે, અલ્યા તને જનમ મળ્યો....	૬૪
૯૯ હરંરસ પીજેરે, પરમ પ્રેમે કરી.	૬૪
૧૦૦ સદ્ગુરુ શબ્દરે, ત્રિવિધ તાપ ટળ્યા...	૬૫
૧૦૧ તત્ત્વ સાંખ્યમારે, જોયું જીમત કરી.	૬૫
૧૦૨ સખી આજગ્મનોપમ દાડીલો, અતિ ઉલટ ...	૬૬
૧૦૩ સખી આનંદ સાગર ઉલટયો, મને પ્રગટયો છે ...	૬૬
૧૦૪ બ્રહ્મા વેદ બણેછેરે, અતિ હૈડે હરખે.	૬૭
૧૦૫ છોડ છોડ જગીશ્વ દોરડોરે, તારે દોરડીએ....	૬૭
૧૦૬ છોડ છોડ જગીશ્વ દોરડોરે, તારો સુદામોવીર.	૬૭
૧૦૭ સાંભળ સૈયર વાતડી, હું વારીરે.	૬૮
૧૦૮ હવે હરી લગતાં રખે જીવ હારે.	૬૯
૧૦૯ માયા મોહની તે નથી કાઢની દાસી...	૭૦
૧૧૦ કાળ વ્યાલનો ડંખ ન લાગે, અમૃત નામ ઉચારેજો	૭૨
૧૧૧ તુંતો નિંદા ન કરીશ કાઢની, પ્રેમે સુધારસ પીજેજો.	૭૨
૧૧૨ પ્રેમી જનની પાસ પ્રભુ છે, દુરીજનીયાંથી દુરજો.	૭૩
૧૧૩ આરા આવો અલખેલા, એક વાત કહું વિચારી જો.	૭૩
૧૧૪ કાયાનો અહંકાર ન કરશો, કાયા કાચો કળશ્યો જો.	૭૩
૧૧૫ અચેત તારી ઉંઘ ન ઉડે, માથે મરણુ ગાજે જો.	૭૪
૧૧૬ પરમારથનો પાર ન પ્રીછ્યો, તું તો પામર પ્રાણીજો.	૭૪

- ૧૧૭ આળપપાળે અવસર વીત્યો, શુભ કારજ ના કીધુંજો. ૭૪
- ૧૧૮ ચઢવું તારે હરીને નામે, અવર નહીં હિપાય જો... ૭૫
- ૧૧૯ સતાં જોઈ શામળીયાજી, તાન તમારી સાથે જો. ... ૭૫
- ૧૨૦ જોઈ વિચારી હું વરી છું, હવે ડોળે નહીં મન જો... ૭૫
- ૧૨૧ આનંદકારી અખંડ વિહારી, આદ્ય પુરુષ અવિનાશજો. ૭૫
- ૧૨૨ પ્રપંચ મૂકા મારા પ્રાણી, અંતે સાચા હશે તે ફળશેજો. ૭૬
- ૧૨૩ આ અવસરમાં હરીને ઝોળખો, યાન પામવા તત્પર
થાજો જો. ૭૬
- ૧૨૪ સ્મરણ કરને સંવિદ્યાનંદનું, મૂકી મન તણો અહંકારજો. ૭૬
- ૧૨૫ જે જે જગતગુરુ પરમાત્મા, તમારો મહિમા તે શું કહીએ જો ૭૭
- ૧૨૬ આવો મારા અંતરજામી સંત, સુખડું લીજો આનંદસું. ૭૭
- ૧૨૭ સાંભળ સૈયર વહાણપણાની વાત, નાથ જીવન અમારે. ૭૮
- ૧૨૮ જગતનું સુખ જાકળનું છે પાણી રે, જાણી લે. ... ૭૮
- ૧૨૯ મિથ્યા માયામાં શું મોહો મૂઢ રે, ચેતી લે... ... ૭૯
- ૧૩૦ હું માંડું તે સંસારનું છે મૂળ રે સમજી લે... ... ૭૯
- ૧૩૧ રામ રસાયણ પ્રેમ ધરી જે પીશે રે, માણી લે... ૮૦
- ૧૩૨ રસીએ રંગ વધારીયા, અતિઆનંદમાં... ... ૮૦
- ૧૩૩ તનની પીડા સૌ ટળી, મોહન મળતાં... ... ૮૧
- ૧૩૪ નવ રસના ભર્યા નાથજી, નૌતમ વયમાં. ... ૮૧
- ૧૩૫ શામ સોહાગી આવીયા, નવલે નેહો... ... ૮૧
- ૧૩૬ પામી પ્રેમ સ્નેહીને, પૂરણ પ્રીતે. ... ૮૨
- ૧૩૭ સ્નેહ વધારી શામજો, રંગભેર રમતાં... ... ૮૨
- ૧૩૮ પાતળીયો પ્રાણ આધાર છે, બાવે ભજીએ ... ૮૨
- ૧૩૯ સખી શામળીયો વર સાર છે, વાહાલે વરીએ ... ૮૨
- ૧૪૦ પ્રેમસુધારસ પીજીએ, આનંદ રસીયો... ... ૮૩
- ૧૪૧ જાણે નહીં જગજીવન અભાગી, મરણ તણો ભય મોટારે ૮૩
- ૧૪૨ પરમારથ પ્રીતો નહીં પ્રાણી, ઇચ્છો આપ સ્વારથ રે. ૮૩
- ૧૪૩ સાકુટ નરનો સંગ ન કરીએ, મરીએ મહા વીખખાધરે. ૮૪
- ૧૪૪ જે મુખમાં નહીં સીત ચરણામૃત, તે મુખ ન હોય પવિત્ર. ૮૪
- ૧૪૫ સસ સુધા ક્ષીરકૃષ્ણ નામ છે, જે જન જીગતે આખેરે. ૮૪

- ૧૪૬ કુરમ કષ્ટ પેરે અંગ સમેટે, ઉપર દીસે નહીં આકરરે. ૮૪
- ૧૪૭ આનંદકારી અયળ વિહારી, ગિરિવરધારી ગોકુળચંદરે. ૮૫
- ૧૪૮ લંપટરે તુને લાજ ન આવી, મુરખ મંદ અભાગી રે. ૮૫
- ૧૪૯ માયા સૌને મોહ પમાડે, હરી જનથી રહી હારીરે. ૮૫
- ૧૫૦ જે જને હરીનું નામ ન જાણ્યું, તે પસ્તાયા પ્રાણીરે. ૮૬
- ૧૫૧ કાચારે તારી કામ ન આવે, જો કરે કોડી ઉપાયરે. ૮૬
- ૧૫૨ કાચા કલ્પદ્રુમસમ જાણો, શોભા વર્ણવી ન જાયરે. ૮૬
- ૧૫૩ હરીહરી રટણ કર કંઠે કળીકાળમાં, પઠન પરીશ્રવનું ૮૬
- ૧૫૪ અચેતનર તારી ઉંઘ નહીં, કાળ આવીને પોહોચ્યોરે. ૮૭
- ૧૫૫ જીભહડીરે તને હરીગુણગાતાં, આવડી આજસ ક્યાંથીરે ૮૭
- ૧૫૬ કાણુ કરમે કરી હરી ગયો વીસરી, ધરીધરી દેહ દુઃખ ૮૮
- ૧૫૭ શે નથી સમજતો મુરખ માનવી, જાણ પલક તે પાછીનાવે. ૮૮
- ૧૫૮ સ્મરણુ છે સાચુંરે હરીનું સ્મરણુ છે સાચું. ... ૮૯
- ૧૫૯ પ્રભુને પરહરી જે કોષ્ટ અન્ય વાણીને ગાવે. ... ૮૯
- ૧૬૦ જગીને જપીએ હરીને જગીને જપીએ.... ... ૯૦
- ૧૬૧ અનેક જન્મનો ઉંઘ્યો પ્રાણી, કેમ કરી જાગે. ... ૯૦
- ૧૬૨ રામજી સત્ય છે સુણુ સાચું કહું તુજને, એક વાતસહી. ૯૦
- ૧૬૩ સંતવિના સંસારમાં, કોષ્ટ હરીનો મરમ ન જાણેરે... ૯૧
- ૧૬૪ સંત તે તીરથ રૂપ છે, માંહે રામ સુધાજી જાણેરે. ૯૧
- ૧૬૫ પ્રીતવિના પ્રભુ દૂર છે, તમે જોજો ભુકિત કરીનેરે. ૯૨
- ૧૬૬ સખી શ્યામ કંઈશર કુંવર જોને, કુંવર જોને. ... ૯૨
- ૧૬૭ જુએ જુવંતી જરખે જાંખીને, જાંખીનેરે જુએ જાંખીને. ૯૩
- ૧૬૮ ઓ આવેરે ઓ આવે, અલખેલો આનંદ રસીયો.... ૯૩
- ૧૬૯ આજ સખી જોવાને જમ્યો, જીવન જોવા સરણારે. ૯૩
- ૧૭૦ મુરખી સંગ શામળીયો આવે, જેમ ઉડગણમાં ઇંદુરે. ૯૩
- ૧૭૧ સુંદરરૂપ રસીકવર કેરું, કોટીક મનમથ લાજેરે. ... ૯૪
- ૧૭૨ નિર્ભગ નામ નિરંતર લેરે, રામ અનંત મુકુંદ મોરારી. ૯૪
- ૧૭૩ નામ વિના ગતિ મુક્તિ નહીરે. ૯૪
- ૧૭૪ રામ સુધારસ જે જન પીવે, અઘાપિ સીંધી નવનીધ. ૯૫
- ૧૭૫ તું તારું તન દેખ તપાસી, મટે મોહ મમતા માયા. ૯૫

- ૧૭૬ હરીમો મારગ છે શરાનો, નહી કાપરનું કામ જોને. ૯૫
 ૧૭૭ સંત સમાગમ જે જન કરશે, તેને પ્રગટે પ્રેમ જોને. ૯૬
 ૧૭૮ સંત કૃપાથી છુટે માયા, કાયા નિર્મળ થાય જોને.... ૯૬
 ૧૭૯ ગુરૂ બ્રહ્માનાં ચરણ ઉપાસીએ, સેહેજે શોક સમૂળો જાય ૯૭
 ૧૮૦ એવો અખંડ અમરવર હું વરી, ફરી પડવું નહી ભવફંદ. ૯૭
 ૧૮૧ શું કયું ગીતા ગાઇનેરે, તેં શું કયું ગીતા ગાઇને ... ૯૭
 ૧૮૨ તુ તો રામ રટણ કર રંગમાં, હવે રાખ હરી સાથે હેત. ૯૮
 ૧૮૩ સંત પારસચંદન બાવના, કામધેનુ કલ્પતરૂ સાર, ... ૯૮
 ૧૮૪ તું તો રામ રટણ કર રંગમાં, તારા અંગમાં ઉપજે આનંદ. ૯૯
 ૧૮૫ સદ્ગુરૂના તે શબ્દ વિચારતાં, મટે માયા મોહ વિકાર. ૧૦૦
 ૧૮૬ સંત લક્ષણ ત્રીશ સોહામણાં, ચિત્તવૃત્તી થઇ જોની ૧૦૦
 ૧૮૭ મન તું અળગું કાં અફળાય ખોજે નથી બોલવો. ૧૦૧
 ૧૮૮ સંતની સેવા કીજીએરે, શુદ્ધ ચિત્તે કરીને. ... ૧૦૧
 ૧૮૯ સંત ભગવંત એક રૂપછેરે, ભિન્ન ભાવ ન આણો!... ૧૦૧
 ૧૯૦ જન્મ કૃતારથ કીજીએરે, રહીએ સાધુની સંગે. ... ૧૦૨
 ૧૯૧ જ્ઞાન ગંગામાં ઝીલીએરે, નિલ નેહ ધરીને.... ૧૦૨
 ૧૯૨ ગુરૂગમે ઘટમાં જોયોરે, સંસય સર્વ ટળ્યો.... ૧૦૨
 ૧૯૩ આ તનમાં તીરથ રે, તરવ વિચાર તણું. ... ૧૦૩
 ૧૯૪ સદ્ગુરૂને શબ્દેરે, સ્થ તીરથ તેહેને.... ૧૦૩
 ૧૯૫ પુરણાનંદ પોતેરે, પરપંચ પરહરતા.... ૧૦૪
 ૧૯૬ ભૂલ ધણી ભાંગીરે, બ્રહ્માનંદ ભાસ્યો. ... ૧૦૪
 ૧૯૭ ભજન કરી લ્યો ભાવેરે, ભવ ભટકણ ભાગે. ... ૧૦૪
 ૧૯૮ જા સદ્ગુરૂને શરણેરે, સૌ સંશય હરશે. ... ૧૦૫
 ૧૯૯ જે પરમારથ પ્રીછેરે તેને પાપ ન પરસે. ... ૧૦૫
 ૨૦૦ કાયા બની છે તારી કારમીરે, હરીનું ધ્યાન ધરજો... ૧૦૫
 ૨૦૧ મનમાં જાણું છે મરવું નથીરે, દેહને અભિમાને. ... ૧૦૬
 ૨૦૨ જતન કર્યે જીવવું નથીરે, ચિત્તમાં ચેલચોંપે. ... ૧૦૭
 ૨૦૩ લંપટ શે નથી લાજતોરે, કુબુદ્ધિ શું કહીએ. ... ૧૦૮
 ૨૦૪ દુઃખ ટળશેરે આસોઆસે સ્મરણ કરજો સામનું ... ૧૦૯
 ૨૦૫ પુન્ય કરજોરે પુન્યવિના પ્રભુ પ્રેમ રનેહી કેમ પામીએ. ૧૦૯

૨૦૬ જન્મળી જીવડે મુક્તિની જુક્તિ ન જાણી....	૧૦૬
૨૦૭ મંસાની જીવે હરી સાથે હેત ન આણ્યું.	૧૧૦
૨૦૮ સંસાર માંહી શોક મેહળી માયા.	૧૧૦
૨૦૯ હરી સ્મરણ કરી દ્યો જ્યાં લગી જુગમાં જીવો ...	૧૧૧
૨૧૦ મુકીદે મૂઠ ગમાર, મમતા મન કેરી....	૧૧૧
૨૧૧ છે બ્રહ્માનંદ ભરપૂર, બ્રહ્માને જાવેરે....	૧૧૨
૨૧૨ કંઈક જુગ વીત્યારે જૂતળ બટકતાં રે.	૧૧૨
૨૧૩ આગસ આણીરે જિંધ મા અભાગીયારે.	૧૧૩
૨૧૪ હરીરસ પીતારે વિલંબ ન કીજીએરે....	૧૧૪
૨૧૫ ફરી ફરીનેરે શીદ પડે રંદમાં રે.	૧૧૪
૨૧૬ ગોવિંદ ગોવિંદ ગાધીરે, જગલગ ઘટમાં શ્વાસ....	૧૧૫
૨૧૭ રામમુખારસ પીજીએરે, આ અવસર સાર....	૧૧૫
૨૧૮ જોને વિચારી તું જીવડારે, માથે મરણનો માર ...	૧૧૫
૨૧૯ હરીસ્મરણ કર હેતમારે, ચિત્તમાં ચિત્ત ચેસ.	૧૧૬
૨૨૦ ભજન કરી લે ધ્યાન ધરી લે, અવસર વીતી જાયે.	૧૧૬
૨૨૧ શા માટે તું સૂઝ રહ્યો છે, અચેત પામર પ્રાણી.	૧૧૭
૨૨૨ ધન્ય ધન્ય વસુદેવ દેવકી રાણીરે.	૧૧૮
૨૨૩ જીરે નંદનો કુંવર સોહામણી... ..	૧૨૦
૨૨૪ જીરે હરી લીલા રણીયામણી.	૧૨૧
૨૨૫ સખી આજ આનંદ રંગ અંગમાં.	૧૨૨
૨૨૬ ભક્તિ એવી રે ભાષ એવી, તરસ્યાને પાણી રે જેવી.	૧૨૩
૨૨૭ જે રાધાવર રાસ બિહારી, સુંદરતાપર વારી... ..	૧૨૩
૨૨૮ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહો વાસુદેવ, હેત હૈયામાં આણી.	૧૨૩
૨૨૯ હિતમ હડીના ગુણવાદ જોણે, સૂણ્યા નહી રનેહ ધરીને.	૧૨૪
૨૩૦ સામળીયાનું સ્મરણ કરતાં, જવન બંધન છૂટે.	૧૨૪
૨૩૧ રામ રામ નીજ નામ રટતાં, મટે તે મોહને માયા.	૧૨૪
૨૩૨ હરી નામ લેતાં રે વિલંબ ના કીજીએ રે... ..	૧૨૪
૨૩૩ ફરી ફરી મુનશ્યા રે દેહ મળવો નથી રે.	૧૨૫
૨૩૪ પુરવને પુન્યે રે પામ્યો આ દેહડી રે.	૧૨૬
૨૩૫ અતિ છબી સારી રે શ્રી રણજોડ છોમાળા... ..	૧૨૬

૨૩૬ માયા ક્ષણ હોરી ખેલીએ હો...	૧૨૭
૨૩૭ સોહં સંગ હોરી ખેલીએ હો ...	૧૨૭
૨૩૮ હીરા મોતી નામ હરીનું પથર બીજી વાતો...	૧૨૮
૨૩૯ ચેત મન ચેત મન ચાલવાની ચાલ છે. ...	૧૨૮
૨૪૦ નામમહિમા—રામ નામ અમુલ્ય રતન...	૧૨૯
૨૪૧ જ્ઞાનગીતા—પ્રથમ પ્રભુમું શ્રી ગુરુસ્વામી ...	૧૩૧
૨૪૨ તુલસીજીનો વિવાહ—ત્રીશુવન પાવન તુલસીજીનો વિવાહ રે. ૧૩૮	૧૩૮
૨૪૩ વાલો ચઢ્યા વરઘોડલે રે, સુખ સાગર કલોલ રે...	૧૩૯
૨૪૪ વરકન્યાતો મંડપમાં પધરાવ્યાં રે. ...	૧૩૯
૨૪૫ ગગનમંડળમાં અનહદ વાજાં વાગેરે...	૧૩૯
૨૪૬ વરકન્યાના દોરડીયા છોડાય રે...	૧૪૦
૨૪૭ આજ સખી અલખેલોજી ઘેર આવ્યા રે. ...	૧૪૦

સાખીઓ.

૨૪૮ ખગનું અંગ. અસંતને અડીએ નહી, અડકે ઉપજે રનાન.	૧૪૧
૨૪૯ નામ મહાત્મ્ય ...	૧૪૨
૨૫૦ સંત મહાત્મ્યકો અંગ...	૧૪૪
૨૫૧ ગુરુ મહિમાકો અંગ. ...	૧૪૬
૨૫૨ વિચારકો અંગ ...	૧૪૮
૨૫૩ જોગકો અંગ. ...	૧૫૦
૨૫૪ જ્ઞાનકો અંગ. ...	૧૫૨
૨૫૫ ભક્તિકો અંગ ...	૧૫૪
૨૫૬ પ્રેમકો અંગ. ...	૧૫૫
૨૫૭ વૈરાગ્યકો અંગ ...	૧૫૭
૨૫૮ અનન્યકો અંગ...	૧૫૮
૨૫૯ વેદકો અંગ...	૧૬૧
૨૬૦ તૃષ્ણાકો અંગ. ...	૧૬૩
૨૬૧ મનકો અંગ. ...	૧૬૪
૨૬૨ સુમરતકો અંગ. ...	૧૬૬
૨૬૩ માયાકો અંગ. ...	૧૬૮

૨૬૪ તત્ત્વસાખ્યકો અંગ.	૧૭૦
૨૬૫ બ્રહ્મસ્વરૂપ વર્ણન... ..	૧૭૧
૨૬૬ કામકો અંગ.	૧૭૩
૨૬૭ નારી નિંદનકો અંગ.	૧૭૬
૨૬૮ ભાવકો અંગ.	૧૭૯
૨૬૯ સંજ્ઞાકો અંગ.	૧૮૧
૨૭૦ સદ્ગુણકો અંગ.	૧૮૩
૨૭૧ બ્રહ્માનો ગરબો.	૧૮૪
૨૭૨ બળન કેમ કરતો નથી પાછરે સીતારામ કેમ થાશે રાજ.	૧૮૯
૨૭૩ હરી બજીએ તો આવે સુખની લેહેરબે.	૧૮૯
૨૭૪ રસ અગમ અપાર, સુરનર પાર ન પામે... ..	૧૯૦
૨૭૫ આનંદ મંગળ કરૂં આરતી, હરી ગુરૂ સંતની સેવા.	૧૯૧

નરભેરામ.

૨૭૬ રામ રામ રે મયા જીવને રડતાં નથી.	૧૯૧
--	-----

આશારામ.

૨૭૭ બાળાપણુ રમતાં મરું રે, જોખન નારીની માંય.	૧૯૨
---	-----

કપીર સાહેબ.

- ૨૭૮ બોહોતબલો હેરે ભાઇ, અવસર બહોત બડો હે ભાઇ. ૧૯૩
 ૨૭૯ હરિજન ભક્તિ નહોડે, સંતોભાઇ હરીજન ભક્તિ નહોડે. ૧૯૩
 ૨૮૦ સંતોભાઈ પ્રેમ પલાણુ ચિત્ત કરું આણુક ખેલકી લગામ. ૧૯૩
 ૨૮૧ એહી હાલ ફકીરી હોના, સૂણુ લેજો સખ કોઇ રે... ૧૯૪
 ૨૮૨ સમરણુ પૂરા જ્ઞાન હૈ, સમજો જો પરતાપા ... ૧૯૪
 ૨૮૩ દુનિયા દીવાની કે હમહૈ દીવાના,જકો હૈ ભાઇ અનહદ ગાના.૧૯૪
 ૨૮૪ મનકી ખોજ કરો મેરે ભાઇ, આ તન છુટે મન કહાં સમાઇ.૧૯૫
 ૨૮૫ હે ધર્મરાય સુનો ચિત્ત લાઈ,કાયાકો ભેદ હમકું દીયો બતાઇ.૧૯૫
 ૨૮૬ મેરી જાત વરણુ કુલહીન કહોજી કેસે તારોગે. ... ૧૯૬
 ૨૮૭ જાગરે જ'જાળી જીવડા એ તો મેળા હાટદારે ... ૧૯૬
 ૨૮૮ ખલક સખ રેનકા સુપના, સમજ મન કોઈ નહી અપના. ૧૯૬
 ૨૮૯ જા કુલ હરીતી ભક્તિ ન સાધી,જીવત ક્યૌં નમુઓ અબાગી.૧૯૬
 ૨૯૦ રામરસ ઐસા હે મેરે ભાઇ,જકે પીએસે મગન હો જાઇ. ૧૯૭
 ૨૯૧ સૈયાં મુને ડર હૈરે એક દીનકો, ઘડી ઘડી પલકો.... ૧૯૭
 ૨૯૨ મુખડા કયા દેખો દરપનમે, તેરે દયા ધરમ નહી મનમે.૧૯૮
 ૨૯૩ પંડીતો જાન પીઓ જલ પાની,તારી કાયા કેમ વટલાણી.૧૯૮
 ૨૯૪ મારગ જૂલ્યોરે બટાહિડા તું મારગ જૂલ્યો રે... ... ૧૯૯
 ૨૯૫ જ્યાં દેખે સો દુખીયા બાબા, સુખીયા કોઇ નહીરે... ૧૯૯
 ૨૯૬ જોડી જોડી જોડીરે, નર કાયકું માયા જોડીરે. ... ૧૯૯
 ૨૯૭ દેખો દુરમતિ આ સંસારકી,સંસારકી સંસારકી સંસારકીરે.૨૦૦
 ૨૯૮ પ્રાણી હરી ભજતાં વિલંબ ન કરરે હો લાડકડા મનવા.૨૦૦
 ૨૯૯ કબ સુમરોગે રામ અબ તુમ કબ સુમરોગે રામ.... ૨૦૧
 ૩૦૦ રામ નામ તું ભજલે પ્રાણી, ક્યું મગરખી કરતાહે...૨૦૧
 ૩૦૧ સખ પૈસેકા ભાઇ અપના સાથી નહી કોઇ.... ... ૨૦૧
 ૩૦૨ અબ તું ગાફલ મત રહેના બે, જનમકા સાર્થક કરના બે. ૨૦૧
 ૩૦૩ જનમકા અજબ તડકા બે, તું કયા જાને લડકા બે... ૨૦૨
 ૩૦૪ તનકા નહી બરોંસા બે, દેખે કાલ તમાસા બે ... ૨૦૨
 ૩૦૫ બકવા મત કરના બે, ખુદાકા નામ જપનારે. ... ૨૦૨
 ૩૦૬ નામવિના ધીકધીક નરનારી,ક્યા બયો તુંમ આયે સંસારી. ૨૦૩

૩૦૭	ધસ તન ધનકી કોન બગાઇ, દેખત નયનોમેં મીટી મીલાઇ.૨૦૩	
૩૦૮	ક્યા માયું મેરે રામ થોડે જીવનેમેં. ૨૦૩	
૩૦૯	જમસેં ખુશ લડુંગા બે, હરીકા ભજન કરૂંગારે ... ૨૦૩	
૩૧૦	જા ધર હરી કયા નહી કીર્તન, સંત નહી મીજાના. ૨૦૪	
૩૧૧	જેને સાધુકી સંગત પાઇ, વાકી પૂરણુ કમાઇ ... ૨૦૪	
૩૧૨	સંગત મત કરના ખોટી, દુનિયા ઉલટી હૈ જુટી ... ૨૦૪	
૩૧૩	આખર મરના હૈ મરના હૈ, ક્યા ગુમાન કરના. ... ૨૦૫	
૩૧૪	કાયા તુને ઘડીએ ન રાખે કોઇ, તુને પલક ન રાખે કોઇ.૨૦૫	
૩૧૫	કાયા નહી તેરી નહી તેરી, મત કર મેરી મેરી. ... ૨૦૫	
૩૧૬	નિર્ધન કે ધન રામ, હમારે નિર્ધનકે ધન રામ ... ૨૦૬	
૩૧૭	અવસર બેર બેર નહી આવે, ... ૨૦૬	
૩૧૮	શુદીએ ક્યા ગુમાનમેં, આ તન મીટીમેં મીલજના... ૨૦૬	
૩૧૯	સમજ ભોજ મન બોજ દીવાને, આશક હોકર રોનાક્યા.૨૦૭	
૩૨૦	નીંદા મત કરના કીસકી, સચ્ચી ખાત કળીરકી ... ૨૦૭	
૩૨૧	જીને આપકું જોયા નહી, દીલ ડાઘકું ખોયા નહી... ૨૦૮	
૩૨૨	જે કુજે હરીની ભક્તિ ન સાધી,તું જીવતે ક્યું નમુઓ અભાગી.૨૦૮	
૩૨૩	ગુરુ સમાન દાતા નહી કોઇ ભાઇ,મુક્તિ મારગ દીયારે બતાઇ.૨૦૮	
૩૨૪	દીન નીકે ખીત જાતે હય, સુમરન કર મન રામ નામકો.૨૦૯	
૩૨૫	તુમ ધર જાઓરે કળીરકી બેના, તમે ક્યા મયકાવો નેના.૨૦૯	
૩૨૬	જગમેં રામ ભજ્યા સોઇ જીતા, રામ ભજ્યા સોઇ જીત્યા.૨૧૦	
૩૨૭	આજુ મહા મંગલ ત્રિભુવનમેં,ખંભ ફેરી હરી પ્રગટ ભયે.૨૧૦	
૩૨૮	દેખો નાથને ધુમ મચાઇ, મચાઇ, મચાઇ, મચાઇ, દેખો.૨૧૦	
૩૨૯	તુમ માયામેં ખેલત હોરી, હોરી, હોરી, હોરી, તુમ. ૨૧૧	
૩૩૦	કાયા નગર પુરકોરે બસૈયા, કીત ગયો હોરીકો ખેલૈયા. ૨૧૧	
૩૩૧	દેખો દેખો રે આ નરકી ભૂલ, સીંચત શાખા તજત મૂલ. ૨૧૧	
૩૩૨	હાંસે ગાડી હાંકોરે, મેરામણુ ગાડીવાલા. ૨૧૨	
૩૩૩	દીલ લગાય રામ ફકીરીમેં, રામ ફકીરી અદલ ફકીરી. ૨૧૨	

તુલસીદાસ.

૩૩૪	સીતાપતિ રામચંદ્ર, રઘુપતિ રઘુરાઈ. ૨૧૨
૩૩૫	દીનકો દયાલ જાંડી, કોન શરન જાઉં.... .. ૨૧૩

- ૩૩૬ ભગીએ રઘુનાથ કુંવર, પાંછી વન બોલે. ... ૨૧૩
 ૩૩૭ નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો, એહી અચરજ મોયે પાયો. ૨૧૩
 ૩૩૮ એસી મૂઢતા યા મનકી, પરહરી રામભક્તિ સુર સરિતા. ૨૧૪
 ૩૩૯ તૃષ્ણા તું ન મધ મેરે મનસે, બેર બેર તોકું સમુજયો. ૨૧૪
 ૩૪૦ જીનકે રામ સદા રખવારે, જલસેં રાખી અનલસેં રાખી. ૨૧૫

સુરદાસ.

- ૩૪૧ બંસુરી બજાઇ આજ રંગસોં મુરારી. ... ૨૧૫
 ૩૪૨ જસોદાને કારી અંધેરીમેં જાયો, એસો કાજો! રંગતાતેં પાયો. ૨૧૬
 ૩૪૩ શ્રીકૃષ્ણ કૃપા બીન કોન ઓધારે, નામ લીયે રીધસીધ. ૨૧૬
 ૩૪૪ હરી બીન કોન સગો નર તેરો, આદિ અંતમેં એહી સગો હે. ૨૧૭
 ૩૪૫ શ્રી હરી બીન કોઇ મેરે કામ ન આયો, બુડી બડી
 માથાકે કારન. ૨૧૭
 ૩૪૬ શ્યામ બીન કો પત રાજે મેરી, અંધકો અંધ દુષ્ટ દુઃશાસન. ૨૧૭

સુરશ્યામ.

- ૩૪૭ મંદીર દેખી ડ્યોરે સુદામોજી મંદીર દેખી ડ્યો. ... ૨૧૮
 ૩૪૮ અવગુન બહોત કીયોરે, પીયાબુ મેં અવગુન બહોત. ૨૧૮

નરસિંહ મેહેતા.

- ૩૪૯ મારા હરીજીસુ હેત ન દીસેરે, તેને ઘેર શીદ જમ્યે... ૨૧૮
 ૩૫૦ વૈષ્ણવ જનને વિષયથી ટળવું, ગળવું માંહેથી મનરે. ૨૧૮
 ૩૫૧ વૈષ્ણવ જનને વિરોધ ન કોઇસું, જેતાં કૃષ્ણ ચરણે
 ચિત્ત રહ્યોરે. ૨૧૯
 ૩૫૨ દેવા દેવ તુજને પડી દીન પ્રતિપાળવા કંથ કમળા રહેા
 સંત સામા. ૨૧૯
 ૩૫૩ મેં આપ્યું તે તમે અપાય નહી, સાંભજો શામળા આયુરે. ૨૨૦
 ૩૫૪ જેણેરે ગોવિંદરામ તમને વિસાર્યા, તમને વિસાર્યા તે નર. ૨૨૦
 ૩૫૫ જેણેરે શામળીયા ચરણરસ આપ્યો, તેણે સંસાર કુચ્યે
 કરી નાંખ્યો. ૨૨૧
 ૩૫૬ પ્રાણ થકી મુને વૈષ્ણવ વહાલા, રાતે દિવસ રહે ભાવું રે. ૨૨૧
 ૩૫૭ માળા તો મારા પ્રાણ સંગાથી, તે મૂકી કેમ જાયરે. ૨૨૨
 ૩૫૮ મુંડ મુંડાવે ને ટોપીરે ઘાલે, એમ ન થઇએ વેરાગીરે. ૨૨૨

- ૩૫૬ અનંત નામનું ઓસડ છે મારે, જેનાં ભાગ્ય હોય તેને ભાવેરે. ૨૨૨
 ૩૬૦ વેહેતી વેળામાં હાથે વાવરી લેજો, આગળ લાફા લોલ નથી. ૨૨૩
 ૩૬૧ વૈષ્ણવ જન તો તેને કહીએ, જે પીડ પીયારી જણેરે. ૨૨૩
 ૩૬૨ સીતાજી કહે શ્રી રામતે, મૃગલો લાવોને મારી... ૨૨૩
 ૩૬૩ રજની રમીનેરે હરી ઘેર આવીયારે, બળીયા માઈ ખારણું. ૨૨૪
 ૩૬૪ દારકાના વાસીરે અવસરે આવજોરે, રાણી રૂક્મણી કેરા કંથ. ૨૨૪
 ૩૬૫ ઘેલી ગોપી થઈ હરીને વેચવાને ચાલી... ૨૨૬
 ૩૬૬ જયછે જીવાની તારી જયછે જીવાની, હરીના ભજન વિના. ૨૨૬
 ૩૬૭ અખીલ બ્રહ્માંડમાં એક તું શ્રી હરી, જીજવે રૂપે અનંત ભાસે. ૨૨૬
 ૩૬૮ ધ્યાન ધર હરી તણું અદ્વિતિ આજસુ, જે થકી જન્મનાં
 દુઃખ નાસે. ૨૨૭

શીવજી.

- ૩૬૯ પાતળીયા પ્રેમે જમજોરે, પ્રીતમ પ્યારા... ૨૨૭
 ૩૭૦ રામ રટી લેને પ્રાણીયા, અંતે કામ છે એનું... ૨૨૮

વેહેરો.

- ૩૭૧ અનેક ઠેકાણે આયડ્યોરે લખયોરાશી વાર... ૨૨૮

મુકુંદ.

- ૩૭૨ ધનશ્યામ ગિરધરે નિર્ધનનું નાણું. ... ૨૨૯

હરીદાસ.

- ૩૭૩ હેતે હરીને ભજી દ્યોને પ્રાણી, આવો તે અવસર રડો જાણી. ૨૩૦

સંતદાસ.

- ૩૭૪ જન્હવી તીરે કુપ ખણાવે, આપે બૂદ્યો ને ઓરનકુ જીલાવે. ૨૩૦

- ૩૭૫ ચેત ચેત ભાષ સુખ કરીને, હેને પ્રીતે તું ભજને હરીને. ૨૩૧

ઝીલો.

- ૩૭૬ જાવું છે મરીરે વાલમ જાવું છે મરી, લેહે લગાડી રામને ભજો. ૨૩૧

કલ્યાણ.

- ૩૭૭ હરી ભજવાનું ચોધડીયું, તને ફરી ફરી નહી મળશેરે. ૨૩૨

મૂળદાસ.

- ૩૭૮ વૈરાગ્યના પદને વિધન આડાં ધણાં, કંઠજી બંધ કામના
 કોષક છુટે. ૨૩૨

અ ખૈ.

- ૩૭૯ બ્રમે ભૂલ્યા તેને શું કહીએ, વરતી નહી વેળા. ... ૨૩૩
૩૮૦ બ્યારે જોઇએ ત્યાં જીવતા, મુવા ન મળે કોઇ. ... ૨૩૩
૩૮૧ એક દીન એસો પ્રાણી આવશે, મારા હૈયમાં સાલેજી. ૨૩૩

જીવણુદાસ.

- ૩૮૨ સખુદ્ધિ મન હોયરે, તેને કાઈનો ડર નહીરે. ... ૨૩૪
૩૮૩ કાચી કાયાનોરે, શો કરવો ગારવો રે. ... ૨૩૪

માધવદાસ.

- ૩૮૪ કોહિ મેરે કામ ન આયો, હરીવિના કોહિ મેરે કામ ન આયો. ૨૩૫

કૃષ્ણજી.

- ૩૮૫ હરી ભજરે તું પામર પ્રાણી, માન શીખામણુ મારીજી. ૨૩૫
૩૮૬ અવતરીને એળે દીન ખોયા, હરી ન કીધા વાહાલાજી. ૨૩૬

નીરાંત.

- ૩૮૭ જાણુજે નથી રે કાંઈ તારું, એ જીવ તું જાણુજે નથી કાંઈ તારું. ૨૩૭
૩૮૮ કર્મ કરી શું કમાયો, વિચારી જોને કર્મ કરી શું કમાયો. ૨૩૭
૩૮૯ નુગરાને નવ જડે આરો, ઉતરયાનો નુગરાને નવ જડે આરો. ૨૩૮
૩૯૦ સુગરાનું સુખ શું વખાણું, આનંદે અતિ સુગરાનું

સુખ શું વખાણુ. ૨૩૮

- ૩૯૧ પંથનો પાર નહી આવે, ભજન વિના પંથનો પાર નહી આવે. ૨૩૯

દવારકાદાસ.

- ૩૯૨ સીતાપતિ રામહરી, ભજી લેને ભાવ કરી. ... ૨૪૦

ડુંગર.

- ૩૯૩ રામ રામ રટીએરે સાચા સ્નેહસુરે. ... ૨૪૦
૩૯૪ સુત વીત દારારે, સ્વપ્ના સરીખડુરે. ... ૨૪૧

દેવીદાસ.

- ૩૯૫ વાહાજીએ મુંને મોહલ્યો, જગ જોવાને કાજે.... ૨૪૧
૩૯૬ ભેદુ મળે તો વાતો કીજીએ, બીજા મરમ શું જાણે... ૨૪૨
૩૯૭ જો પદ તારુંરે હો જાગી, અવસર આવ્યો જાય અભાગી. ૨૪૨

માંડણ.

૩૯૮ ભજન કરો રામકા ભાઈ, છાંડ સખ તનકી અતુરાઈ. ૨૪૩

ખીમો.

૩૯૯ ગરબે સહગુરને રમીએ, બુકડે મારગ નવ જાણ્યો. ૨૪૩

પ્રેમદાસ.

૪૦૦ બની આવે તો રામ નામ લઈએ નીકર મૈાન રહીએ. ... ૨૪૪

ગોરખ.

૪૦૧ સાધુરે સુખી રાગ ભરથરી, મહા દુઃખીયા સંસારા... ૨૪૪

રવિસાહેબ.

૪૦૨ મન વણુજારે, અરથે તું આવીયોરે. ... ૨૪૫

રણછોડ.

૪૦૩ દીલમાં દીવો કરોરે દીવો કરો, દયા દીવેત્ર પરાંયુ પ્રેમ લાવો. ૨૪૬

૪૦૪ જે દુઃખ થાય તે થાજે રે રૂડા રામને ભજતાં. ... ૨૪૬

પ્રેમલદાસ.

૪૦૫ હરી ભજતાં હજુ કોઈની લાજ જતાં નથી જાણીરે. ૨૪૬

કલ્યાણ.

૪૦૬ સગપણ સાચું શાનું લાઈ, શું માયાને વળગ્યું રે.... ૨૪૭

રૂઢનાથદાસ.

૪૦૭ હરી હરી બોલ બોલ સુખમાં, હારે રામ સુખમાં સુખમાં

સુખમાં—૨૪૭

ગુરૂનાનક.

૪૦૮ જીવિતકો વ્યવહાર, જગતમેં જીવિતકો વ્યવહાર. ... ૨૪૭

૪૦૯ જુઠી દેખી પ્રીત, જગતમેં જુઠી દેખી પ્રીત.... ૨૪૮

દેવો.

૪૧૦ અવસર તેરો પલપલ જાવે, સુતે તુજે નીંદ ક્યૌં આવે. ૨૪૮

૪૧૧ તું ક્યા સુખ દેખી લોભાનો, યહી જગ સ્વપ્ન કરી જાનો. ૨૪૮

૪૧૨ મત અભિમાન કર પ્યારે, હરી ભજ રેન દીન સારે.... ૨૪૯

૪૧૩ જગતસોં કામ ક્યા તેરા, પ્રભુ ભજ મન તું મેરા.... ૨૪૯

૪૧૪ પતંગી રંગ જ્યૌં રાતા, તેરે જગ દેખતે જાતા. ... ૨૫૦

મછંદર.

૪૧૫ બચ્ચા મત કરના અભિમાન, એક દીન નીકલ જાયગા પ્રાન. ૨૫૦

ચંદ્રસખી.

૪૧૬ મેરો મન હર લીનો રાજ રનછોર, આસપાસ રતનાગર સાગર. ૨૫૦

૪૧૭ બળે મન રાધે નંદકીસોર, માત જસોદા પાલને ઝુલાવે. ૨૫૧

૪૧૮ તેરી સુરત દેખ લોભાની, મીલતા બનજો રાજ ગુમાની. ૨૫૧

૪૧૯ ગીરીધર લાગે રામ નીકા, કૃષ્ણ કુંવર નંદજીકો ... ૨૫૧

ખીમ.

૪૨૦ જન મુખસેં સીયારામ ન સુમર્યો, તીન મુખમેં તો ધુલપરીરે. ૨૫૧

ગણપત.

૪૨૧ જાના જગકા સુખ છોડી, રેડના નહી કોઉ પાવેરે. ૨૫૨

ચીમનલાલ.

૪૨૨ જીવ જાજાળી, શું સાઈ કીધું તેં આ સંસારમાં... ... ૨૫૨

૪૨૩ તારી હરી ભજવાની વેળા સૌ વહી જાય છેરે... ... ૨૫૩

૪૨૪ મુરખ તું ભાવ વડે ભજ હરી, વખત નહી આવે આવો ફરી. ૨૫૩

૪૨૫ અહો ! પ્રભુ શી ગતિ થાશે મારી, ચાલ્યો વિશ્વ વિષે
થઈ અવિચારી. ૨૫૩

ભોજેભગત.

૪૨૬ કક્કા લે કેશવને ભજી, કામ કોધને લોભજ તજી... ૨૫૪

૪૨૭ ભાષ તું દેહીરે ધરીને કાંક દેની... ... ૨૫૬

૪૨૮ અખ તો ભજન કરના મન ભાષ. ૨૫૬

૪૨૯ ગર્ભમાં ગુણુ ગોવિંદના ગાતો, નિત્ય તું લેતો નામ. ... ૨૫૯

૪૩૦ મન કહ્યું નથી માનતું ને જોર કરેરે જાજાળ... ... ૨૬૦

૪૩૧ અભિમાને જીવ ચાલતા, ઊંચકી તેને ગળી ગયો કાળ. ... ૨૬૦

૪૩૨ પ્રહ્લાદ ઉપર પિતા કાપ્યો, નિશ્ચે કહે તારો નાશ. ... ૨૬૧

૪૩૩ રહેજો નેહુ તણે નાતેરે, વાલો મારો નહી આવે વાતે. ૨૬૨

૪૩૪ મૂરખને કઈ પેરે સમજવું, ભાષ એને નિશ્ચે નરકમાં જવું. ૨૬૨

૪૩૫ મન તું હજી શીખામણુ માન, એકદીન ચાલવું છે રમથાન. ૨૬૩

૪૩૬ ભવમાં ભજન કરી લે મન ભાષ, અંતરમાં કારે
રહો ઉઝાઈ. ૨૬૩

૪૩૭ મુરખો મોહને ઘોડે ચઢેરે, માથે કાળ નગારાં ગડે... ૨૬૩
 ૪૩૮ હવે હુંતો માન ગયો મેલીરે, વાલા મારા વાહાર કરો વેહેલી. ૨૬૪

બાપુસાહેબ.

૪૩૯ સમજે સત નામ તેને તો કહીએ જ્ઞાની. ... ૨૬૪
 ૪૪૦ હરીગુણ ગાય તેને હરી જેવા જાણો. ... ૨૬૫
 ૪૪૧ અલખને ખોળી કાઢે તેને તો કહીએ જોગી... ૨૬૬
 ૪૪૨ ભેદ બ્રહ્મનો ખતાવે તેજ ગુરદાતા... ૨૬૬
 ૪૪૩ જોને અલ્યા ચાર દિવસ સાજી કાયા છે. ... ૨૬૭
 ૪૪૪ ખેડી એક મોટીરે, તોડી નવ જે તૂટે... ૨૬૮
 ૪૪૫ ન છૂટે એવું શું છે રે, તે તો આજ જોઈએ વેહેલા. ૨૬૮

રૂપીરાજ.

૪૪૬ હરીગુણ ગાવામાં હુંસીલા, જગમાં હરીનારે જન... ૨૬૯
 ૪૪૭ ઠરશે કંચનના થાળમાં, ડુંગરી વાઘણ દૂધ... ૨૬૯
 ૪૪૮ જાણી જાણી મેં તો જાણીરે, આતો દુનિયા દિવાની. ૨૭૦
 ૪૪૯ દુરીજનીયાં છોને દાઝેરે, હું તો ન તજું હરીને. ... ૨૭૦
 ૪૫૦ દુરીજનીયાં દુઃખદાષરે, પ્રભુ બજાર્તા પજવે. ... ૨૭૧
 ૪૫૧ દુનિયાં રૂઠીને શું કરશે, પ્રભુ જેના બેલી. ... ૨૭૧
 ૪૫૨ દુરીજનીયાં કેમ ડરશે, અનાદિનાં અવળાં. ... ૨૭૧
 ૪૫૩ થોડો ફાટીજ કુણુ છે થોરીરે, પ્રાણીયા પાપીરે. ... ૨૭૨
 ૪૫૪ તારા ભેખમાં શો ભદ્રક બાળુરે, જીવડા જૂઠારે. ... ૨૭૨
 ૪૫૫ લાજ વાતોની એક વાત લેજો, શીખામણુ છેલીરે.... ૨૭૨
 ૪૫૬ માથે કાપી રહ્યા છે કાળરે, હાથ તને કેમ આવે. ... ૨૭૩
 ૪૫૭ આભડડોટમાં બુડયું બધું અંગરે, સાઈં થાય શી રીતે. ૨૭૩
 ૪૫૮ વાલીડા ચઢજ્યો વહારેરે, બળવંત બેલી. ... ૨૭૪
 ૪૫૯ ભૂધર હું તમને ભૂલ્યોરે, ભટકુંધું ભવમાં. ... ૨૭૪
 ૪૬૦ સાંબળજો સગા સાચારે, અલખેલા અરજી. ... ૨૭૪
 ૪૬૧ વીસાર્યા તેં વનમાળી રે, જીવલડા જૂઠા ... ૨૭૫
 ૪૬૨ જતી રહેશે કાલ જવાનીરે, છાકે છે શાથી ... ૨૭૫
 ૪૬૩ માને માઈ માઈરે, જાગીને જોને; તલભાર નથી કાંઈ તાઈરે ૨૭૬

- ૪૬૪ નારાયણ નર નારાયણુરે, જીભેથી જપને; પ્રાણી થા
હરી પારાયણુરે ૨૭૬
- ૪૬૫ રાખોને રીત અમારી, અમારા હો તે રાખોને રીત અમારી. ૨૭૭
- ૪૬૬ આટલી વાતે ઉદાસી, અમારૂં દીલ આટલી વાતે ઉદાસી. ૨૭૭
- ૪૬૭ રહેછે જોષ જોષ રાજી, અમારૂં દીલ રહેછે જોષ જોષ રાજી. ૨૭૭
- ૪૬૮ ધીરજ ધરને અરે અધીરા, ધન્ય દેશે અંન જોને. ૨૭૮
- ૪૬૯ બાળક રૂવે બહિવા માટે, માતા સમજે મર્મ જોને.... ૨૭૮
- ૪૭૦ શું કરવા તું સુખને માટે, દેહે દોટા દોટ જોને ... ૨૭૯
- ૪૭૧ ધીરજ રાખે તેને ધન્ય છે, બને નહીં બે ભાન જોને. ૨૭૯
- ૪૭૨ ભલે શુકન ચાઓ સારા આનંદ છે રે લોલ.... ... ૨૮૦
- ૪૭૩ કોઈનો ખુટવ્યો ન ખુટે, આનંદ છેરે લોલ.... ... ૨૮૦
- ૪૭૪ આતે સાચું કે સ્વપ્નું, આ શું થયુંરે લોલ;... ... ૨૮૦
- ૪૭૫ હવે કુણુ જય કાશી, ચિંતા ટળીરે લોલ; મળ્યા વૈકુંઠવાસી. ૨૮૧
- ૪૭૬ તેં તો જાણ્યો છે જરીર ઠાઠ સાચનોરે, આ તો કાયા છે
કુપો કાચનોરે. ૨૮૧

ભૂખણુદાસ..

- ૪૭૭ કથી વાતનો ખરખરો મન નાણો, સુખ દુઃખ તે દેહના
ધર્મ જાણો. ૨૮૨
- ૪૭૮ પીતા માત સંતાન ને મીત્ર જાત, એ તો સર્વ છે
આજપંપાજ વાત. ૨૮૩
- ૪૭૯ ધણા પુન્યના ભાવથી દેહ પામ્યા, હસંતાં રમંતાં સુખે
દીન વામ્યા. ૨૮૪
- ૪૮૦ તમે અવતર્યા લક્ષ ચોરાશીવાર, નથી પામીયા તોય
સંસાર પાર. ૨૮૬
- ૪૮૧ રમ્યા રંગ તે ગોપીકા સંગ રાસ, ધણે પ્રીત ભાવે
કરીને વિલાસ. ૨૮૭

દેવાનંદ.

- ૪૮૨ હૈયાના કુટયા હરીસંગે હેત ન કીધું. લખચોરાશી કેરું
લગડું માથે માગી લીધુંરે ૨૮૯
- ૪૮૩ દુનિયામાં ગણો, ગણાપણમાં દુઃખ પામે; ભવતારણ
ભગવાન વીસારી ચઢીયો ઠાલે. ૨૮૯

- ૪૮૪ અણાની તારા અંતરમાં દેખ વિચારી, અંત સમે કોષ
કામ ન આવે ૨૮૯
- ૪૮૫ પામર તેં પ્રાણી, વિસાર્યા વનમાળી; મિથ્યા મુખ મા.
યામાં મોહો. ૨૯૦
- ૪૮૬ કર પ્રભુ સંગાથે દદ પ્રીતડીરે, મરી જાવું મેલીને ધન
માલ ૨૯૦
- ૪૮૭ મળ્યો માણસનો દેહ ચિંતામણીરે, તારા અંગમાં છે
રોગ અસાધ્ય. ૨૯૦
- ૪૮૮ તારા મનમાં જાણે છે મરવું નથીરે, એવો નિશ્ચે ક્યો
નિરધાર, તેમાં. ૨૯૧
- ૪૮૯ તારે માથે નગારાં વાજે મોતનાંરે, નથી એક ધડીનો
નિરધાર, તોય. ૨૯૨
- ૪૯૦ ભળ્યો નહી ભગવાનને રે, મળ્યો માણસનો દેહ; પ્રીત
કરી પરનારમાં ૨૯૨
- ૪૯૧ અંતે જાવું છે એકલારે, સંગે આવે નહી કોષ; માત
પિતાને બાપ દીકરા. ૨૯૨
- ૪૯૨ ભુલી ગયો ભગવાનનેરે, ગયું જોખન બાળ; આવ્યું બુ-
ઢાપણ અંગમાં ૨૯૩
- ૪૯૩ પ્રભુ લજલેને પ્રાણીયારે, ધન દોલત નાર; અંતે જાવું
તજ એકલા. ૨૯૩

પ્રહ્લાનંદ.

- ૪૯૪ દાટ્યો રહેને ચોર દૈવના, શું મુખ લઇને બોલેજી ... ૨૯૩
- ૪૯૫ પ્રભુ ભળ્યા વિના ગાફલ પ્રાણી, આમેં ઉમ્મર બોધજી. ૨૯૩
- ૪૯૬ આ તન રંગ પતંગ સરીખો, જાતાં વાર ન લાગેજી. ૨૯૪
- ૪૯૭ મનુષ્ય દેહ ધરીને મૂરખ, તેં શું કરી કમાણીજી. ... ૨૯૪

કલ્યાણ.

- ૪૯૮ હરી ભજવાનું ચોધડીયું તુંને, ફરી ફરી નહી મળશેરે. ૨૯૫

ભગત ભોવન.

- ૪૯૯ ગોવિંદ ગુણ ગાઈલ્યો મનધેલા, તમે થાઓને વેહેલા વેહેલા. ૨૯૫

રોહીદાસ.

૫૦૦ અખ કૈસે છુટેરે રામધુન લાગી, રામધુન લાગી ગોપાળ

ધુન લાગી. ૨૯૬

છોટમ.

૫૦૧ ભૂલમાં શું ફરે ભમતો નફટ નર ભૂલમાં શું ફરે ભમતો. ૨૯૬

૫૦૨ છે સુપનાની બાજી જગત સુખ છે સુપનાની બાજી. ૨૯૭

૫૦૩ જીરે શું રે ઊધે છે અજ્ઞાનમાં, આવો અવસર એજે

જાય, વળતીતે શુ થાય. ૨૯૭

૫૦૪ જીરે સંસાર સાગર જાણવો, એમાં મોહ માયા બહુ

નીર, છે શોક સમીર. ૨૯૮

૫૦૫ મીરાંબાઇનું જન્મ ચરીત્ર પૃષ્ઠ ૧ થી ૧૧ સુધી.

૫૦૬ મુજ અજાણે મોટીરે મીરાંબાઇ શામળો ધરેણું.... ૧૧

૫૦૭ ક્યાં ગયો પેલો મોરલીવાળો અમારા ધુધટ બોલીરે. ૧૨

૫૦૮ બોલમાં બોલમાં બોલમારે, રાધાકૃષ્ણ વિના બીજું બોલમાં. ૧૨

૫૦૯ લેહ લાગી મને તારી અલ્યાજી, લેહ લાગી મને તારી. ૧૨

૫૧૦ કાલે પરણાવશું ગોપી, કુંવરને કાલે પરણાવશું ગોપી. ૧૨

૫૧૧ હારે કોઇ માધવ લ્યો માધવ લ્યો, વેચતી વ્રજનારીરે. ૧૩

૫૧૨ અરજ કરેછે રાંકડી ઉભીઉભી અરજ કરેછે મીરાં રાંકડી. ૧૩

૫૧૩ આજ મારે સાધુજનનો સંગરે, રાણા મારાં ભાગ્ય બળ્યાં. ૧૩

૫૧૪ કાગળ કોણ લેઇ જાયરે, મથુરામાં વસે મેવાસી. ... ૧૪

૫૧૫ લેતાંલેતાં શ્રીરામજીનું નામરે હો, લોકડીયાં તો લાગે મરે. ૧૪

૫૧૬ આવત મોરી ગલીયનમે ગીરધારી, મેં તો ખુપગમલાજી મારી. ૧૪

૫૧૭ મોહન લાગત પ્યારા, રાણાજી મોહન લાગત પ્યારા... ૧૪

૫૧૮ નાય તુમ જનત હો સખ ધટકી, મીરાં ભક્તિ કરેરે પ્રગટકી. ૧૫

૫૧૯ કહાં ગયો પેલો મોરલીવાળો, અમને રાસ રમાડીરે... ૧૫

૫૨૦ અજબ સલૂણી મૃગાનેણી, તેં મોહન વશ કીધોજી... ૧૫

૫૨૧ ચાલને સખી મહી વેચવા જઇએ, સુંદીર શ્યામ રમતોજી. ૧૫

૫૨૨ ચાલને સખી મારો શ્યામ દેખાડું, ટંદાવનમાં ફરતોજી... ૧૬

૫૨૩ કંઠણ થયારે માધવ મથુરા જઇ કાગળ ન લખીયો કટકોરે. ૧૬

૫૨૪ પુનમ કેરો પૂર્ણ ચંદ્ર છે, રાસ રમે નંદલાલોજી. ... ૧૬

- ૫૨૫ આતુર થાઉં સુખ જોવાને ઘેર આવો લાલારે. ... ૧૬
- ૫૨૬ કરના ફફીરી તેરી ક્યા દીલગીરી, સદા મગનમેં રહેનાજી. ૧૬
- ૫૨૭ ખોલો મેરી રસના હરીહરી, તુમ ખોલો મેરીરસના ફરીફરી. ૧૭
- ૫૨૮ હું જાઉં જો મનનાં પાણીમાં, એક પંથ દો કાજ સરે... ૧૭
- ૫૨૯ નહીં જાઉં જો મનનાં પાણીમાં, મારગમેં નંદલાલ મળે. ૧૭
- ૫૩૦ હારે જાઓ જાઓરે જીવણુ જીકડા, હારેવાત કરતાં દીકડા. ૧૭
- ૫૩૧ હારે મારા સમ કાલે મળજો, પેલાં કલાં વચન તે પળજોરે. ૧૭
- ૫૩૨ હરિચાલો ડોકરમાંજીધ વસીએ, મને લેહલગાડી રંગરસીએરે. ૧૮
- ૫૩૩ ત્રીકમ માધવ ઔર પુરપોતમ, કુંવર કલ્યાણકી જોર... ૧૮
- ૫૩૪ માગત માખણુ રોટી, ગોપાલ પ્યારે માગત માખણુ રોટી. ૧૮
- ૫૩૫ મુખડાની માયા લાગીરે, મોહન તારા મુખડાની માયાલાગીરે. ૧૯
- ૫૩૬ દો દીનકે મીજખાન ખીગાર, દો દીનકે મીજખાન..... ૧૯
- ૫૩૭ કનૈયો તેરો જીમનામેં કુદ પયોરે, કનૈયો. ... ૧૯
- ૫૩૮ ઓધવજી પ્રારખધકી ગતિ ન્યારી, તમે જીઓને વાત વિચારી. ૨૦
- ૫૩૯ મરી જાવું માયા મેલીરે, મરી જાવું. ... ૨૦
- ૫૪૦ જામળીયો લાજ રાખે રાણાજી, પ્રજાજી લાજ રાખે... ૨૦
- ૫૪૧ મેંતો રૂઢેમાં ઓળખ્યા રામરે, રાણા ઘેર નહીં આવું... ૨૦
- ૫૪૨ નહીરે વીસડું હરી, અંતરમાંથી નહીરે વીસડું હરી... ૨૧
- ૫૪૩ તુંતો બજી લે મોહન પ્યારાને, તુંતો બજી લે મોરલીવાળાને. ૨૧
- ૫૪૪ શું કરવું છે રાણાજી રે ખીજને મારે શું કરવું છે.... ૨૨
- ૫૪૫ રાણાજીરે જીવનું સંગાથી ખીજું કોઈ નથી રે ... ૨૨
- ૫૪૬ સીતારામને બજીલ્યો ફાગટ શીદ બટકો ... ૨૩
- ૫૪૭ રાણાજી હુંતો આઘ વેરાગણુ છું ... ૨૩
- ૫૪૮ મારે હરી બજ્યાની છે વેળા રે. બેદુ વિના કોને કહીએ. ૨૪
- ૫૪૯ બાધ મને મળીયા તે મિત્ર ગોપાળ નહિ જાઉં સાસરીએ. ૨૪
- ૫૫૦ લેતાં લેતાં શ્રી રામજીનું નામરે હો લોકડીમાંતો લાજે મરેછે ૨૪
- ૫૫૧ મેં મેરો મન હરીસે જોયો, હરી સંગે જોયો ... ૨૫
- ૫૫૨ હરી મેરે નેનનમેં રહીઓ, હરી મેરે નેનનમેં રહીઓ. ૨૫
- ૫૫૩ થનક થનક તાયમ રે નાચે, નાચે નંદનો નાનડીઓ. ૨૬
- ૫૫૪થી૬૧૩ સુધી ગોવિંદજીપ્રાણુઅમારોરે, મનેજગલાઓઆરોરે. ૨૬

પ્રીતમદાસનાં પદ.

પ્રીતમદાસનો કઝો. ૧

રાગ ધોળ.

કરીએ કૃષ્ણ ઉપાસના, ધરીએ રૂઢયામાં ધ્યાન;
કરીએ નહી મર્લવાસમાં, ઠરીએ ઠીક નીંદાન. કરીએ. ૧
ખોટો ખેલ સંસારનો, આતસ બાલનો રંગ;
કરતાં વરસ વિત્યાં ધણાં, ક્ષણમાં યારો તે ભંગ. કરીએ ૨
ગુરુ ગમ ગાઈએ ગોવીંદને, જીવતું જોખમ જામ;
દયા દાનને દિનતા તે તરવાનો ઉપાય. કરીએ. ૩
ઘટ ઘટ પ્રત્યે રચના ધણી, ભરીયા રત્ન ભંડાર;
હીરા ખેતીની હાટડી, સદ્ગુરુ ખોલણ હાર. કરીએ. ૪
નીર્મળ નામ નારાયણનું, જીગતે જપશે જે કોય;
અવીચળ પદવી તે પામશે, આવાગમન ન હોય. કરીએ. ૫
ચિતવન કરીએ ચિદરૂપનું, ઈશ્વર ખોલે છે આપ;
એને સમર્થે મુખ ઉપજે, રળે ત્રીવીધના તાપ. કરીએ. ૬
છે છતી વસ્તુ કેજે નહી, જીવતું જોને અજ્ઞાન;
માયા પડદા મધ્યે પડ્યો, જીલવણીનું એ ભાન. કરીએ. ૭
જન્મ મરણ તણી આપદા, નથી કાંઈ સંકટ સેલ;
ધંધો કરતાં ઠણી પડ્યો, જેમ કાંઈ ધાણીનો ખેલ કરીએ. ૮
જાએ લોલે લાગી રહ્યો, માયાની મધ લાળ;
તેમ તેમ તૃષ્ણા વધી ધણી, કુટાયો કંઈક કાળ. કરીએ. ૯
નોતમ દેહ દુર્લભ દેવને, પ્રાણી પામ્યાણુ તેહ;
હીરો નીહારે નાંખીયો, એમાં ન રહ્યો સંદેહ કરીએ. ૧૦
દેહ ધરીએ નિજ નામની, સેવા સ્મરણ ધ્યાન;
હેતે હરીશ્ચ પીછાએ, મુકી માન ગુમાન. કરીએ. ૧૧

ઠીક ઠરીનેરે બેસીએ, રાખીનેરે વિશ્વાસ;
 જઠરામાં જેણે બાળવ્યો, પરહર પારકી આશ. કરીએ. ૧૨
 કમમમ ઠાલી શાને કરે, તારૂં ધાર્યું નહીં થાય.
 અમતુ થાયે ગાવીંદનુ, કોઇનુ બહુનું નહીં બાય. કરીએ. ૧૩
 ઠાંક્યો પાવક ધુમરે, ઠાંક્યો વાદળે સુર;
 માયાએ ઠાંક્યો આતમા, સમજજી રહી ગઈ છે દુર. કરીએ. ૧૪
 રજુ સંબંધે આવી મળ્યા, સુતવિત દારાને દેહ;
 લેવા દેવા બ્યારે મટે, મારગ લાગશે તેહ. કરીએ. ૧૫
 તોળ્યું તત્વ ત્રીલોકમાં, નહીં હરી નામ સમાન;
 બીજી સરવે એ બાદલું, અંતે આવે નહીં કામ. કરીએ. ૧૬
 થીરતા કરીને તું ન્યાળજે, રૂદે કમળમાં રૂપ;
 બાહ્યાલ્યંતર બાળજે, હરીનું અકળ સ્વરૂપ. કરીએ. ૧૭
 દેહતણું ફળ એહ છે, ભાવે ભલ્યે ભગવાન;
 બીજાં સાધન સંસારનાં, નહીં હરી નામ સમાન. કરીએ. ૧૮
 ધ્યાન ધરજે પરીબ્રજનું, જેમ કાંઈ લોભીને ધન;
 કામીને જેમ કામની, એવું કરીએ ચિતવન. કરીએ. ૧૯
 નિત્યે બાણ રહેવું નથી, જીઠા જગત વિશ્વાસ;
 એથી રહેજે તું અળગો, આઠે પહોર ઉઘાસ. કરીએ. ૨૦
 મિત નિરંતર કીજીએ, સદગુરૂ સંતની સાથ;
 રખે તું ઢાળી નાંખતો, અમૃતઆવ્યું છે હાથ. કરીએ. ૨૧
 ફોગટ ફેંક સંસારનો, સ્વાસ્થનો છે સનેહ;
 અંતે કોઈ કોઈનું નથી, તું તો તેનારે તેહ. કરીએ. ૨૨
 બાવન ઉપનીશદ વેદના, તેનું તત્વ વિચાર;
 તત્પદ ત્વં પદ ત્યાગીને, અસી પદમાં ચિત્તધાર. કરીએ. ૨૩
 ભારે ભેદ ગુરૂ દેવનો, કોઈ નવ પામેરે પાર,
 શીવ બીરંચીને સારદા, સેવે પદરજ સાર. કરીએ. ૨૪
 માયા સૂળ વની વરખડી, મોરી ત્રીલોચન માંય;
 નીત્ય નઉતમ કુલે ફળે, તાતી શીતળ છાંય. કરીએ. ૨૫
 છવ અનેક નીપજવતી, સેવે સુરનર વૃંદ;
 આજીની આધે અજાપશ, સઉને સરખો આનંદ. કરીએ. ૨૬
 રહીએ ધર્મરને આશરે, ધારણ ધારી તે ધીર;

મુખ દુખ એણી પેરે આવશે, જેમ કાંઈ નાળીએ રમાં નીર. ૨૭
 લીલા કેમ એ લેતું નથી, અણી ભુલવણી સોય;
 નર જેમ નજરમાંથી કરે, કળી શકે નહીં કોય. કરીએ. ૨૮
 વિધ રથું સઉ મોહીને, જુહી બાળને જોય;
 તેનો કરતા કોરે રહ્યા, જાણે તે જન કોય. કરીએ. ૨૯
 શશા સોધ સ્વરૂપને, તેને સમજે મુખ થાય;
 નિદ્રા માંહી દુખ ભોગવે, તે તો જાગેથી જાય. કરીએ. ૩૦
 ખોળે ખોટું સરવે પડે, ન જડે નામને રૂપ;
 બાંધી રૂંધી ઉભું કર્યું, જેવું કષ્ટ સ્વરૂપ. કરીએ. ૩૧
 સંશય તેને શાનો રહ્યા, જેને પ્રહાવિચાર;
 અગ્નિ ઉધેમ અડે નહીં, રવી નહીં અધકાર. કરીએ. ૩૨
 હરીનો મહીમા અપાર છે, નિગમ નિરંતર ગાય;
 અજઉમયાપતિ અહીપતિ, નિશદીનધ્યાનમાં ધાય. કરીએ. ૩૩
 પ્રેમ પયોધરે ઝીલીએ, સદગુરુ સંતોને સંગ;
 પ્રીતમ તન મન તે થકી, પ્રગટે પુરણ રંગ. કરીએ. ૩૪

ક્રોડ ૨. છપય છંદ.

કક્કા કર સદગુરુનો સંગ, રૂદે કમળમાં લાગે રંગ,
 અંતરમાં અજવાળું થાય, માયા મનથી દુર પળાય;
 લીંગવાસના હોયે ભંગ, કક્કા કર સદગુરુનો સંગ. ૧
 ખજખા ખરેખરી છે વાત, તે શ્રી મુખે કહી સાક્ષાત,
 જ્ઞાની મુની જોગી જતી, ગુરુ કૃપા વણ સિદ્ધી નથી;
 જન્મ મરણની મટશે ઘાત, ખજખા ખરેખરી છે વાત. ૨
 ગગ્ગા ગુરુની સેવા કરો, પરનીંદા પરધન પરહરો,
 પ્રપંચ તે પડવાનો ઠામ, સાચે રાચે સીતારામ;
 એ શીખામણ ચિતમાં ધરો, ગગ્ગા ગુરુની સેવા કરો. ૩
 ધધ્ધા ધધ્ધું કહે શું થાય, ભવ તરવાનો એ ઉપાય,
 સમજીને સંશય ટાળવા, બાહ્યાભ્યંતર હરી ભાળવા;
 જોતાં છવ દશા તે જાય, ધધ્ધા ધધ્ધું કહે શું થાય. ૪
 નજા તિર્મળ તેની દશા, જેને હરી રૂદીયામાં વશ્યા;
 પાતાના અવગુણને હણે, પરના તો રૂદીયે નવ ગણે;

કોના કોષ ન કોષે કરા, નત્રા નિર્મળ તેની દશા. ૫
 ચમ્પા ચિતમાં ચેતી લે, માથે મરણ તણા છે લે,
 કાયા ઉપર તાકે કાળ, મોહ પારધીએ માંડી બળ;
 તેમાં હરી રાખે તો રહે, ચમ્પા ચિતમાં ચેતી લે. ૬
 છછા છે માયા ગુણમયી, બળવંતી પણ દાસે નહી,
 દાનવ માનવને દેવતા, આધીન થઈ સહિએ સેવતા;
 હરીજન આગે હારી રહી, છછા છે માયા ગુણમયી. ૭
 જળજળ વિરલા બણે ભેદ, માયા પ્રથમ વિધી નિષેધ,
 તે માયાનું તજવું માન, માયાપતિ ભજવા ભગવાન;
 અંતરમાં ઉપજે નિવેદ, જળજળ વિરલા બણે ભેદ. ૮
 ઝઝા ઝાંખી જોને જોહ, વણ વાદળ બ્યાં વરસે મેહ;
 વિના સરોવર અંબુજ સાર, વિના ભમર ઉઠે ગુંભર;
 વિના અર્ક અજવાળું જોહ ઝઝા ઝાંખી જોને તેહ. ૯

નત્રા નામ નાવ છે સાર, જે જોસે તે ઉતરે પાર,
 કાળ કર્મ નહીં લાજે લેશ, છે આનંદી હરીને દશ;
 તે પદને પામે નિરંધાર, નત્રા નામ નાવ છે સાર. ૧૦
 ટટ્ટા ટેક જનમનો ટળે, અંતરભામી ધરમાં મળે,
 નાંના મોટા હરીનઃ ધાર. કાંઈ સુદમને કાંઈ વેરાટ;
 હરીને ભજતાં હુપદ ગળે, ટટ્ટા ટેક જનમનો ટળે. ૧૧
 ઠઠ્ઠા ઠોકાણું છે ઠીક, બ્યાં ન મળે બીજાની બીક,
 નિર્ભય નારાયણનો વાસ, ગ્રેમ ધરીને રાખે પાસ;
 સમજી માની લેને શીખ, ઠઠ્ઠા ઠોકાણું છે ઠીક. ૧૨

ડહા ડાપણ સુકી દે, સદગુરને સરણે જઈ રહે,
 વચનતણા રાખી વિદ્યાસ, કુકલ્પનાનો કરસે નાશ;
 ઉપાધીધી અળજો રહે, ડહા ડાપણ સુકી દે. ૧૩

ઢહા ઢોલ વગાડી કહું, રૂઢા પુરવને રૂઢીએ રહું,
 સમજ્યા તેણે લીધો સાર, ગાફલ નર તો ખાશે માર;
 જોતાંમાં જોખન તો ગયું, ઢહા ઢોલ વગાડી કહું. ૧૪
 રેણા રણ ચોરાશી તણું, તેનું વ્યાજ વધેછે ધણું,
 દાણીગણમાં ડુલો ગયો, દેવાળું કાઢીને રહ્યો;
 જમકીંકર કરશે તાપણું, રેણા રણ ચોરાશીતણું. ૧૫

તત્તા તાઈ આપ તપાસ, ક્યાંથી આબો ક્યાં તું જશ,
 ખેપ કરીને ખોળી કાઢ, હરીફ હોય તો લાગે હાઢ;
 સુરખના મનમાં નહીં ત્રાસ, તત્તા તાઈ આપ તપાસ. ૧૬
 થથ્થા થિર તો રહેવું નથી, કોણ રંક કોણ પૃથ્વીપતિ,
 આજ કાલમાં જવું સહી, કોટિ ઉપાયે રહેવું નહીં,
 જાવ ધરી ભજ કમળાપતિ, થથ્થા થિર તો રહેવું નથી. ૧૭
 દદા દહ દેવળમાં દેવ, સેવક થઇને કરને સેવ,
 પ્રેમ પુષ્પને ચંદન હાર, જ્ઞાન દિપક ઘટમાં અજવાળ;
 અંતરનો દાળે અહમેવ, દદા દહ દેવળમાં દેવ. ૧૮
 ધદ્દા ધરજે ધારણ ધીર, વાય કાય વશ રાખે વીર;
 શબ્દ તણી મેહજે સમરોર, શત્રુ દળમાં પાડે ભેળ;
 સદગુરુ બખતર પેહર શરીર, ધદ્દા ધારણ ધરજે ધીર. ૧૯
 નજા નિશાન ગુરતું છે, ધીર વીર પગ રોકી રેય,
 કાયર નરતું નહીં ત્યાં કામ, શૂરવીરનો સાચો સંભામ;
 છત્યા નિર્ગુણ જગમાં જેય, નજા નિશાન ગુરતું છે. ૨૦
 પપ્પા પુરાની જે પ્રીત, મેર ચળે પણ ન ચળે ચિત,
 ધ્રુવની પેરે અવિચળ રહે, સ્તુતિ નીંદા ને સુખ દુખ સહે;
 નારાયણને નિરખે નીત, પપ્પા પુરાની જે પ્રીત. ૨૧
 ફેફા ફોગટ તે કોણ ફેરે, સચેત થઈ હરી સ્મરણ કરે,
 જન્મ મરણમાં આવે નહીં, જેવું મન વસીયું હરી મહી;
 જઠરાવાસ નિશ્ચે તે હરે, ફેફા ફોગટ તે કોણ ફેરે. ૨૨
 બખખા બોલે તેને જાણ, મુકી દેને મનની તાણ,
 હું માઈ રૂદીયેથી દાળ, પરમારથમાં પીંડજ ગાળ;
 દયા દીનતા મનમાં આણ, બખખા બોલે તેને જાણ. ૨૩
 ભક્ષા ભજન થકી ભય રળે, નિશ્ચય કાળકરાળ ન ગણે;
 ભેખ ધરે જે સિધિ થાય, ભાંડ ભવૈયા વૈકુંઠ જાય;
 જેવો ભાવ તેના હરીફળે, ભક્ષા ભજન થકી ભય રળે. ૨૪
 મમ્મા માયા મનની જાણ, માઈ તાઈ ખેંચા તાણ,
 સુધળે સરખો આતમરામ, સાંધા વાંધા મનનું કામ;
 માટે મન હરી ચરણે આણ, મમ્મા માયા મનની જાણ. ૨૫
 થથ્થા છતપણું જેહને, સંશય શોક સદા તેહને,

આતમ બુદ્ધિ ન ઉપજે કદા, આશા તુજા બહુ આપદા;
 દહુદશીં દેખે દેહને, યથા જીવપણું જેહને; ૨૬
 રેરા રામ ભજનમાં રહે, બીજું બંધનું મુકી દે,
 વળતો શીઠ વહેછે વાત, નીરવલોચે ના આવે સ્વાદ,
 હરીનું હારદ હેતે ગ્રહે, રેરા રામ ભજનમાં રહે. ૨૭
 લલ્લા લે તું આતમ લાવ, ફરી ફરી નહી આવે દાવ,
 જીતી બાજી હારીશ નહી, સમજીને શીખામણ કહી;
 હવે ન ચુકીશ આવો દાવ, લલ્લા લે તું આતમ લાવ. ૨૮
 વળ્લા વેદ વચન નિર્ધાર, જે પ્રીછે તે પામે પાર,
 ઊંચ નીચનો અંતર નથી, સમન્યાતે પામ્યા સદગતી;
 સંશય સહિતજવો અહંકાર, વળ્લા વેદ વચન નીરધાર. ૨૯
 શરશા સાધન સરવે થયું, જેનું ચિત્ત હરી ચરણે રહ્યું,
 હરતાં ફરતાં હરીનું ધ્યાન, તપ તીરથ તેને બહુ દાન;
 કોટિ વીધન ભય કૃત ગયું, શરશા સાધન સરવે થયું. ૩૦
 ખજખા ખાંડનાં બીખાં ભરે, કોયલ કાગડો કુંજર કરે,
 મીન મગર બહુ જળચર જાત, જેવું બીજું તેવી ભાત;
 મીસરી જોતાં તો મન ઠરે, ખજખા ખાંડનાં બીખા ભરે. ૩૧
 સસ્સા સધળે સુંદર શ્યામ, હરી વીના નહી ઠાલો ઠામ,
 અનેક રૂપે એનાં નામ, આદે અંતે એકજ રામ;
 જો સમજે તો પુરણ કામ, સસ્સા સધળે સુંદર શ્યામ. ૩૨
 હહા હરી ભાજો ભરપૂર, દાષ કર્મ તો રહેશે દૂર;
 રવીને રજની નહી કો કાળ, તેમ આતમા પુરણ ભાળ;
 નિર્મળ નયણે રાખો ગુર, હહા હરી ભાજો ભરપૂર. ૩૩
 સહિ અક્ષર સંપૂરણ થયા, હરી ગુરુ સંતે કીધી દયા;
 અક્ષર અક્ષર આતમ બોધ, જો સમજે તો રૂળે વિરોધ. ૩૪
 સંવત અઢારબત્રીશની સાલ, ચૈત્ર સુદી સાતમ સોમવાર
 સંધેસર સાધુનું ગામ, ઠાકોર કુંજ બિહારી નામ,
 પ્રીતમ પ્રેમે અક્ષર કહ્યા, હરી ગુરુ સંતે કીધી દયા. ૩૫

પ્રીતમદાસના મહિના.

રાગ ગરબી. ૩

માસ ૧ લો.

કારતકે કર્મ નિવાર, કહું તે માટેરે;
 આઠ્યો લક્ષ ચોરાશી વાર આણી વાટેરે. ૧
 તું જન્મ મરણ અવતાર, બહુ અવતરિયોરે;
 તોય નાઠ્યો પંથનો પાર, ફેરા બહુ ફરિયોરે ૨
 તારો જન્મ અવધા જાય, જીવ અભાગીરે;
 તારું આયુષ આજીવ થાય, જોને જાગીરે ૩
 તેં ભજન ઉપર ભાવ, કે દિ ન કિધોરે;
 તેં સંત સમાગમ ભાવ, કાંઈ ન લીધોરે ૪
 તુંને રામ નામનો રંગ, અંગ ન આઠ્યોરે;
 તેં સુપનામાં સતસંગ, દાસ ન કાઠ્યોરે. ૫
 તેં અવનીમાં અવતાર, એજે ખોયોરે;
 કહે પ્રીતમ ચેત ગુમાર, જન્મ વગાઠ્યોરે. ૬

માસ ૨ જો.

માગશરે મૂરખ ચેત, હીમત્ય રાખીરે;
 તારો અવસર જાય અચેત, જોને જાંખીરે ૧
 તારા પંડમાં કર્યો પ્રવેશ, જરા દુઃખ લાવિરે;
 તારા કાળા તણને કેશ, સફેતી આવીરે ૨
 તારાં ગળે નાશિકા ને નેણ, લાઠી કરમાંરે;
 તારું બોલ્યું ન માને વેણ, ગણે નહીં ધરમાંરે. ૩
 તારે ધરથકિ નવલો નેહ, નઉતમ નારીરે;
 તુંને તજવા બેઠિ તેહ, વેહ વિસારિરે. ૪
 તારો બોલતાં ફગે છે બોલ, મુણે નહીં કાનેરે;
 તારો ભાગી પડ્યો સૌ તોલ, કોઈ ન માનેરે. ૫
 તું હવે કરિ છે હેત, હરિની સાથેરે;
 કહે પ્રીતમ ચિત્તમાં ચેત્ય, આવે ધાત્યેરે. ૬

માસ ૩ જો.

યોષે ઓષડ એક, અંગ ન લાગેરે;
 જો ઉપાય કરે અનેક, પિડ્ય ન લાગેરે. ૧
 તારે વિષે થયું વિપરીત, લીતર ભેદુંરે;
 તોય પિવા વધારી પ્રીત, મુળ ન છેદુંરે ૨
 તુને જે આવે તે જોઇ, ઓષડ આપેરે;
 એવો વૈદ મળ્યો નહીં કોઇ, રોગને કાપેરે. ૩
 કોઇ સાચા મળે મુખ થાય, લવદુઃખ લાગેરે,
 તારો રોગ જન્મનો જાય, વાર ન લાગેરે. ૪
 તારું શૂલ સમૂળું જાય, વેદના વળતીરે;
 જેમ પીવે તેમ રસ પાય, મુખની સરતેરે. ૫
 તારી હોયે ભ્રમણા લાંગ, કર્મને કાપેરે;
 કહે પ્રીતમ સાધુ સંગ, સદા મુખ આપેરે. ૬

માસ ૪ થો.

માહા વાયકનું જ્ઞાન, જેને જડીયુંરે;
 તેને જીવ ધૃતિરનું જ્ઞાન, પાણું પડીયુંરે. ૧
 તેને લાગી લીના લીના, વસ્તુ વિચારીરે;
 રસરૂપ હરિમાં લીન, દીસે દહુ ધારીરે ૨
 ચીત્રામણ તરૂંછાંય, જેવી દીસેરે;
 એક અહીં લખ્યો તે માંય, એ કેમ પીસેરે ૩
 એ જડ નહીં ચૈતન્ય, સેજ સ્વરૂપિરે;
 એમ તત્ત્વદર્શીનું તન, અમલ અરૂપીરે. ૪
 એને કરે કલ્પના કોણ, પ્રગટ પોતેરે;
 જેમ ગળ્યું ઉદકમાં લુણ, જડ નહીં જોતેરે. ૫
 તેને નહિ સંસે લવલેશ, આપા પરનોરે;
 કહે પ્રીતમ એ ઉપદેશ, ગુરૂના ધરનોરે. ૬

માસ ૫ મા.

ફાગણ ફુલ્યો ફુલ, કેવલ્ય કેરોરે;
 રમે લેહેર તોરંગિ લાલ, રંગ ધણેરોરે. ૧
 આ જ્યાં જોઈ ત્યાં તેમ, ધધને વિલસોરે;

- તેને કળી શકે કહો કોણ, આપે ઉલસોરે. ૨
 પશુ પક્ષી નરનાર, છે બહુ નામિરે;
 એવો આઘ પુરૂષ અપાર, અંતરજામિરે. ૩
 તેને જાણે કોઈ વીરલાજન, ત્રીગુણ ત્યાગીરે;
 એનું દિસે રૂપ અખંડ, સમાધી લાગીરે. ૪
 અરસ પરસ થયો એક, સાગર લેહેરીરે;
 એના દીસે ઘાટ અનંત, ન પડે ન્યારીરે. ૫
 પરતંતુ નહિ હોય, દૂધા એ ટાળોરે;
 કહે પ્રીતમ અવર નહિ કોય, વસ્તુ ન્યાળોરે. ૬

માસ ૬ ઠા.

- ચૈતરે ચીત્ર વિચિત્ર, વાહાલો બીરાજેરે;
 ભયો બાહ્યાભીંતર બ્રહ્મ, ધટમાં ગાજેરે. ૧
 કોઈ ધરે એકાંતે ધ્યાન, આસન વાળેરે;
 તેમાં ચઢે ચોગણ માન, મરવ ન ગાળેરે. ૨
 કોઈ કુંભ કરે છે વાસ, પવન ચડાવેરે;
 કોઈ અમૃત પિવાની આશ, જિજ્ઞાસ વડાવેરે. ૩
 કોઈ ધોતિ ધ્યાન, સાધન સાધેરે;
 તોય રજે નહિ અભિમાન, વાસના વાધેરે. ૪
 કોઈ કમે રાત ને દીન, કસોટી કરવીરે;
 જો બાળે વાસના બીજ, રજે રહુ ધરવીરે. ૫
 રહે ભજનમાં સોઈ, સેજ સમાધીરે;
 કહે પ્રીતમ કરે નહિ કોઈ, એમ ઉપાધીરે. ૬

માસ ૭ મો.

- વૈશાખે વીચાર, આઘ અનાદેરે;
 કહિ પતિત પામ્યા પાર, સંત પ્રસાદેરે. ૧
 તું સંતચરણ રજ લેય, જીવન જાણીરે;
 તું તન મન અરપી દે, ઉલટ આણીરે. ૨
 તું એકમેક ગુલતાન, મતામાં રેહેનેરે;
 એવિ સેજ દશા નીસંન, સમજી લેનેરે. ૩
 તારા તનના તાપ રજે, ન પિડે દુઃખમાંરે;

તાસ તનમાં એમ, મળે માહા પદમાંરે. ૪
 એક બ્રહ્મ ભર્યો ભરપૂર, સચરા ચરમાંરે;
 તેનું નીરખી જોજે તુર, નારી નરમાંરે. ૫
 તેને રૂપ રંગ નહિ કાંઈ, નીરાલબ ભરીયોરે;
 કહે પ્રીતમ એ ઉનમાન, અખંડ બ્રહ્મ દરિયોરે. ૬
 માસ ૮ મો.

જેટ પદાર્થ જોધને રંગ લાગ્યોરે;
 મારી બળ બુદ્ધિ સૌ ખોધ, સંસે લાગ્યોરે. ૧
 આઘ સનાતન એક, સમજે સરખોરે;
 તું નિસંક થઈ નિશેષ, નિજ પદ નિરખોરે ૨
 એને જનક સનક શકદેવ, તેને જાણોરે;
 તેના અંતર રહ્યા અહમ્મેવ, મહા રસ માણોરે. ૩
 જેણે પ્રીછી પરાને પાર, તેનું વપુ કેતુરે;
 જેનું શ્રીફલ સાકર સાર, સમઝી લેતુરે. ૪
 તેની ગાટલી સોટલિ સહિત, સર્વે મીકુરે;
 એક ડહાતીત વિદેહ, દ્વેત ન દિહુરે. ૫
 એવો અકળ પુરૂષ અવિનાશ, બળવંત બળીયોરે;
 કહે પ્રીતમ પ્રગટ્યો પાસ, અંતર રળીયોરે. ૬

માસ ૯ મો.

આબ્યો માસ અસાડ, અમૃત વરસેરે;
 તું અનુભવિ આંખ્ય ઉઘાડ, આતમ દરસેરે. ૧
 એક સન્મુખ સભર ભર્યો, સાગર મોટોરે;
 તે મધ્યે જીવ કયો, જુગ પરપોટોરે. ૨
 તેહનિ ઉઠે લેહર અનંત, અનંત ઠેકાણોરે;
 તે સુખમાં ઝીલે સંત, જક્ત ન જાણોરે. ૩
 તે જીવન મુક્તા જેહ, જક્તથી ન્યારોરે;
 તેને તપે નહિ ત્રિવિધ તાપ, શિતળ અંગ સાસરે. ૪
 આ બ્રહ્માનંદ ભરપૂર, સુખનો ભરીયોરે;
 જેમ રવિને તેજે જરૂર, તપે નહિ દરિયોરે. ૫
 એવો માહા દશાનો મર્મ, અનુભવ આબ્યોરે;
 કહે પ્રીતમ તે પરિબ્રહ્મ બંધનમાં નાબ્યોરે. ૬

માસ ૧૦ માં.

- આવજી સુરતનો ખેલ, ગુરતમાં આણેરે;
હવે છે રહી રસનિ રેલ, જધારથ બાણેરે. ૧
- કરી રહ્યા નિજ ઠાર, ઘટમાં ગાળેરે.
એ ઉન્મુનિ આઠે પોહોર, અલખ વિરાળેરે. ૨
- નિરાલંબ નિરાધાર, કર્મ ન લાગેરે;
આ સૌ પ્રાઈ રહ્યા સંસાર, સોહં બ્રહ્મ ધાગેરે. ૩
- જેણે બાણી પોતાની જાત્ય, પાંચ પચીસેરે;
જેમ દમ્બ પટાળે ભાત, એવી દીસેરે. ૪
- તે વરતાય નહી પહેરાય, જોયા જેવિરે;
તે દૂર થાકે દેખાય, મોહ્યા જેવીરે. ૫
- તેના દેહના દોષ વિકાર, દહ્યા બ્રહ્મ અગનેરે;
કહે પ્રીતમ મળે એક તાર, ગાળે ગગનેરે. ૬

માસ ૧૧ માં.

- ભાદ્રપદ બ્રહ્મરૂપ, જેને જ્ઞાસેરે;
તેને કોણ પડે જાવ કૂપ, તત્ત્વ તપાસેરે. ૧
- ધંધા થકિ અવતાર, કેવલ્ય કિધોરે;
એવો મન કલિપત સંસાર, માનિ લીધોરે. ૨
- જેમ અમાસે આકાશ, ચંદ્ર કેવાનોરે;
એમ નિશ્ચે જગતનો નાશ, નથી રહેવાનોરે. ૩
- આ મૃગજળ લેહેરિ થાય, દિનકર દાઝેરે;
તેમાં પશુ પછાડે પાવ, પિવા કાળેરે. ૪
- તું રામ જગતને જાણ, મિથ્યા માનેરે;
જેમ નિર અડે હોય હાણ, કાગળ પાનેરે. ૫
- આ બન્યો બાજિગરનો ખેલ, ખુબ સ્વરૂપેરે;
જન પ્રીતમ મમતા મેલ, રહ્યા નિજ રૂપેરે. ૬

માસ ૧૨ માં.

- આ સોહં બ્રહ્મ રમે, સકળ ઘટ સ્વામિરે;
પોતે પોતાને મન, અંતર જામીરે. ૧
- જ્ઞાન ઉભાર જેહ, અનસો જોગીરે;

તે વસ્તુ રૂપ વીરહ, બ્રહ્મરસ ઓગીરે. ૨
 એવા મુખના સાગર સંત, આનંદકારિરે;
 તે વીખ્યાતા વેદાંત, પર ઉપકારીરે. ૩
 ત્યાં વાગે અનહદ નાદ, આઠે પાહોરેરે;
 તે શ્રુતિતણું સિદ્ધાંત, ચાલિ જનેરે. ૪
 કોઈ શીખે મુણે ને ગાય, ગુરૂમમ આણીરે;
 તે નર તદરૂપે થાય, એ એધાણીરે. ૫
 આ સદ્ગુરૂ સંતનો પ્રસાદ, સમર્થ સ્વામિરે;
 જન પ્રીતમ અણુછતો ગાય, ચરણ ચીત નામીરે. ૬

સોરઠ રાગના મહિના.

દોહા.

સદ્ગુરૂને ચરણે નમું, માગું પ્રેમ પ્રસાદ,
 દયા કરીને દીણ્યે, હરિરસ અમૃત સ્વાદ. ૧
 વાણિ શકે નહિ વર્ણવી, સદ્ગુરૂ કેરું સ્વરૂપ;
 મન બુદ્ધિ પોચે નહિ, ઉપમા રહિત અનુપ. ૨
 પ્રથમ પુરણ પ્રેમસુ વંદુ, સદ્ગુરૂ ચરણ;
 તાપ ટળે સંસારના, મટે જન્મ ને મરણ. ૩

રાગ સોરઠ.

સાંભળ શુદ્ધ ચીત્તે કરિ, હરિના ગુણ જ્ઞાન;
 પ્રીત સહીત નીત્યનાથનું, રૂઢીયે ધરોનેરે ધ્યાન. સાં ૧
 ગુરૂપદ પંકજ પૂજતાં, ચૌદ લોક પુજય;
 શીવ વિરંચીને સારદા, ગુરૂના જશ ગાય. સાં ૨
 હોય અંતઃકરણ ઉજળાં, તિમર ટળી જાય;
 સર્વે તે લાગે મુજવા, પદરજનો મહિમાય. સાં ૩
 જપ તપ તીરથ જોગનું, ફળ જે રે કે'વાય;
 પ્રિતમ સદ્ગુરૂ સેવતાં, સર્વે મુખ થાય. સાં ૪
 (દોહા) સદ્ગુરૂ સંત કૃપા થકી, ઉપજે નિર્મળ જ્ઞાન;
 શુદ્ધ ચૈતન્ય તુરિયા પદે, રહે નિરંતર ધ્યાન. ૧
 (સોરઠ) કારતકે ચિત્ત ચેત્યો નહિ, ઘડિ લાખેણી જાય;
 વળતિ વીચારીશ છવઠા, પછે કાં પસ્તાય. સાં ૧

જોરે જાણું તો ખાંધજે, પાણિ પેહેલીરે પાળ;
 નીર ગયે નહિ નિપજે, શીર તાકે છે કાળ. સાં ૨
 કાયા કુસમ છે કારમી, વેગે વણસીરે જાય;
 અમર થાય જેમ આતમા, એવો કરજે ઉપાય. સાં ૩
 સંત સમાગમ કિંજયે, મુકી મનનીરે તાણ;
 કહે પ્રીતમ તું પ્રિછજે, ધજજે કલ્યાણ. સાં ૪

દોહા.

મનના પરપંથ મુકજે, કરજે તત્ત્વ વિચાર;
 રત્ન પદાર્થ જન્મ છે, નહી આવે વારમવાર. ૧

રાગ સૌરઠ.

માગસરે માથા ઉપરે, મોઢું મરણનું સાલ;
 મારગ વેહેછે ઉતાવળો, કોઈ આજ ને કાલ. સાં ૧
 અંતે નહી કોઈ કામનું, રામનું લેને નામ;
 એક ઘડિ ન વિસારીયે, સુખસાગર શ્યામ. સાં ૨
 જીડિ બાણ જોધને, આપિ મનમાંરે જીલ;
 રૂડા રંગે રણિયામણાં સિમળાનાં ફૂલ. સાં ૩
 મુતવિત મંદિર મુંદરી, સુખસ્વપન વિચાર;
 કહે પ્રિતમ સહુ કારમું, દિસે દીન ચાર. સાં ૪

દોહા.

મોતિ ઉસ ઉદકનાં, તેના હાર ન થાય;
 મિથ્યા મનમોદક કરે, તેણે જીવ ન જાય. ૧

સૌરઠ.

પોસે પ્રાણિ પ્રિછશે, જેને ગુરૂગમ થાય;
 પરમારથ પાકું રત્ન છે, જાણિ કરજે ઉપાય. સાં ૧
 અણુછતુ આપુ માનીને, દુઃખ પામે અપાર;
 શ્વાન સમાન આ જીવછે, વહે શકટનો ભાર. સાં ૨
 માફ માફ કરિ રહો તેણે ખાયછે માર. સાં ૩
 તન મન જેણે સોંપિયું સદગુણને હાથ;
 કહે પ્રીતમ તે પામિયા સ્વેપદનો સાથ. સાં ૪

દોહા.

તજશે આપુ આપદા ભજશે પુરણપ્રદા;
એક પલકમાં પ્રલે થશે કોટિ જન્મનાં કર્મ. ૧

સોરઠ.

મહામહિને માયાતણા મર્મ જાણશે જેહ;
ભુલવણીમાં ભમે નહી તરે ભવજળ તેહ. સાં ૧
બાજગરનો બાળકો ગ્રહે હાથ ભુજંગ;
આખદ છુટિને આળખે વિષ વ્યાપે ન અંગ. સાં ૨
નામ અમિરસ જે પિયે તે તો અમર થાય;
જન્મ મરણની આપદા તેતો તતક્ષણ જાય. સાં ૩
અજ ઉભયાપતિ અહિપતિ જપે નિશદિન જેહ;
અનંત કોટિ ગ્રહી ઉધ્યા પ્રિતમ પ્રિછે તેહ. સાં ૪

દોહા.

સદગુરુ શબ્દ વિચારતાં, પ્રગટે જ્ઞાન પ્રકાશ;
રવી ઉગે રજનિ રજે, હોય અવિદ્યા નાશ. ૧

સોરઠ.

ફાગણ કુલ્યો સોહામણો કુલ્યો જુજવિ ભાત;
જોયાની રચના ઘણી, રંગ જુજવિ જાત. સાં ૧
વિવિધ પેરની વાસના ઉઠે અનંત અપાર;
મન ભમરો ભોગી થયો રહ્યો વાસના મોઝાર. સાં ૨
ઠોર ઠોર ધુમ ઢાંકીયા આશા અમરવેલ;
નવપક્ષવ નૌતમ સદા કોકીલા કરે કેલ. સાં ૩
લિલા લલીત સોહામણિ શોભાનો નહી પાર;
જન પ્રીતમ એવું જોઈને રિઝયો રૂઢીયા મોઝાર. સાં ૪

દોહા.

નિર્મલ નૈણે નિરખતાં દરસે નિજ દેહાર;
સાગરથી સહુ ઉપજે લેહેરી લોહ અપાર. ૧

સોરઠ.

ચૈતરે ચિત્ત ચિદરૂપમાં થઈ રહ્યું તલલિન;

નિમિશ માત્ર ન્યાડું નહીં, જેવું જળમાં મીન. સાં ૧
 ચૈતન સિંધુમાં ઝીલતાં થયું શુદ્ધ શરીર;
 સર્વેશ્વર સહુને વિષે જેમ મણકામાં હિર. સાં ૨
 જેને આધારે સહુ રહ્યું પિંડ ને બ્રહ્માંડ;
 સચરાચર શોભી રહ્યો અવીનાશી અખંડ. સાં ૩
 બ્રહ્મ જથારથ ભાળતાં ભાગી મનની બ્રાંત;
 પ્રીતમ પ્રીછે પાધરૂં થાપ સમજ્યે સાંત. સાં ૪
 દોહા.

તત ચિત્ આનંદ સર્વમાં ભરી રહ્યો ભરપૂર;
 દિન રજનિ રહે રંગમાં વરસે નિર્મળ નૂર. ૧
 સોરઠ.

વૈશાખે જોતાં વેદમાં મહા વાયકતું જ્ઞાન;
 તત્ત્વ મસિ તે તુંજ છે, અળગો નહીં અન્ય. સાંભ. ૧
 જેમ વાયુને ખોળે વટાળીયો એમ ઇશ્વરને જીવ;
 વસ્તુ વિચારે એક છે સમસ્તુત સદૈવ. સાંભ. ૨
 અરસપરસ રહે એકમાં જેમ તરણીમાં તેજ;
 સિત્ત નહિ એમ બ્રહ્માથ ઓળખે પદ એજ. સાંભ. ૩
 સરીતા સાગરમાં રહે સાકરમાંહિ મીઠાધ;
 પ્રીતમ પુષ્પમાં વાસના એવી ગુરૂગમ પાધ. સાંભ. ૪
 દોહા.

પટતંતુ ન્યારો નહિ, જેમ હાટકના હાર;
 જડ ચૈતન જુગદીશમાં, તેજ પુંજ એક તાર. ૧
 સોરઠ.

જેઠે જન્મ સુદ્ધ થયો જાણ્યા શ્રી જુગદીશ;
 અખિલ ભુવનનો આત્મા ગુણમાયાનો વિશ. સાંભ. ૧
 વિશ્વ વિચિત્ર છે જે વડે કરે રંગ કલોલ;
 થંભવિના થંભાવિયું બ્રહ્માંડનું ગોળ. સાંભ. ૨
 રમવાને બાજુ રચી ધરિ નવ નવાં રૂપ;
 સંશે શોક સ્વભાવધિ થયો જીવ સ્વરૂપ. સાંભ. ૩
 વિપવૃત્તિને અંતરે અવરાયો અનંત;
 પ્રિતમ પોતાને વિસરિ કરી પરસું પ્રીત. સાંભ. ૪

દોહા.

અંતરજામી આત્મા મીથ્યા માન્યો મર્વ;
માયાને પડદે રહિ મોહ પમાડ્યું સર્વ.

૧

સોરઠ.

અપાડે અમૃતતણા વરસ્યો વરસાત;
હરિ હરિ સધળે થઇરહ્યો સ્થાવર જંગમ જાત. સાંભ. ૧
ચિત્ત ચાતુક રંગે રટે બોલે મન મોર;
જ્યાં ત્યાં ચૈતન્ય પ્રદાતા ઉલટયા અંકોર. સાંભ. ૨
સુખસાગર સેજે છલ્યો સરિતા સુભસાર;
પ્રહ્મ નીરંતર જળ ભર્યો કોણ પામે પાર. સાંભ. ૩
માણે મજ મગર થઇ મરણવાસંત;
પ્રીતમ પળ ન્યારા નહિ રસીયા રસવંત. સાંભ. ૪

દોહા.

મહા મુક્ત જણે જુક્તને જે આપે અદ્વૈત;
અણુ જગી આકાશવત સ્વેપદ શબ્દાતિત.

૧

સોરઠ.

આવણુ સાધન શું કરે સમરણ ને ધ્યાન,
અહંકરતારે ઉઠી ગઇ થયું સર્વ સમાન. સાંભ. ૧
પંચકોશ પિંડ હું નહિ નહિ અંતસ્કરણ;
ધંદ્રિ અવસ્થા ઉરમી નહી નહી વેશ ને વરણ. સાંભ. ૨
જીવ નહિ ધંધર નહિ નહિ માયા ને માન,
ત્રિધા નહિ ત્રિગુણ નહિ નહિ જ્ઞાતા ને જ્ઞાન. સાંભ. ૩
સોહ પ્રકાશક સર્વનો સાક્ષાત્ શુદ્ધ સ્વરૂપ;
પ્રિતમ તે પરમાત્મા એ છે અકળ અરૂપ. સાંભ. ૪

દોહા.

ચિન્હ ચરીત્ર જેને નહિ, સહુનો પ્રેરક સોય;
પ્રીતમ તેને પ્રીછતાં આવાગમન ન હોય.

૧

સોરઠ.

ભાદરવો એકરસ ભર્યો સચરાચર માંહી;
પ્રલે સમે પાણીવિના દીસે નહિ કાંઈ. સાંભ. ૧

કેર કિનારે પાળી નહિ નહિ આવરણ આડ;
એક ચિદાનંદ જોઇને છળ વિદ્યા છાંડ. સાંભ. ૨
સ્વતંત્ર અંતર નહિ આઘાત્યંતર બ્રહ્મ;
એમ જાણે ઉપાસના એછે મોટા મર્મ. સાંભ. ૩
બ્રહ્મનિષ્ઠા પણ નવ ચળે અનિનતા એહ;
પ્રિતમ પુરણ બ્રહ્મયં જેને સાચો સનેહ. સાંભ. ૪

દાહા.

દ્રષ્ટ પદાર્થ જેટલું તેનો થયો અભાવ;
બન મળ્યું તુરિયા પદે તેશું બન્યો બનાવ. ૧

સોરઠ.

આસોહં લીલા અખંડ છે નિરખી નિરધાર;
ઓઘ વળ્યારે આનંદના સુખ સિંધુ અપાર. સાંભ. ૧
છછા ટળી ઇંદ્રલોકની અજપદને કૈલાશ;
નહિ વૈકુંઠની વાસના ભાળ્યો બ્રહ્મવિલાસ. સાંભ. ૨
અધિકારીને આવશે સમજણની સાન;
મુક્ત થઇ સુખ માણશે મુકી દેહાલિમાન. સાંભ. ૩
સદ્ગુરૂની કિપાર્યા ઉપન્યો આનંદ;
પ્રીતમ તે પદ પામીયા જ્યાં નહિ સુર્યને ચંદ્ર. સાંભ. ૪

દાહા.

જણવું હતું તે જણીયું હવે નથી જણવું કાંઈ;
પોતે પોતામાં ભાળ્યો, જેમ પાલો પાણિમાંહિ. ૧

સોરઠ.

ઉત્તરસંડે આદર કર્યો રચિયા બારે માસ;
ખુટજમાં પુરા કર્યા, આણી અંગ ઉલાસ. સાંં ૧
સોરઠ રાગ સોહામણો સુદર છે શુભ સાર;
અક્ષર અક્ષર અતિથણે અનુભવનો ભંડાર. સાંં ૨
સંવત અઢાર આઠત્રિસમાં કીધો એહ વિચાર;
ચૈતર વહી તીર્થ સપ્તમી ઉત્તમ છે ગુરવાર. સાંં ૩
આય શિખેને સાંભળે કરે રૂઢિયે વિચાર;
હાલે પ્રીતમ તે પામશે સંશય નહી લગાર. સાંં ૪

પ્રિતમદાસના મહિના. ૩

કારતકે કાં ચેત્યો નહિ મુઠ ગમારે	આ અવસરમાં;
જનમ ધરિ ન જાણ્યા જુગદાધારે.	આ અવસરમાં. ૧
શા માટે તેં જુમિ ભારે મારીરે	આ અવસરમાં;
અમુલખ હરી હીરો તું બેઠો હારીરે	આ અવસરમાં. ૨
દસ મસવાડા માતાને દુઃખ દિધુરે	આ અવસરમાં;
જનમ ધરિને સાધન કાંઈ નવ કીધુરે	આ અવસરમાં. ૩
ગનોડે જેણે ગિરધરલાલ ન ગાયારે	આ અવસરમાં;
કહે પ્રિતમ વસ્તીમાં લુટાયારે	આ અવસરમાં. ૪
માગશરે મહા દુઃખ વેઠી કીધી મેહેરે	આ અવસરમાં;
તેં પ્રભુને તે શે ન સંભાર્યા ઘેરે	આ અવસરમાં. ૧
જઠરામાં તુંને જતન કરિને રાખ્યોરે	આ અવસરમાં;
અચેત નર તારી શેત ઉઘડી આંખ્યોરે	આ અવસરમાં. ૨
નેન નાસિકા શ્રવણ આગે શ્રીકારે	આ અવસરમાં;
મનુષા દેહતું મુળ નહિ નિરધારે	આ અવસરમાં. ૩
તે પ્રભુનો તું ગુણ આસીંગણ ન થયોરે	આ અવસરમાં;
કહે પ્રિતમ તેનો જનમ અકારજ ગયોરે	આ અવસરમાં. ૪
યોસે પાંમર પ્રાણી કાંઈ ન પ્રીછેરે	આ અવસરમાં;
હરીપદ મુકી માયા મુખને ઇછેરે	આ અવસરમાં. ૧
કામ ધામને ધનને કાજે ધાયોરે	આ અવસરમાં;
હરી નવ જાણ્યા પ્રથમ ખોટો પાધોરે	આ અવસરમાં. ૨
તેમ તેમ તૃષ્ણા વાધી ગધ વિપરીતરે	આ અવસરમાં;
ન ક્યો સતસંગ રાખિ કુળની રીતરે	આ અવસરમાં. ૩
સતસંગત દુર્લભ છે હરિહર અજનેરે	આ અવસરમાં;
પ્રિતમના સ્વામિને ભાવે ભજનેરે	આ અવસરમાં. ૪
માહામહિને માયારસ આખ્યો મુઠગુમારે	આ અવસરમાં;
ગર્વતજી નવ ગાયા અખીલાધારે	આ અવસરમાં. ૧
જેને હરી માર્ગનો મર્મ ન લાધોરે	આ અવસરમાં;
તે પ્રાણીયે ફાગદ ફેરો ખાધોરે	આ અવસરમાં. ૨
અપરાધી અહંકારે ઉધું વાળ્યુરે	આ અવસરમાં;
હરીપ થઇને હાથે હારદ એળુરે	આ અવસરમાં. ૩

સદ્ગુરુ સંગે સરવાળો ન સાધારે	આ અવસરમાં;
પ્રિતમ પોતાના મનને પરમોદારે	આ અવસરમાં. ૪
ફાગણ મહીને કુલ્યા નવરંગ ફાગરે	આ અવસરમાં;
કોઈક લાલ કમાશે હરીના લાલરે	આ અવસરમાં. ૧
સંસાર સોદો સમજે તેને સારરે	આ અવસરમાં;
નીકર અતે ઉગરવાની છારરે	આ અવસરમાં. ૨
જે જેમ આઘ્યુ તે તેમ જાશે સૌ કોયરે	આ અવસરમાં;
કોઈક કમાશે કોઈક જાશે ખોધરે	આ અવસરમાં. ૩
હરીને ભજતાં આવે ભવનો પારરે	આ અવસરમાં;
કહે પ્રીતમ એવું ઉર અંતરમાં ધારરે	આ અવસરમાં. ૪
ચૈતર ચંચળ ચપળ ચીતના ચાળારે	આ અવસરમાં;
રૂઢીયે રાખો રામ રટણની માળારે	આ અવસરમાં. ૧
કામ કાધ મદ લોભની લેહર ન લાગેરે	આ અવસરમાં;
જેનું મન પ્રાયુ પુરણ બ્રહ્મને ધાગેરે	આ અવસરમાં. ૨
મુલ પ્રણવ ધુન્ય સનેહધરી સાંભળીએરે	આ અવસરમાં;
ભજન કરિને બ્રહ્માનંદમાં ભાળયેરે	આ અવસરમાં. ૩
અખંડ સુરનિ સેજ સમાધિ લાગેરે	આ અવસરમાં;
પ્રીતમ પ્રભુને ભજતાં ભવદુખ ભાગેરે	આ અવસરમાં. ૪
વૈશાખે તો વસમિ છે એની વાટરે	આ અવસરમાં;
અધરી આંદીઓઠા આઘટ ધાટરે	આ અવસરમાં. ૧
કાયા પોયાનું તો નથી ત્યાં કામરે	આ અવસરમાં;
સુરાપુરાનો એ છે સંઆમરે	આ અવસરમાં. ૨
પુરા હોય તે પુરણ પદને પરસેરે	આ અવસરમાં;
મરણવા થઇને બ્રહ્મરૂપે હરી દરસેરે	આ અવસરમાં. ૩
દસે નાહનાં ગડગડિયાં નીશાનરે	આ અવસરમાં;
કહે પ્રિતમ પદ પામેછે નિરવાણરે	આ અવસરમાં. ૪
જેઠે ઠેઠ ઠરી બેઠા ઠેકાણુરે	આ અવસરમાં;
જે જન જીવ ઈશ્વરના પરિયા જાણુરે	આ અવસરમાં. ૧
દેહાતિત પણ દિસંતા દેહધારીરે;	આ અવસરમાં;
ચઢી ન ઉતરે લાગિ બ્રહ્મ ખુમારીરે.	આ અવસરમાં. ૨
તેને અવતરવાની શાંતી આશરે	આ અવસરમાં;

સાક્ષાત્ રૂપિ સધળે તેનો વ્યાપરે	આ અવસરમાં. ૩
સહુના પ્રેરક સહુના મનની બાજુરે	આ અવસરમાં;
કહે પ્રિતમ ત્યાં ઉપમા કેહેની આંબુરે	આ અવસરમાં. ૪
અશાડમાસે પુનરપિ નાવે તેહરે	આ અવસરમાં;
જેને નિરસે નારાયણશું રનેહરે	આ અવસરમાં. ૧
રવીના કીરણ સરિખી તેહનિ કાચરે	આ અવસરમાં;
દેહદમનનાં દુખડાં ફરિ ન થાયરે	આ અવસરમાં. ૨
ગતિ કરે તે સજ્જતદ્વિપ નવખંડરે	આ અવસરમાં;
લોક ચતુરદસ એકવિશમો બ્રહ્માંડરે	આ અવસરમાં. ૩
જળ સ્થળ જંગમ સધળે તેનો વ્યાપરે	આ અવસરમાં;
કહે પ્રીતમ એ કરતા હરતા આપરે	આ અવસરમાં. ૪
આવણુ અવણુ મનન નીદિધ્યાસન કરીયેરે	આ અવસરમાં;
બાકી સરવે પ્રપંચને પરહરિએરે	આ અવસરમાં. ૧
સત્સંગ કરનાં તરિએ ભવ સંસારરે	આ અવસરમાં;
વીષ ન વ્યાપે કાપે કોટિક પાપરે	આ અવસરમાં. ૨
હરીકથા કીરતન કળજીગમાં કરિયેરે	આ અવસરમાં;
ધીરા રહીને ધ્યાન ધારણા ધરિયેરે	આ અવસરમાં. ૩
જોગ જીગતીસે સદા સ્મરણમાં રહીએરે	આ અવસરમાં;
પ્રિતમ પ્રભુને ભજતાં પાવન થઇયેરે	આ અવસરમાં. ૪
ભાદરવે ભરપુર હરિને ભાજોરે	આ અવસરમાં;
હું માફ અહંકાર રૂદેથી કાજોરે	આ અવસરમાં. ૧
તુણ માત્ર તો હરિવિના નવ હાલેરે	આ અવસરમાં;
કિડી કુંજર ચૈતનતાએ ચાલેરે	આ અવસરમાં. ૨
કિટ ઇંદ્ર તો આતમ દ્રષ્ટે એકરે	આ અવસરમાં;
ગુરુગમ જોઇએ જ્ઞાન વિવેકરે	આ અવસરમાં. ૩
ગુરુ ગોવિંદના ધરની જેને ગમરે	આ અવસરમાં;
કહે પ્રીતમ એ છે જેમનું તેમરે	આ અવસરમાં. ૪
આસોહં બ્રહ્મ ભજે રૂદીયા મોભારે	આ અવસરમાં;
ઉઠે અજંપા ખટ એકવિસ હજારરે	આ અવસરમાં. ૧
તે ઉપર છે અખંડ બ્રહ્મનો ખેલરે	આ અવસરમાં;
અંકારમાંહિ થઇરહિ રંગનિ રેલરે	આ અવસરમાં. ૨

કોઈક જાશે રસીયા તે રસ પીવારે આ અવસરમાં;
 જેમ કુળકી આરે દરિયામાં મરણવારે આ અવસરમાં. ૩
 દિન દિન પ્રત્યે ચડે ચોગણે રંગરે આ અવસરમાં;
 કહે પ્રિતમ કરો સતગુર સંતનો સંગરે આ અવસરમાં. ૪

મહિના. ૪

શામળીયો ના આવ્યા રે સૈયર શું થયું;
 મોહનજીએ માયા ઉતારી મન જો,
 આવ્યાની આશા રે અમને છે ધણી;
 વાટડી જોતાં વીત્યા છે કંઈ દન જો શાં ૨૬.
 માસ અસાડો આવ્યો નાવ્યા નાથજી;
 કંઠજી થયા કંઈ નરવર નંદ કુમારજી;
 કુલુ ભાગ્ય કહીએરે મધુપુર ભામની;
 કુળજીએ સાથે દીલે પુંજી ગારજી, શામળીયો. ૧
 આવજીની શોભારે સૌથી છે ભલી;
 હરિની લીલા હીંદાળા કહેવાયજી,
 જસોદાનંદન વંદન સૌ સુરલોકનું;
 જોતાં જીવતી જનમ વધાઈ ગાયજી, શામળીયો. ૨
 ભાદરવે આવો તો ભાવે ભેટીએ;
 ઋષી પંથમી વરાહજી અવતારજી,
 રાધાઅષ્ટમી ઉત્તમ વામનદ્વાદશી;
 આનંદ ઉત્સવ મંગળ સુખડું સારજી. શામળીયો, ૩
 આસોનો આનંદ ન જાયે વર્ણવ્યો;
 દીપ ઓછવ શરદ રાણીનો રાસજી,
 એ સુખડું સંસારી દુઃખડું ઉપજી;
 સુખડું જોવા મનમાં મોટી આશજી. શામળીયો. ૪
 કાર્તિકનું પ્રત કરતી નાર કુંવારકા;
 અરુણ ઉદે જઈ જળમાં કરતી સ્નાનજી,
 દાષ નિવારણ કીધો દેવ મોરારીએ;
 વસ્ત્રહરણ કરી આપ્યાં છે વરદાનજી. શામળીયો. ૫
 માગસરનો મહિમારે મોટો છે ધણી;
 વિભૂતિવરનવ કીધું ત્રીજીવન ભૂપજી.

ઉદ્ભવ અર્જુન પ્રત્યે પ્રભુએ એમ ભાખીયું;
 ખાર માસમાં માગસર મારું સ્વરૂપજો. શામળીયો. ૬
 પોશ માસમાં ભાવે ભોજન કરાવીએ;
 ઉર અંતરમાં અમને એ અભિલાખજો,
 મનગમતા લાવું રે મેવા મીઠડા;
 પ્રેમે રચીએ પેર પેરના પાકજો. શામળીયો. ૭
 મહા મહિનો આવ્યોરે મોહનલાલજી;
 વસંતપંચમી જનમ રમાનો જણજો,
 વૈષ્ણવ જનને ધર ધર બહાલ વધામણાં;
 મંગળમૂળ મહારસ કેરી ખાણજો. શામળીયો. ૮
 ફાગણને આવ્યોરે કેસુ કુલીયાં;
 કલકોળનો સુંદર પ્રેમ સોહાગજો,
 કેસરને કેસુનાં કાળે છાંટણાં;
 શામળીયાની સંગે રમીએ ફાગજો. શામળીયો. ૯
 ચૈતરની ચતુરાઇ શકે કોણ વરણવી;
 રામ જનમ જશ જીવ ચરાચર ગાયજો,
 ભક્ત તણા ભય ભજન પ્રભુજી પધારીયા;
 નામ ઉચ્ચારણ કરતાં નિરભે થાયજો. શામળીયો. ૧૦
 વૈશાખે પ્રહલાદની પીઠા ટાળવા;
 થંભ થકી હરી ધરીયું નૃસિંહ રૂપજો,
 દાસ તણાં દુખડારે પ્રભુજી ટાળવા,
 હાથે હણીયો હિરણ્યકશ્યપુ ભૂપજો. શામળીયો. ૧૧
 જેઠ માસે મચ્છારૂપ તણી જળજતરા;
 ચંદનનો વાઘો ના કીધો ત્યાગજો,
 પ્રીતમના સ્વામીરે ભાવે ભેલીયા;
 ભામનીઓનાં કહીએ મહા બડભાગજો,
 શામળીઓ આવ્યોરે આનંદ ઉપન્યો.

૧૨

મહિના. ૫

સખી આવ્યો અસાડો માસરે, અતિ ગાળે ગગન આકાશરે;
 મારો પ્રાણ પ્રભુજી પાસ, સાહેલી શામળીયો શે ના આવ્યોરે.
 સખી શ્રાવણ સરવડે વરસેરે, સોળ શણગાર ધરતી ઠરશેરે;

બપૈયા ખીઉ ખીઉ કરશે, સાહેલી.
 આંચો ભાદરવો ભર ગાજેરે, બહુ વાળં મગનમાં વાજેરે;
 દીનાનાથ વિના તન દાઝે. સાહેલી.
 આંચો આસો ચંદ્ર અજવાળીરે, ગરબે સોહે કનકની જાળીરે;
 ગાય ગોપી વચ્ચે વનમાળી. સાહેલી.
 આંચો કારતક કુંજ વિહારીરે, ધનરયામ પીતાંબર ધારીરે;
 તમને ઇચ્છે છે અબળા નારી. સાહેલી.
 આંચો માગસર મન અકળાયરે, તન વાલા વિના સુઝાયરે;
 જોખનીયું તો એળે જાય. સાહેલી.
 પોશે ઘેર આવો ગીરધારીરે, તારી વાત જુએ પ્રજનારીરે;
 હવે પૂરેને આશ અમારી. સાહેલી.
 મહા મહિને હિમાળો હાલ્યો રે, સૂની સેજે શિયાળો આલ્યોરે;
 પ્રેહે રાખ્યો રહે નહીં ઝાલ્યો. સાહેલી.
 દુલ્યો ફાગણ શોભા સારીરે, શશુગાર સજે સૌ નારીરે;
 ગીત ગાય વસંત વિહારી. સાહેલી.
 આંચો ચૈતર ચંદન લીજેરે, અલખેલાને અરચા કીજેરે;
 દયા આણીને દરશન દીજે. સાહેલી.
 વૈશાખે આવો વનમાળીરે, મોરી આંખા ડંમરની ડાળીરે;
 કોયલ બોલે છે કંઠ રસાળી. સાહેલી.
 જોઠે ઘેર આવો જહુવીરે, સૌ નદીએ ખુટ્યાં નીરે;
 મન રાખી રહે નહીં ધીર. સાહેલી.
 સંસારમાં સાર કમાયારે, જેણે મગન થઇ જશ ગાયારે;
 કહે પ્રીતમ માયારી મૂકાયા, સાહેલી શામળીયો શે નાવ્યારે.

અથ પ્રીતમની તિથીયો.

આમાં વસ્તુ અનોપછે, જાણે વિરલા જન કોય;
 ભવવિષેર ભટકે નહિ, જેને ગુરુગમ હોય.
 સતસંગ કિજેરે સ્નેહશું. ૧
 પડવાનિ આ સહુ સૃષ્ટિ છે, માટે હરિને તું જાણ્ય;
 જે જન હરિને ભજ્યા નહિ, વાંઝપયોધર જાણ્ય. સં. ૨

- બિજે શું મોહો આપડા, મિથ્યા માયા વહેવાર; સં ૩
તે દેખી રખે રીઝતો, સુપના સરખો સંસાર.
ત્રિજે સદ્ગુરના શબ્દથી, ભવજળ પેલેરે પાર; સં ૪
આવો દાવ આવે નહિ, મોઘો મનુષાવતાર.
ચોથા પદનીરે સંજા, સદ્ગુર શબ્દે સમજાય; સં ૫
જનમ મરણનિરે આપદા તેતો જાતક્ષણરે જાય.
પંચમ સાર શિરોમણી જેણે જાણ્યા જીગદીશ; સં ૬
સર્વ સરાહરે તેહને વંદે વિભુ અજ ધરા.
છઠે સમજ્યો નહિ નિજ આત્મા કિધો અવર ઉપાય; સં ૭
બિજ બોયાં બંબોલનાં અંબફલ ક્યાંથિરે થાય.
સાતમી ભોમીકા જ્ઞાનની સદ્ગુર સેહેજે ચડાય; સં ૮
સંશે શોક ભવ સોચના સર્વસ છુલીરે જાય.
આઠે અંગરે જોગનાં સાધન કઠણ કહેવાય; સં ૯
સદ્ગુર કેરારે શબ્દથી સેહેજે સુલભ થાય.
નવપલવ દેહ દુમમાં પક્ષિ બેઠાંછે બેય; સં ૧૦
કોય કોયને દેખે નહિ આપ આપણા રંગમાં રેય.
દશ દલ પુષ્પની પાંખડી મધુકર બેઠાંછે માંય, સં ૧૧
મુખનો ભોગિ ભાવે થયો જોખમ જાણ્યું નહિ કાંઈ.
એકદશામાં તું આપિને સદ્ગુર ભક્તિરે માણ્ય, સં ૧૨
શિવ વિરચીને સારદા જાણે જોડી કર પાણ્ય.
દ્વાદશસ્કંધમાં જે કહ્યું શ્રીમુખ શુકલની વાંણ્ય, સં ૧૩
તેને તપાશી તું દેખજે ઉઘડે અનુભવ નિર્વાણ્ય.
તે રસ પિતાં કંઈ તરિ ગયા ઉઘર્યા અનંતે કોડ, સં ૧૪
સદ્ગુર હરિનિ ઉપાસના બિજાં બંધન ત્રોડ.
ત્રોદ ભવનમાં તું ચીનજે કરજે તત્ત્વવિચાર, સં ૧૫
પરપંચ મુકે તું પરહરિ સમજે સારમાં સાર.
પૂર્વ પુન્યે તું પામિયો સદ્ગુર કેરારે સંગ, સં ૧૬
પ્રીતમ પ્રેમે પાવન થયો ઉદે લાગ્યો હરિ રંગ.

અથ બીજી તિથિયો.

પ્રકવાનો પ્રથમ જાણિને, ભજ ભાવે સારંગ પાણિને,
શું બેઠો આજસ આણિને, અજ્ઞાની અચેત,

આજકાલ કરતામાં અવસર વિત્યો; કર હરિશું હેત,
મનમાં મરણથકિ મુખ નથી ખીતો. ૧

બિજે મન બાંધ્યું છે તારૂં, સમજ્યો નહીં નરનું સારૂં,
જેમ સો મણ તેલે અંધારૂં. અજ્ઞાનિ. ૨

તરિ જાતાં વાર કશી તારે, તું ફરિ ફરિ આવ્યો આરે,
તું જીતિ બાજ કાં હારે. અજ્ઞાની. ૩

ચોથો દહ ચેતન તુરિયાનો, નહીં પાર જડે હરિ દયાનો,
રખે ગર્વ કરે ગુણકિયાનો. અજ્ઞાનિ. ૪

ધ્યતત્ત્વ મળિઆ પિંડરચ્યો, નખશિખ મુધિમળમુત્ર પચ્યો,
હરિ વિસારી માયામાં મચ્યો. અજ્ઞાનિ. ૫

પડવિકાર છેદીને નાખે, તું જાજે અનુભવનિ આખે;
એક રામ રટણ રૂદિયે રાખે. અજ્ઞાનિ. ૬

સ્વાત આવે તો તું સમજપેર, રખે અમૃત તજીને પિયે ઝેર;
ચિત નેણ વેણ તું રાખ્ય ઠેર. અજ્ઞાનિ. ૭

અષ્ટાંગ જોગ જે સાધે છે, તોયે ક્રોધ વિરોધ મન વાધે છે;
ભવ તરવા હરિને આરાધે છે. અજ્ઞાનિ. ૮

નવધામાં એકે આચરશે, સંસાર સાગર સેહજે તરશે;
તે ગર્ભવાસ શાને ફરશે. અજ્ઞાનિ. ૯

દશલક્ષણ દાસાતણ ધરશે, ગુરૂ ઇન્દ્રનિ ભક્તિ કરશે;
ચડ્યો ચોળરંગ કયમ ઉતરશે. અજ્ઞાનિ. ૧૦

એકદશા અવિલોકન કરજે, કાંઈ હરિવચન ચિતમાં ધરજે;
પરમારથ પંથે પરવરજે. અજ્ઞાનિ. ૧૧

દ્વાદશ અક્ષર ધ્રુવ જાપ જપ્યો, તે અચળ થઈ આકાશ તપ્યો;
હરિગુણ ગાયા તે કુણ છપ્યો. અજ્ઞાનિ. ૧૨

તેરસનું તત્ત્વ જડ્યું જેને, બ્રહ્માનંદ બ્રહ્માંડ થયું તેને;
તે રાગ દ્વેષ કરશે કેને. અજ્ઞાનિ. ૧૩

બુવો ચૈદલોક સચરાચરમાં, વ્યાપિક બ્રહ્મ નારી નરમાં;
તરૂં ફળમાંહિ ફળ તરવરમાં. અજ્ઞાનિ. ૧૪

પુરણપદ પામ્યા તે સાચું, એના કર્તવ્યમાં ન મળે કાચું;
કહે પ્રિતમ પ્રેમ ભક્તિ જાચું. અજ્ઞાનિ. ૧૫

તિથિયો ત્રીજી.

- પડવે એ પિંઠ છે કાચોરે, પરમારથ પ્રિછા; ૧
હરિગુરુ સંતની સંગેરે આતમ લાલ ધણો.
ખિજે ખિજ વાતોરે, સહુ મનથી મેલો;
ચિતમાં ચેતિ ચાલોરે, આ અવસર છે છેલો. ૨
ત્રિજે ત્રણ ગુણનિરે, આવિછે આંદિ;
આગળ છે મહા અધરીરે માયાનિ ધાંદિ. ૩
ચોથે ચાર દિવસનોરે, દુનિયાનો લટકો;
તે સુખને સત્ય માનિરે, કાં ભવમાં ભટકો. ૪
પાંચમે પાંચવિવેનુરે, પરીબલ છે મોટું;
શુધ વિચારે વરતોરે, ખેલો માં ખોટું. ૫
છઠે છકયો ખટરસમાંરે, શઠ સમજ્યો નહી કાંધ;
આઠપોહોર એમ ઝીલેરે માયા જળમાંધ. ૬
સાતમે સુરત નુરતસુરે, સાપવ સુખેલો;
મન ધાંદિનિ માયારે, સહુ મનથી મેલો. ૭
આઠમે અખંડ વર વરિયેરે, ફરિયે નહી ફેરા;
ધ્યાન હરિનું ધરિયેરે, ટળે તાપ અનેરા. ૮
નામે નાથ હરિ અળગારે, જીવો ગુરુગમ જડશે;
અંતરમાં અનુભવનિરે, આંખ્યો ઉઘડશે. ૯
દશમે દશા પરવારિયેરે, વિહંગમ વાટે;
ગગન મંડલ ધર કરિયેરે, માહા સુખછે માટે. ૧૦
એકદશામાં આવોરે, અમૃતરસ પિવા;
તિમર ટળિ જાય તારારે, પ્રગટે બહુ દિવા. ૧૧
દ્વાદશ આંગુલ દરશેરે, પરશે કોય પુરા;
અષ્ટિ અગરપર ખેડેરે, સાચા સંત સુરા. ૧૨
તેરશે તાર ન તુટેરે, લાગી તેસું તાળી;
લલા લલા મહા મુનીવરે, રહ્યા ભાવે ભાળી. ૧૩
ચૌદશે એક ચરાચરે, અખંડ અવિનાશી;
બાહ્યાભિતર ભરિયારે, જીવો તનમાં તપાશી. ૧૪
પુનમે પરમાત્મારે, પુરણ કરી પેખો;
એમવસ હરિ સહુમાંરે, હસ્તામલ દેખો. ૧૫

પંદર તથો ચર્ધ પુરિરે, સિખે જો ગાય;

કહે પ્રિતમ તેના પિંઠમાંરે, પ્રભુ પ્રગટ થાય. ૧૬

તિથિઓ. ૪.

હરિ રમરણ નિશાદિન કીજે, ત્રિમસુધા ત્રિમે પીજે;
તનમન સદ્ગુરને કીજે. હરિ રમરણ નીશાદિન. રેક.

પડવે પડવાની કાયા, ડાહ્યાપણ નહિ ચાલે ડાહ્યા;

મૂકીદને મનતણી માયા. હરી. ૧

ખીજે શુ' બેઠો હારી, ભક્તિ ભેદ ધણો ભારી;

સદ્ગુરની સમજણ ન્યારી. હરી. ૨

ત્રીજે કોઇ નથી તારૂં, મૂરખ માન કહું મારૂં;

સ્વાર્થથી સર્વે લાગે સારૂ. હરી. ૩

ચોથે ચતુર પણું તેનું, મન મોહ પામે નહિ જેનું;

રહે નિત્ય હરિ રંગમાં ભીનું. હરી. ૪

પાંચમે પ્રીછાને પ્રાણી. દેહ માયા જૂઠી જાણી;

આચી પ્રીત હરિ સાથે આણી. હરી. ૫

છઠે છે નવકા હરીનામ, જે બેસે તે પામે નીજધામ;

નારદ વેદ કરે ગુણગ્રામ. હરી. ૬

સાતમે સેતાનની વાણી, હરીથી વિમુખ હોય જે પ્રાણી;

તેના ભાર સહુહું દુઃખ આણી. હરી. ૭

આઠમે અજ બોલ્યા એવું, સનકાદિક સમજી લેવું;

ભજનવિના ક્ષણએ નવ રહેવું. હરી. ૮

નુમે રવિનંદન ભાખે, જે બહાનું હરિનું રાખે;

તેનું ધર જમદૂત નવ જાખે. હરી. ૯

દશમે દાખે ત્રિપુરારી, સૂણ ઊમીયા આનંદકારી;

સંત ચરણ રજ મને પ્યારી. હરી. ૧૦

એકાદશે એમ કહે અવિનાશ, સૂણ ઉદ્ધવ આણી ઉદ્ધાસ;

મુજને વહાલા છે નીજ દાસ. હરી. ૧૧

દ્વાદશી દેવહુતી પ્રત્યે જ્ઞાન, એમ કહે કપીલદેવ ભગવાન;

નહી કોઇ વહાલું સંત સમાન. હરી. ૧૨

તેરથે તત્વ કહું તુજને, ગંગા ધમ્મે પદ રજને;

તેને તું ભાવ કરી ભજને. હરી. ૧૩

ચતુર્દશી લોક તણે સ્વામી, ભક્તવત્સળ અંતર જામી;
 બહુ તન ગુણ બહુ નામી. હરી. ૧૪
 પુનમે પ્રભુના ગુણ મેસે, રસનાએ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહેશે;
 પદ્મના પત્ર પેરે રહેશે. હરી. ૧૫
 કહે પ્રીતમ પૂરણ પ્રીતે, નીશદીન નામ જપો નીતે;
 સતસંગ કીજે શુદ્ધ ચિત્તે, હરિ સ્મરણ નીશદીન કીજે. ૧૬

આઠ વાર.

આઠ અંત પ્રીત અંકારેરે, અનુભવી ગુરુ ભેટે;
 હૃદય સંશય ગ્રંથીરે, હેદીને કરે છેટે.
 સોમ સુર એક થાયરે, શુદ્ધ બુદ્ધ પ્રકાશે;
 તેજ પુજ સૌ તેનેરે, અઘ્ઘાનંદ ભાસે.
 મંગળ પદમાં ઝીલેરે, મરણવા ભેગી;
 આકાશવત અણ્ણલગીરે, અઘ્ઘરસના ભોગી.
 બુધે બુદ્ધિ જેની ઝીલેરે, શબ્દાતીત સાથે;
 બીજ જથારથ ભાસેરે, ભયે નહી ભાતે.
 બ્રહ્મરૂપે બ્રહ્મવિદ્ ગુરુનેરે, જેને રંગ ભાગ્યે;
 ભવ ઇન્ધર કેરેરે, તેનો સંશય ભાગ્યો.
 શુકે સકળ ઘટ ળાયેરે, બોલે બહુનામી;
 અણ્ણને ત્રીસમે ભાગેરે, રમે અંતરજામી.
 મુણી સાખ સૌ સંતનીરે, અનંતની આશે;
 પોત પોતાનું પ્રીછારે, બુઝો તત્ત્વ તપાસે.
 સૌ મળીને ચોવીશરે, પચ્ચીશમી માયા;
 છવ્વીશમા પરમાત્મારે, અક્ષરાતીત રાયા.
 હરી ગુરુ સંત પ્રસાદેરે, ટળી ચિત્તની ચોરી;
 પ્રીતમને મન આનંદરે, હરીને હાથ દોરી.

પદ. ૧ રાગ ગરબી.

કેહ મનુષ્ય ધરી હરી ન જાણ્યા તેણે સર્વસ ખોશું;
 મારા વાલાજી મહામણિ મૂકીને પત્થરમાં ચિત્ત પ્રોશું. ૧
 જેણે જાળવિયો જઠરા માંહિ, તેને સંભાર્યો સ્વને નાંહિ.

જાપઠને લાજ લગાર નહિ. દેહ મનુષ્ય. ૨
 તેં હાથે કામ કૃડાં કિધાં, તેં અમૃત મેલિને વિખ પિધાં;
 તેં મિથ્યા માતને દુઃખ દિધાં. દેહ. ૩
 તેં જગતપતિને નવ જોયો, તણ કલ્પવૃક્ષ ખાવળ ખોયો;
 તેં ઉત્તમ જનમ એજો ખોયો. દેહ. ૪
 તેનિ દેહ અમુદ્ર વાણિ, તેં પ્રિત પ્રભુમું નવ આણિ;
 તે અધમ જાત પામર પ્રાણિ. દેહ. ૫
 તેને કતમ્મિ સરખો કહિયે, તેની સંગતે લે સરખા થયે;
 કહે પ્રિતમ તેથી અજગા રહિયે, દેહ મનુષ્ય ધરી હરી. ૬

પદ. ૨

હરિ ભજન વિના, દુઃખ દરિયા સંસારનો પાર ન આવે;
 જડજુદિ જીવ સંતાવિના સુધો મારગ કોણ બતાવે. ૧
 તેં અનેક વાર અવતાર ધર્યા, બહુ કર્મ તણા કોઠાર ભર્યા
 અથ ઓઘ તણા અંખાર કર્યા. હરિ. ૨
 તું ઝાડ પાહાડ જડરૂપ થયો, તેં સિત ઉણુ સિર તાપ સહ્યા;
 તારો કલેશ કોણે નવ જાણ કહ્યો. હરિ. ૩
 ક્યો ચાર ખાંણુ લક્ષ ચોરાશો, થયો જળચર સ્થળચર ગભેવાસિ
 માયા બંધન થાક ન શક્યો નાશિ. હરિ. ૪
 પાંખો મનુષ્ય દેહ તેમાં ન મળ્યા, ધનધામ પુત્ર પરિવાર ઘણા;
 હવે ગાંધ લે ગુણ ગોવિંદ તણા. હરિ. ૫
 કહે પ્રિતમ ચેતિ લે પ્રાણિ, એવું જનમ મરણનું દુઃખ જાણિ;
 શું મુતો છે આજસ આણિ. હરિ. ૬

પદ. ૩

મન વાણિડા લટકે લાલ, કમાજે અવસર જાણિ,
 શું સુધ રહ્યો અચેત અંગે અતિશે આજસ આણિ;
 તન ત્રાજવાં દીલ કર ઠાંડી, ખેશ ચિત્ત ચોટે પેંડિ માંડી;
 રખે ધ્યાનદ્રષ્ટિ કરતો ખાંડી. મન. ૨
 તજ કૃડાં કાટલાં અશુભ કર્મ, રાખ સત્યવચન વિશ્વાસ ધર્મ;
 તેણે રાજ રેહશે પુરજીવ્રહ્મ. મન. ૩
 તું વોહોર વસાણું સૌ સાડું, તેણે વણસે નહી કારજ તાર;
 હૈયે હીમત રાખ હવે નહી હાર. મન. ૪

લે લેખણ લક્ષ્મીવર હાથે, મુઘે રહે સાંભળીયા સાથે;
તારે દોષ નહિ આવે માથે. મન. ૫

કર નાનું લેખું સૌ ચોખું, તારી કાયાનું કાચુ ખોખું;
તું ઓહું અદકું શિદ્ધ જોખું. મન. ૬

ખોટિ વાણિયાણિ તારા ધરમાં, કરે કુડાં કબાડાં બહુ કરમાં;
લઈ સોમલ લેજે સાકરમાં. મન. ૭

કર પરમારથ કંઈ પાપ બળે, તારૂં લખચોરાસીનું લગકુ ટળે;
કહે પ્રિતમ તારૂં સાચ ફળે. મન. ૮

પદ. ૪

હરિ ભજન થકિ છોટા હોય તે સૌથો મોટા થાય,
તન તાપ ટળે જનમ મરણનાં સંકટ સરવે જાય. ૧

જીવો દાસિ સુતથિ શું હિલ્લપણું, જેનું પુન્ય પવિત્ર ચરિત્ર ધણું;
થયા નારદ મન ગોવિંદતણું. હરિ. ૨

જીઓ શુક્રદેવજીનું મૂળ સોંધ, હતા પશુધાતિ સુડયો લોભી;
થયા આપે ઇશ્વર અકોધિ. હરિ. ૩

જીઓ વાલમિકીની વાત ખરી, જેણે દરલ શલામાં દેહધરી;
તેણે સમકોટિ રામાયણ કરી. હરિ. ૪

જીઓ માંડવની મેડકિ માતા, જીઓ વસિષ્ઠ વેશા વિખ્યાતા;
જીઓ ચતુરાનન પંકજ જાતા. હરિ. ૫

જીઓ અગસ્ત કુંભચિ પ્રગટ થયા, અંજલિમાં સાગર શોસિગયા;
તેતો વિદ્યમાં વિખ્યાત થયા. હરિ. ૬

જીઓ એકલશૃંગી હરિજીના, જીઓ વ્યાસ મુનિ વણપરજીના;
જીઓ સુત પુરાણી કુણ કરજીના. હરિ. ૭

જેમ ગધ્યમ જળ ગંગામાં ભળે, તે ગંગા સરખું થઈને પળે;
જેમ પારસ પરશે લોહ ટળે. હરિ. ૮

એમ જાત ભાત સહુની જણિ, હરિ ભજે તે હરિ સરખા પ્રાણિ;
કહે પ્રિતમ ઓળખો એધાણિ. હરિ. ૯

પદ. ૫

મન માને નહી, સૌ ફેરા સમજાવું તોય શું થાય;
ખળ કંઈ કઠોર ચંચળ ચોર ચપલ ચિત વૈદસ ધાય. ૧
મન ભુતતણિ પેરે લખવું, ચાલે માયાનિ સંજે રમવું;

એને હરિ ભજવાનું નથી ગમતું. મન. ૨
 મન નિર્લજ્જને લજ્યા ન મળે, પીજું ભાળે પોતાને કમળે;
 લઈ નાંખે માયાને વમળે. મન. ૩
 જેમ કુકર માથે માર પડે, તોય આવી ઉંચું દ્વાર ચડે;
 ફળ દેખને મરકડ ઝાડ ચડે. મન. ૪
 જો જમ કિંકરતું દુઃખ જાણે, તો મિથ્યા મુખને સિદ્ધ માણે;
 ગયો અવસર ઉરમાં નવ આણે. મન. ૫
 કહે પ્રીતમ પરપંચ પરહરતાં, શુધ્ધ ભાવે હરિનું સમરણ કરતાં;
 કાંઈ વાર નહિ ભવજળ તરતાં. મન. ૬

પદ. ૬

તન રેંટિડો સદગુરુ શબ્દે સુતર ફરવા લાગ્યો;
 અંધ મેહર ધણી ગુરુ દયાળે દીલનો ધોખો ભાગ્યો. ૧
 શુભ કરમ કાષ્ટ રેંટીયો કિધો, તેતો મુઘડ સુતારે ઘડિ દિધો;
 ખુધ માનુનિએ માગિ લીધો. તન. ૨
 પચરંગી પાંખડિયું આરા, થાંભલિયું તોરણીયા સારા;
 ચિત ચપળ ચમરખે રંગ ન્યારા. તન ૩
 અંતરકર્ણ ઉઠાણિ પ્રાપ્ત, એને અંત ઉદક ઉંજણ જોધયે;
 દશ દામણિયો સુંદર સોહીએ. તન ૪
 તે મધ્યે ચૈતન્ય માળ ફરે, પરા પાર પુણિ પ્રાણ ધરે;
 ત્રિવેણી ત્રાકે તાર ભરે તન. ૫
 મન માંકડિ ચોક્કસ કરીયે, ઘર મુકી પરઘેર નવ ફરીયે;
 એક ધ્યાન ધણી કેરું ધરિયે. તન. ૬
 ગુણવંતિ નાર કમાય ધણું, જેને બળ હોય હરિગુરુ સંતતણું;
 તેને સેહેજે આવે શીળપણું. તન. ૭
 કહે પ્રીતમ પ્રગટે પુરણદશા, રસિયોલ આવી રૂદિવામાં વશ્યા;
 તેનાં જનમ મરણ દુઃખ દુર ખશ્યાં. તન. ૮

પદ. ૭

અજ્ઞાની જીવ સંગ કરે સાચો પણ રંગ ચડે નહિ,
 એમ દમે શરીર હરિ મળવાનો મારગ તોય જડે નહિ. ૧
 એક પથર પાણી તત્વ પરસે, તેને ટાંકે તો અગ્નિ વરસે;

એવા સાકુટને હરિ કેમ ઠરશે. અજ્ઞાની૦ ૨
 સાકુટને સંગત કેમ ગમશે, ઉઘે ધડે તે ઉદક કેમ ભરશે;
 એમ પાત્ર વિના રસ કેમ ઠરશે. અગ૦ ૩
 જેમ પુષ્પ પાંદડાં આસપાસ, તેમાં કો કોને નવ લાગે ખાસ;
 એમ ભગત જગત તે ખારે માસ. અગ૦ ૪
 એક મેડક પંકજ પાસ રહે, તે કમળતણિ વાસ કાંઈ નવ લહે;
 વાસ કમળતણી તે ભમર લહે. અગ૦ ૫
 તરૂં ચંદનથી ચંદન જેવા, ગિજ વાંસ એરંડા રહ્યા તેવા;
 તેને નહીં કાંઈ લેવા દેવા. અગ૦ ૬
 તું વેદપુરાણ ધણું સાંભળે, તારા મનની દુખધ્યા કાંઈ ન ટળે;
 સાચા રંગ વિના હરિ નહિ મળે. અગ૦ ૭
 જેમ થાક્યા ફેરા ફરી ફરી, થયા કાયર મેહેનત કરી કરી;
 તું ન થાક્યો દેહ ધરી ધરી. અગ૦ ૮
 કહે પ્રિતમ સમઝે સુખ થાશે, તારૂં જનમ મરણતું દુઃખ જાશે;
 આગળની પ્રીતે આળખાશે. અમ૦ ૯

પદ ૮

તજ દેહાલિમાન, મિથ્યા સુખ સારૂં શું ફેગટ ફુલે;
 સત્ય વચન વિચાર વાર વાર સંસાર વિષે શું ભુલે. રેક. ૧
 આ કાયાનો કાચો પાચો, તે દેખાને શું લોભાચો;
 રવિનંદન દિલમાં છે ડાહ્યો. તજદેહા. ૨
 તારિ જમ કિંકર હણુશે છાતી, ત્યારે ક્યાંજશે તારી કુળનાતિ;
 જઈ ભોગવશે પશુની જાતી. તજદેહા. ૩
 દુખ અસિપત્રિ દોઠાં નથી, પંચમ સ્કંધમાં કહ્યાંકથિ;
 જઈ ભોગવશે તમે રતિ રતિ. તજદેહા. ૪
 કહે પ્રિતમ કાંઈક સાધન કરજે, હરિ ગુરૂ નામ હદે ધરજે;
 નામ નાવ ચડિ ભવસિંધુ તરજે. તજદેહા. ૫

પદ ૯

હો ભવદલા જન્મ ધરિને ન લહું હરિનું રૂપ;
 શું બાહેર ભમે ભીંતર જોને તારૂં બ્રહ્મસ્વરૂપ. રેક.
 તું ક્યાંકિ આબ્યો ને ક્યાં જાતું, તને માયાં ચેટક ક્યાંથી હવું;

નિર્જ નામ જપીને નિર્લે થયું હો. ૭. ૧
 તું શું કરવાને આચોતો, તુંને કોણે અહિં બોલાવ્યોતો;
 શું લેખજવું ને શું લાવ્યોતો. હો. ૭. ૨
 તને શે મુખે લોજન લાવે છે, તને નિંદ્રા તે કેમ આવે છે;
 શિર નોખત કાળ બજાવે છે. હો. ૭. ૩
 આ કાયા કાળતો ચારો છે, બહુનામી બોલણહારો છે;
 મુખ દુખધિ નિર્ગુણ ન્યારો છે. હો. ૭. ૪
 જે બોલે તેને શોધજે, ગુરૂગાન બુદ્ધિએ બોધજે;
 હરિ હીરે હિરો વીંધજે. હો. ૭. ૫
 તુરિયા તે તારૂં રૂપ છે, ભજશે તે બ્રહ્મસ્વરૂપ છે;
 અવિનાશિ અકળ અરૂપ છે. હો. ૭. ૬
 કહે પ્રીતમ પુરણાનંદ છે, ઘટ ઘટ રસીયો ગોવિંદ છે;
 ન સમજે તેની મતિમંદ છે. હો. ૭. ૭

પદ. ૧૦

નર ગાફલ ગુમાર, ગંદી દેહનો ગર્વ કરે શું થાય;
 નહિ વિલંબ લગાર, વાત કરતાં કાયા વણશિ જાય. ૧
 તું અંશ હતો ધર્મર કેરો, જીવ થઈ રહ્યો અવિધાનો ચેરો;
 તારે માથે રવિ મુતનો હેરો. નર ગા. ૨
 શું મુરબિ મુતનિ પેરે ચાલે, તું ગર્ધવનિ પેરે માહાલે;
 તું હોથે ધુળ માથે ધાલે. નર ગા. ૩
 એક સ્વાતિ છુંદ સીપે આણું, તેનું મહા મુક્તાફલ થઈ રહ્યું;
 કદળીમાં પડ્યું તે કપુર થયું. નર ગા. ૪
 અહિં મુખમાં પડ્યું તે ગરલ થયું, સાગરમાં પડ્યું તે લવણથયું;
 પૃથ્વીમાં પડ્યું તે પ્રલે થયું. નર ગા. ૫
 જેમ કનકમાં કથીર ભળે, એમ વિના વિચાર સાર નવ જડે;
 કહે પ્રીતમ રવિ ઉગે રજની ટળે. નર ગા. ૬

પદ. ૧૧

તારૂં સુપન શરિર, નિર ઉસનું એણિપેરે ઉડિ જાસે;
 હોતે ભજ રઘુવિર, નામતણે પરતાપે નિર્લય થાશે. ૧
 જેમ સરિતા પુરે વહિ જાશે, તારૂં આયુશ એણું એમ થાશે;
 જેમ કમળને કુંજર ખાશે. તારૂં. ૨

જેમ પારો પાણિ થઈ ચાલે, તેને કહોને કેમ પેરે જાલે;
 ખર્ચુ પાન નહીં લાગે ડાળે. તારં. ૩
 જેમ કદળિ કાળ તે નવ ફળે, તેમ ગઈ મુનપા દેહ તે નવ મળે;
 ઉડયું કપુર વાગયું નહિ વળે. તારં. ૪
 જેમ વિજ ચમકે ગગનમહી, તેમ દિપક જોત્ય સમે નહીં;
 તારી અસ્થીર દેહ તે સ્થીર નહિ. તારં. ૫
 દેહ મનુષ્ય જન્મ મુક્તિ જાણે, એ સાર શબ્દ દ્વંદ્વ આણે;
 કહે પ્રીતમ પરમ પદને માંણે. તારં. ૬

પદ. ૧૨

આજ ધન ધડી, સંત પધાર્યા પ્રેમે પાવન કીધાં;
 અતિ આનંદ અપાર, દયા કરીને અમને દરશન કીધાં. રેક.
 હરિજન તે હરી સરખા હેલી, મળીએ મન મરજાદા મેલી;
 હોય અસ્પરસ આનંદ હેલી, આજ ધન ધડી. ૧
 જે વૈકુંઠપતિને ધણા પ્યારા, તે હરીથી નીચખ નહીં રહે ન્યાસ;
 રસ ભક્તિ મુક્તિના જાણુનહારા, આજ ધન ધડી. ૨
 ગંગાદિક તોરથ ચરણ વીરો. શ્રુત સ્મૃતિ સાખ સિદ્ધાંત લખે;
 જેનો મહિમા કહે મહારાજ મુખે, આજ ૦ ૩
 પુણ્ય પ્રગટે પૂર્વ જનમતણું, તેને હોય હરીજનમું હેત ધણું;
 કહે પ્રીતમ તારૂં જાગ્ય લણું, આજ ૦ ૪

પદ. ૧૩

તારી કાયામાં, કોણ બોલે છે તેને તું શોધી કાઢને;
 જળ થળમાં જેહ, અંતરજામી એક નિરંતર ન્યાળને. રેક.
 એને અવર કોનો આધાર છે, એને ભક્ષ ભોજન શો અહાર છે;
 એ પુરૂષ નપુંસક નાર છે, તારી કાયામાં. ૧
 લઘુ હીરથ છે કે વામણે, વૃદ્ધ જોખન બાળ બિયામણે;
 એ લાયક છે કે લજમણે, તારી કાયામાં. ૨
 એને સુખ દુઃખ કે પીઠા થાય છે, કરી શબ્દને ક્યાં સમાય છે;
 એ પીંડ પડે ક્યાં જાય છે, તારી કાયામાં. ૩
 આઠે પોહોર રહેછે ધ્યાનમાં, મન રાખો અનુભવ જ્ઞાનમાં;
 કહે પ્રીતમ સમજે સાનમાં, તારી કાયામાં કોણ બોલે છે તેને. ૪

૫૬. ૧૪

રાખે જડ દેહ, તેના તું દેવતને શે નથી દેખતો;
 સથરાચર શામ, વિધિ વ્યાપક તેને તું ઉવેખતો. ટેક.
 પીંડ પાણીથી પેંદા થયો, તેને કરનારો ન્યારો રહ્યો;
 તે સથરાચર શોભી રહ્યો, રાખે જડ દેહ. ૧
 એણે રમવાને રચના કરી, નરનારી રૂપ ભુજવાં ધરી;
 ખેલ ખોટાને ખુબી ખરી, રાખે જડ દેહ ૦ ૨
 ભુઓ જોતાં તો જડતો નથી, મહા વાયક વીરલા કહે કથી;
 એવી અકળ કળા એની અકળગતિ, રાખે જડ ૦ ૩
 કહે પ્રીતમ આનંદ ઉપનો, જ્યારે નિશ્ચે થયો નાજરૂપનો;
 ત્યારે ફેરો ટળ્યો ભવ કુપનો, રાખે જડ. ૪

૫૬. ૧૫

તારા તનમાં તપાસ, ત્રીવેણી આદિ તીરથ તુજમાં વસે;
 માંહી મજજન કરો, કોટી જનમનાં કીલ્મશ તે ધોવાશે ટેક
 આ કાયા તે કાશી જાણો, શુદ્ધ પ્રેમ પ્રયાગ તે પરમાણો;
 હરી હરનું રૂપ હૃદે આણો, તારા તનમાં ૦ ૧
 શુદ્ધ જ્ઞાન ભક્તિ ગંગા કહીએ, શુભ કરમ સરજ સુતા લહીએ;
 સરસ્વતી વૈરાગ્ય વિશે રહીએ, તારા ૦ ૨
 ત્યાં વિધિનાથ ચૈતન રાજે, ગેબી ઘંટ તે અનહદ વાજે;
 હુન અર્ણવ પર્ણવપર ગાજે, તારા. ૩
 જે સદા તીરથ તેને સેવે, તે સૌ તીરથનું કળ લેવે;
 કહે પ્રીતમ પ્રભુમાં ચિત્ત દેવે. તારા ૦ ૪

૫૬. ૧૬

રસ અગમ અપાર, સુરીનર પાર ન પામે મન વાણી વડે;
 મારા વાલાણ, રૂપ અકળ સ્વરૂપ કહો કોને જડે. ટેક.
 રસ અજર જરે નહી એવો છે, એ માનવાઓનો મેવો છે;
 તે રસીયાને માણ્યા જેવો છે. રસ અગમ. ૧
 રસ રીત પ્રીત ધણી છે ન્યારી, કોઈ જાણે એના અધિકારી;
 શું જાણે બીજા સંસારી. રસ અગમ. ૨
 રસ વ્યાસ પુત્રે પ્રેમે ચાખ્યો, તે ઉત્તરા કુંવર પ્રત્યે દાખ્યો;
 અખુલાણ સુતાએ ઉરમાં રાખ્યો. રસ અગમ. ૩

કહે પ્રીતમ પ્રગટી પુરણ દશા, રસીયોણ રૂઢીયામાંહી વરયા;
પેલાં દુરીજનીયાંથી દુર ખરયા. રસ અગમ. ૪

પદ. ૧૭

શુદ્ધ ચિત્ત વિના, જપ તપ તીરથ વૃત્ત કરે શું થાય;
હરીનામ વિના, દુઃખનો અંધકાર ક્યમે નવ જાય. ટેક.
શુદ્ધ ચિત્તવિના શી જોગ જુક્તિ, શુદ્ધ ચિત્તવિનાશી ભાવભક્તિ;
શુદ્ધ ચિત્તવિના ક્યાં મળે મુક્તિ. શુદ્ધ. ૧
શુદ્ધ ચિત્તવિના જો નહાયે ગંગ, સો વરસ લગી જો કરે સંગ;
તોએ રૂઢીયામાં નવ લાગે રંગ. શુદ્ધ. ૨
શુદ્ધ ચિત્તે સાધન સૌ થાયે, અંતઃકરણનું અજ્ઞાન જાયે;
રહે રૂઢીયામાં ગોપાળ રાયે. શુદ્ધ. ૩
શુદ્ધ ચિત્તે મોહનલાલ મળે, ચિત્ત ચૈતન્ય સાગર માંહી ભળે;
કહે પ્રીતમ ભવનો ફેરો ટળે. શુદ્ધ. ૪

પદ. ૧૮

હરી ભજન કરો, ભય ભાગે જમદુતનો ભક્તિ ભાવે;
અંતકાળ સમે, હરીનું બહાનું હોય તો જમ શીદ આવે. ટેક.
જેને છાપ તીલક તુલસીની માળા, જેને મુખડે ગોવિંદ ગોપાળા;
તેને શું કરશે જમડા કાળા, હરી ભજન કરો. ૧
જેને ખાનાનો પરતાપ છે, જેને “ભગત” નામની છાપ છે;
તેને લખચોરાશી માફ છે, હરી ભજન કરો. ૨
જેનું બહોર છે જુગમાં ખાનું, તે ચૌદ લોકમાં નહીં છાનું
ધર્મ રાજા શીદ ખોળે પાનું, હરી ભજન કરો. ૩
હરીનું ખાનું દેખી જમ ત્રાસે, જમ દુર થકી નાવે પાસે;
જીવ લેધ જતાં વળી ત્રાસે, હરી ભજન. ૪
એવું બળી હરી સ્મરણ કરીએ, કાંઈ અંતરંગત સાધન ધરીએ;
કહે પ્રીતમ ભવસાગર તરીએ. હરી ભજન કરો. ૫

પદ. ૧૯

જીવ કેમ બાણે, હરી માયાબળ મોટું અગમ અપાર;
તે ભરમાવે, ભૂલવણીમાં બુદ્ધિ સૌ સંસાર. ટેક.

એક માતા હરી ભજતાં વારે, એક નારી થઇ કાળજી સારે,
 શીઠ પરણ્યોતો પીટ્યા ત્યારે, જીવ કેમ જાણે. ૧
 એક મામે થઈ મળવા આવે, એક માસી થઈ મોહ ઉપજાવે
 એક બેહેન થઈને બોલાવે, જીવ કેમ જાણે ૨
 એક બાપ થઈ બળ દેખાડે, એક ભાઈ થઈને ભૂલાડે;
 એક ફાધ થઈને ફુંદમાં પાડે, જીવ કેમ. ૩
 એક કાકો થઈ કોમળ બોલે, નહી કુળમાં કોઈ તારી તોલે;
 શું હરી મંદીર તીરથ ડાલે, જીવ કેમ ૪
 એ કામ ધામ કાયા માયા, બહુ બંધનમાં નર બંધાયા;
 જડ જગત જળમાં ઝીંટાયા, જીવ કેમ. ૫
 એક સ્વારથ ભૂત સર્વે જાણે, જેમ મુડલો સીમળ લોલાણે;
 કુળ ચાખી પાછો પરતાણે, જીવ કેમ. ૬
 એ સગપણ સૌ મિથ્યા માનું, જ્યારે રોડું તો રમડું શાનું;
 એક સાચું રયામ તણું બાનું, જીવ કેમ. ૭
 સાચા પતિ સાથે સ્નેહ ધરો, જૂઠાની સંગત શીઠ કરો;
 કહે પ્રીતમ પ્રપંચ મેલ પરો, જીવ કેમ. ૮

પદ. ૨૦

જે જે કલ્પતર, તાપ નિવારણ શીતળ જેની છાયા;
 સંકટ કાષે, વ્યાપે નહી મન વિદ્યમોહની માયા ટક.
 હીસે દ્વાદશ ડાળ વિશાળ એહ, શાખા ત્રણસેને પાંત્રીશ તેહ;
 ઉપશાખા સહસ્ર અઢાર જેહ, જે જે કલ્પતર. ૧
 પત્ર પાંચ લાખ છનું સહસ્ર છાતેર, તેની પુષ્પવાસ પ્રગટી ચોફેર;
 રહે નવપદ્મવ ધન ધન ધર, જય જય. ૨
 તે ઉપર મહામુનિ ભ્રમર ભમે, ભક્ત અનંત કોટિ એ સુખમાં રમે;
 જેને એ વિના અવર કથું ન ગમે, જય જય. ૩
 કુળ પ્રેમ ભક્તિ પૂરણ રસાળ, ગુણ મિષ્ટ મધુરો બાળગોપાળ;
 તેને સેવે સનકાદિક સદાકાળ, જય જય. ૪
 વ્યાસે એક વેદના ચાર વેદ કર્યા, તેની સહસ્ર સહસ્ર શાખા વીસ્તર્વ
 મૃતિહાસ સાંભલાખ ઉચર્યા, જય જય. ૫
 ચારલાખ અવલાખ વેદાંત કહું, નહી શાસ પુરાણે શીતળ હેડું;

શ્રી ભાગવત કહેતાં કારજ થયું, જ્ય જ્ય ૬
શ્રી ભાગવત ભાગવત રૂપ સહી, એથી અધિકું બીજું કંઈ નહીં;
કહે પ્રીતમ વ્યાસની તપત ગઈ, જ્ય જ્ય કદપતરૂ. ૭

પદ. ૨૧

અખુભાન લડી, નવલ લાલસું નેહુ ધણે છે તારે;
ઋજવાસી લોક, મનમાને તેમ દિલમાં વાત વિચારે. ટક.
કહે કીર્તિ સુતાને કુંવર કાન, એક એકની ઉપર અધીક તાન;
વણુ મુખ દીઠે નવ ખાયે પાન, અખુભાન લડી. ૧
એ હરી સાથે આવડો હેડો, કોઈ કોનો મુકે નહીં કેડો,
માનુનીએ માથે નાંખ્યો છેડો, અખુભાન. ૨
સખી એ શામ સુત કોનો હશે, મને સમજાવી સાચું કહે;
શું મિથ્યા દોષ ચઢાવે છે, અખુભાન. ૩
સખી હું એકવાર નંદ લુવનગઈ, એનું રૂપ બોધ રસ મગન થઈ;
તે વેળાની છબી મારે રૂઢે રહી, અખુભાન. ૪
એ મુખનો સ્વાદ જડે જેને, ધર ધંધો ગાઠ નહીં તેને;
એવી લગન વાત કહીએ કોને, અખુભાન. ૫
લાગ્યાં નેણ બાણ ઉર અંતરમાં, મન હૃદયો મોહની મંતરમાં;
પ્રીતમનો સ્વામી સ્વતંતરમાં, અખુભાન લડી. ૬

પદ. ૨૨

અરે અણસમજી જીવ, શી શીખામણ દેઉં તારૂં મન માને નહીં;
માથે મરણ ભમે, જમ આવે ત્યાં તારૂં જોર ચાલે નહીં. ટક.
પ્રાણી મારૂં મારૂં મિથ્યા કરવું, એક પેટ પરપંચે ભરવું;
નથી જાણતો જે આખર મરવું. અણસમ ૧
મોહોરા લણ્યા ગણ્યા પડિત ડાહ્યા, મુકી ધર્મ અને ધનને ધાયા;
તેને કાળે ઝટ લઇને માર્યા. અણસમ. ૨
મહા ભાગ્યશાળી હોંડે ભમતા, પાસ દ્રવ્ય છતાં પુન્ય નથી કરતા;
તેને દીઠા ધણા દીપસમ બળતા. અણસમ. ૩
ધેર હસ્તી અને હયની સ્વારી, એક આંજુ ફરે ચોદીસ તારી;
નથી પુન્ય તણી પુંછ સારી. અણસમ. ૪
પ્રાણી જેમ આવ્યો તેમજ જશે, એ જીવ તે મુખીયો ક્યાં થારો;
કહે પ્રીતમ પાછળ પસ્તાયો. અણસમ. ૫

પદ. ૨૩

તમે હરી ખોલો મિથ્યા ભાષણ મનથી મુકી દીજો;
ચિતવો હરીરૂપ, ખીજું તે ચિતવન શું કરવા કીજો; ૧૬.
આવી વાણી વૃથા નવ ખોઈયે, હરી હીરો દિલ દારે પ્રાઈયે;
રોતાં દર્ખીને નવ રોઈયે. તમે હરી. ૧

હરી નામ વિના વંઝા વાણી, તે નવ રાખો ઉરમાં આણી;
તે કંથની કાગતણી જાંણી તમે હરી. ૨

કોઈ આગે ખોટું નવ ભાખીયે, કોઈને કુંડું નવ દાખીયે;
એક રામ રૂઢમાં રાખીયે તમે હરી. ૩

વાણીથી વહેરપણું વાધે, વાણીથી રનેહપણું સાધે;
વાણી છોડે ને વાણી બાંધે તમે હરી. ૪

એવી વાણી વીચારી જો ખોલે, કોઈ નાવે તે નરને તોલે;
અહીં બોલ્યાથી બંધ ને ખોલે તમે હરી. ૫

કહે પ્રીતમ ધન્ય તે પુરૂષ કહીયે, જેને સદા વિચાર વસે હૃદયે;
તેને ચરણે ચિત આરોપી રહીયે તમે હરી. ૬

પદ. ૨૪

માયા તજીને જીવ ક્યાં જશેરે, જેને માયા તજીને જીવ ક્યાં જશે;
રાજારે રાંક ફકીર સંન્યાસીરે, સર્વેમાં વાસો વસેરે. જોને. ૧
ધરે આયુધ કરે જીવ જોરાવરે, ધન લેવા સર્વે ધસેરે. જોને. ૨
ઉપરથી ટાળશે તો અંતરમાં એમછેરે, અહમ્મેવ મુમતા આવ
શેરે. જોને. ૩

મમતા તજે તો મોહ ધટે નહિરે, મોહ થકી કામ ઉદે થશેરે. જો. ૪
કામ નિવારે તો ક્રોધ અતિ ઉપજેરે, ક્રોધ હણે લોભ લાગશેરે. જો. ૫
જરા જો લોભની લે'ર સમાવેરે, તો માન મરડીને મારશેરે. જો. ૬
જેમ જેમ ત્યાગે તેમ તેમ પ્રાગેરે, વિષય વિકાર ધણા વાધશેરે. જો. ૭
અનેક પેરે બહુ આપદા વધારેરે, અળગીતે ક્ષણ એકના ખસેરે. જો. ૮
જ્ઞાન વિવેકે વિચારીને જોજોરે, એખરૂં કે ખોટું હશેરે. જો. ૯
કહે પ્રીતમ એનો એક ઉપાયછેરે, જો આપુ તજે તો મુખીયો થશેરે.
જોને. ૧૦.

પદ. ૨૫

માયા મળીછે તને મારવારે, જેને માયા મળીછે તને મારવા:

કાતુ તે લેધને ઉરપર બેઠીરે, કાળજી તારૂં કાઢવારે. જોને. ૧
ત્રિવિધ તાપની કીધી સાયડીરે, આઠે અંગ તારાં શારવારે. જો. ૨
પ્રજીને મળતાં આડો પગ કીધીરે, વિખિયામાં વહાલ વધારવારે. ૩
પ્રીતમનો સ્વામી ભલે મળીયોરે, માયાનું માન ઉતારવારે. જો ૪

પદ. ૨૬

રહ્યા માયામાં મોહીનેરે જીવ રહ્યા માયામાં મોહીને ટક.
જમના તે જોરખંધ ખાવાને કાજેરે, બેસજો ખરડો ધોધનેરે. જી. ૧
સગાં સનેહીનું જોર નહી ચાલેરે, રહેશે દિવસ દશ રોધનેરે જી ૨
ત્રિયા તે તારો દિવસ દશખારેરે, જશે બીજી ધર જોધનેરે. જી. ૩
પ્રીતમ પ્રજીનું ભજન કરીલેરે, ચરણકમળ ચિત્ત પ્રાધનેરે જી. ૪

પદ. ૨૭

કાયા કુસુમ કરમાશે, આજકાલ કાયા કુસુમ કરમાશે.
સોસો શ્વાસમાં વિનાશ શરીરનો, પરવશ પલકમાં થારો;
પુન્ય ભજન પેહેલું નવ પ્રીત, તે પ્રાણી પછે પસ્તાશે. આજ.
સંસાર વાડી વિચિત્ર ફુલી, માંહી બહુ વિાધ પુષ્પ પ્રકાશે;
ધડીચાર ફુલના ગજરા, પછી આપે ભમર ઉડી જશે. આજ ૨
હીંકશે હંસ ફરી હાથ ન આવે, જ્યારે તન સરોવર સુકાશે;
કહે પ્રીતમ તે લાલ કમાશે, જે ગુણ ગોવિંદના ગાશે આજ. ૩

પદ. ૨૮

સાચી કોની સગાઇ સંસારમાં સાચી તે કોની સગાઇ.
માત તાત કહે એતો મારો પુત્રધણો પ્યારો, જ્યાંત્યાંથી લાવેકમાઇ
બંધવ કહે એતો બેલી છે મારો, ભેળા રળીશું બે ભાઇ. સં. ૧
બેની કહે મારૂં પીયર છે પ્રૌઢું, સાસરવાસો કરવાની બડાઇ;
સૌ કહે અભિલાષ પૂરો મારો, બીજી નહી ચાલે ચતુરાઇ. સં. ૨
અંતસમે અળગાં રહેવાનાં, જ્યારે જમડા આવે ધાઇ;
કૃષ્ણ ભજન વિના કેશનું તાપણું રાખ ન નીપજે જરાઈ. સં. ૩
પ્રીય પરમારથ મુક સ્વારથ, કર સત્સંગ સુખદાઇ;
કહે પ્રીતમ તેને પ્રજી પમાડે, પ્રેમનો પ્યાલો પાઇ. સંસારમાં ૪

પદ. ૨૯

પોતાના જનને ઉદ્ધારે, જેમ તેમ પોતાના જનને ઉદ્ધારે.
કામી કોમી લોભી અધમ અતિ, તેના ત્રાસ નિવારે;

અવગુણ મૂળ સમૂળો છેદે, ભાવેશું ભક્તિ વધારે, જેમ તેમ. ૧
 કોઈ ક'સને આપ્યું અભેપદ, બીજા મંગળને તારે;
 લોભી કદરજ અધમ અભમેળ, તેને બીજે કોણ તારે. જેમ. ૨
 સંસાર સાગરની લેહેર ન લાગે, પ્રેમેશું પાર ઉતારે;
 દાસનાં દુઃખડાં ટાળે દયાનીધિ, એવા પ્રીતમને પ્રભુ કેમ વિસારે ૩
 પદ. ૩૦

પ્રેમનો પંથ છે ન્યારો, સરવથી પ્રેમનો પંથ છે ન્યારો. ૧.
 જે જાણશે તે શીર સાટે માણશે, એમાં નથી ઉધારો;
 પ્રેમ અમલ આપ્યો જેની આંખમાં, ઉતરે નહીં ઉતારો. સરવ. ૧
 આઠે પોહોર રહે આનંદમાં, પ્રેમ રસનો પીનારો;
 વાલા વિના તેને હુખું લાગે, સંસાર સાગર ખારો. સરવથી. ૨
 પ્રેમરસ કથામાં ન આવે, જાણે જાણુનહારો;
 પ્રીતમ પ્રેમીજન મળે તો, આતમ રામ અમારો. સરવથી. ૩
 પદ. ૩૧

સ્નેહ વિના વશ નાવે, શામળીયો સ્નેહ વિના વશ નાવે ૧.
 કોટિ ઉપાય કરે જે બીજા, રસીયો રૂદે નવ લાવે;
 સ્નેહની સાંકળે બાંધ્યો શામળીયો, અણુ તેડ્યો ઘેર આવે. શા.
 પ્રીત વિના પાક તજ્યા રાયના, લાલ વિદુરની ભાવે;
 વાલાજીને પ્રજા ભામનીઓ, નેહસું નાચ નચાવે. શામ. ૨
 સાચા સનેહ વિના મુંદર વશ, એ હરી કોના ન કહાવે;
 પ્રીતમનો પ્રભુ પરમ સનેહી, એને પ્રીત થઇ મૂક માવે શા ૩
 પદ. ૩૨

આનંદકારીરે આવો, નેણ કમળમાં નેહ ઉપજાવો.
 મુખના સાગરે સ્વામી, તમને પૂરણુ પુન્યે પામી.
 તમને જોઈનેરે છડું, મારે બીજા કોઈથી નહીં બીવું.
 તાન તમારીરે સાથે, કાંઈ ન જાણું બીજા ભાતે.
 મનડું અટક્યુંરે માવા, જીવણુ નહીં હઉં તમને જાવા.
 રૂદીયા ભીતરે રાખું, તન મન ધન વારીને નાખું.
 પ્રભુ પ્રીતમનારે પારા, પલક ના રહેશે અમથી ન્યારા.
 પદ. ૩૩

આંખો આગળરે રહોને, અમને નિત્ય નિત્ય દર્શન દાને.

લોચન લાલચરે લગાડી, વેરણ પલક પડે છે આડી.
 પલક કલપ સમ રે થાયે, અવક્ષણ અળગું નવ રહેવાયે.
 નયણું રોકોરે રસમાં, જીહ્વા ગાંઠે તમારા જસમાં
 અવણે સોહાય નહીરે બીજું, તમારા શબ્દ સાંભળી શીકું.
 મનના મનોરથરે એવા, કરીએ સદા તમારી સેવા.
 મનડું મળવારે હીસે, આ તન સર્વે તમારું દીસે.
 રૂપ તમારું રસીયું, તે મારા રૂઢ કમળમાં વસીયું.
 પ્રભુ પ્રીતમનારે પામી, અંતર વસીયા અંતરજામી.

પદ. ૩૪

સદા તમારેરે સંજે, આનંદ ઉલટ વાધ્યો અંગે.
 એ આનંદનીરે લેરે, તે સુખ વર્ણવીએ કંઈ પેરે.
 જોને ઉપજે તેરે જાણે, મન પોતાનું મહાસુખ માંણે.
 મેહરમ સાથેરે મળવું, મહીએરાંએ સુખ નહી કાંઈ હળવું.
 વાલપજાનીરે વાતો, આનંદ કહું પણ નથો કહેવાતો.
 સાચું કહું છું રે તુજને, પ્રભુ પ્રીતમનો મળીયા મુજને.

પદ. ૩૫

તાર ન દુટ્ટેરે તે સું, અરસ પરસ મન એક રસ એ સું.
 હરિને હેતરે હેલી, લોક લાજ મરજદા મેલી.
 નિર્લજ થઈનેરે ચાલું, નહી કોઈ વાલા સરખું વહાલું.
 ગાઠડી ગાંધીનીરે ગમે છે, ચિતડું ચતુર વર સું રમે છે.
 કોઈક જાણેરે કળમાં, દર્શન પરસન પાણી વળમાં.
 પ્રભુ પ્રીતમનારે રસીયા, મોહનજ મારે મન વસીયા.

પદ. ૩૬

જીવડા જોનેરે જાગી, તારું આયુષ્ય જાય અલાગી.
 પ્રપંચ નિંદ્રારે પ્રાદી, તેણે જ્ઞાન ચિતડું તોડી.
 કાળે કાચારે આધી, નજશીખ લગી અવિદ્યા વાધી.
 જન્મ ગમાવ્યોરે હીરા, પીધી માયા મોહ મદિરા.
 સુરસી સુતનીરે પેરે, લોચન ભર્યા હળાહળ જેરે.
 કેફે ન સૂઝેરે કાંઈ, આઠે પોહોર અવિદ્યા માંહી.
 દિલમાં દુર્માતરે ભરાઈ, અંતર લાગી કરમની કાઈ.
 હરી દુહામાંરે ક્યાંથી, તામસ રજે નહી તનમાંથી.

મનની મમતારે ન વામે, પ્રીતમ કેમ પ્રાણી મુખ પામે.

પદ. ૩૭

મહી મટકી માથે ધરી, પ્રીજ સુંદરી;	
ઝારસ વેચે હેડે હરીનું ધ્યાન.	પ્રીજ સુંદરી.
મહી વેચવું ભૂલી ગઈ, પ્રીજસુંદરી;	
લોકોને કહે લો કોઈ લો કોઈ કાન.	પ્રીજસુંદરી.
સામળીયો સાંધો કર્યો, પ્રીજસુંદરી;	
મોટા પેસો મૂલ એનું થાય.	પ્રીજસુંદરી.
કોઈ કહે ગોપી ઘેલી થઈ, પ્રીજસુંદરી;	
ત્રીભુવનપાતે તે વેચ્યો કેમ વેચાય.	પ્રીજસુંદરી.
જગત મળ્યું સૌ જોવાને, પ્રીજસુંદરી;	
મટકીમાં નીરખે તો નંદકીશોર.	પ્રીજસુંદરી.
જગન કરતાં ઝાંખે નહી, પ્રીજસુંદરી;	
તે પ્રભુ કહાવે મહી માખણનો ચોર.	પ્રીજસુંદરી.
ધન્ય ગોપીઉપર ધન્ય, પ્રીજસુંદરી;	
પ્રેમી જનના પ્રેમતણી બસીહારી.	પ્રીજસુંદરી.
પ્રીતમનો સ્વામી રસીયો, પ્રીજસુંદરી;	
વહાલપણે વશ કીધો અખંડવિહારી.	પ્રીજસુંદરી.

પદ. ૩૮

પ્રેમતણે વશ પાતળીયો,	સખી જાણીલે.
બાળ અનેક ઉપાય કરે શુભાય	સખી જાણીલે.
હુંકારે હરી વેગળા,	સખી જાણીલે.
એક રતી એને ગોઠેનહી અલિમાન.	સખી જાણીલે.
કરતવનું બળ પોચું નહી,	સખી જાણીલે.
બાવવિના લીજે નહી શ્રીલગવાન.	સખી જાણીલે.
જપ તપ તીરથ વૃત કરે,	સખી જાણીલે.
તેણેતો જીવપણું નવ બાય.	સખી જાણીલે.
જે જળનું મોતી થયું,	સખી જાણીલે.
પાણું પાણી કેમ કર્યું નવ થાય.	સખી જાણીલે.
ચિત્ત વીત સોંપ્યું હરીચરણે,	સખી જાણીલે.
હાર જીત તે સર્વે હરીને હાથ.	સખી જાણીલે.

આપ ટળીને અનુસરવું, સખી બાણીલે.
પ્રેમધરો પ્રીતમના સ્વામીની સાથ. સખી બાણીલે.

૫૬. ૩૯

આસો શુદ્ધ અજવાળીયું,	રંગભેર રમતા.
શરદ સોહામણી નૌતમ છે નવરાત.	રંગભેર રમતા.
ગોપીને ગમતું થયું,	રંગભેર રમતા.
વળી વાલે કહી વાલપણની વાત.	રંગભેર રમતા.
સન્મુખ ઉભા શામળીયો,	રંગભેર રમતા.
ત્રીભુવન વ્યાપક તેજ અધિક તનમાંય.	રંગભેર રમતા.
ભુવન ભુવનથી ભામની,	રંગભેર રમતા.
દામની બુથ વિલાસ કરે ધનમાંય.	રંગભેર રમતા.
કમકે ધમકે ધુધરી,	રંગભેર રમતા.
કોકીલા સ્વરે ગાતી બીત રસાળ.	રંગભેર રમતા.
કનક કમળ વન ફૂલીયાં,	રંગભેર રમતા.
મધ્યે મધુકર સુંદર ગીરધરલાલ.	રંગભેર રમતા.
પ્રેમ ચતુર થતા રહી,	રંગભેર રમતા.
હેતે લેહેતી હીંચે હરીની સાથ.	રંગભેર રમતા.
તાલ તાન ચુકે નહી,	રંગભેર રમતા.
છંદ છબીલો નાચે નટવર નાથ.	રંગભેર રમતા.
કુસુમ વૃષ્ટિકરે દેવતા,	રંગભેર રમતા.
જય જય ગીરા ઝિયારે ગગનમાંઝાર.	રંગભેર રમતા.
પ્રીતમના સ્વામી સામળો,	રંગભેર રમતા.
લીલાલેહેર અપાર વિચિત્ર વિહાર.	રંગભેર રમતા.

૫૬. ૪૦

હો પ્રાણીરે પ્રપંચ મૂકી સાચપણું ઊર આણજે;
હો પ્રાણીરે જગત તમાસો જૂઠો કરીને બાણજે.
હો પ્રાણીરે માયાની ભૂલવણીમાં ભૂલીશમાં,
હો પ્રાણીરે મિથ્યા સુખમાં ફેગટું ફૂલીશમાં;
હો પ્રાણીરે રખે વગેતાં સ્વપ્ન તણા વેહેવારમાં.
હો પ્રાણીરે હુંડાધશમા લોકડીયાંની લારમાં,
હો પ્રાણીરે રસીયાજીવું રૂપ રૂઢેમાં રાખજે;

હો પ્રાણીરે પ્રેમસુધા રસ પ્રેમકરીને આપજો.
 હો પ્રાણીરે પ્રીતમના સ્વામીને પણ ના વિસારીએ;
 હો પ્રાણીરે ભજન કરીને આપણા જનમ સુધારીએ.

પદ. ૪૧

ચીત ચેતારે જનમ ધરીને નામ હરીનું લીજીએ;
 ચીત ચેતારે પ્રેમથકી પરમારથ કોઇક કીજીએ.
 ચીત ચેતારે રાગ દ્વેષ કાંઇ રૂઢમાં નવ લાવીએ;
 ચીત ચેતારે કોઇ પ્રાણીને પીડા ના ઉપજાવીએ.
 ચીત ચેતારે આવો અવસર ફરી ફરીને નહી મળે;
 ચીત ચેતારે જો જાણેતો જનમ મરણ દુખડાં રજે.
 ચીત ચેતારે ઇંદ્ર જાળમાં મૂક રહ્યો શું મોહીને;
 ચીત ચેતારે લક્ષ્મીવરની લીલા લેને જોઇને.
 ચીત ચેતારે એક કળે કરી બાંધો આ સંસારને,
 ચીત ચેતારે ઝટ અંતરમાં ઝાળખ જીગદાધારને.
 ચીત ચેતારે મિથ્યા મૃગજળ લેહેરતણી તૃષ્ણાતળે;
 ચીત ચેતારે પ્રીતમના સ્વામીને શુદ્ધ ભાવે ભજો.

પદ. ૪૨ રાગ કલ્યાણ.

જીવ વચન વિચારી જોલે, બહુ બકવાદ ન કીજે;
 નિર્મળ નામ રામ રઘુવરનું, નિત્ય નિરંતર લીજે. જીવ. ૧
 શીવ વિરંચી શેષ સારદા, નિગમ પુરાણ વખાણે;
 નામ અમુલ્ય દામ ન બેસે, કેમ જડ જીવ ન જાણે. જીવ. ૨
 કુટે કુંભે નિર ઠરે નહી, વૃક્ષ વેડાયે ફળ ક્યાંથી;
 એમ અસત ભાષણથી થાય, હિંસ્ર તેજ તપ ત્યાંથી. જીવ. ૩
 સીવી દધાચિ બળી નૃપ દશરથ, હરિશ્ચંદ્ર પણ કહીએ;
 શરીર ગયું પણ શબ્દ ન ચુક્યા, તે પુરા નર લહીએ જીવ. ૪
 ઢાતા મુર સત મહુ સદ્ગુણ, ભક્ત તણે રૂઢે રહે છે;
 કહે પ્રીતમ તે પ્રભુના પ્યારા, નીશદીન હરી હરી કહેછે. જીવ. ૫

પદ. ૪૩

તું તારું તન દેખ તપાસી, અનુભવ આંખ ઉઘાડી;
 આશા તૃષ્ણા લોભ ઇર્ષ્યા, નાંખ કલ્પના કાઢી. તું તારું. ૧
 પ્રભુ પ્રેમે પરમે અમૃત વરસે, દરશે દાહાડી દાહાડી;

આઠે પોહોર આનંદની હેલી, કુસી રહી કુલવાડી. તું તારું ૨
 દેહના નેહ થકી નહી ન્યારો, ચીત ચૈતન્યમાં લગાડી;
 કહે પ્રીતમ તો તુજ હરી વદે, નીગમ નગારાં વગાડી. તું તારું. ૩

પદ. ૪૪

આજ અમારું સાગ્ય સજની, મોહન મોહોલે વધાર્યા;
 અંગો અંબ સંગ સુખ પામી, રસીએ રંગ વધાર્યા. આ. ૧
 મનના મનોરથ સુફલ કર્યાસુ, તનના તાપ નિવાર્યા;
 અમૃત પીધું કારજ સીધું, આનંદ ઉર વધાર્યા. આજ. ૨
 શોભાનો સાગર શામળીયો, રૂપે રતિ પતિહારા;
 પ્રીતમનો પ્રભુ પરમ સનેહી, પ્રાણ થકી ધણું પ્યારા. આ. ૩

પદ. ૪૫

જે સત્સંગ કરે શુદ્ધ ચિત્તે, સધળાં તીરથ તેને;
 નીરખે નિત્ય નિરંતર હરી, ભુલે નિદે નહી કેને. જે સ. ૧
 કામધેનુ ચિંતામણિ સુરતર, અમૃત ફળ નિત્ય એને;
 શું કરવા બમે તે ભટકે, ઘટમાં ગાવિંદ ચિત્તે. જે સ. ૨
 આઠે પોહોર આનંદનો સિંધુ હોય રહે દીન રેણુ;
 નીત્ય નીત્ય નેહ સહિત સતસંગે, પ્રીતમ પ્રેમરસ પીને. જે. ૩

પદ. ૪૬

સાધું જોઈએ તેને શામળેરે જીવ જોને વિચારી,
 કૃષ્ણ કૃપાનો તને નથી ઉધારો, આવો મનુષ્યદેહ
 ક્યાંથી મળેરે, જીવ જોને વિચારી.
 કાચું રહ્યું તો તે તારી કોરનું સમજ્યાથી શંસય ટળેરે;
 જીવ જોને વિચારી.
 પીડા પામે તેમાં દોષ નહી કોઇનો, સૌ આપ આપણી
 આગે બળેરે, જીવ જોને વિચારી.
 પ્રીતમ પ્રભુજીનું ભજન જે કરે, તેના અંગ ઉપર અમી
 ટળેરે, જીવ જોને વિચારી.

પદ. ૪૭

એવો અપરાધી કોણ છે રે, જેને ભજન ન ભાવે,
 ભજનવિના ભૂતળભાર વેહેણા, ગર્ધવને શીર ગુણધરે, જેને.
 નિર્મળ નયણે હરી ના નિરખ્યા, તેનાં લેચનમાં રાહ લુણધરે. જેને.

જેને હેયે હરી હેતે ના વસીયા, તેના ઉજડ આઠે પહોરછેરે, જેને
પ્રીતમ પ્રભુ છું સમરજી સાચું, મીઠું જુડી જમતની જાળછેરે, જેને

૫૬. ૪૮

આસો વેગે વંદાવન જઈએ;	વાલાની વેણ વાગેછે;
હરી મળવા વાધુ છે હેત હેયે,	વાલાની વેણ વાગેછે.
નેહે નિરખવા નીસરી,	વાલાની વેણ વાગેછે.
શુદ્ધ જુદ્ધ સૌ દેહની વીસરી.	વાલાની વેણ વાગેછે.
અંગે અવળાં અંબર આઢીયાં,	વાલાની વેણ વાગેછે.
કોણે ધાવતાં બાળ વછોડીયાં,	વાલાની વેણ વાગેછે.
કોણે સીંચે તે કાજળ સાર્યાં,	વાલાની વેણ વાગેછે.
લેઈ સિંદુર નેણાં સાર્યાં.	વાલાની વેણ વાગેછે.
વેઢ વીંટીને વીંછીયા જાણ્યા,	વાલાની વેણ વાગેછે.
આંગળીએ અજુવટ આણ્યાં	વાલાની વેણ વાગેછે.
ચેણુમાળા સોવરાવી ચરણે,	વાલાની વેણ વાગેછે.
પગ નેપુર પેચા કરણે,	વાલાની વેણ વાગેછે.
કોણે પયમાં પાણી ભેળ્યાં,	વાલાની વેણ વાગેછે.
કેણે મરચાં મોઢકમાં રોળ્યાં.	વાલાની વેણ વાગેછે.
કર કંકણ કંઠે ધાલ્યાં,	વાલાની વેણ વાગેછે.
સૌ ચતુરા ચુ પમાં ચાલ્યાં,	વાલાની વેણ વાગેછે.
કેણે તકતણાં તૂપ તાવ્યાં,	વાલાની વેણ વાગેછે.
જે જેમ તે તેમ મળી આવ્યાં.	વાલાની વેણ વાગેછે.
કોયને કંથે આવી બાંધ જાલી,	વાલાની વેણ વાગેછે.
તન ત્યાગ કરીને ચાલી,	વાલાની વેણ વાગેછે.
પ્રીતમના સ્વામીની પાસ આવ્યાં,	વાલાની વેણ વાગેછે.
પ્રીજબાળાને વેગે બોલાવ્યાં.	વાલાની વેણ વાગેછે.

૫૬. ૪૯

તમે મુંદરી વિચાર સૌ કીધારે,	કામની કેમ આવ્યાં;
તમે અમને દોષ કેમ દીધારે,	કામની કેમ આવ્યાં.
કાંઈ કંઈ તમારો કે'શિરે,	કામની કેમ આવ્યાં.
સોઠલાજ વેહેવાર કેમ રેશિરે,	કામની કેમ આવ્યાં.
તમે પતિની આજ્ઞા ન પાળીરે,	કામની કેમ આવ્યાં.

સંસારને માથે છા વાળીરે,	કામની કેમ આવ્યાં.
તમે વેદ મરજાદા લોપીરે,	કામની કેમ આવ્યાં.
એવું અમને ગમે નહીં ગોપીરે,	કામની કેમ આવ્યાં.
વેગે વળો આ વેળા વટેછરે,	કામની કેમ આવ્યાં.
ગોપી ઘેર જાઓ તમને ઘટેછરે,	કામની કેમ આવ્યાં.
પ્રીતમના સ્વામીનાં વેણ વાંકારે,	કામની કેમ આવ્યાં.
જઈ જીવતી થયાં સૌ ઝાંખારે,	કામની કેમ આવ્યાં.

૫૬. ૫૦

એક અરજ અમારી ચિત્ત ધારોરે,	ગીરધર ગુણવંતા;
શું બોલ્યાતા શામ સંભારોરે,	ગીરધર ગુણવંતા.
અમે નથી અજણ્યે આવ્યાંરે,	ગીરધર ગુણવંતા.
તમે તાન કરીને તેડાવ્યાંરે,	ગીરધર ગુણવંતા.
રાસ રમવા પ્રભુની પાસ આવ્યાંરે;	ગીરધર ગુણવંતા.
અમે દાસ તમારાં કાવ્યાંરે,	ગીરધર ગુણવંતા.
સંસારમાં જઈને શું કરીએરે,	ગીરધર ગુણવંતા.
પડ પડ પાછાં નવ ફરીએરે,	ગીરધર ગુણવંતા.
એમ સુંદરી કહે શીશ નામીરે,	ગીરધર ગુણવંતા.
પૈડું પાળો પ્રીતમના સ્વામીરે,	ગીરધર ગુણવંતા.

૫૬. ૫૧

પ્રીજ બાળાનાં વચન ઉર આણ્યાંરે,	રંગભેર રમવાને;
ગોપી પૂરાં પ્રેમી જન જાણ્યાંરે,	રંગભેર રમવાને.
વાલે વંશ મધુરાં વાયાંરે,	રંગભેર રમવાને.
નભ દેવ વૈમાને છાયાંરે,	રંગભેર રમવાને.
બોવા જીમનાંજી આવ્યાં આગારે,	રંગભેર રમવાને.
સૂકે લાકડે ફળ ફૂલ લાગ્યાંરે,	રંગભેર રમવાને.
ખગ ખગ મીન માંહી રહ્યાં તાંનેરે,	રંગભેર રમવાને.
પાણી થઈને પાપાણ ગળ્યા જ્ઞાનેરે,	રંગભેર રમવાને.
જીએ શિવ વિદ્યી સરખારે,	રંગભેર રમવાને.
કરે પુષ્પ તણી બહુ વરખારે,	રંગભેર રમવાને.
તાન માન હંદ ગીત ગાય ગોપીરે,	રંગભેર રમવાને.
અણખેલા સંગ નાર ગોપીરે,	રંગભેર રમવાને.

ત્યાં થઈ રહ્યો થઈ થઈકારે,	રંગભેર રમવાને.
જુથ જુવતીનાં અનંત અપારે,	રંગભેર રમવાને.
પૂરો પ્રેમી જનની આશરે,	રંગભેર રમવાને.
જશ ગાય જન પ્રીતમદાસરે,	રંગભેર રમવાને.

તિથીઓ. પર

પડવે તે પ્રથમ ચેતને, હજીએ પેહેલોરે દંન;
 પૂર્વ પુન્યે પામ્યો દેહડી, કર કાંઈક સાધન,
 રામ સમર દીન જાય છે.

ટેક. ૧

બીજે તે બહુ ફેરા ફર્યો, અવતાર અનેક;
 જન્મમરણની આપદા, પીડા પામ્યો વિશેક, રામ૦ ૨
 ત્રીજે તે તૃણા ટળે નહી, તપ્યો ત્રિવિધી તાપ;
 હરિગુરૂ સંતને સેવ્યા વિના, અંગે અધિક અદાપ, રામ૦ ૩
 ચોથે તે ચારે બાણનું, દુઃખ દીકું અપાર;
 ઘાટે ઘાટે ઘણું આથડયો, લખચોરાશીવાર, રામ૦ ૪
 પાંચમે પ્રપંચ પરહરો, ધરો હરીનું ધ્યાન;
 પ્રીત સહિત પ્રભુને ભજો, તજો દેહાલિમાન, રામ૦ ૫
 છઠે છ ઊર્મીતણી, આત્માને આડ;
 દશ ઇંદ્રી દશ દેવતા, ફરતી વિષયની વાડ, રામ૦ ૬
 સાતમે શોધ શરીરમાં, કરો સંગમ સોય;
 સેહેજે સમાધિ પ્રગટે, અતિ આનંદ હોય, રામ૦ ૭
 આઠમે ઇષ્ટ ઉપાસના, હરી ગુરૂની જો હોય;
 અવર બીજાં સૌ પંપાળ, રખે કરતા કોઈ, રામ૦ ૮
 નુમે નાવ નીજ નામનું, આવી બેડા જે જન;
 સેહેજે સાગર પાર ઉતરી, નવ પડયું પ્રેતન, રામ૦ ૯
 દશમે દશા શુદ્ધ ભક્તિની, કરો સતોસુ નેહ;
 જે પદ દુર્લભ દેવને, પ્રાણી પામ્યો છું તેહ, રામ૦ ૧૦
 એકાદશીએ અનુભવો, જોગી જનકની વાત;
 ઉદ્ધવને શ્રી કૃષ્ણે કહ્યું, શ્રીમુખે સાક્ષાત, રામ૦ ૧૧
 બારે બેશી રેહેવું નથી, મોટું મરણનું સાલ;
 કોઈ આલ્યા ને કોઈ આલશે, કોઈ આજને કાલ. રામ૦ ૧૨
 તેરશે તારૂં તપાસને, શું આવશે સંગાથ;

જેમનું તેમ ત્યાં રહેશે, જાણું ઠાલે હાથ, રામ ૧૩
 ચતુર્દશી ચક્રે હુતા, મોટા મુલક સુર;
 ગયા તેની ગણતી નહી, ભારે ભવજળ પૂર, રામ ૧૪
 પુનમે પ્રભુના ભજનથી, પોહોઆ પામ જ ધામ;
 પ્રીતમ પોહોઆ તે પાછા નહી ફરે,
 પોહોઆ અવિચળ ઠામ. રામ સમરદીન જાય છે. ૧૫

પદ. ૫૩

માણસ તેને તું માનજે, માને વેદની વાત;
 પુન્ય ભજનનીરે વંછના, દૃઢ હેત હરિ સાથ. મા ૧
 તીરથ તપ વ્રત દાનસુ, જેને પૂરણ પ્રીત;
 શુભ કરમનેરે આચરે, તજે અવર અનીત. મા ૨
 સમજણ સાર અસારની, બોલે વચન વિવેક;
 રાખે ભરોંસો રામનો, ન ધરે ભ્રમ અનેક. મા ૩
 નીતિ ધર્મનેરે અનુસરે, ઇચ્છે ભવ તરવા એહ;
 પ્રીતમ તેને પ્રમાણજે, માણસ ઉત્તમ તેહ. મા ૪

પદ. ૫૪

હરિજન તેને તું જાણજે, જેને રૂઢીએ હરિ રંગ;
 સ્મરણ સેવન ગુરુદેવનું, તુલસી તીલક ધરે અંગે. હરી. ૧
 સદ્ગુણ સતશાસ્ત્રનું, જેને અવણ મનન;
 મન કર્મ વચને મહારાજને, અર્પણ તન મન ધન. હરી. ૨
 વૃથા વાણી વદે નહિ, રસનાએ રટે હરી નામ;
 હૃદયકમળ રસે ભર્યું, પૂરણ પ્રેમ નિધાન. હરી. ૩
 બૂલે કોઈને નિંદે નહી, વદે સદ્ગુરુ રામ;
 પ્રીતમ સત્ય તે સાધુવા, હરીજન તેનું નામ, હરી. ૪

પદ. ૫૫

સંત શિરોમણિ સર્વથી, શીતળ શબ્દ રસાળ;
 કરુણા સૌ પ્રાણી ઉપરે, પુરણ પરમ દયાળ. સંત. ૧
 ભક્તિ જ્ઞાન વૈરાગ્યવંત, નીત્યાનિત્ય વિવેક;
 સમદષ્ટિ સૌને લેખવે, દેખે આતમા એક. સંત. ૨
 ચરણે આવે જે ચાહીને, તેને આપે અલેહાન;
 આત્મતત્વ ઉપદેશ દઈ, કરે આપ સમાન. સંત ૩

નિર્ગુણ નિર્મળ નિશ્ચળ સદા, જીવન્મુક્ત જન જેહ;
 વૃત્તિ અખંડ સમાધિમાં, વળતું રૂપ વિદેહ. સંત. ૪
 દર્શન દુર્લભ દેવને, વાંછે હરિ હર અજ;
 પ્રીતમ પૂરણ પ્રીતસુ, પરસે તન પદરજ, સંત. ૫

પદ. ૫૬

મૂરખ સરખાં તે માણસાં, જેને નહી સમજણ રેખ;
 ભાવ ભરોસો ભક્તિ નહિ, ન મળે જ્ઞાન વિવેક. મૂં ૧
 ભોજન મૈથુન ભય નિંદરા, તે સૌ પ્રાણીને હોય;
 જેણે હરિને જાણ્યા નહી, શાંસે ભરીયા સૌ કોઈ. મૂં ૨
 ડાહ્યા દીસે વેહેવારમાં, ગાયા નહિરે ગોવિંદ;
 કાયા સદાએ સુતકી, વાહ્યા માયાએ મંદ. મૂં ૩
 જેવાં જંગલનાં રોઝડાં, પામર પશુ સમાન;
 છુંડ તજી સુખ ભોગવે, રૂદે નહી હરિતુરે ધ્યાન. મૂં ૪
 શબ્દ માને નહી સંતના, ન મૂકે દેહાભિમાન;
 કહે પ્રીતમ તે પ્રાણીને, પડવું નરક નિદાન. મૂં ૫

પદ. ૫૭

પામર પ્રભુ રસ તે શું પીએ, જીગમાં હરીનારે જન;
 ખર શું ખાધ જણે ખીરને, મલકે ઉકરડે મન, પામર.
 બગલો ભોતીને શું કરે, ભોતી ચુગે મરાળ;
 પાનનાં બીડાં શાં પાડાને, પાડો શોધે પરાળ, પામર.
 અંધા આગળ શી આરશી, સમજે છાંણુ સમાન;
 બેહેરા આગળ શું બોલતું, કેમ કરી ઉઘડશે કાન, પામર.
 ભમરે ગીગાને ભોળવ્યો, બધો દખાડ્યો બાગ;
 જોતાં વાડીનાં ઝાડવાં, ભાળ્યો વિષ્ણુનો ભાગ, પામર.
 અંનનાં ભાન શાં ઉંટને, રીંછે ઝાંખરાં જોય;
 ઘતકી વળગીરે ઝાડણુ, પીશે પય તણ લોહી, પામર.
 શ્યાન ના સમજે રે સંપમાં, અગણીત દે ઉપદેશ;
 નજરે નાતીલો નિહાળીને, દીલમાં દાખવશે દેશ. પામર.
 પુરૂષારથ નહી છે પવૈયો, નામ એક લેતાં જણાય,
 કાળી કામળને કરમજનો, રંગ ન ચઢે રસીરાય. પામર.
 ખાતાં પીતાં બોલતાં, સૂતાં બેસતાં સાર;

કહે પ્રીતમ તણ્યો નહી, આતમ તત્વ વિચાર. પામર.

૫૬. ૫૮

હરી મહિમા મોટા જન જાણે, સનકાદિક શુકદેવ જોને;
અજતન ઉમીયાપતિ વંદે, કરે કમળાપતિ સેવ જોને.
વ્યાસ વિરંચી વેદ વખાણે, અપાર લીલા એની જોને;
નાથ વિના બીજો નહી બળીયો, જોયું ચિત્તમાં ચીની જોને.
સદા સર્વદા સુખમાં ઝીલું, સુંદર વરને સંગે જોને;
માટે માફ મન મોહું છે, રસીક વરને રંગે જોને.
અગર ચંદનના વનમાં જઈને, ભોગી ભમરો બેઠો જોને;
ઉડીને અળગો નવ જાયે, સ્વાદ સુખડો દીઠો જોને.
અનૃતના સાગરની માંહી, મગન થયું મન મીન જોને;
એક નિમિષ ન્યાડું નહી થાયે, રહે રસ માંહી લીન જોને.
કમળ નેણની સુંદીર ચોભા, નીરખું નીત્યાનનીત્ય જોને;
પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, બાંધી પુરણ પ્રીત જોને.

૫૬. ૫૯

હરીની માયા મહા બળવંતી, કોણે છતી નવ જાય જોને;
જોગીને તો જોતી હીંડે, ભોગીને તો ખાય જોને.
કાયરને તો કુટી નાંખે, શુરા પૂઝળ ધાય જોને;
જ્ઞાનીને ગોતીને મારે, અજ્ઞાની અથડાય જોને.
પંડિતને પ્રપંચે મારે, કોણે નવ કળાય જોને;
હરી પનોતો હાથે મારે, મહા ઠગણી કહેવાય જોને.
ચતુરને તો ચુંદી નાંખે, ચટક ચોટી જાય જોને;
તપસીને તો ટીપી નાંખે, કરણીમાં કુટાય જોને.
હરીની અતિ અપરબળ માયા, જોરે નવ છતાય જોને;
પ્રીતમનો સ્વામી પરમ સ્નેહી, પ્રેમતણે વશ થાય જોને

૫૬. ૬૦

રસના રામ રટણ કરીલે, બીજું બકવું મૂકીદે. ૧
બીજું બોલ્યાનું થું કામ, લેને એક હરીનું નામ. ૨
નામે નિર્મળ કાયા થાય, ભવતાં બંધન છુટી જાય. ૩
લેતાં કશે ન પોહોચે શ્રમ, તેને વિસારોછો કેમ. ૪
હવે થું કહું વારંવાર, દેખતાં હૃદયો સૌ સંસાર. ૫

અમૃત પીતાં આળસ થાય, વહાલ ધરીને પીખડું ખાય. ૬
 એવો જીવ અભાગી જાણ, ભૂલી ભટક્યો ચારે ખાણ. ૭
 નીંદા ન કરીશ કોઈની કાંચ, રાખો હરીને રૂઢીયામાં. ૮
 તેથી ટળશે તારા તાપ, પડશે પ્રેમે પ્રીતની છાપ. ૯
 ધરજો પ્રભુસું પુરણ પ્રેમ, હૃદય થાશે ટાકું હેમ. ૧૦
 આવે મુખડું અગમ અપાર, પ્રીતમ મુકું થાય અવતાર. ૧૧

પદ. ૬૧

તું તો રામ સમરને પાપીરે, તને મુનશા દેહડી આપીરે.
 તારા તાપ નિવાર્યા હરીએરે, તેની ભક્તિ શે ના કરીએરે.
 પશુ ફેડીને પુરૂષ કીધોરે, તેનો સાચો શરણો ના લીધોરે.
 તું તો કાગ થઇ કળકળતોરે, તું તો રોઝ થઇ રઝળતોરે.
 તું તો ઢોર થઇને ધાતોરે, આંન મૂકીને ખરસલું ખાતોરે.
 તું તો અથ થઇ અથડાતોરે, ઘાસ દાણો વેળાએ ના જડતોરે.
 તું તો ઉંટ થઇને ભમતોરે, બહુ ભાર અપાર ઊચડતોરે.
 ગામ શુકર થઇને ફરતોરે, મહા પાપે કરી પેટ ભરતોરે.
 ઘણું ગર્ધવ થઇ આથડતોરે, બહુ માર જગતનો પડતોરે.
 જંબુક થઇ જંગલમાં રહેતોરે, તું તો સાર અસાર ના લેતોરે.
 મીન મધર થઇ આફળતોરે, જીવજંત અનંતને ગળતોરે.
 તું તો ઝાડ થઇ અવતરતોરે, કોઇ કાપીને કડકા કરતોરે.
 તું તો પંખી થઇ પરવરતોરે, બહુ માળા જાળાંમાં કરતોરે.
 કીટ કૃમી પતંગ થયો પ્રાણીરે, એ ભટક્યો જીવ ચારે ખાણીરે.
 દુઃખ દીકું તે દીન દયાળેરે, કરી કંરૂણા શ્રી ગોપાળેરે.
 મેહોર કરી મુનશા દેહ આપીરે, સૌ સંકટ નાંખ્યાં કાપીરે.
 પામ્યો ભાવતા ભોગ વિલાસરે, મૃત મુંદર દાસી ને દાસરે.
 પડછાયો પોતાનો નિહાળેરે, જાણે મરવું નથી કોઇ કાળેરે.
 સિંહાસન બેઠો ફુલીરે, દહાડા દુઃખના ગયો સૌ ભૂલીરે.
 કરે કરમ અતિ અહંકારેરે, આવી નડશે તે એકી વારેરે.
 બાંધી નાંધીને જમપુરી લીધોરે, બહુ માર વિવિધપેરે દીધોરે.
 એવું જાણીને ભજ અરિનાશીરે, ટળે ચાર ખાણ ચોરાશીરે.
 ભજો પ્રીતમ ભાવ કરીનેરે, ગયો અવસર નાવે ફરીનેરે.

૫૬. ૬૨

ભાઈઓ ભક્તિ મારગ છે આકરો રે,
 શીર સાટાનો સોઢો; ટેક.
 હાંસી ખેલ ના'ય એતો કામ છે હીમતનું;
 એમાં અજ્ઞાનીનો નહી આશરોરે, શીર. ૧
 પ્રેમી જન હોય તેતો પ્રેમનારે પારખું,
 એમાં ખીજને આવે ઊભરોરે. શીર. ૨
 હરી હરી ભજીએ ને ઝોર મુખ તજીએ,
 ખીજે મત પાખંડ મેલો ખરોરે. શીર. ૩
 પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરીલ્યો,
 તુંને જ્ઞેય લેશે ખોટા ખરોરે. શીર. ૪

૫૬. ૬૩

સુરતા લાગી છે જેની ભ્રમણા લાગી છે,
 જાણે કોઈ સંત મુજણ; સોહાગી જેની સુરતા લાગી છે. ટેક.
 નટડીનો ખેલ એતો રમ્યો રે યોગાનમાં;
 વરત વિના ખીજું નજરે ન આવે, જેની સુરતા લાગી છે. ૧
 ચાતક સ્વાતિનું બિંદુ પોકારે;
 અવર ન આવે ખીજું નજરે ન આવે, જેની સુરતા. ૨
 શરાનાં લક્ષણ એવાંરે ભાઈ;
 કુંઝ ચઢે ત્યારે પૂઠે ન જીએ. જેની સુરતા લાગી છે. ૩
 મોટા જોગેશ્વર જેને મનવશ કીધાં;
 સીંધુમાં પેશીને મોતીરે લીધાં. જેની સુરતા. ૪
 ભક્તિનાં લક્ષણ એવાંરે ભાઈ;
 પ્રીતમના સ્વામી મારાવશ્યા છા હૈયે. જેની સુરતા લાગી છે
 સુરતા લાગી છે જેની ભ્રમણા લાગી છે,
 જાણે કોઈ સંત સોહાગી. જેની સુરતા લાગી. ૫

૫૬. ૬૪ રાગ ધોળ

સુંદીર શામ સોહામણો, ભજ ભાવમું;
 જેને નિગમ નિરંતર ગાય, તેને ભજ ભાવમું.
 શીવ વીરંચીને સારદા, ભજ ભાવમું;

રજ ચરણ કમળ ચિત્ત રહાય, તેને ભજ ભાવમું.	
જેણે પાણીમાં પથ્થર તારીયા.	ભજ.
એવો નામ તણા મહિમાય,	તેને ભજ.
જેણે તાર્યો અભમેળ પાતકી,	ભજ.
ગજ ગુણકાની કીધી રહાય,	તેને ભજ.
જેણે દુષ્ટ સુતાને પર પૂરીયાં,	ભજ.
એવા અગણિત ગુણ ન ગણાય,	તેને ભજ.
દાસ તણાં દુઃખ ટાળવા,	ભજ.
એક શ્વાસે ઉઠીને ધાય,	તેને ભજ.
અવગુણ સામું જુએ નહી,	ભજ.
એવા ગુણવંતા ગોકુળરાય,	તેને ભજ.
જેનો ઠાર નહી ત્રિલોકમાં,	ભજ.
તે તો હરીને શરણે સમાય,	તેને ભજ.
અખીલ લોકનો આતમા,	ભજ.
જેના રમરણથી સુખ થાય,	તેને ભજ.
પ્રીતમ પ્રભુને સંભારતાં,	ભજ.
દુઃખ જન્મ મરણ મટી જાય,	તેને ભજ.

૫૬. ૬૫

શામાટે સમજે નહી, નથી જાણતો;	
પામ્યો મોંઘો મનુષ્યાવતાર, શે નથી જાણતો.	
વાસો વશ્યો વેરી વચ્ચે, નથી જાણતો;	
કેમ ગાફલ રહેરે ગુમાર, શે નથી જાણતો.	
શે સુખે આવે તને નિંદરા,	નથી.
છે માથે મરણનો માર.	શે નથી.
કાળ ફરે શીર ઉપરે,	નથી.
ક્ષણ લેતાં નહિ લાગે વાર,	શે નથી.
હાથે હણે પગ પેંગડે,	નથી.
તેમાં રહેવાનો કોણ વિચાર,	શે નથી.
મુસાફર સૌકો મળ્યું,	નથી.
વેગે વહો જાય સંસાર,	શે નથી.
મારગ વહે છે ઉતાવળા,	નથી.

સૌ આદ્યું લાર કતાર,
કોઇ કોનું સંગી નહી,
જાતું અગમ પંથ નિરધાર,
સ્વાસ્થ્યનું સર્વે સંગું,
માયા પ્રપંચ રમ્યોરે અપાર,
બહુ બંધન આ જીવને,
નહી છુટ્યાનો લાગ લગાર,
ધન બેડી ને ધર ભાસકો,
ગળે તોસ કુટુંબ પરિવાર,
દેહ ધર સુત સુંદરી,
એ મોટાં બંધન ચાર,
અનેક પેરની આપદા,
પીડે પ્રાણીને વિવિધ વિકાર,
તેમાંથી કોઇક છુટશે,
જેને હરી ગુરુ છોડણ હાર,
ગર્ભ સંકટ આવે નહી,
ફરી ન પડે ફંદ મોઝાર,
કહે પ્રીતમ પદ પામીયા,
જે સર્વે શીરોમણી સાર,

शे नथी.
नथी,
शे नथी.
नथी,
शे नथी.
नथी.
शे नथी.
नथी.
शे नथी.
नथी.
शे नथी.
नथी.
शे नथी.
नथी.
शे नथी.
नथी.

46. 53

આજ ભલે તમે આવીયા,
શ્યામનો સંદેશો લાવીયા
કમળાંત ન હરી શું કરે,
અમને ક્ષણે નવ વિસરે,
વાલે અમને વિસારીયાં,
કુખળનાં કારજ સારીયાં,
કર્મે અમારે મળી કુખડી,
તે હરીની દૃષ્ટે પડી,
રાંકને રાજ બેસારીયાં,
મળનાં સુખ વિસારીયાં,
મેઠક માથે ન શોભે મણી,

આધવળ.
આધવળ.
આધવળ.
આધવળ.
આધવળ.
આધવળ.
આધવળ.
આધવળ.
આધવળ.
આધવળ.

તમે છા ચતુર શિરોમણી,
એવું સાંભળીને લાલ મુવાં,
જડનાથે પાડ્યાં બુવાં,
હવે કલપીને શું કીજીએ,
કરમ આપણાને દોષ હીજીએ,
પ્રીતમના સ્વામીને શું કહીએ,
ચતુર નર સમજે હૈયે.

૫૬. ૬૭

પ્રેમની વાતો ન્યારીઓ,
બુવના બલુનહારીઓ,
નેહનું નાતુ તોડીયું,
કુખજસુ' ચીત હરી જોડીયું,
રાબને સંગત શી રાંકની,
એ કુખજ દશ વાંકની,
કામ હંસને પ્રીતહી કરી,
દાસી રહી મનમાં વસી,
આમ શું ત્રીયાની ખોટ છે,
નિશાન ઉપર ચોટ છે,
એમશું માયા મોહની,
લજ્જા ન આવી કોઇની,
જોયું તે હેત હરજી તણું,
તે દુઃખ અમને સાલે ધણું,
પ્રીતમનો સ્વામી ભેટશે,
ત્યારે દારૂણ દુઃખ મેટશે,

૫૬. ૬૮

ઓહું માણસ અકરૂડીઓ,
મહા કપટી ને કુડીઓ,
જે દીનનો અહીં આવીઓ,
સાને શોક ઉપજાવીયો,
લગ્યા આલ્યો જડનાથને,
દુઃખ દીધું પ્રજા સાથને,

ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.

ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.

ઓધવજ;
ઓધવજ.
ઓધવજ;
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.
ઓધવજ.

અમે અખળા રહ્યાં રોધને,
થાક્યાં તે વાટડી જોધને,
રચતાં બ્રહ્મા ભુલ્યો સહી,
અમને પાંખ આપી નહી,
ભુજ પવનપર ચાલતી,
બુગટે કરીને ઝાલતી,
જઈ મળતી એક પળમાં,
એવી આવૃત્તિ દીલમાં,
હરી હૃદાનો હાર છે,
પ્રીતમનો પ્રાણ આધાર છે,

46. 60

પ્રીતમાં પડદો ન કીજીએ,
પ્રીત ત્યાં તન મન દીજીએ,
પ્રીતનું કારણ જોર છે,
જેમ કાંઈ ચાંદ ચકોર છે,
નરમાદા મોતી ખરાં,
અનેક ઉપાયે ના રહે પરાં,
હમર હમળ વિના ન રહે,
ન મળેતો દુખડું સહે,
ચાતકને મન મેહ છે,
નાંદકુંવરસું નેહ છે,
છાંયડી નમતા સુરની,
પ્રીતડી પરમ ચતુરની,
તાર દુટયો સાંધીએ ફેરી,
ચોળનો ચઢયો ન જાય ઉતરી,
પ્રીતમના સ્વામીનો રંગ છે,
જન્મે જનમનો સંગ છે,

પદ. ૭૨ રાગ ધોળ.

પ્રદાપનનોરે ચંદ્ર મારે રૂદીએ વશયો છે,
ઓધવલ જાલે આવ્યા તમે આજ, પ્રદાપનનોરે.
ગાવિંદજીનીરે ગોઠડી કીજે,

મૂઠીદર્ઠ સર્વે મનનીરે લાજ,	મંદાવનનોરે.
ગયા પછી ફરી ગોકુળ નાવ્યા,	
એવો અમારો શો ઠોકોરે દોષ;	મંદાવનનોરે.
વસુદેવ દેવકીને સંતાપો કંઈસે,	
તેના ઉપર શો કરવોરે રોશ,	મંદાવનનોરે.
લોકની લાજ અમે સર્વે નિવારી,	
બાળપણથી કીધી પૂરણ પ્રીત.	મંદાવનનોરે.
કુબળના ભોગ જોગ ભાળવો અમને,	
એવી તમારી છે ઉલટારે રીત.	મંદાવનનો.
મથુરાંની વાસી એ કંસની દાસી,	
હાંસી કરેછે અમને સધળો સંસાર.	મંદાવનનો.
મથુપુર મેલી હવે કંઈએ ના જાણો,	
કુબળ સરખી તમને નહી મળે નાર,	મંદાવનનો.
ભાગ્ય હશે ત્યારે મળી એ ભામની.	
પુણ્ય કર્યો તે કેમ પાછાંરે થાય.	મંદાવનનો.
કુબળરે એવી જેવા ઠોકોર તમારા,	
તેવા પ્રીતમ તેમના ગુણ ગાય.	મંદાવનનો.

પદ. ૭૨

ગાપીજનનારે પ્રાણ તે તો પ્રભુજની પાસે,	
આતો રહ્યાં છે તે તો સુનાં શરીર,	ગાપીજનનારે.
કર્મે અમારે કયાંથી અકુર આવ્યો,	
છળ કરી લઇ ગયો બળભદ્રવીર,	ગાપીજનનારે.
રથને રોકીને બ્યારે રહ્યાંરે રાધાજી,	
તેમને તે આપી બહુ ધારણ ધીર.	ગાપીજનનારે.
આવ્યાની આશે અમે રહ્યાં વિશ્વાસે,	
આવડું ના જણ્યું હરી હૃદાનું હીર.	ગાપીજનનારે.
વચન તમારાં ઉદ્ધવ રૂઢીયામાં વાચ્યાં,	
એતો લગાડ્યાં જેમ તાણીને તીર.	ગાપીજનનારે.
જળ વિના જીવે તેતો જાણો દાદુરડાં,	
મીન મરે બ્યારે ન મળેરે નીર.	ગાપીજનનારે.
પ્રેમની વાતો તેતો પ્રેમી જન જાણે,	

વંઝા ના જાણે કાંઈ પ્રસવનીરે પીર. ગોપીજનનારે.
 રયામ સ્વરૂપ વિના શું ધાય સાધન,
 અંબ તણને કોણ સેવે કરીર. ગોપીજનનારે.
 ગીરધરલાલ વિના અવર ના ગોઠે,
 નેણાંમાં વસી રહ્યા નંદકુમાર. ગોપીજનનારે.
 કેસરી બૂખ્યો ક્યારે ધાસ ન ખાયે,
 અડ્યો ના ઉતરે કાંઈ સતીનો શશુમાર. ગોપીજનનારે.
 ખારા તે જળને ક્યારે છીપના ચાખે,
 કેળ ફળે નહી ફરી બીજરે વાર. ગોપીજનનારે.
 એક પલક અમને કહો કેમ વીસરે,
 પ્રીતમનો સ્વામી અમારો પ્રાણ આધાર. ગોપીજનનારે.

પદ. ૭૩

વાલે વાઘરે વાંસલડી લાલ, વ્રંદાવનમાંજરે;
 મનડું મારું વીંધાયું લાલ, સાલે તનમાંજરે. ૧
 નૌતમ નાદને લટકે લાલ, મારું મન અટકેજરે;
 નયણે નેહ ઉપજવો લાલ, હૈડે ખટકેજરે. ૨
 સુંદર સામ શા મારે લાલ, હૈત ઉતાર્યાજરે;
 કોઈક સુંદરીની સંગે લાલ, વહાલ વધાર્યાજરે. ૩
 ગીરધર જાણ ગુણવંતા લાલ, મંદીરે પધારોજરે;
 જન પ્રીતમના સ્વામી રસીયા લાલ, રંગ વધારોજરે. ૪

પદ. ૭૪

આવો છેલ જમીલા લાલ, કામણ કીધાંજરે;
 મુખડે બોલીને મીઠાં લાલ, મન હરી લાંધાંજરે. ૧
 તમને પૂછું પાતળીયા લાલ, ઉભલા રહોનેજરે;
 રૂજની ક્યાં જઈ રમીયા લાલ, સાચું કહોનેજરે. ૨
 ખુંચી કાંકણની કોરો લાલ, સુંદર અંગેજરે;
 નયણાં ચોળ કસુંબા લાલ, રાતે રંગેજરે. ૩
 હૈત તમારા હૈયાનાં લાલ, જીવને જોયાંજરે;
 જન પ્રીતમના સ્વામીની સાથે લાલ, મનડાં મોહ્યાંજરે. ૪

પદ. ૭૫

પ્રીતે પધારો પાતળીયા લાલ, મંદીર મારેજરે;

ઝાઝું શું કહીએ તમને લાલ, વારે વારે જરે. ૧
 પેહલેલી પ્રીત કરીને લાલ, કોઈ ના વિસારે જરે;
 મનડું માઈ લોભાયું લાલ, તારે લારે જરે. ૨
 અમને રાસ રમાડ્યો લાલ, શરદની રાતે જરે;
 તે દહાડાનું મન મોહું લાલ, ચતુરવર સાથે જરે. ૩
 મુતાં બેઠાં ના સોહાએ લાલ, દરશન દોને જરે;
 જન પ્રીતમના સ્વામી રસીયા લાલ, રૂઢામાં રહોને જરે. ૪

પદ. ૭૬

સોળ કળા લઈ ચંદ ઉગ્યો લાલ, શોભા સારી જરે;
 ગરબો ગીરધર સાથે રમવા લાલ, મળી પ્રજા નારી જરે. ૧
 ધરીયા સોળે શશુગારો લાલ, આપે એવા જરે;
 અંગે ઉલટ ન માયે લાલ, અધરરસ લેવા જરે. ૨
 માન કરે સૌ ગોપીજન લાલ, વેચે વનમાળી જરે;
 જન પ્રીતમના સ્વામીની સાથે લાલ, લાગી તાળી જરે. ૩

પદ. ૭૭

આજ અનોપમ દહાડો લાલ, હરી ઘેર આવ્યા જરે;
 મોતી કેરે કુમખડે લાલ, વહાલો વધાવ્યા જરે. ૧
 સોહો પાધ કમુંબી લાલ, સોનેરી છોડા જરે;
 રસીયા સાથે રંગ લાગ્યો લાલ, ન મૂકું કેડો જરે. ૨
 જાણે જમને ભેટું લાલ, સાંભળ સાહેલી જરે;
 જન પ્રીતમના સ્વામીને મળવા લાલ, લગ્ન મેલી જરે. ૩

પદ. ૭૮

પ્રેમ તણે પંથ ચાલેરે, તે મહાપદ મહાલે.
 બે કગલાં બાળક ચઢે સીડી, માતા આવીને કર જાલેરે, તે મહા.
 ત્રિભુવન વ્યાપક તેજ તમારું, તમ વિના તરણ ન હાલેરે, તે મહા.
 જેને હૈયે હરી આપ બિરાજે, તેને તાપ ન સાલેરે, તે મહા.
 પ્રીતમનો સ્વામી શામળીયો, ભક્ત ભાવ પ્રતિપાળેરે, તે મહા.

પદ. ૭૯

લે ગોવિંદ ગુણ ગાધરે, દેહ દુર્લભ ભાધ.
 રતન પદારથ દેહ અમુલ્ય, કોડીને બદલે ગમાધરે, દેહ.

એક ઘડી હરી નામ ન લીધું, મુઝો ધંધામાં ધાધરે, દેહ.
કરોળીયાનું કરમ કમાયો, આપે રહ્યો ઉર જાધરે, દેહ.
પ્રીતમનો સ્વામી શામળીયો, સેવકનો મુખ દાધરે, દેહ.

પદ. ૮૦

કર્યાસિંધુ હરીનેરે, ભજ ભાવ ધરીને.
હું હું કરતો શું હીંડે છે, મૂરખ જઘંશ મરીનેરે, ભજ ભાવ.
ગયા અનેક તેની નહી ગણતી, જોને પાછું ફરીનેરે, ભજ ભાવ.
સાચું જૂઠું કરીને જીવો, પાપે પેટ ભરીનેરે, ભજ ભાવ.
પ્રીતમના પ્રભુનું ભજન કરી લે, એસ ઠેકાણે ઠરીનેરે, ભજ ભાવ.

પદ. ૮૧

કર હરી સ્મરણ સાચુ'રે કામ કાયાનું કાચું.
મિથ્યા દેહમાં શું મોહ પામ્યો, ફરી ફરી પડું પાછુ'રે, કામ.
ચાર ઘડીનું લટકું ચટકું, રંગ પતંગે શું રાચુ'રે, કામ.
કૃષ્ણ કથા કર કિર્તન પ્રેમે, શે નહી નેહે નાચુ'રે, કામ.
પ્રીતમ પ્રભુશું પાણી જોડીને, ભક્તિ જુગો જુગ જાચુ'રે, કામ.

પદ. ૮૨

અંતરજામીનું નથી અજાણ્યું મન માને તેમ મહાલો;
પુન્ય પાપના બે મારગ છે, મન માને તે ઝાલો. દેહ.
કર્મ કર્મ ભોગવવાં પડશે, જોઈ વિચારીને ચાલો, અંતર.
હરીને ઘેર તો હિસાબ ઠીક છે, કોણ વે'રી કોણ વહાલો, અંતર.
વણ સમજ્યો વેપાર કરો છો, ફેરો પડશે ઠાલો, અંતર.
પ્રીતમનો સ્વામી પ્રેમ તણો છે, નાગર નંદનો લાલો, અંતર.

પદ. ૮૩ રાગ પ્રભાતી ધ્રાવણ.

ચેત ચેતરે અચેત પ્રાણી, શું સૂતો આળસ આણીરે;

ઉત્તમ અવસર જાણી જીવડા જાગનેરે.

કાચી કાચા વાદળ ઝાંચા, તેમાં શું લોભાયોરે;

મિથ્યા માયા મૃગતુષ્ટાનાં જળ ત્યાગનેરે.

અનેક શૂરા ગયા અધુરા, કામે કાયર પૂરારે;

આવી ચૂરા ક્યાં તેની ગણતી નહીરે;

ગુલર ફળનાં જ'તુ જેવાં, સૂટીનાં મુખ એવાંરે;

માયાને મન એવું એ સાચું સહીરે.

જાણ્યા જેવા જળ પરપોટા, દીસે નાના મોટારે;
કુલ્યા તે તો સર્વે કુટી જાય છેરે;
હરીને શરણે આવે જ્યારે તેના તાપ નિવારેરે,
કહે પ્રીતમ તે ત્યારે નીરસ થાયછે રે. ૩

પદ. ૮૪

જીવ અભાગી કંઈ ના જાણે, મિથ્યા મુખને માણેરે,
સાચું ઉર ના આણે એ અચરજ મહારે;
સીસાખાજીમાં શું મોહ્યા, અમુલ્ય અવસર ખોચારે;
જૂઠે જન્મ વગાડ્યા તો કહીએ કહારે, ૧
દેખત ભૂલ્યા કહું ન માને, તેને શું સમજાવેરે;
હાથ ન આવે સૌ મળુ છાલાં કૂટીએરે;
ખળને કંઈ પ્રતીત ન આવે, સામા ઉત્તર આપેરે,
જ્ઞાન ન આવે નિશ્ચે નાસી છૂટીએરે. ૨
અદકારીને સંગ લાગે, જેમ નિદ્રાથી જાગેરે;
તેના સંશય લાગે, જે લાવે લાજેરે,
મુમુક્ષુની સમજણ ન્યારી, શું જાણે સંસારીરે,
પ્રીતમ અર્થ વિચારે સૌ અનરથ તજેરે. ૩

પદ. ૮૫

સદગુરુ સંગે રહીએ રંગે, આનંદ વાધે અજેરે;
પૂરણ પ્રેમ ત્યાં રંગે પ્રભુને નિહાળીએરે;
નેહ નીરખું હૈડે હરખું, નહી શામળીયા સરખુંરે,
અલખેલા વાલા શું અંતર ટાળીએરે. ૧
આનંદકારી અખંડ વિહારી, ગોપીવર ગીરધારીરે;
હું બલીહારી વારી તારા નામનેરે;
જ્યાં જેવો ત્યાં તેવો તે તો અકળ સ્વરૂપી એવોરે;
સ્નેહ ધરીને સેવો સુંદર શ્યામનેરે. ૨
રમતાં રામ નિરંતર ન્યાળો, હું મારાને ટાળોરે;
પ્રીતમ પ્રેમે પાળો નાહુ નેહનુંરે. ૩

પદ. ૮૬

નેહવિના હરી ન મળે કેને, એવું લક્ષણ એનેરે;
જેને ભેટ તેનાં ભવદુઃખ જાયછેરે;

ભૂપ ભુવન ભોજન ના ભાવે, દાસ તેડે ત્યાં આવેરે,
 ભક્ત તણે ઘેર ભાવે ભાલ ખાયછેરે. ૧
 શવરી સજન મલીન વિચારી, કરમા કુણુ આચારીરે,
 સ્નેહ વિચારી શામળીઓ ભોજન કરેરે;
 જન્મ કર્મ કુળ જાત નાતની, નહી એને અધિકારે;
 ભાવે ભક્તશુ' ભૂધરજી પાશી ભરેરે. ૨
 સ્નેહ તણું એ કારણ મોટું, પ્રેમ વિના સૌ ખોટુંરે;
 જપ તપ તીરથ જગન કરે શુ' થાયછેરે,
 ગોપીનાં ગારસ પીધાં, ચીર હરીને લીધારે,
 બાળ ચરિત્ર બહુ કીધાં ગ્રંથે ગાયછેરે. ૩
 પ્રેમતણે વશ ધાયો આવે, હેતે હસીને બોલાવેરે,
 પ્રીતવિના પ્રપંચ ના ભાવે નાથનેરે;
 પ્રીતમનો સ્વામી શામળીયો, અતિ બળિયામાં બળીઓરે;
 આવી અદળક ઢળીઓ અબળા સાથનેરે. ૪

પદ. ૮૭ રાગ કાફી.

રતન પદારથરે અલ્યા તને જનમ દીયો;
 માયામાં વીંટાણેરે, છુડા તુંતો કાંઈ ન લેહો. ૮૬.
 બાર વરસ બાળાપણમાં બોયાં, ત્રાસ વરસનો થયો;
 સીતેર વરસ સુધી સમજ્યો નહી, અકુળ જન્મારો ગયો;
 હવે શુ' ચેતેરે જનમતો પૂરો થયો. રતન પદા. ૧
 સુનશા દેહીએ પ્રભુ ભજ્યો તે, અખંડ કિંગી રહ્યો;
 આવા ગમનનો ફેરોરે ટળીયો, તે સદ્ગુરુ સરખો થયો;
 પૂરણ પદ પામ્યારે, તે તો વૈકુંઠ ગયો. રતન પદા. ૨
 સાચો ધણી તે સમરથ બેલી, જો ગુણ હરીના ગાય;
 પ્રીતમના સ્વામીને ભજતાં, જન્મો જનમ ઓળખાય;
 પ્રાણુ જીવન પાતળીયારે, મારા તો ઘટમાં રહ્યો રતન પદા. ૩

પદ. ૮૮ કાફી.

હરી રસ પીજેરે, પરમ પ્રેમે કરી;
 ઉર અંતરમાંરે, લીજે એક ધ્યાન ધરી. ૮૭.
 અધમ ઉદ્ધારણુ ભવ જળ તારણુ, નરક નિવારણુ નામ;

જાણે અજાણે જપે છબ્હાએ, તે પામે અવિચળ ઠામ;
 ધ્યાસ ઉધાસેરે, રસના રટને હરી હરી રસ. ૧
 અજામેળ ગજ ગુણના નારી, નામે પામ્યાં પાર;
 પ્રાયશ્ચિત પ્રાઢ કર્યા તેનાં પ્રદલે, ક્ષણ ન લાગી વાર;
 ગોવિંદ ગુણ ગાતાંરે, ગયા બહુ પતીત તરી. હરી રસ. ૨
 નામ નીસરણી જે જન ચઢીયા, પોહોવ્યા ઇડને પાર;
 ધ્રુવના ધામ થકી અતિ ઊંચા, અચળ થયા નિરધાર;
 ડમે નહી કબહુરે, બેઠા ઠીક કરી. હરી રસ. ૩
 પીંડ બ્રહ્માંડનો પ્રેરક પોતે, સૌનો સાક્ષી સોય;
 અકળ અરૂપી સહજ સ્વરૂપી, આવરણ એકે ન હોય;
 માયા નવ લાગેરે, નાઠો કાળ ડરી. હરી રસ. ૪
 અમલ અખંડ ખુમારી, સદ્ગુરૂથી પીવાય;
 લગન મગન તે સાનમાં ગાજે, અલે અમર તે થાય;
 કહે જન પ્રીતમરે, ન પડે દ્વંદ્વ કરી. હરી રસ. ૫

પદ. ૮૯ કાફી.

સદ્ગુરુ શબ્દરે, ત્રિવિધ તાપ ટળ્યા;
 એવા અંતર જામીરે, પ્રેમે પ્રગટ મળ્યા. રેક.
 કરી કસોટી કુંદન કીકું, કાપી કાઢ્યો મેલ;
 બાહ્ય ભીતર એક સ્વતંત્ર થઈ ગયું સૌ સેહેલ;
 જ્ઞાન વહનીમાંરે, અધના ઓધ બળ્યા. સદ્ગુરુ. ૧
 છવ ભાવ મેટીને ગુરૂએ, કીધો બ્રહ્મસ્વરૂપ;
 સંશય રહિત થયો શુદ્ધ ચૈતન, કોણ પડે ભવરૂપ;
 કલ્પના મટીરે મન પાપાણુ ગળ્યા. સદ્ગુરુ. ૨
 કળા કુંચી આપી સદ્ગુરૂએ, રાખ્યો આપ ઉદાસ;
 ધરણીરે ઉપર ચરણ ધરે નહી, જેમ અનળ રહે આકાશ;
 અજર રસ પીધારે, પ્રપચ દૂર પળ્યા. સદ્ગુરુ. ૩
 તત્વમસી તુરીયાપદ પામ્યું, ટળ્યા દ્વૈતના દ્વંદ્વ;
 નીજનંદ નિરંતર નિરખ્યા, નિરાલંબ નિરદ્વંદ્વ;
 પ્રીતમ સ્વે પોત્યારે, અઢળક થઈને ઢળ્યા. સદ્ગુરુ. ૪

પદ ૯૦ કાફી.

તત્વ સાંખ્યમાંરે, બેયું જુગત કરી;

સરવ સમાતારે, ઉગરે એક હરી. ટેક.

ઇંદ્રી દેવ વિશે ગુણવૃત્તિ, સૌનો પ્રેરક સોય;
વસ્તુ વિચાર કરીને જોતાં, આવરણ એકે ન હોય;
આનંદ કોશરે, અનુભવ દષ્ટિ કરી. તત્વ સાંખ્ય. ૧
શુદ્ધ ચૈતન્ય સાક્ષી પ્રમાતા, પ્રમાણ પ્રમેતી એક;
અદ્વૈત એક અખંડ અવિનાશી, નીગમ કહે નેતી નેતી;
નાથ નિરંતરે, નિરખ્યા નજર ભરી. તત્વ સાંખ્ય. ૨
કનક દંડ સાકરતું શ્રીફળ, રત્નકુંડલ એક રૂપ;
બાહ્ય ભીતર સાવ નિરંતર, આપે અકળ સ્વરૂપ;
એકરસ ઇશ્વરે, નહી કોઇ મિત્ર અરી. તત્વ સાંખ્ય. ૩
બ્રહ્મપયોધિ લખો પરિપુરણ, ન મળે ન્યુન લગાર;
મૃત્યુ તે અમૃત થઇ નિવડ્યું, પ્રગટ્યો પ્રેમ અપાર;
પ્રીતમ પ્રીછરે, ગુરૂગમ સાન ખરી. તત્વ સાંખ્ય. ૪
પદ ૯૨ ઘોળ.

સખી આજ અનોપમ દાડીલો, અતિ ઉલટ અંગ ન માય;
પ્રાણ પ્યારી તે પરણે પ્રીતયું, મળી માનુની મંગળ ગાય. સં
વર તો સુંદર નંદજનો લાડીલો, બ્રહ્મભાણ તણીરે કન્યાય;
રાધા મોહન રાગે રણીયાં મળ્યાં, જેની શોભાતો વર્ણવી ન જાય. સં
તરીયા તોરણ બાંધ્યાંરે બારણે, મણી મુક્તાના ચોક પુરાય;
મોટા મંડપ છાયારે, કુંમ કુંમ કેસરનાં છાંટણાં ઝંટાય. સં
ચુવાચંદન અગ મદ મુક્તા, પ્રેમે ફેફળ પાન વેહેંચાય;
સ્વામી પ્રીતમનાની શોભા ધણી, જેનો રસ ભરીયો વીહ-
વાય. સં

પદ ૯૨ ઘોળ.

સખી આનંદ સાગર ઉલટ્યો, મને પ્રગટ્યો છે પ્રેમ અપાર;
રૂપ સુંદર રયામારે સુંદરી, એવા નરવર નંદકુમાર. સખી.
સખી સુંદરતા ત્રીલોકની, આવી એકઠી થઇ એક ઠામ;
એની ઉપમામાં કોઇ આવે નહી, બલીહારી તે કોટીક ઠામ. સં
બ્રહ્માએ લાખેણી લગન વિચારીયું, શુભ મુહુર્ત ને શુભવાર;
તેણે જોઇને ત્રીકમજી તોરણ ચઢ્યા, સાસુ પુખવા આવ્યાં સાર. સં
વેદ વિધિ કરીને પધરાવીયા, પ્રભુ આવ્યા છે માંયરા માંય,
સ્વામી પ્રીતમનો અતિ રૂડલો, બ્રહ્મા વેદ ભણે છે ત્યાંય. સં

પદ ૯૩. રાગ ફેર ધોળ.

બ્રહ્મા વેદ ભણેછેરે, અતિ હૈડે હરખે,	૧
સૂરજ જય બોલેરે, કુસુમ ઘણાં વરસે.	
વેદીપર પાવકરે, જવ તલ હોમાયે,	૨
વાળાં બહુ વાગેરે, રંગ રેલો થાયે.	
કંચનને કળશેરે, ચોરી રચી ચુપે,	૩
મોહ્યા લોક ચતુર્દશરે, રસીયાને રૂપે.	
વર પાસ બેસાડયારે, ચંદ્ર મુખી બાળા,	૪
કંઠે આરોપીરે, સુંદર વરમાળા,	
કુમકુમ કેસરનાંરે, છાંટયાં છાંટણલાં,	૫
જુગતેસુ કીધારે, છેડા ગાંઠલડાં.	
ફરવાને લાગ્યારે, ત્યાં મંગળ ફેરા,	૬
દૂધે મેહ ઉઠયારે, કરા સાકર કેરા.	
કંસાર આરોગ્યારે, પ્રીતે બેઉ જણાં,	૭
ધ્રુવ દર્શન કીધારે, દીધાં દાન ઘણાં.	
પ્રીતમના પ્રભુનાંરે, મીંડળ છોડાયે;	૮
મળી તારણી રોજેરે, મનગમતું ગાયે.	

પદ ૯૪ ધોળ રાગ ફેર.

છોડ છોડ છબીલા દોરડારે, તારે દોરડીએ દશ ગાંઠ; અલબેલા.	
તે તુજથી કેમ છૂટેરે, બ્રહ્માએ પાડી આંટ અલબેલા.	૧
પય પીતાં મારી પૂતનારે, મહી માખણના ચોર	અં ૦
આહીર કુળમાં ઉછર્યોરે, ચાર્યા ગોકુળમાં દોર.	અં ૦ ૨
કુળજાતે દાસી કંસનીરે, તે સુ કયો ધરવાસ,	અં ૦
નવલખ દુઝે નંદનેરે, તોય પીધી પીયારી છાશ.	અં ૦ ૩
બે બાપનો તું બાળકોરે, જણ્યું તમારું જોર,	અં ૦
ચતુરપણું તેમાં શુ હશેરે, ચાખ્યાં તે લીલડીનાં બોર	અં ૦ ૪
તારી જાતને લાત જડે નહીરે, ન મળે મોટાં સંગ,	અં ૦
પ્રીતમના સ્વામી શુ કહીએરે, એવા તમારા ઢંગ.	અં ૦ ૫

પદ ૯૫ ધોળ.

છોડ છોડ છબીલા દોરડારે, તારો સુદામો વીર તેડાવ. અલબેલી.	
તેથી બે અર્થ સરે નહીરે, તારો શ્રીખુલાણ આપ તેડાવ.	અં ૦ ૧

તું કુંવરી કીરતી તણીરે, તેનું કયું સ્તન પાન અં
 જોર જરાય મા રાખશેરે, અંતરમાં અભિમાન; અં ૨
 મનમાં તે મરડ ન રાખશેરે, માન મુકીને કરજોડ, અં
 શીસ નમાવે સૌ દેખતાંરે, હાથે હારીને દાંતે તોડ, અં ૩
 કુણુ તપ કીધાં તારણીરે, તારા પુન્ય તણા નહી પાર; અં
 કોટી બ્રહ્માંડપાત કુણુ છરે, તે તું પામી ભરથાર. અં ૪
 લાડીલી લાજ ન રાખશેરે, જે જેમ તે તેમ થાય; અં
 પ્રીતમના સ્વામી શ્યામજારે, તેને તું લાગ પ્રેમે પાય,
 અલખેલી દારડારે, છાડ છાડ છબીલી દારડારે. ૫

૫૬ ૯૬ ધોળ. રાગ ફેર.

સાંભળ સૈયર વાતડી,	હું વારીરે;
મંદીરે આવ્યા માવ.	મંગળકારીરે.
જોતી હુતી જેની વાટડી,	હું વારીરે;
ઉર અંતરમાં ભાવ.	મંગળકારીરે.
અચક મચક ઘેર આવીયા,	હું વારીરે;
દીધાં છે દરશન.	મંગળકારીરે.
દયાન કરી નીજ દાસને,	હું વારીરે;
પ્રેમે કર્યાં પ્રસન્ન.	મંગળકારીરે.
સુંદીર શોભા જોઈને,	હું વારીરે;
ભાગી ગઈ સૌ બ્રાંત.	મંગળકારીરે.
એરડીયા અજવાળીયા,	હું વારીરે;
સેજે પામી સુખશાંત.	મંગળકારીરે.
શત્રુ નહી સંસારમાં,	હું વારીરે;
સિધ્યાં સર્વે કાજ.	મંગળકારીરે.
કુટારો કંઈએ ગયો,	હું વારીરે;
આવ્યું અકંટક રાજ.	મંગળકારીરે.
શોક નહી સ્વપ્નાંતરે,	હું વારીરે;
દુઃખનો દેડયો ઠામ.	મંગળકારીરે.
સુખનો સાગર હુલસ્યે,	હું વારીરે;
મનુષ્ય ઊભા શ્યામ.	મંગળકારીરે.
મેહર થઈ મહારાજની,	હું વારીરે;

ટળીયા ત્રિવીધિ તાપ. મંગળકારીરે.
 પ્રીતમનો સ્વામી શામળો, હું વારીરે,
 મળીયા આપો આપ. મંગળકારીરે,

પદ. ૯૭ રાગ મોતીદામ છંદ.

હવે હરી ભજતાં રખે જીવ હારે,
 નહી દેહ મુનશા મળે વારે વારે;
 વિષયને સવાદે વળગતો ફરેછે,
 શાને માનવી મોહ મિથ્યા ધરેછે.
 જોઈ લે તપાસી નથી કોઈ કેવું,
 કરે છે કબાડાં થશે દુઃખ તેનું;
 મળ્યાં સ્વાસ્થી સૌ કો સુતનારી,
 ભળે ભાવસું કૃષ્ણ આનંદકારી.
 જોતાંમાં ગયો જગત તે મર્ણુ વાટે,
 નથી ચેતતો મૂઢ તે કોણ માટે;
 ધન ધામ ધરણી ત્રીયા કાજ પ્રાણી,
 ભમે જીવ સંસારમાં ચક્ર ધાણી;
 કરે કલ્પના ભ્રમણા ચિત્ત ભારી,
 ભળે ભાવસું કૃષ્ણ આનંદકારી.
 ગયા રૂંક રાજા મોટા ચક્રવર્તી,
 જેની આણ ફરતી જહાં લગી ધરતી;
 ગયું બાળ જોખન તે તન તારું,
 નથી મૂકતો મૂરખા લોક ભારું;
 ગયો બાપનો બાપ જોને વિચારી,
 ભળે ભાવસું કૃષ્ણ આનંદકારી.
 જાણો જગતના જીવની પ્રીત જૂઠી,
 નથી દેખતો દુર્મતિ આંખ ફૂટી;
 વાગી તાંત તારે સઉ રાગ બૂજ્યો,
 ચાંચ્યો કણ કાચો ચઢ્યો સર્વ મુજો;
 સદા સદ્ગુરુ સંત કહેછે પોકારી,
 ભળે ભાવસું કૃષ્ણ આનંદકારી.
 પડ્યો પામર ખાડમાં શીઠ પાછો,

મહો રામના નામનો દ્રવ્ય સાચો;
 ખોટા ખેલમાં તું રહો છું ધુંત્યાઈ,
 નથી હાથ આવે એવું કાંઈ ભાઈ.
 કર્યું કારમું મોહ માટે મારારી,
 ભળે ભાવસું કૃષ્ણ આનંદકારી.
 વળગી જીવને એક નારી નઠારી,
 જોડયો જીસરે નાથ ધાલી કરારી,
 કર્યો કામરૂ દેશનો ખેલખાળા,
 ધાલ્યા કંઠમાં કામના દઢ ગાળા.
 છુટે કેઈ પેરે કરીને સંસારી,
 ભળે ભાવસું કૃષ્ણ આનંદકારી.
 રચી વિશ્વવાડી વિચિત્ર પ્રકારે,
 વેડયાં કાચાં પાકાં સઉ એકીવારે;
 કેનો હર્ષ ધરીએ કેનો શોક કીજે,
 ગયા કંઈક કોટી કેનું નામ લીજે;
 રાખો રૂઢીયામાં હરી એક ધારી,
 ભળે ભાવસું કૃષ્ણ આનંદકારી.
 જેના નામથી ભવનું કષ્ટ ભાગે,
 ત્રણે તાપની આંચ એકે ન ભાગે,
 તથા ઘોર સંસાર તે મહાપાપી,
 હરીનામ ખડગે નાંખી જાળ કાપી;
 આવ્યા શર્ણુ લીધા અનેક ઉગારી,
 ભળે ભાવસું કૃષ્ણ આનંદકારી.
 કે'તાં જીભ ગાઠી સૂણી કાન રૂંટ્યા,
 દૃઢ નાવું જ્ઞાન તેના રામ રૂંઠ્યા,
 વૃથા વાતમાં તું રખે દીન ખોટો,
 ગયો દાવ નાવે વળતો રેહશે રોતો;
 પ્રભુ ભળે તેને પ્રીતમ બલીહારી,
 ભળે ભાવસું કૃષ્ણ આનંદકારી.

વાલો વીખ પાશે દેશે કંઠ ફાંસી;
 નાંખે નીરમાં ગુલકાંઠા કરીને,
 જાખે ભાવે તે મીન જાયે મરીને;
 પાળે પશુને ખાટકી જેહ રીતે,
 સેવો સદ્ગુરુ શ્રીપતી શુદ્ધ ચિત્તે.
 મુકાં અસ્તિને ધ્યાન ખેંચે હજારો,
 લડે આથડે જાય મૂકી બિચારાં;
 ત્રિયા હેમ ભુમી અર્થે જુદ કરતા,
 હથે માંહો માંહી દીસે બહુ મરતા;
 ધરે જન્મને મર્ણ તે નીત્ય નીત્યે,
 સેવો સદ્ગુરુ શ્રીપતી શુદ્ધ ચિત્તે.
 પડયો છવ જંજળમાં જોષ જાણી,
 હાથે હેડ માંહી પેઠા હરખ આણી;
 ત્રિયા તાંસ કંઠે પગે બાળ ખેડી,
 ભારે ભાસકી જાણજે મેહેલ મેડી,
 દમે ધર્મદૂતો વેળા વિપરીતે,
 સેવો સદ્ગુરુ શ્રીપતિ શુદ્ધ ચિત્તે.
 કર્યું સાચું જૂઠું ભર્યું પેટ પાષે,
 જેવું કર્મ કીધું એવું ફળ આવે,
 જેવું વાવ્યું એવું ઉચું ખેતી માંહી,
 ઉછર્યા કંઠાળા ફળે અંખ કાંહી;
 શુભા શુભ આવી મળે સૌ અંતે,
 સેવો સદ્ગુરુ શ્રીપતિ શુદ્ધ ચિત્તે.
 આશા તુષ્ટા ને ઇશ્વર્યા લોભ લેહેરી,
 વસે એકઠાં પંડમાં પંચ વેરી;
 દગો દીન રાત કરે રહી પાસે,
 અહે કેશ કાળ ત્યારે છવ જાશે;
 ભરોસે કોને નર રહે છે નચિતે,
 સેવો સદ્ગુરુ શ્રીપતિ શુદ્ધ ચિત્તે.
 વિષય વાસના દાસનો દાસ કીધો,
 ધર્યું નામ નારી તહાં જન્મ લીધો;

ટળે આપદા જે જપી જપ જાણે,
 પ્રીછે પામશે વેદ શાસ્ત્રો વખાણે;
 નહી નીપજે સાર અવતાર વીતે,
 સેવો સદ્ગુરુ શ્રીપતિ શુદ્ધ ચિત્તે.
 છેલ્લો દેહ મુનખ્યા તણા પ્રેમે પામે
 જીવે જે વિચારી મહા કષ્ટ વામે;
 કષ્ટ એક માંહી મળે નાથ ગરવો,
 ભળે બ્રહ્મમાં તો ટળે જન્મ ધરવો;
 પ્રીતમના પ્રભુને ભળે પ્રેમ પ્રીતે,
 સેવો સદ્ગુરુ શ્રીપતિ શુદ્ધ ચિત્તે.

પદ. ૯૯

કાળ વ્યાલનો ઠંખ ન લાગે, અમૃત નામ ઉચારે જે,
 પ્રેમ પ્રકાશ કરે ઘટ ભીંતર, દુર્મતિ દુર નિવારે જે.
 ચિંતામણી ચિંતાને ટાળે, વાત લેજે માની જે;
 જે પંખી સુરતરને સેવે, તેને ચિંતા શાની જે.
 હરીનું સ્મરણ કરે નિરંતર, તેને સંકટ શાનું જે;
 નૌકા સૌને પાર ઉતારે, કોણ મોઢું કોણ નાનું જે.
 ઊંચ નીચનું અંતર ન મળે, હરીને ભળે તે હરીના જે,
 તે પ્રાણી ન પડે માયામાં, વાસી વૈકુંઠ પૂરીનો જે.
 જેને માથે ગીરધર ગાળે, તેને શાનો ટોટો જે,
 પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરશે, તે સરખો નહી મોટો જે.

પદ. ૧૦૦

તુંતો નિંદા ન કરીશ કોઈની, પ્રેમે સુધા રસ પીજે જે,
 આ સૃષ્ટિ શામળીયાજીની, કોઈને દુઃખ ના દીજે જે.
 જીવ દુઃખાવે હરી દુઃખાયે, એનો અર્થ છે એવો જે,
 અવગુણ કોઈનો ઉર ના ધરીએ, ગુણ ગોતીને લેવો જે.
 માંદાને મિષ્ટાન્ન પચે નહી, પાંચા ખોલો થાય જે,
 એસડ ખાયને ચરી ન પાળે, તેનો રોગ ન જાય જે.
 હુકં જોલો હરીને સંભારો, દયા ઉરમાં ધારો જે,
 આશા તૃષ્ણા લોભ ધરખ્યા, દિલથી દુર નિભારો જે.
 સમદૃષ્ટિ સૌ ઉપર આણો, દુષ્ટ ભાવને ટાળો જે,
 પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, પ્રેમ નેમ નિત્ય પાળો જે.

પદ. ૧૦૧

પ્રેમી જનની પાસ પ્રભુ છે, દુર્જનીયાંથી દૂર જો,
 કીડી કુંજર સ્થાવર જંગમ, રામ રહ્યો ભરપૂર જો.
 સર્વ દેવની માંહી નિરંજન, ઘટ ઘટ માંહી યોલે જો,
 ક્યા કરે તે દર્શન પામે, માયાના ઘટ યોલે જો.
 સચ્ચસચ્ચર શોભી રહ્યો એક, અંતરજામી રામ જો,
 અણુ માત્ર ખાલી ન મળે કંઈ, પગ ધરવાનો કામ જો.
 જ્યાં જીઓ ત્યાં તેવો થઈને, રસીએ રંગ મચાવ્યો જો,
 પ્રીતમનો સ્વામી સામળીયો, લાગ્યા તેને લાગ્યો જો.

પદ ૧૦૨

ઓરા આવો અલબેલા, એક વાત કહું સમજાવી જો,
 કાલે મારે મહીએર હુતી, આજ સાસરીએ આવી જો.
 અમે વહુવારૂં નાને વેશે, પ્રીત રીત નવ જાણું જો,
 રસીયા તારૂં રૂપ જોઈને, મારૂં મન લોભાણું જો.
 દુરાંજન દેખે આળ ન કીજે, એ અમારે માઠું જો,
 ગોરસ પોવા ધાયા આવો, એમ જાય દો નાઠું જો.
 સાસુ મારી શૂળી સરખી, જાણી યોલે બાળે જો,
 ખીચુડો મારી પીડ ન જાણે, હરીને મળતાં બાળે જો.
 લાડસવાયાં લોકડીઆંમાં, સાવધાન થઈ ચાલું જો.
 મારા સમજે મોહનજી મને, તમ સરખું નહીં બહાણું જો.
 હમણાં હમણાં હેત વધાર્યું, પેહલાં આવડું નહોતું જો,
 પ્રીતમના સ્વામાને મળવા, સર્વે મેહનું સૂતું જો.

પદ. ૧૦૩

કાયાનો અહંકાર ન કરશો, કાયા કાચો કળશયો જો;
 આજકાલ દીન પાંચ સાતમાં, ધુળ થઈને ઢળશો જો.
 વેળુતું ઘર વણસી જશે, માન કહું તું મારું જો;
 મૃગ તૃષ્ણા સામરની લેહેરો, એવું છે તન તારું જો.
 દહીએ દૂધે દાડી સીંચે, સુધા અંગ લગાવે જો;
 જતન કરી બહુ જાળવે કંઈ, અતે કામ નહીં આવે જો.
 વ્યાધી દુઃખ કલેવર કહીએ, કલેશ કેરૂં મૂળ જો;
 મૂરખ તેમાં શું મોઢો છે, મુખમાં પડશે ધુળ જો.

જમરા લમરા ફરે શીશ પર, કરશે ખેંચા તાણુ જો;
પ્રીતમ પ્રભુનું લજન કરી લે, જો ઇચ્છે કલ્યાણુ જો.

પદ. ૧૦૪

અચેત તારી ઉંધ ન ઉડે, માથે મરણુ ગાળે જો;
ધણા કાળ કુટાયો કુણુદિ, તો'ય લ'પટ ના લાળે જો.
વિષય ભોગથી ભૂખ ન ભાગી, ભૂત તણા પેરે લમતો જો,
પોતાના ઉદરને અર્થે, અનેક જીવને દમતો જો.
શીળપણું સંતોષ ન આવ્યો, ઠાર તણી પેરે ધાતો જો;
ધનનો ઢગલો મૂકી દઈને, જઈ ખરસણું ખાતો જો.
પશુ પંખી થઈને પરવરતો, ઝાડ પહાડ અવતરતો જો;
આશા તુણ્યા લોભ ઇચ્છ્યા, તેનો તાણ્યો ફરતો જો.
હવે હરીનું લજન કરીલે, લવનું ભટકણુ લાગે જો,
પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, જો સાચો રંગ લાગે જો.

પદ. ૧૦૫

પરમારથનો અર્થ ન પ્રીછ્યો. તું તો પામર પ્રાણી જો;
મુનશા દેહ મુક્તિનો અવસર, તેની જુક્તિ ન જાણી જો.
પુરૂષ ખરો પણ પશુથી ખોટો, જીવ જનાવર જેવો જો;
જો ઇચ્છો લવ તરવાને તો, હરિગુરુ સંતને સેવો જો.
માપ આપ તે આપણું ને, રાખ રાખ તે રાખ જો;
ધન સામું ખરચી નવ જાણ્યું, જેવી મધની માખ જો;
અસત્ય જૂઠું દ્રવ્ય કર્યું એકડું, તે તો કોઈક ખાશે જો.
અંતર સમે આવી દુઃખ પડશે, તે પ્રાણી પસ્તાશે જો;
થડથી ભૂદયો દેખત હૃદયો, હરી મેલ્યા વિસારી જો.
પ્રીતમ પ્રભુનું લજન કરી લ્યો, આનંદ અખંડ વિહારી જો.

પદ. ૧૦૬

આળપ'પાળે અવસર વીત્યો, શુભ કારજ ના કીધું જો;
એક ઘડી એકાંતે બેસી, હરીનું નામ ન લીધું જો.
આવ્યો તો કાંઈ લાભ કમાવા, મુદલ માંહી ગમાયો જો;
હરી હીરો મૂકીને મૂરખ, કોડી માંહી લલચાયો જો.
ધામ ધૂમ ધધામાં ધાયો, ગાયો નહી ગીરધારી જો;
હુંકારે કાંઈ હાથ ન આવ્યું, સર્વસ બેઠો હારી જો.

હરીના ભજન વિના બહુ ભમવું, મરવું ને અવતરવું જો;
પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરીસે, તેથી તારે તરવું જો.

પદ. ૧૦૭

ચંદ્ર તારે હરીને નામે, અવર નહી ઉપાય જો;
અનંતકોરી આગીયા પ્રગટે, પણ રવિ વિના રાત નાભયજો.
સોઢાનું કંચન કરે પણ, પારસ વિના નવ થાય જો;
શુદ્ધવિચાર વિના નવ સમજો, રાત દિવસશું ગાય જો.
સમજો સાધન થાય સેહેજમાં, પણ સમજો પચી મરવું જો;
ગાડે બેઠાં ગામ આવે, ન પડે પ્રેતન કરવું જો.
હરીચર સંત કૃપા કરે તો, જન્મ મરણ દુઃખ ભયજો;
પ્રીતમ પ્રભુના ભજન પ્રતાપે, કોઈ દીન કાળ ન ખાય જો.

પદ. ૧૦૮

સૂતાં બેઠાં શામળીયાણ, તાન તમારી સાથે જો;
બોલ્યું ન ગમે બીજા કોઇનું, નેહ વધાર્યો નાથે જો.
દાતણ કરતાં દર્શન પામું, નહાતાં નજરે આવે જો;
ભોજન વેળા ભેળા ભાણું, આનંદ ઊર ઉપજાવે જો.
વસુધા ઉપર વ્યાપક દેખું, ગગને જોઉં તો ગાજે જો;
દશે દીશા દીસે છે રમતા, સધળે શામ બિરાજે જો.
સર્વ નિરંતર અંતરજામો, કાંઈક ઊરમાં આણે જો;
પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, કોઈક માનુની માણે જો.

પદ. ૧૦૯

જોઈ વિચારી હું વરીણું, હવે હો નહી મન જો;
શામળીયાણ સરવસ સોંપ્યું, તમને તન મન ધન જો,
ત્રીભુવન વ્યાપક તેજ તમારું, નેહ નિરંતર કાધો જો;
અંતરનો અહુમેવ તજીને, પ્રેમ સુધારસ પીધો જો.
રસનો ચસકો રૂઢીએ લાગ્યો, તે ટાળ્યો કેમ રળશે જો;
જે સરીતા ચાલા સાગરમાં, તે પાછો કેમ વળશે જો.
એક પલક અળગો નવ મૂકું, હરી હયાનો હાર જો;
પ્રીતમનો સ્વામી શામળીયો, પ્રાણતણા આધાર જો.

પદ. ૧૧૦

આનંદકારી અખંડ વિહારી, આઘ પ્રદીપ અવિનજોશી;

એક પલક અળગાં નવ રહીએ, અમે તમારી દાસી જો.
 મારું મન માન્યું તમ સાથે, કોઈ કહીને શું કરશે જો;
 સિદ્ધ સતીને શરતીર નર, તે પાછા કેમ કરશે જો.
 થાક્યાંના વિસામા પ્રજુલ, નાઠાંના મેવાસી જો;
 શિવ વિરંચી સરખા સેવે, કમળા જેની દાસી જો.
 ત્રિવિધિ તાપે તપી રહ્યા તેને કરવાનું ઠેકાણું જો;
 કામનાઓના કલ્પદ્રુમ છો, નિર્ધનીયાં ધન જાણું જો.
 શું કરશે સંસારી કહીને, તમ સંગાથે સાચું જો;
 પ્રીતમના સ્વામી શામળીયા, કામ નથી કાંઈ કાચું જો.

પદ. ૧૧૧

પ્રપંચ મુકો મારા પ્રાણી, અતે સાચ હશે તે ફળશે જો;
 કોટિક આગીયા અજવાળું કરે, રવિવિવના રૂજની કેમ ટળશે જો.
 માયા મીઠી મીસરી ખાંડસી, મૂરખ માંખ થઇ નવ વળગ્યો જો;
 તન તુટે પછુ મન છુટે નહી, મૂઠ મરે તોય ન રહે અળગો જો.
 પ્રભુ પરમચતુર અંતરજામી, હરી તે કેના વાદ્યા કેમ જાશે જો;
 કર્મ શુભ અશુભ કર્યા હશે, અતે આવીને હાજર થાશે જો.
 મુસે હંસ તણાં પર કાતર્યા, એવું મન આત્માનું હેતુ જો;
 પ્રીતમ પોતાના અજ્ઞાનથી, દોષ પારકા દાસમાં લેતું જો.

પદ. ૧૧૨

આ અવસરમાં હરીને ઓળખો, જ્ઞાન પામવા તત્પર થાજો જો;
 મુકયો તો ચૈરાશીમાં ગયો, એવું જાણી હરીગુણ ગાજો જો.
 જેવો સ્વારથમાં શુરો થયો, તેવો પરમારથ આદરતો જો;
 તો તું અવિચળ પદવી પામતો, શાને મરતો ને અવતરતો જો.
 ધરના મુખમાં શું રાચી રહ્યો, ઉમરડાં ફળ જંતુની પેરે જો;
 હરી નાવનું બળ જાણ્યું નહી, લીધો ભવસાગરની લેરે જો.
 હરી નામતણી નોકા મળે, પ્રાણી સેહેજે પામે પાર જો;
 પ્રીતમ જે પરમારથ પ્રીછશે, પુનરપિ નહી તેને અવતાર જો.

પદ. ૧૧૩

સ્મરણ કરને સમિચ્છાનંદનું, મુકી મન તણો અહંકાર જો;
 આ સૌ જુઠી બાણ જાણું જો, જેવો સ્વપ્નતણો વેહવાર જો.
 જેવો કુમારના બાવકા, જેવું ઝાંઝવાનું નીર જો.

શીશુના સરખો સર્વે ખેલછે, કાલુમાં વણશી જાય શરીરને. સ.
 શહેર ગુજરીની પેરે સર્વે માણુ, તેને વીછડે લે શું રૂંદેય જો;
 માટે સમજને સોદો કરે, તેણે અંતે હાથ ન હોયજા. સમ.
 હોતે પ્રીતે હરીને સંભારજો, એ છે તરવાનો ઉપાયજો;
 પ્રીતમ પ્રભુનું લજન નવ ભૂલીએ, તારો જન્મ કૃતારથ થાયજો.

પદ. ૧૧૪

જે જે જજાગુર પરમાત્મા, તમારો મહીમાને શું કહીએજો;
 એક જીવહાનો તે સૌ આશરો, સેવ સહસ્ર મુખે પાર ન લહીએજો.
 અગમ નિગમ અનુમાને કહે, સારતા પુરે વરણ વરતે જો;
 કુમ્મ દેખીને વહની કહે, બાણ આવે પુરૂષની સરતે જો. જે.
 સાગર તીરે જે ઉભા રહે, તે સૌ તટનું વર્ણન કરશે જો;
 મહાજળ માપ્યામાં આવે નહી, તે તો અપાર કહી યોચરશેજો
 બાળ બાળગરને શું લહે, પુત્ર પીતાને તે શું જાણે જો;
 પ્રીતમ જે પરમારથ પ્રાછશે, તે તો અખડ અલોપદ માણેજો. જે.

પદ. ૧૧૫

આવો મારા અંતર જમી સંત,
 સુખડુ લીજે આનંદસું અમે જો;
 ભુજ ભરી ભેદું ભાવ ધરી ભગવાન,
 ભવજળ તારણ નોકા છો તમે જો.
 ઉજવળ નિર્મળ કોમળ શબ્દ રસાળ,
 સાંભળતાંમાં સૌ સંશય ટળે જો;
 પતીત પાવન પુરજ પ્રેમ દયાળ,
 દરશન પરસવથી દુખડું ટળે જો.
 દેવ મનુષ્યને દુર્લભ છે દેહાર,
 સુરસુરી આદે ચરણરજ ચહાય છે જો;
 જેનો મહિમા મોટો અગમ અપાર,
 નિગમ નિરતર જે જશ ગાય છે જો.
 ભાવે ભેટયા મેટયાં ભવ દુઃખ ફેંદ,
 જનમ મરણનું જોખમ ખોઈને જો;
 પ્રીતમ પ્રગટ પામ્યા પરમ આનંદ,
 દસીગુરુ સંત તણું સુખ જોઈને જો,

૫૬. ૧૧૬

સાંભળ સૈયર વહાલ પણાની વાત,
 નાથ ભોવન અમારે આવીયા જો;
 ભાવે ભેટી સુંદર વરની સાથ,
 શામળીઓળ ભીતર ભાવીયા જો.
 સુંદર મુગટ મનોહર કુંડળ કાન,
 કેશરી તિલક કર્ણ કરૂણાકરે જો;
 અંચળ લોચન ઉત્તમ કમળ સમાન,
 વેણુ અંધર ધરી ગ્રાપીવરે જો.
 ગુંજમાળ મણી કુસુમ કળીના હાર,
 હરીને હાથે આલુપણ હેમનાં જો;
 મુઘા સરોવર નાભિ અંબુજ આકાર,
 માતુની મન મધુકર રસ પ્રેમનો જો.
 કટી કંઠારો સુંદર ધંટીકા સાર,
 ચિન્હ અષ્ટદશ જોઈ ચિતડાં હર્યાં જો;
 કનક તપાવ્યું હોયે તેજ અપાર,
 એવાં પીત વસન હરીએ ધર્યાં જો.
 નેપુર વીંછીયા ધુધરડીનો ઘોર,
 શોભા જોઈને સરવસ વારીએ જો;
 પ્રીતમ પ્રભુ નાગર નવલકીશોર,
 નીરખી રૂપ રૂદામાં ધારીએ જો.

૫૬. ૧૧૭

જગતનું સુખ ઝાકળનું છે પાણીરે	જાણી લે;
વણશી જતાં વાર નહી સત વાણીરે	જાણી લે.
સીસાખાળ સંસારનો છે ખેલરે	જાણી લે;
એમ વિચારી અહંકાર તું મેલરે	જાણી લે.
જોતાં જોતાં જાણું છે તત્કાળરે	જાણી લે;
રેહું તણી ગડયો જેવી ધટમાળરે	જાણી લે.
એક ભરાયે એક ઠાલી શાય રે	જાણી લે;
એક અવતરે એક મરીને જાય રે	જાણી લે.
પરમારથને પથે પગલાં માંડ રે	જાણી લે;

કુદ કપરને છળવિધા તું છાંડ રે	જાણી લે.
પાપ પુન્યનો ઉત્તર દેવો પડશે રે	જાણી લે;
જમકિંકર જ્યારે આવી અડશે રે	જાણી લે.
માટે ગરવ તણ ગોવંદ ગુણ ગાજેરે	જાણી લે;
પ્રીતમ પ્રભુને લાજને પાવન થાજે રે	જાણી લે.

પદ. ૧૧૮

મિથ્યા માયામાં શું મોહ્યા મદ રે	ચેતી લે;
હું હું કરતો શું હીંડ છે હડ રે	ચેતી લે.
કુલ્યાદ્રથી તારું કર્તવ્ય કાંચે ન ચાલેરે,	ચેતી લે;
હરીના હુકમ વિના તો તરણ ન હાલે રે	ચેતી લે.
મૂરખ મિથ્યા મમત કરે શું થાય રે	ચેતી લે;
તુજથી તુટ્યો વાળ નવ સંધાય રે	ચેતી લે.
મારું મારું કરતો જઘ્નશ મરીને રે	ચેતી લે;
મુનખ્યા દેહ તે મળવો નથી ફરીનેરે	ચેતી લે.
મલીન માયા મૃગ તૃષ્ણાનું તોય રે	ચેતી લે;
ઓસતણા મોતીના હાર ન હોય રે	ચેતી લે.
અંજળીનું જળ ક્ષણ ક્ષણ ઓછું થાય રે	ચેતી લે;
એણીપેરે આવરદા તારો જાય રે	ચેતી લે.
આવો બનાવ બને નહી બાળવારે	ચેતી લે;
પ્રીતમ પ્રભુને લજતાં લવનો પાર રે	ચેતી લે.

પદ ૧૧૯

હું મારું તે સંસારનું છે મૂળ રે	સમજ લે;
ક્ષણ ક્ષણ ચાલે સંશયરૂપી શુળ રે	સમજ લે.
મારું તારું મટતાં લવનો અંતરે	સમજ લે;
સૌ શાસ્ત્ર પોકારી કહેછે સંત રે	સમજ લે.
દુમતણે દષ્ટાંતે આ વૈરાટ રે	સમજ લે;
પત્રતણી પેરે આવે જાયે ધાટ રે	સમજ લે.
કનકકુટ જેમ ધાટ ધડીને લાગે રે	સમજ લે;
એમ એને બ્રહ્માંડની વાર ન લાગે રે	સમજ લે.
હંદ્રજળ જેમ બાળગરનો ખેલ રે	સમજ લે;
કમર કોકડાં ગુંચાયાં ઉકેલ રે	સમજ લે.
શું સૂતો છે અચેત આળસ આણી રે	સમજ લે;

આશુભ્ય તારૂં ઝાસતણું છે પાણી રે	સમજ લે.
સંસાર સુખથી રહેજે સદા ઉદાસરે	સમજ લે;
જેમ મહુકર ન કરે સંપત્તિ વન વાસરે	સમજ લે.
શાસે શાસે સમરણ કરજે સારરે	સમજ લે;
રખે ધરતો તું કેહતણો અહંકાર રે	સમજ લે.
હરી નામ હીરો રૂદાયામાં રાખેરે	સમજ લે;
પ્રીતમ પ્રેમે પ્રેમ સુધારસ આખેરે	સમજ લે.

પદ ૧૨૦

રામ રસાયણ પ્રેમ ધરી જે પીથેરે	માણી લે;
અમર થાય તે મળે નહી કોઈ કાળ રે	માણી લે.
અમર થાય તે મરે નહી કોઈ કાળ રે	માણી લે;
આપારહિત થઈ આપોપું સંભાળ રે	માણી લે.
અજર પ્યાલો અધર ફરે છે જેહરે	માણી લે;
મરણવા હોય તે સુખ માંડી લેહરે	માણી લે.
આજસ નિદ્રા ભુખ તરસ સૌ ભાગેરે	માણી લે;
ત્રીભુવન પતિશું તનમાં તાળી લાગેરે	માણી લે.
અખંડ અક્ષ ભુજે એકમેક થઈ જાયરે	માણી લે.
સાગર તીર લાળું ન્યારૂં નવ થાય રે	માણી લે.
તેના સુખને અવર ના જાણે કોય રે	માણી લે;
અમૃતપાન કરી અતિ આનંદ હોય રે	માણી લે.
મહા મગન થઈ સુંગા મીસરી ખાયરે	માણી લે;
પાતળું સુખ સુંદરીએ કેમ કહેવાય રે	માણી લે.
શુદ્ધ વિચાર કરી સુખ માંહે સમાયોરે	માણી લે;
કહે પ્રીતમ તે રંગમાંહે રંગાયો રે	માણી લે.

પદ ૧૨૧

રસીએ રંગ વધારીયા, અતિ આનંદમાં,

મોહનજી મંદીર પ્રધારીયા, અતિ આનંદમાં.

દયા કરી દુઃખ ટાળીયું, અંત લાવયું સન્મુખ લાળીયું, અંત
 પ્રભુ પ્રેમે પરસન કીધલાં, અંત આજ અમને દરસન કીધલાં અંત
 બંધાવું તોરણ આરણે, અંત તન મન ધન કીજે સારણે, અંત
 ઉત્તમ આસન આપીયાં, અંત લાવકેરાં અમન કામીયાં, અંત

પય સાકર પ્રેમે પીછએ, અં મુખ બીડી નાથની લીછએ. અં
મુખ સેજલડીનું સાર છે, અં હૃદમાં હરખ અપાર છે, અં
હું રસબસ થઈ રસમાં રહી, અં રંગમાં રજની વીતીગઈ, અં
પ્રીતમનો સ્વામી સ્વામણો, અં અબળાપર અઢળક હત્યો, અં

પદ ૧૨૨

તનની પીડા સૌ ટળી, મોહન મળતાં

મહા રસ વ્યાર્યો વેળા વળી, મોહન મળતાં.

તન મન પલટયું તે વારનું, મો. મુખ દીકું જુગદાધારનું, મો.
હૃદમાં હેત વધારીયું, મો. સેજે સૌ કારજ સારીયું, મો.
આનંદે મુખ આપીયું, મો. દુઃખ જન્મે જનમનું કાપીયું, મો.
સંશયનું શૂળ સમાવીયું, મો. એનું રૂપ રસીલું ભાવીયું, મો.
થઈ પ્રકૃતિલત હેતે હૈયે, મો. રસ પ્રીતમ પ્રેમેશું પીયે, મો.

પદ ૧૨૩

નવ રસના ભર્યા નાથલ નૌતમ વયમાં;

રહે સદા અમારી સાથલ, નૌતમ વયમાં.

વદન મુધાકર સાર છે, નૌં તે તેજ તણા ભંડાર છે. નૌં
અંધર અરણ્ય ઓપે વળી નૌ. દીસે દશન કુંડ કેરી કળી. નૌં
નાસા જળસુત સોહાનું, નૌં જુ મન્મથ ચાપ ચઢાવું નૌં
નેજુ બાજુ તીખી અચી, નૌં હેલામાં મન લેછે હજી, નૌં
રવિનંદક કુંડળ કાન છે, નૌં રસીયાલ રૂપ નિધાન છે, નૌં
મૃગમદ ચંદન ટીકો કર્યો, નૌં મણીમુગટ લસીત છામોધર્યો નૌં
નટવરની છબી જોઈને, નૌં ભજ પ્રીતમ ચીતડું પ્રાપ્તને, નૌં

પદ ૧૨૪

શામ સોહાગી આવીયા, નવલે નેહે;

ભૂધરલ ભીંતર ભાવીયા, નવલે નેહે.

નેજુ ભરીને નિહાળીયા, નં તન તાપ ત્રીવીધી ટાળીયા, નં
એનું રૂપ રસીલું જોઈને, નં રહું મનડું મારું મોહીને, નં
નવ અંબુજ નેજુ વિશાળ છે, નં શર મુગટ કુંડલ ગળે માળ છે, નં
પિતાંબર જામે જરકસી, નં રહ્યાં ચરણ કમળ ચિત્તમાં વસા, નં
પ્રીતમના સ્વામીને ભણું, નં બીજું સૌ તુરંત કરી તણું, નં

૫૬ ૧૨૫

પામી પ્રેમ સ્નેહીને, પુરણ પ્રીતે;

રસ પીધો ઉરપર લેધને, પુરણ પ્રીતે.

પ્રેમે પીઉછ માણીયો, પુઠ જુગલવન જુગતે બણીયો, પુઠ
જે કારણ જોગી દેહ દમે, પુઠ તે રસીયો અમ સજે રમે. પુઠ
હીલ દેખી આવે ધસ્યો, પુઠ તે ટાણે નહી અંતર કરો, પુઠ
જન પ્રીતમનો સ્વામી મળ્યો, પુઠ ભવસાગર કેરો ભયદળ્યો, પુઠ

૫૬ ૧૨૬

સ્નેહ વધારી શામળો, રંગભેર રમતાં;

જેના દરશનથી દુખડાં ટળે, રંગભેર રમતાં;

કમળનેન કરૂણા ભર્યા, રંગઠ જોઈ લાલે લાખેણાં કર્વી, રંઠ
રસ વ્યાપ્યો પુરણ પ્રીતમાં, રંઠ વાલો વશ્યો ચતુરવર ચિત્તમાં. રંઠ
મન અટક્યું મોહનલાલમાં, રંઠ અંત લાગી લાલજના ખ્યાલમાં,
સખી મુખસાગર સે'જે ઉછળ્યો રંઠ મનગમતો વર મુજને મળ્યો.
પ્રીતમનો સ્વામી પ્રાણપતિ, રંઠ કેમ મૂકાય મારી વતી, રંઠ

૫૬ ૧૨૭

પ્રાતળીયો પ્રાણ આધાર છે, ભાવે ભલ્યો;

હોંસી હેયાનો હાર છે, ભાવે ભલ્યો.

વર વરયા સરખો છે સહી,	ભાવે ભલ્યો.
એ સરખો નર બીજે નહી,	ભાવે ભલ્યો.
પ્રેમીજન કેરો પ્રાણ છે,	ભાવે ભલ્યો.
મુંદર વર ચતુર મુજણ છે,	ભાવે ભલ્યો.
એની રૂપ કળા ગુણ ચાતુરી,	ભાવે ભલ્યો.
છે મોહન રત માધુરી,	ભાવે ભલ્યો.
મુખસાગર નાગર નંદનો,	ભાવે ભલ્યો.
ગુણ પામી ગોકુળચંદનો,	ભાવે ભલ્યો.
પ્રીતમનો સ્વામી મન વશ્યો,	ભાવે ભલ્યો.
જેમ હીરો હાટકમાં રસ્યો,	ભાવે ભલ્યો.

૫૬. ૧૨૮

સખી શામળીયો વર સાર છે, વહાલે વરીએ;
ગુણવંતો ગુણલંકાર છે, વહાલે વરીએ.
સૌ મુખદાયક લાયક હરી, વહાલે વરીએ,

નિશાદીન નિરખું નેણાં ભરી. વાહાલે વરીએ.
 એનું રૂપ રૂદીયામાં રાખીએ, વાહાલે વરીએ.
 મુખ જનમ કરમ જશ ભાખીએ. વાહાલે વરીએ.
 એ મુખ આનંદનો આધ છે, વાહાલે વરીએ.
 ભૂધરજી ભજવા ચોખ્ય છે, વાહાલે વરીએ.
 પ્રીતમ રસ પૂરણ પીજીએ, વાહાલે વરીએ.
 એને ચરણકમળ ચિત્ત દીજીએ, વાહાલે વરીએ.

પદ. ૧૨૯

પ્રેમ મુધારસ પીજીએ, આનંદ રસીયો;
 સૌ સોંપી લ્હાવો લીજીએ, આનંદ રસીયો.

કપડુંમ તરૂણી તણો, આં તે ફાદયો કદયો છે ધણો, આં
 જીવતી જીગ સેવે સદા, આં તેની સદા સમાયે આપદા, આં
 ઇચ્છા ફળ ગુણમાં નામના, આંપુરે જેની જેવી મનકામના, આં
 પ્રભુ પ્રીતમનો ચતુર શિરોમણી, આનંદ રસીયો.
 આ તે અમર અખંડ વર એ ધણી, આનંદ રસીયો.

પદ. ૧૩૦ રાગ કાલેરો. પ્રભાતી.

ભણે નહી જગજીવન અભાગી, મરણ તણો ભય ઘેટારે;
 કાચા કુંભ ખરાબર કાચા, જેવો જળ પરપોટારે જાણે.
 કૌરવ કંસ જરાસંધ રાવણ, દંતવક્ત્ર શિશુપાળરે;
 એવા ગયા તેની નહી ગણતી, દેતા સાગર ફાળરે. જાણે.
 મણીધરના મુખમાંહે, મીડકી માંખ્યને મારેરે,
 એવો આ સંસાર ખેલ છે, વીરલા જ્ઞાન વિચારેરે. જાણે.
 જગતજીવ ચતુરાનું ચવેણું, કંઈ ખાધા ને કંઈ ખાશેરે;
 પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરીલે, તે નર નિરસે થાશેરે. જાણે.

પદ. ૧૩૧

પરમારથ પ્રીછો નહી પ્રાણી, ઇચ્છો આપ સવારથરે;
 મૂઠમતિ માયામાં મોહો, ખોયો જનમ અકારથરે. પર.
 આપણી હોંસે હેઠમાં પેઠો, અચેત પામર પોતેરે;
 કામધેનુનું પય ઢોળીને, શું જડ ધ્યાની દાહોતોરે. પર.
 રત્નપદારથ જન્મ ગુમાયો, ધાયો બંધા માંહેરે;
 કહે પ્રીતમ તે અંતની વેળા, કામ ન આવ્યું કાંચેરે. પર.

પદ. ૧૩૨

સાકુલ નરનો સંગ ન કરીએ, મગીએ મહા વિખ ખાધરે;
 પરવત ચઢી પડીએ પાવકમાં, તેથી દુષ્ટ દુઃખદાધરે. સાં
 લેઈ સાણસા અંગ મરોડે, વીંછી તોડે તનરે,
 સિંહ ખાધે લાવે વસીએ ભુજંગમાં, પણ મળશે નહીં દુરજનરે
 દુષ્ટ નર તે કેને કહીએ, જેને હૈયે દ્વેષ ધણરે,
 હરીગુરૂ સંતની કરે અવગણના, શત્રુ સૌ જીવ લવતણરે. સાં
 નહીં આધિન ગુરૂ ગોવિંદને, જ્ઞાનહીણને ધણું ગુમાનરે;
 કહે પ્રીતમ તેને પરહરીએ, જેમ ખર શુકર ધ્યાન સમાનરે. સાં

પદ. ૧૩૩

જે મુખમાં નહીં સ્ત્રીત ચરણામૃત, તે મુખ ન હોય પવિત્રરે;
 ખાયા ધરના ગોસ બરાબર, જેણે ગાયાં નહીં ગોવિંદ ચરિત્રરે.
 શુકર કુકર પ્રેતતણી પેરે, પોખ્યો પીંક બહુ પાપેરે;
 અડયા થકી રનાન ઉપજે, સદા અશુભી આપેરે જે.
 મરીએ પણ મુપને નવ કરીએ, એવા પુરૂષનો સંગરે,
 સંગ થકી સૌ સુકીત નાસે, પડે ભજનમાં ભગરે. જે.
 કૃપા કરે ગુરૂદેવ ક્યાનિધિ, તેનાં તાળાં ફૂટેરે;
 પ્રીતમ પ્રણુનું ભજન કરીલે, ભવનાં બંધન છૂટેરે. જે.

પદ. ૧૩૪.

સત્ય મુખા શ્રી કૃષ્ણ નામ છે, જે જન જીવતે આખેરે;
 પ્રીત સહિત નિત્ય નેહધરી, હરીરૂપ રૂદ્રીયામાં રાખેરે. સં
 કેાઈ કહે મુખા રહે સીંધુમાં, કેાઈ કહે શશીમાં છે સહીરે,
 કેા કહે વનિતા વદન રહે જેમ કહે છે તેમ વાત નહીરે. સં
 સાગરમાં હોય તો નહોય ખારે શશીકળા કેમ ઝાંખી હોયરે,
 પીયુષ પ્રેમદાને વદન વસે તો પતિ પોતાનો નાશ ન હોયરે. સં
 પ્રેમ પિયુષ મુખ વસે વૈષ્ણવને. પ્રેમ ધરે તેને રસ પાયરે;
 કહે પ્રીતમ પ્રીતાં હોય અમર, જન્મ મરણનું જોખમ બાયરે.

પદ. ૧૩૫

કુરમ કંઈપેરે અંગ સમેરે, ઉપર દીસે નહીં આકારરે;
 લવજંત જોધને વળે પાછા, તેને એ ન મળે સંસારરે. ક.
 ઇંદ્રી દેવ વિષે ગુણ વૃત્તિ, સર્વ સંકોચ ન કીજેરે;

મોતી કાજ પડે મરણવા, એમ અમીરસ પીજેરે. કુરમ.
 જોગીનો છવ જડે નહી જમને, કાળ રહેશીર કઠીનેરે;
 અમૃતપાને કોટી થયા અમર, શું કરે રવિસુત કઠીનેરે. ક
 રવિનાં કીરણ રહે જેમ રવિમાં, સરીતા સાયરમાં રહેરે,
 કહે પ્રીતમ એમ હરીમાં હરીજન, નિમિષમાત્ર તે ન્યારા નરહેરે

પદ. ૧૩૬

આનંદકારી અચળ વિહારી, ગિરિવરધારી ગોકળચંદરે;
 સુખસાગર નાગર ગુણસાગર, ગોપીવર ગોવિંદરે. આ
 ઇંદ્ર કમળજી શેષ સનકાદિક, નિગમ નિરંતર ગાયરે;
 અગમ અપાર હરીનો મહિમા, કોણે કળ્યો નવ જાયરે. આ
 ચિંતામણિ સુરધેનુ કંપતર, જે સેવે શુદ્ધ ચિત્તે સારરે;
 રિધસિધ મુક્ત ચતુરધાદાસી, સુખરાશી હરીનામ ઉદારરે. આ
 પાપ તાપ દીનના ટાળે, અખંડ અભેદ પામેરે;
 કહે પ્રીતમ પ્રભુનામ સમરતાં, અનેક આપદા વામેરે. આ

પદ. ૧૩૭

લંપટરે તુંને લાજ ન આવી, મુરખમંદ અભાગીરે;
 શાસ્ત્ર પુરાણ કહે સમજવી, સમજણ શેષ ન લાગીરે. લં
 ધ્યાનપુંછ ને સાકુટનું મન, તે સુધું નવ થાય રે;
 નીર વલોવે નવનીત ન મળે, શ્રમ કર્યો તે જાયરે. લં
 કેસરી કુંજર કોઈ કરે વશ, વશિયરને વશ લાવેરે;
 ચંચળ ચોર ચપળ મન જીકું, ક્યમે કર્યું હાથ ન આવેરે. લં
 દુષ્ટ પાપીષ્ઠ ઇષ્ટ નહી એને, જેને દુરમત્ય ઝાઝીરે;
 પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરીલે, પરહર પ્રપંચ બાળરે. લં

પદ. ૧૩૮

માયા સૌને મોહ પમાડે, હરીજનથી રહી હારીરે;
 જેનો ધણી જોરાવર કહાવે, તેણે કાઠી નારીરે. માયા.
 બાળગરની બાળ માંહે, જંબુરો સૌ જાણેરે;
 નાડીનો નાગ કરી દેખાડે, ભેદી ભેદ નવ આણેરે. માયા.
 પીછાં કેડું કરે કબુતર, જોઈ જગત મોહ પામેરે;
 ધૂળતું ધન કરી દેખાડે, સેવક ન ભૂલે ભામેરે. માયા.
 હરીરસ અમલ અખંડ ખુમારી, જે પ્રેમે કરી પીશેરે;

કહે પ્રીતમ કારજ સર્થુ જેહનું, કેમ બીભાથી બીશેરે મા.

પદ. ૧૩૯

જે જન હરીનું નામ ન જાણ્યું, તે પસ્તાયા માણીરે;
વેઠે વેળુ દળી તે પુરવે, મૃગજળ માયા માણીરે. જે.
ધન દારા મુત કુટુંબ કબીલો, મૂઠમતિ શું મોહોરે;
ચિંતામણિ પામ્યોમુનશ્યા દેહ, તે ખલલળમાં ખોયોરે. જે.
જન્મ ધરી જુગદીશ ન જાણ્યા, હરીરસ અમલ ન પીધોરે;
કહે પ્રીતમ એળે ગયો અવસર, એકે અરથ ન સીધોરે, જે.

પદ. ૧૪૦

કાચારે તારી કામ ન આવે, જે કરે કોટી ઉપાવરે;
વણશી જાતાં વાર ન લાગે, જે કુંદન કાપીને ખાયરે. કા.
કેહનાં સ્નેહી સકળ સ્વારથીયાં, અંતે અળગાં રહેશેરે;
એક ઘડી ધરમાં નહી રાખે, કાઠો કાઠો કેહેશેરે. કા.
ખાંચ સાત દીન કોઇક સંસારશે, વળતી મુકશે વીસારીરે;
ચોતે પોતાને મારગ લાગશે, કોણ પુરવ કોણ નારીરે. કા.
સુપનાનું ધન જોયા સુધી, તેણે કાંઇ કારજ નવ થાયરે;
પ્રીતમ પ્રજાનું ભજન કરીલે, અમુલખ અવસર જાયરે. કા.

પદ. ૧૪૧

કાયા કલ્પદ્રુમ સમ જાણે, શોભા વરણી ન જાયરે;
કર્મનાં મૂળ અનાદિ જિંડાં, પુલે ફળે સદાયરે. કાયા.
સાત શાખા શાખાડળ દ્વાદશ, પત્ર છત્રીશ હજારરે;
આશાવેલ રહે નવપલ્લવ, પુષ્પ તણા નહી પારરે. કાયા.
જીવ ઇન્દ્ર પાંખી બેઉ બેઠા, એક જોગી એક ભોબીરે;
જોગ જોગ જુગતશું જીવે, ભોગી તે અતિ રોગીરે. કાયા.
કાળ કુંજર કરે દવંસ દુમનો, ચૈતન્ય ચોડી રહેનેરે;
જન પ્રીતમ એવું જાણીને, નામ અમર ફળ લેનેરે. કાયા.

પદ ૧૪૨ રાગ પ્રભાત.

હરી હરી રટણ કર કંઠણ કળી કાળમાં,
પઠણ પરીબ્રજાનું રાખ માણી;
પરપચ પરહરો સાચ રૂદીએ ધરે,
ઝોચરો અમૃત વિમળ વાણી.

હરી○

માયાના પુરમાં વિશ્વ સૌ વહી ગયું,
 નીરખવા નવ રહ્યા રંક રાજ;
 બ્રહ્માના દિવસમાં કીટ ગણતી કશી,
 ઉપજે ખપે બહુ જીવ ઝાઝા. હરી૦
 અદ્ય સુખ સાઈ શું જીવ કુદ્યો કરે,
 શીરપર કાળ રહ્યા દાંત કરડે;
 પાંમરા પલકની ખબર નહી તુજને,
 મૂઠ શું બેઠને મૂઠ મરડે. હરી૦
 કાળતું ચલેજું કીટ બ્રહ્મા લગે,
 મોટા મહંત તે મર્મ પ્રીછે;
 પ્રીતમ પ્રભુતું ભજન નવ ભુલીએ,
 ને તારા આત્માનું કલ્યાણ ઇછે હરી.

પદ ૧૪૩

અચેત નર તારી ઊંઘ ન ઊડી, કાળ આવીને પોહોચ્યોરે;
 એક પલકમાં પકડી લેશે, જાણે જન્મ્યો નહોતોરે. અચેત.
 માત તાત મુત જાતને ભામની, એ સૌ ઠગની ઠાળીરે;
 સ્નેહ વધારી તારું સર્વસ લેશે, રહેશે આંખ્યો ચોળીરે. અચેત.
 સગાં સંબંધી સૌ સુખનાં બેલી, અંતે રહેશે અળગારે;
 એરે સહુ પુરવનાં રણીયાં, વેરી થઇને વળગ્યારે. અચેત.
 માયા મોહ નદીમાં ડુબ્યા, અતીશે ડહાપણ ઠાઠારે;
 પ્રીતમ તે પુરૂષ જગ જીત્યા, જેણે હરીના ગુણ ગાયારે. અચેત.

પદ. ૧૪૪

જીભલડીરે તુને હરીગુણ ગાતાં, આવડી આળસ ક્યાંથીરે;
 લવરી કરતાં નવરી ન મળે, બોલા ઊઠે સૌ પેહોલારે. જીભ.
 પરનિંદા કરવાને પૂરી, શૂરી ખટ રસ ખાવારે;
 ઝગડો કરવા જાહેર જુએ, કાયર હરીગુણ ગાવારે. જીભ.
 ધર લાગ્યા પછી કુપ બોદાવે, આગ એ ક્યાં બોલવાશેરે;
 ચોરો તો ધન હરી ગયા પછી દીપકથી શું થાશેરે. જીભ.
 તલ મંગાવો ને તુલસી મંગાવો, રામ નામ લેવરાવોરે;
 પ્રથમ તો મસ્તક નહી નમતું, પછી શુ નામ મુણાવોરે જીભ.
 હરી નામ લેતાં દામ ન બેસે, કામ ખડે નહી કરવોરે;

સેહેજે પંથનો પાર જ આવે, ભજન થકી ભવ તરવું રે. ૭૭.
જેનું નામ જપે જોગેશ્વર, શંકર શેષ વિરંચીરે;
કહે પ્રીતમ પ્રભુ નામ વીસાર્યું, તે પ્રાણી પરપંચીરે. ૭૮.

પદ. ૧૪૫ રાગ પ્રભાતી.

કોણ કરમે કરી હરી મયો વીસરી,	
ધરી ધરી દેહ દુઃખ પામ્યો પ્રાણી;	
નિર્લજ તુજને લાજ આવે નહી,	કોણ.
શુ બેડો હૈડામાં હરખ આણી.	
ભુવન એ ભાસકી હેઠ મુત સુંદરી,	
દામ ઠહકલા લેજો જાણી,	
માયાનો માર માથાપર બહુ પડે,	કોણ.
ફેરવ્યો અહંકારે ચારે ખાણી.	
મરી મરી અવતર્યો મૂઠ થાક્યો નહી,	
થાક્યા જમદત કરી ખેંચતાણી;	
કુકર પૂછને વેદ કોટી મળે,	કોણ.
મુઘ ન થાય એ વેદ વાણી.	
બાંસને વાસ લાગે નહી ચંદનની,	
મુંજ લીજે નહી અંગપાણી;	
પ્રીતમ પ્રતીત આવે નહી,	
જો સમજાવે શીવ સારદ રાણી.	કોણ.

પદ. ૧૪૬

શે નથી સમજતો મુરખ માનવી,	
જાય પલક તે પાછી નાવે;	
ઘડી ઘડી છીન છીન ઘટત ઘટત રહે,	શેઠ
આયુષ્ય અજલીનું નીર કહાવે.	
કુંભ કાણો કરી મુસ્તક મૂકીએ,	
વાર લાગે નહી થાય ઠાંસો;	
એણીપેરે જીવનું જીવત જાણજો,	શેઠ
ચતુરનર ચિત્તમાં ચેતી ચાલો.	
અવશ્ય મેલાં થયાં નિંદા બહુ સાંભળી,	

નેત્ર મેલાંજ પરનારી નીરખી;
 જીવહા જાંખી પડી જુહું બહુ બોલીને,
 મનમેલું મહા મોહ હરખી; શેઠ
 સર્વ અંગે કરી ભેટીએ શ્રીહરી,
 તે અંગે દાખ બીજા કમાયો;
 પ્રીતમ પુરૂષ તે જગ જીતીગયા,
 સંસારમાં જેણે શ્રીનાથ ગાયો. શે.

પદ. ૧૪૭

સ્મરણ છે સાચુંરે હરીનું સ્મરણ છે સાચું;
 સ્મરણ કરશે તે ભવજળ તરશે કામ નથી કાચું. સ્મરણ. ૧
 જે મુખથી હરી નામ ન નીસરે, બાળ તેનું કાચું;
 કર્મ જાળના કુટારામાં તે પડશે પાણુ. સ્મરણ. ૨
 વ્યાપક અખંડિત બ્રહ્મચરાચર જોઈને રાચું;
 પ્રીતમ પ્રભુજીની કથા તે દીન રજની વાંચું. સ્મરણ. ૩

પદ ૧૪૮

પ્રભુને પરહરી જે કોઈ અન્ય વાણીને ગાવે;
 આંધળો વણુને વાંસે વાછડું ચાવે. ટેક. ૧
 કાળ સ્વરૂપી વાછડું કહીએ, આવરદા ચાવે,
 દહાડે દહાડે મૃત્યુ તારૂં ઢુંકડું આવે; પ્રભુને. ૨
 વેશ પેર્યો પણ દેશ ન આવ્યો, બદલાયું બેઠું;
 મંજારી કાઢતાં ઘરમાં ઊંટીયું પેઠું. પ્રભુને. ૩
 આવ્યો તો તું સાચે વદાડે, થયો જીઠારે બોલો;
 વિશ્વંભર વીસારી ગાયો મારૂં ને ઢોલો, પ્રભુને. ૪
 કપાડપક તું જીવ ના ગાયો પ્રભુને મૂકી,
 આગે હુતો વાયુ છેલ્લો લીધી રેચની જુકી. પ્રભુને. ૫
 પ્રભુને વિમુખ જીવે કાંઈએ નવ જોયું,
 આવીતી ભલી ભલસરા બીજા બાવળનું બોયું. પ્રભુને. ૬
 મનખા સ્વરૂપી મશરૂં જીવે, એળે વગોયું;
 કહે કૃષ્ણ પોત બગાયું ત્યારે સૂતર બોયું. પ્રભુને. ૭

પદ. ૧૪૯

જાગીને જપીએરે હરીને જાગીને જપીએ;
 જાગ્યાવિના જે જે કરીએ તે ઘેલામાં ખપીએ. ટેક. ૧
 જાહેર બેશીને હરી જશ ગાઈએ, શું કરવા છપીએ;
 દુરીજનીયાનાં વચન સાંભળી, તાપે નવ તપીએ. જાગીને ૨
 તન મન ધન અંતરજામીને, આપ તણ અર્પીએ;
 પ્રાણ ગયા પણ પૃથ્વીનું જળ, ન પીધું અપૈયે. જાગીને. ૩
 અનન્યપણે ધર્મરતે ભજતાં, સૌ દુઃખડાં ટળશે,
 પ્રીતમનો સ્વામી પ્રેમ સનેહી, આવીને મળશે. જાગીને. ૪

પદ. ૧૦૫

અનેક જન્મનો ઊંઘ્યો પ્રાણી, કેમ કરી જાગે.
 કર્મધેનનું ધારણ પડીયું, નિદ્રા નવ ત્યાગે. ટેક. ૧
 મલીન અંતઃકરણમાં અધાર્, અજવાળું ન મળે;
 ઇંદુ અર્કને પીળો દેખે, પોતાને કમળે અનેક. ૨
 માયા મોહ મદીરા પીધી, મદ ભરીઓ આગે;
 સદ્ગુરૂની શીખામણ એને કંઈ પેરે લાગે. અનેક. ૩
 મરમ ન જાણે મુરખ પ્રાણી માયા સુખ માગે;
 પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરે તો ભવ ભટકણ લાગે. ૪

પદ. ૧૫૧

શમણ સત્ય છે સૂણ સાચું કહું તુજને, એક વાતલડી
 ચિત્ત ધરજેરે;
 જે સુખ ઇચ્છે આપણું તો, સત સમાગમ કરજે રે.
 સતસંગે સુખ છે ઘણું, દુઃખ કોટી જનમનું કાપેરે;
 જીવતણી બુદ્ધિ પાલટે, શુદ્ધ જ્ઞાન જથારથ આપેરે.
 શીતળ નિર્મળ સતની, કાંઈ વદન સરોજની વાણીરે;
 સાંભળતાં સંશય ટળે, મળે પ્રેમે સારંગપાણીરે.
 સદ્ગુરૂ શબ્દે સંસાર છુટીએ, જમહીંકરનો ભવ ભાગેરે;

નોકા સ્વરૂપી સંત છે, ભવ તરતાં વાર ન લાગેરે.
એવી સંગત સંતની, તન મતના તાપ નિવારેરે;
પ્રીતમ પૂરણ પ્રેમશુ, સુખસાગર સ્નેહ વધારેરે.

પદ. ૧૫૨

સંતવિના સંસારમાં, કોઈ હરીનો મરમ ન જાણેરે;
શ્રીમુખ મહિમા સંતના, પ્રભુ પૂરણ પ્રીતે વખાણેરે.
નારદ પ્રત્યે નાથજી, તે સંતતણા જશ લાખેરે;
સંત મને વહાલા ધણા, નિત્ય નામ રૂઢીયામાં રાખેરે.
સંત સદા સુખ ધામ છે, મારે રહેવાનું નિર્ધાર રે;
સંતની રક્ષા કારણે, ધરૂં અવનીમાં અવતારે.
અરસ પરસ રહું એકમાં, જેમ સાકરમાં મીઠાધરે;
પુષ્પ મધ્યે જેમ વાસના, તેમ સંતમાં સહુ સમાધરે.
તરૂં તેજ ન્યાડું નહી, કનક કુંડળ ભીન્ન રૂપરે;
જળ તરંગ નહી જુજવાં, એમ સંત તે માડું સ્વરૂપરે.
સંત થરણ રજ વંદશે, તે સર્વ શિરોમણી થાશેરે;
શીવ વિરચી શારદા, તે સંતતણા ગુણ ગાશેરે.
મૂળે પાણી સીંચતાં, ફળકુલ પાંદડે ફરશેરે;
જે સંતોએ સંતને, તેને સધળાં કારજ સરશેરે.
સંતતણા મહીમા ધણા, તે કોઈ વીરલા જન જાણેરે;
પ્રીતમ પુરણ પ્રેમશુ, પ્રભુ સંતના સુજશ વખાણેરે.

પદ. ૧૫૩

સંત તે તીરથ રૂપ છે, માંહે રામ મુધાજળ લઈરે;
વચન લેઈ આનંદમાં, તન પરસે પાતક હરૂંરે.
સાધુ ચંદન ખાવના, સેવે તે શીતળ થાયરે;
તાપ પાપ ભવ આપદા, સૌ દુકીત દૂર પળાયરે.
કામધેનુ ચિંતામણી, મનકામના પૂરણ થાય રે;
હૃદયકોમળ નવનીતથી, પર તાપે ઓગળી જાયરે.
સંત સજીવન ઔષધો, ભવરોગના તાપ નિવારેરે;
સંસાર અપાર સમુદ્ર છે, એક પલકમાં પાર ઉતારેરે.
સંત વચન બિંદુ સ્વાતીનું, મન છીપમાં મુક્તા થાયરે;

પ્રીત સહિત ચિત્ત પ્રોઇલે, તેનું જનમતલું દુઃખ જાયરે.
જે જાણે મુખ સંતનું, તે પળભર સંગ ન છાંડે,
પ્રીતમ પૂરણ પ્રીતડી, તે મન કમ વચને માંડે.

પદ. ૧૫૪ કાફી.

પ્રીત વિના પ્રભુ દૂર છે; તમે જો જો જીવિત કરીનેરે;
શુદ્ધ પ્રેમ જેને પ્રગટે, તે ભાવે ભેટે હરીનેરે.
પ્રીત જીઓ પ્રજનારની, જેણે વશ કીધા વનમાળીરે
તન મન સદા વિસાંધ્યા, લોક લાજ મરજાદા ટાળીરે.
સાચી પ્રીત એક મીનની, તે નીર વિના નવજીવેરે;
જીઓ પ્રીત પતંગની, તે દેહ દહન કરે દીવેરે.
ચિત્ત ચાંદ્યું ચકોરનું ચંદ્રશું, તે પ્રીતે પાવક પ્રાસેરે;
રવી રહે લખ જોજને, જળ મધ્યે પ્રકાશેરે.
પય પાણીને પ્રીતડી, એક મેક થઇને જાયરે;
આપ બળે પય ઉમરે, તે સાચો સ્નેહ કહેવાયરે.
પ્રીત જીઓ પંખી તણી, જળ ચાતક ચંચ ન બોળેરે;
અંધ પીએ આકાશનું, અવનીનું નીર ન ડાળેરે.
નર માદા મોતી જીઓ, શત જોજનપર વેચાયરે;
આવી મળે તે એકકાં, અધક્ષણ અળગાં નવ થાયરે.
પ્રીતમ એવી પ્રીતડી, ગુરુ સતની સાથે સાચીરે;
તે પૂરણ પદ પામીયા, કાંઈ કહેણી ન રહી કાચીરે.

પદ. ૧૫૫

સખી શામ કીશોર કુંવર જોને, કુંવર જોને, કુંવર જોને;
એનું મુખ જોઈ મનના વિકાર ખોને, સખી૦ ટેક.
વમુદેવને દેવકીના સુત કહાવે, ધનુષ્ય જાગ જોવા આવે; સખી.
કાલ કુખજનું ચંદન લીધું, લેને રૂપ કમળા સરખું કીધું. સ૦
હતા નંદરાય ઘેર ગોકુળમાં, મધવાનું માન હર્યું પળમાં સ૦
નિત્ય નિત્ય નીરખે નાર પ્રજની, લોચન સફળ કરો સજની સ૦
રસીક શિરોમણી રંગ રસીયો, પ્રીતમનો સ્વામી મન
વસીયો. સ૦

પદ ૧૫૬

જીએ જીવંતી ઝરખે જાંખીને, જાંખીનેરે જીએ ઝાંખીને;
 કહે પરસ્પર પાંખીને, જીએ જીવંતી ઝરખે જાંખીને.
 કરે માનુની મનોરથ મધુપુરની, છખી નેહે નીરખે નાથ નટવરની જીએ
 મોર મુગટ કુંડળ વનમાળ, નખ શીખ સુંદર રૂપ રસાળ, જી.
 તડીત સમાન પીત પટરાજે, શોભા જોઇ મન્મથ લાજે; જી.
 અમૃત દષ્ટિ ગંભીર ઘેરી, સૌ કોઇ કહે કંસના વેરી; જીએ.
 જ્યાં જ્યાં જાય શ્યામ સુખરાશી, મોતીડે વધાવે પુરવાશી; જીએ.
 વરવા જોગ સખી આ વર છે, સુંદરતાનો એ સાગરછે; જીએ.
 માત તાતને કોણે ભરમાવ્યાં, અવર પુરૂષને પરણાવ્યાં; જીએ.
 અવર બીજી સખી શું કરીએ પ્રીતમના સ્વામી પ્રેમે વરીએ; જી.

પદ. ૧૫૭

ઓ આવે રે ઓ આવે, અલબેલો આનંદ રસીઓ
 સુંદર સ્યામ સલુણો સજની, મોહનજી મારે મન વસીઓ; ઓ
 કરમાં ગેડીને કમળ ફેરાવે, શીર સોહે ફેરો ફેલ ભર્યો;
 શ્રી ગીરીરાજ ધર્યો નખ ઉપર, ઇંદ્ર તણો અહંકાર હર્યો. ઓ.
 બકી બકાસુર શકત તૃણાવત, ઘેનુક વજાસુર પ્રલંબ હણ્યો;
 કાળી દૂર કીધો દાવાનળ પીધો, કેશી કંસને કીટ ગણ્યો. ઓ.
 કલ્પદ્રુમ પ્રજ જીવતી કેરો, સંત તણો સુખકારી રે;
 પ્રીતમનો સ્વામી પ્રેમ સ્નેહી, નટવર નવલ વીહારીરે, ઓ.

પદ. ૧૫૮

ચાલ સખી જોવાને જઈએ, જીવન જોવા સરખોરે;
 રૂપ કળા ગુણ લક્ષણ પુરણ, નેણ ભરી ભરી નરખોરે. ચા.
 ઘેર ઘેરથી ગોપી જન નીસર્યો, કર ધરી કંચન થાળરે;
 અગર કપુરે આરતી સાજી, સુંદર રૂપ રસાળરે. ચાલ,
 પથ પકવાન મોઠાઇ મેવા, બીડાં બહુ તાંબુલ તણાં;
 અધર રસ અરપે અંગ સમરપે પ્રજ જીવતીનાં જીવ ધણારે-ચા.
 કામની કનક કમળ વનકુલ્યું, મધ્ય મધુકર મોહનલાલરે;
 પ્રીતમનો પ્રભુ પરમ સ્નેહી, ભક્ત વત્સળ પ્રતિપાળરે. ચા.

પદ. ૧૫૯

સુરણી સંગ શામળીયો આવે, જેમ ઉડગજમાં ઇંદુરે;

બાળ મરાળ વિશાળ મંડળી, ચરણ કમળ રજ વંડરે સુ.
 ફુલી કમળ ધ્વજ જવ જાંબુ ફળ, ચિન્હ ખટકશ જોયરે;
 હાટક તડિત ઉડીત રવિ રંગે અંગ પીતાંબર સોયરે. સુ.
 કેસરી લંક અલંકૃત ભૂષણ, છુજ અંબુજ નખ જોતીરે;
 વદન સુધાકર સુંદર શોભે, શ્રમ નિરમળ મોતીરે. સુરભી.
 અરણ્ય અધર ધરી મધુર મોરલી, પ્રેમે પાસ બોલાવેરે;
 રસ ભર્યાં લોચન ભવભય ભાચન આનંદ અતિ ઉપજાવેરે. સુ.
 રવિ નિંદક કુંડળ કરણ શોભે, મદન કોટીક છબી છાજેરે;
 કુટીલ કેશ આનન અંબુજ પર, મધુપ મંડીલ બીરાજેરે સુ.
 મૃગમદ અંદન તિલક બિરાજે, તેનું તે તેજ અપારેરે;
 મણીમય મુગટ પર મોર અંદ્રીકા, ઈંદ્ર ધનુષ આકારે. સુરભી.
 નખ શીખ રૂપ નાથનું નીરખી, રાજ્ય રૂઢીયા માંઝારે;
 પ્રીતમનો સ્વામી પરમ સ્નેહી, પ્રાણ તણે આધારે. સુ.

પદ ૧૬૦

સુંદર રૂપ રસીકવર કેરું, કોટીક મન્મથ લાજેરે;
 કમળ વદન અંબુજ આંખલડી, લાલ તિલક રંગ રાજેરે. સુંદર
 મોર મુગટ મકરાકૃત કુંડલ, કર શીરોરૂહ સોહરે;
 નાલી નલીન નવલ પદ્યંકજ, મુનીમન મધુકર મોહરે. સુ.
 કુસુમહાર શણગાર શોભીતા, નીરખી નેણ શરણેરે;
 પ્રીતમનો પ્રણ પરમ સ્નેહી, ભેટ ભવદુઃખ ભરેરે. સુંદર

પદ ૧૬૧

નિર્મળ નામ નિરંતર લેરે, રામ અનંત મુકુંદ મોરારી,
 શ્રી ગીરીવરધારી ગોવિંદ તેહરે; નિરમળ રેક.
 કેશવ કૃષ્ણ કૃપા નિધિ માધવ, સંભારે સૌ શોક હરેરે, નિર્મળ.
 શ્રીવર સુંદર સ્યામ મનોહર, રૂપ અનેક ચર્ચને રમેરે નિર્મળ
 નારાયણ મધુસુદન મોહન, ત્રીભુવન તારણ ત્રીકમ છેરે. નિ.
 પ્રીતમ પ્રીત સહિત મન લાવે, રાત દિવસ હરી રંગમાં
 રહેરે. નિર્મળ.

પદ. ૧૬૨

નામવિના ગતિ મુક્તિ નહીરે,

શ્રદ્ધાસાનન ચતુરાનન શંકર,
 સાંખ્ય સંત શ્રુતિ અગમ કહીરે, નામ વિના.
 અજામેળ ગજ ગીધ વ્યાઘ્ર કપી,
 ગુણકા વિમાન ચઢી ગગન ગધરે. નામ,
 નામ આધાર તરે જળધર મહીધર,
 મૂઠમતી મન સમજ સહીરે. નામ.
 તપ તીરથ વ્રત દાન જશ ફળ,
 નામ સમોવડ નાવે એહીરે. નામ
 રામ નામ સૌ માંહે શિરોમણ,
 ભજ પ્રીતમ રસરૂપ થયરે નામ.

પદ. ૧૬૩

રામ સુધારસ જે જન પીપે, અઘાપિ સિદ્ધ નવનિધ મુક્તિ,
 ચતુરધા ચાર પદારથકું નહી છીવે. રામ.
 બ્રહ્મ પ્રકાશ હોય ઘટ ભીંતર, તીમીર ટળી જાય અમીરસં દીવે; રામ
 જરાનજ પે કાળ ન વ્યાપે, અમર જુગોજુગ તે નર છવે; રામ.
 મુવ પ્રહ્લાદ નારદ સનકાદિક, અજર પીયાલો પીધો શીવે; રામ.
 કહે પ્રીતમ થયા તે તદ્વત, જમકીંકરથી કે નથ બીવે; રામ.

પદ. ૧૬૪.

તું તારું તન દેખ તપાસી, મટે મોહ મમતા મદ માયા.
 તો કાયામાં કેદાર ને કાશી, તું તારું તન દેખ તપાસી.
 જાગ્રત સ્વપ્ન સુષુપ્તિ તુરીયા. રોમ રોમ રહ્યો પ્રકાશી. તું.
 તું છે મુક્ષમ કારણનો દ્રષ્ટા, આનંદ રૂપ અખિલ અવિનાશી. તું.
 હૈં પીઠકું લાટક સાટક, ભમર શુક્ર ભ્રમરંધ વિનાશી. તું.
 આઠે પોહોર રહે એ સુખમાં, પ્રીતમ લેહની ટળી ચોરાશી. તું.

પદ. ૧૬૫

હરીનો મારગ છે શ્રાનો, નહી કાયરતું કામ જોને;
 પ્રથમ પેહેલું મસ્તક મૂકી, વળતો લેવું નામ જોને.
 મુત વીત દારા શીશ સમરપે, તે પામે રસ પીવા જોને.
 સિંધુ મધ્યે મોતી લેવા, માંહી પડ્યા મરણવા જોને.
 મરણ આગમે તે ભરે મૂકી, દીલની દુઘ્ધા વામે જોને;

તીરે ઉભો જીવે તમાસો, તે કોડી નવ પામે જોને.
 પ્રેમ પંથ પાવકની જવાણા, લાણી પાછા લાગે જોને.
 માંહી પડયા તે મહા મુખ પામે, દેખનારા દાઝે જોને.
 માથા સાટે મોંધી વસ્તુ, સાંપડવી નહી સેહેલ જોને;
 મહાપદ પામ્યા તે મરજીવા, મૂકી મનનો મેલ જોને.
 રામ અમલમાં રાતા માતા, પૂરા પ્રેમી પરખે જોને;
 પ્રીતમના સ્વામીની લીલા, તે રજની દીન નીરખે જોને.

પદ. ૧૬૬

સંત સમાગમ જે જન કરશે, તેને પ્રગટે પ્રેમ જોને;
 જે ધાતુને પારસ પરસે, તે તો હોયે હેમ જોને.
 કથીર કાંસુ હેમ ન હોયે, કોટી પારસ પરસે જોને;
 શુન્ય છીપ તે ઉપર નાવે, સોમજી સ્વાતિ વરસે જોને.
 અચેતને ઉપદેશ ન લાગે, શીવ બ્રહ્મા સમજાવે જોને;
 જેનાં અવળાં અંતઃકરણે, તેને સમજણ નાવે જોને.
 કુબુદ્ધિ કાળપ જેને રહે, તેને ન લાગે રંગ જોને;
 અડદ ઉજળા ક્યમે ન થાયે, જઘ ઝળોળે ગંગ જોને.
 કુશકા કુટેથી શું થાય, કણ ન જડે તેમાંથી જોને;
 મંદ અભાગી મૂરખ નરને, સમજણ આવે ક્યાંથી જોને.
 પાપીને પ્રબોધ ન કરીએ, મૌન ગ્રહીને રહીએ જોને;
 કહે પ્રીતમ તુલસી દળ તોડી, પ્રેત ન પુજવા જઘએ જોને.

પદ. ૧૬૭

સંત કૃપાથી છૂટે માયા, કાયા નિર્મળ થાય જોને;
 શ્વાસો શ્વાસે સ્મરણ કરતાં, પાંચે પાતક જાય જોને.
 કેસરી કેરે નાદે નાસે, કોટી કુંજર જીથ જોને;
 હિંમત હોય તો પોતે પામે, સઘળી વાતે મુથ જોને.
 અગ્નિને ઉધધ ન લાગે, મહામણીને મેલ જોને;
 અપાર સિંધુ મહાજળ ઊંડાં, મરમીને મન સહેલ જોને.
 બાળગરની બાળ તે તો, જંબુરો સૌ જાણે જોને.
 હરીની માયા બહુ બળવંતી, સંત નજરમાં નાણે જોને.
 સંત સેવતાં મુકૂત વાધે, સહેજે સીજે કાજ જોને;
 પ્રીતમના સ્વામીને ભજતાં, આવે અખંડ રાજ જોને.

પદ. ૧૬૮ ગરબી.

ચુર બ્રહ્મનાં ચરણ ઉપાસીએ, સે'જે શોક સમૂળો બધ;
વચન સત્ય માનીએ.
જે કોઇ પ્રેમે પાંચરે પગ ધોઈને, ઉઠ કોડ તીરથ તેને થાય, વ.
જશ લક્ષ તે પ્રેમ પ્રસાદમાં, ભુક્તિ મુક્તિ તે સે'જમાં હોય. વ.
જે કોઇ પ્રીતે કરીને પ્રવર્તશે, દેહદર્શી દેખે નહી કોય; વ.
શુદ્ધ ચૈતન્ય સાક્ષી તત્ત્વમસી, સદા સ્મરણ એકરસ જ્ઞાન; વ.
આઠે આવરણ પાર પરમાત્મા, નહી આઘ મધ્ય અવસાન; વ.
રૂપ રમણ સગુણ સોહીએ સદ્ગુરુ, જેને નિગમ નિરંતર ગાય, વ.

પદ ૧૬૯

એવો અખંડ અમર વર હું વરી, ફરી પડું નહી ભવકુંદ; અ.
જેનું રૂપ સ્વરૂપ સોહામણું, ધણો અખીલ લોકનો આનંદ. અ.
જેને વરવા તીરથ તપ આચરે, ધરે ધ્યાન તે એગ વૈરાગ્ય અ.
કરે કાશી કેદાર હિમાળે ગળે, તજે રાજ સર્વ સુખ ત્યાગ. અ.
વરતી ત્રણ લોકમાં કોઇક આચરે, એવા શૂરવીર દંડ ધીર. અ.
ભૂમી ગૌપદ ગગન ગુંજમણી, સાત સાગર અંજળીનું નીર. અ.
ખેલી ખેલ બનાવે બહુ ભાતના, કાઢી શકે નહી સતી કેરો વેશ. અ.
સતી સ્વાંગ ધરે તે નિશ્ચે બળે, કરે પાવક માંહી પ્રવેશ. અ.
પ્રેમે પામી પતિ પરમાત્મા, રહી રૂપમાં એક રસ લીન. અ.
સ્વામી પ્રીતમનોરે સભર ભર્યો, સિંધુ અમૃતમાં બનમીન. અ.

પદ. ૧૭૦

શુ' કર્યું ગીતા ગાઇનેરે,	
તે' શુ' કર્યું ગીતા ગાઇને;	ટેક.
ચોથી વાંચીને પરમારથ ન કીધોરે,	
રહ્યા આપ સ્વારથ સ્હાઈને રે;	તે'
પરને પરમોદો ને આપ ન શોધ્યો રે,	
ધીક પડી પંડીતાઇને રે;	તે'
ભાગવત ભાષે ને હેત રૂદિયે ન રાખે રે,	
ધનને કાજે મુઝા ધાઇને રે.	તે'
જેમ ભુજંગને માથે મણિએ રે,	

તેને તેજે જીવે જીવ ખાઇને રે;	તે
ભણ્યો ખરો પણ ભેદ ન જાણ્યો રે,	
કુટુંબ પોખ્યું કમાઇને રે.	તે
મન મેલું તેને માંજ ન શક્યો રે,	
ટાળી નહીં કર્મ કસાઇને રે;	તે
કહિ પ્રીતમ પોતાને ઠહાપણ રે,	
હરિ હીરો તે હાથથી ગમાઇને રે.	તે

પદ ૧૭૧

તું તો રામ રટણ કર રંગમાં,	
હવે રાખ હરિ સાથે હેત;	
અવસર આવો નહિ મળે.	ટક.
વિષય છુતે તે તુજને ભાવીઓ,	
ક્ષણ એક બેઠો નહિ ઠરી ઠામ,	અવસર.
ખોટા ખેલમાં શુરે ખુંચી રહ્યો,	
ઉઠ આળસ મેલ અચેત.	અવસર.
પ્રાણી પરપંચમાં શું પચી રહ્યો,	
માની સ્વપ્ન તણું મુખસાર;	અવસર.
કાળ ખારો જે કેશે કહું નહિ,	
નથી માનતો બાકલ ગમાર;	અવસર.
અંતે રંગ પતંગ જાશે ઉતરી,	
કાચી કાયા નહિ આવી કરે કામ.	અવસર.
તું તો સ્મરણ કરજે શુદ્ધ ભાવશું,	
ટાળી તન મન કેરા વિકાર;	અવસર.
ભળે પ્રીતમ બ્રહ્મ સ્વરૂપને,	
જેનો મહિમા છે અગમ અપાર;	અવસર.

પદ ૧૭૨

સંત પારસ અંદન બાવના,	
કામધેનુ કદપતર સાર; સમાગમ સંતનો;	ટક.
એક સમજમાં રે અંતર ધણો,	
તર પારસ ત્રણ પ્રકાર;	સમાગમ.
એક પારસથી રે પારસ બને,	

એક પારસથી હોયે હેમ;	સમાગમ.
એક પારસ લોહને કુંદન કરે,	
સો વર્ષે એમનું એમ;	સમાગમ.
એક ચંદનથી વીખ ઉતરે,	
એક ચંદને અગ્નિ આલેય;	સમાગમ.
એક તલભર તેલમાં જો પડે,	
ફરી તેલ તાતું નવ થાય;	સમાગમ.
સર્વે સેના સુરી નવ જાણવી,	
સર્વે નારી સતી નવ હોય;	સમાગમ.
સર્વે ગજશીર મોતી ન નીપજે,	
તેની જીવિત વિચારીને જોય;	સમાગમ.
જ્ઞાનહિણા ગુરુ નવ કીજીયે,	
વંજા ગાય દોષે શું થાય;	સમાગમ.
કહે પ્રીતમ બ્રહ્મવિદ્ ભેટતાં,	
ભવ રોગ સમજો જાય.	સમાગમ.

પદ. ૧૭૩

તુંતો રામ રટણ કર રંગમાં,	
તારા અંગમાં ઉપજે આનંદ; ગોવિંદ ભજ ભાવશું દેક	
પરમારથ અર્થ વિચારીયે,	
તજ સ્વારથ માયાનો ફંદ;	ગોવિંદ. ૧
કાયા માયા તે તો કારમી,	
તેને વણસતાં ન લાગે વાર;	ગોવિંદ. ૨
મૃગ તુણાનાં જળ રે જશક ભર્યા,	
એવો જાણ સકળ સંસાર;	ગોવિંદ. ૩
ગુંજ વનિહુ તે મરકટે માનીયો,	
તેણે ટાઢ ટળે ન લગાર;	ગોવિંદ. ૪
ઉસ ઉદક બીડી બરાસની,	
તેને ઉડયા તણા ઇતખાર;	ગોવિંદ. ૫
સ્વપ્નામાં રે સમૃદ્ધિ પામિયે,	
જાગી જોતાં ન રહે જરાય;	ગોવિંદ. ૬
ધુમાઠાના ઢગ રે સોહામણા,	

ભયે મુઠીમાં નવ રે ભરાય;	ગોવિંદ. ૭
સાચી સંગત સદ્ગુરુ સંતની,	
તેથી હવપણું ટળી જાય;	ગોવિંદ. ૮
કહે પ્રીતમ પ્રભુને સંભારતાં,	
મહા પાપી પાવન થાય;	ગોવિંદ. ૯

પદ ૧૭૪

સદ્ગુરુના તે શબ્દ વિચારતાં,	
મટે માયા મોહ વિકાર,	હરીરસ પીછાએ.
બાળી ભરમ કરે બીજી વાસના,	
હિર પ્રમટે પ્રેમ અપાર,	હરીરસ પીછાએ.
એવો અજર અમીરસ જે પીવે,	
તેનાં નેણુ વેણુ પલટાય;	હરીરસ પીછાએ.
લાગી બ્રહ્મખુમારી નવ ઉતરે,	
મુખ મુખે કહું નવ જાય;	હરીરસ પીછાએ.
તેને સંભવ નથી રે સરીરનો,	
થયો અતિમદુષ્ટે ઉધાડ;	હરીરસ પીછાએ.
મરણવા થઇ હરને મળે,	
ગળે જ્ઞાન હીમાળે હાડ.	હરીરસ પીછાએ.
બ્રહ્મધ્યાને ગગનવત થે રહે,	
જેમ કુંભ મહાજળ માંધ.	હરીરસ પીછાએ.
કૃષ્ણ પોતામાં પોતે કૃષ્ણમાં,	
કૃષ્ણ વિના ન દીસે કાંધ;	હરીરસ પીછાએ.
જઇ સરીતા સાગરમાં ભળે,	
તેનું નામ નદી ટળી જાય.	હરીરસ પીછાએ.
કહે પ્રીતમ સદ્ગુરુ સેવતાં,	
ટળે અંતર એકરસ થાય,	હરીરસ પીછાએ.

પદ ૧૭૫

સંત લક્ષણ ત્રીશ સોહામણાં, ચિત્તવૃત્તિ થઇ જેની સાંત;
 એવા જન હરી તણુ,
 બ્રહ્માનંદ બ્રહ્મરસ ભોગીયા, હવ ધન્યર ભાગી ભાંત, એવા.

દયા દાન દાસત્વ અતિ ઘણું, જ્ઞાન ભક્તિ ત્રિવેક વૈરાગ્ય; એવા.
 ક્ષમાવંત તથે નહીં વાપમાં, આશા રહિત અમલ અનુરાગ; એવા.
 અકોધી ધંદ્રીજીત અનુભવી, કવિ કોમળ શીલ સંતોષ. એવા.
 આશા રહિત અમૃત વાણી વદે, સહજનંદ આનંદ કંદ, એવા.
 શુદ્ધ રનેહી સ્વારથ નવ મળે, પરમારથ ઉપર પ્રીત, એવા.
 શક્તી સુરજવત સાક્ષી રહે, ઉદાર અર્ણવની રીત. એવા.
 હરખ શોક વિષે ડાલે નહીં, અર્ધ નિમેષ ન મુકે નામ, એવા.
 સુરતરૂ સુરધેનુ ચિંતામણી, મળતાં પોહોચે મન કામ, એવા.
 પરિપુરણ લક્ષણ સંતનાં, બત્રીશમાં ઓછાં બેય; એવા.
 કહે પ્રીતમ એવા સંતને, સહુ સોંપીને શરણે રહેય; એવા.

પદ. ૧૭૬

મન તું અળગું કાં અકળાય બીજે નથી બોલતો.
 તું તો જામીને જો તારા રૂપને, બોળી જોતાંમાં તું રે બોવાય. બીં
 તારે ઓથે હરીને નથી દેખતો, કુંડલ ઓથે જેમ કનક ઢંકાય. બીં
 તું તો દરિયાની લેહેર સમાન છે, લેહેર સમતાં જેમ સમુદ્રદેખાય
 તારે ઠેકાણે હરીને ઠેરાવને, જેમ સમજે તો મહા મુખ થાય; બીં
 કહે પ્રીતમ એવા પુરૂષને, હું તો લગી લગી લાગું પાય. બીં

પદ. ૧૭૭

સંતની સેવા કીજીએ રે   શુદ્ધ ચિત્તે કરીને;
 દેહ કૃત ટાળીને બ્રહ્મને નીહાળીએ,
 પ્રેમ નેમ નિત્ય પાળીએ રે   શુદ્ધ ભાવે કરીને
 ચરણોદક પીજીએ ને પ્રસાદ લીજીએ;
 તન મન વારી દીજીએ રે,   શુદ્ધ ભાવે કરીને.
 પાન ચવરાવીએ ને ચર્યા ચલાવીએ;
 પ્રેમની ગાષ્ટી બનાવીએ રે,   શુદ્ધ ભાવે કરીને.
 તાળાં ટુટશેને બંધન છૂટશે;
 બ્રમની ગાગર રૂંટશે રે,   શુદ્ધ ભાવે કરીને.
 સંશય સમાવશે ને હરી ઓળખાવશે;
 પ્રીતમ પ્રેમ ઉપજાવશે રે,   શુદ્ધ ભાવે કરીને

પદ. ૧૭૮

સંત ભાવવંત એક રૂપ છે રે,   સ્ત્રીજ ભાવ ન આણે.

એક રૂપ જાણશે તે મહા રસ માણશે;
 તે શાને મત તાણશે રે, લીન લાવ ન આણે.
 જેમ પુષ્પ વાસના તે અંતર અંખ કાશના;
 અખંડ બ્રહ્મની ઉપાસના રે, લીન લાવ ન આણે.
 જેમ સિંધુ એક છે ને લેહરી અનેક છે;
 જોયામાં જુજવો વિવેક છે રે, લીન લાવ ન આણે.
 જેમ હાર હેમ છે સત હરી રામ છે;
 પ્રીતમ પ્રભુશુ નિત્ય પ્રેમ છે રે, લીન લાવ ન આણે.
 પદ. ૧૭૯

જન્મ કૃતારથ કીલ્મ્યે રે, રહીએ સાધુની સંગે.
 સત્સંગ સાર છે એ તત્ત્વ વિચાર છે;
 ભજતાં ભવનો પાર છે રે, રહીએ સાધુની સંગે.
 પ્રેમ રસ પીલ્યે ને કોઈથી ન બીલ્યે;
 દેહ ધર્યાનો લાવ લીલ્યે રે, રહીએ સાધુની સંગે.
 સાધન શું કરે તે શીદ કુટી મરે;
 સત્સંગે ક્ષણમાં તરે રે, રહીએ સાધુની સંગે.
 પ્રીતમ પરમાર્થી હરીના હેતાર્થી;
 તે કુટા સંસારથી રે, રહીએ સાધુની સંગે.
 પદ. ૧૮૦

જ્ઞાન ગંગામાં ઝીલીએ રે, નિત્ય નેહ ધરીને;
 પાતીક પ્રજળે મેલ મનનો ટળે,
 સમ્વિદાનંદ સેહેજે મળે રે, નિત્ય નેહ ધરીને.
 જીવ પછું જાય છે ને આત્મા દરશાય છે;
 કાગ ટળીને હંસ થાય છે રે, નિત્ય.
 નીજનંદ ઉપજે ને બ્રહ્મ લાવે બાજે;
 વિષય વિકાર ન લાગે રજે રે, નિત્ય.
 અખંડ અદ્વૈત છે ને સુખ અપાર છે રે;
 પ્રીતમ પરમ પદ સાર છે રે, નિત્ય.

પદ. ૧૮૧ રાગ ધોળ.

ગુરુ ગમે ઘટમાં જોયો રે, સંશય સર્વ ટળ્યો;

અવિનાશી ચૈતન્યરે, શબ્દાતીત મળ્યો.
 ચતુરદળ ચીતવી રે ખટદળ માંહે ખળ્યો;
 દશ દળમાં દીઠારે, દ્વાદશ દળમાં મળ્યો.
 પોડશ દળ ખુંખ્યો રે, દ્વીદળમાં દરસો;
 સહસ્રદળ ચઢ્યો રે, પંખી થઈ પરસો.
 નહી નાદને વાણી રે, રવી શશી જોત્ય રહી;
 શુદ્ધ સ્વયં પ્રકાશી રે, દુનિયા ભાસ નહી.
 નહી અશ્ર એ ઉરમી રે, નહી માયા મમતા;
 પ્રીતમ સ્વયં પોતે રે, શુન્ય શીખર સમતા.

પદ. ૧૮૨

આ તનમાં તીરથ રે, તત્વ વિચાર તણું;
 ચૈતન્ય સામરમાં રે, નહાવ તું ફળ છે ધણું.
 ગલકીમાં ઝીલો રે, નીરમળ નીર વડે,
 ગંગા ને જમુના રે, સરસ્વતી પુર ચઢે.
 પ્રભાતમાં પ્રાગે રે, ત્યાંહાં થાયે તરવેણુ;
 મરણવા જોગી રે, ઝીલે દીન રેણુ.
 કાયા કાશીમાં રે, વિશ્વના નાથ વસે,
 પ્રીતમ પદ પરસે રે, તે તદરૂપ થશે.

પદ. ૧૮૩

સદ્ગુરને શબ્દ રે, સૌ તીરથ તેહેને;
 પંડમાં છે પોતે રે, છતી ફરે જેહેને,
 ગુરુદેવ દયા કરે રે, તેને સઉ સહ્યે;
 બોલે બહુ નામીરે, બીજે શું બુઝે.
 અંતર્ગત ઇશ્વર રે, આપે અવિનાશી;
 પોતાની ભુલે રે, ભમે લખ ચોરાશી.
 છે શ્રીમંત સુખીયો રે, રાંક થઈ રહ્યોયો;
 માયાને સંગે રે, ત્રીવિધી તાપે ખળ્યો.
 સદ્ગુરને સેવે રે, તો નીજ રૂપ જડે;
 તનમાંહે તપાસે રે, પોતે પોતા વડે.
 નખ શીખ લગી ન્યાળો રે, ન મળે કોઈ બીજે;
 પ્રીતમ એક અદ્વૈત રે, બોઈ દૃઢ્યે રીઝો.

પદ. ૧૮૪

પુરણાનંદ યોતે રે, પરપંથ પરહરતા
 કારણનું કારણ રે, લઈ અળગું કરતા.
 નભ પવન નહી રે, નહી અંબુ અવની;
 પંથ વિષય ચતુષ્ઠી રે, નહી સૂક્ષ્મ નવની.
 દશે ઇંદ્રી અવસ્થારે, નહી સ્થળનું ઠેકાણું;
 સૂરજ જેમ સાક્ષીરે, એમ આત્મા જાણું.
 અન્વય વ્યતિરેકેરે, જયમ છે ત્યમ જોયું;
 પ્રીતમ છે સ્વરૂપે રે, નહી પામ્યો નહી જોયું.

પદ. ૧૮૫

ભૂલ ધણી ભાંગી રે, બ્રહ્માનંદ ભાસ્યો;
 શુદ્ધ ચૈતન્ય સાક્ષીરે, સધળે પ્રકાસ્યો.
 ટળચું તિમીર ત્રિગુણનું રે, તુરીયા તેજ ધણું;
 અખંડ અજવાળું રે, નિર્મળ નામ તણું.
 એક રસ અવિનાશી રે, શુદ્ધરૂપ સ્વયંજ્યોતિ;
 તરવેણી તારે રે, પ્રોયું મન મોતી.
 હરીહાર હીરાનો રે, પેહરે પ્રીત ધરી;
 થઈ પ્રેમ સોહાગણુ રે, પુરણ મન મોહ ભરી.
 પામી અચળ એવાતણુ રે, અખંડ વર વરતાં;
 પ્રીતમના સ્વામી રે, સંગ આનંદ ધરતાં.

પદ. ૧૮૬

ભજન કરી દયો ભાવેરે ભવ ભટકણુ ભાગે;
 સંસાર સાગર તરતાંરે ક્ષણું વાર ન લાગે. ૧
 માયા મોહ નિદ્રામાંરે ગાફલ શુ ધોરે;
 પાંચ ચોર વસે પાસેરે આત્મધન ચોરે. ૨
 અચેત શુ ઉઘેછેરે જોને આંખ્ય ઉઘાડી;
 વેગ વણુશી જાશેરે કાયાની વાડી. ૩
 ચેત ચિદાનંદ મળશેરે ટળશે અધાર્દ;
 આ અવસર છે રૂડારે હોય કારણ તાર્દ. ૪
 મહા પુરૂષનો મારગરે તે પગલાં સહાજે;
 પ્રીતમ પ્રેમ ધરીનેરે હરિના શુભ આજે. ૫

પદ. ૧૮૭.

જા સદ્ગુરને શરણેરે સૌ સંશય હરશે;
 જીવદશાને ટાળીરે હરિ સરખો કરશે. ૬
 ઉચ્ચદશા અનુભવનીરે છે સમજજી મોટી
 મન કંચનને દસવારે ગુરુ જ્ઞાન કસોટી ૨
 હોય હેમ લોહ કેરુ રે જેને પારસ પરસે;
 થાય મહા મુક્તાકુળરે જળ સ્વાતિ વરસે ૩
 છીપ રહે સાગરમાંરે જેમાં મોટી નિપજે,
 જ્ઞાન ગિંનકા પરસેરે તેને રસ ઉપજે. ૪
 એમ સતસંગે નર સમજેરે; સૌ દુબધ્યા જાય
 પ્રીતમ તે પ્રાણીનુ રે સર્વે કારજ થાય. ૫

પદ. ૧૮૮

જે પરમારથ પ્રિછે રે, તેને પાપ ન પરસે;
 રૂપ અનુપમ હરિનું રે, સચરાચર દરસે. ૧
 સૌ સામગ્રી હરીની રે, હરીના થૈ રહીએ;
 હરિને સમરપણ કરીને રે, ઉગરતું લેયે ૨
 સાચે રાચે રસીયો રે, પરપંચ પરહરજે;
 હેતારથ હરિજનમુરે, હૂરિજનથી કરજે. ૩
 હું માફ હરદેથી રે, ટાળીને રમજે;
 વિશ્વ આત્મા વિજી રે, નિરખીને સમજે. ૪
 અસત અન્યાય ન કિજે રે, સત વચન ઉચરજે,
 પ્રીતમ પ્રેમ ધરીને રે, પ્રભુજીનું મળજે ૫

પદ. ૧૮૯

કાયા બની છે તારી કારમી રે,	હરીનું ધ્યાન ધરજે;
તારો અમર નથી અવતાર રે,	પ્રભુનું ધ્યાન ધરજે.
કાચો તે કુંડ જળે ભર્યો રે,	હરીનું ધ્યાન ધરજે;
તેને ભાંગતાં કેટલી વાર રે,	પ્રભુનું ધ્યાન ધરજે.
તરુવરથી ફળ છુટીયું રે,	હરીનું ધ્યાન ધરજે,
તે ફરી ન થોડે કાળ રે,	પ્રભુનું ધ્યાન ધરજે.
ગયો અવસર આવે નહી રે,	હરીનું ધ્યાન ધરજે;

બાંધ પાણી પેહેલી પાળ રે
 નદી યોગે હેરી નાવ જર જડીરે,
 માંહે બેઠા મૂઠ ગમાર રે,
 ખોટા છે માંહે ખારવો રે,
 તે તો હોડીનો હાંકણ હાર રે,
 કર્મ વા આવી આપ્તો રે
 માંહે મોહનાં મોજા થાય રે,
 તેડ ન સુએ તેહની રે,
 તેનો કરવો કોણ ઉપાય રે,
 સદગુરુ શબ્દ ઉચારીએ રે,
 જો કરીએ સદા સત્સંગ રે
 તો સેહેજે પાર પામીએ રે,
 કહે પ્રીતમ પ્રગટે રંગ રે,

પદ. ૧૯૦

મનમાં જાણે છે મરણું નથી રે,
 બહુ ગોઠવણ કરતો ગમાર રે,
 મારાં મંદીર મારાં માળીયાં રે,
 કહે મારા પુત્ર વારંવાર રે
 મારી જગ્યા ને મારી જીવતી રે,
 કહે માફ કુટુંબ પરીવાર રે,
 જમદુત વરાતી આવશે રે,
 ઊઠી ચાલતું છે આજ કાલ રે,
 કાળે અદ્વા કેશ તાહરા રે.
 તે તો કરશે ધડીમાં ધાતરે,
 વળતી વિચારીશ છવડારે,
 ધણા ધસવા પડશે હાથ રે,
 વાત પ્રીત કફ આવી કંઠ રૂધશેરે,
 નહી આવે ઉપર લવલેશ રે,
 મનનું ધાર્યું રહેશે મનમાં રે,
 પ્રાણી પામશે કષ્ટ કલેશ રે,
 કર્મ પ્રધાન છે જીવને રે,

પ્રભુનું ધ્યાન ધરજો.
 હરીનું ધ્યાન ધરજો;
 પ્રભુનું ધ્યાન ધરજો.
 હરીનું ધ્યાન ધરજો.
 પ્રભુનું ધ્યાન ધરજો.
 હરીનું ધ્યાન ધરજો;
 પ્રભુનું ધ્યાન ધરજો.
 હરીનું ધ્યાન ધરજો;
 પ્રભુનું ધ્યાન ધરજો.
 હરીનું ધ્યાન ધરજો;
 પ્રભુનું ધ્યાન ધરજો.
 હરીનું ધ્યાન ધરજો;
 પ્રભુનું ધ્યાન ધરજો.
 હરીનું ધ્યાન ધરજો;
 પ્રભુનું ધ્યાન ધરજો.

દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને.
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને,
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને.
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને,
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને.
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને,
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને,
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને.
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને;
 દહને અભિમાને.

કૃષ્ણ શુભ અશુભ દેનાર રે,	દહુને અભિમાને,
જેવાં કર્યાં તેવાં ભોગવે રે,	દહુને અભિમાને,
ધરે ઊંચ નીચ અવતાર રે,	દહુને અભિમાને,
પડે પશુ પાખી જાતમાં રે,	દહુને અભિમાને,
ચાર ખાણ ચોરાશી લક્ષ રે,	દહુને અભિમાને,
દુખનો અંત આવે નહી રે,	દહુને અભિમાને,
કહે નિગમ પુરાણ પ્રત્યક્ષ રે,	દહુને અભિમાને,
ગુરૂ ગોવિંદ સેવ્યા નહી રે,	દહુને અભિમાને,
કધપેરે કર્મનો નાશ રે,	દહુને અભિમાને,
વાસના બીજ બચુ' નહી રે,	દહુને અભિમાને,
ત્યાં લગી ઉગરવાની શી આશ રે	દહુને અભિમાને,
મોહ માયાના મોટા મોરચા રે,	દહુને અભિમાને,
જાત રૂપ જીવંતીનું જોર રે,	દહુને અભિમાને,
કહે પ્રીતમ કોઈક જીતશે રે,	દહુને અભિમાને,
જેને સદ્ગુરૂ શબ્દ અંકોર રે,	દહુને અભિમાને.

પદ. ૧૯૧

જાતન કર્યે જીવતું નથી રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપે;
તજ દહતણું અભિમાન રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપે.
સો વરસ જીવ્યો તો શું થયું રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
સરવાળે મરણ નિહાન રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
આયુષ્ય નિરંતર અંજળી રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
તે ટપકે શ્વાસો શ્વાસ રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
દુર્મતિ શે નથી દેખતો રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
આંખો આગળ થયા નર નાશરે	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
દીન દશ પાંચ મુકામ છે રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
પછે કુચનાં નગારાં કહેવાય રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
સેનાપતિ ચઢી ચાલશે રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
ત્યાં પાણી પીના નહી રહેવાયરે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
તું તારું સજી બેસજો રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
પ્રાણી પછે પસ્તાવો ન થાયરે.	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં
પુણ્ય કર્યું તે પદને બાંધીયું રે,	ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપેં

કને ખરચી વિના શું ખાય રે, ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપે
 શુરાને શી સોચના રે, ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપે
 સતીને કોનો સંઘાત રે, ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપે
 એક ધણી શ્રીરંગ રાખજે રે, ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપે
 કહે પ્રીતમ પ્રેમની વાત રે, ચિત્તમાં ચેત્ય ચોંપે

૫૬. ૧૬૨

લપટ શે નથી લાજતો રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તને સમજાવ્યો સો વાર રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તોયે મૂઠમતિ માને નહિ રે,	કુબુદિ શું કહીએ
ધીકપામર પશુ ગમાર રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તાં અતુરપણું પડે ચુલમાં રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તેં પ્રીછી નહી પ્રજુની પેર રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તારી જતુની નરહી વાંઝણી રે,	કુબુદિ શું કહીએ
શે જણતાં ન દીકું ઝેર રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તેને નાળ વધેરતાં નાવડયું રે,	કુબુદિ શું કહીએ
શે પ્રથમ ન છેલું શીશ રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તું કૃતધની કોટીક પાતકી રે,	કુબુદિ શું કહીએ
જો વિસાર્યા જુગદીશ રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તું શીઠ અપરાધી અવતર્યો રે,	કુબુદિ શું કહીએ
કરવા ભોમીને ભાર રે,	કુબુદિ શું કહીએ
શુભ કારજ કીકું નહી રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તેં ભોગવ્યો બહુ સંસાર રે,	કુબુદિ શું કહીએ
જમરાજ લેખું માગશે રે,	કુબુદિ શું કહીએ
શો દેશો તેને જવાબ રે,	કુબુદિ શું કહીએ
બાંધી રૂંધીને નરકમાં નાંખશે રે,	કુબુદિ શું કહીએ
આત્મી વળગશે પ્રાદાં પાપ રે,	કુબુદિ શું કહીએ
હરીવિના બીજે બેલી નથી રે,	કુબુદિ શું કહીએ
તાં કુંડ કુંડળ પરીવાર રે,	કુબુદિ શું કહીએ
કહે પ્રીતમ ચિત્તમાં ચેતજે રે,	કુબુદિ શું કહીએ
જેથી બચ જનમનો માર રે,	કુબુદિ શું કહીએ

પદ ૧૯૩

દુઃખ ટળશે રે ધાસો ધાસે સ્મરણ કરજે શામનું;
 દુઃખ ટળશે રે રસનાએ રટણ કરજે આતમરામનું.
 દુઃખ ટળશે રે આશા તૃણા લોભ ધન્યા ત્યાગજે;
 દુઃખ ટળશે રે પરમેશ્વરની ભક્તિ ભવોભવ મામજે.
 દુઃખ ટળશે રે જીવ્યાએ જાણી જૂઠું ના બોલીએ;
 દુઃખ ટળશે રે દુરીજન વચન સુણી દીલમાં નવ ડાલીએ.
 દુઃખ ટળશે રે દીનરજની રહાએ રમીયાના રંગમાં;
 દુઃખ ટળશે રે આવરદા પૂરે કરીએ સતસંગમાં.
 દુઃખ ટળશે રે એક હરીવિના અન્ય પદારથ સૌ તજે;
 દુઃખ ટળશે રે પ્રીતમના સ્વામીને શુદ્ધ ભાવે ભજે.

પદ ૧૯૪

પુન્ય કરજો રે પુન્યવિના પ્રભુ પ્રેમ સ્નેહી કેમ પામીએ;
 પુન્ય કરજો રે પુન્યાવના સંસાર સંકટ કેમ વામીએ.
 પુન્ય કરજો રે શીળ વિના સ્નાન કર્યે હરી નહિ મળે;
 પુન્ય કરજો રે અર્ક ઉછેરી અંબ કહો ક્યાંથી ફળે.
 પુન્ય કરજો રે મનમોદક ખાધે મુદા ભાગે નહી;
 પુન્ય કરજો રે બાવળીએ બીજેરાં કાંધ લાગે નહી.
 પુન્ય કરજો રે વાવ્યાવના લજવાની લાલચ શી કરે;
 પુન્ય કરજો રે કથીરથી કંચનનું કારજ નહી સરે.
 પુન્ય કરજો રે સ્વર્ગતણું મુખ આવીને સેહેજે મળે;
 પુન્ય કરજો રે દેવતણી પંક્તિમાં જમને ભજે.
 પુન્ય કરજો રે દત્તવિના વિત્ત કોષ પ્રાણી પામ્યો નથી;
 પુન્ય કરજો રે કહે પ્રીતમ કહીએ તે શુ ઝાઝું કથી.

પદ ૧૯૫

જંજળી છવડે મુક્તિની જુક્તિ ન જાણી.
 મિથ્યા માયા મૃગજળ સરખા મોહ કરાને માણીરે, જં
 ધામધૂમ ધંધામાં ધાયો, ગીરધરલાલ ન ગાયો;
 આઠ્યો તો પરમારથ કરવા, ઉલટો દોષ કમાયોરે. જં
 વિષય વાસનામાં વિંટાયો, જેમ કીંટાયે જાણે;

મરતા સુધી કામ ન ખુટ્યું, મન બહુ લોચા વાળેરે. જ'ં
 ગાસી તીર ગડે તન માંહી, એમ મનમાંની માયા;
 છેદે પણ છેદે નવ થાયે, જેમ કાયાની છાયારે. જ'ં
 દશ ઇન્દ્રિયે દોષ કમાયો, ઉલટો બંધાયો આપે;
 કામ, ક્રોધ, મદ, મોહ, અગ્નિમાં, બળી રહ્યો બહુ તાપેરે. જ'ં
 શ્રવણ દંધ થયાં નિંદા સાંભળા, નેત્ર દંધ થયાં નિહાળી;
 જીભ દંધ થઈ જૂકું બોલી, સર્વસ્વ બેઠો હારીરે. જ'ં
 પાછુ દંધ થયા કરી પ્રતિગ્રહ, પાપ પદ્મપર ચાલી;
 સુકૃત બીજ બળી ગયું સર્વે ક્ષેત્ર પડી રહ્યું ખાલીરે. જ'ં
 રામ દ્વેષ ભર્વા રૂઢિયામાં, અનેક દોષ ઉપજાવે;
 કલ્પદ્રુમ ચિંતામણી સરખી, પ્રભુ ભક્તિ નવ ભાવેરે. જ'ં
 રામનામનું દામ ન બેસે, કામ આપણું થાશે;
 પ્રીતમ મન પ્રમોદ કરે તો, સકળ કલ્પના બશેરે. જ'ં

પદ ૧૯૬

સંસારી જીવે હરી સાથે હેત ન આણ્યું;
 મરતાંસુધી લોભ ન મૂક્યો, ધરતું તરોલું તાણ્યુંરે. સં
 પાંચ પચીસ પચાસ થયાં તોય રૂઢ જ્ઞાન ન આણ્યું;
 અંગોઅંગ સૌ શીથલ થયું તોય પ્રભુનું ભજન નવ ભાણ્યુંરે.
 અંતસમે જે સાથે કારજ, તે શું હેત ન કીધું;
 અમૃતરસને ઢાળીદઇને, ઝેર હળાહળ પીધુંરે. સં
 માયા છાયા એક બરાબર, કાયા કાચનો કુપો;
 કરવું ને કારવું સર્વે, શામળીયાને સુપોરે. સં
 જીવન મરણ હાથ છે જેને, તેને ભાવે ભજીએ;
 પ્રીતમના સ્વામીને સેવો, અન્ય પદારથ તજીએરે. સં

પદ ૧૯૭

સંસારમાંહી શોક મોહની માયા;
 ફરવું ને અવતરવું મરવું, કર્મ સંજોગ કમાયારે. સં
 અદ્ય જીવવું જ'પ મળે નહી, જીવ જ'નળે વાહો;
 પુન્ય પરમારથ કાંઈ નવ પ્રીછ્યું, લાલચમાં લપટાયોરે. સં
 આશા તૃષ્ણા તાપ ટળે નહી, ધણા ધણાને ધાયો;

માથા ઉપર મરણ ભમે છે, તેની ખબર નવ પાચેરે. સં
 જે ઉઝા તે આથમ્યા ને, કુલ્યા તે કરમાયા;
 જે જન્મ્યા તે જાવું જાણે, ભવમાં કાં ભરમાયારે. સં
 મૃત્યુલોક આઘ્યો તેને મરવું, દિલમાં વિચારો ડાહ્યા;
 કાળચક્ર કેને નવ મૂકે, કોણ રંકને રાચારે. સં
 શુદ્ધચિત્તે જે ભક્તિ કરશે, તે નર લાલ કમાયા;
 કહે પ્રીતમ કોઇક ઉગરશે, જેણે ગોવિંદના ગુણ ગાચારે. સં

પદ ૧૯૮

હરી સ્મરણ કરીલ્યો, જ્યાંલગી જુગમાં જીવો;
 દહતણો વિધાસ ન કરશો, વાયે ઓલાવ જેમ હીવેરે હરી.
 મારૂં તારૂં એ અધારૂં, જ્ઞાનવિના કેમ ટળશે;
 પ્રિય જ્ઞાન પ્રકાશ થશે તો, અંતરજામી મળશેરે. હરી.
 ઘોઠાસા જીવ્યાને કાજે, ઘેલા ગર્વ ન કરીએ;
 હોહતણે ત્રાપે વળગીને, કેમ ભવસાગર તરીએરે. હરી.
 ધનદારા સુત કુટુંબ કબીલો, મિથ્યા મોહ ચઢાવો;
 મારગ વચ્ચે મેલેછ મળ્યા, જેણે વેઠે ધાસ વઢાવ્યોરે. હરી.
 સુરતરૂ તણ શોમળો સેવે, તેતો જૂલ્યો ભામે;
 જી જાનહવી ઝાલે ઝાંઝવાં, તે ક્યાંથી સુખ પામેરે. હરી
 અર્ક ઉછેરી અંબતણું ફળ, કોણ પામ્યા છે પ્રાણી;
 હરીકથાવના કથની તેતો સૌ કહેવાની કહાણીરે. હરી.
 આયુષ્ય તારૂં નીર અંજલી, ઘડી ઘડી ઘટી જાયે;
 અચેત પ્રાણી શું ઊંઘે છે, કાળ નિરંતર ખાયેરે. હરી.
 કાણો કુંભ કરી જળ ભરીએ, કાણમાં ખાલી થાય;
 સરીતાપુર વહે જેમ વેગે, એમ આવરદા જાયરે. હરી.
 મારે હરી હરી કરજો સંત્ય ઉચરજો, અધર્મથી આસરજો;
 કહે પ્રીતમ સતસંગ કરીને, સંસાર સાગર તરજોરે. હરી.

પદ ૧૯૯ રાગ ગરમી.

મૂકી દ મૂઠ ગમાર, મમતા મન કેરી;
 સમજ લે સારમાં સાર, જો હરીને હરી. રક.
 હરીને જોતાં દુઘા ખોતાં, પોતે તે પરિબ્રહ્મરૂપ રે;

અંતરભ્રમીમાં એકરસ થાતે, કુણ પડે લવકૂપરે, મમતા.
 પંચ ભાગે પીંડ વેહેંચતાં, ઊગરે તે આંવનાશીરે;
 સ્થૂળ સૂક્ષ્મ કરણને તુરીયા, પોતે સ્વપ્રકાશીરે, મમતા.
 શુદ્ધ ચૈતન્ય ને સાક્ષા પ્રમાતા, પ્રમાણનો પ્રમેતાંરે;
 પંચનામ છે પૂર્ણાનંદનાં, નીગમ કહે છે નેતરે, મમતા.
 નિર્ગુણ એક નિરંતર નિરખી, હરખે હૈડા માંચેરે;
 પ્રલયમાં પાણી વિના બાળુ, નજરે ન આવે કાંચેરે, મમતા.
 ચિદાનંદનું ઇચ ત્વન કરતાં, કોટિ કદપના જ્યરે;
 પ્રીતમ પડદા મટે માથાનો, મહાપદમાં લય આવરે, મમતા.

પદ ૨૦૦

છે બ્રહ્માનંદ ભરપૂર, બ્રહ્મને ભાવેરે;
 સમ્યક્દાનંદ સુખમૂળ, તે કાવે નિરદાવેરે. ટેક.
 અણુ થકી તે લઈ અજ સુધી, વ્યાપક વિશ્વાધારે;
 જ્યાં જોઈએ ત્યાં તેવો થઈને, બોલે બોલણહારે, બ્રહ્મ.
 જળ તરંગ નહીં જુજવા રહે, જેમ હાટકમાં હારે;
 તેમ તુંમાં હરીને હરામાં તું, એમાં નગમ કહે નિરધારે બ્રહ્મ.
 નખ શિખ સુધી હેમની પૂતળી, હેમ તણા શણગારે;
 બાહ્યા ભીંતરહેમ બિરાજે, હેમ તણા વિસ્તારે, બ્રહ્મ.
 નિઃશક થઈને નાંખી દે, જે માથેથી સહુ ભારે,
 કર્તા હરતા આપ થોતે, અખીલ બ્રહ્માંડના આધારે બ્રહ્મ.
 શુદ્ધ વિચાર કરી થા સુખાંચો, દુઃખનાં બાળી બીજરે;
 કહે પ્રીતમ પ્રભુ માંહી સમજે, જેમ વાદળમાં બીજરે બ્રહ્મ.

પદ ૨૦૧ રાગ સામેરી.

કંઈક જુગ વીત્યારે ભૂતળ ભટકતારે,
 હવે ગુર દયા કરો દુઃખ જાય;
 અનંકને વારે અવનીમાં અવતર્યોરે,
 પશુ પંખી કાંટ પતંગ કહવાય, કંઈક જુગ વીત્યારે.
 મેઘનું મિંદુતારે કોઈ સંજ્યા કરેરે,
 ધરતીની રેણુ કદીક ગણાય;
 નવખંડ તણારે તરવર લખવેરે.

મારા કાંઈ જનમ ગણ્યા નવ જાય; કંઈક.
 સાતસિ હુ જેહુરે પય મેં પાહું હશેરે,
 માતા પયોધરના તન પાન;
 જળચર ધળચરે ખેચર ધમ ક્યોરે;
 ક્ષણ એક ઠરી ન બેઠો ઠામ; કંઈક.
 આર ખાણ્યમારે જઘને અવતર્યોરે;
 હવે પામ્યો માથો મુનશ્યાદેહ;
 ભમતાંને ભમતાંરે સદગુરુ ભેટીયારે,
 તેણે ઉપજગ્યું આત્મતત્ત્વ સ્નેહ; કંઈક.
 તરછાડ્યોતોરે ચરણ કમળથીરે,
 દેહ પડે પણ નેહ નવ જાય;
 પ્રીતમ ચરણેરે પ્રભુને આવીયારે,
 સન્મુખ લાગ્યા સદગુરુ રાય; કંઈક.

પદ ૨૦૨

આજસ આણીરે જિંધ મા અભાગીયારે,
 જગાને જોને અવસર વીતી જાય;
 તુતો નથી જોતોરે તારા મોહ પ્રમાદમાંરે,
 કાયાને તો કાળ નિરંતર ખાય; આજસ આણીરે.
 આજપણુ ગયુરે ગયું જોખન જથારે,
 વળી તારા રહ્યા તે દીન જાય;
 નજરે દેખેછેરે જાતાં છવ આવતાંરે,
 તોય તારા ચિત્તમાં ચિંતા નવ થાય; આજસ.
 રહેવાને રચેછેરે મંદીર માળીયાંરે,
 એ સૌ દખત ભુલ્ય ઉપાય;
 મુરતરૂ મૂકીરે સેવે તું શીમજોરે,
 તેમાં ફળ શું સરવાળે થાય; આજસ.
 ધણુ ધણુ દહાડેરે પામ્યો મુનશ્યા દેહનેરે;
 હવે કાંઈ હેત હરીસું આણ;
 બોરાંને વેપારે રે લાભ મળ્યો બોરનારે,
 પ્રીતમ જો પરમારથ જાણ; આજસ.

હરીરસ પીતાંરે વિલંબ ન કીલએરે,
સ્મરણ કરને થાસો થાસ;
આવો ને સમયોરે ફરી ફરી નહી મળેરે,
રૂઢીએ રાખજે દૃઢ વિશ્વાસ.

હરીરસ.

આજ કાલ કરતાંરે ચોંપે તારે ચાલવુરે,
જઘને વનખંડમાં કરવો વાસ,
કાયા ફીટીનેરે થાશે ઢેરી ધૂળનીરે,
કોઈ પ્રાણી નહી આવે તારી પાસ;
શરીર સમીનેરે ઝાડની ઝાડી થશેરે,
ઉપર ઢોરાં ચરશે ઘાસ;

હરીરસ.

ગગન પવનરે પાકળ જળ પૃથ્વીરે,
જ્યાં જેનો ત્યાં તેનો સમાસ;
કપટ તણનેરે ભલે લે પરીબ્રહ્મનેરે,
ટાળી અનિત્ય વિષયની આશ,
પરપંચ ટાળેરે પ્રભુ દરશન થશેરે,
પ્રીતમ પ્રગટે જ્ઞાન પ્રકાશ.

હરીરસ.

હરીરસ પીતાંરે.

ફરી ફરીનેરે શીઘ્ર પડે ફંદમાંરે,
નિર્લિજ નાક વિના નર નીચ;
સદ્ગુરુ શાસ્ત્રનુરે કહ્યું નથી માનતોરે,
કૃષ્ણુદ્ધિ તું કળ્યો કર્મને કીચ; ફરી ફરીનેરે.
બુઢા જગતનારે ખેલને જોધનેરે,
મુરખ તું શુ' મનમાં મકલાય;
છાંડ્યા છગદારે ઉલટ્યા અજ્ઞનેરે,
ગર્ભવ સ્ત્રીના સ્વાદે ખાય; ફરી ફરીનેરે.
ગારખ ગોપીચંદરે બાળ કુવ ભરથરીરે,
ક્ષણમાં સર્વે સુખ કીધું ત્યાગ;
કહોને લેનાંરે દૃઢ્ય કેવાં હશેરે,
ધન્ય ધન્ય જો ધીરજ વૈરાગ્ય; ફરી ફરીનેરે.

નાગરવેલ થકીરે જેને પાન નીપજેરે,
તે પાન ચઢે છે દેશ વિદેશ;
જડ રહે લીલીરે ત્યાં લગી લીલાં રહેરે,
પ્રીતમ પ્રીછને એ ઉપદેશ; ફરી ફરીનેરે.

પદ ૨૦૫ રાગ પરજીયો.

ગોવિંદ ગોવિંદ ગાઠલેરે, જળ લગ ઘટમાં શ્વાસ;
આ જુગ જૂઠો જણજે, જેવો સ્વપન વિલાસ. ગોવિંદ
અમૃત પીતાં ન કીછએરે, કાંઈ આળસ અંગ;
કોઈ સમે આવી મળે, મગહરમાં ગંગ. ગોવિંદ.
આકંડે અંબકુળ ઉતરેરે કાંઈ એરંડે અનાર;
ઉસર સુરતરે જામીયું, માહાભાગ્ય અનુસાર. ગોવિંદ.
લક્ષ્યોરાશી જાતનારે ધર્યા બહુ અવતાર;
દુર્લભ દેહ પામ્યો માનસી, મહા મુક્તિનું દ્વાર. ગોવિંદ.
તોયે તું સમજ્યો નહીરે મન મૂઢ ગમાર;
પ્રીતમ પ્રભુને સંભારજે, નિત્ય વારંવાર. ગોવિંદ.

પદ ૨૦૬

રામસુધારસ પીછએરે, આ અવસર સાર;
જખુકે માતાં પરાવીલે, પછે ઘોર અંધાર. રામ.
જેવાં તે ઝાઝળ ઝાંઝવાંરે તેવો આ સંસાર;
દીસંછે તે કારમો, નહી વણસતાં વાર. રામ.
કાયા છે કુંપો કાચનોરે ઢખકે ઢળી જાય;
જગત ચરેલું કાળનું, નિસવાસુર ખાય. રામ.
માયા જ મીઠી મોહનીરે જેસી મીસરી ખાણ;
જેતાં વગોયો જીવને, કીધો જુગમાં ભાંડ. રામ.
અંતરજામી ના આળખ્યારે સથરાચર સોય;
પ્રીતમ રાખ હરીલાવના, આવાગમન ન હોય. રામ.

પદ ૨૦૭

જેને વિચારી તું જીવડારે માથે મરણનો માર;
આજ કાલ ઊઠી ચાલવું, મુકી સૌ સંસાર. જેને
શું કરવાને આવીયોરે, શો કીધો ઉચ્ચાર;

મું સરવાળે ઊગર્યું મન કરને વિચાર. જોને૦
 જેમાં ખર્ચ કરી દેખતારે, પડ્યા મહાજળ પાપ;
 કરમ કરોળીયાની જાળમાં, ખંધાચો આપોઆપ. જોને૦
 જા સરણે ગુરૂ સંતનેરે તેથી દળશે તાપ;
 ક્ષણમાં તે ખોદી નાંખશે, પવેત સમ પાપ. જોને૦
 જેમ જાણો તેમ રાખજેરે હરી બાંનાની લાજ;
 પ્રીતમ પતીતને તારવા, થાઓ સાવધાન આજ. જોને૦

પદ ૨૦૮

હરી સમરણ કર હેતમાંરે ચિત્તમાં ચિત્ત ચેત;
 આ અવસર ચેત્યો નહો, મુખમાં પડી રેત. હરી૦
 કાયાનું કાંઈ નીચજે નહીરે મૂકી મિથ્યા અહંકાર;
 તનનાં તે ત્રણ વાનાં થશે. કીટ વીટ કે છાર. હરી૦
 રહ્યા ન કોઈ રહેશે નહીરે શશી સૂરજ વંશ;
 ખડખડ કરતાં ખપી ગયા, કંઈ કૌરવ ને કંસ. હરી૦
 જેનો તે સુજશ સ સારમાંરે તે નર અમર જાણ;
 પ્રીતમ એ પરમાણુજે, હરી હયામાં આણ. હરી૦

ચેતવણી ૨૦૯

ભજન કરીસે ધ્યાન ધરાલે, અવસર વીતી જાયે;
 કહે પ્રીતમ ચેતી લે ચિત્તમાં. આયુષ્ય ઓણુ થાયે.
 આયુષ્ય તારૂં ઉસતણું જળ, ક્ષણમાં ઉડી જાયે;
 કહે પ્રીતમ મન મોઢક ખાધે, ભુહા ભુખ ન જાયે.
 માયા તે મન મોઢક મિથ્યા, કુમ્રતણાં જેમ ધામ;
 કહે પ્રીતમ સ્વપ્નાનો વૈભવ; કશો ન આવે કામ.
 કર્મીરનું ધન કામ ન આવે, સાચું નાણું ચાલે;
 કહે પ્રીતમ હીરા માણેક મુકી, કોઢીને કોણુ ઝાલે.
 કોઢી તે સ સાર તણું મુખ, હારો હરીનું નામ;
 કહે પ્રીતમ પ્રીતી લે પ્રાણી સેહેજે સરશે કામ.
 કારજ થાશે ભવ દુઃખ જાશે, અનુભવ આંખ ઉધારશે;
 કહે પ્રીતમ સદગુરૂને સેવો, વસ્તુ જથારથ જઠરે.
 જઠરે ત્યારે જશે કલ્પના, માલ ધણો છે ધરમાં;

કહે પ્રીતમ ભટકણ સૌ ભાગે, ઝોળખ આ અવસરમા
 અવસર ચેતે તે નર ઉત્તમ, વળતી શીઠ વિચારે;
 કહે પ્રીતમ જો દાવ ન સમજે તો છતાં બાહુ હારે.
 હાર્યો તે હરી નામ સારો, માયા માંય વિગોતો;
 કહે પ્રીતમ પ્રપંચે પ્રાણી, પેટ ભરીને સુતો.
 પેટ ભર્યું પામરની પેઠે, પરમારથ નવ પ્રીછો;
 કહે પ્રીતમ કાયા તો ખોટો, અમર થવાને ઇચ્છો.
 અમર થાય ઇશ્વર ઝોળખતાં, તે સમજણ છે ન્યારી,
 કહે પ્રીતમ કહાએ શું ઝાંઝું, જોજે જીવ વિચારી.
 જીવવાનું જોખમ મોટું, મરવું ને અવતરવું;
 કહે પ્રીતમ કુળ્યાદને સંગે, લખ ચોરાશી કુંવું.
 લખ ચોરાશીનું દુઃખ દીરધ, દુર્મતિ શે ન દેખે;
 કહે પ્રીતમ નર નજરે આવે, પણ પશુને લેખે.
 પુરુષ ખરો પણ પશુનાં લક્ષણ, જીવ જતાવર જોયો;
 કહે પ્રીતમ તેને શું કહાએ, મિથ્યા દોશ ન દેવો;
 દુષણ દેવું જે કાંઈ કહેવું, માણસ હોય તે માને;
 કહે પ્રીતમ અજ્ઞાની એવો, કહું ધરે નહીં કાને.
 કાન ખરા પણ કશું ન સમજે, જેવું હોય તાબુત;
 કહે પ્રીતમ ચોરાશી ચાંત લાગ્યું, વળગ્યો વિષયા ભુત.
 વિષયભન વળગ્યો પ્રાણીને, તેને કાંઈ ન સૂઝે;
 કહે પ્રીતમ ખોખું ક્યાં બાધ, હાણ લાભ ના બુઝે.
 બજે નહીં જે હાણ લાભને, સ્વારથમાં સૌ બોયું;
 કહે પ્રીતમ અમરકાં ક્યાંથી, બી બાવળનું બોયું.

ચેતવણી ૨૧૦

શામાટે તું સુધ રહ્યો છે. અચેત પામર પ્રાણી,
 માયા ઉપર મોત ભમે છે, તેની ખબર ન જાણી;
 મહા મોટા ભેરાવર જોડા, કુટી નાંખ્યા કાળે,
 ક્ષણ માત્રમાં કુદી ભતા, સમુદ્ર તો એક ફાળે.
 જેને હાલે ધરતી ધુજે, આભ બાથથી ભરતા,
 જેની ધૂંકે પરવત ફાટે, તે નર દીઠા મરતા.

કુંભ કુંભે રાવણ દુર્યોધન, કાળજવર ને કંસ.
 ખમી પડ્યા તે ખોળ્યા ન જડિયા, જેમ અર્કના હંસ,
 મધુ સુદન છે નામ હરિનું કોઇનો મદ નવ રાખે;
 કાંકરાની પેઠે તેને ઝડપ કાઢાડી નાંખે.
 અરે બાપડા હવ અભાગી, શીદ ફરે છે કુલી,
 મિથ્યા રસમાં મોહી રહ્યા છે ભજન હરીનું બુલી.
 હરી હારો હારીને બંડો કોડીમાં મન મોહું,
 કહે પ્રીતમ ચેતીલ્યો ચિત્તમાં, મરખે સરવસ ખોયું.

શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના જન્મની વધાઇનું.

ધોળ. ૧—૨૧૧

ધન્ય ધન્ય વસુદેવ દેવકી રાણી રે,
 જેને ઘેર પ્રગટ્યા સારંગપાણીરે;
 શ્રાવણ વદ અષ્ટમી બુધવાર રે,
 નક્ષત્ર રોહીણી અતિસાર રે.
 શુભ લગન સોળ ઘડી ગઈ રાત રે;
 દેવકીએ દીઠા વૈકુંઠ નાથ રે.
 કીરીટ મુગટ કુંડળ કંઠે હાર રે,
 ચતુર્ભુજ આયુધ ધરીયાં ચાર રે;
 લોચન અંબુજ પરમ આનંદ રે,
 મુખ સોહૈ સોળ કળાનો ચંદરે.
 જળહળ જળહળ રૂપ નિધાન રે,
 ધર્મ પિતાંબર વિદ્યુત સમાન રે;
 સોળ ચિન્હ જુગતે જુગલ જેના ચરણેરે,
 નવધન સુંદર શામળ વરણે રે.
 એવા હરી દીઠા તે આંતરજામી રે,
 અખળાતો અતિશે આનંદ પામી રે;
 જઘને જગાડ્યા પોતાના સ્વામી રે,
 વસુદેવે નિરખ્યા નાથ બહુ નામી રે.
 હૈઠામાં વાધ્યો હરખ અપાર રે,

પ્રગટ્યા ત્યાં જીગદાધાર રે;
 હવે નિશ્ચે કાજ તે આપણું થાય રે,
 પછી મુખે યોદ્યા રસીકવર રાય રે.
 તમે તપ કીધાં ને કૃણ પામ્યાં રે,
 હવે નિશ્ચે જાણજો દુઃખડાં વામ્યાં રે;
 રખે તમે શત્રુનો રાખતાં ત્રાસ રે,
 હવે કહું કંસાદિકનો નાશ રે,
 હજી એતું પાપ થવા દોને પુરૂં રે;
 એના માંહી કાંક છે અધુરૂં રે,
 શ્રીમુખ વચન વદે એમ વાલો રે,
 માટે મને ગોકુળીએ લઇ ચાલો રે.
 નંદજી જસોદાજીને દ્વાર રે;
 મારી જોગમાયાએ લીધો છે અવતાર રે,
 મને મુઠી તેને લાવો નિરધાર રે.
 વિલંબ ન કરશો એક લગાર રે,
 એટલું કહીને રૂપ સમાવ્યું રે;
 નાતું સ્વરૂપ તે નજરે આવ્યું રે.
 પ્રભુજીએ પુત્ર ભાવ પ્રગટાવ્યો રે,
 મનમાંહી માયાનો પ્રપંચ ફાવ્યો રે.
 વસુદેવ યોદ્યા તે વળતી વિચારી રે;
 લાવો લઈજઈ કુંવરને નારી રે,
 દેવકીજી કહે કુંવર કેમ દીજે રે,
 પરધેર દેતાં મન ના પતિજે રે,
 વસુદેવ કહે સાંભળો વાત રે;
 જો જાણું કંસ તો કરે ઉતપાત રે,
 વારંવાર વસુદેવ સમજાવે રે.
 પછે મુત આપતાં આંમુડાં આવે રે,
 વસુદેવ લઇ ચાલ્યા જોણીવાર રે;
 ભામીગર્ધ જીગગ ઉધડયાં દ્વાર રે,
 રાયના રક્ષણ હતા જેહરે,

ઘેને ધારણમાં ઘેર્યા છે તેહ રે,
 જેનો શીવ બ્રહ્મા ન પામે પાર રે;
 તેની ગતિ શું જાણે સસાર રે,
 ઝરમર ઝરમર વરસે મેહ રે,
 જીમનાંની તીરે આવ્યા વસુદેવ રે,
 પ્રીતે પ્રવેશ કરે જગમાં જેવા રે;
 ત્રિમપુર વાધ્યું ચરણોટક લેવા રે,
 લાલજીએ લાંબો ચરણ ત્યાં કીધો રે,
 વેહેની જીમનાજીએ માર્ગ દીધો રે,
 શેષે આવી છત્ર શારપર કાધું રે;
 તેને દયા આજ્ઞાને દર્શન દીધું રે,
 આનંદે આવ્યા નંદજીને દ્વાર રે.
 સૌ કાંઈ સતું ભુવન મોઝાર રે,
 સેજે સુતાં નાદાવશ નંદરાણી રે;
 તેણે સુતા જન્મી પણ નવ જાણી રે,
 જસોદાની સેજે મુક્યા જગ તાત રે
 તેની તો કાંઈએ ન જાણી વાતરે,
 વસુદેવે હરિની સ્તુત કીધો રે;
 કુંવર મૂકીને કુંવરો લાધી રે,
 વસુદેવ આવ્યા મથુ ાં મોઝાર રે,
 પ્રીતમના સ્વામીનો લે કોણ પાર રે.

ધોળ ૨—પદ ૨૧૨

છરે નંદજીનો કુંવર કોડામણો,
 મારા મનમાં રે વસીયા મહારાજ:

આજ આનંદ રંગ અતિથણોટક.

છરે ઘેર ઘેરથી સૌ ગોપિકા,
 સૌ સજની રે કાંઈ મુખગ સમાજ.

આજ

છરે મગગ ગાતાં રે માનની,
 આવે આનંદ રે નંદજીને દ્વાર.

આજ

છરે વાળ વાગેરે સોહામણાં;
 કુન ગાજેરે કાંઈ ગગનમોઝાર,

આજ

છરે તરીયા તોરણ બારણે,	
મણી મુક્તાનારે કાંઇ ચોક પુરાય.	આજઠ
છરે વિવાહથીરે રળીયામણ;	
સુખ શોભારે કાંઇ વર્ણવી ન જાય,	આજઠ
છરે અઠસઠ તીરથ આવીયાં,	
આવ્યા શંકરે ચતુરાનન દેવ.	આજઠ
છરે રિદ્ધિ સિદ્ધિ નવ નિધિ આવીયાં,	
કરે કમળારે પદપંકજ સેવ.	આજઠ
છરે નંદજીવું સદન સોહામણ;	
જ્યહાં પ્રગટ્યારે પુરુષોત્તમરાય.	આજઠ
છરે લીલા અખંડ અવનાશની,	
જન પ્રીતમરે પ્રેમે જશ ગાય.	આજઠ

ધોળ ૩—પદ ૨૧૩

છરે હરી લીલા રળીયામણી,	
મજવાજેરે કાંઇ રંગ વધાઈ;	હરીલીલા.
છરે સગુણ બ્રહ્મ પ્રભુ પ્રગટ્યા,	
સમિચ્છદાનંદરે સેવક સુખદાઈ;	હરીલીલા.
છરે જગત મંગળ જશ એહના,	
નીજ દાસનારે દુઃખડાંના જણ;	હરીલીલા.
છરે અજ ભવ અમર અહિપતિ,	
ગુણ ગાયરે કાંઇ નિગમ પુરાણ;	હરીલીલા.
છરે ભક્ત મનોરથ પૂરવા,	
ધરે ધર્મરે ઉત્તમ અવતાર;	હરીલીલા.
છરે પરમ ધર્મ પ્રિતે પાળવા,	
ઉતારવારે ભૂમિનો ભાર;	હરીલીલા.
જીગ દ્વાપર સુંદર સોભીતો,	
શુભ મુહૂર્તરે અનુકુળ ગ્રહ સાર;	હરીલીલા.
છરે શ્રાવણ માસ સોહામણો,	
વદ અષ્ટમીરે રોહીણી બુધવાર;	હરીલીલા.
છરે અર્ધ નિશાએ હરી આવીયા,	

વર્ત્યો જુગમાંરે કાંઈ જય જયકાર;	હરીલીલા.
છરે સોળ કળાએ શશી ઉઠીયો,	
ઢલ્યો ત્રિજુવનરે કેરો અધકાર;	હરીલીલા.
છરે ગોકુળ લીલા ગૌ લોકની,	
ગૌ ગોપીરે નીજ ધરનાં નિદાન;	હરીલીલા.
છરે વીરજા તેા જુમનાં જાણીએ,	
ગોવર્ધનરે શત સ્વર્ગ સમાન;	હરીલીલા.
છરે કલ્પવૃક્ષ દુમ વેલડી,	
સુર સુનિવરે કાંઈ મોર ચકોર;	હરીલીલા.
કહો પ્રીતમ પૂરણ પ્રેમસુ,	
નિત્ય નિરખેરે કાંઈ નંદ કિશોર;	હરીલીલા.

પદ ૨૧૪

સખી આજ આનંદ રંગ અંગમાં;	
નેહો નીરખ્યા શ્રી નંદ કિશોર,	આનંદ.
હરીને મસ્તક મુગટ સોહામણો;	
તેપર ચમકે છે ચંદ્રિકા મોર,	આનંદ.
હરીને લીલવટ તિલક કેસર તણું;	
બહુ કુંડળ ઝળકે છે કાન,	આનંદ.
નાકે નિર્મળ મોતી મકરા તણું;	
સુંદર લોચન કમળ સમાન,	આનંદ.
આપે અધર અરુણ પરવાળાંશા,	
મુખ સુંદર રૂપ રસાળ,	આનંદ.
કંઠે હીરા મોતીના રે હારડા;	
કળી કુમુદ ગુળ મણીમાળ,	આનંદ.
જુજ ભૂષણ રતન જડાવનાં;	
ચોંચી ચુદ્રિકા વેદ વિશાળ,	આનંદ.
નાભી અગમ ઉદર રેખા ત્રીવણી;	
કેડે કંઠારો મણિકૃત માળ,	આનંદ.
પગ પદ્મ પંકજ પાંખડી;	
નખ ચંદ્ર છટા છબો જોર,	આનંદ.

ઝમકે ઝાંઝર ધમકે છે ધુધરી;
 શબ્દ સંગીત નાદના ઠોર,   આનંદ.
 પેહર્યું પીતાંબર ઘુતી દામની;
 તન નવધન તરણ તમાલ,   આનંદ.
 સ્વામી પ્રીતમનાની શોભા ધણી;
 સદા સેવકનો પ્રાંતપાળ,   આનંદ રંગ અંગમાં.

પદ ૨૧૫

ભક્તિ એવી રે લાઘ એવી, તરશ્યાને પાણી રે જેવી;
 ભક્તિ જીગમાં કરે નર સોઈ, જાકે ધડપર શીશ ન હોઈ. ભક્તિ૦૧
 એક ચોર તે ચોરી કરે છે, ધર પૂઠળ ફેરા ફેરે છે;
 તેને પારકું ધનજ હરવું, એવું હરિ ચરણે ચિત્ત ધરવું. ભક્તિ૦૨
 એક શૂરો તે રણમાં લડે છે, ધડ જાતે ન પાછો ફેરે છે;
 એને સન્મુખપગલુ રે ભરવું, એવું હરિચરણે ચિત્ત ધરવું. ભક્તિ૦૩
 એક ગુણકા તે ગાન કરે છે, તે તો સોળે શણગાર ધરે છે;
 એને પારકું મનજ હરવું, એવું હરિ ચરણે ચિત્ત ધરવું. ભક્તિ૦૪
 એક સતી રે શણગાર કરેછે, તે તો અગ્નિમાં અંગ ધરેછે;
 એને અગતથકી નવ ડરવું, એવું હરિ ચરણે ચિત્ત ધરવું. ભક્તિ૦૫
 એક છોપ સાગરમાં રે રે'છે, તે તો ખાઈ નીર તજેછે;
 (તેને) એક સ્વાતિ બુદ્ધમન કરવું, એવું હરિચરણે ચિત્ત ધરવું. ભક્તિ૦૬
 કહો પ્રીતમ સંત સનેહી, જેણે ધરા રે મનુષા દેહી;
 તેણે આશમાન પરહરવું, એવું હરિ ચરણે ચિત્ત ધરવું. ભક્તિ૦૭

પદ ૨૧૬

જે રાજાવર રાસ બિહારી, મુદરનાપર વારી;
 કૃપાનિધાન કમળ ફળ લોચન, હુખમોચન મુખકારી. જે૦ ૧
 નટવર નાગર નવલ નાગરો, નિમજ જોત ઉગરી;
 શામ રામ સકળ ગુણ સુખજ, કોટિ કામ બાંસહારી. જે૦ ૨
 નંદાનંદ બ્રહ્મભાષનંદની, અદ્વૈત આનંદકારી;
 પ્રીતમ રૂપ હૃદમાં રાખો, ચરણકમળ ચિત્ત ધારી. જે૦ ૩

પદ ૨૧૭

કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહો વામુદેવ, હેત હૈયામાં આણી;

ગોપીવર ગોવર્દન ધારી, વૃંદાવન દધિનો દાણી. ૬૦ ૧
 પુત્ર ભાવે પ્રેમ લડાવે, નંદરાયની રાણી;
 નવલ કિશોર ચોર માખણનો, મીઠી મુખની વાણી. ૬૦ ૨
 વ્રજરજ અજ ઉમયાપતિ ઇચ્છે, પ્રીછે કોઈ એક પ્રાણી;
 પ્રીતમ પ્રેમ ધરી ભજ્ય ભાવે, સુંદરવર મુખખાણી. ૬૦ ૩

પદ ૨૧૮

ઉત્તમ હરિના શુભવાદ જોશે, મુણ્યા નહિ સ્નેહ ધરીને;
 તે પ્રાણીને પશુ બરાબર, જોએ જુગત કરીને. ઉત્તમ ૧
 મનુષ્ય દેહ ધરીને પાપી, ના ભજ્યો હોતે હરિને;
 કરમ કમાયો અથ અધાયો, હોંડયો ભાર ભરીને. ઉત્તમ ૨
 કહોં કદપાંતે આવ્યો અવસર, ના આવે દાવ ફરીને;
 પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરી, જા ભવસાગર તરીને. ઉત્તમ ૩

પદ ૨૧૯

શામળિયાનું સ્મરણ કરતાં, ભવનું બંધન છૂટે;
 હરિ હીરો જેને હાથે આવ્યો, તે કવચ અળગો કૂટે. શામ ૧
 આશા તૃષ્ણા લોભ અભિમાન, તેની ગાગર ફૂટે;
 પ્રભુનામ પારસનો પર્યંત, કો કાળે ના ખૂટે. શામ ૨
 નિર્લે થઇ નારાયણ ભજતાં, જમ ઇંકર નહિ લૂટે;
 પ્રીતમનો સ્વામી પ્રેમ સ્નેહી, તે શુ તાર ના તૂટે. શામ ૩

પદ ૨૨૦

રામ રામ નિજ નામ રટતાં, મટે તે મોહ ને માયા;
 તૃષ્ણા જળ સાચું જાણીને, પશુ પીવાને ધાયા. રામ ૧
 ધન જોખન તન જૂઠું જાણો, જ્યમ વાદળની છાયા;
 અખિલ બ્રહ્મનું સ્મરણ કરતાં, નિર્મળ થાયે કાયા. રામ ૨
 પુરણબ્રહ્મનું પ્રીત બંધાણી, તે નર લાલ કમાયા;
 કહે પ્રીતમ તે પાર ઉતર્યા, જેને હરિએ હાથે સાઘ્યા. રામ ૩

પદ ૨૨૧

હરી નામ લેતાં રે વિલંબ ના કીજ્યે રે, ટેક.
 સ્મરણ કરીએ શ્વાસોશ્વાસ;
 કાયાનો ભરોંસો રે કાંઈ કરવો નહી રે,

એક પળમાં પામે નાશ. હરી નામ. ૧

જગત વેહેવાર રે મેળો તીરથ તણે રે,
જે જેમ આબ્યું તે તેમ જાય;
રાખ્યું નથી રેહેતું રે કોઈ કેની વતી રે,
તેનો શોક કરે શું થાય? હરી નામ. ૨

સવારથ સુધી રે સૌ વળગી રહ્યું રે,
અંતે કામ નહી આવે કાંય;
ઉઠાસી તું રેહેજે રે આ સંસારથી રે,
જેમ મધુ રહે અપકવન માંય. હરી નામ. ૩

આજ કાલ માંહે રે ઊઠીને ચાલવું રે,
તન ધન ધામ તણ નિરધાર;
એવું ને વિચારી રે ચિત્તમાં ચેતજે રે,
પ્રીતમ પ્રભુ લજ વારંવાર. હરી નામ. ૪

પદ ૨૨૨

ફરી ફરી સુનખ્યા રે દેહ મળવો નથી રે, દેહ.
બીજા અનેક ધરણો આવતાર;

નરતન જુગતે રે જગમાં છે નહી રે;
જેમ કોઈ કેળ ફળે એકવાર. ફરી ફરી. ૧

કંકર પથ્થર રે બહુ વીધી ખોળતાં રે,
કોઈક હીરલો આબ્યો રે હાથ;

કહ્યું ન થવાને રે કોઈ આવી મળેરે,
ખોળાં રોખડીયાં વન સાથ. ફરી ફરી. ૨

સો હાથ દારી રે મેલે જો કુપમાં રે,
એ આંગળથી આવે બહાર;

એણીને રીતે રે જાય તન તાહરું રે,
પછી આવે ભવનો પાર. ફરી ફરી. ૩

ભમતાં ને ભમતાં રે ભાગેશ્યું મળ્યું રે,
ભવજળ તરવા કેરું નાવ;

પ્રીતમ વિચારી રે રૂઢીયામાં રાખજો રે,
હરી ગુરૂ ચરણે ભક્તિ ભાવ. ફરી ફરી. ૪

પદ ૨૨૩

પૂરવેને પુન્યે રે પામ્યો આ દેહડી રે. ટેક.

હરી ભજન વિના એણે જાય;

પાસેથી વઢાવોરે કાંઈ રહ્યો નહી રે;

તેને ધન ક્યાંથી ટાળે થાય. પૂરવેને. ૧

આન પાન માંહી રે ખોઈ સૌ સંપદા રે,

જ્યાં સુધી સુખ હતું સાસ;

જોગને કરતાં રે રોગ વધ્યો ધણે રે,

કોઈ કરે તેમ તપનો નાશ. પરવેને. ૨

માન ગુમાને રે જ્ઞાન તો રહે નહી રે,

નહી મધપાને લાજ લગાર;

લોભને કરતાં રે ધરમ રહે નહી રે,

ના રહે કુસંગ વિવેક વિચાર. પૂરવેને. ૩

સતસંગ કરીરે સાંસો ટાળજોરે, ફરી નહી આવેરે જોગ;

પ્રીતમ પ્રેમે રે રસ પાઈને પીછાએ રે;

રળી જાય જનમ મરણ ભય રોગ. પૂરવેને. ૪

પદ ૨૨૪

અતી છબી સારી રે શ્રી રણછોડ છાગાળા;

મુખપર વારી રે જાઈ કાનડ કાળા. ટેક.

પીળાં પીતાંબરને જરકસી જમા, ઓઢી ઉપરથી અમુલ્ય;

લટકે ને પટકે મન માઈ અટકે, જે લાગ્યા સમતુલ્ય;

ભવ દુઃખ ભજન રે ભગતના પ્રતિપાળા. અતી.

કેડે કદોરો કર કાં સાંકળાં, પોંચો આજુબંધ;

હેયે તે હીરા હાર હેયનો, મણી સાંકળી ગણુબંધ;

ઉપર ઓપેરે સુજાડુળ માળા. અતી.

મુસ્તક પાંચ કલગી તોરો, કુંડળ ઝગકે કાન;

ભાળે તીલક કેસરનું સોહો, શોભોછો ભીંને વાન;

આઘ અનાદિ રે રાજ ધણા રૂપાળા. અતી.

નખશીખ સુધી નંગ જડીત્ર, શોભીતા રાણગાર;

એવા પ્રભુજી મારા રૂઢીયામાં રેહેજો, ક્યા કરી આ વાર;

ફવને દુર્લભરે મેં નેણું ભરી ન્યાળ્યા. અતી.

એવા પ્રભુજીને અરજ કરું છું, વળી વધારજો પ્રીત;
પ્રીતમના સ્વામી અંતરજામી, દરશન દેજો નિત્ય નિત્ય;
પરસંત થઈને રે ઠાકોર ઠાકોરવાળા. અતીં

પદ ૨૨૫ રાગ વસંત.

માયા બ્રહ્મ હોરી ખેલીએ હો,
હો ખેલીએરી જાકો ન આર ને પાર, માયા. દેક.
બ્રહ્મ ચિદાનંદ આનંદ સિંધુ, જ્યાં નહી ઉદે ને અસ્ત; સાધુ.
એસે હરીકે એક રોમ પરસાવાડું આ વિશ્વ સમસ્ત. માયા.
સાગર તીર નીલ એક ટખકો, મિથ્યા માયા તેહ, સાધો.
તામે પયો પ્રતિબિંબ બ્રહ્મકોરી, ઇશ્વર ચૈતન્ય એહ. માયા.
ઇશ્વર માયાએ મળી ઉપજાયો, પ્રગટયો પુત્ર મહત્તત્વ, સાધો.
મહત્તત્વ તે અહંકાર ઉપાયોરી, તામસ રાજસ સત્વ, માયા.
તામસ કે પંચભૂત તન્માત્રા, રાજસ ઇંદ્રિ દેવ, સાધો.
સાત્વિકધી અંતઃકરણ ઉપાયોરી, જાકે ઉર અહંભેવ; માયા.
એ સખ મીલી ખેલ મચાચો, જક્ત ચઢાવ્યો ચાક; સાધો.
ઠાહુકો ખેલ હોતનહી પૂરોરી, રહેતઅધુરોઆલલાખ; માયા.
મુક્ત તાર મહી ઉલટ ચઢે જખહી, તખહી પાવે નીજ રૂપ,
પ્રીતમ સોઇ પરસપદ પાવેરી, દેત ન પડે ભવકૂપ; માયા.

પદ ૨૨૬ રાગ વસંત.

સોહં સંગ હોરી ખેલીએ હો,
હો ખેલીએરી સ્મરણ થાસ ઉંધાસ, સોહં સંગં
રહેણી કરણી કર દેસર કરુડી, સાધો સાધુ સંગ; સાધો
ગુરુ ગમ ધોલ લગાયો લગનશેરી, ચઢયા સોઇ ન ટળે રંખ;
ચિત ચંદન શુદ્ધ ભાવ અરગળ, ધર્મ ધ્વજા રે ફેરાયે; સાધો
વિવેક વિચાર સેવક સંગ લાજેરી, અવિધા જીય હરાયે; સોહં
ક્ષમા દયા કર ઝાંઝ મંજીરા, પ્રેમ પખાજ બળાય; સાધો
અંતર છાંડી નિરંતર ખેલોરી, આવાગમન મીટી જાય; સોહં
તુરત સુરતકી ભરી પીચકારી, જ્ઞાન ગુલાલ અખોર; સાધો
ધ્યાનકી ધુન મચાય નીશ દીનરી, તત્ત્વ ત્રીવેણી તીર; સોહં

ચૈતન્ય સાગર માંહી ઝીલતાં, શુદ્ધ સ્વરૂપ દેખાય; સાધો
પ્રીતમ બ્રહ્મ ચિદાનંદ ભેટેરી, ક્રમવા પરમ પદ પાય. સોહં

ચૈતવણી પદ ૨૨૭

હીરા મોતી નામ હરીતું પથ્થર ખીજી વાતો,
કહે પ્રીતમ અગજળ દેખીને રખે તું પીવા ધાતો.
ધાયા તેં તો ધૂળ કમાયા ઠાઠા થઇ દંડાયા;
કહે પ્રીતમ માયાના મુશળે ખૂબ તરેહ ખંડાયા.
ખંડાયા તે ખોજ્યા ન જડીયા આટો થઈને ઉડ્યા,
કહે પ્રીતમ સંસાર સિંધુમાં બહુવાર તે બુડ્યા;
બુડ્યા તેને કોણ બચાવે આપે અવળા ચાલે;
કહે પ્રીતમ પોતાને હાથે ફાંસી ગળામાં ધાલે.
મોહ માયાના મોટા ફાંસા તે તોડ્યા કેમ તૂટે,
કહે પ્રીતમ હરી દયા કરે તો જગત જાળથી છૂટે.
કાળે કૂટ્યા ને જમડે લૂટ્યા ચોરાશીમાં પડીયા;
કહે પ્રીતમ અજ્ઞાની એવા આપે તે આથડીયા.
આથડતાને કોણ ઉગારે કર્મતણા કુટારો,
કહે પ્રીતમ સત્ગુરને સેવો એ તરવાનો આરો;
જ્ઞાન વિનાનો લેલો થઇને ન કરવાતું કંઈકું,
કહે પ્રીતમ અમૃત ઢાળીને ઝેર હળાહળ પીકું.
અમૃત તે ઉપદેશ ગુરનો ઝેર અવિદ્યા જાણો;
કહે પ્રીતમ પરમારથ મૂકી સ્વારથને શીઠ તાણો.

ચૈતવણી છંદ.

ચેત મન ચેત મન, ચાલવાની ચાલ છે,
કેડા મોરે સૌ કે ચાલે, કોણ બુઢા બાળ છે;
દિવસમાં ત્રણવાર તાકે, શીર સીંચાણો કાળ છે,
તેને ત્રસે સૌ કે કંપે, લલા લલાને ફાળ છે.
કાયાનો છે કાચો પાચો, ધરતી વસમો ઢાળ છે;
ધર ધંધામાં સૌ ગુંચવાયું, માયાની મંથ લાળ છે.
આજ માયા મીઠા લાગે, અતે તો જંજળ છે;
હાતરડાં ગળતાં તો સેહેલાં, વળતાં તો વિકરાળ છે.

અથ નામ મહિમા લીખ્યતે. પદ ૨૨૮

દુહા—રામ નામ અમુલ્ય રતન, જતન કરે જે કોય;
 સુખી રહે સંસારમાં, કોઇ દીન દુખી ન હોય. ૧
 રામ નામ શંકર જપે, ચતુરાનન અહિ રાય;
 રામનામ સમરૂ સદા, સદગુરૂ સંત પસાય. ૨

છંદ મોતીદામ.

એવું હરી નામ ઉચારે જેહ, સદા સુખ સાગર ઝીલે તેહ,
 મીઠું હરી નામ સુધાપે સાર, જપે તેના જપે કોટી વિકાર. ૧
 જેવો અધકારમાં આદિત્ય ભાસે, એવું કળીકાળમાં નામ પ્રકાશે;
 વિષયવ્યાળ કાળની જવાળાનલાગે, જેવું નામ લેતાં મહા અધભાગે.
 નામને આધારે રહું ત્રીલોક, જપે જીવ તેના ટળે સહુ શોક;
 ભારે ભવરોગ નિવારણ નામ, નાઠાને નિવાસ તથા વિશ્રામ.
 ભાગ્યાનો ભીરૂ નોધારાં આધાર, એવું હરીનામ શિરોમણી સાર;
 સંસાર સમુદ્ર તર્યાનું પોત, એવું હરી નામ અખંડ ઉદ્યોત.
 જેવું નામ શીતળ ચંદન છાંંધ, પ્રાણી પરિતાપ ન પામે કાંધ;
 એવું હરી આનંદકંદ સ્વરૂપ, મટાડે અમંગળ મંગળ રૂપ.
 અંતસમે નામ ઉચારે જેહ, સેહેજે મન દુઃખ ન પામે તેહ;
 પીત્રી દેવ ગ્રહ ન પાડે કોય, જેને હરી નામ રૂદેમાં હોય.
 નામ તથા મહિમા કહ્યો નવ જાય, જેને વેદશાસ્ત્ર નિરંતર યાય;
 ગોકોટી આપે ગંગામાં દાન, ન આવે ગોવિંદના નામ સમાન.
 કરે જમ મુરસરી તીરે હજાર, નાવે હરી નામને તુલ્ય ભાર;
 ખણાવે વાપી કુપ તડાગ; નાવે હરી નામને સહસ્રમે ભાગ.
 આપે ભૂમી હેમ કન્યાનાં દાન, ન આવે ગોવિંદના નામ સમાન;
 કરે તપ તીરથ વ્રત અનેક, નાવે હરી નામને તુલ્ય રેખ.
 એવું હરી નામ અપરંપાર, જાણે મોટા મુનિ જે જાણુનહાર;
 અધમ ઉદ્ધારણ નિર્મળ નામ, પતીતોને આપે અવિચળ ધામ.
 અજમેળનામ પોકાર્યો પાપી, જાણે સર્વ જક્ત મહામુક્તિ આપી;
 પીડાયો ગજરાજ પોકાર્યો નામ, ટાળ્યું તેનું સંકટ સુદર શામ.
 જાણે અજાણે ઉચારણ કીધું, તેનું જમદૂતે નામ ન લીધું;
 દીનકરનંદ કહે પશુ પાકી, રખે હરીનામ લેતાં જોત ઝાંખી.

ગુણકાના અવગુણસામું નજેયું, તેહું ધર્મરાજએ પાનીયું બોયું;
 પ્રહલાદે પ્રેમે લીધું હરી નામ, ટાળ્યો હિરણ્યાકંસ કેરો ઠામ.
 ધ્રુવજી આકાશે જપે નિરધાર, મધ્ય લોક માંહી જપે ત્રિપુરાર;
 પાતાળમાં નામ જપે નિત્ય શેષ, ભૂમીતણે ભાર ન લાગે લેશ.
 પીંડ બ્રહ્માંડમાં રહ્યો રણુકાર, નામે કરી શોભે સઉ સંસાર;
 હરી ગુરૂ રાધા ગોવિંદ નામ, નારાયણ કેશવ સીતારામ.
 જેનાં નામ રૂપ અનંત અપાર, જેના ગુણ પાવન પરમ ઉદાર;
 જેના ચરણામૃત કેરું નીરઃ ધરે શીર શંકર મહામુનિ ધીર.
 એવું ચરણામૃત પીએ જે પ્રાણી, વસે વૈકુંઠ અભયપદ જાણી;
 સુધાદિક ચંદન તુલસી સાર, શાળીઆમ શીલ્યાને શંખ ઉદાર.
 ઘંટાનાદ ત્રાંબા પાત્ર શુભ સાર, એવું ચરણામૃત અષ્ટપ્રકાર;
 પીએ દૃઢ હોય પ્રકાશ અપાર, મહિમા જાણે ઉમા ત્રિપુરાર.
 જાણે ભક્ત ઉદ્ધવ બ્રહ્મકૃમાર, જપે નામ નરસૈયો વારંવાર;
 જેને ચારાચન્દ્ર શોભે અંગ છાપ, તેને કાંઈકાળે ન પરસેપાપ.
 માળા મુદ્રા બન્ને ધરે નર જેહું, કરે સર્વ ભુવન પવિત્રજ તેહું;
 ધરે જે દ્વાદશ તિલક વિશાળ, તેને ભાવે બેરે ભક્ત પ્રતિપાળ.
 હેને હરી મંદિર ચાલી જે જાય, તેને શત યજ્ઞતણું ફળ થાય;
 હેતે હરી મંદિર કરે સુધારે, તેનાં હરી કોટિક વિધન નિવારે.
 હેતે હરી મંદિર કરે જે દીપ, તેતો વાસ પામે સદાય સમીપ;
 કરે હરી મંદિરમાં કીરતન, તેને બ્રહ્માદીક કહે ધન્ય ધન્ય.
 કથા કરે હરી મંદિર મેઝાર, પામે શત ઈંદ્રતણું સુખ સાર;
 હેતે હરી મંદિર કરે જે ચિત્ર, તેતો નર પામે વિજૃંભિત વિચિત્ર.
 હેતે હરી દ્વાર કરે ઈંદ્રવત, તેનો અવતાર કહાએ કૃત કૃત્ય;
 હરી અર્થ કરે અગાંઘ્યા બાળ, વસે હરી ચરણે કરી અનુરાગ.
 પ્રસાદ લઈ પુણ્ય ચઢાવે જે શીશ, તે તો ત્રિલોક તણો હોય ઇશ;
 પ્રસાદે પામે હરી દરશન, તેને હોય દેવ સમસ્ત પ્રસન્ન. રૂપ
 મધ્યાને ગાંધવ દરશન થાય, તેનાં બહુ જન્મ તણાં દુઃખ જાય;
 સંધ્યા સમ દરશન પામે જેહું, સે'જે સંસાર તરે નર તેહું. રદ
 ભાવે કરી પૂજે જે ભગવત દાસ, તે તો સદા પામે હરી પુરવાસ;
 એવું મહા દુલ્ભ સુંદર નામ, જાણે તેને બેસે નહીં કાંઈ દામ.

મુદ નર નીચને શુ દુઃખે ગાળ, પ્રભુ તણ કરે જે આળ પંખાળ;
પ્રીતમ પ્રેમે નામ જયો શ્રીરંગ, ધરી નિત્ય નેહ કરો સતસંગ.
કહો—સતસંગે સુખ ઉપજે, ભજના નંદ આનંદ;

સેહેજે સેહેજે સૌ ટળે, મોહ માયાના કંદ. ૧

કળી કેવળ કિર્તન કથા, પુન્ય ભજન હરીનામ;

ગુરુ ઇશ્વરની ઉપાસના, એ ઠરવાનો ઠામ. ૨

અથ જ્ઞાન ગીતા.

પ્રથમ પ્રશ્ન શ્રી ગુરુ સ્વામીજી, સર્વ ઘટ પૂરણ અંતર જામીજી.
કહું કરજોડી ચરણ શીર નામીજી, જન્મ મરણની ટાળો ખામીજી.

ઢાળ.

જન્મ મરણની ખામી ટાળો, ભાળો કરણા દૃષ્ટે કરી;
દ્યાસિંધુ દીનજીધુ, ભક્ત હેતે નર દેહ ધરી. ૨

કોમળ વચન રસાળ રૂઠાં, સાંભળતાં સુખ લીજીએ;
કૃપારૂપ સ્વરૂપ શીતળ, ચરણ કમળ ચિત્ત દીજીએ. ૩

ચરણ અંબુજ રૂપી નિરલે નૌકા, શુદ્ધ વિચારે સંગ જે કરે;
ઊંચ નીચ ને વરણ આવરણ, આશ્રય તે ભવ નિધિતરે. ૪

અજ્ઞાન તિમિરને ટાળવા, ગુરુ વચન તે રવિ રૂપ;
અંતર અશુ અનંત પ્રમટે, પડે નહી ભવ કૂપ. ૫

ના જાણે તેનાં પાપ પૂરણ, પછી પસ્તાશે ફરી;
ગુરુ વચન વિદ્યાસ નહી જેને, અવિદ્યાએ તેની દેહ ધરી. ૬

હરી ગુરુ સંતનો મોટો મહિમા, મુઠમાંત નર નવ લહે;
અર્કને જેમ ઉલુક ન માને, રીસાવ્યો નીશ દીન રહે. ૭

દોષે કરી ઢોળે નહી, આંખ્યો ખરી પણ અંધ;
અવણ ખરા પણ સાંભળે નહી, રસના ખરી પણ રૂંધ. ૮

નાક છે પણ નથી જાણો, જે વારે વારે હરી વિસરે;
પરમ સુખને પરહરીને, કુંભીપાક કબુલ કરે. ૯

હસ્ત છે પણ નથી જેવા, સેવા શુભ નવ આદરે;
ચરણ છે પણ નથી સરખા, સતસંગે નવ સંચરે. ૧૦

નર દેહ ધરી ધન્ય તેહની કહીએ, જે રહે પરમ પવિત્ર;
અવણ તેના મુદ્દલ કહીએ, જે સાંભળે હરીનાં ચરીત્ર. ૧૧

- નયણાં નિર્મળ કહીએ તેહનાં, જે નીરએ હરીતું નુર;
રાગ દ્રેષ ન રાખે કોઇશુ, ભાવે એક ભરપૂર. ૧૨
- જીવે તો ધન્ય તેહની જાણે, જે હરીનો જાપ;
આજપંપાજ ન ઊચરે, પરહરે જૂઠું પાપ. ૧૩
- કૃતારથ કર કહીએ તેહના, જે સેવા શુભ કર્મ આચરે;
પાય તેહના પવિત્ર કહીએ, જે પ્રકર્યા પ્રભુની કરે. ૧૪
- આઘ મધ્ય અંત એક હરીગુરૂ, અન્ય પદારથ સત્ય નહી;
એવું જાણી પ્રભુ શરણ આવ્યો, અસેવાન દાંજે સહી. ૧૫
- પ્રેમે પૂછું પાણુ જોડી, જે મને સંશય ઉપન્યો,
મહારાજ નિશ્ચે કરી કીજે, નીચેડા નામ રૂપનો. ૧૬
- જીવ તે શું ઇશ્વર તે શું, માયા તે શું જગ માંય;
કેમ થયું એ કર્યા કોણે, સમજાવો સુખ થાય. ૧૭
- સંશય સર્વે સમે સિદ્ધાંતે, એવો ઉત્તર આપીએ;
કહે પ્રીતમ કરુણા કરીને, અસ્થીર મન સ્થીર થાપીએ. ૧૮

વિશ્રામ.

સદગુરૂ જોડ્યા પુરણ પ્રીતેજી, જે તે પૂછ્યું રૂડી રીતેજી;
દૃષ્ટ પદારથ સર્વ અનીત્યેજી, આઘ અનાઘ એક હરી સત્યજી.

ઢાળ.

- આઘ સનાતન એક હરી સત્ય, અખંડીત અવિનાશ;
વિશ્વમાંહી રહ્યો વ્યાપી, જેની નહી ઉત્પત્તિ નાશ. ૨૦
- શુદ્ધ ચૈતન્ય સાખસમરસ, બ્રહ્મસાગર રહ્યો ભરી;
મધ્યે માયા અણુ છતી, તે અજ્ઞાને કદપી કરી; ૨૧
- વાંઝણીને જેમ કુંવર કદપ્યો, ઇંદુ અમાંસે જોય;
ગગનમાં જેમ કુસુમ કદપીત, ગાંધર્વ નગર ન હોય. ૨૨
- ધુમરનાં જેમ ધામ કદપીત, સસ્સા સિંગ કદપીત સહી;
અધ્યારૂપ ઉપવાદ માટે, થયા વિના ફીટે નહી. ૨૩
- માટે સહુ માંડીને કહીએ, થયું તેનો થાપ;
જ્ઞાન વિવેક વિચારી જોતાં, એક આપો આપ. ૨૪
- લોહને જડરૂપ જાણો, ચેતન થાય ચમક વડે;
કંઈ અરીસો અર્ક જોગે, અણુ ઇન્દ્રિયો અગ્નિ પડે. ૨૫

સાગરમાં જેમ લીલ પ્રગટી, કિંચિત કહેવા માત્ર;
 તે તણે વિસ્તાર વધ્યો, થઇ જોયાની જાત્ર. ૨૬
 માયા અન્યાકૃત શુદ્ધ તમો ગુણ, પ્રલય અવસ્થા જેહ;
 તે મધ્યે પડ્યું પ્રતિબિંબ બ્રહ્મનું, ઇશ્વર ચૈતન્ય તેહ. ૨૭
 અહંતાઉં અનેક રૂપે, ઇશ્વરનો મોહ અહંકાર;
 પ્રીતમ એણીપેર વૃદ્ધિ પામ્યું, પુરૂષ પ્રકૃત સાર. ૨૮

વિશ્રામ.

મુખ માયા એમ જાણોવિસ્તારજી, ઇશ્વર સંતેજળપામી અપારજી;
 એકમાયા થઇ પંચ પ્રકારજી, શબ્દ સ્પર્શ રૂપ રસ ગંધ સારજી. ૨૯

દાળ.

એ પંચે મહાભૂત પ્રગટયાં, અને છટ્ટો શુદ્ધ રજો ગુણ રહ્યો;
 હિરણ્ય ગર્ભ વપુ સૂત્ર આત્મા, સ્થિતિ અવસ્થાએ સ્થિર થયો. ૩૦
 શબ્દ વૃદ્ધિ પામ્યો વિશેષે, તેનું થયું આકાશ;
 સ્પર્શ વૃદ્ધિ પામ્યો વિશેષે, હવો પવન પ્રકાશ. ૩૧
 રૂપ વૃદ્ધિ પામ્યું વિશેષે, તેનું હવું તતક્ષણ તેજ;
 રસ વૃદ્ધિ પામ્યો વિશેષે, તેનું હવું ઉદક એજ. ૩૨
 ગંધ વૃદ્ધિ પામ્યો વિશેષે, તેની હવી અવની એહ;
 એ પંચનાં પચીશ પ્રગટયાં, સેજસેજ થયાં તેહ. ૩૩
 સ્થાવર જંગમ થઇ સૃષ્ટિ, નાના મોટા ધાર;
 ઇચ્છા ઉત્પત્તિ શુદ્ધ સાત્વિક, વિદ્ય ને વૈરાટ. ૩૪
 એ ઇશ્વરનું અંગ કહીએ, શીશ સમ્રાજે ભુવન;
 ભાર અઢાર રોમાવલી, રવી શશી તે લોચન. ૩૫
 દશ દિશા તે અવણ એહના, મહા પવન નાસા વહે;
 જમણે કર વિબ્ધ હાથે શીવજી, રૂદે ચતુરાનન રહે. ૩૬
 સાત સમુદ્ર ઉદર એનું, વદન વન્દિ વિશાળ;
 પાહાડ પર્વત અસ્ત એનાં, પાય સમ પીયાલ. ૩૭
 ઇશ્વર અંશ તે જીવ જાણો, સાગર બિંદુ જોય;
 તણુખા દીપ મશાલ લાડકા, સિત્ત અગ્નિ ન હોય. ૩૮
 ભુગતા જીવ ઇશ્વર રૂળ દાતા, શુભ અશુભ અનુસાર;
 અવિદ્યા માયાને સંગે, ભમે ભવ મોઝાર. ૩૯

કાયા કેરો જોર જમ્યો, જુગત જણે તેહની;
પ્રીતમ પ્રીછે જાંત ભાગે, ટળે ખડખડ દેહની.

૪૦

વિશ્રામ.

સાંભળો સ્વામી અરજ અમારીજ,
વચન તમારાં કલ્યાણકારીજ;
વાત બ્રહ્માંડની કહી વિસ્તારીજ,
આ કાયાનો ભેદ બધો ભારીજ.

૪૧

ઠાળ.

ભેદ ભારી કાયા કેરો, કોય સમજી નવ શકે;
બાહ્ય દૃષ્ટિ સર્વની પણ, ભાળે નહીં ભીતર વિશે.

૪૨

કોણ સંકલ્પ કરે ઘટમાં, જીવ તરફ કોને વિશે;
કોણ અવસ્થા ભોગવેને, જન્મ મરણ કોને હશે.

૪૩

તમો વિના સંશય એ ટળે નહીં, સ્વામી શરણે આવીયો
કૃપા કરીને કહો મુજને, સાંભળવા સન્મુખ રહ્યો.

૪૪

દયા કરી ગુરુ દેવ બોલ્યા, સાંભળ શુદ્ધ ચિત્તે કરી;
પૂછ્યાનો પરિઉત્તર કહીએ, રાખે જે રૂઢીએ ધરી.

૪૫

આઘ બ્રહ્માએ કરી સૃષ્ટિ, તેને આત્મદૃષ્ટિ ઉપજે;
કોય મોહ પામે નહીં, ભાવે કરી હરીને ભજે.

૪૬

કોણ મરે કોણ અવતરે, કોણ ધરે નાના દેહ;
માયાનો પ્રપંચ ન પીડે, સંસારશુ નહીં સ્નેહ.

૪૭

વિરંચીએ મન વિચાર્યું, ઉપાય એક એવો કરો;
દશ ઇંદ્રીનાં દ્વાર અવળાં, વિષય રસ તેમાં ધરો.

૪૮

ત્યારે સર્વ બૂલ્યું ભેદ માંહી, ભીતર કોઈ ભાળે નહીં;
માટે દૃષ્ટિ બાહ્ય સર્વની, અવિદ્યાએ અટકી રહી.

૪૯

સંકલ્પ વિકલ્પ ધર્મ મનનો, ભોગ કારણ બહુ કરે;
શુધા પીપાસા પ્રાણને, તે પોતાનો અર્થ આચરે.

૫૦

ખાય પીએ જે ભક્ષ ભોજન, વાયુ વિશેષ વિધિ કરે;
પાંચ મળીને પંડ પોષે, સમજ્યાથી કારજ સરે.

૫૧

ગગનનો ભાગ જાય ગગને, પવનનો પવને મળે;
તેજનો તે લેજ માંહી, જળનો ભાગ જળમાં ભળે.

૫૨

કઠણ ભાગ મળે અવની કેરો, અંગથી અળગો રહે;
કોણને દૃષ્ટાંતે કરી, જેમ કુચા રસ ન્યારો લહે. ૫૩
તામસનાં પંચભૂત માત્રા, રજોની ઇંદ્રી થાય;
ચાર અંતઃકરણ સત્વગુણનાં, એ તત્ત્વ ચોવીશ કે'વાય. ૫૪
તત્ત્વ ચોવીશનું સ્થૂળ થયું, પચીશમી માયા જેહ;
છવીશમો એ શુદ્ધ ચેતન્ય, પ્રીતમ પ્રીછે તેહ. ૫૫

વિશ્રામ.

સાંભળશિષ્યનું મુરત ધરીનેછ, કહીએ જથારથ બુગતકરીનેછ;
જે સમજે ભવ ભય તરીનેછ, ત્રીપુટી વર્ણત બાણ હરીનેછ.

ઢાળ.

તેહનું વર્ણન કરીને કહીએ, ત્રીપુટીપર અવિનાશ;
અચળ અમળ અખંડ અદ્વૈત, પરમ જ્યોત પ્રકાશ. ૫૭
સુખનું સુખ સિદ્ધાંત સૌનું, સમજે સંત સધીર;
દેહ ભાવ ભાસે નહી, આપે તે આત્મ શરીર. ૫૮
ત્રીપુટી તજતાં જથારથ દીસે, જેમ છે તેમ લેહેવાય;
ભિન્ન ભિન્ન ભાસે છે બહુધા, સમજે સમરસ થાય. ૬૬
શ્રવણ ઇંદ્રી શબ્દ વિશે, દીગ દેવ કહેવાય;
ત્રિધા ચેતન્ય ત્રિધા વૃત્તિ, ત્રિગુણ છે તે માંય. ૫૦
ત્વચા ઇંદ્રી વિશે સ્પર્શ, માસ્ત દેવ કહેવાય;
ત્રીધા ચેતન્ય ત્રિધા વૃત્તિ, ત્રિગુણ છે તે માંય. ૬૧
નેત્ર ઇંદ્રી રૂપ વિશે, સૂરજ દેવ કહેવાય; ત્રીધા ચૈં ૬૨
જીભ ઇંદ્રી રસ વિશે, વરુણ દેવ કહેવાય; ત્રીધા ચૈં ૬૩
નાસા ઇંદ્રી ગંધ વિશે, પૃથ્વી દેવ કહેવાય; ત્રીધા ચૈં ૬૪
વદન ઇંદ્રી વિશે વાણી, વાંદ દેવ કહેવાય; ત્રિધા ચૈં ૬૫
પાણુ ઇંદ્રી વિશે કારજ, ઇંદ્ર દેવ કહેવાય; ત્રિધા ચૈં ૬૬
ચરણ ઇંદ્રી વિશે ચલવો, વિષ્ણુ દેવ કહેવાય; ત્રિધા ચૈં ૬૭
પાયુ ઇંદ્રી વિશે આનંદ, પ્રજસ દેવ કહેવાય; ત્રિધા ચૈં ૬૮
ઉપસ્ત ઇંદ્રી વિશે ક્રિયા, યમ દેવ કહેવાય; ત્રિધા ચૈં ૬૯
મન ઇંદ્રી વિશે વિકલ્પ, ચંદ્ર દેવ કહેવાય;
ચેતન્યને અભ્યાસે ભાસે, સમજે શંસય પળાય. ૭૫

બુદ્ધિ ઇંદ્રી નિશ્ચે વિશે, બ્રહ્મા દેવ કહેવાય; ચૈતન્યને ૭૧
ચિત્ત ઇંદ્રી વિશે ચિતવન, વાસુદેવ કહેવાય; ચૈતન્યને. ૭૨
અહંકાર ઇંદ્રી ગર્વ વિશે, રૂદ્ર દેવ કહેવાય; ચૈતન્યને. ૭૩
ચૈદ ઇંદ્રી ચૈદ વિષય, ચૈદ દેવ કહેવાય;
અથ અનેકમાં સાખ એહુની, વેદશાસ્ત્ર સૌ ગાય. ૭૪
જ્ઞાન વિવેકે વિચારી જોતાં; ઉપજે નહી દુઃખ દ્વંદ્વ;
પ્રીતમ કહીએ કમળની ગત્ય, પ્રગટે પરમાનંદ. ૭૫

વિશ્રામ.

કાયા કમળનો કહું વિસ્તારણ, જે જાણેથી હોય નિસ્તારણ
પ્રીતે આવે ભવનો પારણ, ગુરૂ ગમે કરીએ વસ્તુવિચારણ. ૭૬
દાળ.

વસ્તુ વિચાર કરીને જોતાં, ટળે ત્રીવીધી તાપ;
અનલે આનંદ અધિક પ્રગટે, આવે મુખ અમાપ. ૭૭
મુળ દ્વાર દળ ચાર પાંખડી, દેવ ગણેશનો વાસ;
ખટસે નિત્ય અજપા ઉઠે, સદૃશ જોત્ય પ્રકાશ. ૭૮
લિંગ ચક્ર કંજ ખટ પાંખડી, તેમાં બ્રહ્મા આપ;
જગમગ જગમગ જ્યોત જેની, ખટ સહસ્ર થાય જાપ. ૭૯
મણિપુરક નાભિ કમળ દળ દશ, ત્યાં વિષ્ણુ વાસ;
અજપા ખટ સહસ્ર નિત્યે, પુરણ જોત્ય પ્રકાશ. ૮૦
દ્વંદ્વ અનાહત રહે સદાશિવ, કમળ દ્વાદશ પત્ર;
ન્યોતિરૂપ સ્વરૂપ મુદર, અજપા ખટ સહસ્ર. ૮૧
કંઠ વિશુદ્ધ પોડશ પાંખડી, છવ રૂપ ત્યાં જોય;
સહસ્ર અજપા થાય નિત્યે, સહસ્ર ગુરૂ સંગ હોય. ૮૨
અગ્નિ ચક્ર બ્રુ મધ્યે ભણીએ, દ્વીદળ અંબુ આકાર;
શુદ્ધ ચૈતન્ય જોત્ય નિર્મળ, સહસ્ર અજપા સાર. ૮૩
સીશ કમળ દળ સહસ્ર કેરું, ધુની અનાહત હોય;
બ્રહ્મરૂપનો ભેદ ભારી, જાણે જોગી કોય. ૮૪
તત્ત્વમસી તુરીયાપદ કહીએ, ગુણ માયા અવસ્થા રહીત;
જામત સ્વપ્ન મુપૃત્તીતે, વાસના લિંગ સહિત. ૮૫
જામત જાણે નેત્ર વાસો, સ્થૂળ સોગ વિદ્યાભિમાન;

દીઠું વિચાર્યું સાંભળ્યું, સ્ફુરે સુપન નિદાન. ૮૬
 સ્વપ્ન અવસ્થા કંઠ વાસો, ભાસે મિથ્યા ભોગ;
 ચૈતન્ય તૈજસ અભિમાની, લીંગ શરીરને ભોગ. ૮૭
 સુષુપ્તીમાં સમે વૃત્તી, હદામાં હોય લીન;
 આનંદ ભોગતાં પ્રાગ્નન ભોક્તા, સહજાનંદ સુખ ચેન. ૮૮
 ઇશ્વર ચૈતન્ય પ્રાગ્નન એકતા પ્રલે સુષુપ્તી એક;
 સત્તાત્મા તૈજસ એકતા, ક્રિયા સિન્ન વિવેક; ૮૯
 વિદ્યાભિમાની વિદ્યાનર ચૈતન્ય, એને એકતા ભેદ;
 પ્રીતમ પ્રીતે રૂપ પોતાનું, તો હરીમું એક રસ હોય. ૯૦

વિશ્રામ.

સમજે સરખો એક રસ બહોળ; વેદ વચન તે સત્ય પ્રમાણ; ૯૧
 એ અનુભવ તે ઉરમાં આણે; મુક્ત થઇને મહારસ માણે.

ઢાળ.

મુક્ત થઇને માણે મહાસુખ, મુક મિથ્યા માન; ૯૨
 હું મારું દૃઢેથી તજતાં, થઇએ બ્રહ્મ સમાન.
 ગર્વે ઘણા નર ગયા અધર્મીય, હુબ્યા ભવ સંસાર;
 કુશળ ઇચ્છો આપણું, તો મુકો માન અહંકાર. ૯૩
 સમજ્યાનું સિદ્ધાંત એ છે, જે ટાળવું તિમિર અજ્ઞાન;
 શત્રુ બીજા છે ઘણા, પણ નહી ગર્વ સમાન. ૯૪
 કોઇ કહેશે જે કહું હમણાં, જોડીને એ જુક્ત;
 આગે અનેક સમજ્યા તે બોલ્યા, મોટા છવન્મુક્ત. ૯૫
 શબ્દ વિચારી જોશે જે જન, સમજીને ગ્રેહોશે સાર;
 ઊંચ નીચનો નથી અંતર, પ્રીતે પામે પાર. ૯૬
 થોડા માંહી ઘણું કહું છે, સમજે સરખો કામ;
 શ્રી ગુરુ ચરણ સરોજ ભજતાં, પામે મન વિશ્રામ. ૯૭
 ગુરુ કૃપા વિના ન હોય જથારથ, જો કરે કોટિ ઉપાય;
 ફરી ફરી અટકે આવરણમાં, છવદયા નવ જાય. ૯૮
 કૃપા કરે ગુરુદેવ દયા નિર્મલ, તો ભવ ભટકણ ભાગે;
 આ સંસાર અર્જુન દુઃખાચર, તરતાં વાર ન લાગે. ૯૯
 આપ બળે કેમ સિંહુ તરીકે, નિરલે નોકા સાથ.

મેહેનત મમતા ટળે તેહની, મળે પારસ મણી હાથ. ૧૦૦
 એમ મહામણી જ્ઞાન ગીતા, જ્ઞાન ગુણ ભંડાર;
 મુરત ધરીને સાંભળે તો, ટળે દુઃખ સંસાર. ૧૦૧
 પય સાકર પુરણ પીવે તે, પ્રેમે થાયે પુષ્ટ;
 તેજ પય પત્રગ પીવે તો, હોય ગરલ ઉત્કૃષ્ટ. ૧૦૨
 માટે મન વિચારી લીજે, સમજ્યાનો છે અરથ;
 શ્રદ્ધાવંતને રનેહું કહીએ, ગ્રેહશે તે સમરથ. ૧૦૩
 જિજ્ઞાસુને જીગતે કહીએ, આણી હરખ અપાર;
 અણ અધિકારી સાંભળે તો, વાધે દોષ વિકાર. ૧૦૪
 હરિગુરુ સંતનાં હોય ભક્તિ, અથવા નર કેહેનાર;
 તેને એ ભણવું સાંભળવું, પામે પદ નિરધાર. ૧૦૫
 હરીગુરુ સંત પ્રસાદે પામ્યો, પ્રીતમ પરમ આનંદ;
 કૃત કૃત્ય ધન્ય ધન્ય થયો તે, કૃપા ગુરુ એવિંદ. ૧૦૬
 સંદેસરમાં સાધુ સગે, દયા હરી ગુરુની ધર્મ;
 કુમળ લોચન કુંજ વિહારી, કૃપા દંટે ભાગ્યું સહી. ૧૦૭
 ગુરુ ચૈતન્ય સકળ વ્યાપક, ગુરુ વચને સાચું લહું;
 મન વાણીના પ્રેરક પોતે, ઉપજવું એવું લહું. ૧૦૮
 સંવત ૧૮૩૧ ના વરષે, અશાઠ વદ દ્વીતીયાદીન રવિવાર;
 જ્ઞાન ગીતા થઈ પૂરણ, પ્રીતમ પરમપદ સાર. ૧૦૯

તુલસીજીનો વિવાહ.

પદ ૨૨૯ રાગ ધોળ ૧.

ત્રીજીવન પાવન તુલસીજીનો વીવાહરે,
 પ્રેમી જનનો પ્રેમ તણે રસ પીવારે.
 શીવ ચતુરાનને ધાર્યું લગન વિચારીરે,
 કાર્તિક શુદ્ધ એકાદશી ઉત્તમ સારીરે.
 વર દન્યાને જોયા મળતા વિશેકરે,
 જેનાં રૂપ કર્મ ગુણ નામ અનેકરે.
 વર તો છેલ છબીલો શાળંગરામરે,
 કન્યા તે તો તુલસી નિર્મળ નામરે.
 જાનૈયા તો જીએ હરીના જનરે,

જેને તુલસી વર છે તન મન ધનરે.

પ્રીતમનો સ્વામી છે પુણ્યાનંદરે.

અખીલ લોકને ઉપજાવે આનંદરે.

પદ ૨૩૦ ધોળ બીજી.

વાલો ચઢયા વરઘોડલે રે, સુખ સાગર કલોલરે;

પાંચ પચીસ મળી પ્રેમદા રે, ગાય મગજ ને ધોળ રે. ૧

મુદર સાથેલા શોભતારે, વર વીકુલની જોડે રે;

ધ્રુવ અમરીષ પ્રહલાદજી રે, ભક્ત અનંત કરોડ રે. ૨

વાળાં વાળે રળીયામણાં રે, ગાળે નિગમ નગારાં રે;

રવી શશી જોઉં મશાલચી રે, મહિમા અગમ અપાર રે. ૩

બારે તે મેઘ કરે છાંટણાં રે, કરે ચમર પવન રે;

વિશ્વ વિચિત્ર રંગ વાડીઓ રે, શોભે ચૈાદ ભુવનરે. ૪

તત્વ ચોવીશને તોરણે રે, ચઢયા ચૈતન્ય જમરે;

પ્રીતમ સ્વરૂપને પ્રોછે તો રે, ટળે ત્રીવિધિ કર્મ રે. ૫

પદ ૨૩૧ ધોળ ૩ જી.

વરકન્યા તો મંડપમાં પધરાવ્યાં રે,

સચી સાવિત્રી મંગળ ગાવા આવ્યાં રે.

ત્રિવિ નારદ શુક સારદ વેદ ઉચારે રે,

પલક પલકમાં પ્રભુસુ પ્રેમ વધારે રે.

વરુધા વેદી કીધી છે શુભ સારરે,

રવિ શશી દીપક જગમગ જ્યોત અપાર રે.

સાતે સાગર કુંભ ભર્યા જળ પાણીરે,

પાંખા પવન કરે ઉર આનંદ આણીરે.

ચૈાદ માળની ચિતરાવી છે ચોરી રે,

ભાર અષ્ટાદશ ખુંપ વનસ્પતિ મોરી રે.

વિશ્વ ચરાચર અખંડ અંતર ભરી રે,

પ્રેમ સ્નેહી જન પ્રીતમનો સ્વામી રે.

પદ ૨૩૨ ધોળ ૪ થી.

મગન મંડળમાં અનહદ વાળાં વાગેરે,

મુંદરતાનો સાગર શામ બિરાજે રે.

તેણે દીસે રાજ ધણા રૂપાળા રે,
કંઠે આરોપી સુંદીર વરમાળા રે.
ત્રેમ તણે પટકુળે પાડી ગાંઠી રે,
ઓઢોતી ઉપરણી કેસર છાંટી રે.
વરકન્યાએ વરત્યાં મંગળ ચાર રે,
મુરનર મુનિવર બોલે જ્ય જ્યકાર રે.
વરકન્યાએ આરોગ્યો કંસારરે,
જેણે સરજ્યો આ સધળો સંસારરે.
અલબેલોણ ત્રેમે પરણી ઉઠ્યારે.
મંગળકારી મોતીડે મેહ ઉઠ્યારે;
પ્રીતમનો સ્વામીછે ત્રેમ સ્નેહીરે,
જીવન પધાર્યા લાલ લાડણી લેધરે;

પદ ૨૩૩ ધોળ પ મું.

વરકન્યાના દોરડીયા છોડાયરે,
જીવંતી જીથ મળીને મંગળ ગાયરે.
રાધા મોહન રમાડ્યાં રૂપાયેરે,
નેહે નીરખી હરખ ધણા છે દૈયરે.
તુળશી વિવાહ સાંભળશે જે ગાશેરે
માત પિતા કુળ તેનાં પાવન થાશેરે.
પતિત પાવન ગોપીવર ગુણ આમરે,
અધમ ઉદ્ધારણ જેનું નિર્મળ નામરે.
પ્રીતમના સ્વામીની શોભા સારીરે.
રસીયાજીના રૂપ તણી બલીહારીરે.

પદ ૨૩૪ ધોળ છકું.

આજ સખા અલબેલોણ ઘેર આવ્યારે.
ત્રેમધરીને મંદીરમાં પધરાવ્યારે.
રતન સિંહાસન આસન લેધ આપ્યાંરે
જન્મોજનમનાં સંકટ સધળાં કાપ્યાંરે.
ઓરડીયામાં દીવડીયા અજવાળો રે.
નેણાં બસી નંદકુંવરને ન્યાળોરે.

આંગણે મારે માતીચોક પુરાવોરે
 કેસર કુંમકુંમ છાંટણાં છાંટાવોરે,
 બારણે બારણે તોરણીયાં બંધાવોરે,
 અતી સુંદર મુગંધી સીંચાવોરે;
 પય પકવાન મંગાવ્યા મીઠા મેવારે,
 લેહેર તોરંગી લક્ષ્મીવરને લેવારે.
 અંગે મારે સોળે શણગાર સાડરે.
 અગર કપુરની આરતી ઉતાડરે,
 પ્રેમ સનેહી જન પ્રીતમનો સ્વામીરે,
 ઉર અંતરમાં વસીયા અતર જામીરે.

સાખીઓ.

ખળતું અંગ.

- અસંતને અડીએ નહી, અડકે ઉપજે સ્નાન;
 કહે પ્રીતમ તજ તેહને, શુકર.શ્યાન સમાન. ૧
- અસંત ઉરગથો નીચ હે, વાણી વિશે વિકાર;
 કહે પ્રીતમ સંગ દુષ્ટકે, જન્મે મરે બહુવાર. ૨
- અસંત અમંગળ આત્મા, કબહુ ન કરીએ સંગ;
 કહે પ્રીતમ સાધન ખડે, પડે ભજનમાં ભંગ. ૩
- વીખ ઘોળીને પીછાએ, પડીએ પાવક માંહી;
 કહે પ્રીતમ સાકુટ તણો, સંગ કરે સુખ નાંહી. ૪
- સીંહ બખો વસીયર પ્રસો, વીંછી વળગો અનંત;
 કહે પ્રીતમ સ્વપ્નાંતરે, મળશે નહી અસંત. ૫
- ચળી ઉપર સેજડી, ત્યાં સૂતે સુખ હોય;
 કહે પ્રીતમ કંટક તણો, સંગ ન કરશે કોય. ૬
- અસંત અવિદ્યા રૂપ હે, ઉપજાવે અજ્ઞાન;
 કહે પ્રીતમ સર્વે ભુલે, ભજન સ્મરણ તપ ધ્યાન. ૭
- દુષ્ટ તણો નહી દેહ દેશ, દુષ્ટકે નત્ર નવ હોય;
 પ્રીતમ દુષ્ટ સ્વભાવ હે, સંત કહે સખ કોઇ. ૮
- બાળકાંમે બહુ કહે, ખળકે ચરીત્ર અપાર;
 કહે પ્રીતમ અનુક્રમે, જાણે જાણનહાર. ૯

- બહુત કહે બગડે બુધી, રસના હોય ખુવાર;
કહે પ્રીતમ સંકેતમે, સમજે સમજણહાર. ૧૦
- લક્ષણ લખીને રાખીએ, સમજ બુજ કર પ્રીત;
કહે પ્રીતમ કહું કેટલું, રાખ રૂદે પરતીત. ૧૧
- મનથી મૂકી દીજીએ, તનસું નહી વેહેવાર;
કહે પ્રીતમ ન્યારો રહે, જયું જલ કમલ વિચાર. ૧૨
- સેખ દેખી ના ભુલીએ, સ્વાંગ ધરે સખ કોઈ;
કહે પ્રીતમ ચિત્ત શુદ્ધ હોય, સીદ્ધ કહાવે સોઈ. ૧૩
- ખીર તક બેઉ ચેત હે, સ્વાદ વિચાર વિવેક;
કહે પ્રીતમ પટંતરે, સંત અસંતકુ દેખ. ૧૪
- હંસ બગ દાઉ ઉજળે, ચારે ચિન્હ જણાય;
સોમણ સાખુ ધોઈએ, ગરધવ ગાય ન થાય. ૧૫
- કોયલ કૌવા એક રંગ હે, ભાષા ભિન્ન જણાય;
કહે પ્રીતમ સૂન શબ્દકું, સખ કોઈ મારન ધાય. ૧૬
- ઉદક અંન અસંતનું, ખાન પાન કરે જેહુ;
કહે પ્રીતમ સંશય નહી, પડે નરકમાં તેહુ. ૧૭
- દુષ્ટ સંગનો દોશ બહુ, શાસ્ત્ર પુરાણે સાખ;
કહે પ્રીતમ પ્રપંચ તજ, રામ નામ ચિત્ત રાખ. ૧૮

૨ નામ મહાત્મય.

- રામ નામ શંકર જપે, સ્મરણ અખંડ સમાધિ;
કહે પ્રીતમ મંગળ મહી ન મળે એક ઉપાધિ. ૧
- રામ નામ નિત્ય રટણ કરે, સનકાદિક શુક શેષ;
કહે પ્રીતમ સદગુર તણો, રામ નામ ઉપદેશ. ૨
- નામ નિરંતર લીજીએ, મૂકી માન ગુમાન;
કહે પ્રીતમ દુઝા મિટે, પ્રગટે પૂરણ જ્ઞાન. ૩
- રામ નામ રસના રટે, જે કો પરમ સુખણ;
કહે પ્રીતમ નામે તરે, પાણીમાં પાશાણ. ૪
- અધમ અજમેળ પાતકી, અતિ મતિમંદ ગમાર;
કહે પ્રીતમ હરી નામ તેં, સેહેજે પામે પાર. ૫
- નામ ઉચાર્યું ગજપતિ, સંકટમાં જેહી વાર;

- કહે પ્રીતમ એક પલકમેં, કાટે કષ્ટ અપાર. ૬
- ગુનકા સખ ગુન રહિત હે, અવગુણ કે ભંડાર; ૭
- કહે પ્રીતમ હરી નામતે, ઉતરી ગઈ ભવપાર. ૮
- રામ નામ જોગી જપે, તપે નહી ભવ તાપ; ૯
- કહે પ્રીતમ મન છતકે, જપે અજપા જપ. ૮
- નામ જરાજર કહુ નહી, તપ તીરથ વ્રત દાન; ૯
- કહે પ્રીતમ સાધન સખેં, નહી હરી નામ સમાન. ૯
- રામ નામ ચિંતામણિ, કલ્પદ્રુમ કામધેન; ૧૦
- કહે પ્રીતમ હરિ નામસેં, લગે રહે દીન રેન. ૧૦
- નામ મુધારસ જે પીએ, જન્મ મરણ ભય જાય; ૧૧
- કહે પ્રીતમ પ્રીતે રટે, અમર અભેપદ પાય. ૧૧
- નામ રામતેં અધિક હે, મહિમા અધિક અપાર; ૧૨
- કહે પ્રીતમ વીરલા લહે, જાકુ તત્વ વિચાર. ૧૨
- પર્વતમેં મેરુ બડા, તીરથ બડા કેદાર; ૧૩
- કહે પ્રીતમ સખ નામતેં, રામ નામ નીજ સાર. ૧૩
- રામનામ પારસમણિ, મન લોહા હોય હેમ; ૧૪
- કહે પ્રીતમ એક નામસેં, કરહુ નિરંતર પ્રેમ. ૧૪
- હરી હીરા હીરદે ધરો, માંદે મોહ અંધકાર; ૧૫
- પ્રીતમ રવિ પરમાતમા, પ્રગટે તેજ અપાર. ૧૫
- રામનામ હે મહામણિ, કાટે વિષય વિકાર; ૧૬
- કહે પ્રીતમ નીજ નામકી, જગમગ જ્યોત અપાર. ૧૬
- નામ તણી રચના સકળ, સમ્પદ્વીપ નવખંડ; ૧૭
- પ્રીતમ પસારા નામકા, સો ગાજે બ્રહ્માંડ. ૧૭
- નામ લીયે નામી મીલે, ઐસા નામ બળવંત; ૧૮
- પ્રીતમ સ્મરણ નામકે, ભયે શીરોમણિ સંત. ૧૮
- નિર્મળ નામ ઉચ્ચારતાં, ઉધડે નેન અનંત; ૧૯
- પ્રીતમ સ્વપદ પરસતાં, હોય પરમ સુખ શાંત. ૧૯
- એક નામ આધાર હે, નામ વિના નહી કાય; ૨૦
- પ્રીતમ નામ ઉચ્ચારતાં, છવ દળી બ્રહ્મ હોય. ૨૦
- નામ નગારાં ગડગડે, અનહદ આઠે પહોર;

કહે પ્રીતમ દીલ ના ડગે, રહે ઠોરકા ઠોર.	૨૧
નામ બરાબર કહુ નહી, જોગ જગન તપ દાન;	
કહે પ્રીતમ ભજ ભાવસુ, તણ દેહ અભિમાન.	૨૨
નામ સકળ સંસારમાં, વ્યાપક પીંડ બ્રહ્માંડ;	
કહે પ્રીતમ સત નામ હે, સસદ્રીપ નવ ખંડ.	૨૩
નામ સુધારસ જે પીચે, જન્મ મરણ ભય ભય;	
કહે પ્રીતમ સુખ સહજમાં, અભય અમર તે થાય.	૨૪
નામ રતન અમુલ્ય હે, દિલ દરિયા કે માંદી;	
કહે પ્રીતમ મરણવા લહે, દુઝ પાવે નાંદી.	૨૫
નામ દીપ ઉઘોત હે, મન મંદીર કે મધ્ય;	
કહે પ્રીતમ રઠ નામકું, પ્રગટે જ્ઞાન પ્રસીદ્ધ.	૨૬

૩ સંતમહાત્મકો અંગ.

સંત સમાગમ કીલએ, રૂદીએ રાખી ભાવ;	
કહે પ્રીતમ સંસારમાં, તરવાનું એ નાવ	૧
સેવા પૂજા સંતની, જે કરશે નર નાર;	
કહે પ્રીતમ આનંદમે, ઉતર ગયે ભવપાર.	૨
સંત વાસી વેકુંઠકે, ઉત્તર અવની મોઝાર;	
કહે પ્રીતમ પાવન કીયા, પાપરૂપ સંસાર.	૩
સંત સ્વરૂપ હે બ્રહ્મકો, એમાં નહી સંદેહ;	
કહે પ્રીતમ ઉપદેશકું, ધર્મો મનુષ્યકો દેહ.	૪
સંત બ્રહ્મકો હંસહે, બ્રહ્મ સરોવર વાસ;	
કહે પ્રીતમ મુક્તા યુગે, નિર્મળ નામ સુવાસ.	૫
સંત સમો સંસારમાં, નહી કોઈ પરમ દયાળ;	
કહે પ્રીતમ એક પલકમાં, નજરે કરે નિહાલ.	૬
સંત હરીકે લાડીલે, નિર્મળ બચન રસાળ;	
કહે પ્રીતમ નીજ જ્ઞાન દે, કાટે જમકી જાળ.	૭
સંત પ્રગટ પરમાત્મા, પુરણ પરમાનંદ;	
કહે પ્રીતમ મહીમા અંગમાં, જાણે નહી મતિમંદ.	૮
સંત બ્રહ્મકો તેજ હે, પુરણ જ્યોત પ્રકાશ;	
કહે પ્રીતમ માયા તીમર, તતક્ષણ હોયે નાશ.	૯

- સંત સચુષ્ણ અવતાર હે, હરીકે અનંત અપાર; ૧૦
 કહે પ્રીતમ ગુણ ગાયકે, કીનો નીજ વિસ્તાર.
- સંત સુધારસ કે ભરે, નખસે શીશ પર્વત; ૧૧
 કહે પ્રીતમ પદ પરસતાં, ઉઘડે નેણ અનંત.
- સંત સમાધીમાં રહે, દેહ તણી શુદ્ધ નાંહી; ૧૨
 કહે પ્રીતમ બ્રહ્મમાં ભળે, જ્યમ પાલો પાણીમાંહી.
- સંત ચિદાનંદ સિંધુ હે, આનંદ અતિ ઉદાર; ૧૩
 કહે પ્રીતમ રજ પરસતાં, છુટે ભવ સંસાર.
- સંત સમુદ્રહી લેહેર હે, વાણી વચન તરંગ; ૧૪
 કહે પ્રીતમ નિત્ય પરસતાં, પ્રગટે પુરણ રંગ.
- સંત પરમ ધનવંત હે, કરે દીનતા દૂર; ૧૫
 કહે પ્રીતમ હરી ભજનમાં, રહે રંગ ભરપૂર.
- સંત શરણ શીતળ સદા, સેવતાં સુખ હોય; ૧૬
 કહે પ્રીતમ ત્રિલોકમે, ગાંજ શકે નહી કોય.
- સંત મહિમા શ્રીમુખ કહે, કમળાને બહુવાર; ૧૭
 કહે પ્રીતમ કોઈ જાનહી, જાકું તત્વ વિચાર.
- સંત મૂળ મેં ડાળ હું, પત્ર સકળ સંસાર; ૧૮
 કહે પ્રીતમ વીરલા લહે, મહીમા અગમ અપાર.
- સંત સદા મમરૂપ હે, નાહીન આન વિચાર; ૧૯
 કહે પ્રીતમ મંગલમય, ત્રિચરે અવનીમોઝાર.
- સંત દીસાસે હોત હે, સ્વાંગે સંત ન હોય; ૨૦
 કહે પ્રીતમ સોનામુખી, કુંદલ કહે ન કોય.
- સંત વિષયથી વર્ણતા, નાહીન લોભ લગાર; ૨૧
 કહે પ્રીતમ પરમારથી, પ્રેમે પર ઉપકાર.
- આશા તૃષ્ણા ઇરણ્યા, નીંદા નહી લવલેશ; ૨૨
 કહે પ્રીતમ આનંદમાં, આપે સત ઉપદેશ.
- મિથ્યા ભાષણ નહી કરે, બોલે અવિચળ વેણ; ૨૩
 કહે પ્રીતમ અતિ મુદીત મન, નિર્મળ વાકે નેણ.
- જ્ઞાન ગીરા તે ઉચરે, જ્ઞાન તણું દે દાન; ૨૪
 કહે પ્રીતમ રહે જ્ઞાનમાં, ખાનપાનકું જ્ઞાન.

દયા દાન ને દીનતા, આશા રહિત અમાન;	
કહે પ્રીતમ પક્ષ ના હો, એવું નિરંતર ધ્યાન.	૨૫
નિબંધન નિર વૈરતા, બાળ લિંગ પવિત્ર;	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવતે, ગાય સુણે હરી ચરીત્ર.	૨૬
કામ ક્રોધ મદ મોહમાં, પામે નહી પરિતાપ;	
કહે પ્રીતમ શીતળ રહે, જયે અજપા જાપ.	૨૭
સુરતરૂ મુરધેનુ સદા, ચિંતામણિસે ચેન;	
કહે પ્રીતમ પાવન પરમ, મુધા સનેહી મુખચેન.	૨૮
સંત અમર પદ ભોગવે, રાજકુંવરનું રાજ;	
કહે પ્રીતમ દુર્બળ હરે, મુણી ગજરાજ અવાજ.	૨૯
સંત લક્ષણ કોણ કહી શકે, શેશ ન પાવે પાર;	
કહે પ્રીતમ કેસે કરૂં, વાણી રહિત વિચાર.	૩૦
સતકોટિ મળી શારદા, કથે કદપ પર્યંત;	
કહે પ્રીતમ કહી નવ શકે, લક્ષણ સંત મહંત.	૩૧
જાત ન જોઈએ સંતકી, સંત નિરંજન દેવ;	
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, કીજે વાકી સેવ.	૩૨
કાગ વિષ્ટામે પીપળો, ઉગે ઠોર કઠોર;	
કહે પ્રીતમ પૂજે સખે, ભાવ ધરે નહિ આર.	૩૩

૪ ગુરૂ મહિમાકો અંગ.

ગુરૂ પદ પ્રેમે પૂજ્યે, પ્રગટે જ્ઞાન પ્રકાશ;	
કહે પ્રીતમ એક પલકમાં, કરે અવિદ્યા નાશ.	૧
ગુરૂ જોવિંદતે અધિક હે, શુદ્ધ ચિત્તે કરી ઝોય;	
કહે પ્રીતમ કરૂણા કરે, આવાગમન ન હોય.	૨
સદગુરૂ ચરણ સરોજમાં, મન મધુકર કરી રાખ;	
કહે પ્રીતમ નિત્ય નેહમું, રામ મુધારસ આખ.	૩
સદગુરૂ સમ સંસારમાં, હીતકારી કોઉ નાંહી;	
કહે પ્રીતમ ભવપાશતે, છોડાવે પલમાંહી.	૪
ગુરૂકં માને માનવી, દેખે દેહ વ્યવહાર;	
કહે પ્રીતમ સંશય નહી, પડે તે નરક મોઝાર.	૫
ગુરૂ ધર્મરતે અધિક હે, પ્રહારપ ભગવાન;	

કહે પ્રીતમ પદ પરસતાં, કાઠે કોટિ અજ્ઞાન.	૬
અશન વસન વાહન સદન. સદ્ગુરુ અર્પે જેહ;	
કહે પ્રીતમ મુખ ભોગવે, અખંડ અભોપદ તેહ.	૭
જાકે મુસ્તક ગુરુ નહિ, સો નર નુગરા જાણ;	
કહે પ્રીતમ પાતક નહી, પુરૂષ નહી પાપાણ.	૮
અંદ્રવિના જેમ જામની, કંથાવિના જેમ નાર;	
કહે પ્રીતમ એમ ગુરુવિના, પ્રાણી પશુ ગમાર.	૯
નમરા નર જ્યાં પગ ધરે, કાંપે ધરણી શેશ;	
કહે પ્રીતમ મુખ દેખતાં, પાપ કરે પ્રવેશ.	૧૦
ગુરુ આજ્ઞા માને નહી, તજે ન દેહ અભિમાન;	
કહે પ્રીતમ મહા અરણ્યમે, રાક્ષસ હોય નિદાન.	૧૧
ગુરુકું તન મન સોંપીએ, સર્વસ પ્રાણ સમેત;	
કહે પ્રીતમ ભવસિંહુમે, બુડત ભુજ મહી લેત.	૧૨
સેવકકે મુખ કારણે, ગુરુ કસોટી દેત;	
કહે પ્રીતમ શિક્ષા કરે, અંતરમાંહી હેત.	૧૩
પારસમણિ ચિંતામણી, કલ્પકુમ કામધેન;	
કહે પ્રીતમ ગુરુ ચરણપર, કોટિ વારણ કીન.	૧૪
કોટી ઇંદ્ર કોટી કમલજૂ, કોટી સારદા શેષ;	
કહે પ્રીતમ ગુરુકું જાજે, ગૌરી સિદ્ધ ગણેશ.	૧૫
ઉઠ કરોડ તીરથ સભે, ગુરુ ચરણોદક જેહ;	
કહે પ્રીતમ પીએ ત્રેમસુ, પામે અટલપદ એહ.	૧૬
લાખ યજ્ઞ જે કોઈ કરે, વિધિ પૂર્વક વિખ્યાત;	
કહે પ્રીતમ પ્રસાદમાં, સમજી લો સાક્ષાત.	૧૭
ગુરુકો વચન વિચારીએ, મનસુ વારંવાર;	
કહે પ્રીતમ એક શબ્દમાં, ચાર વેદકો સાર.	૧૮
સખહી મિટાવે કલ્પના, કરે ભમણા દુર;	
કહે પ્રીતમ પરમાત્મા, દેખાડે ભરપૂર.	૧૯
કમઠ દષ્ટિ જેમ ઈંડપર, પોવે પૂરણ હેત;	
કહે પ્રીતમ એમ શીશકું, જ્ઞાન કૃપા કરી દેત.	૨૦
ગુરુ મહિમા અતિ અગમહે, નીગમ ન પાવે પાર;	

- કહે પ્રીતમ કેસો લહે, જડમતિ છવ ગમાર. ૨૧
- ગુરૂકી પૂજે પાદુકા, આસન સેજ સલામ;
- કહે પ્રીતમ રીધ સીદ્ધ સખે, તાકી હોય ગુલામ. ૨૨
- શુક નારદ શંકર રટે, ગુરૂકો મહિમા અપાર;
- કહે પ્રીતમ ગુરૂ શબ્દસે, તરીએ ભવ સંસાર. ૨૩
- જન્મ મરણ જોખમ ટળે, અખંડ અલેપક પાય;
- કહે પ્રીતમ જોખમ ટળે, અનુભવ એકરસ થાય. ૨૪
- અંતરજામી ગુરૂ આતમા, સખ ઘટ કરે પ્રકાશ;
- કહે પ્રીતમ અર અચરમાં, ગુરૂ નિરંતર વાસ. ૨૫
- તુણ ન હાલે ગુરૂ વિના, વ્યાપક વિદ્યાધાર;
- કહે પ્રીતમ કાયા વિશે, સદ્ગુરૂ બોલણહાર. ૨૬
- ગુરૂકો ધ્યાન જેકો ધરે, બોલે ગુરૂ મુખ વાણ;
- પ્રીતમ સંત સમાજમે, સક્ષ શિરોમાણ જાણ. ૨૭
- સંત હરી ગુરૂ એક હે, ભિન્ન કહો મત કોય;
- કહે પ્રીતમ સદ્ગુરૂ મીલે, તાકું માલમ હોય. ૨૮
- ગુરૂ કે ગુન કહા ગાઇએ, મેરે મુખ રસના એક;
- પ્રીતમ સાગર પૂછએ, અંજલી કરો વિવેક. ૨૯
- દીપ આરતી અર્કપર, ઉતારે જે કોઇ;
- કહે પ્રીતમ એ દેખતાં, કેસો શોભા હોય. ૩૦
- વાણી વડે કયા વર્ણવું, મન વાણીકે પાર;
- કહે પ્રીતમ કેસે કરે, વાણી રહિત વિચાર. ૩૧

૫. અથ વિચારકો અંગ.

- સદ્ વિચાર નિત્ય કીજાએ, મુકી મન અહંકાર;
- કહે પ્રીતમ ચિત્ત વિચારીએ, કોહુકો સંસાર. ૧
- સંસાર કોણે પેંદા કર્યો, કોણે ઉપજાવ્યો હું;
- કહે પ્રીતમ સૌ કારમું, દીસે છે ને શું. ૨
- હુંકારે આવી અડચું, દાનવ માનવ દેવ;
- કહે પ્રીતમ સમજાવતાં, ટળે નહીં અહંમેવ. ૩
- હુંકારે હરી વેગળા, હુંનું કામ કઠોર;
- કહે પ્રીતમ ભાગે નહીં, હુંકા જપા જોર. ૪

- કોઈ વીરલા જન વીસરે, આપા કૃત અહંકાર
કહે પ્રીતમ સખ દેખતાં, નીકસ ગયે ભવપારઃ ૫
- ખાતાં પીતાં પેહેરતાં, સૂતાં બેઠાં સારઃ
કહે પ્રીતમ તણ્યે નહી, આત્મતત્વ વિચાર. ૬
- જપ તપ જોગ વિચારમાં, તીરથ વ્રત અનેકઃ
પ્રીતમ પલક ન છાંડીએ, સાર વિચાર વિવેક. ૭
- વિચાર વિરચીએ કર્યો, ઉપજાવી સૌ સૃષ્ટઃ
કહે પ્રીતમ વિષ્ણુ વિચારતે, સૌનું કાપે કષ્ટ. ૮
- સદ્વિચાર શીવણ્યે કર્યો, રૂઢીએ રાખ્યા રામઃ
કહે પ્રીતમ શત કોટીમાં, લીયો વિચાર નીજ નામ. ૯
- સદ્વિચાર સનકાદિકે કર્યો, ધર્યો હરિસું સ્નેહઃ
કહે પ્રીતમ પરણ્યા નહી, રહ્યા સ્વરૂપે તેહ. ૧૦
- શ્રી શુકલ સમ કોઈ નહી, કીયો સુવસ્તુ વિહારઃ
કહે પ્રીતમ માયા તણો, વળગ્યો નહી વિકાર. ૧૧
- વિચાર વિના જેજે કરે, તે સૌ સાધન ફાંકઃ
કહે પ્રીતમ સુખ નહી મળે, યહ લોક પરલોક. ૧૨
- વચન વિચારી બોલીએ, વચને રળે વિરોધઃ
વિના વિચારે પ્રીતમ કહે, બોલે ઉપજે કોવ. ૧૩
- કોઈ રળે રળે કામના, લોભ ન લાગે લગારઃ
કહે પ્રીતમ નિર્મળ રહે, એવો તત્વ વિચાર. ૧૪
- વીચારે વ્યાપે નહી, વિષય વાસના યજઃ
કહે પ્રીતમ તણ્યે નહી, સદ્ વિચાર સુખ મૂળ. ૧૫
- વીચારી વીખ ખાત હૈ, તાકું દુઃખ ન થાયઃ
કહે પ્રીતમ સુખમાં રહે, શોક સમૂળો જાય. ૧૬
- કર્તવ્ય કોઈ પોહોએ નહી, પોહોએ સદ્વિચારઃ
કહે પ્રીતમ રહે વિચારમાં, વ્યાપે નહી વિકાર. ૧૭
- રાગ દ્વેષ સખહી સમે, દે મન દેહ અવહારઃ
કહે પ્રીતમ વસ્તુ વિચારતાં, કહે કહાં સંસાર. ૧૮
- વેદ તત્વ વિચારતાં, હારદ આવે હાથઃ
કહે પ્રીતમ પ્રગટ મિલે, તરત ત્રિશુવન નાથ. ૧૯

- લક્ષિત વિચારથી ઉપજે, લક્ષિતથી ઉપજે જ્ઞાન; ૨૦
જ્ઞાન થકી હું તું રજે, પ્રીતમ પ્રેમ નિધાન.
તત્વ વિચારે દેહનું, સર્વ રજે અભિમાન;
પ્રીતમ પ્રગટ આત્મા, એક રસ નિર્મળ જ્ઞાન. ૨૧
જીવ રજી બ્રહ્મ હોત હૈં, એસો તત્વ વિચાર;
કહે પ્રીતમ લાગે નહી, વીખીયા લેહેર લગાર. ૨૨
જન્મ મરણ જોખમ રજે, મૃત્યુ અમૃત હોય;
કહે પ્રીતમ સાર વિચાર હૈં, કરી શકે જો કોય. ૨૩
સમજે સાધન હોત હૈં, જપ તપ યજ્ઞ અપાર;
કહે પ્રીતમ વિચાર વિના, કર્યા કરાવ્યા છાર. ૨૪
વિદ્યે આતમ બ્રહ્મ હૈં, સખ ઘટ કરે પ્રકાશ;
કહે પ્રીતમ તત્વ વિચારતે, ભાર્યો બ્રહ્મવિલાસ. ૨૫
જોગ જુગત સંજમ કરે, એ સખ તત્વ વિચાર;
કહે પ્રીતમ રજે કલ્પના, પામે પદ નિરધાર. ૨૬

૬ જોગનું અંગ.

- જોગ સમાધિ જે કરે, સાધે આઠે અંગ;
કહે પ્રીતમ પ્રવૃત્તિ તજે, પ્રગટે પુરણ રંગ. ૧
આસન પ્રાણાયામ પ્રતિહાર કરે, ધ્યાન ધારણા સંજમ નેમ.
કહે પ્રીતમ જોગ સમાધિસે, ધરે નિરંતર પ્રેમ. ૨
મુળ કમળ દળ ચારનું, અજનું ખટ દળ હોય;
કહે પ્રીતમ દશ દળ વિખળનું, જુક્તિ કરીને જોય. ૩
દ્વાદશ દળ હૃદય કમળ, ચક્રે અનાહત શીવ;
કહે પ્રીતમ દળ સોળનું, કંઠ સ્થાને રહે જીવ. ૪
જુગલ પાંખડી જુમધ્યે, જ્યાં ઇન્દ્ર અવિનાશ;
કહે પ્રીતમ દળ સહસ્રનું, પ્રેમે કરે પ્રકાશ. ૫
ખટસેં અજપા હોત હૈં, ગણપતિ દ્વાર ઉદાર;
કહે પ્રીતમ બ્રહ્મા વિષ્ણુ શીવ તહાં અજપા સહસ્ર અદાર. ૬
હોઠે અજપા સહસ્ર એક; જીવાત્મા જ્યાં હોય;
કહે પ્રીતમ પરમાત્મા, સહસ્ર અજપા સોય. ૭
એકવીસ ખટ સહસ્ર અજપા, કુતી અનાહત હોય;

- કહે પ્રીતમ પુરુષ નિધિ, બ્રહ્મ દષ્ટ કરી જોય. ૮
- પંચમુખી ગંગા વહે, ઉઠે અનાહુદ નાદ;
- કહે પ્રીતમ પદ પરસતાં, મટી જાય મોહ પ્રમાદ. ૯
- ચીણી ચીણી મંજડરી. વાણા તાલ મુદંગ;
- કહે પ્રીતમ ઘંટા શંખ ધુની, ભેરી મેઢ સારંગ. ૧૦
- ધોતી નેતી ભસ્તી ભ્રમરી, નોળી ત્રાટક ધ્યાન;
- પ્રીતમ ખઃ કર્મ જોગકે, સમજે સાધન વાન. ૧૧
- મુખક હંસ ખગપતિ ગતિ, વૃષભ ચાલ નિરધાર;
- કહે પ્રીતમ ગુરુ ગમ કરી, નીરખો નીજ દેદાર. ૧૨
- કુરમ કુકોચે શરીરને, જોમ સમેટે અંગ;
- કહે પ્રીતમ અમૃત પીવે, ચુરત સખીકે સંગ. ૧૩
- કરે અગોચરી પેગડાં, ખેચરીપર અસવાર;
- પ્રીતમ લગામ બ્રહે ભુચરી, ખેલે ચાચરી સાર. ૧૪
- રહે ઉન્મુની આસન, આઠે પોહોર આનંદ;
- કહે પ્રીતમ તે નહી પડે, ફરીને માયા ફંદ. ૧૫
- ત્રીકુટી ઉઠ પીઠ કુલાંટ ભ્રમર ગુફા બ્રહ્મરંધ્ર મુકામ;
- કહે પ્રીતમ સંસાર મુખ, તાકુ સખહી નહી હે કામ. ૧૬
- ગગન મંડળને ઘર કરે, ઘરે સમાધિ ધ્યાન;
- કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરે, અજર અમીરસ પાન. ૧૭
- પ્રેમ જડી અમૃત ઝરે, ભીજે આઠે અંગ;
- કહે પ્રીતમ જોગ તણા, નીત્ય નીત્ય નૌતમ રંગ. ૧૮
- ઝગમગ ઝગમગ હોત હું, તેજ પુંજ ભરપૂર;
- કહે પ્રીતમ સખ દેવતા, સેવા માંહી હજુર. ૧૯
- ગણનાયક પ્રજાપતિ, વિષ્ણુ શંકર ઇંદ્ર;
- કહે પ્રીતમ સેવા કરે, અધિનીકુમાર રવિ ચંદ્ર. ૨૦
- વાયુ વરૂણ અગ્નિ વસુ, દશે દિશા દીક્ષાળ;
- કહે પ્રીતમ લાગે નહી, કાળ વ્યાળ જાળળ. ૨૧
- ચોરાશી લાખ આસન જોગકે, તામે ચોરાશી સાર;
- તામે સોળ પ્રસિદ્ધ હૈ, પ્રીતમ રૂદે વિચાર. ૨૨
- તા માંહી દ્વાદશ કહે, દ્વાદશ માંહી તીન;

કહે પ્રીતમ એ તીનમેં, પદ્મ સિદ્ધ સત કીન. ૨૩
 એ સખ સાધન તખ લમે, જખ લગ લાગે સમાધ;
 કહે પ્રીતમ નિર્ધનસેં, મીટ જખ સકલ ઉપાધ. ૨૪
 એ સખ સાધન સત્ય હે, જખલગ ઉપજે જ્ઞાન;
 પ્રીતમ જ્ઞાન પ્રકાશતે, સખહી દુષ્ટ સમાન. ૨૫

૭ અથ જ્ઞાનકો અ'મ.

જ્ઞાનવિના અભિમાનકી, ટળે નહી અહંતા આડ;
 કહે પ્રીતમ નીજ જ્ઞાનકા, જાહેર અંડા ગાડ. ૧
 જ્ઞાન રવિ ઘટમેં ઉદે, ટાળે તીમીર અજ્ઞાન;
 પ્રીતમ મોટમ જ્ઞાનકી, ભાખે શ્રી ભગવાન. ૨
 ગીતાકે અધ્યે સાતમેં, જ્ઞાન શિરોમણિ કીન્હ;
 પ્રીતમ પારથકું કહ્યા, કૃષ્ણ ચંદ્ર પ્રવીણ. ૩
 એકાદશ ઉદ્ધવ પ્રત્યે, કરી જ્ઞાનકી ગાષ્ટ;
 કહે પ્રીતમ રઘુવર પ્રત્યે, કહ્યા જોગ વસીષ્ઠ. ૪
 સનકાદિક શંકર સદા, હૈ જ્ઞાનમેં લીન;
 કહે પ્રીતમ પૂરણ સદા, જ્ઞાન ગુરૂકી સેન. ૫
 જ્ઞાનીકો જીવન સુફલ, સખહીકું સુખરૂપ;
 કહે પ્રીતમ જ્ઞાને મીટે, માયા ભ્રમ તમ કુપ. ૬
 જ્ઞાન ગિરાતે ઉચરે, જ્ઞાન તણા ઉપદેશ;
 કહે પ્રીતમ જ્ઞાને ટળે બહુરૂપી રાગ ને દ્વેષ. ૭
 એક ચરાચર આતમા, અપના તુલ્ય સખ કોષ;
 કહે પ્રીતમ કો ઉપરે, દુષ્ટ ભાવ ના હોય. ૮
 અપને પગસેં પગ સખેં, અપને પાણસેં પાણ;
 અપને મુખસેં મુખ સખેં, પ્રીતમ એહ પ્રમાણ. ૯
 અપને નૈનસેં નૈન સખેં, અપને કરસેં કર;
 અપને અંગસે અંગ સખે, પ્રીતમ એ દુઃખ હરન. ૧૦
 સાગર માંહી હોત હૈ, લેહેરી લોહ તરંગ,
 કહે પ્રીતમ આ બ્રહ્મમેં, ઉપજત હૈ બહુ રંગ. ૧૧
 વાપી કુપ તડાગકે, નીર ભિન્ન ન હોય;
 કહે પ્રીતમ આ આતમા, જ્ઞાન દૃષ્ટ કરી જોય. ૧૨

- ઉમ દશા હૈ જ્ઞાનકી, જે કોઈ જાણે ભેદ;
કહે પ્રીતમ વર્ણન કરે, નીશાનીન ચારે વેદ. ૧૩
- જ્ઞાની કર્મ કરે સખે, અંતર નહીં અહમેવ;
કહે પ્રીતમ ભીતર નહીં, ઉપર સકળ અવેવ. ૧૪
- જ્ઞાન ગુરૂં પાઠ્યે, ગુરૂં હૈ જ્ઞાન સ્વરૂપ;
કહે પ્રીતમ જ્ઞાન મોલે, અખીલ ભુવન કે ભૂપ. ૧૫
- નિંદા સ્તુતિ કાં કરો, અંદન અથવા છાર;
કહે પ્રીતમ દુઃખે નહીં, દિલમે એક લગાર. ૧૬
- શત્રુ મિત્ર સમાન ચિત્ત, સરખું કંચન લોહ;
કહે પ્રીતમ જ્ઞાન વિષે, નહીં મમતા મદ મોહ. ૧૭
- સોળ વરસના મુંદરી, નખ શીખ સજે શણ્કગાર;
કહે પ્રીતમ જેણાં રહે, ન મળે વિષય વિકાર. ૧૮
- ખડગ કાઠી શિરપર રહે, મારનકું નિરધાર;
કહે પ્રીતમ ભય ઉપજે નહીં, જ્ઞાન લક્ષણ સાર. ૧૯
- છળ પ્રપચ્ચ કરે નહીં, સખહી હૈ શુદ્ધ ભાવ;
કહે પ્રીતમ પૂરણ રહે, કોયદો કોયલે જાવ. ૨૦
- વસ્તુ હુપાવે નહીં કશી, નહીં કોઈ ચોર શાહુકાર;
કહે પ્રીતમ એક આતમા, સખહી સરજનહાર. ૨૧
- જ્ઞાન વિના બહુ ગરબડો, ઉપજે અનંત અપાર;
કહે પ્રીતમ જ્ઞાન સમે, ભાસે બ્રહ્માકાર. ૨૨
- જ્ઞાન જ્ઞાન સખકો કહે, આતમ જ્ઞાન સો જ્ઞાન;
કહે પ્રીતમ પારસમણિ, ઔર સખે પાશાણ ૨૩
- ભરત ઋષભ શુક્રેવળ, દત્ત કપિલ ત્રિપુરાર;
ગરક રહે તે જ્ઞાનમે, પ્રીતમ પ્રેમ અપાર. ૨૪
- ભક્તિ બુક્તી જે જ્ઞાનહૈ, સોઈ જ્ઞાન શુભ સાર;
કહે પ્રીતમ પરમારથી, જ્ઞાની પુરૂષ ઉદાર. ૨૫
- દયા કરે સખ દુઃખ હરે, દેવે નિર્મળ જ્ઞાન;
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, મુકાવે અભિમાન. ૨૬
- તાકો મુખ મેં કા મહુ, એસો અવર ન કોઈ;
કહે પ્રીતમ ત્રિભુવનપતિ, ભક્તનકું વશ હોય. ૨૭

૮ અથ ભક્તિકો અંગ.

- ભક્તિ કરે ભગવાનકી, તજે વિષય રસપાન;
કહે પ્રીતમ જૂલે નહી, જ્ઞાન તણું નિશાન. ૧
- અનન્ય ભાવ ઉપાસના, ગુરુ ઇશ્વરકી હોય;
કહે પ્રીતમ ત્રિલોકમે, વિધન કરે નહી કોય. ૨
- અમૃત સરખું ઉચરે, કરે તે પર ઉપકાર;
કહે પ્રીતમ ચૂકે નહી, સેવા સ્મરણ સાર. ૩
- અપને મુખ માગે નહી, ધન સંપત સુખરાજ;
કહે પ્રીતમ આનંદમે, કરે પરમારથ કાજ. ૪
- ઇશ્વરતા ઇચ્છે નહી, નહી અજ પદની આશ;
કહે પ્રીતમ સમર્થ સખજ, રહે દાસનકા દાસ. ૫
- જોગ સિદ્ધિ જાચે નહી, રાચે હરીકે રંગ;
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવસુ, કરે સદા સતસંગ. ૬
- કોમ પ્રાણીકું નીંદે નહી, વંદે જથા બળ બુધ;
કહે પ્રીતમ પુરણ સદા, સદા રહે ચિત્ત શુદ્ધ. ૭
- જન્મ કર્મ જરારામકે, ગાય સૂણે નિત્ય નિત્ય;
કહે પ્રીતમ સ્વારથ નહી, પરમારથપર પ્રીત. ૮
- ભક્તિ ચિંતામણી ચિત્તધરે, કરે ન અન્ય ઉપાય;
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, ગુણ ગોવિંદકે ગાય. ૯
- ભક્તિ પ્રિય ગોપાલકું, એસો અવર ન કોય;
કહે પ્રીતમ ત્રિભુવનપતિ, ભક્તનકે વશ હોય. ૧૦
- ભક્તિ કરી પ્રહલાદજી, હરિ ધર્યો નરસિંહ રૂપ;
કહે પ્રીતમ કર નખવડે, હર્યો હિરણ્યકંસ જૂપ. ૧૧
- ભક્તિ વિભવજીએ કરી, સાચા રૂઢીયા સાથ,
કહે પ્રીતમ રાવણ હર્યો, રૂપ ધરી રઘુનાથ. ૧૨
- ભક્તિ પાંડુ મુતે કરી, ભજ્યા દ્વારકાધારા;
કહે પ્રીતમ કૌરવ તણી, જઠ કાઠો જુગદારા. ૧૩
- બાળપણે ધ્રુવજી ભજ્યા, આઘ પુરૂષ અવિનાશ;
કહે પ્રીતમ અવિચળ થયા, ફરી નહી ગર્ભવાસ. ૧૪
- પ્રેમ ભક્તિ અનુપાયની, આનંદ મુખનું મૂળ;

- કહે પ્રીતમ વ્યાપે નહી, મોહ માયાનુશૂળ. ૧૫
 માયા મુરાતખ ભોગવે, દિવસ પાંચ દશ કોય;
 કહે પ્રીતમ યમ યાતના, અંતકાળ ખહુ હોય. ૧૬
 ભક્તી સુધાસાગર સહી, માયા દુઃખ ભાંડાર,
 કહે પ્રીતમ સમજે નહી, તો દેખી લે સંસાર. ૧૭
 ભક્તિ માયા દોઉં સુંદરી, રહે પ્રભુકે પાસ;
 કહે પ્રીતમ ભક્તિ અટલ, માયા મુપન વિલાસ. ૧૮
 દેવીકું ભક્તિ પ્રિય, આસુરી માયા મોહ;
 કહે પ્રીતમ એ અનાદિકે, મારગ કહીએ દોય. ૧૯
 ભક્તિ વિના ભવમેં જમે, ગમે નહી ગોપાળ;
 કહે પ્રીતમ પીત્રી કહે, ફટ ભૂડા ચાંડાળ. ૨૦
 બંધન કાટે છવકે, ઉપજે સુખ આનંદ;
 કહે પ્રીતમ ભક્તિ તજે, તેથી કો મતિમંદ. ૨૧
 ભક્તિ કરે ભવજળ તરે, પીત્રી સહિત કુળ સાત;
 કહે પ્રીતમ છાના નહી, વેદ શાસ્ત્ર વિખ્યાત. ૨૨
 ભક્તિ કલ્પતરુ કામધેનુ, અભિમત ફળ દાતાર;
 કહે પ્રીતમ સેવે સદા, નાહીન દુઃખ લગાર. ૨૩
 ભક્તિ ભાવ વિના માનવી, મૂરખ મૂઠ ખમાણ;
 કહે પ્રીતમ કેસે રહે, પ્રેમ પીંડ બીન પ્રાણ. ૨૪
 સહસ્ર જનમ સાધન કરે, જોગ સમાધિ ધ્યાન;
 પ્રીતમ પૂર્વ ભાવ્યતે, મિલે ભક્તિ ભગવાન. ૨૫
 નહી વૈકુંઠ ગોલોકમેં, નહી અવની આકાશ;
 કહે પ્રીતમ પ્રભુ ત્યાં વસે, ગાય ભક્ત નિજ દાસ. ૨૬

૯ અથ પ્રેમકો અંગ.

- પ્રેમ પંથ અતિ કઠીન હૈ, જૈસી ખાંડાધાર;
 કહે પ્રીતમ ભક્ષ કોડમેં, કોઇક પોહોચે પાર. ૧
 સન્મુખ રેહેજા સિદ્ધકું, પ્રગટ પીના ઝર;
 પ્રીતમ પડના અભિમેં, અમમ પ્રેમકી લેહેર. ૨
 સ્વાંગ સતીકા પેહેરકે, પીછા માંડે પાવ;
 કહે પ્રીતમ એ દુષ્ટકા, દરશન મત દેખાવ. ૩

- પ્રેમ વિના પ્રાણી અધમ, ઇહ અમૂળ અવતાર;
કહે પ્રીતમ મુખ દેખતાં, ઉપજે દોષ અપાર. ૪
- સાચો પ્રેમ ન ઉપજે, જળ ગુરૂ દે મુજાર;
કહે પ્રીતમ કહા હોત હૈ, સ્વાંગ ધરે સો વાર. ૫
- પ્રેમ વિના પાવે નહી, હુબર કરો હબર;
કહે પ્રીતમ એક પ્રેમ વિના, ન મળે નંદકુમાર. ૬
- પ્રેમ વિના સમ શુન્ય હૈ, જાનત નહી જડ છવ;
કહે પ્રીતમ કેસે મીલે, પ્રેમ સનેહી પીવ. ૭
- સત્ય પ્રેમ પ્રજા નારકો, વીસરી તન ધન ધામ;
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, પરસે સુંદીર શ્યામ. ૮
- લોકલાજ વેહેવારકી, નાહીન ખખર લગાર;
કહે પ્રીતમ પ્રભુ મન વસે, બૂલ ગઈ સંસાર. ૯
- પ્રેમ રસાયન જે પીએ, તન મન કરે કુરબાન;
કહે પ્રીતમ એક પલકમે, પાવે પદ નિરવાન. ૧૦
- શુદ્ધ ચૈતન્ય પરમાત્મા, વ્યાપક વિદ્યાધાર;
કહે પ્રીતમ રસબસ રહે, સત્ય પ્રેમ સોઈ સાર. ૧૧
- પ્રેમ નિરંતર કીજીએ, સંત હરીગુરૂ સાથ;
કહે પ્રીતમ ન્યારા નહી, તાસે ત્રીજીવન નાથ. ૧૨
- પ્રેમ રત્ન અમુલ્ય હૈ, સદગુરૂ સંતકે હાટ;
કહે પ્રીતમ કેસે મીલે, મોંઘો માથા સાટ. ૧૩
- પ્રેમ સુહારસ પીજીએ, સોંપી તન મન શીશ;
કહે પ્રીતમ પ્રેમી મળે તો પ્રાણ કરૂં ખખશીશ. ૧૪
- પ્રેમ ક્યા તે પાઈએ, સદગુરૂ હોય ક્યાળ;
કહે પ્રીતમ પાતક કરે, મીટે મોહ જંજળ. ૧૫
- પ્રેમ પદારથ સાર હૈ, જે હરદામાં હોય;
કહે પ્રીતમ ત્રીલોકમાં, કરતી ગંગા તેય. ૧૬
- પ્રેમ વિના પાવે નહી, અપને પીયાકો સંગ;
કહે પ્રીતમ ઉતરે નહી, ચઢ્યા પ્રેમકા રંગ. ૧૭
- પ્રેમ વિના સૌ પાંપલાં, પાખંડ ન પડે પાર;
કહે પ્રીતમ મોડા ચિત્રકા, ચલે ન એક લગાર. ૧૮

- પ્રેમ વિના પ્રપંચ હૈ, સેવા સ્મરણ ધ્યાન;
 કહે પ્રીતમ શુદ્ધ પ્રેમ વિના, ફીકો લાગે જ્ઞાન. ૧૯
 જ્યોં કામીકુ કામની, જ્યોં લોભીકુ લાભ;
 કહે પ્રીતમ એક પ્રેમસુ, રટે નિરંતર નામ. ૨૦
 પ્રેમે પ્રગટ્યા નંદમહે, ગોકુળ ચારી ગાય;
 કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, ગારસ ચોરી ખાય. ૨૧
 ભાણકો ભોજન કીચો, પ્રેમે પ્રારથાં બોર;
 કહે પ્રીતમ મજ સુંદરી, પ્રભુ બંધે પ્રેમકી ડોર. ૨૨
 પ્રેમે છાયો છાપરો, પીયો પ્રેમસુ દુધ;
 પ્રીતમ નાનો પ્રેમકો, નહી કુળ શુદ્ધ અશુદ્ધ. ૨૩
 પ્રેમે જઈ પાણી ભર્યો, ત્રીલોચનને ઘેર;
 પ્રીતમ પોઠ કળીરકી, લાયે ઉલટ ભેર. ૨૪
 પ્રેમે પોકારી દ્રોપદી, પ્રેમે પૂર્યાં ચીર;
 કહે પ્રીતમ પારથ તણો; રથ હાંકયો જડુવીર. ૨૫
 વેદ શકે નહી વર્ણવી, આઘ પુરૂષ અવિનાશ;
 કહે પ્રીતમ પરમાત્મા, પ્રેમે પ્રગટે પાસ. ૨૬
 ઉંચ નીચ અવતારમે, વિષય કોટી વિધિ કીન્હ;
 કહે પ્રીતમ વૈરાગ્ય વિના, રહા દીનકા દીન. ૨૭

અથ વૈરાગ્યકો અંગ.

- વૈરાગ્ય વિના વળગી રહ્યો, માયાની મદ લાળ;
 કહે પ્રીતમ સુખ અલ્પ હૈ, દુઃખ જુગતે કંઈ કાળ. ૧
 સુતવીત મંદીર સુંદરી, એ સખ કાલકો ફુંદ;
 કહે પ્રીતમ દશ દીશમે, સમજે નહી મતિમંદ. ૨
 જીવતે કહે મેરો પતિ, જળ લગ પોહોચે આશ;
 કહે પ્રીતમ શ્વાશ મીટે, પલક ન આવે પાસ. ૩
 જુઠો માયા મોહની, જુઠો જુગ સંસાર;
 કહે પ્રીતમ પંડ કારમો, નહી વણસતાં વાર. ૪
 અરે જીવ અભાગીયા, લાજ નહી લગાર;
 કહે પ્રીતમ જ્યોં પડત હૈ, ફરી ફરી ભવ મોહાર. ૫
 કાયાકી ઉતપત કહા, પ્રગટ કહે નહી કોઈ;

- કહે પ્રીતમ એ દેહકો, ગર્લ કીયો કહા હોય. ૬
- અસ્ત માંસ માળો કીયો; તામે પંખી પ્રાણ; ૭
- કાલ અંહેડી શીર ભમે, પ્રીતમ ચેત અબજ. ૭
- મુસા મન હરખત ફીરે, માલ પીયારા ખાય; ૮
- કહે પ્રીતમ મળે મીનકા, છવ પલકમેં જાય. ૮
- વાત પિત્ત કફ મુત્ર વીટ, ચર્મ રોમ નખ અંત; ૯
- કહે પ્રીતમ તામે અંધો, મુરખ જહમતિ જાંત. ૯
- એસો અધમ શરીર હૈ, શુકર ધ્યાનકો આહાર; ૧૦
- કહે પ્રીતમ ગોવિંદ ભજ, મુફલ હોય અવતાર. ૧૦
- જખલગ અંતર આતમા, તખલગ દેહ અમુલ; ૧૧
- કહે પ્રીતમ ચૈતન ચલા. કરમાંયા તન ફુલ. ૧૧
- જખલગ ધ્યાસ શરીરમેં, તખ કહુએ ચિત્ત ચેત; ૧૨
- કહે પ્રીતમ શીર મૃત્યુ હૈ, અખહી ધડી તુંહી લેત. ૧૨
- ભોગ કીયે બહુ ભાતકે, તોહું ન ભાગી જૂખ; ૧૩
- કહે પ્રીતમ કલ્પીત ફીરે, કખહી મીલે મોહી મુખ. ૧૩
- ભોગ તણ તું જાયગો, કે તોહુ તજેગા ભોગ; ૧૪
- કહે પ્રીતમ કોઈ દીન મીલે, નદી નાવકો ભોગ. ૧૪
- ઉચ નીચ અવતારમેં, વિષય કોટિ વિધિ કીન્હ; ૧૫
- કહે પ્રીતમ વૈરાગ્યવિના, રહા દીનકા દીન. ૧૫
- છવ મુસાફર જઈ પડયા, ઠગકે ટોળા માંચ; ૧૬
- કહે પ્રીતમ કેસે કરે, જાકુ ગુરુ ગમ નાંધ. ૧૬
- છીન છીન આછા હોત હૈ, અંજલી કેરા નીર; ૧૭
- કહે પ્રીતમ કેસે રહે, નવ છીદ્ર મુક્ત શરીર. ૧૭
- કામ કોષ મદ લોભ મોહ, ધન ભુટે ચહુંઓર; ૧૮
- કહે પ્રીતમ ભોળા રહે, અપને ધરમે ચોર. ૧૮
- કાયા ચારા કાલકા, ઉસમેં કહા સુમાન; ૧૯
- કહે પ્રીતમ અભિમાન તજ, ભજ આવે ભગવાન. ૧૯
- ગોપીચંદન ભરથરી, બાજંદા મુલતાન; ૨૦
- કહે પ્રીતમ જુગ પરહયા, અઘા મુરકા જ્ઞાન. ૨૦
- જઈ અંપકવન ચમરી, નીશાદીન રહે ઉકાસ; ૨૦

- કહે પ્રીતમ સંસારમે, અમર હે નીજ દાસ. ૨૧
 ગદ્ય પદ્ય આવે નહી, એહી ત્રિવિ આયુષ્ય જાય;
 કહે પ્રીતમ છવકો, કાળ નિરંતર જાય. ૨૨
 જમીજલે તંબુ ગગન, તકીયા પાવટ પાટ;
 કહે પ્રીતમ વીત રાગકે, વાડી વનકે જાડ. ૨૩
 વૈરાગે દળે વાસના, દોષ દષ્ટિ દરશાય;
 કહે પ્રીતમ સુખ ઇંદ્રકો, ચિત્તમે કબલુ ન ચાય. ૨૪
 વૈરાગ્ય વિના કરત હૈ, સંસારીસુ પ્રીત;
 ગર્વધરે ગુરૂ સંતસુ, એહી બડી વિપરીત. ૨૫
 રાગ દ્વેષ સૌમાં રહ્યા, કામ ક્રોધ મદ લોભ;
 કહે પ્રીતમ કાળે કરી, સખહી પામે ક્ષોભ. ૨૬
 રંધીરતા નહી અજ ઇંદ્રકી, દેવ સદન કેલાસ;
 કહે પ્રીતમ એ સુખ તણી, તજે અંતરગત આશ. ૨૭
 સુખ નહી સંસારમાં, રાજા પ્રજાને રંક;
 કહે પ્રીતમ વૈરાગ્ય વિના, નર નહી હોય નિરાંક. ૨૮
 ભોગ સુખ રાખ રોગવત, રામ રૂઢામાં રાખ,
 કહે પ્રીતમ એક અનન્ય હોજ. પ્રેમ સુધારસ ચાખ. ૨૯

અથ અન્યકો અંગ.

- અનન્યકી એસી સતી, કબલુ ભળે નહી ચિત્ત;
 કહે પ્રીતમ આનંદમાં, સદા એક રસ પ્રીત. ૧
 હરીકું સમરથે પ્રાણુ દેહ; ચિત્ત વિત્ત હરીકે ચરણ;
 કહે પ્રીતમ એક હરી વિના, નહી કાલકે શરણ. ૨
 નંદા વંદા કોઇ કહ્યું, સુખ દુઃખ વિધન અનેક;
 કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, આરાધે હરી એક. ૩
 રજ માત્ર ઇચ્છે નહી, સુખ સમૃદ્ધિ ભોગ;
 કહે પ્રીતમ હરીકું ભજે, તજે વિપય રસ ભોગ ૪
 પતિવ્રતા પતિકું ભજે, નહી અવરની આશ;
 કહે પ્રીતમ રંગે રમે, પ્રેમ પીયાકે પાસ. ૫
 સત સોહાગ ના ઉતરે, આનંદ આઠે પોહોર;
 કહે પ્રીતમ નીજ પતિ વિના, ભાવ ધરે નહી ઔર. ૬

- સરોવર સરિતા સમુદ્ર જળ, જહાં તહાં ભરે અપાર;
કહે પ્રીતમ ચાતક ચાંચ દે, પીએ ન એક લગાર. ૭
- ઐસો મુખ સંસારકો, અનન્ય ન ઇચ્છે મન;
કહે પ્રીતમ પૂરણ રહે, આનંદમે નીશદીન. ૮
- ચકોર નિહાળે ચંદ્રકુ, શશીબિંબ દૃઢે માંઝાર;
કહે પ્રીતમ પાવક ભાળે, દાઝે નહીં લગાર. ૯
- બ્રહ્મદષ્ટિ બાકુ ભાષ, દેખે હરી ભરપુર;
કહે પ્રીતમ માયા તણો, તાપ રહે સૌ દૂર. ૧૦
- મધુકર કોરે કાષ્ટકું, કમળ કોયો નહીં જાત;
કહે પ્રીતમ એક પટંતરે, પ્રેમ પ્રીતકી બાત. ૧૧
- રવિ રહે લખ જોતને, અતિ ઊંચો આકાશ;
કહે પ્રીતમ સરોવર કમળ, પ્રેમે કરે પ્રકાશ; ૧૨
- હાલર લાઠી હાથમાં, મુવે ન મૂકે નેહ;
કહે પ્રીતમ પ્રેમી તણી, લક્ષ નિરંતર એહ. ૧૩
- હંસ યુગે મુક્તાફલ, અવર ન ભાવે ભક્ષ;
કહે પ્રીતમ નીજ નામકી, અન્યય તણી એ લક્ષ. ૧૪
- ખીપ રહે નિત્ય સમુદ્રમાં, રતી જલ પરસે નાંહી;
કહે પ્રીતમ એક સ્નાતિકી, આશા ધરે મન માંહી. ૧૫
- આશા નાંહી આનકા, સાચો હરીકો હેત;
કહે પ્રીતમ જાણે નહીં, કાહુકો દીયો નહીં લેત. ૧૬
- અનન્ય ચુકે ન ચાકરી, હાજર રહે હૃદયેશ;
કહે પ્રીતમ કોષ્ઠક ચળે, કંઠણ દાસકા દેશ. ૧૭
- તરશયો તાકે નીરકુ, ઐસો કરે સતસંગ;
કહે પ્રીતમ ના ઉતરે, ચઢયો ચોળનો રંગ. ૧૮
- સર્વેથર સર્વ ભૂતમાં, ભાળે એક ભગવાન;
કહે પ્રીતમ સખકું નમે, ભૂલે ન ભાસે આન. ૧૯
- ઉપાસના ઈષ્ટ અનન્યકી, અણ સમર્થુ લહે ન કાંધ;
કહે પ્રીતમ પ્રભુકુ ભાળે, આન આશરો નાંહી ૨૦
- હરીકું અર્પણ આતમા, દેહ ગેહ મુત નાર;
કહે પ્રીતમ સેવક પણે, કરે ઉદમ વેહેવાર. ૨૧

રૂઢે ધ્યાન મુખ નામ નિત્ય, ચિત્ત ચિંતવે હરી રૂપ; ૨૫
 કહે પ્રીતમ એ અનન્યકી, રેહેણી કરણી અનુપ. ૨૨
 ચરણોદક પરસાદ આહાર, લેધ ચઢાવે શીશ; ૨૩
 કહે પ્રીતમ ચર અચરમાં, જાણે એક જુગદીશ. ૨૩
 સ્વામી દેખે સર્વ મહી, આપે રહે નીજદાસ; ૨૪
 કહે પ્રીતમ પરમાતમા, વ્યાપક સર્વાવાસ. ૨૪
 મેં મેરી માને નહી, અનન્ય એક લગાર; ૨૫
 કહે પ્રીતમ હાણ વૃદ્ધિકો, ધણી એક કૃષ્ણ મોરાર. ૨૫

અથ ત્રેહકો અંગ.

જળ લગી ત્રેહ ન ઉપજે, તળ લગી હે હરી દૂર; ૧
 કહે પ્રીતમ કેસે મીલે, નીજ પતિ પરમ ચતુર. ૧
 વિરહીકું વીખ સારીખા, સંસારીકા નેહ; ૨
 કહે પ્રીતમ ખોટા લગે, ખરખા રત્ય બિન મેહ. ૨
 વિરહીકું વાહાલા નહી, વિષય ભોગ વેહેવાર; ૩
 કહે પ્રીતમ પ્યારા લગે, જીવન જુગદાધાર. ૩
 વિરહીકું વેરી લગે, મુખ સેજે સનમાન; ૪
 કહે પ્રીતમ કડવા લગે, મેવા પાન પકવાન. ૪
 નજરે દેખ્યા ના ગમે, રંગ ભોગ શણગાર; ૫
 કહે પ્રીતમ પીચુકું રટે, વીસરે નહી લગાર. ૫
 વીંછી જૈસે વીંછુવા, વસીયર જૈસે હાર; ૬
 કહે પ્રીતમ વિરહજી દુઃખી, મુખો સકળ સંસાર. ૬
 વિરહ તેલ તન કોડીયા, પ્રાણ બનાવું ખાત; ૭
 કહે પ્રીતમ પતિકું મોલન, જરન હું દીનરાત. ૭
 વીરહી જલતા રૂખડા, જલા જંગલકા ધાસ; ૮
 કહે પ્રીતમ પંખી જલે, જેકો આવે પાસ. ૮
 વીરહી દાઝી દેહડી, ગયા સમુદ્ર તીર; ૯
 કહે પ્રીતમ સાગર જલા, એસા વિરહ શરીર. ૯
 વિરહ વિના વરસે બહુ, મુક્તા છીપ ના હોય; ૧૦
 કહે પ્રીતમ ત્રેહ ઉપજે, નીજ પતિ પાવે સોય. ૧૦

- વીરહી તાતી આતમા, આઠે પોહોર ઉદામ; ૧૧
 કહે પ્રીતમ લોચન લગે, આવણુ ભાદો માસ.
 વીરહી વીરહાસુ કહે, તું મત બોલે મોર;
 કહે પ્રીતમ કોમળ વચન, હીરદે અતિ કઠોર. ૧૨
 વીંછી વસોયર ખાત હૈ, કરત ઉપલકો અહાર;
 કહે પ્રીતમ પચા જાત હૈ, ત્રેહ ઉર અગ્નિ અપાર. ૧૩
 વીરહીકુ વીંખ નહા લગે, ખાય હજાહજા ઝેર;
 કહે પ્રીતમ ચિત્ત ધરે નહી, ચઢે કુનકુ લેહર. ૧૪
 વીરહા દવ ભીંતર જલે, જાર કીયા તન છાર;
 કહે પ્રીતમ ધન વરખહો, બુજે નાંહી અંગાર. ૧૫
 વીરહી વન કુંઠત ફીરે, કોઇ મીલાવે પીવ;
 કહે પ્રીતમ સવય દર્શો, કરં બસોહારી છવ. ૧૬
 વીરહા મેરા મીંતરા, અખ મત કરહું વિલંબ;
 કહે પ્રીતમ પીયાકુ મીલું, તેરે હાથ વિલંબ. ૧૭
 વીરહીકુ વ્યાપે નહી, કામ કોધ મદ લોભ;
 કહે પ્રીતમ કાળે કરી, પાવે નહી મન ક્ષોભ. ૧૮
 પ્રથમ પલાસ જખ પુલહી, તખ તન હોવે રયામ;
 કહે પ્રીતમ લાલી અહે, ફરે રૂપ ગુણ નામ. ૧૯
 રહા ભમર જરી કેદકી, કરતા નીશ દીન સંખ;
 કહે પ્રીતમ શીર છાર લે, જાકર કુખા ગંગ. ૨૦
 વીરહી મરહી મોત બીન, સો જાને પીયા પીર;
 કહે પ્રીતમ મચ્છી મરે, જો છીન બિધુડે નીર. ૨૧
 વીરહી કરહો કૃષ્ણસુ, અચલ અમલ અનુરાગ;
 કહે પ્રીતમ પાંતકુ મીલે, કરહી સકલ પરિત્યાગ. ૨૨
 સાચો ત્રેહ પ્રજનારકો, છોડ ચલી પરિવાર;
 કહે પ્રીતમ પિયાકુ મીલી, ગાવત ગુણ સંસાર. ૨૩
 વીરહીકુ ચંદન કહા, કહા ચંદ્રકી સીત;
 કહે પ્રીતમ પુલન કહા, ત્રેહ વન્હિ વિપરીત. ૨૪
 વીરહી કરે ન મરેનસે, ચલે અગન જલ માંહી;
 કહે પ્રીતમ પિયા અગમ હે, જાય મિલે પલ માંહી. ૨૫

અથ તૃણાકો અંગ.

- તૃણા તું થાકી નહી, ખાચો સખ સંસાર;
કહે પ્રીતમ કર દૂરથી, કરજોડી નમસ્કાર. ૧
- તૃણા તું બડી પાપીણી, કીચા સખ લોક બેહાલ;
કહે પ્રીતમ કહું કેટલું, મૂક અમારો છાલ. ૨
- પૃથ્વી કોટી બ્રહ્માંડ ખાઈ ભાખરી, પીચો સખ સરીતા નીર;
કહે પ્રીતમ ધ્રાપી નહી, નાહીન શાંત શરીર. ૩
- એક પૈસા આદ લે, કીન્હે લાખ કરોડ;
કહે પ્રીતમ પુરજ નહી, રહી તૃણા મુખ મોઠ. ૪
- નગર દેશ ખંઠ દ્વીપકો, ભયો એકછત્ર રાજ;
કહે પ્રીતમ આગે ચલી, નહી તૃણાકુ લાજ. ૫
- પીત્રી ગાંધર્વ દેવ પુનિ, ઇંદ્ર વિરચી શીવરાય;
કહે પ્રીતમ તૃપત નહી, તૃણા ભુરી બલાય. ૬
- કોટિ બ્રહ્માંડ ભક્ષન કીચો, તોહુ ન ભાગી ભૂખ;
કહે પ્રીતમ ત્રિલોકમે, તૃણા પસાર્યો મુખ. ૭
- તૃણા તું પીછે પડી, નહી કરત વશ કોય;
કહે પ્રીતમ સદગુરૂ મીલે, કહુબલ હીણી હોય. ૮
- તૃણા તનમે તાપણી, જરત રહે દીનરાત;
કહે પ્રીતમ ગુરૂજ્ઞાન જલ, તખ શીતલ હોઇ જાત. ૯
- તૃણા ડોરી કારકે, ખેંચત ઢીમર કાલ;
કહે પ્રીતમ કર્મે કરી, પડે જીવ જંજાલ. ૧૦
- સંસાર પુર સરિતા વહે, તૃણા તાણ અપાર;
કહે પ્રીતમ કોઇ ઉખરે, જે રહે કોર કિનાર. ૧૧
- તૃણા દવ દહું દિશ લગ્યા, વિધે મુકતાર બંદ;
કહે પ્રીતમ પ્રલે ગયે, જે ન ભાજે ગોવિંદ. ૧૨
- ધ્રુવ આદે જે ધીર નર, કીચો તૃણા કો ત્યાગ;
કહે પ્રીતમ પ્રભુકે મીલે, ઉર ધરી વ્રેહ વૈરાગ. ૧૩
- ભક્ષા અનંત કોઠ જે ભયે, રહે રામકે શરન;
કહે પ્રીતમ તૃણા તણ, મીટે જન્મ અરૂ મરન. ૧૪
- તૃણા મારી ભરથરી, છોડી માયા મોહ;

- કહે પ્રીતમ બ્રહ્મરસ પીયે, મીઠા હું તું દાય. ૧૫
- તુજા તણ કપિલજી, શુકજી સનત કુમાર;
કહે પ્રીતમ ન્યારા રહે, નાહીન લગી લગાર. ૧૬
- તુજા બેઠી લોભકી, હૈ પ્રોઠા પરીવાર,
કહે પ્રીતમ પ્રપંચ કરી, ખાયા સખ સંસાર. ૧૭
- સુરીનર મુનિ જોગી જતી, ખાચે ભીક્ષુક ભુપ;
કહે પ્રીતમ કેડે પડી, તુજા વિકટ સ્વરૂપ. ૧૮
- કવિ કેવિદ શુરા મુઘડ, વૈદ રોગી દાતા દીન,
કહે પ્રીતમ ખાચે સર્વે, મુરખ ચતુર પ્રબીન, ૧૯
- તુજા ટાળે સદગુરૂ, જાકે હાથ ઈલાજ;
કહે પ્રીતમ સમજજી વિના, સખ તન તુજા રાજ. ૨૦
- હરીગુરૂ સંત કૃપા કરે, દેવે જ્ઞાન વિચાર;
કહે પ્રીતમ તુજા કહા, કાપે કોટિ વિકાર. ૨૧
- તુજા પીડે તખ લગે, જખ લગ નહિ ગુરૂ જ્ઞાન;
કહે પ્રીતમ પ્રોછયા વિના, મિથ્યા દેહ અભિમાન. ૨૨
- જખ હરદામે હરી બસે, તુજા ટાળે નીરાટ;
કહે પ્રીતમ કુચી જ્ઞાનકી, ઉધડે અગમ કપાર. ૨૩
- વિષય વેલાથી વિછડે, દુઃખે તુજા ડીંટ;
કહે પ્રીતમ કટુતા ટાળે, તખ ફલ હોવે મીઠ; ૨૪
- તુજા તોરંગ મન ચઢયા, ધાયા દેશ વિદેશ,
કહે પ્રીતમ સ્થીરતા નહી, બીન સદગુરૂ ઉપદેશ. ૨૫

અથ મનકો અંગ.

- મન મતવાલા હો રહ્યા, નાહીન માને શીખ;
કહે પ્રીતમ ભવમે ભમે, માગે ઘર ઘર બીખ. ૧
- ભીખ મળે હરી નામતે, સો સંત મુખ વ્રતાય;
કહે પ્રીતમ આન વ્રતસે, લખ ચોરાશો પાય. ૨
- મન હરીજન ધરમાં રહે, કરે દગો દીન રાત;
કહે પ્રીતમ કહા કીજીએ, મન ચંચળ બદ બાત. ૩
- મન દુર્જન અતિશય પ્રબલ, મનકે ખેડ અનેક;
કહે પ્રીતમ મન બસ નહી, જાકું રૂપ ન રેખ. ૪

- મર્કટ રાજ બેસાડીએ, કરકે બોહોત બનાવ;
કહે પ્રીતમ ફલ દેખતે, પ્રગટે આપ સ્વભાવ. ૫
- કથા શ્રવણ કરે મીનકા, શીર દીપક ધરી દેવ;
કહે પ્રીતમ મુસા મીલે, જામ પકડે તતખેવ. ૬
- કોટિ જતન પરમેદીએ, મન નહી માને લેશ;
કહે પ્રીતમ કોઇ પોહોચે નહી. તહાં મન કરે પ્રવેશ. ૭
- મન સૃષ્ટિકો મૂલ હૈ, મનકું હરખ ને શોક;
કહે પ્રીતમ મન ફેરવે, તેહી ફીરે તણ લોક. ૮
- સાગર લેહેરી ગુંથીએ, જો આકાશ છેદાય,
પ્રીતમ પવનકું બાંધીએ, તો મન જીત્યો જાય; ૯
- પારાશર સૌભનીરૂપી, શૃંગા વિદ્યામિત્ર;
કહે પ્રીતમ ફજેત કીયે, માનકો અગમ ચરીત્ર. ૧૦
- મન સુરપતિ કે બસ નહી, ગયો સો ગૌતમ ઘેર;
કહે પ્રીતમ અમૃત પીયા, મીઠા નહી મનકા ઝેર. ૧૧
- મન બ્રહ્માકે બસ નહી, હાર રહે મુનિ જન;
કહે પ્રીતમ સરસ્વતી સુતા, તે પૂઠે ધાયુ મન. ૧૨
- મન શંકર નહી વશ કીયો, રૂપ મોહની જાણ;
કહે પ્રીતમ જૂતલ ભયી, સમ્મ ધાતુની ખાણ. ૧૩
- મન સખપર અસ્વારહે, મનપર કોઈ અસવાર;
કહે પ્રીતમ મન હાથ કરે, સોઈ પુરૂષ નિરધાર. ૧૪
- પૃથ્વીકો ગુણ દેહ હૈ, આતમ નિર્ગુન નામ;
કહે પ્રીતમ બીચમે કીયો, મનહી અન્યથા કામ. ૧૫
- મનકો કહો ન માનીએ, મનકો કામ કઠોર;
કહે પ્રીતમ કાં સાચવે, ધર ભીતરકો ચોર. ૧૬
- સોઈ બસીયરકું બસ કરે, ધરી ધીરજ હૈયા સાથ;
કહે પ્રીતમ મન કુટિલ હૈ, કબહુ ન આવે હાથ. ૧૭
- મણી લાવે પાતાલસુ, જાય ચઢે આકાશ;
કહે પ્રીતમ મન મૂઢકો, નાહી કષ્ટ વિદ્યાસ. ૧૮
- કરે વિવાહનું કાયદુ, અતનું પત કરે કાંચ;
કહે પ્રીતમ સમજે નહી, પ્રપંચ બહુત મન માંચ. ૧૯

- બાહર શત્રુ બહુ હણે, જે કોઇ શુરા હોય;
 પ્રીતમ મન ભીતર રહે, વાકું માર શકે નહી કોય. ૨૦
- રીપુદળ જીતે રણવિષે, કોય ન મેટે આજી;
 કહે પ્રીતમ મન જીત્યા નહી, તખ લગ કાયર બજી. ૨૧
- તપ તીરથ આચારવ્રત, જણે બહુ શાસ્ત્ર પુરાણ;
 કહે પ્રીતમ મન બસ નહી, તખ લગ મુરખ બજી. ૨૨
- કથી સાખી બહુતેક કથે, સમજાવે સખ લોક;
 કહે પ્રીતમ આશાધરે, તો કહા કર્યા સખ દોક. ૨૩
- ખોટે મન ખોયા સખે, તન ધન રૂપ અરૂ રંગ;
 કહે પ્રીતમ કરીએ નહી, મન મુરખકાં સંગ. ૨૪
- મન હરજીકે હાથ હૈ, ઝોર કોસીકે નાંહી;
 કહે પ્રીતમ માને નહી, દેખો ગ્રંથન માંહી. ૨૫
- મન સાત્વિક તે ઉપન્યા, સાત્વિક વિષ્ણુ અંશ;
 પ્રીતમ મળ વિચારતાં, મનકો બઢે નહી અંશ. ૨૬
- શુદ્ધ ચિત્ત સુમરન કરે, તજે દેહાભિમાન;
 કહે પ્રીતમ આજી પ્રીટે, તખ ભેટે ભગવાન. ૨૭
- મન વિકલ્પ મૂકે પરા, હરી ઈચ્છા વ્રતમાન;
 કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરે, હરી સુમરન સાવધાન. ૨૮

અથ સુમરનકો અંગ.

- સુમરન સોઇ ન વીસરે, રહે રૂપમાં મન;
 કહે પ્રીતમ શુદ્ધ સ્નેહસુ, કરે સુમરન નીશ દીન. ૧
- નીશ દીન નીમખ ન વીસરે, હરીકો તત્વ વિચાર;
 કહે પ્રીતમ તદ્વત રહે, સોઇ સુમરન સાર. ૨
- મિથ્યા મુખ બોલે નહી, બોલે તો હરીનામ,
 કહે પ્રીતમ રૂઢીએ વસે, જયુ લોભી કે દામ. ૩
- સોહુ સોહુ હોત હૈ, નખ શીખ સદલ શરીર;
 પ્રીતમ પલક ના વિસરે, રૂઢીયેથે રઘુવીર. ૪
- ધડી પોહોર સુમરન દહા. સુમરન સાસ ઉસાસ;
 કહે પ્રીતમ અંગમાં રહે, આઠે પોહોર ઉલ્લાસ. ૫
- જોઈ આકાશકી આરશી, બૂલે નહી સ્વરૂપ;

- કહે પ્રીતમ સખ ઘટ વસે, નાથ નિરંજન ભૂપ. ૬
- ખેતર જેતી ખરપડી, સાગર જેતો વાહાણુ;
- કહે પ્રીતમ ભૂલે નહી, સેતમ તણા નિશાન. ૭
- મેરે ડગે તો મન ડગે, રહે ભજન લવલીન;
- કહે પ્રીતમ હરી સિંધુમે, મગન રહે મન મીન. ૮
- હરી સાગર સન્મુખ ભર્યો, નાહીન નુન્ય લગાર;
- કહે પ્રીતમ એકરસ રહે, સોઈ સુમરન સાર. ૯
- સખ ઘટ સીતા રામણ, જ્યું હીરામું હેમ;
- કહે પ્રીતમ હરી રૂપ જોઇ, કરહું નિરંતર પ્રેમ. ૧૦
- મુતાં સુમરન હોત હૈ, બેઠાં બહુત પ્રકાર;
- કહે પ્રીતમ ચલતાં ચીતવે, હરીકા નામ ઉદાર. ૧૧
- સુમરનસે સંશય ટળે, શોક સમૂળો જાય;
- કહે પ્રીતમ મનકે મહી, ગુણ ગોવિંદ કે ગાય. ૧૨
- સહસ્રવદન સુમરન કરે, સદા સર્વદા શેષ;
- કહે પ્રીતમ ભૂમિતણા; ભાર ન લાગે લેશ. ૧૩
- ગગન પવન પાવક ઉદક, અવનીભાર અઢાર;
- કહે પ્રીતમ સુમરન કરે, સહુકો રૂઢીયામાંજાર. ૧૪
- સુમરન સેવા સંતકી, કીર્તન કથા પ્રસંગ;
- કહે પ્રીતમ સુમરન સખે, જ્યું લાગે હરીરંગ. ૧૫
- મોહ ટળે અથી ગળે, મળે ત્રીસોવન નાથ;
- કહે પ્રીતમ ફેરો ફળે, હરી સમરણ હૈયા સાથ, ૧૬
- સેહેજે સુમરન હોત હૈ, અખંડ અજપા જાય;
- કહે પ્રીતમ સમજ શકે, ટળે શોક સંતાપ. ૧૭
- એકવીશ સહસ્ર ખટસેં ઉઠે, રાત દિવસ રરંકાર;
- કહે પ્રીતમ પદ પ્રીછતાં, લાગે નહીં વિકાર. ૧૮
- મુખ જીવહા હાલે નહી, અવર ન જાણે કોઈ;
- કહે પ્રીતમ આપા મીટે, સેહેજે સુમરન હોય. ૧૯
- પંચાસ અક્ષર બંધન પડે, હો ન્યારે દુઃખ હરન;
- કહે પ્રીતમ રરો મમ્મો, લવજળ તારણ તરણ. ૨૦
- રરો નિર્જુણ નામ હૈ, મમ્મો મગજ આપ;

- કહે પ્રીતમ જુગતે જપે, તપે નહીં ત્રિવિધિ તાપ. ૨૧
 શત કોટી રામાયણમાં, રામ નામ અક્ષર દોય;
 કહે પ્રીતમ રરો મરમો, લીયા શંકરને સોય. ૨૨
 સખ સાધનમેં મુગમ હૈ, રામનામ મહા મંત્ર;
 કહે પ્રીતમ રસના રટે, તન મન હોય પવિત્ર. ૨૩
 સમરણથે માયા સમે, દમે નહીં લવલેશ;
 કહે પ્રીતમ સમરણ ભજન, હરીજન કરે હુમેશ. ૨૪
 માયા દમે ન મન દમે દમે, ન દુઃખ સંસાર;
 કહે પ્રીતમ પરબ્રહ્મકો, ભજન કરે ભવપાર. ૨૫

અથ માયાકો અંગ.

- દેવી માયા ગુણભયી; કીચો ત્રિગુણ વિસ્તાર;
 કહે પ્રીતમ માયા વડે, રચ્યો સકલ સંસાર. ૧
 સાત્વિકથે સખ દેવતા, રાજસ ઇંદ્રી વિકાર;
 કહે પ્રીતમ તામસ તણા, વિષય તે પંચ પ્રકાર. ૨
 મુળ માયા ઇન્દ્ર થકો, ઉપજવ્યું બ્રહ્માંડ;
 કહે પ્રીતમ બ્રહ્માંડમાં, સમે દ્વીપ નવખંડ. ૩
 ખંડ ખંડ બહુ દેશ હૈ, દેશ નગર પુર ગામ;
 કહે પ્રીતમ એક ગામમેં, રચ્યો બહોત વિધિ ધામ. ૪
 ધામ ધામ બહુ મનુષ્ય હૈ, ઊંચ નીચ નર નાર;
 કહે પ્રીતમ માયા ધરે, રૂપ અનાંત અપાર. ૫
 રાગ દ્રેષ હું તું કરે, એ માયાકો મુળ;
 કહે પ્રીતમ કંસે મીટે, ક્ષણ ક્ષણ ઉપજે શુળ. ૬
 માંચા માયા એક હૈ, લાગી જીવકુ આય;
 પ્રીતમ છાયા દહુકી, સો છેદે ક્યાં જાય. ૭
 માયા મસાલે સખ બના, નાના મોટા ધાટ;
 કહે પ્રીતમ અણુ આદિ લઈ, સૂક્ષ્મ અરૂ વૈરાટ. ૮
 એ માયા દીસે સખે, દૃષ્ટ પદારથ હોય;
 પ્રીતમ નાવે દૃષ્ટમેં, સાર પરંપદ સોય. ૯
 માયા ચક્ર આથે રહી, જક્ષ્મ ખેલકું જોય,
 કહે પ્રીતમ પ્રભુ દખહી, પ્રભુકું દખે કોય. ૧૦

- અંતરજામી આતમા, સખહીકે ઉર વાસ;
કહે પ્રીતમ માયા રહીત, સો આઘપુરૂષ અવિનાશ. ૧૧
- પ્રકૃતિ સ્વભાવ જુદો પડયો, મૂળે વસ્તુ એક;
કહે પ્રીતમ વીરલા લહે, જાકું જ્ઞાન વિવેક. ૧૨
- ધંદ્રજાલકે ખેલમે, મોહા સખ સંસાર;
કહે પ્રીતમ સખ દોહલા, જાને જાનનહાર. ૧૩
- માયા મોટી ભાસકી, પડયા જીવતા માંય;
કહે પ્રીતમ વીતે કલ્પ, તો હું નીકસે નાંહી. ૧૪
- ઉખરતરૂ માયા રહી, ફૂલ બ્રહ્માંડ અપાર;
કહે પ્રીતમ તામેં પડે; જંતુ કરે વિહાર. ૧૫
- કાલ કપી ભક્ષણ કરે, ગુલરકે ફૂલ બહોત;
કહે પ્રીતમ એસે ફીરે, માણસકે શીર માત. ૧૬
- માયા ગાંધી કોથળો, ચીજ અનેક તામાંહી;
કહે પ્રીતમ જીવતે ધરે, તખ કછુ એકઠા નાંહી. ૧૭
- બાવલકો બીજ રાખહી, સહસ્ર વરસ લગી કોથ;
કહે પ્રીતમ કાંટા સહિત, જખ ઉગે તખ હોય. ૧૮
- માયાકે સખ નામ હે, કહે સખ શાસ્ત્ર પુરાણ;
કહે પ્રીતમ ન્યારો રહે, સો નર પરમ મુજણ. ૧૯
- માયા^૧ અવિદ્યા^૨ અવ્યાકૃત,^૩ અક્ષર^૪ અરૂ અજ્ઞાન;^૫
કહે પ્રીતમ પ્રકૃતિ^૬ અજા,^૭ ક્ષેત્ર^૮ ધામ^૯ પ્રધાન.^{૧૦} ૨૦
- માયા સખમેં મીલરહી, અવિદ્યા શીખાવે આન;
કહે પ્રીતમ આકૃતિ નહી, અવ્યાકૃત અહમાન. ૨૧
- અક્ષર ટાળી ટળે નહી, મિથ્યા ભાસે જાન;
કહે પ્રીતમ અનુભવ નહી, તાયે એ અજ્ઞાન. ૨૨
- પ્રકૃતિ કહીએ પરાક્રમી, અજા જન્મ નહી માટ;
કહે પ્રીતમ સૌ ઉપજે, ક્ષેત્ર કહી તે માટ. ૨૩
- ધામ તજે રહેઠાણ એ, ધરે બહુ વિધિ માન;
કહે પ્રીતમ પુરૂષ આગે કરતા હરતા માટે એ પ્રધાન. ૨૪
- માયા આત્રણ અષ્ટ હે, પૃથ્વી ઉદક તેજ;
કહે પ્રીતમ વાયુ ગગન, ગુણ અહંકાર મન એજ. ૨૫

માયા તીમર સેહેજે ટળે, ને પ્રગટે બ્રહ્મ પ્રકાશ;
કહે પ્રીતમ તત્વ સાંખ્યમાં, ઉગરે તે અવિનાશ. ૨૬

અથ તત્વ સાંખ્યનું અંગ.

ક્ષીતી જળ પાવક પવન નભ, હું નહીં ત્રિગુણ અહંકાર;
કહે પ્રીતમ મહત્તત્વ નહીં, પ્રકૃતિ પુરૂષ વિસ્તાર. ૧

ઇંદ્રી ચતુર્દશ દેવતા; શબ્દાદિક સાક્ષાર;
કહે પ્રીતમ સેવે સદા, વિષય ભોગ વિખ્યાત. ૨

પંચતત્વકી ઇંદ્રી દશ, પંચકર્મ પંચજ્ઞાન;
કહે પ્રીતમ એ પ્રીછતાં, ટળે દેહાલિમાન. ૩

શ્રવણ વદન આકાશકી, ત્વચા હસ્ત સોઈ પવન;
કહે પ્રીતમ ચક્ષુ ચરણ, તત્વ તેજકો રવન. ૪

જીભ હીંગ જળકે બને, ભોમ ગુદા અરૂ ધ્રાણ;
કહે પ્રીતમ એ પ્રસીદ્ધ હૈ, ગાવે નિગમ પુરાણ. ૫

કરણ ઇંદ્રી દિક દેવતા, શબ્દાદિકકો સંગ;
કહે પ્રીતમ ગુણ વાસના, પોહોચાવે સર્વ અંગ. ૬

ત્વચા ઇંદ્રિ સ્પર્શ વિશે, વાયુદેવ દયાળ;
કહે પ્રીતમ ત્રિપુરી તણી, ચૈતન્યકું સંભાળ. ૭

મેત્ર ઇંદ્રીકો રૂપ વિષય, સ્વામી તાકો સુર;
કહે પ્રીતમ તત્વ એ તેજકો, કરેસો તેજ હજુર. ૮

જીભ ઇંદ્રિ રસ વિષય, વરૂણ દેવ સંજોગ;
કહે પ્રીતમ કારણવડે, કરે ચિત્તવૃત્તિ ભોગ. ૯

નાસા ઇંદ્રિ ગંધ વિષય, અવની અધિદેવ સાર;
કહે પ્રીતમ ચૈતન્યકું ચઢે, પૂજા પંચ પ્રકાર. ૧૦

કર્મઇંદ્રી ક્રિયા કરે, પંચ ગ્રાણ સંગ સોય;
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ સમજલે, કારણ કારણ દોય. ૧૧

કારણ કંચન ઘાટ હૈ, કારણ કુંદન મૂલ;
કહે પ્રીતમ એ દેખલે, જે કણુ સદૃશ સ્થુલ. ૧૨

પૃથ્વી કે પંચ ભોગ હૈ, અસ્ત માંસ નસ ત્વચારોમ;
કહે પ્રીતમ એ નહીં આતમા, પંચે ભાસે ભોમ; ૧૩

પરસ્પેદ અરૂ લાળ કંઈ, આંસુ અમરી સોય;

કહે પ્રીતમ ઉદકકે, આત્મા અગગો હોય.	૧૪
કામ ક્રોધ અરૂ કલ્પના, દ્વેષ ઉદ્ભાત જાણ;	
કહે પ્રીતમ એ તેજકે, પાંચે ભાગ પ્રમાણ.	૧૫
શ્વાસોશ્વાસ અરૂ હેડકી, છીંક બગાસું સીદ્ધ;	
કહે પ્રીતમ એ પવનકે, પાંચે ભાગ પ્રસિદ્ધ.	૧૬
કહે સાંભળે વીસરે, થાંભળ દે અવિકાશ;	
કહે પ્રીતમ તું પરખ લે, એ પાંચ આકાશ.	૧૭
કંઠજી ભોમ ભારે ઉદક, તપત તેજ કહેવાય;	
કહે પ્રીતમ પ્રસરતા પવનકી, સ્થાર આકાશ ગવાય,	૧૮
પૃથ્વી અધિક પર્વત વીશે, ઉદક અધિક તર્રમાંય;	
કહે પ્રીતમ દુષ્ટે પડે, પાંચતત્વ વિના નાંહ.	૧૯
તેજ અધિક મછ મીનમાં, અધિક પાંખામાં પવન;	
કહે પ્રીતમ આકાશમાં; રહે ચતુર્દશ ભુવન.	૨૦
પરા પરચતિ મધ્યમા, વૈખરી વાણી જેહ;	
કહે પ્રીતમ પરમાત્મા. સખકું પ્રેરે તેહ.	૨૧
મન બુદ્ધિ ચિત્ત અહંકાર, શબ્દાદિ વિષય પાંચ;	
કહે પ્રીતમ લીંગ વાસના, કરે સદા પ્રપાંચ.	૨૨
અંતઃકરણ વૃત્તિવડે, જાણે મુખ દુઃખ ભોગ;	
કહે પ્રીતમ નિર્લેપ હૈ, જાકું આતમ જોગ.	૨૩
કર્તા વૃત્તિ નખ શીખ લગા, કિંવા રહો દશ દ્વાર;	
કહે પ્રીતમ કર્મ વૃત્તિ જે, હો ગર્હ વિષયાકાર.	૨૪
ધંદ્વી વિષયને ઓળખે, નહી જાણે નિમગ્ન;	
કહે પ્રીતમ પ્રસારક દેહકો. આત્મા બ્રહ્મસ્વરૂપ.	૨૫

અથ બ્રહ્મસ્વરૂપ વર્ણન.

બ્રહ્મ અખંડિત અવિનાશ હૈ, અજ અવ્યય અવિકાર;	
કહે પ્રીતમ નિર્લેપ હૈ, નિરાલંબ નિરંધાર.	૧
નિર્ગુણ નિરાકાર નિત્ય, નિજનંદ નિજરૂપ;	
કહે પ્રીતમ વ્યાપી રહો, ચૈતન્ય શુદ્ધ સ્વરૂપ;	૨
શુદ્ધ ચૈતન્ય સાક્ષી પ્રમાતા. પ્રમાણ પ્રમેતી જેહ;	
કહે પ્રીતમ પાંચનામ બ્રહ્મકે, અનુભવે ઓળખે તેહ.	૩

- બ્રહ્મ સમુદ્ર સભર લયેા, જયું પ્રલોકાળ હોય;
 કહે પ્રીતમ પુરુષ સદા, એક નિરંતર સોય. ૪
- સાગરમેં જયું બુદ્ધબુદ્ધા, એસે ઉપજે સૃષ્ટિ;
 કહે પ્રીતમ વીરલા લહે, જાકું આતમ દૃષ્ટિ. ૫
- જયું સિદ્ધમેં હોત હૈ, લહરી અનંત અપાર;
 કહે પ્રીતમ યું બ્રહ્મમેં, ઉપજે સખ સંસાર. ૬
- અંબુ મધ્યે નહી આંતરો, વ્યોમ વિષે નહી વાઠ;
 કહે પ્રીતમ યું બ્રહ્મમેં, નહી આવરણ કણુ આડ. ૭
- નાશ નહી આકાશકો, યું આત્મા હૈ અદ્વૈત;
 કહે પ્રીતમ આનંદધન, સખ ઘટ તુરીયાતીત. ૮
- અબ્ર હોત આકરસમેં, જયું તરવર કે પાત;
 કહે પ્રીતમ યું બ્રહ્મમેં, આ દેહ આવત જાત. ૯
- બ્રહ્મ અનાદિ અટલ હૈ, અકળ અરૂપ અછેદ;
 કહે પ્રીતમ નિત્ય કહત હૈ, મહિમા ચારે વેદ. ૧૦
- અગ્નિ કે અંબાઃથે, દોષ બહુ વિધિ હોય;
 કહે પ્રીતમ યું બ્રહ્મસે, છવ જગતકે જોય. ૧૧
- જાંડ જૂમિસો સિન્ન નહિ, આદ્ય અંત મધ્ય એક;
 કહે પ્રીતમ યું બ્રહ્મમેં, ઉપજે ખપે અનેક. ૧૨
- કુંદન કાંઈ લાગે નહી, વગળ ભળે હોય હીન;
 કહે પ્રીતમ સખ કર્મકે, છવ ધર્મર આધીન. ૧૩
- શુદ્ધ દૂધ સોઠ બ્રહ્મ હૈ, ધર્મર આધો નીર;
 કહે પ્રીતમ જળજયું મીલા, ત્યું ત્યું વજ્રસ્થા ખીર. ૧૪
- બ્રહ્મ કર્મસેં રહિત હૈ, સકળ ધર્મકો મળ;
 કહે પ્રીતમ દુઃખ પાવહી, હોય બ્રહ્મ પ્રતિકુળ. ૧૫
- ચૈતન્ય સાગર એક રસ, કનક ડંડ મણી દોષ;
 કહે પ્રીતમ ન્યારા નહી, રહે સદાએ સમીપ. ૧૬
- ચંદા અર્ક અગ્નિ વિષે, જળહળ જ્યોત પ્રકાશ;
 કહે પ્રીતમ અજ મસકમાં, બ્રહ્મ નિરંતર વાસ. ૧૭
- શશી સુર ચક્ષુ વિષે, જઠરા અગ્નિ જાણ;
 કહે પ્રીતમ બ્રહ્માંડમાં, એસે પંડ પ્રમાણ. ૧૮

- અમિ એક જળ અમિ એક, એક વાયુ આકાશ;
 કહે પ્રીતમ એક બ્રહ્મમેં, વસ્તુ વિદ્યે વિલાસ. ૧૯
- સુર તથે સખ ઉપરે, વૃષા સખહી પર હોય;
 કહે પ્રીતમ દેહ આતમા, જ્ઞાનદષ્ટિ કરી જોય. ૨૦
- તરવર એક શાખા જાહુ, નીચ ઊંચ લઘુ દીર્ઘ;
 કહે પ્રીતમ યું બ્રહ્મમેં, ભયો સર્ગ વિસર્ગ. ૨૧
- મળ્યો ખાળીયો સમુદ્રમાં, ભયો સમુદ્રાકાર;
 કહે પ્રીતમ બ્રહ્મ ભજનથે, ભયો બ્રહ્મ નિરધાર. ૨૨
- પારસકો પર્વત બને, લીયો હીયો નહી જાય;
 કહે પ્રીતમ સમજી રહે, વાકે એહી ઉપાય. ૨૩
- વાણી શકે નહી વર્ણવી, કૃત્ય ન પોહોયે કોય;
 કહે પ્રીતમ આકાશમાં, ચિત્ર કોણુ વિધિ હોય. ૨૪
- ઊંચ નીચ નહી ઇન્દ્રકું, પુરૂષ નપુંસક નાર;
 કહે પ્રીતમ વ્યાપી રહ્યો, સખ ઘટ બોલનહાર. ૨૫
- મીન કમક શુકર સહી, આહીર કુળ અવતાર;
 કહે પ્રીતમ પરીબ્રહ્મકું, કહ્યાં વરણુ વેહેવાર. ૨૬
- નિર્ગુણ બ્રહ્મ સગુણુ ભયે, રામકૃણુ અવતાર;
 કહે પ્રીતમ ગુણુ ગાયકે, તર ગયે અનેક અપાર. ૨૭
- અહંતા મમતા ધરબ્યા, વિષયાદિક જંજળ;
 કહે પ્રીતમ ભવ સિંધુકે, તીર કીચ સેવાલ. ૨૮
- અઢાર અંગ સાખી કહી, સદ્ગુરુ કે પ્રતાપ;
 કહે પ્રીતમ સોઘ સમજતાં, મોટ જાય વાદ વિવાદ. ૨૯
- સોખ્ય પડે બ્રહ્મ ભાવના, જખ રજે કામ કલાપ;
 કહે પ્રીતમ કષ્ટ કામના, તખ લગ ચોક સંતાપ. ૩૦

અથ કામકો અંગ.

- કામી કરે ન શુભ કર્મ, ધર્મ ન સમજે ઘેર;
 કહે પ્રીતમ કામી રૂઢે, હોં વિષયકી લેહેર. ૧
- વિષય વસીયર તન રાફડો, મન મલીન વીખ રૂપ;
 કહે પ્રીતમ સખ શ્રેષ્ઠ હૈ, પણ કામી કાળ સ્વરૂપ. ૨
- કામી સજ્જે ન હરી કથા, નહી હરીજનમુ હેત;

- કહે પ્રીતમ કામી તણી, ખાલી કાયા ખેત. ૩
- કામીસે કુત્તા ભલા, વરસદીને એક માસ; ૪
- કહે પ્રીતમ કામી કરે, નિશદીન વિષય વિલાસ. ૪
- કામી કલંક જાકું લગ્યા, એ સમ લાંછન નાંહ; ૫
- કહે પ્રીતમ સંસારમાં, સરખંધા સખ માંહ. ૫
- કૃત્ય નિવારણ સ્વાંગ ધરો, સો અધિક અધિકાય; ૬
- કહે પ્રીતમ સોઝ જીવ, મુક્ત કદી નવ થાય. ૬
- કામ કામ સખકો કહે, કામ ન ચિને કોય; ૭
- પ્રીતમ મન ઉઠાવ કરે, કામ કહાવે સોય. ૭
- કામી નર સુકૃત કરે, જૈસો કુંજર ધ્યાન; ૮
- કહે પ્રીતમ લમ શાશપર, કારે ધૂળ નિદાન. ૮
- આત્મા એક નિર્મળા, વિષય વાદળી છાંય; ૯
- કહે પ્રીતમ કામે કરી, સાર ન સૂજે કાંય. ૯
- આતમ અર્ક ઉઘોત હૈ, કામ ગ્રહણ કહેવાય; ૧૦
- કહે પ્રીતમ કેસે કરે, ભીતર લાગી લાય. ૧૦
- વિષય વનિહ અતિ પ્રબલ હૈ, દાવાનલસે દીધ; ૧૧
- કહે પ્રીતમ સખ જુગ ભલા, કામી નુગરા ઈર્ગ. ૧૧
- કામીકું સ્વામી નહી, માને નહી મુરબદ; ૧૨
- કહે પ્રીતમ ઉન્મત્ત રહે, આઠે પોહોર પ્રમાદ. ૧૨
- કામી કૃત અકૃત કરે, જખલગ જીવતી તાન; ૧૩
- કહે પ્રીતમ નરકે પડે, નારી પુરૂષ નિદાન. ૧૩
- ત્રિયા ચમક લોહ પુરૂષ હૈ, પામર પશુ સમાન; ૧૪
- કહે પ્રીતમ કહો કોર્ટ વિધિ, કામી ધરે નહી કાન. ૧૪
- કામીકું લજ્જા નહી, નિલંજ નિદે નઠોર; ૧૫
- કહે પ્રીતમ કેસે કહું, સખહી કર્મ કઠોર. ૧૫
- કામી કોઈ મત દુઃખ ધરો, કામી અવર ન કોય; ૧૬
- કહે પ્રીતમ મેં કામી હું, તાય શીખામન સોય. ૧૬
- સત્રુ અવર અનેક હૈ, કામ સમો નહી કોય; ૧૭
- કહે પ્રીતમ રજ કામના, સખ જુગ વેરી હોય. ૧૭
- કામ કપટ જા ઘટ વસે, સો નર નીચ ગમાર;

- કહે પ્રીતમ મુખ અદ્ય હૈ, અવગુન કરે અપાર. ૧૮
- કામી કાગ સમાન હું, ડરતા રહે નીશદીન;
- કહે પ્રીતમ કામી તણા, સદા અપાવન મન. ૧૯
- મુકૂત સાત જન્મકો, એક પલકમેં જાય;
- કહે પ્રીતમ ધન ગાંઠડી, ધર આગે લુટાય. ૨૦
- કામી ગર્વવ સારીખા, સંગ ગર્વવી નાર;
- કહે પ્રીતમ લાતે હણે, તોય ન છોડે લાર. ૨૧
- કામીકું બહુ કલ્પના, વિષય લેહેર દીલમાંહી;
- કહે પ્રીતમ સખહી તરે, પણ કામીકી મતિ નાહી. ૨૨
- કામી ભૂત ભવમેં ભમે, સમે નહો સંતાપ;
- કહે પ્રીતમ રહે કામના, કછુ પુરવલા પાપ. ૨૩
- કામ કલેશકો મૂલ હૈ, અનરથકો ભંડાર;
- કહે પ્રીતમ તજ તાહકું, ભજ હરી કૃષ્ણ મોરાર. ૨૪
- કામરૂપ કલેશ હૈ, ક્રોધ મિલે તખ આય;
- કહે પ્રીતમ સોઇ જીવ, જનપુર બાંધા જાય. ૨૫
- કામી કૃત જે જે કરે, સોઇ કામ સ્વરૂપ.
- કહે પ્રીતમ ના વશ રહે, પડે મોહ અધ કૂપ. ૨૬
- કામ કુસંગતે ઉપજે, કામે ઉપજે ક્રોધ;
- કહે પ્રીતમ વશ કામકે, રહે ન જ્ઞાન પ્રયોધ. ૨૭
- અજ્ઞાને મોહ ઉપજે, મોહે કરી બુદ્ધિ નાશ;
- કહે પ્રીતમ બુદ્ધિ નાસતે, પ્રાણી નરક નિવાસ. ૨૮
- મન મરકટ માનવ તણા, કામ ફકીર તે સાથ;
- કહે પ્રીતમ નાચ નચાવહી, લોભ લાડી લીચે હાથ. ૨૯
- કામ નેત્ર મુખ ક્રોધકો, રૂદે લોભ કર વાસ;
- કહે પ્રીતમ તીનો મિત્રી, કરે જીવકો નાશ. ૩૦
- કામીકું બહુ કલ્પના, નિવૃત્તિ નહી લગાર;
- કહે પ્રીતમ ચિત્ત દૂધ હૈ, કસ્તર કામ વિકાર. ૩૧
- કામી કંટક લોહ પુરૂષ હૈ, સેહેજ સચેત ન હોય;
- કહે પ્રીતમ મન સમજ કે, સંગ કરે મત કોય. ૩૨
- કામી તાકુ જાનીએ, પ્રવૃત્તિ વિશે ઉદાર;

- કહે પ્રીતમ સાચ સમજકે, વાકો સંગ નિવાર. ૩૩
- કામ કૃત્ય અકૃત્ય કરે, કરે ન એક લગાર;
- કહે પ્રીતમ નરકે પડે, નારી પુરુષ નીરધાર. ૩૪
- અથ નારી નિંદનકો અંગ.
- નારીકું નિંદુ નહી, નીંદુ અવગુણ એક;
- કહે પ્રીતમ કહેતે ગયે, આગે પુરુષ અનેક. ૧
- નારી નરકકી ખાણ હે, શાસ્ત્ર કહે સખ કોય;
- કહે પ્રીતમ પ્રભુ ભજનથે, પરમ પવિત્ર હોય. ૨
- નારી ચાર પ્રકારકી, જ્યું નાણાકી રીત;
- કહે પ્રીતમ કર જીગતસુ, જાણ જીઝ કર પ્રીત. ૩
- મોહાર રૂપેયો તાંબીયો, કોડી નાણા માંહી;
- કહે પ્રીતમ યહ દામ હે, સખહી બરાબર નાંહી. ૪
- સતી ચરી ને પતિવ્રતા, કત્યા કહીએ નાર;
- કહે પ્રીતમ સોઇ સમજકે, વાકો સંગ નિવાર. ૫
- અમૃત સીંચે એરડે, જીગતે જવાસા પાય;
- કહે પ્રીતમ કોઇ કાળે કરી, અમૃત ફળ કાંઇ થાય. ૬
- સો વરસ સેવે શીમળો, તોય ન ભાગે ભૂખ;
- કહે પ્રીતમ વિષય ભોગવે, તોયે દુણા દુઃખ. ૭
- નારી નિર્દય નઠોર અતિ, કંઠણ કપાણકી ધાર;
- કહે પ્રીતમ નર કાટતાં, કણુ ન લાગે વાર. ૮
- નારીકો અપરાધ નહી, પુરુષ પાતકી હોય;
- કહે પ્રીતમ એક હાથસું, તાળી પડે ન કોય. ૯
- નારી ખ્યારી લગત હે, તબલગ વિષય વિકાર;
- કહે પ્રીતમ કર દૂરસે, નારીકું નમસ્કાર. ૧૦
- હરીકી માયા મોહની, પ્રગટ નારી નીજરૂપ;
- કહે પ્રીતમ મોહે સખે, દાનવ માનવ ભૂપ. ૧૧
- નારી નેહ ઉપજવહી, મિથ્યા પ્રપંચ પ્રાત;
- કહે પ્રીતમ સખહી હરત હે, જ્ઞાન ધ્યાન ગુણ ચિત્ત. ૧૨
- નારી મહી એ નાગીણી, નર મેઠક નિરધાર;
- કહે પ્રીતમ કેતા મસે, લેખા નહી લગાર. ૧૩

- લાલચ લોભ દિખાવહી, અતિ ઉપજાવે ભાવ;
કહે પ્રીતમ જ્યું મુખકપર, મીની માંડે દાવ. ૧૪
- નેણુ વેહ મોહ બાણુ હૈ, પ્રાણુ કીચો બેહાલ;
કહે પ્રીતમ મુસાપરે, મીની કે મન ખ્યાલ. ૧૫
- મંજારી કે મુખ થકી, ઉંદર નાસે આપ;
કહે પ્રીતમ જુએ મરે મીનકા, તેમાં ઉંદરકું કછુ પાપ. ૧૬
- નારી નદી સ્વરૂપ હૈ, પ્રબળ વિષયકો પૂર;
કહે પ્રીતમ કેતે ગયે, તાર્થે રહીયો દૂર. ૧૭
- નેણુ કાજળ નાક નથ, વેણી વસીયરે જાણ;
કહે પ્રીતમ ધુંધટ કરે, હરે પલકમેં પ્રાણ. ૧૮
- કહેત કામરૂ દેશમેં, કરે પુરૂષકું બેલ;
કહે પ્રીતમ સખ દેશમેં, એહી નિરંતર બેલ. ૧૯
- નર મૂરખ માને નહી, કીજે કવન ઉપાધ;
કહે પ્રીતમ હાથે કરી, પડે જાલમેં જાય. ૨૦
- બંધન બીજે બોહોત હૈ, નારી સમો નહી કોય;
કહે પ્રીતમ છૂટે નહી, જે કોઈ બંધન હોય. ૨૧
- મુખસે મીઠા ઊચરે, અંતર ઓરૂ બાત;
કહે પ્રીતમ જુદી ન હોય, કરે કગા દધ ધાત. ૨૨
- પરમેશ્વરકે પંથમેં, નારી ડર ચોપાસ;
કહે પ્રીતમ અધવીચર્યે, ઉડાવે આકાશ. ૨૩
- મારગ જુદા દો મીલી, કનક ધાંતા કહેવાય;
કહે પ્રીતમ વાટ જુલાવહી, જુદર તોદર લે જાય. ૨૪
- વાત પીત કંઈ આધ લઈ, સસ ધાતુકો દેહ;
કહે પ્રીતમ નર મૂઠ જે, કરે તેહસું નેહ. ૨૫
- માંસ લપેટયા ચરમસે, ઉપર આછા રંગ;
કહે પ્રીતમ ભય પાવહી, જખહી ઉધડે અંગ. ૨૬
- સ્ત્રી પુરૂષ આનદમેં, સખહી હરીકો રૂપ;
કહે પ્રીતમ જાકું જે ભાવના, તાકું તા ફળ રૂપ. ૨૭

અથ ભાવકો અંગ.

- કલ્પદ્રુમકું સેવીએ; જેસો આપણો ભાવ;
કહે પ્રીતમ તેસે ફલ, આર ન લાગે દાવ. ૧

- ઉપજે ભગવત ભાવના, તે ભેટે ભગવાન;
 કહે પ્રીતમ ચિત્ત આનંદ ધરે, તે કહુ ન ભાસે આન. ૨
 અપને ભાવે ઘટ હૈ, અપને ભાવે છવ;
 કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, શુદ્ધ સનાતન શીવ. ૩
 આપણે ભાવે બ્રહ્મ હૈ, આપણે ભાવે ભૂત;
 કહે પ્રીતમ નોજ ભાવસુ', દીસે દેવ અર દૂત. ૪
 ભાવે ગોકુળ અવતરે, ભાવે ચારી ગાય;
 કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, ગોરસ ચોરી ખાય. ૫
 ભાવે રોડી સુંદરી, ભાવે લીનો દાણ;
 કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, ધર્યો ગોવરધન પાણ. ૬
 ભાવે ગુંજા ઉરધરી, ભાવે ચંદ્રીકા શીશ;
 કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, ગેડી ગ્રહી જુગદીશ. ૭
 ભાવે વ્રજ લીલા કરી, ભાવે વાયો બંસ;
 કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, માર્યો મામો કંસ. ૮
 ભાવે બસે બંદાબન, ભાવે રચીયો રાસ;
 કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, કર્યો દ્વારકાં વાસ. ૯
 ભાવે છાયો છાપરો, ભાવે પીનો દુધ;
 કહે પ્રીતમ ભાવે કર્યો, જઈ જમકો જુધ, ૧૦
 ભાવે આધો ખીચડો, ભાવે દીનો હાર;
 કહે પ્રીતમ ભાવે ભયે, વણીક વેશ કીરતાર. ૧૧
 ભાવે ભૂપ મરજન કીયો, નાઈ ધરાયો નામ;
 કહે પ્રીતમ ભાવે કરે, અનેક ભક્તકે કામ. ૧૨
 ભાવે વીખ અમૃત કીયો, ભાવે દીની છાપ;
 કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, આધીન હોય રહે આપ. ૧૩
 અપણે ભાવે ગોમતી, અપણે ભાવે ગંગ;
 કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવસુ', હોય પવિત્ર તે અંગ. ૧૪
 ભાવે જાઓ મધુપુરી, ભાવે કાશી કેદાર;
 કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવ વિના, ફળે ન એક લગાર. ૧૫
 ભાવ વિના પૃથ્વી ભમે, દમે દેહ બહુ ભાત,
 કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવ વિના, મિત્રે નહી સુખ શાંત. ૧૬

- ભાવે બ્રહ્મ લીલા કરે, હરે ભૂમિકો ભાર;
કહે પ્રીતમ ભાવે ધરે, ચતુર્વિંશ અવતાર. ૧૭
- ભાવ ભરેંસો જે ઘટ નહી, સો ઘટ ઘોર અધાર;
કહે પ્રીતમ સમજે નહી, હરી હીરા અધાર. ૧૮
- હરી હીરા જાહેર પડ્યા, જગત ખુદકે જાય;
કહે પ્રીતમ દખ્યા વિના, કેસે ધરે ઉઠાય. ૧૯
- મુઝે સો મુઝે સહી, પૂજે પ્રેમે સોય;
કહે પ્રીતમ પ્રીછ્યા વિના, પ્રીત કોન વિધિ હોય. ૨૦
- ભાવે જોગી વન વસે, ભાવે ભોગવે રાજ;
કહે પ્રીતમ સમજ્યા વિના, કછુ સરે નહી કાજ. ૨૧
- ભાવે મીલે આતમા, આનંદરૂપ અખંડ;
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવ વિના, ભાવે નહી પાખંડ. ૨૨
- ભાવે સ્વર્ગે સંચરે, ભાવે નરક નિદાન;
કહે પ્રીતમ ભાવે મળે, ભક્તવત્સળ ભગવાન. ૨૩
- ભાવ વિના ભટકી મરે, કરે જો કોટિ ઉપાય,
કહે પ્રીતમ એક ભાવ વિના, સંશય શોક ન જાય. ૨૪
- ભાવે ઇષ્ટ ઉપાસના, કરી શકે જે કોય;
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવસુ, હરી હસ્તામલ હોય. ૨૫
- ભાવે અધન ઉપજે, ભાવે હોવે મુક્ત;
કહે પ્રીતમ વીરલા લહે, જીવન મુક્તકી જુક્ત. ૨૬

અથ જીવનમુક્તકો અંગ.

- જીવનમુક્ત રહે જક્ષમાં, વરતે દેહ વ્યવહાર,
કહે પ્રીતમ ભીતર નહી, ઉપર કે ઉપચાર. ૧
- સુપનામેં કોઇ સુખ કરે, કોઇ દુઃખકો દેનાર;
કહે પ્રીતમ કોઇસુ નહી, રાગ દ્વેષ લગાર. ૨
- સુપનામેં લાડુ જમે, સુપને શૌચાચાર;
કહે પ્રીતમ ચિત્તે નહી, દેનારો લેનાર. ૩
- સતી સજે નખ શીખ લગી, અંગે સૌ શણગાર;
કહે પ્રીતમ દેહભાવના, ધરે ન એક લગાર. ૪
- સતી કામની ભૂષણ સજે, છાંડ ચલે સખ સંગ;

- કહે પ્રીતમ રૂદીએ રહે, નીજપતિ મીલન પ્રસંગ ૫
 જીવન મુક્ત સંસારમેં, જ્યું અંબુજ જલ માંહ;
 કહે પ્રીતમ ભેળા રહે, જરા જલ ભેદે નાંહ. ૬
 કનક ખાણુપર નિત્ય રહે, રતિ કનક નહી દેહ;
 કહે પ્રીતમ મહા મુક્તકું, નહી દેહ અરૂ ગેહ. ૭
 દગ્ધ અંબરવત દેહ રહે, લહે ન વર્ણ વહેવાર;
 કહે પ્રીતમ યું મુક્તકો, દીસે દેહ વિકાર. ૮
 સુન્યા અંત ઉગે નહી, પોહોચે તબલગ ખાય;
 કહે પ્રીતમ પોહોચી રહા, જખ કહી આવે ન જાય. ૯
 જૈસે ચક્ર કુલાલકા, ફેરે ફેરવે કોય;
 કહે પ્રીતમ તબલગી ફેરે, વેગ જહાં લગી હોય. ૧૦
 પ્રારબ્ધ વેગ તનમેં જસે, તબલગ ભુગત ભોગ;
 કહે પ્રીતમ ત્રિવિધિ ટળે, રહા ન એકે રંગ. ૧૧
 પવન ઉડાવે પત્રકું, ભાવે તહાં લે જાય;
 કહે પ્રીતમ ઇચ્છા રહિત, નીજ દેહ વરતાય. ૧૨
 જીવન-મુક્ત ચિંતામણી, જે ચિંતવે સો હોય;
 કહે પ્રીતમ મણિકે વિશે, તનક તમર નહી કોય. ૧૩
 મયપકું મુખ શત સહસ્રે હૈ, મુખ મુખ તેજ પ્રકાશ;
 કહે પ્રીતમ મહા મુક્તકું, નહી જગતકો ભાસ. ૧૪
 જીવન-મુક્ત જે જે કરે, ધરે ન ઊર અહંકાર;
 કહે પ્રીતમ ફળ લાભકી, લાભ્ય નહી લગાર. ૧૫
 અતિ ઊંચો આકાશમેં, ચઢે ચઢાકે જોર;
 કહે પ્રીતમ દેખે નહી, અવનીકે અંકોર. ૧૬
 જીવન-મુક્ત કે ચલણકું, સમજે નહી સંસાર;
 કહે પ્રીતમ સાક્ષી રહે, લહે ન લોકાચાર. ૧૭
 વાહાણુ ફેરે સાગર વિશે, દશે દિશા પ્રમાણુ;
 કહે પ્રીતમ ભુલે નહી, દશે દષ્ટિ નિદાન. ૧૮
 પાવ ધરે પાવન કરે, પૃથ્વી દેશ વિદેશ;
 કહે પ્રીતમ શુદ્ધ હોત હૈ, જ્યાં મુક્ત કરે પ્રવેશ. ૧૯
 વાર ધાટ વન વાટીકા, ગામ ઠામ ધન ધામ;
 કહે પ્રીતમ પાવન સખે, જ્યાં સંત કરે વિશ્રામ. ૨૦

તીરથ પાવન હોત હૈ, દરશ પરશ દેહાર;
 કહે પ્રીતમ મહા મુક્તકે, મહીમા અગમ અપાર. ૨૧
 સેવે સો મુક્ત લહે, દુક્ત નિંદક આપ;
 કહે પ્રીતમ મહા મુક્તકે, નહી પુન્ય ઔર પાપ. ૨૨
 જીવનમુક્ત સખ દુઃખ રહિત, એકે આવરણ નાંહ;
 કહે પ્રીતમ મહા મુક્ત રહે, સદા સમાધિ માંહ. ૨૩
 પંખી પૃથ્વીપર ચલે, મુરત રહે આકાશ;
 કહે પ્રીતમ ચારા લગી, કરે ભુમિપર વાસ. ૨૪
 જોગેધર જીવ-મુક્ત, સજ્જન સનેહ સમેત;
 કહે પ્રીતમ પરમારથી, હરદે હરીકો હેત. ૨૫

અથ સજ્જનકો અંગ.

સજ્જન સુરતરૂ સારીખા, શરણ હરણ તન તાપ;
 કહે પ્રીતમ શીતળ સદા, રહે સ્વરૂપે આપ. ૧
 કદપદ્મતેં આધિક હૈ, સજ્જનકો ગુણ સાર;
 કહે પ્રીતમ તરૂ દેત ફલ, સજ્જન હરે વિકાર. ૨
 જલધર જેસે જોધ લે, દયા ઢળક ઊર માંહી;
 કહે પ્રીતમ જગત જીવાવહી, મેહેનત માગે નાંહી. ૩
 સેહેજે ગાજે અગનમેં, સેહેજે વરખા હોય;
 કહે પ્રીતમ પરમારથી, સખકા દાતા સોય. ૪
 સજ્જન ચંદન સારીખા, શીતલ વાસ મુવાસ;
 કહે પ્રીતમ સહુ સારીખા, જો કોઈ રહેવે પાસ. ૫
 સજ્જન હીરા સારીખા, સહે ધનનકી ચોટ;
 કહે પ્રીતમ તન પુરહી, તામે ધતની ખોટ. ૬
 સજ્જન કુંદન સારીખા, કરે કસોટી કોઈ;
 કહે પ્રીતમ જયું જયું કસે, ત્યું ત્યું ઝીણા હોય. ૭
 લોમ ગહા લીતર વધે, અગન જરે નહી લેશ;
 કહે પ્રીતમ સજ્જન કરે, સેહેજે સદૃષ્ટિપદેશ. ૮
 કદુ ખચન મુખસેં કહે, મનમેં મીઠા દ્રાખ;
 કહે પ્રીતમ હરી મિલનકો, ઉર અંતર અલિલાખ. ૯
 સજ્જનકા મન ઉજલા, જેસા ઉજલા દૂધ;

- કહે પ્રીતમ નિર્મળ રહે, બાબ બીતર શુદ્ધ ૧૦
 સજ્જન સુધાસે મીટ હે, અવગુણ હરે અનેક;
- કહે પ્રીતમ પાવન કરે, દેવે જ્ઞાન વિવેક. ૧૧
 સજ્જન સુમતિ દેત હે, કરે કુમતકું દૂર;
- કહે પ્રીતમ દેખાવહી, એક હરી ભરપુર. ૧૨
 વિકટ સમે વીરચે નહી, દગ્ગા મળે નહી લેશ;
- કહે પ્રીતમ જખ દુઃખ પડે, દીન દીન દુષ્ટા નેહ. ૧૩
 સજ્જન મિલે સુખ ઉપજે, દુઃખકો આણે આંત;
- કહે પ્રીતમ પૂરણ કળા, જાણે નહી જડ જંત. ૧૪
 સજ્જન સંજન જાતકે, ઉપજાવે આનંદ;
- કહે પ્રીતમ એક પલકમેં, કાટે ભવકે કુંદ. ૧૫
 કોટિ વિધન બિચમેં પડે, સજ્જન તજે ન સંગ;
- કહે પ્રીતમ ક્યું ઉતરે, ચઢ્યા ચોળકા રંગ. ૧૬
 સજ્જન સદ્ગુણ દેત હે, કરે દુષ્ટતા દૂર;
- કહે પ્રીતમ માને નહી, માયા કેરા મજુર. ૧૭
 સજ્જન અંજન આંખકે, મજ્જન સુખકે પાન;
- કહે પ્રીતમ ક્યું છાંડીએ, સજ્જન પરમ સુખાણ. ૧૮
 સજ્જન સ્મરણ ભજનમેં, સદા રહે ભરપૂર;
- કહે પ્રીતમ નિત્ય નિરખત, હરીકું હાલ હજુર. ૧૯
 સજ્જન સંકર સારીખા, કડવા કબહુ ન હોય;
- કહે પ્રીતમ ફલ અંખકા, કોઠા કહે ન કોય. ૨૦
 સજ્જન સુખી સુખ અવરકે, દુઃખી અવર દુઃખ દેખ;
- કહે પ્રીતમ કોમળ રૂદે, નવનીત થકી વિશેખ. ૨૧
 સજ્જન ગુણ પ્રગટ કરે, અવગુણ દેખી દુરાય;
- કહે પ્રીતમ જશ આપકે, નીજ સુખ નાહી સીરાય. ૨૨
 સજ્જન મુરજ સારીખા, કરે ઘોર તમ નાશ;
- કહે પ્રીતમ સખકું પ્રીય, પૂરણ પ્રેમ પ્રકાશ. ૨૩
 સજ્જન સમુદ્ર સારીખા, સરિતા કોટિ સમાય;
- કહે પ્રીતમ એકરસ રહે, કબહુ છલી નહિ ભાય. ૨૪
 સજ્જન નહિ સંસારકે, સજ્જન સંત અનુપ;
- કહે પ્રીતમ સજ્જન સોઈ, સ્મરણ સદૃજ અનુપ. ૨૫

અથ સહજકો અંગ.

- સેહેજ સમજ આવ્યા વિના પુરૂષ દુઃખી નિત્ય જાણે.
કહે પ્રીતમ એક સહજ ખિન, ટળે ન ખેંચાતાણ. ૧
- સહજ સ્વરૂપ હૈ બ્રહ્મકો, ખેંચા તાણ સો જીવ;
કહે પ્રીતમ સમજી શકે, સેહેજે સુખી સદૈવ. ૨
- સેહેજે સખ ઉચારહી, સેહેજે ઉદક આહાર;
કહે પ્રીતમ સેહેજે ચલે, નાહીન ખેંચ લગાર. ૩
- સમજ સેહેજ ખીન લઈ નાહી, સાર અસાર વિવેક;
કહે પ્રીતમ સુખ સેહેજસે, અનરથ ટળે અનેક. ૪
- સેહેજે સાધન હોત હૈ, અગમ મુગમ હો જાય;
કહે પ્રીતમ સમજી શકે, કળહુ કાળ ન ખાય. ૫
- સમજ વિના સાધન કરે, સો ફળ રૂપ ન હોય;
કહે પ્રીતમ ફળ પર લીંપણ, ખુંદા ખમે ન કોય. ૬
- સમજ વિના સખ સત્ય હૈ, સાકર સિધવ લૂણ;
કહે પ્રીતમ કષ્ટ સમજે નહી, તાય પ્રમોદે કુણ. ૭
- સ્તન ગુંજા ગણે એક કર, સમજે નહી સિદ્ધાંત;
કહે પ્રીતમ પ્રીછ્યા વિના, ભાગે નહી ભવ જ્ઞાંત. ૮
- ખાનપાન સખ કરત હૈ, આધક પુરૂષકું જ્ઞાન;
કહે પ્રીતમ નીજ જ્ઞાન ખીન, પ્રાણી પશુ સમાન. ૯
- મખી કાળી કરાશે જાજ, રાળી કામળી રીંછ;
કહે પ્રીતમ સમાન સખ, નાંદા પાંસતી પ્રીછ ૧૦
- સમજ વિના સરખુ ગણે, રોજ ગેલ અરૂ ગાય;
કહે પ્રીતમ સખ સમજહી, તખ સખ સંશય જાય. ૧૧
- સમજે જીતે મુખાવકું, મુખાવ જીતે મોઠં મુર;
કહે પ્રીતમ સોઝ શરવીર. રહે પગ રોપી હજુર. ૧૨
- સેહેજ દશા સખસેં બાલી, બે ઉપજે ઉર ગાય;
કહે પ્રીતમ સંસારકું, જીતે નિશાન જાજાય. ૧૩
- મનકું મારે તન દમે, ધનકું ધર્મ લગાય;
કહે પ્રીતમ સોઝ શર હૈ, રામ ધામકું જાય. ૧૪
- વાયુ સંગે વાસના, વાસના સંગે પ્રાણ;

- કહે પ્રીતમ પ્રાણ આત્મા, ધરે દહ દુઃખ ખાણ. ૧૫
 સમજ સેહેજે સુખ ઉપજે, આન ઉપાયે નાંહ;
 કહે પ્રીતમ આપે સુખી. સુખી સખહી ન્યાં જાય. ૧૬
 સમજ થકી હરી ઝોળખે, ઝોળખે ઉપજે હેત;
 કહે પ્રીતમ સમન્યા વિના, તક દુધ દોઈ ચેત. ૧૭
 પરહીત સમાન પુન્ય નાંહ, પર પીડા સમ પાપ;
 કહે પ્રીતમ સખ શાસ્ત્રમે દેખ વિચારી આપ. ૧૮
 શીવ ચતુરાનન શેષ શ્રુતિ, સકલ શાસ્ત્ર મત સાર;
 કહે પ્રીતમ હરી નામ વિના, નહી નરકો નિસ્તાર. ૧૯
 હરી ગુરૂ સંત દયા કરી, દીયો પરમ ધન સાર;
 કહે પ્રીતમ નામે લયો, ઉર અંતર ઉછયાર. ૨૦
 લયો પ્રકાશ નીજ જ્ઞાનથે, ઉપન્યો અતિ આનંદ,
 કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, બોલો જે ગોવિંદ. ૨૧
 સંવત અઢાર વીશી રૂદ્રની, પીસ્તાળો આધીન માસ;
 કહે પ્રીતમ શુક્લપક્ષ પચમી, સાખી અંથ પ્રકાશ. ૨૨
 સંદેસરમાં સુખનીધિ, જનરાય જુગદીશ;
 કહે પ્રીતમ સાખી પુરજ, છસે આડત્રીસ. ૨૩
 સાખી ગાયે સાંભળે, રાખે રૂઢીએ વિચાર,
 કહે પ્રીતમ પ્રપંચ રજે, પામે પદ નિરધાર. ૨૪
 હરી પદ પામે પ્રેમસુ, હોય જમણા જંગ;
 કહે પ્રીતમ કહું કેરહું, કરહું સદા સતસંગ. ૨૫
 સતસંગ સુખકો મૂલ હૈ, દુઃખકો મેરજહાર;
 કહે પ્રીતમ પરસાવહી, વ્યાપક વિદ્યાધાર. ૨૬

અથ બ્રહ્માનો ગરબો.

જ્યારે ભોમી ભાર વાધ્યો ધણો, ત્યારેગઈ ભોમી બ્રહ્મા પાસજો;
 પોઢયાતા પ્રભુ ક્ષીર સમુદ્રમાં, ત્યાં જઈ આરાધ્યા અવિનાશ જો.

બ્રહ્માએ લજન કર્યું ભગવાનનું.

ભગો ભગો જગન્નાથજી, દુનિયા બહુ પામેછે ત્રાસ જો.

કાપો કષ્ટ અમારું કમળાપતિ, ઊભા અમર કહે અવિનાશ જો.

ગગનગિરિ હરિ એણી પેર ઉચર્યા, મુણે સહુ અમર મારી વાત જો;

હું અવતાર લઈશ વદ્ધકુંભમાં, વસુદેવ પિતા દેવકી માત જો. ૫.
 ગોકુળ લીલા મારે કરવી છે, મુજને વહાલો પ્રજનો સાથ જો;
 ચતુરાનન ચિંતા કરશે નહિ, એવું બોલ્યા લક્ષ્મીનાથ જો. ૫.
 દેવકી પરણ્યાં વસુદેવને, કંસે આપ્યું કન્યાદાન જો;
 દાન માન કરી સહુ સતોષ્યા, એમે વહેંચ્યાં ફેફળ પાન જો.
 વીર વળાવા આદ્યો બેનને, એવે થઈ વાણી આકાશ જો;
 એનો અષ્ટમો ગર્ભ તુને મારશે, તેનો રાખે દૃઢ વિશ્વાસ જો. ૫.
 સુણતાં કોપ ચઢ્યો ત્યાં કંસને, વસુદેવ સમજાવે બહુ વાર જો;
 સ્ત્રી બાળ બેનને હણે, તેના પાપતણું નહિ પાર જો. ૫.
 પુત્ર થશે તે આણી આપશું, મન ગોઠે તે કરજો ભૂપ જો;
 થોડાશા જીવ્યાને કારણે, ન હણીશ અબળા બાળ સ્વરૂપ જો.
 કીર્તિમાન કુંવર પહેલો થયો, વસુદેવ લાવ્યા કંસની પાસ જો;
 બેઘને દયા કંસને ઉપની, દૃઢ્યે આવ્યો દૃઢ વિશ્વાસ જો. ૫.
 એનો અષ્ટમો ગર્ભ આણીને આપજો, બીજાં બાળ હણે શું થાય જો;
 એટલે નારદજી ત્યાં આવીઆ, કેમ તું બેસી રહ્યા છું રાય જો.
 કંસે માંડીને કહી વારતા, નારદ કહે સાંભળો ભૂપાળ જો;
 જ્યાં ગણીએ ત્યાંથી ધાય અષ્ટમો, એમ જાણુ તારો કાળ જો. ૫.
 આ જન્મ અમર સદા અવતર્યા, દેવી ઉદર વિષ્ણુનો અવતાર જો;
 એટલું કહી નારદજી ઊઠ્યા, કંસને કોઈ ચઢ્યે તેણી વાર જો.
 વસુદેવ દેવકી કારાગૃહે નાખ્યાં, ભીડી ભુગળ સાંકળ દ્વાર જો;
 ઉપર ચોડી મૂકી ચોસરી, રખે કોઈ અબળા રહેતા લગાર જો. ૫.
 ચોકશ રહેજો ચિત્તમાં ચેતીને, બાળક જન્મે કરજો જાણુ જો;
 કરાર કરીને બેઠો આસને, રાત દિવસ જાંપે નહિ પ્રાણુ જો. ૫.
 પાપી લાગ્યો સહુને પીડવા, કંસે માંડ્યો મહાકલેશ જો;
 બાપડા જન્મ જ્યાં ત્યાં થઈ જઈ, રહ્યા જઈ દેશ વિદેશ જો. ૫.
 જે જન્મે તે આપે આણીને, બાળક માયાં છે બે ચાર જો;
 સાતમો ગર્ભ ધર્યો ત્યાં શેષજી, દેવતા પામ્યા હરખ અપાર જો.
 હરિએ હુકમ કર્યો નિજ માયાને, વેગે કરજો એહ વિચાર જો;
 ગર્ભ આકર્ષણ રી લઈ મૂકજો, રોહિણીજીના ઉદર મોઝર જો.
 આઠમે આપે તાથ પધારીઆ, મુરસહુ પામ્યા હરખ અપાર જો

પુષ્પની વૃષ્ટિ કરે સહુ દેવતા, જે જે યોલે ગગન મોઝાર જો.
 શ્રાવણ વદી અતિ ઉત્તમ અષ્ટમી, અભિજીત રોહિણી પુષ્કરજો;
 જગન જોત મુક્ત શુભ તે થકી, અર્ધનિશાએ હાર અવતાર જો.
 દરશન દીધું દેવકી વસુદેવને, દેવતા પામ્યા અતિ આનંદ જો;
 મુખડું જોતાં દુઃખડું સહુ ટળ્યું, ટળ્યા મોહ માયાના ફંદ જો.
 કીરટ મુગટ કુંડળ હારે જડયાં, કાટે કૌસ્તુભમણિના હાર જો;
 પીત વસન તન વન દામની, ગદા આયુધ જીજ્ઞાસાર જો. ધ.
 ચરણકમળ સેવે સિંધુસુતા, પદરજ વંદે અજ ઉમયા ભર્તાર જો;
 મંદ મંદ હાસ્યે હરિ યોલિયા, તમે તપ કીધું હશે ખાર હજાર જો.
 તપ કરી મુજ પાસે વર માગિયો, તે અર્થે લીધો અવતાર જો;
 હાવે રણે શસ્ત્રનો ભો રાખતા, થોડે દિવસે મળશે સારી ધીર જો.
 ગોકુળ લગ્ન ચાલે ચૂપે કરી, નંદ જશોદાને દ્વાર જો;
 મુજ બદલે માયાને લાવજો, એમાં કોઈ ન જાણે નિર્ધાર જો.
 એમ કહી હારિ સદ્ગુણે થયા, જેનો કોઈ ન પ્રીછે પાર જો;
 સેધ ચાલ્યા વેગે વસુદેવજી, ભાગી જીવણ ઉધડ્યાં દ્વાર જો.
 સહુપર નાખી ગાયા મોહની, નિદ્રાવશ થોરે સંસાર જો;
 સંવતનયની તોરે આવિયા, વસુદેવે પ્રેમે ઉતાર્યા પાર જો. ધ.
 અંદ્રે આવી અજવાળું કર્યું, ઇંદ્રે કીધી અમૃતવાર જો;
 માયાએ આવીને ઓથો કર્યો, તે દિન આવન ને વરસ અમિયારજો.
 જાવિંદ ગોકુળમાં પધારિયા, આવ્યા નંદજીને ઘેર જો;
 જશોદાજીની રાજ્યએ સુખ્યા સામળો, તેની કોઈ ના પ્રીછે પેર જો.
 મુત ચૂનીને લીધી સુતા, ત્યાં વેગે ચાલ્યા વસુદેવ જો,
 આવ્યા તેમ પાછે પગલે ગયા, મધુપુર જઈ પહોંચ્યા તતખેવ જો.
 જે જ્યમ હતું તે ત્યમ થઈ રહ્યું, એટલે પ્રગટ્યો પ્રાતાઃકાળ જો;
 જ્યારે રોયા ભાગી બાગકી, ત્યારે જાગ્યા સહુ રખવાળ જો.
 ચૂપે જાણ કર્યું જઈ કંસને, જેને જીવ્યાનું છે મન જો;
 ઊઠીને આવ્યો ત્યાં ઉતાવળો, કન્યા દીઠી રૂપ રતન જો. ધ.
 કુલાહલ કરે ત્યાં દેવકી, હવે રહેવાદે એટલું બાળ જો;
 જોરે જૂઠી લીધો હાથજો, પટકી સદ્યા ઉપર તતકાળ જો. ધ.
 દેવી ઊઠી આકાશમાં, ગગને જઈને યોલી વાજુ જો;

મુજને શું મારેછે મૂરખા, તારો વેરી પ્રજમાં જાણુ જો. ૫.
 કંસે કરવા માંડી સૌચના, હૃદયે લાગ્યું દુઃખ અથાગ જો;
 ગોકુળમાં ગોવિંદ લીલા કરી, ઉછર્યા નંદરાયને ઘેર જો. ૫.
 પુત્ર વધાઇ આવે નંદને, હીરા હેમ વસ્ત્ર શણગાર જો;
 ઘેર ઘેરથી આવે સહુ ગોપિકા, પ્રગટયો હૃદયે પ્રેમ અપાર જો.
 ચતુરા ચોક પૂરાવે મોતીએ, નવરંગ તોરણ બાંધ્યાં દાર જો;
 કેસર કુંકુમ છડા દેવરાવિયા, મંગળ ગાન કરે પ્રજની નાર જો.
 દધિ કાદવ કીધો નંદ બાંગણે, નાચે ગોવાળ કરે રસ રંગ જો;
 શોભા સાગર સુંદર શામળો, અંગોઅંગ વાધ્યો કોટિ રંગ જો.
 સુવર્ણ ફૂલે પ્રજ ફૂલી રહ્યો, ઘેર ઘેર આનંદ ગીત વધાઇ જો;
 ત્યાં ત્યાં ધન ધરતીમાં ઉમટે, સોમી રતન અશ્વિમય છાંય જો.
 ગંગા આઘે તીરથ પ્રજમાં વશ્યાં, સંકર આદે સર્વે દેવ જો;
 આવી અચળ વશ્યા ત્યાં ઇંદ્ર. કરવા નિજ પતિની સેવ જો.
 બાળચરિત્ર કરે બહુ રીતશું, નિત્ય નિત્ય નૌતમ નંદકિશોર જો;
 સુનાં વામ જોઇ હરિ સંચરે, નામ ધરાવ્યું માખણચોર જો.
 કંસે માંડલી માસીપૂતના, લીધું લક્ષ્મી જેવું રૂપ જો;
 ઝેર હુળાહળ સ્તન પર ચોપડી, હણતી બાળકચંદ્ર અનુપજો.
 બેતી આવી જશોદાને બાંગણે, કહે દેખીએ તમારો બાળ જો;
 જશોદા ગૃહે કારજ કરતાં હતાં, પારણે પોઢયા લાલગોપાળ જો.
 લઇ ધવરાવા લાગી લાલને, ધાવતાં શોષી લીધા પ્રાણુ જો;
 પાડી ચીસ પડી પૃથ્વી વિષે, એણાંપેર નિશ્ચે કીધી નાશ જો.
 રહી લુણ ઉતારે જશોમતિ, આ તે આ જો શું કહેવાય જો;
 હજી એને હાંડતાં આવડતું નથી, પડે ગડે ને ઉભો થાય જો.
 લાખ ઓળાંલા લાવે લોકના, ફાટે ઢોળે મહીનાં માટ જો;
 યમલાઅર્જુન સુત કુખેરના, ઉધરી ગયા સ્વર્ગની વાટ જો. ૫.
 જશોદા માતાહાર પરાવતાં હતાં, લીધાં મુષ્ટિ ભરી મોરાર જો;
 માતાકેરાં ઉછર્યાં ઝાડવાં, પ્રજ જીવતીને શણગાર જો.
 અમ બક ધેનુક વચ્છાસુર આવોયા, શંખચુડ કેશિ વૃષભાસજો;
 હરિએ રાખ્યા રક્ષણતા તેહને, આપ્યો આપ ચરણનો નિવાસજો
 જળ જમુનાથી કાળીનાગ કાઢીએ, નાચે નિર્મળ કીધું નોરજો;

જીવતી જળ જમુનામાં ઝીલતાં, કદમે ચઢીને ચોર્યાં ચીર જો.
 સો પ્રજામ સરજને કરાવ્યા, દાષ નિવાર્યો સ્થામશરીર જો;
 વરુણને ઘેરથી નંદને છોડાવિયા, વૈકુંઠ વશિષ્ઠ જમુના તીર જો.
 ઇંદ્રે કોપ કર્યો પ્રજ ઉપરે, ત્યારે ધરિયો ગોવર્દન જો;
 હાથે છાંયો છબિલાછાએ કરી, બચાવ્યા પ્રજના જન જો. ૫.
 રસિયે રમે રાસ રમાડિયો, વેણુ વગાડી તેડ્યાં વન જો;
 તારુણીકેરો તાપ નિવારીઓ, સુખકુ આપ્યું જીગજીવન જો.
 પ્રજની લીલા કોણ શકે વર્ણવી, નામ લે કોટિ શારદા શેષજો;
 નિગમ નિરંતર જેને આયજે, તેનો પાર ન પામે લેશ જો. ૬.
 એટલે નારદ મુનિ આવિયા, પ્રભુને કહીશકે તે વાત જો;
 હાલે કારજ કરવાં છે ધણાં, હજી કેમ બેસી રહ્યાછો નાથ જો.
 પાપી પરિવરને ઉધારવો, કરવું માળીનું કલ્યાણ જો;
 કુખજા કેરૂં ચંદન લેવુંછે, લેવા પાપી કંસના પ્રાણ જો. ૭.
 વસુદેવ દેવકીનાં બંધન છોડાવવાં, વિદ્યા ભણવી સંદિપદ્વાર જો;
 જોરે જરાસંધને ઇતવો, કરવી કાળયવનની પેર જો.
 દરિઆમાં રચવી દ્વારકા, શે ભે સકળ શિરોમણિ સાર જો;
 સોળ સહસ્ર શત આઠને પરણવી, કરવોછે પાંડવનો પોખાર જો.
 એટલું કહીને નારદજી ઉઠ્યા, પોહોઆ પ્રહલોક નીરધાર જો;
 કંસે અદૂર મોકલ્યા તેડવા, આવ્યા નંદને દ્વારજો.
 કંસે તમ મુત સહિત તેડાવિયા લીધું ધનુષજાગતું નામ જો;
 પછે કાંચ ગમતું ગોવિંદનું થયે, કંસને મળવાનું છે કામ જો.
 નંદની આંધે ગોપ ગોવાળા, રથમાં બેઠા કેશવ રામ જો;
 રથ ઝાલીને રાધાજી રહ્યાં, નહિ જાવા દેઉં મુંદરશામ જો. ૮.
 વીંટીવળી સર્વે મુંદરી, જેને સાચો અધિક સ્નેહ જો;
 પ્રાણ અમારા સાથે ચાલશે, અમને મળે ક્યાં સંદેહ જો. ૯.
 પ્રિયે ગોષ્ઠિ કરો સહુને સમજાવ્યાં, ચાલ્યા કંઠણ કરીને મનજો;
 અદૂર જમુનામાં ના'વા ગયા, જળમાં દીઠા જીગજીવન જો. ૧૦.
 પ્રથમ પરિવરની પૂજા લીધી, સર્વે રાણગાર્યા ગોવાળ જો;
 મારજે માળીએ પુષ્પ ચઢાવિયાં, મુક્તિ આપી દીનદયાળ જો.
 કુખજાકેરૂં ચંદન લીધું છે, કીકુ કમળા જેવું રૂપ જો;

ધનુષ ભાગતાં યોદ્ધા બહુ હણ્યા, ત્યારે ભે પામ્યોછે ભૂપ જો,
 કુંજર કુવલયાપીડ પછાડીઓ, માયો ચાણુર મુદ્ધિક મલ્લ જો.
 આવી રાજસભામાં ઉભા રહ્યા, પટકયો કુંસ કેશ મહી શયજો.
 માત તાતનાં બંધન છોડાવિયાં, જમ્બુને ત્રેમે લાગ્યા પાય જો;
 પુરવાશી પાવન સર્વે કયાં, ઘેર ઘેર આનંદ ઓચ્છવ થાય જો.
 લોકિક વિદ્યા લણ્યા સદૃપની, આણી આપ્યો તત્કાળ બાળજો;
 જોરે જરાસંધને છતીઓ, કીધો કાળયવનનો કાળ જો.   બ્ર.
 દરિયા તીરે વાસી દારકા, પરણ્યા સોગ સહસ્ર શત આઠ જો;
 ત્રેમે પાર્થનો રથ લાકિયો, ડાટયો મહાભારથનો ઠાઠ જો.   બ્ર.
 એણીપેરે ભોમી ભાર ઉતારીઓ, લીલા કીધી અનંત અપારજો;
 પ્રીતમ સરખા પતીત ઉદ્ધારિયા, એવા અશરણાશરણ મોહાર જો.
 મહિમા મોટો શ્રીજનરાયનો સંધેસરમાં સદા વાસ જો;
 ગરબો ગાય સાંભળશે ને શોખશે, તે પ્રાણી પામે વૈકુંઠવાસ જો.   બ્ર.

પદ રાગ ચાળખાનો.

ભજન કેમ કરતો નથી પાછરે, સીતારામ કેમ થાશે રાછડેક.
 મહાદુઃખ ભોગવીને માયા મેળવી, તેને જિંધો બેઠો દારી;
 ખાધું નહીં ખવરાવ્યું નહીં, પછે જાતાં કુટે છાતી. ભજન.
 વિષય ભોગવતાં વશ વાધ્યો ને મુને તુઠ્યાં માણ;
 મમતાની ધાણીએ ફેરા ફેરે, પછે તૃષ્ણા થઈ તાણ. ભજન.
 સોનું પેહેરીને ચોભા દેખાડે ને માળાથી મરે લાણ;
 ભક્તિવિના છુડા હાલ તમારાએમ કહી ગયા પંડીત કાણ. ભ.
 માયાની દીપણે લાલ્ય લાગી, તેને શુરે બેઠો ચારી;
 કહે પ્રીતમ ભાઈ હરીભજ્યા વિના અતે સૌ ધૂળ માટીરે. ભ.

પદ રાગ ગરબી.

હરિ ભણ્યો તો આવે મુખની લેહેર જો,
 આ દુર્લભ મુનખ્યા દહનો લહાવો લીજ્યો.   રેક.
 ક્યાં થકી આવ્યો ને છવ તારે ક્યાં જવું,
 બોલ વિચારી જો ઠરવાનો ઠામ જો;
 આ જુઠા જગત સાથે ઝગડો નવ કીજ્યો,
 અતે સાચો બેલી સીતારામ જો,   આ દુર્લભ.

આ મુનખ્યા દહ પામ્યો રે માંઘા મુલની,
કોટી જન્મનાં પુણ્ય તણો નહી પાર જો;
આ શીશને સારે રે માગી નહી મળે,
એક ઘડી તો લાખેણી વહી જાય જો.

આ દુર્લભ.

આ વ્રજવાસી ગોપીએ લહાવો લૂંટીએ,
મૂકી દીધી ઘાંઘ માતપિતા કુળ લાજ જો;
સાચું તે સગપણ રે શામળીયા તણું,
સરીયાં સરીયાં એ વનીતાનાં કજ જો.

આ દુર્લભ.

આ તન મન ધન જોખન રે રંગ પતંગનો,
આ જોને જોતામાં વણસી જાય જો;
આંતરમાં આળખીલે આતમરામને,
હું પ્રીતમ તારૂં આવાગમન મટી જાય જો.

આ દુર્લભ.

પદ રાગ ગરખી.

રસ અગમ અપાર, સુરનર પાર ન પામે મન વાણી વડે;
મારા વાલાણ, જોગેધર જોનાં તે કોઠને નહી જડે ટેક.
રસ પ્રેમી જન હોય તે પામે, જેમ જળ આવે નીચે ઠામે;
આ જગત ચઢ્યું છે અવળે વામે, રસ અગમ.
રસ દેવડીને ઉદરે ઉદય થયો, રસ રેલ્યો તે ગોકુળમાં ગયો;
રસ વ્રજમાં જયજયકાર થયો, રસ અગમ.
રસ વ્યાસજીના કુંવરે ચાખ્યો, રસ ઉત્તરાસુત પરિક્ષિતે દાખ્યો;
રસ બ્રહ્મસુતાએ ઉરપર રાખ્યો, રસ અગમ.
રસ પ્રહ્લાદે પ્રેમે પીધો, રસ પીને ધ્રુવ અવિચળ કીધો;
રસ વ્રજ વનિત.એ વેહેંચી લીધો, રસ અગમ.
રસ પીને મીરાં મુક્ત થઈ. રસ પીધો ગૌતમની નારી;
રસ કર્મસંજોગે કુળજ પામી, રસ અગમ.
રસ નરસિંહમેહેતે નિશ્ચે લીધો, રસ કમળાને કાળે કીધો;
રસ જનકસુતાએ પાઈને પીધો, રસ અગમ.
રસ જયદેવ શુકદેવે જાણ્યો, રસ પદ્માવતીએ પરમાણ્યો;
રસ કુપદસુતાએ સલામાં આણ્યો, રસ અગમ.
રસ અજર અમર રહે એવો છે, રસ માનવીઓને મેવો છે;

રસ મૈાને પીવા જોવો છે, રસ અગમ.
 રસ પીજો પીધાને ટાણે, પછી નહિ મળે ખરથે નાણે;
 રસ દુરીજન હોય તે શું જાણે, રસ અગમ.
 રસ રસીયા રમ રાખો જારી, રસ પીજો રસના આધિકારી;
 પ્રીતમના સ્વામીની પ્રીત ન્યારો, રસ અગમ.

પદ રાગ કલ્યાણ.

આનંદ મંગળ કરૂં આરતી, હરી ગુરૂ સંતની સેવા;
 પ્રેમ ધરી મંદીર પધરાવું, સુંદર સુખડાં લેવા, આનંદ.
 રતન કુંભવત વાળાં જોતરે, આનંદરૂપી એવા;
 ત્રીજીવન તારણ ભક્ત ઉદ્ધારણ, મહુરત અકળ અમેવા, અ.
 તીર્થ સહુ સાધુને ચરણે, ગંગા જીમનાં રેવા;
 કહો પ્રીતમ આળખ્યો અણસારો, હરી હરીજન જેવા, આ.
 ઇતિશ્રી પ્રીતમદાસની વાણી શંપૂક.

નરભેરામ.

રાગ પરજયો.

રામ રામરે ગયા જીવને રડતાં નથી,
 રડે સ્વારથ સૌ કોણરે, આપ આપણું સરવે રડે;
 વળી કાંઈ લોકાચારરે, ગયા જીવને રડતાં નથી. ૧
 રામ રામરે જીવ ગયે સૌ સુનું થયું,
 કાયા નગર સૂનકારરે, ઘશે દરવાજા બંધ રહ્યા;
 વટયા ધ્યાસના તારરે, ગયા જીવને. ૨
 રામ રામરે તારણી કેવું કહીને રૂવે,
 છૂટા મેલીને કેશરે, ગયું માણીતર માહરે,
 ન જાણી બાળે વેશરે, ગયા જીવને. ૩
 રામ રામરે સાસરીવાળાં કેવું કહી રડે, પુત્રી સુખ બહુ પેરરે,
 હવે તે એને શું કરે, એણે પરણી કર્યો કેરરે ગયા. ૪
 રામ રામરે માતાપીતા કેવું કહી રડે, પાળત ધરડપણ મારરે;
 પુત્રી ભગની કેવું કહી રડે, સાસરવાસાને સારરે. ગયા. ૫
 રામ રામરે આધને આલે રૂવે બંધવો,
 જીજ્ઞસે લાઠ લગાવીરે, રણમાં મેલ્યો મને એકલો,

લમને ઘટે નહીં જામરે, ગયા જીવને રહતાં નથી. ૬
 રામ રામરે માત પિતાને પુત્ર રહે,
 હવે આશે નથી એકરે, દીવસ પાણી થશે શા વડે,
 નથી દામ રતી રેખરે, ગયા જીવને રહતાં નથી. ૭
 રામ રામરે જમશે કે રહેશે જીખને, ખાશે જમનો ખારરે;
 તેમાંનું કોઈ કહેતું નથી, એતો જુઠો પોકારરે ગયા. ૮
 રામ રામરે અંતે તે કોઈ કેતું નહીં, તુંતો તારું વિચારરે;
 ભગ નરહા ગુરુ ચરજીથી, નહીતો પડશે પેંજારરે,
 ગયા જીવને તે રહતાં નથી. ૯

આશારામ.

પદ રાગ પરજીઓ.

બાળાપણુ રમતાં ગયું રે, જોખન નારીની માંય;
 આવ્યો જુઠાપો ધાધને, મૂરખ લલ્લો નહીં કાંય.
 જોડા માણીગર બંધવા. ટેક.
 કનક કઠાં ને વેઠ વીંટીઓ રે, મોટી માતન માળ;
 સ્વજન કુટુંબ માત તાતને, રોતાં મેલ્યાં છે બાળ. જોડા.
 રાણી રૂવે રંગ મોહોલમાં રે, દાસી રૂવે દરબાર;
 પોપટ રૂવે પાંજરે, થયું ઘોર અંધાર જોડા.
 ચોરા કચેરીઓ મુની પડી રે, મુની સેજ તળાધ;
 સૂતાં ઝરખાં ને જળીયાં, કોણ માંજુશે જાધ. જોડા.
 હાથી જુરે હાટ શેરીઓ રે, ઘોડા જુરે ઘોઠાર;
 ઘોરી જુરે રથ જોતર્યા, જુલે મોહોલોમાં નાર જોડા.
 નથી મોકલો મામા તણી રે, નથી કાકાનું ધામ;
 રણમાં પડ્યા તમે એકલા, ગાંઠે બાંધ્યો નહીં દામ. જોડા.
 કર્મ કર્યાં બહુ જાતનાં રે, થયાં જીવ સંગાત;
 અસીપત્ર પથે પહોંચો, પછે રોમ રોમ ધાત જોડા.
 સર્વેના હાલજ એહછે રે, સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ;
 આશારામ જાળે રામને, શીરપર તાકે છે કાળ. જોડા.

કબીર સાહેબનાં ભજન પદ.

પદ ૧ રાગ ગાડી.

બોહોત ભલોહેરે ભાઈ, અવસર બોહોત બડાહે ભાઈ.
 મુનસા દેહ દેવતાકું દુર્લભ, સો દેહી તેં પાઈ. અવસર. ૧
 તજ પાખંડ અવિદ્યા પરપંચ, છાંડ દે માન બડાઈ,
 માત તાત સ્વાસ્થકે લોભી, માયા જલ બંધાઈ. અવસર. ૨
 જબ લગ જરા નિકટ નહી તેરે, લે શુરૂ જ્ઞાન ભલાઈ;
 સંત સંગત મળી ભળે ભગવંતકું, સોહી સકલ મુખદાઈ. અ. ૩
 કેહેત પોકાર ચેત નર અંધે, આ તન ચુંહી ગમાઈ;
 કેહેત કબીર દેહ કાચકો કુંપો, વણસતાં બેર ન લાઈ. અ. ૪

પદ ૨ રાગ ગાડી.

હરીજન ભક્તિ ન છાંડે, સંતો ભાઈ હરીજન ભક્તિ ન છાંડે
 તન જય ધન જય જય મુખ સંપત, નામકા નેજ ગાડે. સં. ૧
 ચર રાસ ધરે નહી ધરણીપર, અરીકા દળ કોપે;
 કર કરી બાણ સહે શર સનમુખ, દેહકા નેજ રોપે. સંતો. ૨
 સતિ પ્રથ ભંડાર ન સંચે, પડદા માંહી નવ ડાલે;
 અપને પીવા સંગ રોમ રોમ રાચે, હરી વિના મુખ નવ બોલે. ૩
 અગન જલે સો સતી ન કહાવે, જુઝ મરે સો નહી શુરા;
 બ્રહ્મ અગ્નિમેં આપોપુંહે, સોઈ હરીજન પૂરા. સંતો. ૪
 કેસરી ઘાસ ભાખે નહી કમલું, જે છવ નીકસી ભવે;
 કહે કબીર હરીકી ભક્તિ ન છાંડે, ઔર કસી નવ ગાવે. સં. ૫

પદ ૩

સંતોભાઈ પ્રેમ પલાણ ચિત્ત કરૂં ચાણુક, ખલેકી લગામ લગાવુંગા;
 વિવેક વિચાર ધરૂં તીર તરકસ, સુરત કબાન ચડાવુંગા.
 ધીર ગંભીર ખડગ કરૂં મધુગર, માયાકા કોટ ગીરાવુંગા;
 કામ ક્રોધ મદ લોભ મેવાસી, બાંધ પકડ કર લાવુંગા.
 શીયુલ કંદ્રપસ જર ન પાયા, આનંદ તબલ બજાવુંગા;
 કહે કબીર મેરે શીરપર સાહેબ, તાકું મેં શીશ નમાવુંગા.

પદ ૪ કબીરજીની હાલ ફકીરી.

એહી હાલ ફકીરી હોના, સૂણ લેજે સખ કોઇ રે. ટક.
 ટોપી તંત સમરણ ચિત્તવિત્ત, સંધી અનહદ જોઇવે;
 નામ સરૂપી ચોલો પેહેર્યો, સેલી સુરત સમોઇવે. એહી.
 જતકા આઠખંધ સતકી કોપીન, મગન મતંગા સોઇવે;
 સરજનહાર તલકશીર ઉપર, સમરન કંઠી પરોઇવે. એહી.
 ભાવડી શિક્ષા સેહેજકી ચીપીયા, ઝાલી અકલકી સોઇવે;
 જેરે દેવે ઉનકા લેવે, ઉંચ નીચ નહી કોઇવે. એહી.
 છુમી ગલેચા આકાશ આઠણા, જોત્ય ચંદ્રમા જોઇવે;
 પવનરી નદોનફર તખવાસા, દઢ આસનપર સોઇવે. એહી.
 ધુણી ધ્યાન લગાવન લાગે, ફર પાવડી ખોઇવે;
 આશા તુબ્બા ઇંધન લકડી, ધુંણી માંહી ધખાઇવે. એહી.
 ઉનમુનિ જ્ઞાન ઉદાસ જગતસે, નિરમાયા નિર્મોહીવે;
 આતમરામા સખમેં દેખા, રાવ રંક નહી કોઇવે. એહી.
 એકાએકી રહત રીન દીન, દીલકી દુગધા ખોઇવે;
 કહે કબીર અલમસ્ત ફકીરા, આપે નિરંતર સાંઇવે. એહી.

પદ ૫

સમરણ પૂરા જ્ઞાનહે, જો સમજે જો પરતાપા;
 શીતલતા સખસું ખોલીએ, જપો એહી જપા. સમરણ.
 સાધો ! ઉચરીત બચન નિવેરતા, સહુકે સુખકે સ્વાદા;
 નીંદા કાહુકી મત કરો, વામે હોવેં વિવાદા. સમરણ.
 સાધો ! કલો કલપના મેટકે, નિરધુંધહી રેહણા;
 જો જુએ કોઇ આપકુ તાહીસે કેહેણા. સમરણ.
 સાધો ! સંત સીધકા એહ મતા, સખ નયેસેં પ્રીતી;
 કહે કબીર આ સંસારમેં, સંતનકી એહ રીતી. સમરણ.

પદ ૬

દુનીયા દીવાની કે હમહે દીવાના; જોકો હૈ ભાઇ અનહદ ગાના.
 દુનીયા કુમારગ અપનો ઠહરાવે, હરીજન ઉલટા રાહ ચલાવે.
 દુનીયાકુ સાહેબી હસ્તીને ઘોડા, હમ હૈ પાવ પદમસેં દોડા.
 દુનીયાકુ પાટપીતાંબરસખઝાભોગી, હમહે સેહેજસરૂપ રમતાજોગી.

દુનીયા પાવત સખરસ પ્યાલા, હમહે પ્રેમ મગન મતવાલા.
કહત કબીર હમ નહી નહી, જીવતાકે સગે મુવાકે માંહી.

સાખી.

મહારાગી મરજયગા, દાટયા રહેગા દામ;
કહે કબીર ધર્મદાસકુ, દુનીયા ફલા મુકામ.

પદ ૭

મનકી ખોજ કરો મેરે ભાઈ, અંતન છટે મન કહાં સમાઈ.
રૂપી પિરંચી નારદ મુનિ જ્ઞાની મનકી ગતતો ઉનહુન જાની.
મુત સનકાદિક જહુદેવ નામા, ભક્તિ કીની આપ અનમાના;
ધ્રુવ પ્રહલાદ વિભિષણ સેખા, ઘટ ભીતર મન ઉનહુ ન દેખા.
જો કોઈ જાણે મનકા ભેવા, રતો એક લીન ભયા શુકદેવા;
દત્ત ભરત ગોરખ ગોપીચંદા, મનકુ મલકર ભયા હે આનંદા.
જીલેલે મનકુ કાંઈ સમજાવે, આદે ને અંતે હંસ કહાવે;
અકળ અરૂપી સકળ શરીરા, તાપર રમ રહે સંત કબીરા.

સાખી.

અંત અહાર કરે નહી, થાસા નહી શરીર;
પવનસે ચલે ઉતાવળા, તીસકા નામ કબીર.

પદ ૮

હે ધર્મરાય મુનો ચિત્ત લાઈ, કાયાકો ભેદ હમકું દીયો બતાઈટેક.
કૌન બુદ્ધસે બની આ કાયા, કૌન દોરસે હંસ ચલી આયા;
કુમર બુદ્ધસે બની આ કાયા, સોહં દોરસે હંસ ચલી આયા.
કૌન કમલમેં સામ ઉસાસા, કૌન કમલમેં જીવકા વાસા;
નાભિકમલમેં થાસ ઉસાસા, દૃઢ્યકમલમેં જીવકા વાસા. હે.
કૌન કમલમેં ડાલ ને મૂત્રા, કૌન કમલમેં પાન ને પુલા;
મન કમલમેં ડાલ ને મૂત્રા, મુરત કમલમેં પાનને પુલા. હે.
કૌન કમલમેં નિરંજનકાવાસા, કૌન કમલમેં જ્યોત પ્રકાશા;
ત્રિકુટી કમલમેં નિરંજનકા વાસા, શુન્ય કમલમેં જ્યોત પ્રકાશા.
કહત કબીર મુનો મેરે ભાઈ, દીઠા વિના જાકુ પાતિત કાંસે આઈ.

સાખી.

કબીર મન અપના સ્થીર કરો, નાસા અશ્વને નેન;
થાસા નજરે દૃઢ હે, સો જોગી પ્રબીન.

પદ ૯

મેરી જાત વરણ કુલ હીન કહોણ કેસે તારોગે ટેક.
 રંકા તારી વંકા તારી તારી સજન કસાઈ;
 મુવા પઠાવત ગુણકા તારી તારી મીરાંબાઈ. કહોણ
 નામદેવકી છાપરી છાઈ મુઈ ગાય જવાઈ;
 સેના ભગતકી ચાકરી કીન્હી, આપે ભયે હરનાઈ. કહોણ
 વહ્યા જાત સંસાર સગરકી સંતતી પાર ઉતરણા;
 અપની કરણી પાર ઉતરણી કહ ગયે ધ્રુવ પ્રદહાદા કહોણ
 પ્રંદાવનકી કુંજ ગલનમેં, ભયી રામમુ ભેટ;
 અખતો પ્રણુજ કેસે બનેગી, મહી કબીરાને ફેટ; કહોણ

પદ ૧૦

જગરે જંજળી જીવડા એતો મેળા હાટદારે; જગરેં ટેક.
 વહાંસે આયો કોલ બચન કર, અખતો ભયા વરસ સાંઠદારે.
 માથે પોઠ ભરી મમતાકી, જોશેરે ઘોડા ભાડદારે. જગરેં
 માત પિતા નાર મુત બંધુ, એતો સખહી ઠાંઠદારે;
 ચલતી વેળા ચલત એકીલા, જોથે બટાઉડા બાટદારે. જગરેં
 હસ્તી ઘોડા માલ ખજના, જામા જરકશી પાધદારે;
 સોને રૂપેકા ભર્યા ભંડારા, લાહારે રે ભારા કાષ્ટદારે. જગરેં
 નિર્મળ હોહરી ભક્તિ ન કીની, નામ ન લીયા નિરાટદારે;
 કહે કબીર મુનો ભાઈ સાધુ, જેમ કુટેલા ત્રાટદારે. જગરેં

પદ ૧૧.

ખલક સખ રેનકા સપના, સમજ મન કોઈ નહીં અપના. ખલક ટેક.
 ઘડા જયું નીરકા કુટા, પાત જયું ઠાલસેં કુટા;
 એસો નહીં દેખત ગુરૂ બ્યાની, સમજ કયું ન ચેત અભિમાની.
 મોહો ભુલ દેખ તન ગોરા, જગતમેં જીવના થોરા;
 તજો મદ લોભ ચતુરાઈ, રહો નિઃસંક જગ માંહી. ખલક.
 સદા મત જાણો આ દેહા, લગાવો નીજ નામ સંગ નેહા;
 કટે ભ્રમ જાલકા ફેરા, કહે કબીર જન મેરા. ખલક.

પદ ૧૨.

જા કુલ હરીકી ભક્તિ ન સાધી, જીવત કરોં ન મુવો અપરાધી,

જન્મ ધરીને મનુષ્ય દેહ વગોઇ, પુત્ર પેહેલે ક્યૌં જનની ન મોઇ;
ગર્ભ પત્તન ક્યું ન ભઇ તેરી મૈયા, જેણે ન સમર્યા રઘુપતિ રધયા.
પિતા નપુંસક ન રહ્યો નિરવાણ, મૂરખ ક્યૌં લખચોરાશી ખાણ;
કહત કબીર નર સુંદર સ્વરૂપા, હરી ભક્તિવિના નર જીવત મુવા.

પદ ૧૩.

રામરસ એસા હે મેરા ભાઈ. જાકે પિએસે મગન હો જાઈ. રામ
કુંભકા બાંધ્યા જલ રહે, જલ વિના કુંભ ન હોય;
જ્ઞાનકા બાંધ્યા મન રહે, ગુરૂ વિના જ્ઞાન ન હોય. રામરસ.
મીઠા મીઠા સૌ પીવેરે, કડવા ન પીવે કોય;
સાકર પીધે દુઃખ ઉપજેરે, વીખ પીધે સુખ હોય. રામરસ.
ચાખતડાં મુંગો લયો, પીવતડાં મર જાય;
રતિ એક ઘટમેં સંચરે તો અમર લોક લે જાય. રામરસ.
કબીરે કબીરા ધર જાલીયારે, લીયા પલીતા હાથ;
તમે તમારા ધર જલાદો તો ચલો હુમારે સાથ. રામરસ.
આગે આગે દવજલે, પીછે હરીયા હોય;
હું બલીહારી એ રૂખને, જેનાં ઉલટાં ફલ હોય. રામરસ.
ધર બાળે ધર ઉગરેરે, ધર રાખે ધર જાય;
એક અચંબા મેં સુન્યારે, મગ કાલકું ખાય. રામરસ.
દશે દશે મેં ફરીરે, માનવ બડા સગાલ;
જેને દીઠે નેણાં ઠરેરે, ઉનકે પડે દુકાલ. રામરસ.
કુંગર કુંગર મેં ફરીરે, રોઇ ગમાવ્યાં નેન;
સૌ બુટી લાધી નહીરે, પછી ખોયાં વેણ સવેણ. રામરસ.
મીસરી વેરાણી રેતમારે, કુંજરસેં ચુગી ન જાય;
મુમતા મારો સંત આપકી, સૌ કીડી હોકર ખાય. રામરસ.
ધ્રુવે પીયા પ્રહલાદેરે પીયા, પીપા ને રોહીદાસ;
પીતાં કબીરા છક રહ્યારે, ઔર પીવનકી આશ. રામરસ

પદ ૧૪.

સૈયાં મુને ડરહેરે એક દીનકો, ધડી ધડી પલકો. સૈયાં. ટક.
આરે કાયા તારી માટી કેરો મણકો,
તે ફૂટાં નહી વાગે રણકો. સૈયાં.

આરે કાયા ભાઈ માળા કેરો મણકો, તે દુટતાં નહી વાગે રણકો.
 આરે કાયા ભાઈ બજાર કેરો સોદો, તો વણજ કરી લેને ઘડી પલકો.
 આરે કાયા ભાઈ ફુલન કેરી વાડી, તો મરગો ચરી જશે વનકો.
 એક દીન સાહેબ સૌને બોલાવે, તો લેખાં લેશે તલ તલકો.
 કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, એક દીન આવેગો અનંદકો

પદ ૧૫.

મુખડા ક્યા દખો દરપનમેં, તેરે દયા ધર્મ નહી મનમેં મુખડા.
 જખલગ ફુલ રહી ફુલ વાડી, ખાસ રહી ફુલનમેં;
 એકદીન એસા આવેગા, પ્રાણી ખાખ ઉડેગી તનમેં મુખડા.
 ચુવા ચંદન કસુખલ જમા, સોહીએ ગારે તનમેં;
 ધન જોખન ડુંગરકાપની, ઉતર જાય એક છાનમેં મુખડા.
 કોડી કોડી માયા જોડી, સુરત રહી નીજ ધનમેં;
 દશ દરવાજા સુંદલીયા, રહ ગઈ મનકી મનમેં મુખડા.
 નદીયાં ઘેરી નાવ પુરાના, ઉતરા ચહાવે સંધમેં;
 ગુર મુખ એસો પાર ઉતારે, તુગરા બુડે મધમેં મુખડા.
 પૂવડી બાંધે પેચ સંભાળે, તેલ લગાવે તનમેં;
 કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, ક્યા લેગા તું રણમેં મુખડા.

પદ ૧૬.

પંડીતો છાન પીઓ જલ પાણી, તારી કાયા કેમ વટલાણી. પંડીતો.
 જલએકી માયા જલએકી કાયા, જલસેં દુનીયાં બાંધી;
 એહી જલસેં સકલ જુગ રાખ્યો, સો છોછ કેમ પાયા. પંડીતો.
 મહા માયા અપને ઘેર જારી, માયા ન ભઈ મેરી;
 માટી કે બરતન પાણી પલાયા, સોજત જલાવા કેરી. પંડીતો.
 નદીએ નીર નરખ લયા જતા, પશુ પાણીમેં સડીયા;
 મછ કછ સખ જલમેં વીહાયા, સો પાણી રહે ભરીયા. પંડીતો.
 નાહા ઘોઠર ચોકા કીના, ખુબ બની જુગ સાધ;
 જોજન ઉપર મખીયાં બેડી, તો હુબ ગઈ ચતુરાઈ. પંડીતો.
 પગ પીર મેગંબર ગાડે, મુનીજન કોટ અઠયાશી;
 છપ્પન કોઠ જાદવ સંહારી, સો સખ મીલ ગયો માટી. પંડીતો.
 છાહડે માંડે પોથી બોથી, છાહડે મનકી કલ્પના;

હાસ કબીરા બળે ધર સીતર. રહો નામ કે શરણા. પંડીતો.

પદ ૧૭.

મારગ ભૂલ્યો રે બટાઉડા તું મારગ ભૂલ્યો રે ટેક.
 ઊંચી મેડી મદીર માળીયાંરે તે દેખી મત ભૂલ્ય;
 અંતકાળે જાવું પ્રાણી એકલાં તુ તો કરીલે મારગડાની શુદ્ધ. બ.
 માત પીતા સુત બંધવા રે, ઘેર સહુણી નાર;
 સ્વારથનું એતો સૌ સગું, તું તો દુનીયામાંદહાડા ચાર. બ.
 જેસો પાની ઉસકોરે, એસો આ સંસાર;
 બાંધ પકડ જમડા લે ચલે તેરા કોણ છોડાવનહાર. બટોડા.
 આગે પીછે સૌ ચલે તું તો હજીએ ન ચેત્યો ગુમાર;
 કહોત કબીરા રામ ભણલ્યો તો ઉતરો ભવપાર. બટોડા.

પદ ૧૮.

જ્યાં દેખે સૌ દુઃખીયા બાબા, મુખીયા કોઈ નહીરે.
 જોગી બી દુઃખીયા જંગમ દુઃખીયા, તપસીકું દુઃખ દુના;
 આશા મનસા સખ ઘટ વ્યાપી, કોઈ મેટેલ નહી મુન્યા. જ્યાં.
 રાજખી દુઃખીયા પ્રજાખી દુઃખીયા, દુખીયા સખ વૈરાગી;
 દુઃખ કારણસે શુદ્ધેવને, ઉદરીમાયા ત્યાગી. જ્યાં.
 સાચું કહું તો સખ જીગ દુઃખીયા, જૂઠા કહી ન જાઈ;
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ શંકર દુઃખીયા, જેણે સૃષ્ટિ કરાઈ. જ્યાં.
 ધૂત દુઃખીયા અવધૂત દુઃખીયા, દુઃખીયા હું વની રંગા;
 કહોત કબીરા આ નહી દુઃખીયા, જીને મનકું જીંડા જ્યાં.

પદ. ૧૯

જોડી જોડી જોડી રે, નર કાયકું માયા જોડી રે, નરો ટેક.
 જમીન ગોદી માયા ઉડીરે ધાલી, તોયે કહેશે અખ થોડી. નર.
 એ નર જાણે માયા સંગ ચલેગો, તારો લેશે કદારો છોડીરે ન.
 પંચ હાથ કપડા લોક લાજકું, તે ઉપર દાબકી દોરીરે. નર.
 બે ચાર બટોઆ લેઈ ચલેગા, તું ચઢ બેઠેગા કાષ્ટ ઘોડીરે. ન.
 તાંબા કાંસાનો પાર ન આવે, તોયે કાહાડે ખોખરી દાહોણીરે. ન.
 માત પિતા સખ રોનેકું લાગે, સ્વારથને સૌ મોરહીરે. નર.
 કહોત કબીરા મુનો ભાઈ સાધુ, દુ કી દીધી જેમ હોળીરે. નર.

પદ. ૨૦

દેખો દુરમતિ આ સંસારકી, સંસારકી સંસારકી સંસારકીરે;
 દેખો દુરમતિ આ સંસારકી. ટેક.
 હરી સરખો હીરો હાથથી છાડી, તું ભરેછે પોઠ વીકારકીરે. દે.
 નાના નાના વિધનાં કર્મ કરવાં, ખબર નહી શીર ભારકીરે. દે.
 અંધ ધંધામાં ખબર ન લાવે, શુદ્ધ બૃદ્યો કીરતારકીરે. દે.
 નરક પડે કુમારગ ચાલતે, મુણે મુણે ખાત લખાડકીરે. દે.
 બુઠે મુખમેં રાચી રહ્યો હો, તો પુટી આંખ બુમારકીરે. દે.
 કોઇ એક ખેતી કોઇ એક વણ જે ધાયા, કોઇકું હું સ તરવારકીરે. દે.
 અપને ગલેમેં ફાંસી ડાલી, નાંખી છે માયા બળકીરે. દે.
 બેર બેર પોકાર કરતહું, કરણી કરો ભવ પારકીરે. દે.
 કહત કબીર મુનો ભાઇ સાધુ, શું નથી દેહ મુહામકીરે. દેખો.

પદ. ૨૨

પ્રાણી હરી ભજતાં વિલંબ ન કરે, હો લાડકડા મનવા. ટેક.
 કામ ક્રોધ મદ લોભ નિવારો, તૃષ્ણા દુરમતિ કપટ વિસારો
 લે ગુરજાન દીપક ઉજ્યારો, તખ હી ટલેંગા તીમરે, હો લા.
 તું ચોગંશી ભમીને આયો, મુનશા જનમ પદારથ પાચો;
 હીરા હાથ ખોત લેઇ ગુમાયો, તેરો મોક્ષ મુગત અવતારે, હો લા.
 પડદા ખોલ મગન થઇ નાચો, પુરણ પદ પ્રભુ કે સંગ રાચો.
 ભક્તિ પદારથ સોહીજન જાચો, પરદારા પરધન પરહરે, હો.
 આ તનકું મુખ સોદા કરાવે, ખટરસ ભોજન ભોગ લગાવે;
 ધન કોડી કછુ કામ ન આવે, તેરા ઉડચલે ભમર રે, હો લા.
 અષ્ટપતિ ગજપતિ ભુપ કહાવે, બૈઠે તખતપર ચમર ઢળાવે;
 એહી મુખ સંપત કામ ન આવે, તું ચેત અલખ અમરે, હો.
 માત પિતા મૃત બાંધવ તેરે, પ્રીત કરીકે રહે પોકારે;
 તે સખ ચલ ગયે અંતકે વારે, છુટ ચલે ચમરે, હો લા.
 આ તેરા જીજ્ઞા આ તેરી વાડી, છતી બાજ બંદા કાયકું હારી;
 કહત કબીર પ્રગટ પોકારી, મન સાહેબ નામ સમરે હો
 લાડકડા મનવા; પ્રાણી હરી ભજતાં વિલંબ ન કરે હો.

૫૬. ૨૨

કળ સુમરોગે રામ, અળ તુમ કળ સુમરોગે રામ;
 ગરજ કુલીમે જપ તપ કીનો, નીકલ હુવા બેઠમાન. અળ.
 બાલપનો હંસ બેલ ગુમાયા, તરૂન પનામે કામ;
 હાથ પાવ જળ કંપન લાગે, નીકલ ગયો અવસાન. અળ.
 જુઠી કાયા જુઠી માયા, આખર મોત નિદાન;
 કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, ગ્રહી ઘોડેડી લખામ. અળ.

૫૬. ૨૩

રામ નામ તું લજલે પ્રાણી, કયું મગરૂબી કરતા હે;
 કચ્ચી માટીકા બંગલા તેરા, પાવ પલકમે ઢલતા હે. રામ.
 બમન હોકર પુરાણ બાંચે, સ્નાન તરપન કરતા હે;
 સર્વ કાલ સુચીત રહે તો, યું ક્યા સાહેબ મીલતા હે. રામ.
 નેગી હોકર જટા વધારે, હાલ મસ્તમે રહેતા હે;
 ઉખર ધરકર હાથ સુકાવે, યું ક્યા સાહેબ મીલતા હે. રામ.
 મુલ્લાં હોકર બાંગ પુકારે, ઓ ક્યા સાહેબ બેહેરા હે;
 મુંગી પાવકા નીવાજ વાજે, ઓ બી સાહેબ મુનતા હે રામ.
 જંગમ હોકર લીંગ વધારે, ધર ધર લેકર ફીરતા હે;
 શંખ બજાવે ભીક્ષા માગે, યું ક્યા સાહેબ મીલતા હે. રામ.
 કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, મનકી માલા જપતા હે;
 ભાવ ભાક્તસેં ધ્યાન ધરત હે, ઉનકું માલીક મીલતા હે રામ.

૫૬. ૨૪

સળ પૈસેકા ભાઈ અપના સાથી નહી કોઈ.
 ખાને પીનેકું પૈસા હોય તો, જોડે બંદગી કરે;
 એક દીન ખાના નહી મીલે તો, ફીરકે જવાબ કરે. સળ.
 જબલગ અપને પલ્લવ પૈસા, તબ લગ સલામ કરે;
 અપના પૈસા નીકલ ગયા તો, કોઈ મીઠા ન બોલે. બસ.
 ભાઈબંધ એર બહીન સાલે, જુઠા સળહી પસારા;
 કોન કીસીકા નહીરે પ્યારે કહેત દાસ કબીરા. સળ.

૫૬. ૨૫

અળ તું ગાફલ મત રહેના બે, જનમકા સાર્થક કરના બે.

બહુ જનમકા સુખકર પ્યારે, ઇસ તનકું તું પાયા; અબ.
 ઇસમે નેકી નહી કીયા તો, સામા જન્મ ગુમાયા.
 બેર લડકે માલ મતા, સખ કેઈ કેહેતે મેરા; અબ.
 એક દીન આપે મરગયે તો, રહેગા જુઠ પસારા.
 ચૈદ ચોકી રાજા રાવન, લંકેકા ભુપતી; અબ.
 સખ સુનેકા ગામ છસકા, સુખમે પડ ગઈ મટી.
 એસી દોલત છસકી ચારો, સાથ કહુ નહી થયા; અબ.
 રામ નામસેં ગાફિલ હોકર, આખર અકેલા ગયા.
 રામ નામ બીન સખ હુ જુઠા, એસા સમજો ભાઈ; અબ.
 ખુદા નામ બીન દુઃખ કટે નહી, કેહેત કબીરા જુલાઈ. અબ.

પદ. ૨૬

જમકા અજબ તપકા બે, તું ક્યા જાને લડકા બે. દેક.
 બડે મીઠાજી કઠડે બેઠે, તકીયા ગીછાવત સાજ;
 માર ઝપાટે જમ લે જાવે, જયું તેતરકું જાજ. જમકા.
 નવખી મરગયે દશખી મરગયે, મરગયે સહુજ અકયાશી;
 તેત્રીશ કોટી દેવ મરગયે, પડે કાલકી ફાંસી. જમકા.
 પીર મરગયે પેગંબર મરગયે, મરગયે જંદા જોગી;
 જપી તપી સન્યાસી મરગયે, મરગયે હકીમ રોગી. જમકા.
 તીન લોકપર છત્ર ખિરાજે, સો લુટે કુંજખિહારી;
 કહેત કબીરા પાખરીયા લુટયા, તો રૈયત કોણ ખિચારી. જ.

પદ. ૨૭

તનકા નહી ભરોંસા બે, દેખે કાલ તમાસા બે. દેક.
 બડે રાજ્યમેં સાજ ખીરાજે, મત જોતો સુખ ભેલા;
 કોઈ કીસીકા નહીરે ચારો, આખર જાના અકેલા. તનકા.
 ચાપ ચીપકે પધડી ખાંધી, ઉપર પેચ સવાઈ;
 મુછો મરડકે દરપન દેખે, ઢાલ ફીર ગઈ ભાઈ. તનકા.
 કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, મારગ સીધા સવારા;
 નજર ખોલુકર દેખો ચારો, એ સખ જુઠ પસારા. તનકા.

પદ. ૨૮

બધવા મત કરના બે ખુદાકા નામ જપતારે. દેક.

ઉત્તમ નરેહ આયા પ્રાણી, ઉસકા હીત કષ્ટ કરના;
 દોહતમેં તુમ મત જુલો યારો, નામ ખુદાકા જપના. બકવા.
 મુન્ના સરખી કાયા યારો, એસી નહી હોનેકી;
 દોતેક જનમ આવે જાવે, ખાખ ઉડેગી તનકી. બકવા.
 ચીરા લગાયા ચુના દીપાયા, મેહેલ બનાયા ખાસા;
 જખ કાલકી ગાંઠ પડી તન, જંગલ હુવા તમાસા. બકવા.
 કહેત કબીરા મુનો ભાધ સાધુ, હિંદુ મુસલમાના;
 નામ ખુદાકા જપના યારો, ભવસાગરકું તરના. બકવા.

પદ ૨૯.

નામ વિના ધીકધીક નર નારી, કયા ભયો તુમ આવે સંસારી;
 રાજ્ય વિના કેસે રજખૂતા, ગ્યાન ખીના કેસે અખધૂતા.
 કુંવારી કન્યા ધરે શણગારા, શોભા ન પાવે ખીન ભરથારા.
 વેશ્યાકો પુત્ર પીતા કોનસે કેહેવે, ગુરૂ ખીન ગ્યાન ચેલા કાંસે લેવે.
 કેહેત કબીર મેં કહત કરાહી, અંધ ન સમજત કયા સમજાવું.

પદ ૩૦.

ઇસ તન ધનકી કોન બકાઇ, દેખત નયનોમેં મીટી મીલાઇ દેક.
 અપને ખાતર મેહેલ બનાયા, આપહી જાકર જંગલ સોયા ઇસ.
 હાડ જલે જેસી ઝાડકી લકડી, બાલ જલે જેસી ધાસકી પુલી.
 ઇસ કહત કબીરા મુનો ભાઇ ગુનીયાં, આપ મુએ પીછે કુબગઇ દુનીયાં.

પદ ૩૧

કયા માગું મેરે રામ થોડે જીવનમેં કયા માગું. દેક
 ધર નહી રહેના અમર નહી કાયા. મેરેરામ
 એક લક્ષ પુત્ર સવા લક્ષ નાતી, તે ધર ન કોઇ દીવા કે ખાતી.
 મેઘનાદ પુત્ર સમુદ્ર જેસી ખાઇ, કુંભકરણ વિલિખણ જેસે ભાઇ.
 શંકર સરીખા પૂજવા આવે, બ્રહ્માજી નિત્ય વેદ પાઠ ગાવે. મેરે.
 કયા કરું છપરીને કયા કરું ટાટી, ન જાણું મારી કયાં પડશે માટી.
 કયા કરું મેહેલને કયા કરું ટાટા, છોડ ગયે રાવણ લંકાકો ઠાઠા.
 કહેત કબીર સંજ છોડકે જાતા, મેંતો એક તેરા ચરણકું ચહાતા.

પદ ૩૨.

જમસેં ખૂબ લડુંગા બે હરીકા ભજન કરુંગા રે દેક.

અહંતા મારો મમતા મારો ખાના બાદ કહાવું;
 મન મેરા ચોક્કસ રાખું, ચિત્ત ચૈતન્ય મીલાવું. જમસે.
 રામ નામકા ઘોડા મેરા, મનકા કર દઉં રાઉં;
 ભજન પ્રતાપે હાથમાં બરછી, સન્મુખ લેકર બાઉં. જમસે.
 ઔર લોક હે સખકે ચાકર, મેં હજુરકા કાણુ;
 કામ કોધકું ગરદન માફે, સાહેબ રાખું રાણુ. જમસે.
 મેરા સાહેબકા ખાસા ચાકર, મેરા નામ કબીરા;
 સખ સંતનકું શીશ નમાવું, બેહુરી પરખે હીરા. જમસે.

પદ ૩૩.

જા ધર હરી કયા નહી કિર્તન, સંત નહી મીજખાના;
 તા ધર જમડે ડેરા દીના, સાંજ પડે સમશાના. જા ધર.
 મેરી મેરી કરતો મરગયો મુરખ, મીલ્યો નહી માન શુમાના;
 સંત પુરૂષકી સેવા ન કીધી, કીસખીધ હોયે કલ્યાના. જા ધર.
 ફાલ્યા ફુલ્યા કયા ફીરત હૈ, કયા દીખલાવત અંગા;
 પલક એકમેં ફના હો જયગા, જૈસા રંગ પતંગા. જા ધર.
 જ્ઞાન ગરીબીને પ્રેમ ભક્તિ બ્યાં, સત્ય નામ ગુલતાના;
 મેહ વૈરાગે ગુરૂ ગમ જાગે, તા ધર કોટી કલ્યાણ. જા.
 દર દુબ્બામેં દબાઇ રહ્યો બારે, કયા બુઢા કયા જવાના;
 કેહેત કબીરા મુનો મેરે સાધુ, છાડ દો અભિમાના. જા ધર.

પદ ૩૪.

જેને સાધુકી સંગત પાઇ, વાકી પુરણ કમાઇ. ટેક.
 દત્ત ગોરખ ગોપીચંદ બરથરી, તો ગગનમેં છાપરી છાઈ જેને.
 અંકા વંકા કેવળ કુબા, તો પાંચમી મીરાંબાઇ. જેને.
 ધના પીપા ઔર રોહીદાસા, તો સજનો જાત કસાઇ. જેને.
 ધ્રુવ પ્રહ્લાદ અમરીષ ત્રિલોચન, ઉનકી ધન્ય કમાઇ જેને.
 કેહેત કબીર મુનો બાઈ સાધુ, તો જ્યોતમેં જ્યોત મીલાઇ. જે.

પદ ૩૫

સંગત મત કરના ખોટી, દુનીયાં ઉલટી હૈ જુહી.
 સગા બાઇસો જુરા ખોલે, સાલેકું સનમાના;
 માઈ બાપ તો બીખ માગે, સસરેકું છમખાના. સંગત.

છપ્પા લેવે ઉંચકું ધમકાવે, બાત બોલે તીની;
 ચાકુ સંતક કપુ ન માને, રાખે કાન પર પવત્રી. સંવત.
 કોડી કોડી માયા બેડી, લાખ કરોડા મોટા;
 ચીડી આઈ રામભકી, બોલ ગયા લંબોટા. સંવત.
 કેહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાકુ, દુનીયા ભઈ દીવાની;
 મહાદેવકુ છાંદ દીયા ઐર પુજન બાય લવાની. સંવત.

પદ ૩૬.

આખર મરનાહે મરનાહે, કયા ગુમાન કરના. આઠ
 બે બજે તો શીખ લે, સાહેબકા ભજન કરલે;
 આ દુનીયા હોશે પરલે, આખર મરનાહે મરનાહે;
 કોઈ મહા મોટા રાવરાજા, જેના ઉંચા મોહોલ બંધાજા,
 સો મુતા સમશાના, આખર મરનાહે મરનાહે.
 કોઈ બેગેથર પીરાજા, કો મુનીવર ધરતા ધ્યાના;
 સો મટીએ મીલજના, આખર મરનાહે મરનાહે.
 મયા પંડીત વેદ પઢતા, ગયા તપસી તપ કરતા;
 તોળી જીવ નહી હુરી સમરતા, આખર મરનાહે મરનાહે.
 કેહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાકુ, દેક ધરમકા રખના;
 રહેતા માલીક નામકે શરજા, આખર મરનાહે મરનાહે.

પદ ૩૭

કાયા તુને ધડીએ ન રાખે કોઈ, તુને પલક ન રાખે કોઈ.
 જળલગી તેલ દીવાને જતી, તળલગી મુઝે સંસારા;
 જલગયા તેલ ખુઝ ગઈ જતી, મંદીર હુવા અંધારા કાયા.
 ઘર ભીતર તેરી બેઝરે ઝુરે, ગલીયાં ઝુરે તેરી માઈ;
 પડ પડે મુખવાસ ન હોઈ તો કુઠકાડ નવ કોઈરે. કાયા.
 કોનારે ભાઈ ને કોનીરે માઈ, કોની બેન ભોભઈ;
 પંથ થલે પાંચ બાંધવ રૂવે, તો હંસ એકીલા હોઈરે. કાયા.
 ઉડગયા હંસ ગગન જઈ બેઠા, સબ સંસાર રહ્યા ન કોઈ;
 કેહે કબીર સુનો ભાઈ સાકુ, દોનોનાથ કરે સો હોઈરે. કાયા.

પદ ૩૮.

કાયા નહી તેરી નહી તેરી, મત કર મેરી મેરી. કાયા.

આ તો ઢા દીનથી જીંદગાની, એસો પથ્થર ઉપર પાની;
 એ તો હોવેગી ખુરખાની, કાયા નહીં તેરી, નહીં.
 એસો રંગ પતંગ ખીલાવે, તેતો પલક પીછે ઉઠ જાવે;
 એ તે કોઈ કામ નહીં આવે, કાયા નહીં તેરી, નહીં.
 મુન બાત કહું પરમાની, પાકી કયા કરતા ગુમાની;
 તુમ તો ખરે હે બેઠમાની, કાયા નહીં તેરી નહીં તેરી.
 અબ મત ગાફલ રહેના બંદા, જુઠા લગા જગતકા ધંધા;
 પડયા મોહકા ફંદા, કાયા નહીં તેરી નહીં તેરી.
 કહોત કબીર મુને નર ગ્યાની, એહી સીખ હીરદમે માની;
 તેરેકું બાત કહી સમજાની, કાયા નહીં તેરી નહીં તેરી.

પદ ૩૯.

નિર્ધન કે ધન રામ, હુમારે નિર્ધન કે ધન રામ, ટેક.
 ચોર ન લેવે ધટી ન જાવે, ધાડ પડે આવે કામ. હુમારે.
 સોવત બેઠત જાગત ઉઠત, જપુ હર હર નામ, હુમારે.
 દીન દીન હોતે હોત સવાયા, ખુટત નહીં એકે દામ. હુમારે.
 ઠંકોર ચલે નગર દ્વારે, પાસ નહીં ખોટી બદામ. હુમારે.
 કહોત કબીર મુને ભાષ સાધુ, પારસકો નહીં કામ. હુમારે.

પદ. ૪૦

અવસર બેર બેર નહીં આવે, અવસર બેર બેર. ટેક.
 જયુ જાને ત્યું કરલે ભલાઈ, સમરન કો ફૂલ પાવે. અવ
 તન છુટે ધન કયા કામ લગતાહે, કાયકું કપટી કેલાવે. અ
 જુઠા કામ ધામ જુઠા દામ નામ, જુઠા જનમ ગુમાવે. અ
 બે જાને કહુ કરલે ભલાઈ, જનમ જનમ મુખ પાવે. અ
 કહોત કબીર મુને ભાષ સાધુ, એ કંચન સો ફૂલ પાવે. અ

પદ. ૪૧

ગુદીએ કયા ગુમાનમેં, આ તન મીટીમેં મીલજાના.
 મીટી ખનખન મેહલ બનાયા, મુરખ કહે ધર મેરા;
 મેરા તેરા સખ છોડ ચલેગા, જંગલ કરેગા ડેરા. આ
 બાવા સાંઈ તો ગુદીયાં ઉડાવે, બીચ બીચ લંબી દાર;
 દારીયાં દુર ગઈ ગુદીયાં નીકસપડી, પડે નગરમે શોર. આ

મીટી પૂછે કુંભારકું રે, તું કયા ગુંદેગા મોયઃ
 એક દીન એસા આવેગારે, તુજે ગુદે હરકોઇ. આ
 દીલકા મરમ કોઈએ ન ખોલ્યા, જે મીલ્યા સો ગરજ;
 કારી ધાવ કલેજે લાગી, કબલગ શીવે દરજ. આ
 ધનથી જાયગા જેખનથી જાયગા, હું સંસાર તમાસા;
 લાખ ટકેકી મુરતથી જાયગી, હોયગા જંગલ ખાસા. આ
 મીટી ખાના મીટી પીના, મીટી સખ જુગ ભરોસા;
 અંતકાલે જરી તાર પેહેરના, આખર મીટીકી આસા. આ
 દશથી જોડે બીસથી જોડે જોડે સો પચાસા;
 અંતકાલે કહુ આરથી જોડના, આવે ના રતી માસા. આ
 મીટી આદન મીટી બીછાવન, મીટીકા સીરાના,
 મીટીકા કબીર બનાયા, ઉન બીચ પવન લોભાના. આ

પદ ૪૨.

સમજ સોજ મન ખોજ દીવાને, આશક હોકર રોના ક્યાં ટેક.
 આયા હે સો કરલે સોદા, પાયા હે સો ખોના ક્યા;
 જખ તું આયા પ્રેમ ગલાનમેં, શીશ દેના ફીર ડરના ક્યા. સ.
 છુકા મુકા જમકા ટુકા, સોના હોય સો સોલાના ક્યા.
 જખ અખીયનમેં નીંદ ભરી આવે, તકીયા આર બીછાના ક્યા.
 સતગુરુ પાન ગલીમેં લગ્યા, ધાયલ હોકર રોના ક્યા;
 કહૈત કબીરા મુનો ભાઈ સાધુ, બહુ ઉપર ટોણા ક્યા. સમ.

પદ ૪૩.

નીંદા મત કરના દીસકી, સચ્ચી બાત કબીરકી. ટેક.
 સાચા જૂઠા દોનું ભાઈ, ખુદાને બનવાયા;
 ભગતકી નીંદા ભગત કરે સો, એક નરકમેં ગયા નીંદા.
 છસકી કરની ઉસકી ભરની, તું ક્યું દીલબીર ભાઈ;
 રાવજીને તો અપની લંકા ખોઈ, કરની ભરનીકી બાદશાહી.
 કોરવ પાંડવ દોનું ભાઈ, એક સચ્ચા એક જૂઠા;
 સાચા તે વેકુંઠમેં જાવે, જુઠા નરકમેં ખેડા. નીંદા.
 જો કરેગા સોઈ ભરેગા, હીયાં ક્યા કીસીકા જાતા;
 કેહૈત કબીરા મુનો ભાઈ સાધુ, એક સચ્ચા એક જૂઠા. નીંદા.

પદ ૪૪

છને આપકું બોયા નહી, દીલ ડાઘકું ખોયા નહી,
 મન મેલકું ધોયા નહી, આંગણ કીયા સો ક્યા ભયા. રેક,
 હારે કામન ગણેકા હારહૈ, મદ ફેલકા દરખાર હૈ.
 મન કામસેં સરદાર હૈ. માલા લીધ સો ક્યા ભયા. છને.
 હારે છવતાં પીતાકું સુખ નહી, મુવે હાડ લઈ ગંગા ચલા;
 જલ સુનસેં પીંડા કીયા, તરપણ કીયા સો ક્યા ભયા. છને.
 હારે કાયા કરમકે કોટકે, અમતા જ તુણા બાંધકે;
 સુતા વિપવની ખાટમેં, હર હર કીયા સો ક્યા ભયા. છને.
 હારે કુતા ભયા સંસારકા, ધંધા કીયા જંબલકા;
 હરદા ભયા ચંડાલકા, કાસી ગયા સો ક્યા ભયા. છને.
 હારે બેબીને જંગમ સેવકા, સખ લાલ કપડાં પેહેરતા;
 પછ મર્મ નહી ઉસ હાલકા, કપડાં રંગ્યાં સો ક્યા ભયા. છને.
 હારે ગીંગા હુવા સંસારકા, જેસા કુજડા બેગરકા;
 આયા બે તીરથ દ્વારકા, છાપા લીયા સો ક્યા ભયા. છને.
 હારે પંડીતસેં ઝગડા ભયા, ક્યા મુરખસેં બોલણા;
 મહે કબીર ચંપા ભલા, ક્યા કણેર દેનાજ તોડણ. છને.

પદ. ૪૫

બે કુળે હરીની ભાક્ષા ન સાધી, તું છવતે ક્યું ન મુખો
 મુરખ અપરાધી. રેક.
 ધરી મુનસા દેહ તેં જનમ વગોઇ, પુત્ર પેહેલી તોરી મૈયા
 ક્યું ન મોઈ. બે.
 ખર્લ ભજન ક્યું ન હુઇ તેરી મૈયા, તેં તો સમર્થા નહી
 સ્મરપાત રૈયા. બે કુળે.

પીતારે નપુંસક ક્યું ન રદ્યા નિરવાણ,
 હરીના ભજન વિના ફરે ચોરાસી ખાણ. બે કુળે.
 કહત કબીર મેરી સુરતા નિરંતર સાગી,
 મુર મળ્યા તો સર્વે જામણા સાગી. બે કુળે.

પદ. ૪૬

મુર સમાન કાતા નહી કોઈ ભાઈ, મુક્તિ મારગ કીયારે બતાઈ. રેક.

ગુરૂ વિના ધ્યાન કરે બહુ પેખા, ગુરૂ વિના મંદીર કામકા દેખા.
 ચોદશ દેખત આપકી છાયા, લસત લસત પ્રાણ ગમાયા. ગુરૂ.
 ગુરૂ વિના જ્ઞાન રૂદેમાં ન આવે, ગુરૂ વિના મૃગ કસ્તુરી છુલાવે.
 ગુરૂ વિના ગજ આહુથી લડીયો, ગુરૂ વિના કેસરી કૃપમાં પડીયો.
 ગુરૂ વિના સુખ નહીં સુ' બંધા, ગુરૂ વિના પ્રાણી પડ્યા જુગફંદા.
 કહત કબીર મેરી સુરતા લાગી જાઇ, ગુરૂ ચરણે નિરંતર રહ્યો લપટાઇ.

પદ. ૪૭

દીન નીકે બીત જાતે હય, દીન નીકે બીત જાતે હય.
 સુમરન કર મન રામ નામકો, દીન નીકે બીત જાતે હય. દેક.
 પુત્ર કલત્ર મિત્ર પરિવાર, મતલબકે હૈ કોન તુમાર;
 અપને દીલમે' કરો બિચાર, દેખત હુકે નાતે હય. દીન.
 જાણ્યો રાશી ફીર ફીર પાઇ, જામે કષ્ટ નહી કીની કમાઈ;
 જબ જમસેં તેરી પરી લડાઇ, ફીર પીછે પછતાતે હય. દીન.
 લાગી લગન જબ બિષય બતાસ, મુરખ ફસત માહુકી ફાંસા.
 ય્યા દેખે ધ્યાસાકી આશા, ફેર ગયે નહી આતે હય. દીન.
 ઉત્તમ દેહ ધરી મન ભાઈ, રામનામ ભજલે સુખદાઇ;
 કહત કબીર કરી સુકમાઈ, ઓહી પરમપદ પાતે હય. દીન.

પદ. ૪૮

તુમ ધર જાઓરે કબીરેકી બેહેના, તમે મયુ' મચકાવો નેનાંરે,
 ઇહાં નહીરે તુમારી સેના. તુમ.

આછી બાંહી તાલ ત્રિખંડી, એ શણગાર હમારારે;
 સ્વર્ગભુવન થાહમ ચલી આયે, સો કરંગી કબીર ભરથારા. તુમ.
 સ્વર્ગ ભુવનમે' ય્યા દુઃખ પાયા, વહાસે ચલકર આઘરે;
 હમથી આવેરા લોક ભલેરા, સો કબીરે મારગ બતાઇ. તુમ.
 જાતકા જલુવા ને નામ કબીરા, પુરવ જનમ તપ હીજારે;
 જાત સુણેગી તો લાજ મરેગી, સો કબીરેકી જાત કમીના. તુમ.
 આમે જનમ લીયે બ્રાહ્મણ ધર, હમ કીની ઠાકોરકી સેવા;
 કબહુ સેવામે' ચૂક પરી હય, તાતે જનમ જલુવે ધર લીના. તુ.
 હાથમે' માલા લે મગજાલા, સો બનબન ફીરત દિદારી;
 કતનો કહ્યો તુમ મેરો ન માનોતો, એક માતા દુહાચારી. તુ.

ઉઠકે અબલાએ આશીશ દીની, સો મુણ લેઉ સેવક વીરાઈ;
રામણકે ચરણે રાજ કરેગે સો જુગ જુગ દાસ કબીરા. તુમ.

પદ ૪૯ રાગ ગોડી.

જગમેં રામ ભજ્યા સોઈ છતા, રામ ભજ્યા સોઈ છતા, જ.
હાથ સુમરની બગલ કતરની, શીખે ભાગવત ગીતા;
દૃઢ્ય શુદ્ધ કીયો નહીં અજહું, કહત સુનત દીન બીતા. જ.
આન દેવકો સુમરન કીનો, હરીસો રહત અનીતા,
ધન બેબન કષ્ટ કામ ન આવે, અંહે ચલ ગયે રોતા. જ.
બેર બેટા કોઉ કામ ન આવે, કામ ન આવે મીતા;
કહત કબીર કાલ લે બયગો, બધું બકરેકો ચીતા. જગમેં.

પદ ૫૦ રાગ પ્રભાતી.

આણુ મહા મંગલ ત્રીભુવનમેં, ખંભ ફોરી હરી પ્રગટ ભયે;
દેવન મુદીત નિશાન બજવત, અવન સુનત દુઃખ દુરીગયે. આં
અમુરનકો આત બીપતી પડીહો, સંતનકો આનંદ ભયે;
નહી મનુષ્ય નહીં સિંહ પશુ કોઉ, અતિ વિચિત્ર પ્રભુરૂપ ભયે.
નરહરિ રૂપ ધર્યો અવિનાશી, ભક્ત કાજ અવતાર ભયે;
અક્ષરેવ પ્રભુપદ ગયે નહીં, લક્ષ્મીજી બહુત ચકીત ભયે. આં
ખંભ ફોરી હિરણ્યકંસ મારે, પ્રભુ પ્રહલાદકો ચરન નમેં;
કહત કબીર દયા રઘુવરકી, ધર ધર મંગલ પુરી રહે. આણુ

પદ ૫૧ રાગ હોરી.

દેખો નાથને ધુમ મચાઈ, મચાઈ મચાઈ, દેખો. દેક.
પ્રથમ માયામેં ઇક્ષણા કીની, માયાએ મહાતત્ત્વ બાઈ;
મહાતત્ત્વતેં અહંકાર પ્રગટ ભયે, સત રજ તમ તીતું ભાઈ;
તીતુંને સૃષ્ટિ રચાઈ, દેખો નાથને ધુમ મચાઈ.
તમ ગુણતેં પંચ વિષય મહાબૂત, રજતેં ઈંદ્રિ દશ પાઈ;
મન બુદ્ધિ ચિત્ત અહંકાર સતો ગુણ, તત્ત્વ ચોવીશ મિલાઈ,
એતો જડ દેહ કહાઈ, દેખો નાથને ધુમ મચાઈ.
અંતરજામી આપ ગિરાજે, તબતેં ભયાં સચેતાઈ;
કહત કબીર તુમ તેહને જાનો, તાતેં પારંખતી થાઈ;
કહે સખ અથમેં ગાઈ, દેખો નાથને ધુમ મચાઈ.

પદ ૫૨ રાગ હોરી.

તુમ માયામે ખેલત હોરી, હોરી હોરી હોરી તુમ
ઉદરમાંહી અધોમુખ જુલ્યો, કોઈ સહાય ન તોરી;
મલ મૂતર જઠરામાંહી તપીયો, વાત ન માનત મોરી;
એસે ક્યું રાખત ભોરી, તુમ માયામે ખેલત હોરી.
બાલપનો કાલ ખેલ ગુમાયો, સમજ્યો નહી બુદ્ધ થોરી;
તડન ભયો તો ત્રાયા રસ બીનો, ઘડી ન વિસારત મોરી.
બાંધી તખ રનેહકા દોરી, તુમ માયામે ખેલત હોરી.
વૃદ્ધ ભયો તખ મોહ બંધાયો, વૃત્તિ ભયો ઝક ઝોરી;
કહત કબીર અમ કયા સમજાવું, વિષ તો પિયો અમી દોરી;
ભીર લગી નાકેત બોરી, તુમ માયામે ખેલત હોરી.

પદ ૫૩ રાગ હોરી.

કાયા નગર પુરકોરે ખસેયા, કીત ગયો દોરીકો ખેલેયા.
ભોરે કહત હુમ સંગ ચલેજો, અંતકાલ પછતેયા;
જો તનમે ચંદન ચરચતથે, સો તન ધુર ઉડેયા. કાયા.
આજે આજે વાકી માતા બે રહે, છાંડ ચલ્યો મુખ રૈયા.
લોક કુટુંબ સખ લૂટન લાગે, હુંસ અકેલા જૈયા. કાયા.
એ જગ સખ હોરી ખેલન લાગે, કાહુ ન ચેત કરૈયા;
પુરન ગુરુ કબીરકી કીપા બીન, એ જગ સખ દુઃખ દૈયા. કાયા.

પદ ૫૪

દેખો દેખોરે યા નરકી ભૂલ, સીંચત શાખા તજત મૂલ. દેં
પ્રગટ નિરંજન ઘટઘટ સમાન્ય, તાહી છાંડ નર પૂજે અન્ય;
મયે ચોરાશીમે નર સોય, તાકી વાર ન ખૂમ કોય. દેં
પિવતહે નર વિષય સોય, આઘ અંત જાગત ન હોય;
ગુરુદેવ દયા કરો ચિતવ્યો તોય, તખ ઘટ ઘટ બ્રહ્મ પ્રગટ હોય. દેં
જલ થલમે દેખો પ્રગટ રામ, સખહી જનકે પુરણ કામ;
જુગ જુગ હુમ કીયો પોદાર. રાખદ ન માને નરકમે હામ. દેં
સદ્ગુરુ રાખદન લાગ્યો અંગ, વિષે ન તબ્યો અહી મીથુકે સંગ;
કહે કબીર નર ન કીયો ખોજ, ભટકી મુવે જેસે વનકે રોઝ દેં

પદ ૫૫.

હળાંસે ગાડી હાંકોરે, મેરામણ ગાડીવાલા,
 હારે તમે મધરી ગાડી હાંકોરે, મેરામણ ગાડીવાલા.
 ગાડી તેરી અજબ રંગીલી, બેલ જોડ્યા દો ચાર;
 હાંકનવાલા છેલછબીલા, માંહે બેઠનવાલા લાલરે. મેરા.
 ગાડી અટકી રેતમેં ને મજલ પડી હે દૂર;
 જો મીલે કોઈ સતગુરુ તો, પોહોઆડે હબુરરે. મેરા.
 જતર હમારા જાજરાને દુટ ગયા સખ તાર;
 જતર બિચારા કયા કરે, ગયા બજાવન હારરે. મેરા.
 ધમણ ધમાણો ધમી રહ્યા ને તપી રહ્યા અગાર;
 એરણ હથોડો લાગી ગયો તો, ઉઠ ગયો હુવારરે. મેરા.
 તેજ છુટ્યા શેહેરસે ને કરખે પડી પુકાર;
 નવ દરવાજા બંધ દીયા પણ નીકલ ગયા અસ્વારરે. મેરા.
 ગંગા કીનારે ધર બનાયા. નહાતા નીરમલ નીર;
 દીયા બીના તો કહુએ ન પાવે, કેહે ગયા દાસ કબીરરે. મેરા.

પદ ૫૬.

દીલ લગાય રામ ફકીરીમેં, રામ ફકીરી અફલ ફકીરી (૨)
 ચારો ખુટ જગીલીમેં, દીલ લગાય.
 જો સુખ મીલતા રામ ભજનમેં, જોસુખ.
 સો સુખ નહી અમીરીમેં, દીલ લગાય.
 કહુત કબીરા સુનો બાઈ સાધુ; કહુત કબીરા.
 સાહેબ મીલતા સમુરીમેં, દીલ લગાય.

તુલસીદાસનાં ભજન પદ.

પદ ૧ રાગ પ્રભાતી.

સીતાપતિ રામચંદ્ર, રઘુપતિ રઘુરાષ. સીતાપતિ ૦ રેક.
 રસના રસ નામ લેત, સંતનકો દરસ દેત;
 બિહસત મુખ મંદ મંદ, સુંદર મુખદાર્ધ. સીતાપતિ. ૧
 ઉદર બાહુ દ્રગ વિશાળ, દશન લાલ સિંહ ચાલ;
 જુકટી શિર કાકપક્ષ, નાસકા સુહાધ. સીતાપતિ. ૨
 કેસરકો તીલક લાલ, માનો રાવ પ્રાતઃકાલ;

મવન કુંડલ ઝલમલાત, રતિપતિ છખા છાઇ. સીતાપતિ. ૩
 મોતનગ્રી બલે માલ, તારાગણ અતિ ખિશાલ;
 માનો રયામ શિરકે ઉપર, સુરસરી ચલી આઇ. સીતાપતિ. ૪
 મુરીનર મુનિ સકલ દેવ, શીવ વિરંચી કરત સેવ;
 કીરતી અખંડ જાડી, ત્રીન લોક છાઇ. સીતાપતિ. ૫
 સંગ સખા સરણુ તીર, બીચરત રઘુવંશ વીર;
 હરખી નીરખી તુલસીદાસ, ચરનન રજ પાઇ. સીતાપતિ. ૬

પદ ૨

દીનકો દયાલ છાંડી, કોન રારન જાઝી. દીનકો. ૧૬
 એક રામ સચરાચર, સોહી ધામ પાઝી;
 મુરીનર મુનિ ધરત ધ્યાન, વાકે ગુન ગાઝી. દીનકો. ૧
 એક નારી બચન બાન, એક વરમ ધારી;
 એસે પ્રભુ છાંડ કોઉ, શુદ્ધ ન લે હમારી દીનકો. ૨
 છસ ઘટમે રામનામ, સમ્યા ઘટ સોઇ;
 રામકો સ્વરૂપ જાને, એરા ગુરુ ઓઇ. દીનકો. ૩
 ભક્તનકે કાજ મહારાજ તનુ ધારી;
 સખરીકો પ્રભુ કરી ઉદ્ધાર, પીંગલા આધારી. દીનકો. ૪
 પ્રભુ ગરીબકે નિવાજ, મેં ગરીબ તેરા;
 એક બેર કહો દયાળ, તુલસીદાસ મેરા. દીનકો. ૫

પદ ૩.

જામીએ રઘુનાથ કુંવર, પંછી વન ખોલે. જામીએ. ૧૬
 પ્રાતભાણુ પ્રગટ ભયો, રજનીકો તીમર ગયો;
 ભમર કરત ગુંજગાન, કમલની દલ ખોલે. જામીએ. ૧
 શશી કીરન શીતલ ભઇ, ચકવી મીલન પીયુકું ગઇ;
 અતિ મુગંવ પવન મંદ, દુમ પહુવ ડાલે. જામીએ. ૨
 તુલસીદાસ અતિ આનંદ, નીરખત મુખાવિંદ;
 દાસનકું દીને દાન, ભક્તિ અચોલે. જામીએ. ૩

પદ. ૪ રાગ આશાગોડી.

નાથકેસે ગજકો બધ છુગયો, એહી અચરજ બોહે પાયો. નાઠ
 ગજ ઔર ગ્રાહ લડે જલ લીતર, લડત લડત ગજ હોયો:

ભીલભર સૂંઠ રહી જલ ઉપર, તખ હરી નામ પોકાર્યો નાથ૦
 છાંડિ પાવડી પયાદા ઘોડે, ગરૂડકું વેગે બોલાયોઃ
 જલ દૂબત ગંગરાજ ઉધાર્યો, વૈકુંઠ ધામ પહુંચાયો. ના૦
 જલત અગનમે પ્રહલાદ ઉગાર્યો, અંગ તાપ નહી આયો;
 થાલ ફોડ હિરણ્યકશ્યપુ માર્યો, નરસિંહ રૂપ ધરાયો. ના૦
 ભીલડી કે બોર સુદામા કે તાંદુલ, રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો;
 દુર્યોધનકા મેવા ત્યાગે, શાક વિદુર ધર પાયો. ના૦
 કૌરવ પાંડવ યુદ્ધ રચ્યોહૈ, કૌરવકો માર હઠાયોઃ
 ભરી સભામે લજ્જા રાખી, દુપદકિ ચીર પુરાયો. ના૦
 ધન્ય અયોધ્યા ધન્ય હૈ જનકપુર, ધન્ય જનની જન જાયો;
 ધન્ય ધન્ય જ્ઞાન્ય રાજારે જનકકો, દશરથ સંબંધી પાયો. ના૦
 સાત સખી મોલી મંગલ ગાવે, રેશમ ગાંઠ બુઢાયો;
 ધુરત નાંહી સીયાજીકો કંકજ, કીસ બિધ ધનુષ્ય હિઠાયો. ના૦
 ધનુષ્ય નોડી સીયાજીકું પરજી અયોધ્યા કો રાયો;
 તુલસીદાસ આશ રઘુવરકી, ચરન કમલ લીપરાયો. નાથ૦

પદ ૫

એસી મૂઠતા યા મનકી,
 પરહરી રામ ભક્તિ સુર સરિતા, આશ કરત એસ કણકી એ૦
 કુમ સમુહ નીરખી ચાતક જયું, ત્રસીત જાતિ મતિ ધનકી;
 નહીં તહાં શીતલતા ન વારી પુની, હાની હોત લોચનકી.એ૦
 જયું ગય કાંચ વિલોડી સેન જડ, છાંહી અપને તનકી;
 દુરત અતિ આતુર અહાર ખસ, છખી બિસારી આનનકી.એ૦
 કહાંલોં કહું કુચાલ કૃપાનિધિ, જનત હો ગાંત જનકા;
 તુલસીદાસ પ્રભુ હરહુ દુઃસહ દુઃખ, લાજ કરહુ નીજ પનકી.એ૦

પદ ૬

વૃષ્ણા તું ન ગઇ મેરે મનસેં,
 બેર બેર તોંકું સમુજાયો, છુટે ન કોટી જતનસેં વૃષ્ણા૦
 પાકે કેશ જનમકે સાર્થી, નજર ગઇ નેનસેં;
 આકે પદ કર કંપન લાગે, લાજ મધ લોકનસેં. વૃષ્ણા૦

દૂટે દશન બચન કહી આવત, શોભા ગમ મુખનસે;
 અવન મુને નહી બચન કીસીકો, બેર બયો ઇંદ્રિયનસે. તૃષ્ણા ૭
 વાત પીત કંઈ આધ અરથોહો, મુતહુ બોલાવે કરનસે;
 ભાધ ભતીજ પ્રેમ પીયારા, નારી નિકાસત ધરનસે. તૃષ્ણા ૮
 અબ તું ત્રીજુવન નાથ ભજલે, લોભ ન કર પરધનસે;
 હુલસીદાસ આશ ન મીટગી, બીન રધુનાથ ભજનસે. તૃષ્ણા ૯

પદ ૭

છનકે રામ સદા રખવારે, છનકે રામ સદા. ટેક.
 જલસેં રાખી અનલસેં રાખી, ગિરિતે ગીરત ઉબારે;
 ખંભ ફેર હિરણ્યકંસ મારે, નખતે ઉદર બિદારે. છનકે.
 રાવણ બેર કીન હરી જનસો, રણ ચઢાધ તેહી મારે;
 નહી રાખે કુલ દીપ ધરનકો, તિલક વિભિષણ સારે. છનકે.
 ભક્તકાજ દુરવાસા ઋષિકો, ચક્ર સુદર્શન બારે;
 નહી રાખત હરી જનકો દ્રોહી, દાસહિં ચક્ર નિવારે. છનકે.
 કંસ કુમતિ કીની હરી જનસોં, કરગ્રહી કેસ પછારે;
 કુંતી પુત્ર બંધુ કીયે વ્યાકુલ, કેશવ બાધ નિવારે. છનકે.
 જહાં જહાં બિપત પડી સંતનકો, તહાં તહાં આપુ સંભારે;
 હુલસીદાસ આશ રધુવરકી, દાઢન બિપતિ નિવારે. છનકે.

સૂરદાસ.

પદ ૧ રાગ પ્રભાતી.

બંસુરી બજાઇ આજ રંગસો મુરારી;
 શિવ સમાધિ ભૂલગયે, બંસી ચિત્ત ધારી. ટેક.
 બેઠ ભનત પ્રહા બૂલે, મુઠે મુખ ચારી;
 સચી સહિત ઇંદ્ર બૂલે, લગી ઊર કટારી. બંસુરી. ૧
 રંભા સબ તાલ ચૂકી, ચૂકે નૃત્ય કારી;
 જમુના જલ ઉલટ વહ્યા, શુદ્ધ ના સંભારી. બંસુરી. ૨
 મી પ્રિદાવન બંસી બાજે, તીન લોક પ્યારી;
 ગોપ બાલ મગન ભયે, પ્રજાકી સબ નારી. બંસુરી. ૩

મુંદર ધનસ્વામ પ્રભુ, નરવર વપુધારી;
સૂર મહન મોહનપર, જાળી મેં બલીહારી. જનસુરી. ૪

પદ ૨ રાગ આશાગોડી.

જસોદાને કારી અંધેરીમેં જાયો, અંસો કાળો રંગ તાતે પાયો. જ૦
જનમ લીયે વસુદેવકે ધર ફાર, નંદકો લાલ કહાયો;
કત ઉત તાત દોઉં તુમ કીને, લાજ નેક નહી આયો. જ૦
કંસકે ડર તુમ આયે ગોકુલમેં, તખતેં મથુરાં ન પાયો;
ચોર બડો તું નંદ બાવાકો, માખન ચોરી કે ખાયો. જ૦
કોઉં કહે તુમ કાલી નચ્યો જન, તખતેં સ્વામ કહાયો;
હમતેં દર રહો તુમ કાના, સમજત નહી સમુજાયો. જ૦
કીરતી કહા કહું નંદ નંદન, અખીલ લોક ભરમાયો;
રૂપવંત તુમ આપકું માનત, ચોરકી શરમ ગમાયો. જ૦
જો તુમ ચરીત્ર કીયે પ્રદાવન, આપ કીયે મન લાયો;
ચોર કીસીકો શંક નહી મનમેં, આપહી આપ સારયો. જ૦
તુમકું ચોર કોઉં કહી ન શકતહૈ, હમ કહુ કહીકે જનાયો;
સૂર સ્વામ સંતનકે કારન, સુર ગુન રૂપ બનાયો. જ૦

પદ ૩ રાગ કાન્હરો.

શ્રીકૃષ્ણ કૃપા બીન કોન આધારે,
નામ લીયે રીધ સિધ ઉપજતહૈ ચોર દેવ સખ મંગનહારે. શ્રી૦
અરબુન લીમ યુધિષ્ઠિર રાજ, નીકુલ સહદેવ મહાબલ ભારે;
કેશ પકડ જળ લાયે દુઃશાસન, તખતુપદી હરી નામ પુકારે. શ્રી૦
નગન ન હોત ચકીત ભઈ સંન્યા, ખેંચત ચીર દુઃશાસન હારે;
ભાત ભાત કે પીતાંબર બરસત, યાકે શીરપર નંદ દુલારે. શ્રી૦
પિતા હેતુ પ્રહલાદ પુકારે, શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ હમ શરન તિહારે;
સેવકકે કલ્યાન કરનકો, પ્રગટે નરસિંહ ચંદ્ર મોઝારે. શ્રી૦
જો હરી ભજે ભજે હરી વાકું, ભક્તકાજ પ્રભુ બિરદ સંભારે;
સૂર કહે પ્રભુ અપને જનકો, આયે શરન પ્રભુને કુન દારે. શ્રી૦

પદ ૪.

હરી બીન કૌન સગો નર તેરો, આદિ અંતમે એહી સગો હૈ;
 તારું બિસારે ક્યું વેરેરે વેરે, હરી. ૨૩.
 જબ સંકટ તોકું આધ પડેગો, જમ લેગે તોકુ ઘેરેરે ઘેરે;
 માત પિતા મૃત મિલકર બેઠે, સો દુઃખ કાધ ન હેરેરે હેરે. ૨૦
 ધર ધર સંપત દિયાહે નિવાસા, લખચારાશી તું ફેરેરે ફેરે;
 ધતના કુટુંબ તેં કીયાહે અલાગી, અજહુ કહત તું મેરેરે મેરે. ૬.
 સખ સંતન મીલી કીયાહે પુકારા, ચલના સાંજ સવેરેરે સવેરે;
 સુરદાસ કહે ચેતી લે અધે, એહી દીન આયોહે નેરેરે નેરે. ૬.

પદ ૫

શ્રી હરી બિના કોઈ મેરે કામ ન આયો,
 બુઠી બડી માયાકે કારન, મનુષ્યકો જનમ ગમાયો. શ્રી હરી
 કંચન કલશ વિચિત્ર રંગકે, રચી રચી સોવન બનાયો;
 તામે સુતો સેજ પલંગપર, એક પલક મુખ નહી પાયો. શ્રી હ.
 ધરકી ત્રિયા કહે મેં સંગ ચલુંગી, ધૂત ધન ધન ખાયો;
 અંતસમે છીપગઈ ધર જીતર, ડગ એક સંગ ન પોચાયો. શ્રી હ.
 અનેક પુન્યસેં પાયો એક સુત, તાહીકો લાડ લકાયો;
 કાટ લીયો હૈ કટીકો ધાગો, અગનમે બદન જલાયો. શ્રી હ.
 અધમ આધરન ગીનકા તારણ, સોધ પ્રભુ ક્યૌ બીસરાયો;
 ના કીનો તેં પ્રભુકો સુમરન, સુરદાસ પસતાયો. શ્રી હરી.

પદ ૬.

શ્યામ બીન કો પત રાખે મેરી, કો પત રાખે મેરી; શ્યામ બી.
 અંધકો અંધ દુષ્ટ દુઃશાસન, આઈ સહા બીચ ઘેરી. શ્યામ.
 દુરબોધનકો ભાઈ દુઃશાસન, પકર લાઈ જ્યું ચેરી;
 લીખ દોણ આર કરણ શકુની, ધનહુ ન પાછી ફેરી. શ્યામ.
 દીનબંધુ ક્યું નહી આવત, અજહુ લગાવત દેરી;
 આઈ સહાય કરે કઠણનીધિ, બૂડી જાત અખ બેરી. શ્યામ.
 તણ ખગરાજ આતુર ઉઠવાયે, જસી ગજકી ટેરી;
 સુરદાસ પ્રભુ ભક્તકે કારન, કરી અંબરકી ટેરી. શ્યામ.

પદ ૭ રાગ પ્રભાતી.

મંદીર દેખી ઈયોરે સુદામોજી મંદીર દેખી ઈયોરે.
 ઇહારે હતી મેરી છાટીસી કુપડી, કોઇ નૃપ આવી ઉત્તરોરે. સુ.
 ઇહારે હતી મેરી દુર્બલ ભામીની, સુંદર રૂપ ધર્યોરે
 આજપણામાં અમે નિશાળે ભજૂતા, જેણે દુઃખ દરિદ્ર હર્યોરે. સુ.
 જખહીં વિપ્ર નિજ દ્વારે પધારે, અખૂટ ભંડાર ભર્યોરે;
 સુરસ્યામ પ્રભુ તિહારે મિલનકું, સર્વે કારજ સર્યોરે. સુ.

પદ. ૮

અવગુન બહુત કીયોરે, પીયાણુ મેં અવગુન ૦ ટક.
 જખ ધરતીપર પાંડો વરે હમ, પગ પગ પાપ કીયોરે. પી.
 ગાયર ધરતી પીયા હમ ખેડી, ગ્રહણકો દાન લીયોરે;
 બિપ્રનકી મેં થાપન રાખી, કુડકો કથન કીયોરે. પી.
 અવર પુરૂષકો નેનન નીરખી, મનછા પાપ કીયોરે;
 સુરસ્યામ કહે તુમારે મીલનકું, દાસીકું દરસ દીયોરે. પી.

નરસિંહ મેહેતો.

અધર્મીના સંગ વિષે. પદ. ૧

મારા હરીજીસુ હેત ન દીસેરે, તેને ઘેર શીદ જઘએ;
 તેને ઘેર શીદ રહીએ. ટક.
 હેત વિના હુંકારો ન દેવો, જેનું હરખસુ હેડું ન હીસેરે;
 આગળ જઘને વાત વિસ્તારે, જેની આંખમાં પ્રેમ ન દીસેરે. તેને. ૧
 ભક્તિ ભાવનો ભેદ ન જાણે, ભુરાયો થઇ ભાળેરે;
 લલિત લીલાને રંગ ન રાચે, ઉલેચી અધાર ટાળેરે. તેને. ૨
 નામ તણા વિશ્વાસ ન આવે, ઉંડું ઊંડું શોધેરે;
 જાનહવી કેરા તરંગ તણને, તટમાં જઈ કુપ ખોદેરે. તેને. ૩
 પોતાના સરખી કરી માને, પુરૂષોત્તમની કાવારે;
 નરસ્યાના સ્વામીની લીલા, મતિયાં કહે છે માયારે. તેને. ૪

વૈષ્ણવની ચાલ વિષે. પદ. ૨

વૈષ્ણવ જનને વિષયથી ટળવું, ગળવું માંહીથી મનરે;
 ઇંદ્રી કેલ અપવાદ કરે નહી, તેને કહીએ વૈષ્ણવ જનરે. ટક.
 કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહેતાં કંઠજ સૂકે, તોય ન સૂકે નીજ નામરે;

ધાસો ધાસે સ્મરે શ્રી હરી, કદીએ ન વ્યાપે કામરે. વૈ
 અંતરવૃત્તિ અખંડ રાખે, ધરે શ્રી કૃષ્ણનું ધ્યાનરે;
 જગવાસીની લીલા ઉપાસી, ખીણું સજે નહી કાનરે. વૈ
 જગમું તોડે ત્યારે જોડાય પ્રભુમું, જગમું જોડેતો પ્રભુમું તુટીરે;
 તેને કોઈ વૈષ્ણવ નવ કહેશે, જમઠા લઈ જાસે કુટીરે. વૈ
 કૃષ્ણ વિના કાંઈ અન્ય ન દેખે, જેની વૃત્તિ છે કૃષ્ણાકારરે;
 વૈષ્ણવ કહાવે ને વિષય ન જાવે, તેને વાર વાર પ્રિકારરે. વૈ
 વૈષ્ણવને તો વલ્લભ લાગશે, કુઠીયાને લાગશે કાચુરે;
 નરસૈયાના સ્વામીને લખટ, નહી ગમે કહુછું સાચુરે વૈ
 ૫૬ ૩.

વૈષ્ણવ જનને વિરોધ ન કોઈમું, જેનાં કૃષ્ણ ચરણે ચિત્ત રહ્યારે;
 કાવા દાવા સર્વે કાઢ્યા, શત્રુ હતા તે મિત્ર થયારે. વૈ
 કૃષ્ણ ઉપાસીને જગથો ઉદાસી, કાંસી તે જનમની કાપીરે;
 સ્થાવર જંગમ ઠામ ન કાલો સધળે દેખે પ્રભુવ્યાપીરે. વૈ
 કામ કે ક્રોધ વ્યાપે નહી કયારે, ત્રિવિધ તાપ જેનાટળીયારે;
 તે વૈષ્ણવનાં દર્શન કરીએ, જેના જ્ઞાનેતવાસનીક ગળીયારે. વૈ
 વિસ્પૃહીને નિર્મળ મતિ વળી, કનક કામની ના ત્યામીરે;
 શ્રી મુખ વચનો શ્રવણે સૂણતાં, તે વૈષ્ણવ બડલામીરે. વૈ
 એવા મળે તો ભવ દુઃખ દળે, જેનાં સુધા સમાન વચનરે;
 તરસૈયાના સ્વામીને નિશદીન, વહાલા એ વૈષ્ણવજન. વૈ

ધર્મરના ઉપકાર વિષે પ્રભાત. પદ. ૪

દેવા દેવ તુજને પડી દીન પ્રતિપાળવા,

કંથ કમળા રહોસત સામા;

લાડ પાળે તેનો પાડો સા માનીએ,

હાથ જમણો વળે મુખડામાં.

દેવ.

ગજતણી વહારે તું ગરૂડ મુકી ધસ્યો,

કુડના મુખ થકી ગજ ઉગાર્યો;

ધાયા નારાયણ નામ લેતાં તદા,

અધમ અજમેળને તુરત તાર્યો.

દેવા.

જૂપનું નોતડું ભાવ વિના પરહુઈ,

પ્રેમનો પારખું પરમ ઠાહ્યો;

ભક્તની કુપડી જકત ડિંચી કરી,
ભાણને ભોજને તું ધરાયો.

દેવા.

દ્રોપદી કેરી લજ્જા તણે કારણે,
દારિકાથી ધસ્યા એક ધાસે;
પાંચ પાંડવ તણી લાંચ નહતી કરી,
દૂત થઇ આવીયા દુષ્ટ ખાસે.

દેવા.

કામ દુષ્ટે કોડે કૃષ્ણ કે'તી-હતી,
ગોપીનાં ગારસ લઇ પીધાં;
સવરીનાં બોરમાં સ્વાદ ઝાઝો ગણ્યો,
મુનિ તણા પ્રાંદમાં માન દીધાં.

દેવા.

વિશ્વપાળક એવું બિદં પોતે વહે,
એમ કહે સમર્થ વેદ વાણી;
નરસૈયા રંકને ઝંખના ભજનની,
આપ અલબેલડા અધમ જાણી.

દેવા.

પદ. ૫ રાગ કેદારી.

મેં આપ્યું તે તમે અપાય નહી, સાંભળો શામળા સાચુરે;
કાંઠામાં ધાલી બરોબર કીલે, ત્યારે તે રંગે હું રાચુરે. મેં
હાર આપ્યો તમે મુગટ સમર્થો, બાબુબંધ બેરખાયરે;
પે'રવાતું પીતાંબર આપ્યું એતો, મૂલે મળે વૈકુંઠરાયરે. મેં
તન મન સોંપ્યું મેં પ્રાણ સમર્થો, મુજમાં તે કાંઈ નથી માફરે;
હું મરી ગયો ને તે તું ઠરાવ્યો, જીઓ વિચારી મનતમાફરે. મેં
હું થયો તારો ત્યારે તું થયો મારો, શૈલું સપાકું એમાં કહીએરે;
જાણે નરસૈયો ઉછાંછળા ન થયો, સમજીને શામળીયા

રહીએરે. મેં

પદ ૬

જેણે ગોવિંદરામ તમને વિસાર્યા,
તમને વિસાર્યા તે નર ભવો ભવ હાર્યા. જેણેરે.
તમને વિસારીને કવણ મુખ કીધું,
અમૃત ઢાળી હજી હજી વીખ પીધું. જેણેરે.
તમને વીસારીને અવર મન મોહું,

કોડી બદલે જેણે કંચન ખોયું. જેણે.
 તમને વીસારીને અવરસંગ રાખ્યા,
 વાંઝ ન રહી જેની જતુનીરે માતા. જેણે.
 તમને વીસારીને નીંદ્રાસેર સુતા,
 ભણે નરસૈયો તે નર ભવો ભવ વગુતા. જેણે.

૫૬ ૭

જેણે શામળીયા ચરણ રસ ચાખ્યા,
 તેણે સંસાર કુચો કરી નાંખ્યા. જેણે.
 જે જન કૃષ્ણ ચરણનારે ભોગી,
 તે નર જાણો તમે સધળા જોગી. જેણે.
 જે જન કૃષ્ણ ચરણથીરે અળગા,
 તે જન થડ મૂકી ડાળેરે વળગ્યા. જેણે.
 જે જન કૃષ્ણ ચરણથીરે નાઠા,
 ભણે નરસૈયો તે નર ભવમાં ગાઠા. જેણે.

૫૬ ૮.

પ્રાણ થકો મુને વૈષ્ણવ વહાલા, રાત દિવસ રૂઢે ભાવુરે;
 તપ તીરથ વૈકુંઠપદ મૂકી, વૈષ્ણવ હોય ત્યાં હું આવુરે. પ્રાણ.
 રાજ અમરીશ મને અતિથણા વહાલા, દુર્વાસાએ મનભંગકીધારે
 મેં મારું અભિમાન તણને, દશવાર અવતાર લીધારે. પ્રાણ.
 લક્ષ્મીજી અરધંગ હુમારી, તે તો મારા સંતની દાસીરે;
 અડસઠ તીરથ મારા સંતને ચરણે, કોડી ગંગા કોડીકાસીરે. પ્રા.
 સંતચાલે ત્યાં હું આગળ ચાલું, અને સંતમુખે ત્યાં હું જાગુરે;
 જે મારા સંતની નિંદા કરેછે, તેને કુળસહિત હું ભાગુરે. પ્રા.
 ગજને કાજ હું પાળો પળીયો, મારા સંતની સાક્ષ કરવારે;
 ઊંચ ને નીચ હું નવ રાત્રું, મુજને ભજે તેતો મારારે. પ્રા.
 મારારે બાંધ્યા વૈષ્ણવ છોડે, વૈષ્ણવના બાંધ્યા મેં નવ છુટેરે;
 એકવાર વૈષ્ણવ મુજને બાંધે, તો ફેર જવાબ નવ મુજેરે. પ્રા.
 બેઠાબેઠા ગાય ત્યાં હું ઉભોઉભો સાંભળું, અને ઉભલાગાય ત્યાં
 હું નાચુરે;
 મારારે વૈષ્ણવથી હું દાહું નહીં અળગો, ભણે નરસૈયો એ
 સાચુરે. પ્રાણ.

૫૬ ૯

માળા તો મારા પ્રાણ સંગાતી, તે મુકી કેમ જાયરે;
 જો નરસૈયો માળા મુકે તો, પૃથ્વી પ્રદલે થાયરે. માળા
 મુકે તો નવસે નવાજું અવળી ચાલે, સાત સમુદ્ર સંકેરે;
 મેરૂ ચળેનેરવિપશ્ચિમ પ્રગટે, તોયે નરસૈયો માળા નહી મૂકેરે. મા.
 સધળા સંન્યાસી તમે વૈષ્ણવ થાઓ, મારી પૂઠે તાળ બળવોરે;
 ભણે નરસૈયો તમે ભેખ ધરીને, મુનશાદહીભજડાવોરે. માળા.

૫૬ ૧૦

મુંડ મુંડાવે ને ટાપીરે કાલે, એમ ન થાયે વૈરાગીરે;
 અમે વૈષ્ણવ છેલ છખીલાના, હરી સંગાથે લેહે લાગીરે. મુંડ.
 મમતા ભાગી તે વૈરાગી, જેને અનહુદ સંગી બોલેરે;
 ભેખ ધરીને દ્વેષ કરે તો, તે ચોગી અમુરને તોલેરે. મુંડ.
 સંસાર વેહેવાર સર્વ સાચવે, વિકારથી વેગળા રહીએરે;
 સમદષ્ટિ સર્વ ભૂત લેખવે, તેને વૈરાગી કહીએરે. મુંડ.
 અભિમાન ધરીને મુકૂત બોયું, જેને ચિત્ત રંગ નવ લાગ્યોરે;
 ભણે નરસૈયો ભગવા તણને, પેહેરો પાંચ વસ્ત્રનો વાધોરે. મુંડ.

૫૬ ૧૧

અનંત નામનું ઓસડ છે મારે, જેનાં ભાગ્ય હોય તેને ભાવેરે;
 વૈષ્ણવ વૈદની પાસે વસીએ, તો રવિસુત તેને ઘેર નાવેરે. અં
 હરી હરડે ને મુંડ સારંગધર, અને અવિનાશી અજમાણરે;
 કડુ કૃષ્ણને સાકર સામળીઓ, સંચળ રામરસાયણરે. અનંત
 ચોખ્ખું ચૂરણ ચતુર્ભુજ કહીએ, અને બહુ નામની બુકીરે;
 ગોવિંદ નામની ગોળીરવાળો, માંહી હરીચરણોદક મુકીરે. અં
 પુષ્કર મળ પુરષોત્તમ કહીએ, પડી પરમેશ્વર પામીરે;
 ક્વાથ અઢારકમળાણનો સ્વામી, તુલસીદલ પાવો જામીરે. અં
 એવાં એવાં ઓસડ અંગજ લાગે, જો કરીએ રહેવાયરે;
 મોહ માયાનો મત્સર ધણેરો, તો પાછો ખીસો થાયરે. અં
 કૃપા કર્શને ઓસડ દીજે, વરૂ પુરૂષ જહુરાયરે -
 નરસૈયાના સ્વામીને સંગ રમતાં, જમ સૌ ભામી જાયરે. અં

પદ ૧૨

વેતી વેળામાં હાથે વાવરી લેજે, આગળ લાફા લોલ નથી;
 આજ છે એવું કાલ નથી, કાલે છેતરીયા મોટા છત્રપતી. વેં
 મુનશા દહ દવતાને દુર્લભ, એવું બહાને તમે બબ્બેરે હરી;
 પશુ પંખીમાં અવતરશે પછી, દાન પુન્ય નહીં થાય ફરી. વેં
 લખચોરાશીમાં ફરી ફરી પડશે, જમદૂત આવેતેને શુર કેહશે
 હાડનેછેડ ફરી સૌકો હાંકશે, એવા એવા અવતાર તમે કેમ સેહેશે
 કર્મતણા કાંકરો કાઢી નાંખે, માથે મરણતણી મોટી ધાંટી;
 બણે નરસૈયો બજન કરી લો, પલવટ વાળીને થાપો મોટી. વેં

પદ ૧૩

વૈષ્ણવજન તો તેને કહીએ, જે પીડ પીયારી બાણેરે;
 પરદુઃખે ઉપકાર કરે છે, મન અભિમાન ન આણેરે. વેં
 સકળ લોકમાં સૌને વંદે, નીંદા તે ન કરે કેનીરે;
 વાચ કાય મન નીશ્ચય રાખે, વન ધન જનુની તેનીરે. વેં
 સમદૃષ્ટી રાખે તુણા ત્યાગે, પરત્વી જેને માત રે;
 છવ્હા થકી અસત્ય નવ બોલે, પરદ્રવ્ય ન ઝાલે હાથરે. વેં
 મોહમાયા વ્યાપે નહીં તેને, દૃઢ વૈરાગ્ય જેના મનમાંરે;
 રામનામસુ તાળીરે લાગી, સકળ તીરથ તેના તનમાંરે. વેં
 વણલોભીને કપટ રહીત છે, કામ કોધ જેણે બાળ્યારે;
 બાણે નરસૈયો તેનું દરશન કરતાં, કુળ ઇકોતેર તાર્યારે. વેં

પદ ૧૪ રાગ રામઝી.

સીતાજી કહે શ્રી રામને, મૃગલો લાવોને મારી;
 તેનો સીવડાવું રૂડો કચુવો, હું છું દાસી તમારી. સીતાજી.
 આરે મૃગલો નથી વંનકો, કાણુ દીસે છે ભારી;
 આરે મૃગલો અમે મારશું, જનકી જાશું હારી. સીતાજી.
 નથીરે બાપ નથી બધવા, મોસાળ મેલ્યાં છે ટાળી;
 ચરણ સેવ્યા છે મેં તમ તણા, પીયર મેલ્યાં વીસારી. સીતાજી.
 રામે તે ભાથા ભીડીયા, ધનુષ્ય લીધું છે ધારી;
 રામચંદ્રે મૃગલો મારીયો, ગયાં છે જનકી હારી, સીતાજી.
 રામે તે રૂદનજ માંડીયું, ગદ્ય છે સીતાજી નારી;

લક્ષ્મણ કહે રઘુનાથને, આંખે ભરશે મા વારી. સીતાજી.
 મંદિરે સીતા પાછી લાવશું, માનો વાત અમારી;
 સીતા હસી તેને મારશું, જો જો મનમાં વિચારી. સીતાજી.
 પાટણ માણસ મુકશું, અમે જોશું નીરધારી;
 એથી આધિક બીજી લાવશું, રાખો ધીરજ ધારી. સીતાજી
 અવગુણને કોઈ રૂવે નહી, ગુણને રૂવે સંસારી;
 અજ્ઞાની નર તે બહુ રૂવે, બીજા રૂવે વ્યભિચારી. સીતાજી.
 રામ ન રૂવે સીતકો, પોતે છે અવિકારી;
 લોભા દેખાડી લોકને, રામ છે બ્રહ્મચારી. સીતાજી.
 હનુમાન શુદ્ધ લઈને આવીયા, સતી સીતાજી કેરી;
 રામે તે પથ્થર તારીયા, લક્ષ્મણ સેન હકારી; સીતાજી.
 અઢાર પદ્મ સેના ઉલટી, લીધી લંકા જઈ ઘેરી;
 સવણ મારીને આવીયા, વિલિપણ રાજ બેસારી. સીતાજી.
 સીતા લાવી ઘેર આવીયા, હરખ્યાં નર ને નારી;
 નરસીંહ મેહેતાના સ્વામી સાંભળો, અમને લેજો આધારી. સી.

પદ ૧૫ રાગ પંચમ.

રજની રમીનેરે હસી ઘેર આવીયા રે,
 બળીયા માડું બારણું મા ડેલ;
 મંદિરે પધારેરે કામણુગારી શોકને રે,
 છુયાં કીધી રંગડાની રેલ. રજની રમીનેરે. ૧
 રાતાં રાતાં લોચનરે દીસે છે નીંદ્રાણુવાંરે,
 રાતી છે કાંઈ અંધર પ્રવાળની રેખ;
 કંઠડાનાં કુસુમરે, કિયાં કરઆવીયાંરે,
 મુળથી ધુતારો તારો ભેખ. રજની રમીનેરે. ૨
 અખર ને પીતાંખરે પ્રભુ કીયાં પાલટ્યાંરે,
 પાલટી પલોટી પાછી મેલ;
 રાતી કારી રખરે દીસે તારે ગાલમાંરે,
 કીયાં રે કીધી છે રંગ રેલ. રજની રમીનેરે. ૩
 સેજલડી સમ્રાટીરે સમી સમી સાંજનીરે,
 દીવડો ખોલો છે મહાજમ રાત;

આંદલીયો કાંધ ઊગ્યોરે હુરણી આથમીરે,
 તહાં લગણુ જોઇ તમારી વાદ. રજની રમીનેરે. ૪
 નીંદરડી ન આવીરે રાધા તારે આંગણેરે,
 ભોળી મન જાંત મા આણુ,
 કહો તો સમ ખાડીરે રાધા તારી આગળેરે,
 સત્ય વચન મારાં તુ માન; રજની રમીનેરે. ૫
 દાવાનળ પીધોરે પ્રભુજી દાહોલોરે,
 અભિધી આધાર્યો પ્રહલાદ;
 દુલો લોટાવ્યોરે જમુનાજી શુદ્ધ થયોરે,
 કાળીનાગ નાથ્યો ઉદમાત. રજની રમીનેરે. ૬
 પંચમને આલાપેરે પંખણી સુર જરીરે, પછે હુવો પરભાત;
 નરસૈયાના સ્વામીરે મંદીરે પધારીયારે,
 મેહ ધણો ને થોડી રાત. રજની રમીનેરે. ૭

પદ. ૧૬

દ્વારકાંના વાસીરે અવસરે આવજો રે
 રાણી રૂકમણી કેરા કંથ;
 પાપી દુરજોધન રે લાગ્યો મને પીડવારે,
 પ્રભુ મારા ચૈદસ ન્યાણું તારો પંથ. દ્વારકાંના ૧
 સારી સજ્જા ઉપર રે સુરે સૂતો સાંમળા રે,
 આળસ મરડીને ઊઠો આજ;
 લખમીજી તળાસેરે પાવન તારા પાવલા રે,
 અમપર મેહોર કરો મહારાજ; દ્વારકાંના. ૨
 કાલે જુડ થકીરે ગજને છાગવીયોરે,
 કીધી તમે મુધન્વાની સાથ;
 નરસીંહ રૂપેરે હિરણ્યકશ્યપુ હણ્યોરે,
 પ્રહલાદ ઉગાર્યાને ઉપાય. દ્વારકાંના. ૩
 છપન કરોડરે જાદવ છે તાહુરે રે,
 ખંડુ બળભદ્ર છે સાથ;
 કાળીનાગ નાથ્યોરે જરાસંધ છતીયો રે,
 તે બળ કીધાં ગયું મારા નાથ. દ્વારકાંના ૪

વસમી વેળામાંરે વારે ચઢા વીઠલા રે,
તમે છો કાંઈ નરપતિ નિરધાર;
અસવારી કરજો રે ગરૂડ ઉપરે રે,
નરસૈયો બીનવે વારંવાર.

દવારકાંના. ૫

પદ ૧૭ રાગ પ્રભાતી.

ઘેલી ગાપી થઇ હરીને વેચવાને ચાલી. ઘેલી. ૨૬
શેરીએ શેરીએ સાદ પાડે, કોઈ દ્યો મોરારી;
અનાથેરો નાથ વેચે, મજ તણી નારી. ઘેલી. ૧
મટકડીમાં મોહન મેલી, હરખ હૈયે હાલી.
ટકે શેર મારો હરી વેચું, લેજો વિચારી. ઘેલી. ૨
મટકડી ઉઘાડી માંહે મોરલી રે વાગી;
દીનાનાથે દયા કરી, દુઃખ ગયાં ભાગી. ઘેલી. ૩
ભક્તિ અચળ મળ્યા મુને નરસૈયાના સ્વામી;
ગાપી સર્વે લેળી થઇ, આનંદ અતિ પામી. ઘેલી. ૪

પદ. ૧૮

જાય છે જીવાની તારી જાય છે જીવાની
હરીના ભજન વિના જાય છે જીવાની. ૨૬.
કાયા તારી કંચન જેસી મોતી જેસા પાની;
મુવા કેડે બાળી મુકશે ઉડી જશે વાની. જાય છે.
જાતી રહેશે જીવાની ને પછી થાશે હાની;
છાના માના જમ આવશે લેઈ જશે તાણી. જાય છે.
માયા તમે મૂકી દોને થાઓને ગનાની;
નરસૈયાનો સ્વામી સાચો દુનિયા દીવાની. જાય છે.

પદ ૧૯ રાગ પ્રભાત.

અખીલ જગ્યાંડમાં એક જુ શ્રી હરી, જીજવે રૂપે અનંત ભાસે;
દેવમાં દેવ તું તેજમાં તત્ત્વતું, શુન્યમાં શબ્દ થઈ વેદ વાસે.
પવન તું પાણી તું સુમી તું ભૂધરા, વૃક્ષ થઈ ધ્રુવી રહ્યો આકાશે;
વિવિધ રચના કરી-એક તું શ્રી હરી, જીવ તે શીવ છે એજ આશે.
વેદ તો એમ વેદે શ્રુતિ સહુ સાખદે, કનક કુંડળવિષે ન ભેદ કે'શે,
ધાટ ધડાયા પછી નામ રૂપ જીજવાં, અંતે તે એમનું એમ રહેશે.

વૃક્ષમાં બીજ તું બીજમાં વૃક્ષતું, જોડે પટતરો એજ પાસે;
 લણે નરસૈયો શું માયામાં મોહી રહ્યો, પ્રીત કર પ્રેમથી તો
 પ્રગટ થાશે. અખીલ.

પદ ૨૦ રાગ પ્રભાત.

ધ્યાન ધર હરી તણું અદ્યમતિ આજસુ,

જે થકી જન્મનાં દુઃખ નાસે;

અવર ધધો કરે અરથ કાંઈ નવ સરે,

જમના હાથનો માર ખાશે.

ધ્યાન.

સકળ કલ્યાણુ શ્રી કૃષ્ણનો ચરણમાં,

શરણ આવે સુખે પાર બાશે.

અવર વેપાર તું મેલ મિથ્યા કરી,

રામતું નામ તું રાખ પાસે.

ધ્યાન.

પટક માયા પરી અટક ચરણે હરી,

વટકમાં વાત મુણતાંજ સાચી;

આશતું ભવન આકાશ મુધી રચ્યું,

જાણજે મૂળથી ભીંત કાચી.

ધ્યાન.

એળે જોળન ગણું અંગ પીંજર થયું,

તોય નથી આવતું શ્રી કૃષ્ણ કેહેવું;

ચેતરે ચેત દીન ચાર છે લાભના.

નામથી ઇંદ્રતું રાજ લેવું.

ધ્યાન.

ઉત્તમ ગુણ હરી તણા જે જનો અનુસરે,

તે તણા મુજશ તો જગત બોલે;

નરસૈયા રંકની પ્રીતિ પ્રભુશું ધણી,

અવર વેપાર નહીં ભજન તોલે.

ધ્યાન.

શીવજી.

પદ ૧ ધોળ.

પાતળીયા પ્રીતે જમજો રે, પ્રીતમ પ્યારા. પાતળીયા.

દેવકીના જાયા પાક પીરસ્યા છે પનવારે,

માંહે શાક મેલ્યાં એક હારે રે.

પ્રીતમ પ્યારા.

દેવકીના જાયા લેખર પેંડા બરફીને બાસુંદી;

માંહે મેલ્યા મોઢક બુંદી રે. પ્રીતમ પ્યારા.
 દેવકીના જાયા વહાં વહી વાલ ને વટાણા,
 આપ્યાં આદુનાં અથાણાં રે. પ્રીતમ પ્યારા.
 દેવકીના જાયા ભરી રાખી જીમનાં જળ ઝારી;
 ઉપર આવો પાન સોપારી રે. પ્રીતમ પ્યારા.
 દેવકીના જાયા શીવજી માથે કેશવ કીપા કીજે;
 દાસ જાણીને દરશન દીજે રે. પ્રીતમ પ્યારા.

પદ ૨ રાગ રામઝી.

રામ રટીલેને પ્રાણીયા, અતે કામ છે એનું;
 લવસાગરમાં ભટકતાં, આરૂં આઠ્યું ન તેનું. રામ. ૧
 વચન વોર્યાં નહીં વેદનાં, મન માયામાં મોહું;
 અંધ હયાના હે હઠી, ખરી ખાંતેથી ખોયું. રામ. ૨
 પુત્ર પશુ પરિવારને, મુરખ માને છે મારું;
 આ પીંડ છે પણ પારકું, તેમાં તજી નથી તારૂં. રામ. ૩
 ચેતી લે ચિત્તમાં રે ચોરટા, વેરી વળગ્યું છે વાંસે;
 કાળ મંજર ફરતો ફરે, યુવાની પેરે થાયે. રામ. ૪
 કથા કહે કોઇ કૃષ્ણની, શ્રવણે ધરે નહીં કાને;
 નારી નાંખે જો નરકમાં, તેને ગુરૂ કરી માને. રામ. ૫
 જ્ઞાન સમજ્યો નહીં સાનમાં, પય તે પાડાનું પીકું;
 કહે શીવજી મોંઘો મનખો, ગુંજાને માટે દીકું. રામ. ૬
 વેહેરો.

રાગ પરજાઓ.

અનેક ઠેકાણે આથડયો રે લખચોરાશીવાર;
 ત્યારે પામ્યો દુલ્હન દહડી, મનખા અવતાર. કહેરે જન્મીને તે શું કહ્યું. ૧
 ઉદરમાં ઉંધો રહ્યો રે, દોહીલા દશ માસ;
 સંકટમાં હરી સાંભર્યા, સાંભર્યા અવિનાશ. કહેરે. ૨
 હૃદ થઇ છે હરી આ સમેરે, મારા કરનો છે કોલ;
 નહીરે વીસારૂં મારા નાથને, એવો દીધો છે બોલ. કહેરે. ૩
 ઉદરથી અળગો થયો રે, વીસરી ગઇ વાત;
 હુવા હુવા કરીને રૂવે, વાહાલી પોતાની માત. કહેરે. ૪

ભાડ લઠાવે નહીંમારે, રૂમે પથ પાય;
 રૂમે પડે ને રૂમે આખડે, મારે મોટેરો થાય. કહેરે. ૫
 ભાવે કરીને ભણાવીયોરે, વરસ વીત્યાં છે ખાર;
 પંદરમે પરણાવીયો, પછી માંડ્યો સંસાર. કહેરે. ૬
 વીશે તે વિષયોમાં ભળ્યોરે, પછે થયાં પચીશ;
 સાધન કાંઈ સુઝે નહીં, વિસાચી જુગદીશ. કહેરે. ૭
 ત્રીસ થયાં તેણે સમેરે, બાળક બે ચાર;
 પાંત્રીસમે પરણાવવાં, એવો મનમાં વિચાર. કહેરે. ૮
 ચાળીસે ચિંતા ધણીરે, મૂઠ ધરને મન;
 અરધો જન્મારો એળે ગયો, નવ સાંપડ્યું ધન. કહેરે. ૯
 તાળી લાગી છે તારનીરે, તારું જાયછે જોખન;
 એ એધાણી જાણજે, થયાં કુધળ લોચન. કહેરે. ૧૦
 પીસ્તાળીસે પળી ગયોરે, પછે થયાં પચાસ;
 ત્યાંથી પડીઓ વનમાં, કરી ઉગાર્યાની આશ. કહેરે. ૧૧
 સાઠે તે શુદ્ધ નહીં શરીરનીરે, કાંઈ ઓછેરી થાય;
 ચોથી અવસ્થામાં ભળ્યો, દીસે કદરૂપી કાય. કહેરે. ૧૨
 નાસા ગળે ને લવરી કરેરે, કહ્યું માને નહીં કાય;
 ચરથર કુજે દેહડી, ઉધું ધાલીને રાય. કહેરે. ૧૩
 સડસઠ અડસઠ એમ વહી ગયાંરે, આવ્યાં અગનોતર;
 સીતેરે કાંઈ સૂઝે નહીં, બગ બેઠારે ઠર. કહેરે. ૧૪
 પંચોતેરે પ્રીછે નહીંરે, પ્રજા ભજ્યાની પેર;
 એવો આવ્યો તેવો ગયો, માટી દરની દર. કહેરે. ૧૫
 એંસી મુઘી નવ ઓળખ્યાને, એવું માયાનું જોર;
 આવરદા આવી રહ્યો, થયો દેવનો ચોર. કહેરે. ૧૬
 રવિ સુતના દૂત આવીયારે, દીધો મો'કમ માર;
 જે જેમ તે તેમ રહી ગયું, પોહોઆ જમને દાર. કહેરે. ૧૭
 આ રે ચેતવણી સર્વનેરે, જે કોઈ નર ને નાર;
 દાસ વેહેરો કરે વીનતિ, ભજો વિદ્યાધાર. કહેરે. ૧૮

મુકુંદ.

ધનશ્યામ ગીરધરે, નિર્ધનનું નાહું;

'અભેધન સાચુ'રે, બીજુ' નજરે ન આણું. ટેક.
 આદર ને વાદર વણજ ને વરતુ, ગાવિંદ ગુણજી' જ્ઞાન;
 ગુપ્ત ગાંઠડી કોનીરે દાખવું, રાખું મારા પ્રાણ સમાન;
 જપું જપમાળારે, રાત દિવસ વહાણું. ધનશ્યામ. ૧
 ખરચું ના ખુટે એને ચોર ન લુટે, નાવે ખળને ખોટ;
 જ્ઞાન ગુજરીમાં અથ અમારો, ભરીલેને જૈમની પોઠ;
 વિવેક વસાણું'રે, બુદ્ધિમાં પરખાણું. ધનશ્યામ. ૨
 લગન હોય તો લખી લખી લકઝે, શુદ્ધ બુદ્ધ લેખણ સહી;
 ચિત્ત ચોપડા જેને ચકાશી, સમજણની રેશનાઈ;
 ત્રેમી પુરૂષનેરે નિત્યે ગાઠ કરી ગાવું ગાણું. ધનશ્યામ. ૩
 સંત સલક્ષણ હોય સમદષ્ટિ, જેને હાથે છેરે હિસાબ;
 આવાગમનનો મટયો ઉધારો, થયો લક્ષ વસાએ લાભ;
 મુકુંદ મનુષ્યા દેહરે, આ અવસર ટાણું. ધનશ્યામ. ૪

હરિદાસ.

પદ રાગ ધોળ. ૧

હેતે હરીને લજ્જિયોને પ્રાણી, આવો તે અવસર રૂડારે જાણી;
 મટીરે જશે માયાની ધાણી, તો જેને વિચારી પ્રાણીયારે. ૧
 માયાનું મુખ ઠાણું'રે થોથું, અંતઃસમે ખપરાવશે ગોથું;
 સદગુરુ સંતનું ઝાલજો આથું, તો અંતસમે ઉગારશેરે. ૨
 ઉગરવાનો એછેરે આરો, સફળ ફેરો થશેરે તારો;
 અવસર આવ્યોછે અતિ સારો, તો નામ નિરંતર સેવીયેરે. ૩
 નામે અનંત કોટી લીધા ઉતારી, પતીત પાવનછો ગીરધારી;
 અજમેળ ગજ ગુણક તારી, તો તારણ તરણછો શ્રીહરીરે. ૪
 શું બેઠાછો નામ વીસારી, અંતસમે ગતિ શી થશે તારી;
 હરીદાસ લેજો હૃદયમાં ધારી, તો વીશે વિકારને પરહરીરે. ૫
 સંતદાસ.

રાગ ધોળ. ૧

જાનહવી તીરે કુપ ખણાવે, આપે ભુલોને ઓરનકુ ભુલાવે;
 જીવપણે ધણું જોર જણાવે, તો કરમ લણાવે કારમુરે. ૧
 તેણે થયો જઠરા અધિકારી, રાજ તે ખીજની ભુક્તિ વિસારી;

કેસરી ધાસનો થયો આહારી, તો હીંડે અઝની હારમાંરે. ૨
 જીવ થયો એ કર્મ સંજોગે, જીલી ગયો એ માયાને ભોગે,
 આવીને ડસીયો દારૂજી રોગે, તો જરની લેહેરો ફરી વળીરે. ૩
 બ્રહ્મવેત્તા વૈદ મળે ગુરૂદાતા, ત્યારે થાય સર્વ સુખશાતા:
 આ ભવમાંથી રાખે ભ્રમાતા, તો જીવપણું સૌ જાય ટળીરે. ૪
 સત્ય મળે તો ટળે અવતાર, દેહતણા સૌ જાય વિકાર:
 સમજીને ભજશેતો પામશે પાર. વજ્રસમજ્યા જશે વહીરે. ૫
 સંત મળે તો મૂળ સંભાળે, જ્ઞાન કસોટીમાં આપુરે ગાળે:
 ભક્તિ કરે પ્રેમ પરવટ વાળે, તો ટળે અંતરની આપદારે. ૬
 મુનશા દેહ ધરીને શુ' ખાટયો, શુ' મુખ લેઈને બોલેછેરે ફાટયો:
 દૈવના ચોર તું રહેનેરે દારૂયો, તો દુર્મતિ ડહાપણ ડાહ્યોળતોરે. ૭
 માન શીખામણ હે મન પાછા, સાચવિના રામ નહીં થાય રાજી;
 જૂઠું-પેંજરાં પડશે ઝાઝી, તો વાગી છે નથી જાણતોરે. ૮
 સત પદમાં વિચારીને જોતાં, ઉડીગયાં અજા કૃતનાં થોથાં;
 કૃષ્ણજી પ્યાનમાં ચિત્ત પરાતાં, તો બોલે તે બીજે નહીરે. ૯
 ધોળ ૨.

ચેત ચેત બાઈ ચુપ કરીને, હેતે પ્રીતે તું ભજને હરીને;
 મનુશાદેહ તું પામ્યો મરીને, તો તરીને ટોચે આવીયોરે. ૧
 પાકારે પાન ચોંટ નહીં ડાળે, મુનશાદેહ મળે નહીં કો કાળે;
 શીદને બાધે છે જીડતાં સેવાળે, તો વલખતાં વાળે ધણુરે. ૨
 સંસારનું મુખ જોયારે માત્ર, જીવું તે મીસરી કેરું પાત્ર;
 નહીં આવે વાવરવાને સાત્ર, તો ગાત્ર તેનું ગળી જશેરે. ૩
 લવણ પુરૂષ જેવો જળતોરે બાંધો, પાછો નહીરે ફેરે પરમોદો
 સો વરસે જડશે નહીં શોધ્યો, તો જોદો જે જળમાં ગળ્યોરે. ૪
 સંતદાસ ભજન કરો પ્રીતે, જીવ નહીં લાગે એ અમૃત પીધે;
 મોરચો મૂકતાં રખે મામલો જીતે, તો વીતે દિવસ દાહલારે. ૫
 ઝીલો.

જીવું છે મરીરે વાલમ જીવું છે મરી, લેહે લગાડી રામને ભજો:
 માંડ કરીને મનખો પામ્યો ચોસશી ફરી,
 એવકુ તને કદ પડયું ગયો વિસરી. ગયો વીસરી વાલમ.

ગયો વિસરી, લેહે લગાડી રામને લખે. ૧
 બહુ દુલાબો કુલ નહી બંદા ગર્વમાં બરી;
 જમડા આગળ જોર નહી ચાલે, ભાગશે નળી, ભાગશે
 મેડી રે મંદીર માળીયાં તારાં બશે રે પડી;
 કાયા તારી કુલ બંધાણી ધૂળની ધડી; ધૂળની ધડીરે.
 સાધુની સંગત ગુરૂની સેવા, વાતો છે ખરી;
 દાસ ઝીલો કહે પ્રભુને લખે, ધ્યાનમાં ધરી.
 ધ્યાનમાં ધરીરે વાલમ ધ્યાનમાં ધરી;
 લેહે લગાડી રામને લખે. જાણું છે મરીરે વાલમ.

કહ્યાણુ.

હરી ભજવાનું ચોધડીયું, તને ફરી ફરી નહી મળશેરે;
 ચોંપ કરીને ચેતી લેજે, જન્મ મરણ દુઃખ ટળશેરે. ટેક.
 મનુષ્ય જન્મ તો એણે જશે, પશુ પક્ષી અવતરશેરે;
 વરણાગીમાં વાટ ઉઠશે, બહુ ખાડા રહવાશેરે. હરી.
 હરી નામ તું હારી બેઠો, વિષયાએ વીંટાણેરે;
 ધોળે દહાડે ધન બાંધી, ચોરામાં છુટાણેરે. હરી.
 જોખમ જશે જરા આવશે, નેચ નાસીકા ગળશેરે;
 સગાં સાગવાં મુખનાં બેલી, અંતે કોઈ નહી મળશેરે. હરી.
 આ અવસર છે હરી ભજવાનો, પવન થઈએ પ્રાણીરે;
 કહ્યાણુ કહે તે કોઈ નવ માને, પથ્થર ઉપર પાણીરે. હરી.

મૂળદાસ.

પદ, રાગ પ્રભાતી.

વૈરાગ્યના પદને વીધન આડાં ધણાં, કંઠણ બંધકામના કોઈક કુટે;
 કનક ને કામની ચોડી આડીશામની, રામની રમતને એજ લુટે.
 પ્રવૃત્તિને વળગીયો ભાક્ત ભૂલી ગયો, નારીએનેજને બાણે માર્યો;
 જોગ લીધા પછી જોગ ઇચ્છા કરે, હાથ આવી બાણ એમ હાર્યો.
 કામનું મૂળ તે જાણવી કદપના, કર્મે જામની ગાંઠ બાંધે;
 શીળ સંતોષના ચાખા લીધા વિના, જન્મ મરણના રોગ વાધે.
 મૂળ વૈરાગ્યમાં મન જેનું ગળ્યું, વળતી એ વાસના નવ ડાલે;
 મૂળદાસ કહે સંત સમજ્યા ખરા, વેદ વાચકમાં એમ બોલે.

અખૈ.

ભમે બૂલ્યા તેને શું કહીએ, વરતી નહી વેળા;
 હૂલ્યારે ચારે ખાણમાં, પછી મ્યાં થાશે ભેળા. ભરમે. ટક.
 ભણી ગણી ઉગી આથમ્યા, ફૂલ ફળરે નાવ્યાં;
 પરહરી પરલે ગયાં, નીર ખારાંરે પાયાં ભરમે.
 જાતર પાતર જોઈ વળ્યા, જ્યાં જોઈએ ત્યાં ડગતા;
 શીળ સંતોષી જો મળેલા, હારે રહેજ્યોરે લગતા. ભરમે.
 ગુરના શબ્દ રૂદીએ ધરી, ડેરા દરીયામાં દીધા;
 મુવાની શરતે માંહી પડ્યાં, માલ મરજીવે લીધા. ભરમે.
 કુંઝ ધણું પણ ક્યાં કુઝીએ, સામા ન મળ્યા કોઈ શૂરા;
 ભૂતનાથ ચરણે અખૈ ભણે, કોઈ નર સાહેબના પૂરા. ભર.
 પદ ૨ જી.

જ્યાંરે જોઈએ ત્યાં જીવતા, મુવા ન મળે કોઈ;
 મુવાકું મુવા મળે, તખ અમર હોઈ. જ્યાંરે. ટક
 નાડ જોઈ નરતે કરી, સરતે જોયાં દુઃખ;
 વળતી તે રહ્યા વેગળા, ખાણ ચારેની ભૂખ જ્યાંરે.
 મહુરે પડ્યું મેદાનમાં, કળ્યું કોઈનું ન જાય;
 જેમ જરા ને કાળ છે, એતો ત્રણેને ખાય. જ્યાંરે.
 જીવતાને જાળ છે, મુવાને કોણ મારે;
 જો દેહ માર્યો આ જીવતાં, તે નર તાકું ભાળે. જ્યાંરે.
 મોહાર ભાગીને રસ થયો, ગળીને થયો ગાળો;
 ભૂતનાથ ચરણે અખૈ ભણે, શુન્યમાં સમાણોરે ડાલો. જ્યાંરે.
 પદ ૩ રાગ પરજીયો.

એક દીન એસો પ્રાણી આવશે, મારા હેડામાં સાલેજ;
 મીત્ર મળ્યા બહુ પ્રકારના, જોર કેનું ન ચાલેજ. ૧
 આસમાનેથી ફાળું આવશે, ઘેર્યા દશ દરવાજાજ;
 નગરી હતી તે લંટાઈ ગઈ, બાંધી પડીયો રાજાજ. એક
 ઊંચારે મંદીર ઊંચાં માળીયાં, માથે સોઠ તાણી સૂતોજ;
 કાઢોરે કાઢો એને સૌ કહે, જાણે જન્મ્યોજ નહોતોજ. એક.
 સોળ વરસ કેરી સુંદરી, ઉભી ડગમગ જીવેજ;
 આંસુએ ભીંજણે એનો કંચુવો, ઉભી ખુસકે રવેજ. એક

સોનારે રૂપા કેરા શાવટા, વિધ વિધના વાધાલ;
જુના હતા તે અંગગા મેલીયા, નવા પેહેરવા લાગ્યાલ. એ.
કેનાં છોડ કેનાં વાછડ, કેનાં માય ને બાપલ;
અંતકાળે જીવ જાશે એકલો, સાથે પુન્ય ને પાપલ. એક.
નહી તરવાને ટુંબડું, નથી ઉર્ગ્યાનો આરોલ;
ભૂતનાથ ચરણે અખે ભણે, પ્રભુ પાર ઉતારોલ. એક.

જીવજીદાસ.

પદ ૧ રાગ પ્રભાતી.

સખુદિ મન હોયરે, તેને ઇર્ષનો ઠર નહીરે;
કામી કોધી ખાય બણા માર, દલેને પાખડરે હરીરાલ નહીરે.
સાથે બહું રાથે રામ મોરાર. સખુદિ.
કપટ કુડ તણનેરે આવો તો આવજોરે,
લપટ હોય તે રહેજો દૂર; મારા સદગુરને ઘરે એવી રીત
નથીરે, માટે કહું વાથે કચેરોસુર સખુદિ.
ભેદને પરપચરે અંગથી પરાં કરોરે,
જો ઇચ્છો ચરણ કમળની આશ; ધારણા રાખોરે ધરજીધર
તણીરે; સદગુર ઉપર રાખો વિદ્યાસ. સખુદિ.
પ્રકૃતિ પંડ તણીરે અમે પરહરીરે, ઈંદ્રિ એકાદશ કીધો
પરીહાર; કલંકને ગયોરે હવે નિષ્કલંક થયોરે;
એવી ભક્તિ સાધો કહે જીવજીદાસ. સખુદિ.

પદ ૨ રાગ ચાલતો.

કાચી કાયાનોરે શો કરો ગારવોરે. ટેક.
કોણ જાણે ક્યાં જઈ પડશે કાય, દૃષ્ટિમાં આવેરે તેતો ભાધઓ
સ્થિર નહીરે, માટે કહું ભજો ત્રીભુવનરાય. કાચી.
કાયા ને માયારે એતો ભાધ કરમીરે;
તેને જાતાં કણુ નવ લાગે વાર, ધનને જોખનરે રાખ્યું
કોઈનું નવ રહેરે, કારણ આખર જાયે નિરધાર. કાચી.
ધારમાં આવેરે તેતો પરલે થયોરે, અધાટે રહેશે તેજ અ.
ખંડ; આ તન માંહેરે પરમાત્મા ઝોળખોરે,
જેણે આ રચીયો પીંડ બ્રહ્માંડ. કાચી કાયાનોરે.

સહસ્ર અઠવાશીરે ઋષેશ્વર થઇ ગયારે,
થઇ ગયા કંઈક જુગ અવતાર, પવનને પાણીરે ચંદ્ર સરજ
જશેરે; રહેશે એક અલખ આપ કીરતાર. કાચી.
ચાંદ ભોવનરે કાલે ભાઇઓ ભાગશેરે,
એક આપ પ્રેમ જ્યોત સમાય; દાસ જીવજી કહેરે આત્મા
ઓળખારે, હવે બાવા ફેર જનમ કોણ આપ કાચી.

માધવદાસ.

પદ રાગ ગાડી.

કોઉ મેરે કામ ન આયો, હરી બિના કોઉ મેરે કામ ન આયો.
ચિત્ર વિચિત્ર અતિ ધન સુંદર, રૂચી રૂચી ભોવન બનાયો;
કાલઈ કોઈ આઈપોહોઆયો, તો ક્ષણએક રહેજી ન પાચો. હરી.
ધરકી ધરજી કહે મેં સંગ ચલુંગી, લુંટી લુંટી ધન ખાચો;
અંતઈ કાલ છૂપી ધર ભીંતર, તો ડગઉ ન કોણ પોહોઆયો.
સો મુકૂત કરી પુત્ર એક જાયો, બોહોતઈ લાડ લડાયો;
છાડ લીયો કેડકો ધાગો, તો અમિ લઈ વદન જલાયો. હરી.
અધમ ઉધારણુ ગુણકા તારન, સો હરીકું વિસરાયો;
ન લીયો નામ રહ્યામન ધોખો, તો માધવ મન પિરતાયો. હરી.

કૃષ્ણજી.

પદ ૧ રાગ ધોળા.

હરી ભજરે તું પામર પ્રાણી, માન સીખામણુ મારીજી;
ધરધંધાની વાહારે વળજ્યો, સી ગત થાશે તારીજી. હરી.
ગુરુ ગોવિંદનો રંગ નવ લાગ્યો, માયા મદને મોહ્યાજી;
ધિક ધિકરે પ્રાણી જીવત તાર, એજે અવતાર ખોચાજી. હરી.
અમુલખ અવસર કોઠી બદલે, જવા દીધો નાલેજી;
હરી હરીરે ચિંતામણી મોટો તાણી ન બાંધ્યો ગાંઠેજી. હરી.
માનવીઓનો અવતાર પામી, કહે શુ સાધન કીકુંજી;
લખ ચોરાશી ફેરાનું દુઃખ, મરવા માથે લીકુંજી. હરી.
કુળ કુટુંબને મારગ ચાલ્યો, લોકડીયાંની લાજેજી;
જોખનાંયાને લટકે ચઢીયો, વરણાગીને કાજેજી. હરી.
મુપન સરીખા મુખડા માટે, આખી ઉમર ખોઈજી;

દીન લાખેણા હરી ભજ્યા વિના, કામ ન આવ્યા કાંઈલ.
 સંસાર મુખના સ્વાસ્થમાં, વણસાડ્યું કારજ તારૂંલ;
 કુમાડાના બાચકા ભરીયા, ઉલેચ્યું અંધારૂંલ. હરી.
 સમજીને શીખામણ લાગે, મુરખને મન હાંસીલ;
 કૃષ્ણલ કેવળ રામ ભજ્યા વિના, ન ટળે જમની ફાંસીલ.

પદ ૨ રાગ ચાલતો.

અવતરીને એળે દીન ખોયા, હરી ન કીધા વહાલાલ;
 મુનશા જન્મમાં વાટ ઉઠાડી, ફેરા ફરીયો ઠાલાલ.
 બાળપણું રમતમાં ખોયું, તરવા વેળા તરણીલ;
 વૃદ્ધપણામાં વ્યાધીએ ઘેર્યો, થઈ ગઈ અધમ કરણીલ.
 પશુની પેરે પેટજ ભરતો, હરી ન જાણ્યા જતેલ;
 જે કીધાંતાં સુકૃત દુકૃત, આવીને લાખ્યાં અંતેલ.
 દારૂજ દુખડે આવીને ડસીયો, મરવા આંખો તરડીલ;
 જમરા જમરા મુદ્ગર મારે, દાઢયો દાંતજ કરડીલ.
 અવધે આવી કંઠે ઘેર્યો, દેહનાં બંધન ગયાં છુટીલ;
 ઝોસડ એકે અંગ ન લાગે, આશુખ્ય દોરી ખુટીલ.
 અંતની વેળા સ્વદેહ મુકીને, છવં એકલડો આઢયોલ;
 આભડછેટના લગડા મારે, શબ ધરમાંથી કાઢોલ.
 હૈયાં કુટે અંગ પછાડે, રૂવે સ્વજનનાં ટોળાંલ;
 આંખો આગળ અણુછતા થઈને, થઈ રહ્યા કામારોળાલ.
 કુટુંબ મળીયું આપ સ્વાસ્થી, કોઈ ન આવે સાથેલ;
 વળગ્યાં આવે સુકૃત દુકૃત, જે કીધાં હોય હાથેલ.
 દેહ બાળીને પ્રદલે કીધો, ભસ્મ થઈને ઉડીલ;
 ચાર દિવસ તો ચરચા ચાલી, વાત ભલી કે છુડીલ.
 આપ આપણે સૌ ધંધે વળગ્યું, બે ચાર દહાડા રાખલ;
 મુઆ પછી મનથી ઉતારી, સંભારે નહી કોઈલ.
 સમજવા શીખામણ આપો, સમજો પંખી પ્રાણીલ;
 કૃષ્ણલ અવસરે કરો ઉતાવળ, જેમ તેમ હરી લો જાણીલ.

નીરાંત.

પદ ૧ બું.

જાણજે નથીરે કાંઈ તારૂં, ઓ જીવ તું જાણજે નથી કાંઈ તારૂં.
 મિથ્યા વસ્તુને શું મોહી રહ્યો છું, મુખે વહે છે માડું માડું. ઓ.
 ધનમાલ કુળ કુટુંબ કબીલો, અંતે રહેશે સર્વ ન્યાડું. ઓ.
 અંતની તે ફેજ તારી ઉપર આવશે, હું ટાશે લાજતું ખાડું;
 કિલ્લો કાચોને તારૂં કાંઈ નવ ચાલે, તેણું જીવનહી જમતું ખાડું. ઓ.
 મુઘા તે રસને સામટો તણે, અલ્યા ખાંતે પીએ છે નીર ખાડું.
 જાણે નિરાંત તારી શી ગતિ થાશે, વળતી તે વાતમાં વિચારું. ઓ.

પદ ૨ બું.

કર્મ કરી શું કમાયો, વિચારી
 જોને કર્મ કરી શું કમાયો. ટેક.
 પવે જોતો તો ત્યારે કર્મ કાંઈ નહોતું,
 ને ક્યાંથી તે કર્મ લાધ આપ્યો;
 પાછો વળીને અલ્યા કેમ નથી પરખતો,
 પરખવિના પૂગ પીડાયો. વિચારી
 નાહી ધોઈને અલ્યા નિત્ય આદી રહેતો,
 જેમ પંથી જે પંથે પળાયો,
 જાગીને જોને અલ્યા પોત તારૂં પ્રીછને,
 કોણ ચોનીનો જાયો. વિચારી
 શુભ અશુભ કર્મ જાણજે તું જાણ છે,
 જીવતો જાણમાં શું ચાયો;
 જગત જાણમાંથી નીકળી શકે નહીં,
 બ્રહ્માંથી હોય સવાયો. વિચારી
 પાછો વળું તો અલ્યા તરત પાર પામું,
 છુટું તે કર્મનો બંધાયો;
 નિરાંત સદ્ગુરૂ નામ સંભારતાં,
 ગુરવો જાયો ને ધર પાયો. વિચારી

પદ ૩ બું.

નુગરાને નવ જડે આરો,

ઉતરવાનો નુગરાને નવ જડે આરો.
 આરે ભવસાગર જળનો ભરેલો,
 કામ ક્રોધનો છે ગારો;
 કોટી કલ્પ લગી કોઈ તરે નહી.
 એવો છે ભવનો ભુલારો. ઉતરવાનો ૦
 કીટ પતંગને બ્રહ્મ લગી ભાજાને,
 ભાજો નહી ભવનો તારો;
 ઝાઝું કહીએ શું જૂઠું ન માનશે,
 એવો છે પાપનો પસારો. ઉતરવાનો ૦
 સાકુટના દરશનથી દોષ ધણો બેસે,
 ઓળખવો આત્મહૃત્યારો;
 હરીથી વિમુખ તેનો હાથ કોણ ઝાલે,
 સાકુટનો સંગ નિવારો. ઉતરવાનો ૦
 આ રે સંસારમાં ગુરૂવિના કોણ છે,
 સર્વેથી શ્રેષ્ઠ ગુરૂ ધારો;
 દેહના ગુરૂ અલ્યા સર્વેના જાણે જો,
 મનનો ગુરૂ છે કાંઈ ન્યારો. ઉતરવાનો ૦
 મનના ગુરૂવિના ભૂલ નથી ભાગતી,
 ભૂલે ભમે છે જગ સારો;
 નિરાંત સદ્ગુરૂ મનના મળે તો,
 પળમાં કરેછે ભવ પારો. ઉતરવાનો.

પદ ૪ થું.

મુગરાતું મુખશું વખાણું આનંદઅતિ મુગરાતું મુખશું વખાણું.
 વૃત્તિના વેગ જેના વેગળા થયા છે, ઠરવાતું મજ્જું છે ઠેકાણું;
 આઠે પોહોર નેહ નામની સંગાયે, આવરણ ઉરમાં ન આણું.
 આ તન તેલું ને તેને તો તન નહી, મનથી મુકાયેલ જાણું;
 વેદેહીપણું દેહ દીસવા માત્ર, એવા પુરૂષને ઉરમાં આણું. આ.
 છવન્મુક્ત તેને કહેવાય છે, એવા પુરૂષ પ્રમાણું;
 વાણીએ જીવોતો વિકાર નહી જેમાં,
 અજ્ઞાન આવરણ ઉડી ગયાં છે, વાચું અખંડીત વાહાણું.

રહે સંસારમાં ને બિગ્ન સંસારથી, એ સમન્યામાં સાર સમાજ.
 મરણવાનો દેશ છે એવો, નામ સમાન નહીં નાણું;
 નિરાંત સદગુરુ કામધેનુ કહીએ, દાંસને બેચે તે દુઝાણું, આ.
 પદ પ મું.

પંથનો પાર નહીં આવે, લજન વિના પંથનો પાર નહીં આવે,
 લખ ચેરાશીનો પંથ છે પૂરો, ચાર ખૂણુ ફરતો ફેરાવે;
 જન્મ મરણુ લવ જાળમાં ગુંચાયો, એને ગુરુવિના કોણુ છોડાવે. લ.
 અદપ આવરદાને કાળ આધીન થયો, દુઃખના દેહ ધરાવે;
 કોટ પતંગને ધ્યાન બિલાડાં ખર, એવા અગણિત કોણુ ગણાવે.
 ધરતીને આલ વચ્ચે તેને મળે નહીં, બાપડાને કોણુ બોલાવે;
 દુઃખનો અંત કોઈ આણી શકે નહીં, એને મૃત્યુથી કોણુ મુકાવે.
 મુનશા દેહીનો મહિમા છે મોટો, સર્વથી ઊંચો કહાવે;
 મનુષ્ય થઈને હરી નામ ના જાણુ, અંધ જેમ મણી ગુમાવે. લ.
 હરીના લજન વિના છે હીણા, સાર પદ કોણુ સરાવે;
 નિરાંત સદગુરુ ન મળ્યા જેને, સાકુટને કોણુ નલાવે. લજન.

દવારકાદાસ.

પદ ચેતવણી.

સીતાપતિ રામ હરી, લલ લેને લાવ કરી;
 લલલે લાવના સુધા, આજસ મેલને ઊંધા.
 ચોંપેસું ચાલવું તારે, બેશી નથી રેહેવું મારે;
 જવાની તું જાળવી લેને, આઠે પોહોર રંગમાં રેહેને
 કમાઈ તું શીરે કમાયો, બીરધારીલાલ ના ગાયો;
 જન્મીને શો લાલ લીધો, ખોટનો વેપાર કીધો.
 આઠ પોહોર મુઓ રળી, વેઠે કંકોડી દળી;
 ધડી એક રામ ન ગાયો, એળે અવતાર ગમાયો.
 જોળનીયાનું છે લટકું, દહાડા ચારનું છે ચટકું;
 ચતુરાઈ ચૂલે પડી, કમાઈમાં ધૂળ વળી.
 કરમના હીણા પાપી, રળી શક્યો કાંઈ ન આપી;
 જનેતાને ભારે મારી, અવસર તું બેઠો હારી.
 બેસણુને મેહેલને મેડી, વેપારની ચાલે પેઢી;

હાડો એક સોને દેવો, સંસારનો સ્વાદ એવો.
 વરસમાં વાર ઉઠી, જમડા તે લેશે હુરી;
 રાવણ તો લંકાપતિ, રાણી મંદોદરી સતી.
 પવન તો ભરતા પાણી, નવ ગ્રહ બાંધ્યા તાણી;
 છપન પર હુગળ ગાજે, નીશાન ને નોખત વાજે.
 એવા નર નાંખ્યા ભાગી, જુઓ છત કેની છાજ;
 અરે કહી કહીને થાક્યા, હેડાના પથ્થર ના પાક્યા.
 શીખામણ માનજે મારી, ભલાઈ તો થાશે તારી;
 દવારકો દાસ કહે છે, પ્રભુ ભજે તેનો તોલ રહે છે.

કુંગર.

પદ ૧ રાગ પંચમ.

રામ રામ રટીએ રે સાચા સ્નેહસુરે,
 કરીએ સદા સતસંગત જગ સાર;
 હરીવર વરીએ રે હેલી હેતસુરે,
 ધરીએ ધરીએ ધ્યાન ધણીનું એક ધાર. રામ રામ૦
 સાગર મોટારે છે સંસારનો રે,
 તેનો પ્રાણી કદીએ ન આવે પાર;
 માયાના મજુરે જાણે સર્વે જંતુઓરે,
 માથે સોને માયા મોટા માર. રામ રામ૦
 મિથ્યા છે બાણરે જગતની જુઠડીરે,
 તેમાં વહ્યા દાનવ દેવ મુજબ;
 આશાને મનોરથરે લાગી લોભનીરે,
 પાપી તારો પળમાં તે જાણે પ્રાણ; રામ રામ૦
 કંઈ દીન વીત્યારે કામના તો નવ રળીરે,
 હવે થયો વદ્ધ અવસ્થા વેશ;
 માઈ ને માઈ રે કરતાં મરી ગયોરે,
 લાગ્યો નથી ગુરૂ જ્ઞાનનો લેશ. રામ રામ૦
 કુંગર દેખરે દીલમાં છે હરીરે,
 ધ્રુવીને જો ધારણ મન એક ધાર;
 પતીત ઉદ્ધારણરે નામ નારાયણનું રે,
 પ્રેમે રટ્યા તે નર પુખ્યા પાર. રામ રામ૦

પદ ૨ જી.

મુતવીત દારા રે સ્વપ્ના સરીખડું રે
 કાયા તારી કાયા રે કુંભ સમાન;
 સંજુને સંખધી રે સૌ કહીએ કારમું રે,
 સદા તારો વાસો છે સ્મશાન. સુત૦
 માયામાં વહુધ્યો રે મોહી રહ્યો મૂરખો રે,
 નારીતણા નેહમાં નાચ્યો નાચ;
 ધ્યાન સ્વરૂપી રે સાચી લાગી મુંઢરી રે,
 તેણે આપી ત્રિવિધ તાપની આંચ. સુત૦
 જ્યેષ્ઠ જણો રે રંગ પતંગનો રે,
 જીવાની છે શીમળા કેરું કુલ;
 ચાર ને દહાડારે ચટકું આ ચામડું રે,
 ધારી લેજો પછી થાશે ધુણ. સુત૦
 કુંગર દેખો રે દીન દયાળને રે,
 પ્રેમે મારો પ્રભુજી છે પાસ;
 રામ રંગ લાગ્યો રે ભાગ્યો લય લવતણો રે,
 આવી સાચી અલખજીની આશ. સુત૦

દેવીદાસ.

પદ ૩ જી. રાગ પ્રભાત-રામઝી.

વાલાજીએ મુંને મોકલ્યો, જગ જોવાને કાજે;
 હરી નામે તો હાંસી કરે, લોક મરે છે લાજે. વાલાજીએ.
 કંઠી બાંધ્યાની કરે કુથલી, કરે સાધુની નિંદા;
 વળગાડ વળગાડ્યો વિકુલે, મંત્રી દારડા બાંધ્યા. વાલાજી.
 કોડે જાયે કાણુ કુટવા, કથા કાને ન સુણે;
 વિપ્ર દેખી વાળે ધુધરો, તે ડાકણ થઇને ધૂણે. વાલા.
 ડિમ ડિમ વાગે ડાખલાં, જાગરણ કરીને જાગે;
 ભુવો પોતે ભૂખે મરે, ત્યાં લગી નવનિધિ માગે. વાલા.
 પગ પછાડે મારે ચાખખા, હાથ કોઇએ ન ઝાલે;
 જે મુખે જપીએ રામને, તે મુખ કાકડા ધાલે. વાલા.
 નવ તરેહનાં નૈવેદ્ય ધરે, તેમાં રતિ નવ ચાખે;

પાસે ઠાકોરની થાળે કરે, તેમાં ઠાંક નવ રાખે. વાલા.
એવું બાણીને દેવો કહે, હવે કેણી પેર કીજે;
અમૃત રસ ઢાળી કરી, વિખ સા માટે પીજે. વાલા.

પદ રાગ રામઝી.

ભેદુ મળે તો વાતો કીજીએ; બીજા મરમ શું બાણે; ભેદુ.
અણસમણને શું કહીએ, પક્ષ પોતાનો તાણે. ભેદુ.
ભેદુ મળે તો ભેદ ગાંધ નથી, એકરસ થઇને રહીએ;
આનંદ ઉપજે અતિથણે, એ સુખ કેને જઈ કહીએ. ભેદુ.
હીરાનો પારખ હીરો લીયે, મુલ માથેરો ખરચી;
બીજા તેને શું બાણે, લિયે પોતામાં સરચી. ભેદુ.
મુક્તાફળનીરે ગાંઠડી, ઊધાડી નવ રહીએ;
બદરીફળના ખરાકને, એમ કેમજ દહાએ. ભેદુ.
વીખરસ વલ્લભ જેહને, તેને અમૃત કેમ દહાએ,
કહે દેવો એવું સમણને, પ્રભુ સરણે જઈ રહીએ. ભેદુ.

પદ. રાગ ગરબી.

જે પદ તારૂં રે હો બગી, અવસર આવ્યો બધા અભાગી. ૧
અવસર એળે રે હો ખોયો, નીજ પદ રૂપે વિચારી ન જોયો. ૨
મેલ કરમની રે હો કાણી, સૂતો શાને આળસ આણી. ૩
હાણુ ધણી છે રે હો તારે, જીવ્યો આવી મુક્તિ દ્વારે. ૪
મુક્ત થયાતું રે હો ટાણું; તેમાં તારૂં મન ભરમાણુ. ૫
મૂળ અવિદ્યા રે હો લીધી, આત્મ વિદ્યા અર્પણ કીધી. ૬
આ અવસર તુરે હો જીવ્યો, લખ ચોરાશી દુઃખમાં જીવ્યો. ૭
લખ ચોરાશી રે હો ફરતો, યોનિ યોનિમાં અવતરતો. ૮
જે કુળ જન્મ્યો રે હો જઈને, સ્થીર કેનો તું ન રહ્યો થઈને. ૯
તારૂં ન થયું રે હો તેમાં, કષ્ટિત તું દુઃખ માની લેમાં. ૧૦
દેહ સંખધી રે હો દહના, તે તું બાણુ નિશ્ચે નથી કેનો. ૧૧
સદગુરુ પ્રધન રે હો રાજે, દેવીદાસ વસ્તુ વિવેક વિચારે. ૧૨

માંડણુ.

લજન કરે રામકા સાધ, છાંડ સખ તનકી ચતુરાધ;
 ગરરી છાંડ દે બેલી, આખર કાકો નહી બેલી. લજન.
 કરે બાંદગી સોધ બંદા, જીતે જીતગી સોધ બંદા;
 ફકીરી સોધ રહત હે ફરતા, સાધુ સોધ રહત હે રમતા. લજન
 હિંદુ સોધ ધર્મકુ બણે, ચલે હક સૌ મુસલમાને,
 સખીકુ એક સહ ચલના; આખર તો ખાખમે મીલના લજન
 સમજકે રહોગે ન્યારા; સાહેબકા ખેલ અપારા;
 માંડણકી એહી ચતુરાધ, મુનો હોયાર મુન સાધ. લજન

ખીમો.

ગરબો બાર માસનો.

ગરબે સદગુરને રમીએ, જીઠડે મારગ નવ જઇએ;
 સંગત સાધુની કરીએ ગરબે ૦ દેક.
 કારતકે કર્મ ગયાં નાશી, હું તો થઇ સદગુરની દાસી;
 હવે હું તો નહી ભરમું કરી ગરબે ૦ ૧
 મામશરે મન માડું મળીયું, વિષયાભાવ થકી ટળીયું,
 જેમ લૂણ પાણીમાં ભળીયું ગરબે ૦ ૨
 ઘોશે ઘોષે છે સ્વામી, ઘરમાં અલખપુરૂષ પામી,
 પ્રીતી મારી સાહેબસું જામી ગરબે. ૩
 માહે માહા પદ પામી, મળ્યા મને ચોતાના સ્વામી;
 નીશદીન રહી છું શીશ નામી ગરબે. ૪
 કામજી બ્રહ્મ રહો પુલી, હવે હું તો દેહદશા ભૂલી;
 મનજા મુખ સાગર ખુલી ગરબે. ૫
 ચેતરે ચેતન થઇ જાગી, મુખમણા સેજ ચઢી પાગી;
 આત્મારામે રંગ લાગી ગરબે. ૬
 વંશાખે વિધિ તણે દાતા, એ પ્રભુ સૌ જીગનો કરતા;
 લાગી મને અંતરગત મુરતા ગરબે. ૭
 જેઠની જીગત નથી કાચી, પ્રભુજીની વાત જડી સાચી;
 પ્રેહેમાં મગ્ન થઇ નાચી ગરબે. ૮

અસાડે અખંડ ધુન લાગી, ચોદીશે અમૃત ઝડૂ લાગી,
 સદગુરુ શબ્દે હું જાગી ગરબે. ૯
 આવણે સુરત ચઢી ઉંચી, પામી હું તો બ્રહ્મતણી કુંચી,
 દષ્ટિ મારી સદગુરુમાં ખુંચી ગરબે. ૧૦
 ભરમ તો ભાદરવે ભાગ્યો, અનુભવ આતમતણા જાગ્યો,
 દ્વેતાદ્વેત મતો ત્યાગી ગરબે. ૧૧
 શરદની રૂજની અજવાળી, રમવા સંત સખી ચાલી;
 સુરત નિરત હો શણગારી ગરબે. ૧૨
 ગરબો વરસ તણા કીધો, હૈદ મેં તો સદગુરુથી લીધો,
 ખીમે હરીરસ ત્યાં પીધો ગરબે. ૧૩

પ્રેમદાસ.

બની આવે તો રામ નામ લઇએરે, નીકર મૈાન રહીએ. ૨૬.
 આરે સંસાર સર્વે વહ્યા વહ્યા જતાં;
 હારે વેહેતાં સંગાયે નવ વહીએરે, નીકર મૈાન રહીએ.
 કુડીલાં કંઠણ વચન કાંઈ કહે તો રે;
 સોહેતાં આવ્યા તેમ સહીએ રે, નીકર મૈાન રહીએ.
 મહા પુરૂષને મેળે ચલીજે રે;
 મહાપદનો મર્મ લઇએ રે, નીકર મૈાન રહીએ.
 કહે પ્રેમદાસ હ્યો વેદની વાંજીરે;
 લખીને રાખજે હુયે રે, નીકર મૈાન રહીએ.

ચોરખ.

સાધુરે મુખીરે રાજ ભરથરી, મહા દુઃખીયા સંસારા;
 પર ઉપકારી હરી કોઈ સાવતા, પરદુઃખ મેઁણ હારા, સાધુ.
 કુશુરે દુઃખસે રાજ નીસર્વા, અંન ધન ભરીયા ભંડારા;
 માતારે મંગલ ધુમતા, લક્ષ્મી અનંત અપારા. સાધુરે.
 ખાસારે પ્રલમલ પેહેરતા, ચંદન કરતા ઝકોલા;
 મનસારે ભોજન જમતા, મુખડે સોરંગ તાંબોલા. સાધુરે.
 જિંચેરે મંદીર રાવ પોઠતા, હીરા જડીતજ પોલી;
 રત્ન સિંહાસન બેસતા, ચો દીસ પવન ઝકોલી. સાધુરે.

રાણીરે છાડીરે રાજા પીંખલા, છાડ્યા ગરથ ભંડારા;
 નગર ઉજ્જેણી છાડીયાં, વનખંડ કીયા હે નીવાસા, સાધુરે.
 રાણીરે લાગે શુળી સારખી, ત્રાસ સહ્યા નવ જામ;
 તાતેરે ૫૦ લપટાવશે, તાસે રહો લવલામ. સાધુરે.
 રાણીરે સંગે ૫૦ સુપુમણા, કાયા લાખ કરોડી;
 સદગુરુ શબ્દે જોડોણા. લાગી અલખસે દોરી. સાધુરે.
 કરડીરે મંગલ ગોઠડી, કૃષ્ણ ભગવારે લેખા;
 કુણરે જોગીએ ભરમાવીયા, કોણે દીયા ઉપદેશા. સાધુરે.
 ફીર ફરી રે ભરથરી આવોયા, કીયા ભીખારી વેસા;
 નાથરે નિરંજન મારણે, ગોરખ દીયા ઉપદેસા. સાધુરે.

રવિ સાહેબ.

રાગ સારંગ.

મન વણુજારાંરે અરથે તું આવીયો રે,
 આવીને તેં શો કીધોરે વેપાર;
 ભક્તિ તું બૂદ્યો રે ભગવંતની રે,
 તેથી તારો એજે ગયો અવતાર. મન વણુજારાંરે.
 આરે સંસારમાં આવી તેં સોદો કર્યો રે,
 વણુજીને ભર્યા વિપયનાં વહાણ;
 ખેવણ વારારે તેતો લઈ ખોટા કર્યો રે,
 તેથી નાવ કેમ પોહોયે નિરવાણ. મન વણુજારાંરે.
 રતન પદારથરે મનખો તું પામીયો રે,
 પામ્યો કાંઈ સુંદર દેહ તું સાર;
 ઇંદ્રાદિક જેવારે જેને આહો સદા રે,
 તેતું પામ્યો આરે ઉત્તમ અવતાર. મન વણુજારાંરે.
 સાચા સતગુરુનેરે તેં લઈ સેવ્યા નહી રે,
 લીધી કાંઈ અમુરં કેરી રે લાર;
 માણુક મેલીનેરે પ્રાણી પથરે પડ્યો રે,
 તે તું મુળગી મુડીરે હાર. મન વણુજારાંરે.
 કરવું કાંઈ હોયે તે પળમાં કરી લીયો રે,
 નહી તો તમે આથડશો વારમવાર;

રવીજના સ્વામીરે દાવ મત જીલજો રે,
 નહી કાં ખાશો જમડા કેરાંરે માર. મન વણજારારે.
 રણુછોડ.

પદ ૧ છું.

દીલમાં દીવો કરો રે દીવો કરો. દેક
 દયા દીવેલ પરાંયુ પ્રેમ લાવો અંકુસુસ્તાની દીવેલ જરાવો;
 તેમાં બ્રહ્મઅગ્નિ ચેતાવો રે, દીલમાં. ૧
 એવો દીવો પ્રગટ થાશે, ત્યારે તનનાં તીમીર બાશે;
 ત્યારે બ્રહ્મમાં તે ભેળાશે રે, દીલમાં. ૨
 દાસ રણુછોડ ધર સંભાળ્યું. જડી કુંચી ને ઉધડ્યું તાળું;
 થયું બ્રહ્માંમાં અજવાળું રે, દીલમાં. ૩

પદ ૨ જુ.

જે દુઃખ થાય તે થાજેરે, રૂડા રામને ભજતાં;
 પીંડ પડે તો પડવા દેજો, જીવ જાય તો જાજેરે. રૂડા
 ઊંચો બાંધીને તળે અગ્નિ પ્રજાળે, માર મુશળના ખાજેરે.
 લોક નીંદે તેને નીંદવા દેજો, રાજા દડે તો દડાજેરે. રૂડા.
 સાત પાંચ સંત મળી રાંડ રણુછોડ, ગુણલા ગોવિંદના ગાજેરે.

પ્રેમલદાસ.

હરી ભજતાં હજી કોઈની લાજ, જતાં નથી બચારે;
 જેની શ્રુતી સ્મૃતિ દે સાખ, વહે વેદ વાણીરે. દેક.
 વાહાલે ઊગાર્યો પ્રહલાદ, હીરણ્યાકશ્યપ માર્યોરે;
 વીલીપણને આપ્યું રાજ રાવણ સંહાર્યોરે. હરી.
 વાલે નરસે મેહેતાને હાર, હાથો હાથ આપ્યોરે;
 ધ્રુવને આપ્યું અવીચળ રાજ, પોતાનો કરી સ્થાપ્યોરે.
 વાલે મીરાં તે બાધતું ઝેર, હળાહળ પીકુરે;
 પાંચાળીનાં પુષ્પાં ચીર, પાંડવ કામ કીકુરે. હરી.
 વાલે અમરીશની આળખાંજી, અવતાર દશ લીધારે;
 વાલે ગજની કીધી સહાય, ગરૂડ પરહરીયોરે. હરી.
 આવો હરી ભજવાનો લહાવો, ભજન કોઈ કરશેરે;
 કર જોડી કહે પ્રેમલદાસ, ભક્તનાં દુઃખ હરશેરે. હરી.

કલ્યાણ.

સગપણ સાચું શાનું ભાઈ, શું માયાને વળગ્યું રે;
 ગરબ ગરબ સૌ મળ્યું છે, અંતે રહેશે અળગુરે. ટેક.
 ધનને કાજે તન પીલીને ભૂમી ભેળું ભળવું રે;
 ઘડી એક તે પ્યારી જમણે, તારે તે છે મરવું રે. સગપણ.
 ઊંચા ઊંચા મેહેલ બનાવી, પુલ્યા પુલ્યા ફરવું રે;
 એ મંદીરમાં કોણ માહાલશે, તારે તે છે મરવું રે. સગપણ.
 બચકે બાંધ્યા વસ્ત્ર વાધા, ધણું ધરણું કરવું રે;
 પટોળાં તારાં કોણ પેહેરશે, તારે તે છે મરવું રે. સગપણ.
 ઘોડા હાથી માલ ખજાના, સુખપાલમાં ફરવું રે;
 એમાં જોને કોણ માહાલશે, તારે તે છે મરવું રે. સગપણ.
 ભજન કરી લે મન વૈરછીં, ફટ હૈયાના પુલ્યારે;
 કહે કલ્યાણ કહું નવ માને, કેમ દીવસ તને ફર્યારે. સ.

રૂઢનાથદાસ.

હરી હરી બોલ બોલ સુખમાં,	
હારે રામ સુખમાં સુખમાં સુખમાં.	હરી૦
હરી નામ તારે કામ આવશે,	
અંત સમાના દુઃખમાં;	હરી૦
હરીગુણ ગાઓ કે અંત કોઈને આલો,	
કોઈ સુપાત્રના સુખમાં.	હરી૦
હરીના ભજન વિના જે જન જનમ્યા,	
વાઢ પડયો તેની માત કુખમાં.	હરી૦
રૂઢનાથ ભગવંત ભજન વિના,	
ભૂળ પડી તેના સુખમાં.	હરી હરી૦

મુર નાનક.

૫૬ ૧ હુ.

છવીતકે વ્યવહાર, જગતમે છવીતકો વ્યવહાર. ટેક.
 માત પિતા ભાઈ મુત બાંધવ, અરૂ નીજ ધરકી નાર. જગતમે.
 તનમે પ્રાણ હોત જળ ન્યારે, દેરત પ્રેત પોકાર; જગતમે.

આધ ઘડી કોઇ નવ રાખે, ધરતે દેત નિકાર; જગતમે.
મૃગતૃષ્ણા જ્યૌં યે જગ રચના, દેખો દૃઢ બિચાર; જગતમે.
જન નાનક એ મત સંતનકો, પાંખેયો તોહો પોકાર. જગતમે.
પદ ૨ જી.

જીડી દેખી પ્રીત, જગતમે જીડી દેખી પ્રીત. ટક.
અપને સુખકું સખ જગ રોવે, ક્યા દારા ક્યા મીત; જગત.
મેરો મેરો સખહી કહત હૈ, હેતસેં બાંધે ચિત; જગત.
અંતકાળ કોઇ સંગ ન ચાલે, એહી અચરજ હે રીત; જગત.
મન મુરખ જન અજહુ ન સમજત, સુખ દેહારે નીત; જગત,
નાનક ભવજલ પાર પડો જખ, ગાઓ હરીકે ગીત; જગત.
દેવો.

પદ ૧ રાગ—રેખતો.

અવસર તેરો પલપલ જાવે, સુતે તુજે નિંદ ક્યૌં આવે;
તેરે શિર જમસા વેરી, ભજનબિન કોન ગતિ તેરી. ટક.
બડે બડે રાવણસેં રાજે, જ્યાકે આગે નોખતાં બાજે;
જાયા સખ લોક દે ડંકા, સોહી ખાલી કર ગયા લંકા. અવ.
પુખ્તકી સેજપર સોતા, સલામી દ્રષ્ટસેં જોતા;
કંચનસી દહુકી કાંતી, જરી તન અગ્નિસે છાતી.
કેતે ચક્રવર્તી જે ભુપા, મિલો ગયે ચેહમે રૂપા;
અંતેહે જંગલકા ખાસા, જીડી આ જગતકી આસા. અવ.
અષ્ટાંગહિ યોગકો સાધે, તાહિતેં આયુબલ વાધે;
અમર કરે આપકે અંગા, સોહી કાલે કરદીયા ભંગા. અવ.
અમ્રતકે પાનકે કરતા, વિમાને બેઠકેં ફિરતા;
મુરપતી કાલ લે વાયા, તાહિતેં જીડી હે માયા. અવ.
જેસેં હૈં પાણી પરપોટા, ભરોંસા દહુકા ખોટા;
તાહિતેં વિલંબ ના કીજેં, સાધુસંગરામરસ પીજે. અવ.
મેરે તો રામસેં મિલના, જહાં નહીં કાલકી કલના;
ઐસેમે નિશ્ચકર જાંની, મિલે દેવા આયા ગુરૂ જ્યાની. અવ.
પદ ૨ રાગ ચાલતો.

તું ક્યા સુખ લેખી લોભાનો, યહીજગ રચન કરી જાનો;
ઈન્દ્રિય બસ કરત મુર કીડા, સોહી પશુ જાનીયેં લીલા. ટક

નિંદ્રા એક દુસરે આહારા, મૈથુન ભય સમજલે સારા;
 સકલ એ જીવકો સરખા, તું કર નિજ તત્વકી પરખા. તું. ૧
 મૃગજલ દેખવેતાહીં, પાન કંછ કરના હૈ નાંહી;
 બિભુજ્યોં કરત પ્રદ્રશા, છિનકમેં હોત હૈં નાશા. તું. ૨
 યહી બિધી જનલે માયા, સ્થીર નહી બાદલકી છાયા;
 ચલાચક્ષી કરત પંથ જતા, ખરાઉ જેસા તરાહે નાતા. તું. ૩
 સંતગુરુ બોત સમજાયા, તેરા તુજે રૂપ દરસાયા,
 જથારથ ખાત કહી તેરે, દેવા ગુરુ હરતું ભય મેરે. તું. ૪
 પદ ૩ સગ ચાલતો.

મતિ અભિમાન કર પ્યારે, હરી ભજ રે'ન દીન સારે;
 કાલકે બાણ શિર તેરે, તીતરકો આજ જયું હેરે. રેક
 જીવ જિત લોકહીં જાવે, કાલ તિન પીછેહીં આવે;
 હરિગિન જંત દુઃખ પાવે, તિનહિ કો કોન છોડાવે. મતિ ૧
 તેરેપર એક ભય ભારી, અકલ યતિ કાલકી ન્યારી;
 ચેત અખ દાવ હે તેરા, ફિરે નહિ જમતમેં ફેરા. મતિ ૨
 પ્રભુજીકો રટન કર મનમેં, જનુનિકે ઉદર નહી જનમે;
 મટે ભવ કાલકી ફાંસી, મિલે તુજે આપ અવિનાસી. મતિ ૩
 પ્રભુજીકો ભજન જે કરહી, સોહી જગ બલ તે તરહીં;
 દેવાતન તત્વહીં ચીના, જનહી હરી નામ જપહીના. મતિ ૪
 પદ ૪ સગ ચાલતો.

જગતસોં કામ ક્યા તેરા, પ્રભુ ભજ મન તું મેસ;
 સમજ લે ખાત યહ સાચી, યાહી બિન એર સખ કાચી. રેક
 લોકનગી પ્રિતી સખ જુઠી, કાલી જ્યોં વાયુકી મૂઠી;
 યાતે કછુ ઘેર નહી લાગે, તિમિર રવી ઊગતે ભાગે. જગત. ૧
 મૂરખ જગ ભમ તેં ભુલે, દખી કુલ સંપતિ કુલે;
 સખે યહ આસકી ખરસા, સોહી કેસે મિટેહી તરપા. જગત. ૨
 વિષયિકા નેહ સખ એસા, વિલોના પાનીકા જેસા;
 ધનમેં કછુ હાથ નહી આવે, ભજન બિન જનમહી જાવે. જ. ૩
 હરી હરી ચિત્તમેં ધરીયે, જગતકી આસા ક્યા કરીયે;
 લીજે ગુરુ જ્ઞાનીકા સરના, દેવા નહી હોય ફિર મરના. જગત. ૪

પદ ૫ રાગ ચાલતો.

પતંગી રંગ જ્યૌં રાત, તેરે જગ દેખતે જાતા;
આદલકી છાયા હે છિનસી, પલકમેં જાત હે બિનસી. રેક
જલામલ કરત યૌં જાની, પાવપર આસકા પાની;
જગતકી બાત સખ એસી, રેહે કોઇ અંત ના બેસી. પતંગી. ૧
રહ્યા નહી પ્રીયમત રાજ, તબયા તિન લોકહી સાજ;
ચિરંજીવી રોમ સમાનો, સોહી લયો કાલકો ખાનો. પતંગી
નિરંગુન દેહ ધર બોધ, જગતમેં અમર નહી કોઇ;
અમર સોહી પાર બ્રહ્મ પાવે, જાતે ફિરી જન્મ નહી આવે.
સતસંગ બ્રહ્મકી સેની, અનેક અગ કાષ્ટકી દેની;
તિનવે કર સંવકી સેવા, મિલે તુજે પરીબ્રહ્મ દેવા. પતંગી

મછંદર.

સગ—ભાવણી.

અચ્ચા મત કરના અભિમાન, એક દિન નિકલ જાયગા પ્રાન
રાવનકી તે સંપત દેખો, ફિરત લોકમેં હુંડી.
રામચંદ્રકા લગા ઝપાટ, ગુસડ ગઇ દસમુંડી, અચ્ચા.
હુયોધનેકા બલ કયા દેખો, ખરસ હજાર હતી;
શ્રીમસેનકી લગી ગદા જખ, તનકી હો ગઇ મરી. અચ્ચા.
સાત બાલ કંસને મારકે, મરત હુવા મથુરાંમે;
સપડ ગયા જખ બાલકૃષ્ણસોં, મિલા રાજ કુલનમેં. બ૦
કહત મછંદર સુન બે ગોરખ, આર આર નહીં આવે.
નહી શરન સાધુકે આ નર, ફિર ફિર ગોથા આવે, અચ્ચા.

ચંદ્રસખી.

પદ ૧ રાગ કલ્યાણ.

મેરો મન હર લિનો રાજ રણછોડ. રેક
આસપાસ રતનાગર સાગર, ગોમતિ કરત કિલોલ. મેરો. ૧
મેર સુકુટ પીતાંબર શોભે, કુંઠલકી ઝકઝોલ. મેરો. ૨
બદ્રાબનમેં રાસ રચ્યો હૈ, નાચત નવલ કીશોર. મેરો. ૩
ચંદ્રસખી લાજ બાલકૃષ્ણ છબી, ચરણ કમલ ચિત ચોર. મેરો. ૪

પદ ૨ રાગ કલ્યાણ.

જાળે મન રાધે નંદ કીસોર. ૨૬
 માત જસોદા પાલને ઝુલાવે, હાથમે રેશમદોર. જાળે. ૧
 નંદબાવાકે આંગનમે ખેલત, ધુગરનકી ધમધોર. જાળે. ૨
 જમુનાકે નીર તીર ધૈનુ ચરાવે, બંસી બજાવે મુખ મોર. જાળે. ૩
 મોર મુકુટ પીતાંબર શાભે, કુંડલકી છબી ઝોર. જાળે. ૪
 ચંદ્રસખી જાજ બાલકૃષ્ણ છબી, રાધેકૃષ્ણકી જોડ જાળે. ૫

પદ ૩ રાગ ઝીંજોરી.

તેરી સુરત દેખ લોભાની, મલતા જાળે રાજ ગુમાની ૨૬
 મેરે ઘર આવજો પ્રભુ પાવના, ઘર ગોકુલ કાની;
 નંદરાયસેં દસ ઘર આજે, રાયલ પોર નહી છાની.
 આવોની નિશાંક શક નહી કરના, મેં છું રાધિકા રાની;
 કરૂંગી રસોઇ સુંદર મેં, ખાત કરૂં મિજબાની. તેરી.
 તુમ જાવોગે કાના ધૈન ચરાવન, મેં જાઉં જમના પાની;
 નામ ન જાનો તો નામ બતાઉ, મેરો નામ રાધીકા રાની.
 પ્રીત કરો તો પ્રભુ એસી કીજે, જમું દુધનમેં પાની;
 ચંદ્રસખી જાળે બાલકૃષ્ણ છબી, જોતમેં જોત મીલાની. તેરી.

પદ ૪ રાગ ઝીંજોરી.

ગીરધર લાગે રામનીકો, કૃષ્ણ કુવર નંદજીકો ૨૬
 ગઠ ગોકુલકી સઘરી ગોવાલની, માથે માટ ફહીકો;
 ઘાટ ઘાટ પર આડો ડાલે, માગે દાણ મહીકો.
 કડવો તેલ કૃષ્ણકું ન દીજે, રાજ ખવેઓ ધીકો,
 માલ પૂરાયો મીઠો લાગે, ઘરકો લાગે ફીકો.
 નામ ન જાણું મેં ગામ ન જાણું, શિર કેશરકો ટીકો;
 મલે બેજંતી માલ બિરાજે, નામ ન જાણું ઉશીકો.
 મન ન લાવે નિંદ ન આવે, જીવડો, રેહન અનીકો;
 ચિંદ્રસખી જાજ બાલકૃષ્ણ છબી, હરી બન સખ જીગ ફીકો
 ખીમ.

રાગ ધુમરી.

જન મુખસેં સીયા રામ ન મુમર્યા, તિન મુખમેંતો ધુલ પરારે

ધિક તેરો જન્મ જીવન તેરો ધિક હૈ, ધિક ધિક મનુષ્યકી દેહ ધરીરે;
 જીવત તાત મુવે નહીં તેરા, કયું જન્મ્યો તું પાપ કરીરે. જન.
 રામ નામ બીન રસના કેસી, કરો ઊંનકી દુકડા દુકડીરે;
 જન નેનતે પ્રભુ રૂપ ન નિરખ્યો, ઉન નેનમેં લુણ બરીરે. જન.
 રતન પદારથ જન્મ માન્યો, આવત નહી સો ફરી ફરીરે;
 અખ તેરો દાવખન્ધો હૈ મુરખ, કરના હોયસો લેને કરીરે. જન.
 હાથ પસાર કીયો નહીં સુકૃત, તીરથ ડગ નાંહી બરીરે;
 ખોમ કહે તું જીલો આયો, ખાલી તેરી ખેપ પડીરે. જન.

ગણપત.

રાગ હુમરી.

જાના જગકા સુખ છોડી, રેહેના નહીં કોઈ પાવેર. ટેક.
 દેખત દેખત સખ કોઈ જાતે, રાજ રંક ફકીરારે;
 મુરખ પાંડિત સખકોઈ મરતે, અમલદાર અમીરારે. જાના ૧
 ક્યા અંદગી અંદગી નહિ કર્તા, ધર્તા નહીં પ્રભુ ધ્યાનારે;
 કાંહાંસે આયે કાંહાં જાઓગે, એસા નહીં પેચાન્યારે. જાના. ૨
 આજ કાલમેં જમ લેજાવે, દુનીયાં સખ દુખકારીરે;
 એહી કારનસેં આપ ખિચારો, ભજવ્યો હરી નર નારીરે. જા. ૩
 મુપના જેસા હૈ સંસારા, લોક વિલોક તખ હારારે;
 ગણપત જ્ઞાન ગુરૂકા ગાના, એકહિં કૃષ્ણ આધારારે. જાના. ૪

ચીમનલાલ.

પદ ૧ ગરબી.

ઓ વાંસલડી વેરજ થઇ લાગીરે વૃજની નારને-એ રાજ.
 જીવ જાંજળી, શું સાર કીધું તેં આ સંસારમાં.
 ખોયો ખાલી ઉત્તમ આ અવતાર બધો અવિચારમાં. ટેક.
 હરિ નામ ન મુખથી લીધું તેં, અધરીત સદા કૃત કીધું તેં;
 હાથે રહીને વિષ પીધું તેં. જીવ જાંજળી ૧
 તેં પાપ તણા બંડાર ભર્યો, અવિનાશથી અંતરમાં ન કર્યો;
 વીરા ન જરા વિચાર કર્યો. જીવ જાંજળી ૨
 ધન માલ અને મંદીર બેઠ, કરી નવ તેં સ્વર્ગ તણી સોધ;
 બેઠો તું રતન ખરૂં ખોધ. જીવ જાંજળી ૩

દિલની ન દયા દિલમાં ધારી, અનિતી રસ્તે તું રહ્યો જારી;
કીધો તેં ભય ભવમાં ભારી. જીવ જંગળી ૦ ૪
ચિત્તમાં ચેતી પામર પ્રાણી, ભાવે ભજી લે સારંગપાણી;
સમજી મન ચીમનની વાણી. જીવ જંગળી ૦ ૫

પદ ૨ ગરબી.

કામજી દીસે છે અલખેલા તારી આંખમાં રે, એ રાગ.
તારી હરી ભજવાની વેળા સૌ વહી જાય છે રે. ટેક.
આ જગની માયા સૌ જુડી, આચિંતા જાણું છે ઉડી;
ગફલતમાં રહિ વિસવાસે કેમ વાય છે રે. તારી ૦ ૧
ગયો વખત આવે નહિ હાથે, કર વિચાર મનની તું સાથે;
ભાન તજીને ભવમાં કેમ ભરમાય છે રે. તારી ૦ ૨
ચતુરાઈને નાંખી ચૂલે, મિથ્યા માન ગ્રહીને ફૂલે,
પણ તે તારેં કાંપણ વ્યર્થ ગણાય છે રે. તારી ૦ ૩
દેહ મળ્યો સરવેમાં સારો, કરીલે તેનો સઘ મુધારો;
ચીમન તું ક્યાં ખાલી ખોટી થાય છે રે. તારી ૦ ૪

પદ ૩.

ચિત્ત તું શીદને ચિંતા ધરે, કૃષ્ણને કરવું હોય તે કરે, એ રાગ.
મુરખ તું ભાવ વડે ભજ હરી, વખત નહીં આવે આવો ફરી.
દીન દયાળે દયા ધરીને, તુજ પર કંરૂણા કરી; ટેક.
ભાન તજી આ ભવમાં તેને, કેમ જાય વિસરી. મુ ૦ ૧
કાળ કરાળ રહ્યો શિર ફૂદો, નજર કરી જો જરી,
પલક એકમાં પ્રાણ પકડશે, ભર ડગલાં દિલ ડરી. મુ ૦ ૨
સગાં સનેહિ સાથે નહીં આવે, વાત માનજો ખરી;
જ્યાંતું ત્યાં રેશે સૌ તારેં, શું બેઠો ડગ ડરી. મુ ૦ ૩
ચીમનલાલ કહે ચિત્ત ચેતી, અંતે જાણું મરી,
જીવતાંની માયા છે જગમાં, ધ્યાન વિષે લે ધરી. મુ ૦ ૪

પદ ૪.

નાથ કેસે ગજકો બંધ છોડાયો, એ રાગ.
અહો! પ્રભુ શી ગતિ થાશે મારી;
આદ્યો વિન્ધ વિષે થઈ અવિચારી. અહો! ટેક.

જગમાં જન્મ લઇને જાયો હું, અષ્ટ પ્રહર પરનારી;
 પાપને રસ્તે પગલું ભરતાં, વૃત્તિજરા નવ વારી. અહો ! ૧
 સુખમાં લીન થઇને અહોનિશ, રીતી ગ્રહી મેં નઠારી;
 ખોટા દંભ કરીને એકે, રાખી ન બચવાની બારી. અહો ! ૨
 જીવું જલપતાં ત્રાસ ન લાવ્યો, છેક થયો દુરાચારી;
 શ્યાન સમાન ભમ્યો ભૂતળમાં, ભુલ કરી બહુ બારી. અઠ ૩
 પરમારથને તણ સ્વાર્થમાં, ઉમર એળે ગુજારી.
 ચીમનલાલ કહે સદ્ભાવે, ભાવી ન ભક્તિ તમારી. અહો ! ૪

ભોળભગતનો કક્કો.

કક્કા લે કેશવને ભણ, કામ કોધને લોભજ તણ,
 તન મન ધન સદ્ગુણને દધ, રહેની તું તિરુપ્પહી થઇ;
 ધણી થયાનું શું છે કામ, તેમાં રાજી નથી રામ,
 શબ્દ સુણી ચેત્યો નહિ હજી. કક્કા લે કેશવને ભણ. ૧
 ખજખા બાજી ખોટી છે, માથે મોટી જમની ભે,
 જે સમરું તું શ્રીગોપાળ, તો તુને લોપે નહિ કાળ;
 એમ સમજીને સતસંગ કરચ, તો સેજે ભવસાગર તરચ,
 આઠે પહોર આનંદમાં રહે, ખજખા બાજી ખોટી છે. ૨
 ચગ્ગા ગાઇ લેની હરિ, મનુષ્યા દેહ નહિ આવે ફરી,
 સમરી લેની સાતારામ, નામતણું નવ બેસે દામ;
 એવું જણી આપ સંભાળ, પૂર પેહેલી તું બાંધે પાળ,
 પાખંડ વિદ્યા મેલી પરી, ગગ્ગા ગાઇ લેની હરિ. ૩
 ઘઘા જણો ખોટા ઘાટ, આ સર્વે છે જૂઠા ઠાઠ,
 માત પિતા કુટુંબ પરિવાર, સર્વે જાશે જમની લાર;
 તેમાં શું તું મોહી રહો, છેલ્લો અક્ષર ચૂકી ગયો,
 આગળ વસમી દીસે વાટ, ઘઘા જણો ખોટા ઘાટ. ૪
 નત્રા નિત્ય પ્રતિ લેની નામ, જે સાથે આગળ છે કામ,
 ભજ્યાતણો એવો પરતાપ, જ્યાં જમનો ન લાગે તાપ;
 એવા પ્રભુ છે કાળના કાળ, તે તારી કરશે સંભાળ,
 પ્રીતે પામ્યા સંપૂર્ણ ધામ; નત્રા નિત્ય પ્રતિ લેની નામ. ૫
 ચચ્યા ચિત્ત વિચારી જોશ, કોણ ગયું ને કેને રોશ,

ક્યાંથી આવ્યો ક્યાં તું જાશ, ગુરુગમ વિના ગાથાં ખાશ;
 જમકેરો તને જડશે માર, પછે તો તું કરે પોકાર,
 કોડી સાટે હીરો કાં ખો, ચચ્યા ચિત્ત વિચારી જો. ૬
 છછછા સહુમાં રાખે સાંત, કો સાથે મા કરજે દ્વાંત,
 દુર્લભ દેહ આ દો દીન છે, તેમાં તું નીવેગી લે;
 કરશે કર્મ ભાઈ તેને નડે, પારકું શાદને ધોવું પડે,
 ભાવે ભક્તિ કરે એકાંત, છછછા સહુમાં રાખે સાંત. ૭
 જજજા જપો જગદાધાર, તે શામળિયો લેશે સાર,
 સંતચરણમાં રહો સમાઈ, તો વૈકુઠે પોહોચો ભાઈ,
 (જો) વિષયા રસમાં વળગી રહો, (તો) નિશ્ચે નર તું નરકે ગયો,
 (પછે) પંથ તણો નહિ આવે પાર, જજજા જપો જગદાધાર. ૮
 ઝઝઝા જગ તું જીતી લે, કામ તણ શ્રીકૃષ્ણ કે',
 કૃષ્ણ નામે ઊધરિયા કંઈ, માન વચન તે કહું છું સહી;
 તેમાટે તું જાગી જો, આ અવસર એળે કાં ખો,
 સદ્ગુરુને ચરણે રહે, ઝઝઝા જગ તું જીતી લે. ૯
 નત્રા કાં ન કરવાની કર્ય, ભુંડા કાંક પ્રભુથી ડર્ય,
 આવડી શી માંડી ઉત્પાત, પ્રાણી ઉપર કરે છે ધાત;
 માઈ માઈ કરતો રહો, પારકે દુઃખે સુખિયો થયો,
 પરનિંદા મુખથી પરહર્ય, નત્રા કાં ન કરવાની કર્ય. ૧૦
 ટટ્ટા એવી લેજે ટેક, સદ્ગુરુ સાહેબ જાણે એક,
 લિન્નાલિન્ન આણીશમાં ભાઈ, એણે તો ઉગાર્યા કંઈ;
 ગજ ગણિકા પારધ્યાદિક ઘણાજેણે કર્મ કરતાં નવ રાખી મણા,
 એવા પારંગત પોહોચ્યા અનેક, ટટ્ટા એવી લેજે ટેક. ૧૧
 ઠઠ્ઠા વૃત્તિ રાખે ઠીક, માથે મોટી જમની બીક,
 જમતણા છે જોખા ઘણા, અતિ દુઃખ નથી કાંઈ મણા;
 તેમાટે તું ચેતી લે, દિલની દુગ્ધા છોડી દે,
 દિન દિન પ્રીતિ કરે અધિક, ઠઠ્ઠા વૃત્તિ રાખે ઠીક. ૧૨
 ડડા દાહી ધોળી થઈ, અધા અક્કલ ઉઠી ગઈ,
 પચાસ વર્ષે આવ્યાં પળી, વાલમને વિસાર્યા વળી;
 બુદ્ધિહીન શું બોલછ વેણ, ગુરુતણું નવ માન્યું કેણ,

જે આવરદા અદ્ય રહી, ડહા દાઢી ધોળી થઇ. ૧૩

ઢહા તું ઢુંડીશ મા કાંઇ, સાહેબ છે સદ્ગુરુ ભાંહી,
વેદપુરાણ કહે છે ઉચારી, છતી બાણ જતો નહિ હારી;
પછી પામીશ નહિ હે પ્રાણી, સમરે સાચા સદ્ગુરુ જાણી,
સંતચરણ છોડીશ મા ભાઇ, ઢહા તું ઢુંડીશ મા કાંઇ. ૧૪
જુણા રાંકદાવે થઇ રહીએ, કટાણાં વચન કેને નવ કહીએ,
ગરીબીમાં ગુણ છે બહુ, હાંજ હાંજ કરશે સહુ;

આધીનપણું છે એવું, પ્રીતે પ્રેમપદને લેવું,
તરશે ભવસાગર તહીંયે, જુણા રાંક દાવે થઇ રહીએ. ૧૫
તત્તા [તું] તારું આપું ગાળ. ચરાચર સદ્ગુરુ ભાળ,
કેનો મા કરજે ઉવેખ, સદ્ગુરુ સાહેબ દેખે એક;

એમ ચીને તું આતમમર્મ, ધરણી ઢળીને કરજે ધર્મ.
રાગદ્વેષ તું મનથી ટાળ, તત્તા [તું] તારું આપું ગાળ. ૧૬
થથા થઇ રહેજે નિજ દાસ, રાખ્ય રામતણા વિદ્યાસ,
છોડી દેજે ડાહપણ ચતુરાઇ, લેજે સદ્ગુરુના ચરણ સાહી;
તીરથ પ્રત એ ચરણે જાણ; એક ધરે તું મુરતિ આણ,
તુને તારું કૃણશે સાચ, થથા થઇ રહેજે નિજ દાસ. ૧૭
દદા દિલમાં રાખે દયા, ન ભજે કાશી ને ગયા,

ધર બેઠાં તું નાહાની ભાઇ, કરી લે સંત સાથ સગાઇ;
તીરથ કરતાં આ તન ટળે, તોય માન મન તું કેદી નવ ગળે,
સદ્ગુરુચરણે રહેજે ભયા. દદા દિલમાં રાખે દયા. ૧૮
ધધા ધોકો છાંડી દે, નિત્ય પ્રાત નામ નારાયણનું લે,
તારે બીજું શું છે કામ, હરિ ભજ્યા વિના રહે શે હામ;
ઠાલો આવ્યો ભૂલ્યો જમ્મશ, પછે તો તું બહુ પસ્તમ્મશ,
સદ્ગુરુને સેવી લે, ધધા ધોકો છાંડી દે. ૧૯

નન્ના નાટક માયા તણું, અંત સમય નહિ કોઇ આપણું;
જેમ તરવર પક્ષી આવી મળે, પ્રાતસમય ઊડી નીકળે;
સહુ એ વાટે જાશે વહું, હે મૂરખ! માની લે કહું,
પછે દુઃખ ભોગવશે ધણું, નન્ના નાટક માયાતણું. ૨૦
પપ્પા પ્રપંચ મેલી દે, સદ્ગુરુ સદ્ગુરુ સમરી લે,

આવરદા જાય છે વહી, તું સરખા ખપી ગયા કંઈ;
 ખળ તણને બિહિતો રે', સલેલપણું તું છોડી દે,
 એક તું એક તું એમજ કે', પપ્પા પ્રપંચ મેલી દે. ૨૧
 ફેર ફેરા ફેરિયો બહુ, હડે હડે તુંને કરતું સહુ,
 સૂવા હીંડાળા સેજ તળાઈ, મીઠા મેવા ખાવા ભાઈ;
 સગાં કુટુંબમાં મુખિયો થયો, આગળનું દુઃખ ભૂલી ગયો,
 તારે માથે રે'તી સહુ, ફેર ફેરા ફેરિયો બહુ. ૨૨
 બળ્યા ભાગી જશે ખરા, જે દી આવી જશે જરા,
 કેડનો કદારો જશે ખડી, કર મધ્યે રહેશે લાકડી;
 તન તૂટીને શિથળ થયું, આંખનું તેજ ઉઠી ગયું,
 કાળ પકડશે કહેશે ખરા, બળ્યા ભાગી જશે ખરા. ૨૩
 ભલભા તું તો રાખે ભે, જરૂર અહિંથી જતું છે,
 પળમાં કાયા જશે પડી, જમ જીવને લઈ જશે ઝડી;
 મો'રથી મેલી દેજે માન, તો અંતસમે આવે વિમાન,
 સાચાના બેલી સદ્ગુરૂ છે, ભલભા તું તો રાખે ભે. ૨૪
 મમ્મા માથે બહુજ થઈ, વસમી વાટ તુંને વીસરી ગઈ,
 હજી ગાફલ ! કરચ, છોડ બડાઈ, શી ગતિ તારી થાશે ભાઈ;
 તે માટે કહું છું આ ટાણે, આવો અવસર નહિ મળે નાણે,
 જશો ચોરાશીમાં વહી, મમ્મા માથે બહુજ થઈ. ૨૫
 યર્યા જે વિચારી મૂળ, પંચભૂતનું દાસે સ્થૂળ,
 છઠ્ઠો આત્મા એક અખંડ, સઘળે વ્યાપક પિંડ બ્રહ્માંડ;
 જે તપાસી તું ક્યાં રહ્યો, અજ્ઞાને પોતે થઈ ગયો,
 પેટ ચોળી ઊપજવું શૂળ, યર્યા જે વિચારી મૂળ. ૨૬
 રેરા રામ (રામ) રસનાએ કે', મિથ્યા વાત તું મેલી દે,
 જે રામ નામનો કેવો (છે) મર્મ, કહેતાં છૂટી જાયે કર્મ;
 જેમ પાવકથી ઢાઝ પરજળે, (એમ) અર્થે નામે અવઓધજળે,
 (એક) પ્રેમ પ્રીતમાં સ્પરશયો રે', રેરા(રામ)રસનાએ કે'. ૨૭
 લલ્લા જુગમાં લેની લા'વ, ભલો પડયો છે અવળો દાવ,
 શામળિયો વિસાચો સોઈ, સર્વે કમાણી જશો ખોઈ;
 સકળ તણ સમરજે રામ, જેશુ સરશે તમારું કામ,

કર્મ તણને ધર્મને ધાવ, લક્ષ્મી જીગમાં લેની લાવ. ૨૮
 વળા તું મેલી દે વાજ, વાજે વણશે તારું કાજ,
 ભટકતાં અસંખ્ય જીગ ચિયા, વાર વારે અવતારજ લિયા;
 પશુ પામરમાં દેહજ ધરી, ન બેઠો ઠેકાણું કરી,
 તોય મૂર્ખ તને નાંખી લાજ, વળા તું મેલી દે વાજ. ૨૯
 શરશા સદ્ગુર સાચા જાણુ, તો છૂટશે ચોરાશી ખાણુ.
 ભવસાગરમાં ભારે દુઃખ, (સદા) સદ્ગુર ચરણે પામીશ સુખ;
 સાચા સંતને સેવી લે, સર્વ કારણ એમાં છે;
 મરખ મેલ એ મનની તાણુ, શરશા સદ્ગુર સાચા જાણુ. ૩૦
 પળ્યા શીદને ખોળવા જાશ, પ્રભુ છે ભાઈ તારી પાસ,
 જેમ દુઃખમાં ઘૂતજ રહું, મહી મથ્યા પછી નોખું થયું;
 પ્રપંચ સરવે છૂટી જાય, તો હરિ હસ્તામળ દેખાય,
 સદ્ગુર ચરણ લેની વાસ, પળ્યા શીદને ખોળવા જાશ. ૩૧
 સસ્સા સરત આવી છે ખરી, તેમાં લેજે હરિને સ્મરી,
 સાહેબ સમરે વારંવાર, તો પુણ્યતણા નહિ લાધે પાર;
 વાલ્યમ દીશના જે નર વળે, તે સ્વપ્નામાં કદી નવ છળે,
 જે શિર છાપ છબીલે ધરી, સસ્સા સરત આવી છે ખરી. ૩૨
 હહા હરિ છાડીશ માં હથે, દાઝીશ મા દુરજનને કંથે,
 હસ્તિતની અસ્વારી જે નર કરે, તે ચિાન ભરયાથી શીદને ડરે;
 એવા માથે હૃદયર છે ધણી, તે લાજ કેમ લોપે આપણી,
 આગે તો કંઈ તારણ લાયે, હહા હરિ છાડીશ મા હથે. ૩૩
 અચ્ચા એક દિન વસમો(છે)વણુ, જે(ડર લાગશે)જમદતજતણુ,
 દુરથો દેખાશે કાળ, પાધરી પેદમાં પડશે ફાળ;
 હાય હાય મેં તો કંઈ ન કર્યું, ધન રહું ધરતીમાં ધર્યું,
 માલ ખજાનો તે આપણુ, અચ્ચા એક દિન વસમો(છે)વણુ. ૩૪
 સંવતસર અઠ્યાશીયાને ચૈત્ર માસ, શુકલ પક્ષમાં કર્યો પ્રકાશ,
 સાંભળજે તમે ચિત્તે ધરી, ભક્તિ કરજે ભાવે કરી;
 બાવન અક્ષર બારાક્ષરી, (જેણે ખીજી ઘાત બોલ્યા નહિ ફરી,
 પડે અમરેલી પાસે ગામ, કુતેપુર રહેવાનું કામ. ૩૫
 હરિ ગુર સંતની કૃપાધરી, નિર્લે પડવી પામ્યા નહી,

જેણે સેવ્યા સદગુરુ શામ, તે તો પામ્યા પૂરણધામ,
શબ્દ વિચારો સધળે કામ, એમ બોલ્યા છે ભોજલરામ. ૩૬

કીર્તન.

પદ ૧ બુ.

ભાઈ તું દેહી રે ધરીને કાંક દેની.

કર તું પુણ્ય કરાવને પરને તો રસનાએ લાલજ લેની. ભાઈ. ૧
કોટાડયે નાણાં કરી મર બેસે, ધર્મ વિના ધન તો શોભે નહિ;
સોળે શણગાર સજેમરની મુંદરી, પણ નાકવિના નારી શોભે નહિ
રાજદરે કાં ચોર લેઈ જશે, વળતું બાળી દશે વનિહ;
કાંક ધર્યું ધરતીમાં રહેશે, સાંતમાં તારું કાંઈ છેની. ભાઈ. ૩
જોખનના પૂરમાં જશ તણાણા, રાંક દાવે થઈ રહેની;
ભોળે ભક્ત કે' ગુરૂપ્રતાપે તો, કૃષ્ણ કૃષ્ણ મુખ કે'ની. ભાઈ. ૪

પદ ૨ બુ.

અખ તો ભજન કરના મન ભાઈ.

કુટુંબ કબોલો તારે કામ નહિ આવે, એક સાચો રામ સગાઈ. અ.
ગૂંબે જીવે ધન ભેળું કીધું, કાંસી ભરિયું પર સાહી;
પા દમડી તેરે સંગ નાહ્યા આલે, હાથ ધસંતો જાઈ. અ. ૨
કામ કોઈ મદ માહમાં માહો, ચઢી રે કર્મકેરી કાઈ;
મદે ધણા તેરે આ રે મુલકમાં, લુટી લેશે રે લુગાઈ. અ. ૩
આ તન તેરો કાલ ઉડી જાયગો, જેસે વટોળિયો વાઈ;
અખકા દાયો ફરિ નહિ આવે, પછે મન પછીતાઈ. અ. ૪
સર્વ તીર્થ સદગુરૂજીને ચરણે, લે નિત્ય ગંગાજળ નાઈ;
કાળનો ત્રાસ કદી નહિ લાગે, આ તન અનભે થાઈ. અ. ૫
શું સૂતો તું ચેત અભાગી, આ દેહ તે ઉત્તમ પાઈ;
ભોળે ભગત કહે ગુરૂપ્રતાપે, એક લેની ગોવિંદગુણ ગાઈ. અ. ૬

કીર્તન.

પદ ૩ બુ.

ગર્ભમાં ગુણ ગોવિંદના ગાતો, નિત્ય તું લેતો નામ,
ઉદરમાં આવિયો હવે, કરે છે કૂડાં કામ;

આતમઘાતી આપતું બોલ્યું રે, રતન લઈ રાખમાં રોળ્યું રે. ૧
 આવ્યો તો ત્યારે શી રિદ્ધિ લાવ્યો, જાશ પાછો વળી જોઈ,
 હું ને માઈ કરી હારી ગયો, તેં કરી કમાણી બોધ;
 ફાંકટ જીવ શું રહ્યો ફૂલી રે, ગયો દુઃખમાં ફૂલી રે. ૨
 માઈ ને તાઈ મેલી દિયો, મ કરો તાણમતાણ,
 કુટુંબ લેણું થઈ કૂટશે, તારી દેહી જાશે સ્મશાન;
 માટી લેણી માટી મળશે રે, કર્યાં ભોગવવાં પડશે રે. ૩
 નામ ધર્યું તે નિશ્ચય રળશે, નથી રહેવાનું કંઈ,
 ભોજો ભગત કહે લલો થઈ, જીવ સમજની મનમાંહી;
 ગુરૂજને ચરણે જાવે રે, ઝપાટો જમનો ના'વે રે. ૪

પદ ૪ થું.

મન કહ્યું નથી માનતું ને, જોર કરે રે જાજા,
 પળમાં કાયા પડી જાશે, ગળી જાશે કાળ;
 સંતો સંસારના લોકો રે, માથે મોટો જમનો જોખો રે. ૧
 દિલમાં ઝાઝી દુઃખા ને, કપટ ઝાઝું કૂડ,
 માલ ખજાના મળ્યા નહિ આવે, અંતે થઈ જાશે ધૂડ;
 કાયા માયા કરમાઈ જાશે રે, પછે પસ્તાવો થાશે રે. ૨
 મન જાણું છે મારી માયા, કરનારો છે કોય,
 સર્વે પ્રપંચ પડ્યા મેલીને, વિચારીને જોય;
 દુર્મતિ! દુઃખડાં દેશે રે, આપ્યું છે એ આંચકી લેશે રે. ૩
 સંત સેવી લે સાચે મને, સર્વે મુઘરશે કામ,
 ભોજો ભગત કહે ભાવે કરીને, ભજી લે સીતારામ;
 આવાગમન ઝોઈ મીઠાવે રે, પ્રાણી પરમાનંદને પાવે રે. ૪

પદ ૫ થું.

અભિમાને જીવ ચાલતા, ઉંચકી તેને ગળી ગયો કાળ,
 પૃથ્વી ઉપર પડી ગયા, કંઈ મોટા મોટા મહીપાળ;
 રહ્યો તો જગ મા'લી રે, એની ગઈ ઠાઠડી ઠાલી રે. ૧
 રાજા હતા તે રંક થયા, રંકનો ન રહ્યો ઢંક,
 લાગે લેછે પશુ જાણતા નથી, રાણી દેશે તરવંક;
 માનવીઓ માનને મેલો રે, આગળ દી ધર્ય છે પેલો રે. ૨

રાજા રાણા કંઈ રે લેવાણા, શાહ છત્રપતિ સોત,
ચક્રે રાજ સંસારમાં કરતા, તેને આવી ગયું મોતઃ
માનવીઓ મન વિથારો રે, હાથે કરી ભવ કાં હારો રે. ૩
મહીપતિ કંઈ મેલીને ગયા, ધર્યા રહ્યા ધન માલ,
જમ ઝપેટીને લઈ ગયા, પછે હુવા ખૂરાના હાલ;
ફરી નહિ આવે સંસારી રે, માથે મોટી ડાંગ છે ભારી રે. ૪
કૌરવ રાવણ કંસ સરીખા, કેતા બયા લક્ષ કોડ,
ક્ષત્રમાત્રમાં સર્વે ખપ્યા સેજ તળાઈ છોડ;
નથી રહેવું નિશ્ચે જાણો રે, ભાઈઓ મન ભૂલ મ આણો રે. ૫
લેખું લેશે તિલ રાઈ રતિનું, નથી પોપાનું રાજ,
લોળે ભગત કહે ભજન કરતો, મેહેરું કરે મહારાજ,
ચોરાશીનું ચૂકવે ખાતું રે, મટી જાય મરણની ધાતું રે. ૬

પદ ૬ કું.

મદહાદ ઉપર પિતા કોપ્યો, નિશ્ચે કરું તારો નાશ,
થંભ ધગાવ્યો લોહતણો, તોય ન મેલ્યો વિશ્વાસ;
ભલા કેમ ભક્તિ મૂકે રે, આવ્યો અવસર ન ચૂકે રે. ૧
મોરધ્વજને ત્યાં મહારાજ આવ્યા, જાયવાને જગદીશ,
સુત ને નારી તાણવા લાગ્યાં, કરવત મેલ્યાં શીશ;
દેખો સતવાદી શૂરા રે, પામ્યા પરબ્રહ્મને પૂરા રે. ૨
વિશ્વામિત્રે વચન માગ્યું, જાણે મૂકાવું સાચ,
હરિશ્ચંદ્ર વેચવાને હાલિયો, રાણી તારા ને રોહીદાસ;
છત્રપતિ દુઃખડાં સહ્યો રે, વના જઈ નીચના વહ્યો રે. ૩
પાંચે પાંડવ મહાભાડ ચોધા, સર્વે જાણે સંત,
સતીતણાં ચીર તાણિયાં, તોય ન બોલ્યા બળવંતઃ
સોયે કૌરવ સામઠા કોપ્યા રે, વડા વચન ન લોપ્યા રે. ૪
કોઠી થઈને આવિયા રે, કરણ પાસે કરતાર,
કરણ કાયા સમર્પતે, વિઠ્ઠલ ન લાગી વાર;
અધ્યાગત રમાયા રે, ફૂડી લેખી કાયાને માયા રે. ૫
સાડાત્રણ ડગલાં પૃથ્વી માગો, નરપતિ ભોમને આલ,
વામનમાં વ્યોમ ગયો, બળિ ચંપાણો પાતાળ;

ચણે લઇને શીશ ને નાખ્યો રે, પ્રભુ બારે કોડ સેં પાખ્યો રે. ૬
હુંસકેતુ રાજા હડે ભરાણો, લેવા સુધનવાની લાજ,
તેલકઢામાં તરત નાખ્યો, તોય મેહદેવ્યા નહિ મહારાજ;
સાચે મને શ્યામ સંભાર્યો રે, તાતા તેલમાંથી તાર્યો રે. ૭
સમનને ઘરે સૂંત આવ્યા, ઘરમાં નહોતું અન્ન,
સમન ચોરીએ સંચ્યા, જેણે ત્યાગ ન કીધું તન;
સૂંત સાડ શીશ ન કાપ્યું રે, આણી અણહુતું આપ્યું રે. ૮
સધ્યાવતી ને સતી નારી, સત્યવાદી શગાળે,
સેલઈએ શીશ કાપિયું, જોયો ઉભાગર બાળ;
એવી કરી સંતુની સેવા રે, ખાંવંદ આવ્યા ખખડું લેવા રે. ૯
ભોળે ભગત કહે મુરખતાપે, એવી મોટાંની ટેક,
સત્યવાદી સત્ય છોડે નહીં, મર અવગુણ હોય અનેક;
એવાને નરભે નાતું રે, જેની રહું જગમાં વાતું રે. ૧૦

પદ ૭ મું. રાગ ચાખખા.

રહેજે નેહતણે નાતેરે, વાલો મારો નહિ [આવે વાતેરે]. ટેક
રિદ્ધિ ધણી હતી રાવણને, કેણે જાણી નાહ જાતે રે;
છળ છેતર કરો સામટો તોય, ધણું નહિ થાય ધાતેરે. રહેજે ૦ ૧
આવો તે અવસર જાય છે, જે દીધા વિના દાતે રે;
ઉગ્યો તે હુમણું આથમશે, પછે રડવડશે રાતે રે. રહેજે ૦ ૨
પ્રીત પ્રગટ થઇ પૂર્વ જન્મની, ભૂલશ મા બ્રાંતે રે;
ભોળે ભગત કે' નયને હુરિ નિર્ખ્યા, શામળિયો સ્વાંતેરે. રહેજે ૦

પદ ૮ મું.

મૂરખને કઇ પેરે સમજાવું, ભાઈ એને નિશ્ચે નરકમાં જાવું ! ટેક.
સવળું કહેતાં અવળું લાગે, કૈ'ને મદઈ થાવું;
વાદ કરે ને વઢવા ધોડે, એને અમૃત તણને વિષ ખાવું ! મૂં ૧
ખાટકી વાંસે ઘેટા ચાલ્યો જાય, મા'જન જાણે મૂકાવું;
ઈંદ્રિય સ્વાદ અવળો હાલે, તેને ઉંધે મુસ્તક ટીંગાવું ! મૂં ૨
સનેપાતનો ન્યાળો થયો, એને ઝાડુ ઓસડ શું પાવું;
ભોળે ભગત કહે પ્રગટ પારખું, પીતળમાં શું તાવું ! મૂં ૩

પદ ૯ મું.

મન તું હુલ્લીશીખામણ માંન, એક દી ચાલવું છે સમશાન. ટેક
 લખ ચોરાશીમાં અવતર્યા ને, ખરી તેં ભોગવી ખાણ;
 એતો અવગુણ અતિધણો, એક હુરિભજ્યા વિનાહાણ. મ. ૧
 ભજન કરે તો ભય મટે, સંત શબ્દ ધરજો કાન;
 અમરદેવને આરાધી લેજો, સમજ સદ્ગુરની સાન. મ. ૨
 શુદ્ધ વિચારીને ચાલજો ભાઈ, રહેવું પડશે રાન;
 મુઆ પછી નથી માણવું, વાંસે સગાં કરે સ્નાન. મ. ૩
 રાજા પરિક્ષિત પામિયો, ભુવનપતિ ભગવાન;
 સાત દિવસ સાંભળ્યું એવું, ગોવિંદકેરૂં જ્ઞાન. મ. ૪
 પ્રેમ પદને પામવા, તું મેલી દે મનની તાણ;
 ભોજો ભગત કહે ગુરૂપ્રતાપે, ભક્તિ છે નિર્વાણ. મ. ૫

પદ ૧૦ મું.

ભવમાં ભજન કરી લે મન ભાઈ, અંતરમાં ક્યારે રહ્યા ઉઝાઈ.
 સગાં કુટુંબને પરિવારા, એ કૂડી છે સગાઈ;
 મુઆ પછી માનવીઓ વાંસે, કર્મની છડશે કાઈ. ભવમાં. ૧
 કામ ક્રોધ કાયાને ખાશે, ભોયંગ ભિતર ભાઈ;
 સુરાપાનની અંદર મળતાં, ઉઠે અચાનક ભાઈ. ભવમાં. ૨
 નિર્લે નાર મદાદરી મીરા, ચાલી કર્માખાઈ;
 પીપા પ્રહ્લાદ ધ્રુવ અમરીખા, નરહર સેના નાઈ. ભવમાં. ૩
 અતિ મુખ આવે શામ સમરતાં, મેલી દે મમતા માઈ;
 પળ ધડીમાં પાછું વળતું, જેમ વટોળિયો વાઈ. ભવમાં. ૪
 અવસ્થા પહોચી ને ઉઠી ચાલ્યા, સુરનર ગયા સમાઈ;
 ભોજો ભગત કહે ગુરૂપ્રતાપે, શામળિયો મુખદાઈ. ભવમાં ૫

પદ ૧૧ મું.

મુરખો મોહને ઘોડે ચઢે રે, માથે કાળ નગારાં ગડે. ટેક.
 હુરિજન હોય તેની હાંશી કરે, છવ અવળું બોલી લડે;
 એકલો હોય તોય અભાગિયો, નવ મહત્તી ગોડે નડે. મુ. ૧
 પરતરિયાશું પ્રીતિ કરૂં, એવા ઘાટ ખોટા ધડે;
 ભોગ દેખીને છવ થાય ભૂરાયો, જેમ પતંગ દીપકમાં પડે. મુ.

ત્રણે અવસ્થા ગઈ તુણ્યામાં, પછે કાળે કીધો કડે;
 લોળે ભગત કહે ભજન કર્યા વિના, જમના જોડા જડે. મુ. ૩
 પદ ૧૨ મું.

હવે હું તો માન ગયો મેલીરે, વા'લા મારી વા'ર કરો વે'લી. ટક-
 તમે મળ્યા વિના મરી ગયા, કરો આનંદની હેલી રે;
 કર્મનાં બંધન કાપી નાખો, થાય દયાતણી ડેલી રે. હવે. ૧
 તમે તમારું બિરદ સંભાળો, હું ખરું નથી ખેલીરે;
 બાનાતણી પત રાખજો, કાંઈ પ્રીતિ નથી પે'લીરે. હવે. ૨
 સાચાતણી પત રાખો શામળિયા, થાજો બુડથલના બેલીરે;
 લોળે ભગત કહે આવો અંતકાળે, હવે સનંદ છે છેલીરે. હવે. ૩
 બાપુ સાહેબ.

પદ ૧ હું.

સમજે સતનામ તેને તો કહીએ જ્ઞાની;
 તેની મટી ગઈ વૃદ્ધિ ને હાનિ, હાનિ કે તેજ જ્ઞાની. ટક.
 પ્રથમ સદ્ગુરનો સતસંગ સાચો, બીજો જે કરો તે કાચો;
 હરિનામ ભુલ્યાએ જ પડ્યો ખાંચો, માટે તમે સદ્ગુરને નિર્શાદન જાચો.
 એવું સમજ્યે આવે પાર, મળે સાર એકતાર, મટે ખાર, આધાર;
 નામ રંહિત લેજો માની, માની કે તેજ જ્ઞાની સમજે ૧
 સમજે સતનામ, પ્રથમ સદ્ગુર દેવ તણા દેવા, તેની પ્રેમ કરીને કરો સેવા
 મળે મનગમતા તે મીઠા મેવા, રૂપરંગ નહિ તેને આળખી લેવા;
 નહિ જાત, નહિ ભાત, નહિ માત, નહિ તાત,
 નહિ દિન નહિ રાત,
 વાણી રહિત લેવા જાણી, જાણી કે તેજ જ્ઞાની. સમજે ૨
 ગુરુએ જ્ઞાન બતાવ્યું શ્રીમુખ, મારું મટી ગયું જન્મ મરણનું દુઃખ;
 હવે ફરી આવવું નથી માતાની કુખ, મારી ભાગી મનકેરી ભૂખ,
 આળખ્યું આપ, મટ્યો તાપ, નહિ પુણ્ય નહિ પાપ,
 અઘાપ, જડ્યો બાપ,
 મહા પ્રલયમાં રહે તેની નિશાની, જ્ઞાની કે તેજ જ્ઞાની. સમજે ૩
 ગુરુ કૃપા થકી (ગઈ) માયાની ફાંસી, મારી મટી ગઈ લક્ષ્યો રાશી,
 ઘેર બેઠાં આવી જીમનાં ને કાશી, એતો છે સતસોકના રહેવાશી.

અનાદિ વસ્તુ આપું, પાપકાપું, છાપછાપું, કહે બાપુ, મટયું દાપું,
ના સમજે તે તો અભિમાની, માની કે તેજ જ્ઞાની. સમજે. ૪

પદ ૨ જી.

હરિગુણ ગાય તેને હરિ જેવા જાણો,
સમજ્યા વિના તે મત રીદ તાણો, તાણો કે હરિને જાણો. ટેક.

જે કરે લાગા તેથી વાલો ગયા આધા,
સૂધું સમજ્યા નહિતો બળ્યા એના વાગા,
આત્મા ચીને નહિતો મૂઆ ઢાંક્યા ને નાગા,
એના મનના સંશય નથી લાગ્યા,
દૃષ્ટિમાં આવે તેમ રીઝાય, તે હરિના કહેવાય,
તેને સરવે વેદ ગાય, તેને જે જન ધાય, તે મૂરખ કહેવાય,
હરિનું નામ મૂકીને જો લે પાણો, પાણો કે તેને જાણો. હરિ ૧
હરિને પાપાણુ કહે તેજ ગાંડો,

એ તો સદા છે અખંડ ને ના થાય ખાંડો,
સમજ્યા વિના ગાય તે તો રાંડીરાંડો, તમે સમજીને પગલાં માંડો,
હરિને જડ કહે તે જડ, ત્યાં તો થઈ છે વઢાવઢ,
ત્યાં થઈ છે લડાલડ, જોણું શોધ્યું નહિ થડ, તેનો ખર્ચો કાયા ગઢ
સમજણુ દીવો કયો રાણો, રાણો કે હરિને જાણો. હરિ. ૨
હરિકે હુકમ બિન પત્ર નહિ હાલે, પારો ચલાવે તે રીતે ચાલે,
રૂડો ખેલ બનાવ્યો મારે વાલે, હરિ જન તો મગ્ન થઈ માલે,
એને નેત્ર નહિ કરણ, એને ભુજ નહિ ચરણ,
એને એકું નહિ વરણ, એને આવે નહિ મરણ,
હરિ વસ્તુ તારણ તરણ,

સાચી વાત કહું છું તેને જાણો, જાણો કે તેને જાણો. હરિ. ૩
એ તો સમજ્યાનું કામ ને સાધન કરતો,
એ તો સમજ્યાનું કામ ને ધ્યાન ધરતો,
એ તો સમજ્યાનું કામ ને ભોંઈ ભરતો,
એ તો સમજ્યાનું કામ ને ભૂખે મરતો,
સમજે સદ્ગુરૂની શાન, તેને ભાવે આત્મજ્ઞાન,
તેનું વળ્યું વાણીનું વાન, તે તો તોડે નહિ તાન,

તેનું અખંડ થાય ધ્યાન,
આપુ સતનામ સમજે તે તો શાણો, શાણો કે તેને જાણો. હરિ. ૪
પદ ૩ મું.

અલખને ખોળી કાઢે તેને તો કહીએ જોગી:
ગમે તો બાવા થાઓ કે રહો ભોગી, ભોગી કે તેહ જોગી. ટક.

પ્રથમ તન ખોજી મન વશ રાખો,
ખોટી ખોટી વસ્તુ માંહીથી કાઢી નાખો,
સારા સારા શબ્દ સદ્ગુરના ચાખો,
ત્યારે તું ભાગુ નહિ સદા રહું આખો,
એ સંત ગાવે, જે જન ધાવે, હાથ ચાવે, તેને ફાવે,
નામ સમજ્યા તેતો થયાછે અણરોગી, રોગી કે તેહ જોગી. અલખ
ગુરૂપાથકી અખંડ વર પામી,
સહુથી ન્યારો રમે તેજ મારો સ્વામી,
કોઈ આવી ના શકે રે તેની દામી,
કોઈ કાઢી ના શકે રે તેમાં ખામી,

તે છે હેલ, નથી મેલ, નથી ફેલ, રંગ રેલ, જડે સેલ,
નામ જોતાં તો વસ્તુ બહુ મોંઘી, મોંઘી કે તેહ જોગી. અલખ. ૨
હવે સુરતા સખી સ્વામી સંગે ચાલી,
વહાલે મારે પ્રેમ કરીને ખાંચ ઝાલી, હવે મુનેવસ્તુ અમૂલક ચાલી,
ત્યારે ચઢી ગઈ ગાલતણી લાલી,

એક ગામ, એક ધામ, એક નામ, સધરું કામ,
ગુરૂએ વસ્તુ આપી તે તો ઊગી, ઊગી કે તેહ જોગી. અલખ. ૩
જન્મ મરણ મટે નહિ એજ સંગ ખોટો,
દમ બંધ કરો એજ વાળ્યો ગોટો,
હોઠે ઉતરે તો જમની ખાય ચોટો, આત્મદર્શીનો અવર નવભોટો,
આત્માદર્શી તેનું રાજ, તે મહારાજ, કરે કાજ,
રાખે લાજ, ચલાવે ઝાઝ,

આપુ નામ બાણ વાગ્યું, વાગ્યું કે ઊઠ્યો જોગી. અલખ. ૪
પદ ૮ મું.

ભેદ બ્રહ્મનો બતાવે તેજ ગુરૂ દાતા;
બીજ સમજ્યા વિના બહુ ધાતા, ધાતા કે ગુરૂ દાતા. ટક.

પ્રથમ અક્ષરાતીતને જાણે, આત્મા ચીન્યો તે તો મત નવ તાણે,
પછી પુરુષ પ્રકૃતિને પ્રમાણે, એવી સમજણ મનમાં આણે,
મહત્ત્વ એજ સાર, અહંકાર, અહંકાર ત્રણે ગુણ એક તાર,
તેના ચોવીસ થયા પરિવાર,

નામ સમજ્યા તે બ્રહ્મજળ નાહાતા, નાહાતા કે ગુરુ દાતા. ભેદ. ૧
તમેગુણથી થયું છે આકાશ, આકાશ માંહી પવનકેરો વાસ,
પવનથી તે તેજ પ્રકાશ, જળ પૃથ્વી તે તેજતણું દાસ,
શબ્દ સ્પર્શ, રૂપ રસ, અને ગંધ, તેની જૂદી જૂદી વસ્ત,
એવું સમજ્યા તેના જશ થયા માતા, માતા કે ગુરુ દાતા. ભેદ. ૨
રજે ગુણથી દશ ઈન્દ્રિય લહીએ, તેનો જુજવો વિચાર ભાઈ કહીએ,

એવું સમજીને મનમાં મગન થઈએ,

બટ્ટો લાગે ત્યાં તો કળુએ ના જઈએ,

શબ્દથી શ્રવણ ને વાણી વસ્ત, વાયુથી ત્વચા ને હસ્ત,

તેજથી ચક્ષુ ને ચરણ વસ્ત, જળથી જીભ્યા ને ઉપસ્થ.

ધરાથી નાસિકા ને ગુદાએ થયો દસ્ત,

એવા દશે ઈન્દ્રિયના દેવ તાતા, તાતા કે ગુરુ દાતા. ભેદ. ૩
સતો ગુણથી અંતઃકરણ ચાર, મન બુદ્ધિ ચિત્ત ને અહંકાર,
તેનો જૂજવો કરોને વિચાર, એવું સમજે તો તરત આવે પાર,
અઠાવીશ તત્ત્વનું આ સ્થૂળ, એવું સમજ્યા વિના સહુ ધૂળ,

જેણે ખોળી કાઢ્યું મૂળ, તેનું સૂઝું થયું દૂળ;

વળી મટ્યું સંશય શૂળ,

ખાપુ સતનામ સમજ્યા તે નથી ધાતા, ધાતા કે ગુરુ દાતા. ભેદ. ૪

પદ ૫ રાગ ગરબી.

જોને અલ્યા ચાર દિવસ સાજ કાયા છે;

ખીજ વળજેલી જૂઠી તને માયા છે. ૧

સગા સર્વે મુઆ પછી ના'યા છે; તારી બેન બાઈ મોટા ભાયા છે. ૨

તારા લોક નિપાઈ તેણે ખાયા છે;

તારા રાજ્યા તે રાજવી કહ્યાં ગાયા છે. ૩

એવી જાણા તે તમે મળી નારી છે;

એથી દુઃખડાં તે તમને ભાઈ ભારી છે. ૪

તારી તારી કહે નવ તારી છે; એ તો તને મૂકીને જનારી છે. ૫
અલ્યા તારૂં તે તલભાર વારિ છે; શીદ મરે તે કહી ભૂમિ મારી છે.
એ તો કળા કર્તાની કંઈ ન્યારી છે; તારી ખોટી સર્વે ખુમારી છે. ૭

એક ખરી ભક્તિ તો જાણુ ભાઈ તારી છે;

તને રીઝો તે કહી મારી મારી છે. ૮

જો તારો બાપ ગયો તેહ રસ્તો છે;

નથી મોઘો એ તો અલ્યા શસ્તો છે. ૯

બાપુ નામ તે જાણુ મોઘું છે, બાકી બ્રમણાનું ધરતે તો સોંધું છે.

બ્રહ્મબોધ.

પદ ૬ રાગ કાફી,

બેડી એક મોટી રે, તોડી નવ જે તૂટે;

લોઢાની ન ધારો રે, લાકડાની અગ્નિ લુટે. ૧

ગજવેલની એ તો નથી ભાઈ, નથી એ માંહી પાપાણ;

ચર્મની બેડી અતિ કઠણ છે, જાણે કો જાણુ સુજાણ;

વાત સે'લી માનો રે, છોડે તેને ઝટ છૂટે. ૨

એ બેડીથી ગજરાજ બધાએ, કપોત જેવા તજે જીવ,

પશુ પંખીડાંની એ દશા છે, નરરૂપે ભૂલે શિવ;

વાત એ તો મોટી રે, કોટડીમાં માયા દૂટે. ૩

બિલ્લાં કુત્તાં એ બેડીમાં, ઋતુ આવ્યે કરે રાજ,

માણસ બે બેડીમાં ફસાયો, કથળ્યું તેથી એતું કાજ;

વાજ આવ્યો વે'લો રે, વળુંધ્યો ન વછૂટે. ૪

રાત દા'ડો બેડીમાં રે'વું, નાકળવાની નવ જાગ,

ઋતુ બતુ તો વર્ષને સોંપી, એ તો તપાસે લાગ;

બાપુ નામ ભૂલાવે રે, આશાપાશ નવ ખૂટે. ૫

પદ ૭ રાગ કાફી.

ન છૂટે એવું શું છે રે, તે તો આજ જોઈએ વે'લા;

લેદ જોઈએ એ તો રે, વિચારીએ વસ્તુ પે'લા. ૧

અફીણનો બધાણી થયો, નિત્ય ખાચે વસુ અઢીભાર,

ગાંજો પીએ ને ભાંગ પીએ છે, એ પણ છૂટે નિરધાર;

વાર નવ લાગે રે, ટેકે જોઈશું થઢેલા. ૨

ન છૂટે ૨

વ્યલિચારી કુડું કર્મ મૂકે, ખાચે શિર પેંજર.
 ચોર ચોરવું ચૂકે વેલો, મહીપતનો ખાધ માર;
 એમ સહુ છટે રે, પણ પાશ એકે જડેલા. ન છટે. ૩
 દુર્ગુણ જાયે સદ્ગુણથી, સદ્ગુણ દુર્ગુણથી જાય,
 આશાનો પાશ અલગ નવ થાયે, ખત્તા ખાંતેથી ખાય;
 મોટો પાશ એ તો રે, છેદેહ લોઢે મઢેલા. ન છટે. ૪
 સદ્ગુરુ વાર વાર સમજાવે, આશા છોડો અવિચાર,
 ગુરુનામવાળાને ફાંદે ફસાવે, ખાંચના જણાવે વિચાર;
 ખાપુ કોડ સાચો રે, જ્ઞાન ઘોડે અડેલા. ન છટે. ૫

રૂપિરાજ.

પદ ૧ રાગ ધોળ.

હરિગુણ ગાવામાં હું સીલા, જગમાં હરિનારે જન;
 ખર શું ખાધ જાણે ખીરને, મલકે ઉકરડે મન. પામર પ્ર-
 ભુરસ તે શું પીએ; પામર હરિરસ તે શું પીએ. ૧ કાગ
 મોતીને શું કરે, મોતી ભરખે મરાળ; પાન બીડાં શા પા-
 ડાને, પાટો શોધે પરાળ. પામર. ૨ અંધા આગળ શી
 આરશી, સમજે છાણા સમાન; બહેરા આગળ શું બોલવું;
 કેમ કરિ ઉઘડશે કાન. પામર. ૩ ભમરે ગંગાને ભોળવી,
 બધો દેખાડયો બાગ, જોતાં વાડીનાં ઝાડુવાં, ભાળ્યો વિ-
 છાનો ભાગ. પામર. ૪ ધ્યાન ન સમજેરે સંપમાં, અગણિત
 દેતાં ઉપદેશ, નજરે નાતીલા ન્યાળીને, દિલમાં દાખવશે
 દેશ. પામર. ૫ અનનાં ભોજન શાં ઉંટને, રીઝે જાંખરને
 જોઈ; ઇતડિ વળગી અડાણમાં, પીશે પય છાંડી લોઈ. પા-
 મર. ૬ પુરૂષાતન ઇછે પાવંચો, એકે ન મળે ઇલાજ; કાળી
 કાંબેલને કર્મજનો, રંગ ન લાગે રૂપીરાજ. પામર. ૭

પદ ૨ જી.

ઠંરશે કંચનના થાળમાં કુંગરી વાઘણ દુધ; ત્રાંબા
 પીતળમાં નહિ ટકે, સોવાર કરિયે શુદ્ધ. પ્રભુરસ પ્રેમીજન
 પી શકે, હરિરસ હરિના જન પી શકે. ૧ સોમવલ્લી
 સંસારમાં, પયવે બ્રાહ્મણનો પુત્ર; વમશે બીજી સહુ વણને,

શું થાય ધારેલી મુત્ર, પ્રભુરસ. ૨ ખારા જળનીરે માછલી, મીઠા જળમાં મરી જાય, ખાશે કુતરું ખીર તો, ઉલક ઓચંતી થાય. પ્રભુરસ. ૩ અફિણ કેરીરે ઇયલનું, મળશે ગોળેથી મહોત; જળરતુ પામીને જવાસા, સુકાય શાખા થઈ સોત. પ્રભુરસ. ૪ આખા જગનીરે આંખોને, સુરજ ઉગે સુખ થાય; ઉલુક જગમાં અભાગીયાં, દીવસે કાંઈ ન દેખાય. પ્રભુરસ. ૫ સેવે સાકરને શ્રીમંતો, કરવા સુંદર કાય; ખર જો કાંકરો ખાયતો, જીવનું જોખમ થાય. પ્રભુરસ. ૬ મોંઘા મખમલનાં મુઢિયાં, મઠતાં ખમડે પખાજ, દેઢને આટલા દાખલા, રચના કીધી રૂપિરાજ. પ્રભુરસ. ૭ પદ ૩ થું.

જાણી જાણી મેંતો જાણીરે આતો દુનિયા દિવાની, ટેક. પડિત કાજ વેરાગી પુરાણી, કુણ રાજકુણ રાણીરે; આતો દુનિયા દિવાની. ૧ મુવા કેડે મનમાન્યા મોઢક, જીવતાં પાય ન પાણિરે, આતો. ૨ હોળી રમે ખુખ વાટે ને ઘાટે, વહુ બધે ગામે વખાણિરે. આતો. ૩ રામ ભજે તેને નણ-દીર રંગડે, ઝગડો આરંભે જોડાણિરે. આતો. ૪ લાજ મરજાદોતજ કરે લવારી, વેવાણની ભલી વાણીરે, આતો. ૫ હરિગુણ ગાતાં કરે સહુ હરકત, ધંધો એતો ધુળધાણિરે. આતો. ૬ શું સમજે રૂપિરાજની સમરયા, પાપિડાં પામર આણીરે. આતો. ૭

પદ ૪ થું.

હરિજનિયાં છાને દાઝેરે, હુંતો ન તણુ હરિને. ટેક. વણ વાંકે થયાં વેરીડાં વસમાં; લવરી ન કરતાં લાજેરે. હુંતો. ૧ પોતા જેવાં એતો જાણે છે પરને, ગાલ કુસાવીને ગાજેરે. હુંતો. ૨ મુનિવૃત્ત લઈએ તો મુરખ ગણે છે, બો લવા જાયે તો બાજેરે. હુંતો. ૩ સાચતો મારગ સમણે ન જાણે, બેઠેલાં જીઠને ઝાઝેરે; હુંતો. ૪ શાણા થઈ વણ સમજવા આવે, ભજન ભઠાકેથી ભાજેરે. હુંતો. ૫ ની-લજ વાતમાં ધરપત નાવે, લાજે છે સંત સમાજેરે. હુંતો. ૬ રૂઢ ધન્ધું તોએ રૂઢ ગણે છે, દાવો બાંધ્યો રૂપિરાજેરે. હુંતો. ૭

પદ ૫ મું.

દુરિજનિયાં દુઃખદામરે, પ્રભુ ભજતાં પજવે. ટેક.
 પ્રહલાદજીને બરાબર પુણ્યાં, નથી એ આજ નવામરે.
 પ્રભુ. ૧ પાંડવને પરિપુરણ પુણ્યા, પાપી હતો પિત્રામરે.
 પ્રભુ. ૨ ભૂપ ભલીક્ષણને ભાઈ પુણ્યો; કાંજયા દલાલ ક-
 સામરે. પ્રભુ. ૩ નાત બહાર મેહેલ્યા નરસી મેહેતાને,
 એવી નાગરની ઊંઘામરે, પ્રભુ ૪ કપટી કઠોર રાણાજીએ
 કીધાં, મહા દુખિયાં મીરાંબામરે. પ્રભુ, ૫ કુંજરને પગે
 બાંધ્યા કબીરને, રામ ભજ્યાની દવામરે, પ્રભુ. ૬ દુરિજ-
 નથી રૂપીરાજને દાવો; આવો અધરમી ઉજામરે, પ્રભુ. ૭.

પદ ૬ મું.

દુનિયાં રૂઠીને શું કરશે, પ્રભુ જેના બેલી; કોઈના
 માર્યા કેમ મરશે, પ્રભુ જેના બેલી. ટેક. લાખા ધરમાં પૂર્યા
 પાંડવોને, કૌરવે લાઠી કરેલી પ્રભુ. ૧ ચંદ્રહાસ કૌર વ-
 હારેરે ચઢિયા, વિખ ફેડિ વિખયા લખેલી. પ્રભુ. ૨ ભ-
 રમાંગદની ભવાનીને માટે, શામળાંચે કીધે શેલી. પ્રભુ. ૩
 શીતાજી જેવી મુધન્વાની કીધી, તેલ કઢા ઉકેળેલી. પ્રભુ ૪
 અંબરીખને આપોઆપ ઉગાર્યા, દુવાસાને લહાય મેલી.
 પ્રભુ. હરચંદરાયનિ હરકત જણિ, બાણ મુધારીરે છેલ્લી.
 પ્રભુ. ૬ દુરિજનિયાં રૂપીરાજને દૂભે, તેમ તેમ આનંદ
 હેલી. પ્રભુ. ૭

પદ. ૭ મું.

દુરિજનિયા કેમ ડરશે, અનાદીનાં અવળાં; માથાં કુ-
 ટી કુટી મરશે. અનાદીનાં અવળાં, ટેક. સીતાને સંતાપી
 વનમાં વળાવ્યાં, ઠાર્યા એવાં એતો ડરશે, અનાદીનાં. ૧
 જ્યાંરે ઉગે ત્યાંતો જરિએ ન વાવે, ખારોડ ધરતીમાં ધ-
 રશે; અનાદીનાં ૨ સંત અસંતાનિ રીત ન સમજે, આડે
 ધરેથિ ઉચરશે; અનાદીનાં ૩ સવળા ઉપાયનો સંગ કરે
 નહિ, અવળો ઉપાય આદરશે; અનાદીનાં. ૪ તુછમતિ
 પશુ પુછ વિનાનાં, ડહાપણમાં કુત્યાં ફરશે; અનાદીનાં. ૫

ગોવિંદ સરખા ગુરને ન ગાંઠે, કેડેથી કીરતીયો કરશે;
અનાદીના ૬ નાજ ગમે રૂપિરાજની નજરે, દહિતાંની
આધે ઉતરશે. અનાદીના. ૭

પદ ૮ મું.

થોડો ફાટીજી કુણુ છે થોરીરે, પ્રાણિયા પાપીરે; પ્રભુ
જાણે છે ચિત્તનિ થોરીરે પ્રાણિયા પાપીરે. ૧ કાંક તારાથી
પ્રત્યવાન પાડોરે. પ્રાણિયા. તેં તો વાળી નાંખ્યો આંક
આડોરે પ્રાણિયા. ૨ શ્યાન તારાથી બાપડાં સારાંરે પ્રાણિ-
યા. તુચ્છ તેનાથી કર્મ તારાંરે. પ્રાણિયા. ૩ કુળ ઉંચુને કામ
તારાં કાળાંરે, પ્રાણિયા. હૈયે વાસ્યાં છે ટંકશાળિ તાળાંરે
પ્રાણિયા. ૪ રૂઢે રોશન વાળે ને વેણુ રૂડાં રે, પ્રાણિયા. શેઠ
ભોળા ને કાટલાં કુડાંરે પ્રાણિયા. ૫ પશુ પાડમાં મનુષ્ય
પામીરે પ્રાણિયા. ખરેખાત એક પૂછડાની ખામીરે, પ્રાણિ-
યા. ૬ તારા લક્ષણુ કહેતાં મરૂં લાજરે, પ્રાણિયા. રૂપિરાજ
રામ કેમ થાય રાજરે. પ્રાણિયા, ૭

પદ ૯ મું.

તારા ભેખમાં શો ભદ્રક ભાળું રે, જીવડા જીઠારે;
તાડું અંતરતો વાસના વાળુંરે જીવડા, ૧ નથિ નાક તણી
ડાંડી સાંમાં નેણારે, જીવડા, નવહાલાં વેરાગનાં વેણારે જી-
વ. ૨ નથી રસનાનો સ્વાદ કાંઈ રોક્યો રે જીવડા માલ
મરૂંતનો ખાઈ પડ પોખ્યો રે, જીવડા ૩ નથી શંકર કે
રામ લીધા સાધીરે, જીવડા આતો આદરી છે ઉલટી ઉપા-
ધીરે, જીવડા. ૪ દામ જખવામાં જાય તારા દહાડારે; જી-
વડા. તારા અંતરમાં ઘાટ થાય આડારે. જીવ ૫ ટેવ ભુ-
ડીને તાણિયાં ટીલાંરે, જીવ. ઢોર ભડકે ને ભોળવાય ભી-
લાંરે. તાડું મન ભણે હેણી વાટ હાજરે, જીવ. રૂપિરાજ
રામ કેમ થાય રાજરે, જીવ. ૭

પદ ૧૦ મું.

લાખ વાતોની એક વાત લેજો, શીખામણુ છેલીરે,
દયા રાખીને અન્નદાન દેજો; શીખા. ૧ પરધન સાપ પથ.

રો પ્રમાણે, શીખા, પરનાર જનેતા સમાન જણો; શીખા. ૨ જીઠ સાથે જરૂર વેર બાંધો, શીખા. સાસ ઉસાસે રા-
મતાર સાંધો; શીખા. ૩ ગુણ ગોવિંદ આનંદ ભેર ગાવો, શીખા. કામ કોધ લોભ સંગે બાંધો દાવો; શીખા. પોત-
પોતાનો ધર્મ સર્વ પાળો. શીખા. એમાં અવળું દેખાય તે
ઠાળો; શીખા. ૫ શોવ વિષ્ણુનું એક નામ સાચું, શીખા. બિજું
ખાતલ કરોડ નામ કાચું; શીખા. ૬ જ્ઞાન મેળવ-
વા સાંભળો ગિતાજી, શીખા. રૂપિરાજ રામ એમ થાય
રાજી; શીખા.

પદ ૧૧ મુ.

માથે કોપી રહ્યો છે કાળરે, ઉંધ તને કેમ આવે;
પાણિ પહેલી બાંધી લેને પાળરે. ઉંધ તને કેમ આવે. ૧
નથી એક ઘડી નિરધારરે. ઉંધ તને. આ છે સુપના જેવો
સંસારરે; ઉંધ તને. ૨ અલ્યા એજે ખોયો અવતારરે,
ઉંધ તને, તારા માથે છે જમનો મારરે; ઉંધ તને. ૩ તારા
મનનું ધારું થશે ધુળરે, ઉંધ તને, ચાર તોલાં છે મણમાં
જૂલરે; ઉંધ તને. ૪ કરી આવ્યો છે ગર્ભમાં કોલરે, ઉંધ
તને. થોલ આવેલું થાય છે કથોલરે; ઉંધ તને. ૫ જોતાં
જોતાં આયુષ ખુટિ જાયરે, ઉંધ તને. તારા ડાહ્યાપણમાં
લાગી લાલરે; ઉંધ તને ૬ કાંઠે આવેલું બુઢશે ઝાઝરે,
ઉંધ તને. તારે કાળે કહે છે રૂપિરાજરે. ઉંધ તને. ૭

પદ. ૧૨ મુ.

આલડશેટમાં બુઢયું બધું અંગરે, સાડ થાય શી
રીતે; નથી નહાતો ગોદાવરી કે ગંગરે; સાડ થાય શી
રીતે ૧ દેવ મંદિરમાં નથી કર્યા દીપરે, સાડ. નથી કરતો
તું દેલીઆની દીપરે; સાડ ૨. નથી ચપટી કરાવ્યાનો થા
લરે. સાડ. ખાવા તાકે મફતનો માલરે, સાડ. ૩ દેવ દર-
શનનું નિત્ય નથી નેમરે, સાડ. આખિ પૃથ્વીનાં હોરિ
લીધાં વેમરે; સાડ ૪ નાથ વાવરતો દેવની દસુંદરે, સાડ.
૫ નથી દીધાં તીરથમાં દાનરે, સાડ. નથી આપ્યાં અ-

તીધિને માનરે; સાર. ૬ નથી કરતો તું ખળીની ખેરા-
ત્યરે, સાર. રૂપિરાજની ન રાખિ રૂઢે વાતરે; સાર. ૭

પદ ૧૩ મું.

વાલીડા ચઢજ્યો વારેરે, બળવંત બેલી, કપાશે બંધન
ક્યારેરે, બળવંત બેલી. ટેક. વહાલાણ મારા નથી આ
વેળે કોઈ મારૂં, છે શરણું એક તમારૂંરે. બળવંત. ૧ વ-
હાલાણ મારા વડાઈ આપની વિચારો, અપરાધ ન બેશો
મારેરે. બળવંત. ૨ વહાલાણ મારા સગપણ તમારૂં એક
સાચું, બીજું તો સરવે કાચુંરે. બળવંત. ૩ વહાલાણ
મારા પીતા તમે ને તમે માતા, બૂધરણ મારા ભ્રાતારે. બ-
ળવંત. ૪ વહાલાણ મારા તમે છે દીન કેરા બધુ, શામ-
ળિયા ગુણના સિંધુરે. બળવંત. ૫ વહાલાણ મારા નબ-
ળી વખતના છે નાણું, જગ સરવે મીથ્યા જાણુરે. બળ-
વંત. ૬ શરણાંગત કેરી સંભાળ સ્વામી છે લેનારા, રૂ-
પીરાજ રૂઢે રહેનારાંરે. બળવંત. ૭

પદ ૧૪ મું.

બૂધર હું તમને બૂલ્યોરે, ભટકું છું ભવમાં; એ માટે
દુખમાં હુલ્યોરે, ભટકું છું ભવમાં. ટેક. સ્થાવરના ભવમાં
જીવન હું ઝાડ્યો થપાણો, કોહોવાડે ત્યાંહી કપાણુરે. ભ-
ટકું છું. ૧ જતાવર કેરા જનમે ન સૂખની વેળા જાણી,
પામ્યો નહિ વખતે પાણીરે. ભટકું છું. ૨ લાખો ફેરા મેં
અજના અવતાર વહાલા લીધા, ત્યાં દહિતે ઝટકા દીધારે.
ભટકું છું. ૩ ભોરંગના ભવમાં ચરણાં વિના હું પેટ ચા-
લ્યો, ત્યાં સાણસડેથી ઝાલ્યોરે, ભટકું છું. ૪ કુતરાની
કાયા પામીને વેણી ખાધા કડકા, ત્યાં ભુખના વેઠ્યા ભ-
ડકારે. ભટકું છું. ૫ અવતાર ખરને ઉંઠાંના કેટલાક કાઢ્યા,
અણતોળ્યા ભાર ઉપાડ્યારે. ભટકું છું. ૬ રૂપીરાજ સાચા
સ્વામી હવે તો શરણે રાખો, લેઈ જનમ ચુક્યો છું લાખોરે
ભટકું છું. ૭

પદ ૧૫ મું.

સાંભળજો સગા સાચારે, અલબેલા અરણ; ટેક. વૃથા
નહીં બોલું વાચારે, અલબેલા અરણ. નરકની પીડા અ-
ઠાંવી કુંડમાં મેં ન્યાળી, ગર્ભવાસે તો હૃદય વાળીરે. અલ-

બેલા. ૧ મઠાડા મેહેરખાની કરીને સંકટ માડું, બહાલા નહીં ગુણ વિસાડરે. અલબેલા. ૨ કથા તમારી કાના હું સાંભળીશ કરણે, તીર્થાટણ ચાહીશ ચરણેરે. અલબેલા. ૩ નારાયણ તમને નેહથી નીરખીશ નેણે, વળિ કીરતન ગાઘ-શ વેણેરે. અલબેલા. ૪ સ્વામી તમારા હરિજનની કરિશ હાથે સેવા, શિર નામિશ હું સુરદેવારે. અલબેલા. ૫ તથાપિ ત્રિકમ નાવે પતિજ મારી તમને, લો જમાનઆ-પું જમનેરે. અલબેલા. ૬ લગવતેનું અરજ સુણી રૂપિ-રાજ કહે દિલ ભેદયું; સંકટ પ્રાણીનું છેદયુંરે. અલબેલા. ૭
પદ ૧૬ મું.

વીસાર્યા તેં વનમાળીરે, જીવલડા જીઠા; ભરમાણો માયા ભાળીરે, જીવલડા જીઠા. ટેક. આવ્યો છે તું આ દુ-નિયામાં દેહ ઇંદ્રી દમવા, ક્યમ રસ્તે લાગ્યો રમવારે. જીવલડા. ૧ આવ્યો છે તું તો ભક્તિના ભેદ સરવે ભણવા, ક્યમ ગણીત બેઠા ગણવારે, જીવલડા. ૨ આવ્યો છે તું તો ચતુરભુજને રસ્તે ચઢવા, ક્યમ પાછો લાગ્યો પડવારે. જીવલડા. ૩ આવ્યો છે તું તો જમડાની આપીને જમાની, એ ભુલ્યો કેમ અજ્ઞાનીરે. જીવલડા. ૪ આવ્યો છે તું તો ગુણે ગોવિંદજીના ગાવા, ક્યમ લાગ્યો મોહ મચાવારે. જીવલડા. ૫ આવ્યો છે તું તો બદરીપતીનું ધરવા બહાનું, ક્યમ છળ આદરિયું છાનુંરે. જીવલડા. ૭ આવ્યો છે તું રઘુવરને રૂપિરાજ કહે રીઝાવા, ક્યમ જોયું જમપુર જાવા રે. જીવલડા. ૭

પદ ૧૭ મું.

જતિ રહેશે કાલ જવાનીરે, છાકે છે શ્યામી; દિલ-ડાની ટાળ દિવાનીરે છાકે છે શામી ટેક. શોભીતો તેં તો માન્યો છે દેહ તારો સાચો, છે કાયા ઘડલો કાચોરે. છાકે છે. ૧ મનસુબો તેં તો ધાર્યો છે દેહ માટે મોહટો, છે પાણીનો પરપોટોરે, છાકે છે. ૨ કોઈ દહાડો તેં તો પડવાની ધારી નથી કાયા, પણ વાદળની છે છાયારે. છાકેછે. ૩ ટાળ જાસે જોતાં જોતામાં દેહ પ્રાણી તારો; જેમ વિજળીનો ઝ-

બકારોરે. છાકેછે. ૪ જોને ત્યા સુતા સમશાને કંઈક તારા
જેવા, નવ કોઈ રહ્યા સુખ લેવારે. છાકે છે. ૫ હજારો ઉ-
પર હુકમ ચલાવતા હાકમડા, પણ ઝડપી ચાલ્યા જમડારે
છાકેછે. ૬ રસનાથે જિવડા રટરે રૂપિરાજ કહે છે રસિયો,
જે વિશ્વ સકળમાં વસિયોરે. છાકે છે. ૬

પદ. ૧૮ મુ.

માને છે માડું માડરે, જાગીને જોને; તલભાર નથી
કાંઈ તાડરે, જાગીને જોને ટેક. માણક ને માતી કેરી દુકા-
નો જેણે માંડી, હેંડયાં લઈ પુટી હાંડીરે. જાગીને જોને. ૧
ભંડાર ધનના ભરિયા ભૂપાળે બજવી લાલા, પણ ચાલ્યા
ઠાલામાલારે. જાગીને. ૨ કીરતીયો જેના નાણાંની સંભળા-
તી કાને, તે સુતા જઈ સમશાનેરે, જાગીને. ૩ સંચરતા
હાથી ઘોડા હજારો જેની સાથે, તે હેડયા ખાલી હાથેરે.
જાગીને. ૪ સંસાર સરવે દેખીને ડરતો જેની શેહેમાં તે
ચોટયા જોને ચેહેમારે. જાગીને. ૫ કિધાં હોય હાથે કરીને
દાન પુન્ય કોડે, તે જાય જીવની જોડેરે. જાગીને. ૬ રૂપિરાજ
કહે રૂઢીયામાં રહેનારા જેથી રીઝે, કામુતો એવું કીજેરે
જાગીને. ૭

પદ ૧૯ મુ.

નારાયણ નર નારાયણરે જીભેથી જમ્યને; પાણીથી
હરી પારાયણરે જીભેથી જમ્યને. ટેક. પહેલેથી માતે ચેતા-
વા મોકલ્યાંછે પળિયાં, વળિ ગાતર સરવે ગળિયાંરે, જી-
ભેથી ૧ કહેડયોમાં વસિયું કળતરને પગનું બળ પરવાર્યું,
હાથાંનું જોર હથુંરે. જીભેથી. ૨ વંડી ગયાં વેણાં નેણાંનું
તેજ માંડયું ટળવા, બળ સરવે લાગ્યું બળવારે; જીભેથી.
૩ લખેશ્રીની પદવી તાકેછે હજી લેવા, જવ નહિ વધે વડ
જેવારે; જીભેથી. ૪ અવતાર પાછો માણસનો આવશે
નહિ આવો, પછે થશે પસ્તાવો. જીભેથી. ૫ પરવારી લે
તે પ્રાણી શા સુખથી સુવેછે, જમડા તો વાટ જીવેછેરે, ૬
રૂપિરાજ કેરી રચના તું અંતરમાં ઉતારે, માં ઝીતી બાણ
હારેરે. જીભેથી. ૭

પદ. ૨૦ મું.

રાખોને રીત્ય હુમારિ, હુમારા હો તો રાખોને રીત્ય
હુમારી. ટેક; જાણિ જોઈ કોઈ જીવ ન મારવો, કેફની ક-
રશોમાં ચારી; હુમારા. ૧ દારૂ માંસ ચોરી પરદારા, ચારે
હુરામ જેવા ધારી; હુમારા. ૨ દેવ બ્રાહ્મણ વળિ વેદની
નિંધા, ખારાથી જાણજો ખારી; હુમારા ૩ જીહું વચન
કદી જીભે ન બોલવું, પવિત્રાઈ મને ખ્યારી; હુમારા. ૪
પોત પોતાનો ધર્મજ પાળવો, દયા દિલમાં ઉતારી; હુમારા.
૫ નારાયણની નવધા ભક્તિ, ભવસંકટ ભાગનારી; હુમારા.
૬ રૂપિરાજની આ રીત્ય પાળશો, તો તરશો સંસારી;
હુમારા. ૭

પદ ૨૧ મું.

આટલી વાતે ઉદાસી, અમારું દિલ આટલી વાતે ઉ-
દાસી. ટેક. હરી સમરણનો તાર દુટે તો, પ્રાણ જશે જાણે
નાશી; હુમારું. ૧ નાસ્તિકનું મુખ નજરે પડેતો, તન મન
કંપે છે ત્રાસી; હુમારું. ૨ ભોખ ધર્યો તોએ માયાના ભોગી
અરરર સમજણ આશી; હુમારું. ૩ કથામાં આડી વાતો
કરેતો, વદન મુઠો એ વાસી; હુમારું. ૪ નારી કે નર ન-
જરે ગમે નહિ, રૂપ ધન રાજનાં મિજાસી; હુમારું ૫
ધ્યાનનિ વેળે કોઈનિ વાણી ન ધાતે, એ વાણિ કારમી ક-
જિયાસી; હુમારું. ૬ કરજ કરે રૂપિરાજને કારણેરે, એતો
ઉદાસી વળિ ખાસી; હુમારું. ૭

પદ ૨૨ મું.

રહે છે જોઈ જોઈ રાજ, હુમારું દિલ રહે છે જોઈ
જોઈ રાજ. ટેક. નામ મધ્યે એક નરરે નારાયણ, ધ્યાન
મધ્યે એ ધરિયાજ; હુમારું. ૧ વ્યાસનિ વાણિમાં પ્રાણથિ
વહાલી, ગોવંદ ભાંખેલી ગિતાજ, હુમારું. ૨ આશ્રમમાં
એકલશૃંગીનો આશ્રમ; જામે છે ત્યાં પ્રીત્ય ઝાજ, હુમારું.
૩ વૈશ્નવ જન માંહિ વસવું ગમે છે. ભલે મળો લુખી
ભાજ; હુમારું. ૪ તેત્રીસ કોટીમાં સૂરજ શંકર, વિષ્ણુ વિ-

ધોશ ને અંખાણ; હમારૂં. ૫ પ્રેમીજનને તો પ્રાણ સુ-
પીશું; દુરીજન છાને બળે દાઝી; હમારૂં. ૬ દુરીજનથી
રૂપિરાજને દાવો, સમજી સંત સગાણ. હમારૂં. ૭

પદ ૨૩ મું.

ધીરજ ધરને અંધીરા, ઇંધર દેશે અંન જોને;
ખલક તણો છે પ્રભુને ખટકો, માને સાચુ મન જોને. ૧
જન્મ્યા પહેલો જગના નાથે, ઉપાય શોધ્યો શુદ્ધ જોને;
હાઠ માંસના હૈયા મધ્યે, દેવે સરજ્યું દુધ જોને. ૨
કોશંટામાં કીટ વસે છે, ઇંધર પુરું અહાર જોને;
હાથીને મણુ કીડીને કણુ, ચાર પગાને ચારજ જોને. ૩
મસીદ કેરા કેલ મિનારા, ઉપર ઉઝ્યાં ઝાડ જોને;
પથરા ઉપર પાણી પામે, પરમેશ્વરનો પાડ જોને. ૪
અજગર સુતો અરણ્ય મધ્યે; ડગલું નવ દે દોઢ જોને;
વિદ્યંભરતું બરદ વિચારો, ખાવાની શી ખોટ જોને. ૫
અનળ જનાવર રહે આકાશે, મદઝર ભરખે મોટા જોને;
જગના માટે હરીયે જમાવ્યા, ગગને જળના ગોટા જોને. ૬
મરણ કેરા ચારો મોતી, વખતે આપે વહેલો જોને;
રૂપિરાજ કહે રામ ભરસો, રાખી મગને મહાલો જોને. ૭

પદ ૨૪ મું.

ખાળક રૂવે બઉવા માટે, માતા સમજે મર્મ જોને;
પ્રાણી કેરી મરણ પરખે, ધરણીધરનો ધર્મ જોને. ૧
ચાંચ બનાવી તેને ચિંતા, કાયર મન શીદ કરિયે જોને;
પેટ ધડ્યું તે પોષણ કરશે, ફૂકર તણને ફરીયે જોને. ૨
માણુક મોતી મોઢાં કીધાં, ધરથી મુઢાં ધાન જોને;
અમૃત જેવાં પાણી અમથાં, દિનબંધુનાં દાન જોને. ૩
સુરજ આપે પ્રકાશ સહુને, દમડી ના પડે એવી જોને;
વગર બદામે વાય વાયરો, કેશવ કરૂણા કેવી જોને. ૪
સુરપંખીને સોમણ નીત્યે, ખાવા જોઇએ ખીર જોને;
દુધડલાંના દરિયા કાંઠે, સરજ્યાં એનાં શરીર જોને. ૫
જનમ્યાં તેને જીવાડવાની, માવીતરને મમતા જોને;

વિશ્વપિતા છે વિશ્વભરણ, શાથી ન ધરે શમતા જીને. ૬
અજબ દયા છે અલખેલાની, હૈયું રાખે હાથ જીને;
રૂપિરાજ કહે પતીજ રાખે, ખેલી બદરીનાથ જીને. ૭

પદ ૨૫ સું.

શુ' કરવા તુ સુખને માટે, દે છે દોડા દોડ જીને;
તારાં સુખતો તુંજને શોધે, સુધ રહે તાંણી સોડ જીને. ૧
માઝ્યા વિના મળે મેહુલા, માઝ્યે મળેતો માગી જીને;
મોત સરીખું માઝ્યે ન મળે, જીવલડા તું જાગી જીને. ૨
અવસર વિના ફળ નવ આવે, સોમણ પાણી સેંચી જીને.
પુત્ર વિના પારણિયું ખાલી, સોમણ સાકર વેહેચી જીને. ૩
માઝ્યા વિના સુખ ન મળેતો, સંકટ આવે શાથી જીને;
ખારણિયામાં સરવે બાંધત, હેમ ભરેલા હાથી જીને. ૪
જગમાં સર્વે પુત્ર હુલાવત, વાંઝણિ ન રહત વનિતા જીને;
લાલથ રાખે લાભ મળે તો, કોઈન દેખત દીનતા જીને. ૫
ભાગ્ય પ્રમાણે ભોગવવાનું એતે ક્યમ થાય રાખી અળગું જીને;
કોટી ઉપાયે કેડ ન મેલે વજ્જર થઇને વળગ્યું જીને. ૬
હિંમત રાખી હરી ભલ્લયો, બીજી આશા બાળ્ય જીને;
રૂપિરાજ કે સુખદુખ રચના ભાવ કરીને ભાળ જીને. ૭

પદ. ૨૬ સું.

ધીરજ રાખે તેને ધન્ય છે, બને નહીં બે ભાન જીને;
પાંડવ પાંચે વન પરવરિયા, દુઃખને દીધાં માન જીને. ૧
હરિશ્ચંદ્રની હરી સંગાથે, લગની કેવી લાગી જીને;
અંતજ ઘેરે આપે વસિયા, ભવની ભાવટ લાગી જીને. ૨
પ્રહેલાદળને પુરણ પીડા, દૈતપતીયે દીધી જીને;
સુખના જેવી સહન કરી તો; કેશવે રક્ષા કીધી જીને. ૩
શેર મળ્યું નહીં સુદામાને, તોપણ આનંદ તેવો જીને;
મોળી ભાણ વિદુરે માની, સુતર જેવી શેવો જીને. ૪
મુરધજરાયે મસ્તક મધ્યે, કરવત લીધું કોડે જીને;
સગાળશાયે મુત વધેયો, ત્યાગી દીઠા ટોડે જીને. ૫

રંતીદેવના રૂઢિયા મધ્યે, ઝરણા કેરો જોગ જોને;
 માધવદાસે લીધો માગી, રાજ થઈને રોગ જોને. ૬
 દુઃખને દેખી હરિજન ન ડરે, કરે ફકરના ફાકા જોને;
 રૂપિરાજ કહે રધુવર બંદા, કાળ તણા પણ કાકા જોને. ૭

પદ ૨૭ મું.

ભલે શુકન થાઓ સારા આનંદ છેરે લોલ,
 મજો લાકડાના ભારા આનંદ છેરે લોલ. ૧
 ભલે નવે મહે રૂઠો, આં ભલે દુધે મેહ તુઠો, આં ૨
 હાલ મરણથી ન બિહવું, આં ભલે કોડ વરસ છવું, આં ૩
 ભલે પુષ્પ લેધ પુજો, આં ભલે ધૂળ નાંખી ધુજો, આં ૪
 ગણો ગુણિયલ કે ગાંડો આં ભલે ભાવે એમ ભાંડો, આં ૫
 ગણો રોચુવો કે રંડી આં ભલે પરખો પાખંડી, આં ૬
 રૂપિરાજના રૂઢ્યે, આં વ્યાપી રહ્યા છે સદાયે આં ૭

પદ ૨૮ મું.

કોઈનો ખૂટ્યો ન ખૂટે, આનંદ છેરે લોલ;
 ચોર હાક્યમ નવ લૂટે, આનંદ છેરે લોલ. ૧
 ભલે મજો હાથી હોદો, આં ભલે બંધિખાને બાંધો. આં ૨
 ભલે રહું સદા ભોગી, આં ભલે રોજ રહું રાગી આં ૩
 ભલે મજો લુખી ભાજી, આં ભલે રસોયો તાજી. આં ૪
 ભલે થીર માન થાપો, આં ભલે અપમાન આપો. આં ૫
 વેમ બળી થયાં વાની, આં બ્રખ કાળજી છે ધ્યાની. આં ૬
 રૂપિરાજ રામ રીઝે, આં હવે કામ એજ કીજે. આં ૭

પદ ૨૯ મું.

આતે સાચું કે સ્વપ્નું, આ શું થયુંરે લોલ.
 જગત જાણેછે ખપનું તે ક્યાં ગયુંરે લોલ. ૧
 માયા મરેલી શી ભાણું, આ શું થયુંરે લોલ.
 કામ કળિજીગનું કાણું તે ક્યાં ગયુંરે લોલ. ૨
 આખું જગત લાગે અવણું, આ શું થયું.
 સગા કામ કરે અવણું, તે ક્યાં ગયું. ૩
 સુખ દુખ થયું સરખું, આ શું થયું.

નેણાં ભરી લોક નિરખું; તે ક્યાં ગયું. ૪

હાલું લાગે છે દિવાનું, આ શું થયું.

પાપ પુન્યતણું પાનું; તે ક્યાં ગયું. ૫

જમણ લાગે વેઠ જેવું, આ શું થયું.

નરક ચોરાશીનું દેવું, તે ક્યાં ગયું. ૬

રૂપીરાજ રામ રાજ આ શું થયું.

મન મેવાસી પાણ, તે ક્યાં ગયું તે લોલ. ૭

પદ ૩૦ મું.

હવે કુણ જાય કાશી, ચિંતા ટળીરે લોલ.

મળ્યા વૈકુંઠવાસી, વેળા વળીરે લોલ. ૧

શીઘ્ર વાત રાખું છાની, ચિંતા. મને વાત લીધી માની વેળા. ૨

કેફ કારમી ચઢી છે; ચિંતા. ગાંઠય પ્રેમની પડી છે, વેળા. ૩

અસલ વાત ઓળખાણી, ચિંતા. ક્રિયા જનમની કમાણી, વેળા. ૪

ખલક સરજનાર ખેલ્યો, ચિંતા. હરખનો સમુદ્ર છાલ્યો. વેળા. ૫

જગત તરખલાશું બાણું, ચિંતા. મોક્ષ જીવતાં હું માણું, વેળા. ૬

રૂપિરાજ રામરાજ, ચિંતા. દુરિજન બળે દાઝી. વેળા. ૭

પદ ૩૧ મું.

તેતો જાણ્યો છે શરીર ઠાઠ સાચનોરે,

આતો કાપારે કુંપો છે કાચનોરે. તેતો ૧

તેતો જાણી છે જવાની જશે નહિ ટળીરે,

એક પળમાં અલોપ થશે વિજળી રે. તેતો. ૨

તેતો જાણ્યું છે મોજે કરીને મહાલવુરે,

જરૂર એક દિન છે ચડપ લઈને ચાલવુરે. તેતો. ૩

તેતો રીજ્યો છે રૂપાળી જોઈ રાણિયોરે,

એક દિને લેખમાં લખ્યાં છે મશાંણિયાંરે. તેતો. ૪

તેતો જાણ્યો છે અમર ચૂડાને ચોટલોરે,

એક દિન વેરાગણુ થૈશ વળશે ચોટલોરે. તેતો. ૫

તેતો જાણ્યું છે રમુજો કરશું રૂંડીરે,

એક દિન આકડાનાં તુરતો જશે ઉડીરે. તેતો. ૬

તેતો જાણી છે કમાણી તારા કામનીરે,

એક દિન લામરો ભુગાવે ચીડી રામનીરે, તેતો. ૭

છાજે કંઠલા દહાડા તે વેલ્ય છાજનીરે;
રૂઢે શીખામણુ ધરને રૂપીરાજનીરે.

તેંતો. ૭

ભુખણુદાસ.

પદ ૧ ભુ.

કશી વાતનો ખરખરો મન નાણો, મુખ દુઃખ તે દેહના ધર્મ જાણો; કરોને તમે કોટી લક્ષ પ્રકાર, લખી વાત મીથ્યા ન થાયે લગાર.	૧
હરીચંદ્ર રાજા મહા પુન્યવાન, નહીં કોઈ સંસારમાં એ સમાન; તેણે નીચ ઘેર વઘો નીર ભાર, લખી વાત મીથ્યા ન થાયે લગાર.	૨
સતી મુખ્ય કહાવે અહલ્યાજી જેહ, જેના નામથી થાય નીળાપ દેહ; તેણે ઇંદ્ર સાથે કર્યો વ્યભીચાર, લખી વાત મીથ્યા ન થાયે લગાર.	૩
જીવો જનકીજી પડ્યાં દુષ્ટ હાથ, જેના સ્વામી છે કોટી બ્રહ્માંડ નાથ; આપો આપ લક્ષ્મી તણો અવતાર, લખી વાત મીથ્યા ન થાયે લગાર.	૪
વળી પાંડવોની કહું એક વાતે, જેના સારથી નીત્ય વૈકુંઠ નાથ; હાર્યા રાજ રીધી તથા નીજ નાર, લખી વાત મીથ્યા ન થાયે લગાર.	૫
મહા પુન્યકારી જેને સીધ નાથ, ચાલી નીસર્યા નારી લૈ વન સાથ; બહુ કષ્ટ વેઠ્યું તેણે વર્ષ બાર, લખી વાત મીથ્યા ન થાયે લગાર.	૬
શા માટે તમે ભાર માથે ધરો છો, વળી હું કરે હું કરે એમ કહો છો;	

કરોને તમે ચિત્ત સાથે કરાર,
 લખી વાત મીથ્યા ન થાયે લગાર.
 કરી વીનતી સર્વને કહું વાત,
 રચ્યા હુખણે તે મુણે શ્લોક સાત;
 ઘણું સાંભળ્યા જોગ સાધુ વીચાર.
 લખી વાત મીથ્યા ન થાયે લગાર.

૭

૮

પદ ૨ જી.

પીતા માત સંતાન ને મીત્ર બ્રાત,
 એતો સર્વ છે આજ પંપાળ વાત;
 એમાં અંત કાળે ના આવે કોય કામ,
 તે માટે ભજો સર્વથા રામ નામ.

૧

ઘડીમાં ઘડી જાય આયુષ્ય અદ્ય,
 ભમંતાં ભમંતાં થયા કોટી કદ્ય;
 માથે મણું કેરી મહા એક ભામ,
 તે માટે ભજો સર્વથા રામ નામ.

૨

ઘણીવાર સંસાર માંહી ફર્યા છો,
 પશુ પક્ષી ચોની વીધે અવતર્યા છો;
 હવે આ સમો છે તર્યાનોજ કામ,
 તે માટે ભજો સર્વથા રામ નામ,

૩

કરો છો બીજી અદ્ય વસ્તુનું જાત,
 તજો છો હરી નામ જેવુંજ રાત;
 નથી બેસતું મુલ્ય એક બદામ,
 તે માટે ભજો સર્વથા રામ નામ.

૪

જરાએ ઘણો દેહ તો છૂટ્યું થારો,
 શરીરે થકી સર્વ સામર્થ્ય જારો;
 થસે રોગ પીડા જસે સર્વ હામ,
 તે માટે ભજો સર્વથા રામ નામ.

૫

જેને સેવતાં કોટી કલ્યાણ થાય,
 બહુ જન્મનું પાપ તો સઘ જાય;
 વળી પામીએ જે થકી સીધા ધામ,

ત માટે ભજો સર્વથા રામ નામ. ૬
 જવું એકલા ત્યાં નહીં કોય સાહ્ય,
 વળી જીવને દુઃખ અત્યંત થાય;
 તેજીવાર રક્ષા કરે મેઘસ્થામ,
 તે માટે ભજો સર્વથા રામ નામ. ૭
 જેકો જનકીદાસના હોય દાસ,
 ન પામે કદી તે ફરી ગર્ભવાસ;
 કરે સર્વ આ લોક તેને પ્રણામ,
 તે માટે ભજો સર્વથા રામ નામ. ૮
 રમ્યા ભુખણે તે મુણે લોક આઠ,
 હોતે સાંભળે ને કરે નીત્ય પાઠ;
 થસે તે થકી દુઃખ કેરો વીરામ,
 તે માટે ભજો સર્વથા રામ નામ. ૯

પદ ૩ જી.

ધણા પુન્યના ભાવથી દેહ પામ્યા,
 હસતાં રમતાં મુખે દીન વામ્યા;
 ગયા નાથનું નામ તો સઘ મુકી,
 ભજો રામને કામને દુર મુકી. ૧
 ભણ્યા શાસ્ત્ર સીધાંતની સર્વ વાત,
 નથી ઝાળજ્યા શ્રી તમે પ્રાણનાથ;
 વીવેકી થઇ કાં કરો જુદી ટુંકી,
 ભજો રામને કામને દુર મુકી. ૨
 પરસ્ત્રી પરદ્રવ્યનો ત્યાગ આણી,
 રૂદેમાં ધરોને તમે ચક્રપાણી;
 એતો દુષ્ટ માયા તણી સર્વ ભુકી,
 ભજો રામને કામને દુર મુકી. ૩
 મદે અંધ દ્રષ્ટી થયાથી ન દીકું,
 કુસંસારનું મુખ લાગે છે મીકું;
 જરા આવસે આ થસે દેહ મુકી,
 ભજો રામને કામને દુર મુકી. ૪

- ઘણા જાતની દેહને સુખ હીધું,
 ઘણા ભેદથી સર્વનું દ્રવ્ય લીધું;
 જયું એકલા સર્વ સંપત્તિ મુકી,
 ભળે રામને કામને દુર મુકી. ૫
- ઘણા રમ્ય વૈભોગથી દેહ પોષ્યો,
 કરી તીર્થ યાત્રા કદાપી ન સોષ્યો;
 મળી મીત્ર ટોળે દેસે સર્વ કુંડી,
 ભળે રામને કામને દુર મુકી. ૬
- જદા આવીને જીવને મૃત્યુ ગ્રેસે,
 તદા સર્વ સંખ્યાથી જોઇ રહેસે;
 ન રક્ષા કરે વૈદ કે ક્વાથ જુકી,
 ભળે રામને કામને દુર મુકી. ૭
- કદે વ્યાધીએ કંઠનો રોધ થાસે,
 રૂદેમાં થકી જ્ઞાનતો સર્વ જાસે;
 તદા જીવ જીવહા થસે સઘ કુંડી,
 ભળે રામને કામને દુર મુકી. ૮
- નથી જાણતા ધર્મની રીત ઠીક,
 નથી રાખતા મર્ણની મન ખીક;
 ગુમાને ભર્યા ચાલ ચાલો છો ચુકી,
 ભળે રામને કામને દુર મુકી. ૯
- જમ કીંકરા મારશે દુષ્ટ મારે,
 તદા નાથ આવે નહીં કોય વહારે;
 જીવો મૃત્યુ માંથે રહે નીત્ય ચુકી,
 ભળે રામને કામને દુર મુકી. ૧૦
- સદા રેડવજાતી મહા રંક કહાવે,
 કથા રામની તો જેને મન ભાવે;
 રચી જીજ્ઞેષુ તે મુણે જ્ઞાન કુચો,
 ભળે રામને કામને દુર મુકાં. ૧૧

પદ ૪ થું.

તમે અવતર્યા લક્ષ્મી ચારાસી વાર,

- નથી પામીયા તોય સંસાર પાર;
 માટે આ સમે જાપ માળા ધરીને,
 ભજે ભક્તી ભાવે સદા શ્રી હરીને. ૧
 ઊદરમાં ઊંધે મસ્તકે જ્યાં રદ્યાતા,
 વણા વ્યાકુળાતો તમે ત્યાં થયાતા;
 હવે તે સમે કાં ગયો વીસરીને,
 ભજે ભક્તી ભાવે સદા શ્રી હરીને. ૨
 સાંચું દ્રવ્ય તો દ્રવ્યને ઠામ રેહેશે,
 સગાં મીઠા સંસારની રીત કેહેશે;
 જેતાંમાં જસે પ્રાણુતો નીસરીને,
 ભજે ભક્તી ભાવે સદા શ્રી હરીને. ૩
 એતો દેહ સંબંધી જાણો અનીત્ય,
 પ્રભુ નાથનું નામ તો એક સત્ય;
 ના આવે જે થકી ગર્ભવાસે ફરીને,
 ભજે ભક્તી ભાવે સદા શ્રી હરીને. ૪
 અલીમાન આડે નથી કાંઈ જોતા,
 કદાપી નથી કબ્જનું નામ લેતા;
 અરે મુઠ લોકો જણું છે મરીને,
 ભજે ભક્તી ભાવે સદા શ્રી હરીને. ૫
 કહ્યું માનજે સર્વથા એક માહાર,
 નથી કોઈ સંસારમાંહી તમાર;
 માટે સંગ માયા તણો પરહરીને,
 ભજે ભક્તી ભાવે સદા શ્રી હરીને. ૬
 કળી કાળમાં જન્મ મીથ્યા વગાયો,
 માહા રત્નને કાચને મુલ ખોયો;
 ધરો ધ્યાન ગોવીંદનું આદરીને,
 ભજે ભક્તી ભાવે સદા શ્રી હરીને. ૭
 જેણે ગોપીકા નાથનું નામ લીધું,
 તેણે જન્મ પામ્યા તણું સાર્ય કીધું;
 ગયા તે તો સંસાર સેજે તરીને,

ભજે ભક્તી ભાવે સદા શ્રી હરીને. ૮
 એતો વીજ્ય ભક્તી તણે છે પ્રયોધ,
 મુણીને રખે કાં ધરો મન કોધ;
 કહ્યા ભુખણે રલોક આઠે કરીને,
 ભજે ભક્તી ભાવે સદા શ્રી હરીને. ૯

પદ ૫ મું.

રમ્યા રંગ તે ગોપીકા સંગ રાસ,
 ધણે પ્રીત ભાવે કરીને વીલાસ;
 કહાવે તથાપી સદા બ્રહ્મચારી,
 ભજે દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૧
 આવી ગોકુળે કામ અત્યંત કીધું,
 પીતા માતને સુખ સંપુર્ણ દીધું;
 એતો નંદનો નંદ આનંદકારી,
 ભજે દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૨
 ધણા દુષ્ટ મારી હર્યો ભુમી ભાર,
 કપાએ કરી ભક્ત તાર્યા અપાર;
 જેણે નંદની ધેનું નવ લક્ષ ચારી,
 ભજે દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૨
 મુદામા તણી રૂઝ અત્યંત કીધી,
 મુઠી તાંદુળામાં નવેનીધ દીધી;
 કપાનાથ સાધુ તણા હીતકારી.
 ભજે દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૩
 જમ કીંકરે દુઃખ અત્યંત દીધું,
 ત્યારે નારાયણ પુત્રનું નામ લીધું;
 એવામાં અજમેળ લીધો ઊગારી,
 ભજે દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૪
 સ્તુતી સાંભળી ભક્તની ભીડ જાણી,
 આવ્યા સઘ વૈકુંઠથી ચક્રપાણી;
 મુકાવ્યો ગજ ગ્રાહ નાંખ્યો વીદારી,
 ભજે દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૫

અરે બુદ્ધી હીણા ન જાણે હરીને,
તેણે આવસો ગર્ભવાસે ફરીને;
જીવોને તમે જ્ઞાન દ્રષ્ટે વીચારી,
ભજો દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૬

હરી ભક્ત પાખે વૃથા જન્મ જાસે,
પછી અંતકાળે ધણું કષ્ટ થાસે;
તે મારે તમે વાત બીજી વીસારી,
ભજો દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૭

વીષય વીષ રૂપી તેને શુ' વખાણે,
આ સંસાર તે સ્વપ્નને તુલ્ય જાણે;
વીવેકે કરી મોહ માયા નીવારી,
ભજો દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૮

ચતુર્ભુજ શ્રી નાથ છે સત્ય સર્ણ,
માહાલક્ષ્મી સેવે તેના નીત્ય ચર્ણ;
એતો શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધારી,
ભજો દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૯

તેણે શુ' થયું જે ધણું એક કાલા,
શુ' થયું દ્રવ્ય ઝાઝું કમાયા;
તેણે શુ' થયું જે રમ્યા રંગ નારી,
ભજો દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૧૦

પ્રભુનાથ પોતે દીસે છે દયાલ,
કરે નીત્ય ભક્તો તણી પ્રતીપાળ;
તેને જો ભજો તો ગતી થાય સારી,
ભજો દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૧૧

સદા ગામ વેલાળ મધ્યે નીવાસ,
પ્રભુજી તણે નીત્ય દાસાનુદાસ;
રચી ભુખણે તે મુણે મોક્ષ બારી,
ભજો દુઃખહારી સદા શ્રી મુરારી. ૧૨

દેવાનંદ..

પદ ૧ છું. રાગ ગરબી.

હૈયાના કુટયા હરિસંગે હેત ન કીધું;
 લખચોરાશી કેરૂ લગડ માથે માગી લીધું રે. હૈયાના.
 પેટને અર્થે પાપ કરતાં પાછું ફરી નવ બેયું;
 ચાર દિવસના જીવતર સારું મન માયામાં મોહું રે. હૈ.
 જન્મમરણ દુઃખ ગર્ભવાસનું તે નવ શકીયો ટાળી;
 માતપિતા જીવતિ સુત સંગે વિસાયા વનમાળી રે. હૈયાના.
 આજસને અજ્ઞાન અગિયે કામ જગાડયું તારું;
 દેવાનંદ કહે દેખ વિચારી માન કહું તું મારું રે. હૈયાના.

પદ ૨ જી.

દુનિયામાં ડાહ્યા, ડાહ્યાપણમાં દુઃખ પામે;
 ભવતારણ ભગવાન વિસારી, ચઢાયો ઠાલે ભામેરે. દુનીયા.
 મનુષ્ય દેહ મળ્યો અતિ મોટો, ખોટો જાણી ખોયો;
 ચોરે ચોટે જૂઠું બોલ્યો, નાહક નીર વલોયોરે. દુનીયા.
 હરી હરીજન સંગે હેત ન કીધું, પીધું વીખનું પાણી;
 મુખ સંસારી પામ્યા સારું, મુવા લગી ધર તાણીરે. દુ.
 હરખ શોકની નદીઓ મોટી, તેમાં જાય તણાણો;
 દેવાનંદ કહે હરી ભજ્યા નહી, ઘણે દુઃખે ઘેરાણો રે. દુ.

પદ ૩ જી.

અજ્ઞાની તારા અંતરમાં દેખ વિચારી;
 અંતસમે કોઈ કામ ન આવે, સગાં કુટુંબ સુત નારીરે. અ.
 જોખન ધનનું જોર જણાવે, ફાટી આંખે ફરતો;
 કાળ કરાળ કંઠજી શીર વેરી, દોલમાં કેમ નથી ડરતોરે. અ.
 માલ ખજાના મંદીર મેલી; મુવા શૂપ મદમાતા;
 શ્વાન શુકરના દેહ ધરીને, ધરધર ગોથાં ખાતા રે. અ.
 આજ અમુલખ અવસર આવ્યો, હરી ભજવાનું ટાણું;
 દેવાનંદ કહે દેહ મનુષ્યનો, ન મળે ખરચે નાણું રે. અ.

પદ ૪ થું.

પામર તેં પ્રાણી, વિસાયા વનમાળી;

મિથ્યા મુખ માયામાં મોહો, મૃગતુષ્ટા જળ લાળીરે. પા.
 આઠ પોહોર અંતરમાં બળીયો, ઘણા ઘણાને ધાયો;
 રળી ખપી ધન ભેળુ કીધું, ના ખરચ્યો ના ખાયોરે. પા.
 નારી આગળ નિલંજ થઈને, બીતો બીતો બોલે;
 હઠકલાવે હસી બોલાવે, કરે તરણને તોલે રે. પામર.
 સાસુ સસરો સગાં સખધો, તેની સેવા કીધી;
 દેવાનંદ કહે સાધુ જનની, તે સેવા તણ દીધીરે. પામર.

પદ ૫ મું.

કર પ્રભુ સંગાતે દૃઢ પ્રીતહી રે, મરી જાવું મેલીને ધન માલ;
 અંત કાળે સગું નહી કોઈનું રે. ટેક.

સંસ્કારે સખધી સર્વે મળ્યાં રે;
 એછે જૂઠી માયા કેરી જળ, અંતકાળે.

મારૂં મારૂં કરીને ધન મેળવ્યું રે;
 તેમાં તારૂં નથી તલભાર, અંતકાળે.

મુખ સ્વપ્ના જેવું સંસારનું રે,
 તેને જાતાં ન લાગે વાર, અંતકાળે.

માટે સેવ તું સાચા સંતને રે,
 તારા દળશે ત્રિવિધિ તાપ. અંતકાળે.

અતિ મોટા પુરૂષને આશરે રે;
 બળે પૂર્વ જનમનાં પાપ. અંતકાળે.

એવું સમજીને ભજ ભગવાનને રે,
 સુખકારી સદા ધનશ્યામ. અંતકાળે.

દેવાનંદનો વાલો દુઃખ ટાળશે રે;
 મનવાંછિત પૂરણ કામ, અંતકાળે સગું નહી કોઈનું રે.

પદ ૬ હું.

મળ્યો માણસનો દેહ ચિંતામણિ રે,
 તારા અંગમાં છે રોગ અસાધ્ય,
 નથી લેતો નારાયણ નામને રે. ટેક.

માથે મરણ જનમ મોટું દુઃખ છે રે,
 તારા અંતરમાં હરીને આરાધ. નથી લેતો.

બહું સુઝે છે કામ સંસારનું રે,	
કરે સગાંનું બહુ સનમાન.	નથી લેતો.
હૈત કરતો નથી હરી દાસમાં રે,	
હૈયા કુટ્યા તુ લણુ હરામ.	નથી લેતો.
પરનારી સંગાતે કરી પ્રીતડી રે;	
તારો એજો ગયો અવતાર.	નથી લેતો.
બહુનાર્મીની બીક નથી રાખતો રે,	
ખરેખાત મળીશ તું ખુવાર.	નથી લેતો.
અતિ કઠણ વેળા છે અંતકાળની રે,	
પછે થાયે તને પસ્તાવ.	નથી લેતો.
દેવાનંદની શીખામણુ માનજે રે,	
તારા અંતરમાં કરીને ઉછાવ.	નથી લેતો.

પદ ૭ મું.

તારા મનમાં જાણુ છે મરણું નથી રે,	
એવો નિશ્ચે કર્યો નિરધાર,	
તેમાં ભૂલી ગયો ભગવાનને રે.	ટેક.
ધન દોલત નારી ને ધણા દીકરા રે,	
ખેતીવાડી ઘોડી ને ઘરખાર,	તેમાં ભૂલી ગયો.
મેઢી મંદીર જરૂખાં ને માળીયાં રે,	
સુખદાયક સોનેરી સેજ,	તેમાં ભૂલી ગયો.
ગાદી તકીયા ને ગાલમશુરીયાં રે,	
અતિ આડ કરે છે એજ,	તેમાં ભૂલી ગયો.
નીચું કાંધ કરીને નમતો નથી રે,	
એવું સાધુ સંગાતે આલમાન.	તેમાં ભૂલી ગયો.
મરમાળી મોહનજીની મૂરતી રે,	
તેની સાથે ન લાગેલ તાન,	તેમાં ભૂલી ગયો.
પાપ અનેક જનમનાં આવી મળ્યાં રે,	
તારી મતિ મલીન થઈ મંદ.	તેમાં ભૂલી ગયો.
દેવાનંદના વાલાને વીસરી ગયો રે,	
તારે પડ્યો ગળે જમફંદ.	તેમાં ભૂલી ગયો.

પદ ૮ મું.

તારે સાથે નગારાં વાગે મોતનાંરે, નથી એક ઘડીનો નિરધાર,
 તોય જાણ્યા નહી જગદીશને રે.
 મોટા મેલને રાજ મરી ગયા રે,
 જોને જાતાં ન લાગે વાર, તોય જાણ્યા નહી.
 તારું જોવન ગયું ઝખ મારતું રે,
 માથે કાળા મટી ગયા કેશ, તોય જાણ્યા નહી.
 અંતકાળે લેવાને જમ આવીયા રે,
 તેનો લાળી લયંકર વેશ, તોય જાણ્યા નહી.
 રામ કોટિ વીંછી તણી વેદના રે,
 દુઃખ પામ્યો તું દેવતા ચાર, તોય જાણ્યા નહી.
 સગાં સ્વારથી મળ્યાં સૌ લૂંટવા રે,
 કેતું જરા ન ચાલે જોર, તોય જાણ્યા નહી.
 છલ દુઢી પડી તે તૂટી નાડીઓ રે,
 થયું દેહ તળ્યાનું તત્કાળ, તોય જાણ્યા નહી.
 દેવાનંદ કહે ન જાણ્યા મારા નાથને રે,
 મળ્યો માણસનો દેહ વિશાળ, તોય જાણ્યા નહી.

પદ ૯ મું.

જાણ્યો નહી જગવાનનેરે, મળ્યો માણસનો દેહ;
 પ્રીત કરી પરનારમાં, હારે નીચ સોખત સનેહ. ૭૦
 મિથ્યા માયાના જોરમારે, થયો અંધ અજાણ;
 લાજે વીંટાણો લોકની, હારે કરે આપ વખાણ. ૭૦
 ચીંતા ધણી ચિત્તમાં ભરીરે, હલ હુલ હેરાન;
 કુટેલ હૈયું ને ફેલ આવડે, મિથ્યા મોટપનું માન. ૭૦
 જુઠાપોલો નથી જાણતોરે, માથે મરવાની ધાત;
 દેવાનંદ કહે જમ આવશે, હારે માર મુરખ ખાય. ૭૦

પદ ૧૦ મું.

અંતે જાણું છું એકસારે, સંગે આવે નહી કોઇ;
 માત વિજાને ભાઈ દીકરા, હારે નારી કુટશે રોઇ. અંતે
 છુખે મરીને ભેળી કરીરે, માયા લાખ કરોડ;

દાટી રહેશે દરબારમાં, હારે બેનેઆંખુ કાં ફાડ. અંતે
જીવ સંગાતે થાય છેરે, પુન્ય પોતાનાં પાપ;
સુખ દુઃખ ફળ તેનાં ભોગવે, હારે જમપુરીમાં આપ. અંતે
રાજા ધરમની આગળેરે, ખાશો મુરખ માર;
દેવાનંદ કહે દેહ ધારશો, હારે લખ ચોરાશીવાર. અંતે
પદ ૧૧ મું.

ભુલી ગયો ભગવાનનેરે, ગયું જોખન બાળ;
આવ્યું બુઢાપણ અંગમાં, હારે કેડે આવેછે કાળ. ભુલી
ધરના માણસ જાણે ઘેસડારે, કોઈ માને નહીં વાત;
અક્ષય ધટીને વધી આપદા. હારે કેદી મરશે કુળત. ભુ
મનમાં અતિ ધન ધાંખડીરે, વાલા વિષે વિહાર;
આડાબોલો ને અડીણીઓ, હારે દુઃખ પામે અપાર. ભુ
શરીરનું ચામડું સુકાઈ ગયુરે, થયો અધ અડીર;
દેવાનંદ કહે હરીને ભજો, હારે બહુનામી બળવી. ભુ
પદ ૧૨ મું.

પ્રભુ ભજ લેને પ્રાણીયારે, ધન દોલત નાર;
અંતે જાતુ તણ એકલા, હારે સગાં કુટુંબ સંસાર. પ્ર
જે જે ભજ્યા જગદીશનેરે, ભવ પામ્યા તે પાર;
એને વિસારીને આથડે, હારે ગોથાં ખાશે ગમાર. પ્ર
લખ ચોરાશી જાતનારે, આવે દેહ અપાર;
જન્મ મરણ ગણવાસનું, હારે દુઃખ વારંવાર. પ્ર
વૈદ કોટી વાંસે ફરેરે, કરે ઝોસડ અનેક;
રંચ ન ટાળે રોગને, હારે દેવાનંદ કહે વિવેક. પ્ર

અભિનંદ.

પદ ૧૩ મું રાગ ધોળ.

દાટયો રહેને ચોર દૈવના, શું મુખ લઇને બોલેછ;
સ્વારથ કારણ જ્ઞાન તણી પેરે, ઘેર ઘેર ફરતો ડોલેછ.
આતમ સાધન કાંઈ ન કીધું, માયામાં ભરમાણેછ;
લોક કુટુંબની લાજે લાગ્યો, સધળેથી લુટાણેછ.
ચેતને અર્થ પાપ કરતાં, પાછું ફરી નવ જોયુંછ;

કોડી બદલે ગાફલ કુચુદિ, રામ રતન ધન ખોયુંલ.
 વિષયવિહાર હૈયામાં ધારી, વિસાયા મોરાસીલ;
 મૂરખ તેં આમેં દશ મહિના, જનુની ભારે મારીલ.
 સંત પુરૂષની સોખત ન ગમે, ભાંડ ભવાઈમાં રાણલ;
 બ્રહ્માનંદ કહે નર તન પામી, હાર્યો છતી બાણલ.

પદ ૨ જી.

પ્રભુ લજ્યાવિના ગાફલ પ્રાણી, આમેં ઉમ્મર ખોમલ;
 મેડી મંદીર માલ ખળના, કામ ન આવે કોઈલ.
 માયા માયા કરતો મૂરખ, તૃષ્ણા માંહી તણાણેલ;
 લોક તણી લજ્જાને લેને, કોટે બાંધ્યો પાહાણેલ.
 ઊંચે કુળ અવતાર ધરીને, તેં શું સારું કીધુંલ;
 લખચોરાશી કેરું લગડ, તાણી માથે લીધુંલ.
 છવતણું કાંઈ જતન ન કીધું મન માયામાં મોહુંલ;
 રાત દિવસ તત્પર થઇ રળીયો, ઠાણું નીર વલોવ્યુંલ.
 લોક કુટુંબમાં મોટો થાવા, કામ બગાડ્યું તારુંલ;
 બ્રહ્માનંદ કહે તું પ્રાણી, હજી સમજે તો સારુંલ.

પદ ૩ જી.

આ તન રંગ પતંગ સરીખો, જાતાં વાર ન લાગેલ;
 અસંખ્ય ગયા ધન સંપત્તિ મેલી, તારી નજરો આગેલ.
 અંગે તેલ કુલેલ લગાવે, માથે છાગાં ધાલેલ;
 જોખન ધનનું જોર જણાવે, છાતી કાઢી ચાલેલ,
 જેમ ઊંઝરડે દારૂ પીધો, મસ્તાનો થઇ ડાલેલ;
 મગફરીમાં અંગ મરોડે, જેમ તેમ મુખથી ખોલેલ.
 મનમાં જાણે મુજ સરીખો, રસીયો નહી કોઇ રાગીલ;
 બારે તાકી રહી બિલાડી, લેતાં વાર ન લાગીલ.
 આજકાલમાં હું તું કરતાં, જમડા પકડી બશેલ;
 બ્રહ્માનંદ કહે ચેત અજ્ઞાની, અંતે ફજેતી થાશેલ.

પદ ૪ થું.

મનુષ્ય દેહ ધરીને મૂરખ, તેં શું કરી કમાણીલ;
 માન તણી પેરે ફરતો ડાલે, ખોલે મિથ્યા વાણીલ.

પેટ ભર્યાનો ઉઘમ કીધો, રાત દિવસ ધન રળીયોછ;
 નર તનનું મહાતમ નવ જાણ્યું, પશુ જાતિમાં ભળાંયોછ.
 માતાપિતા સુત બંધવ મેરી, અંતે નહી કોઈ તારાંછ;
 આવરદા હરવાને કાજે, સર્વે મળ્યાં ધૂતારાંછ.
 સગાં કુટુંબી સહુ મળીને, બુશી ચુશી લાધોછ;
 છેલ્લી વારે સ્વાસ્થ સાધી, જમને આગે દાધોછ.
 કાગળ ધડો ધડોના કાઢી, લેખાં જમડા લેશેછ;
 બ્રહ્માનંદ કહે સૌ વાંસેથા, કાહો નમાલો કેહેશેછ.

કલ્યાણ.

હરિ ભજવાનું ચોધડીયું તુને, ફરી ફરી નહી મળશેરે;
 ચોંપ કરીને ચેતી લેજે, જન્મ મરણ દુઃખ ટળશેરે.   ટેક,
 મનુષ્ય જન્મ તો આળસે જાશે, પશુ પક્ષી અવતરશેરે;
 વરણાગીમાં વાટ ઉઠશે, બહુ ખાડા રડવડશેરે.   હરિં
 હરિ નામ તું હારી બેઠો, વિષયમાં વીંટાણેરે;
 ધોળો દહાડે ધજ બાંધો, ચૈતન્યમાં લુટાણેરે.   હરિં
 જોખન જાશે જરા આવશે, નેણ નાસાંકા ગળશેરે;
 સગાં સાગવાં સુખનાં બેલી, અંતે કોઈ નહી મળશેરે.   હરિં
 આ અવસર છે હરી ભજવાનો, પવન થઇએ પ્રાણીરે;
 કલ્યાણ કહે તે કોઈ નવ માને, પથ્થર ઉપર પાણીરે.   હરિં

ભગત ભોવન.

ગોવીંદ ગુણ ગાઈ થ્યો મન વેલા, તમે થાઓને વેહેલાવેહેલા,
 હરી ગુણ ગાઓને પ્રથમ પેહેલા.   ગોવીંદો
 કાયા પાણીનો ખરપોટો, અંતે એ ભરોંસો ખોટો;
 જીવમાં હરી જશ છે ખોટોરે,   ગોવીંદો
 મન તું માઈ માઈ કરતો, સમાં સંબંધી સાથે લડતો;
 હીંડે છે રંગ રડવડતોરે,   ગોવીંદો
 જીવ તારાં માતાપિતાને જ્ઞાત, તારી કોઈએ નહી આવે સાથ;
 તારે જીવું એકલડાં વાઢરે,   ગોવીંદો
 જીવ તારે અવર તણી છે આશ, વેશ ધણા ને થોડી રાત;
 કાણ એકમાં થઈ જાશે પરભાત,   ગોવીંદો

એવી વૈષ્ણવ જનની રીત, કરી લે સામળીયાશું પ્રીત;
ભગત ભોવન કહો હરી ભજને છત છતરે. ગોવીંદો

રોહીદાસ.

અબ કૈસે છુરે રામ ધુન લાગી;
રામ ધુન લાગી ગોપાલ ધુન લાગી. અબ ૦ ૨૬૦
હારે મારે પ્રભુ તુમ ધન હમ ચોરા;
હારે જૈસા ચીતવત ચંદ ચકોરા. રામ ૦
હારે મારે પ્રભુ તુમ ચંદન હમ પાની;
હારે જાકી ધસી ધસી વાસ સુહાની. રામ ૦
હારે મારે પ્રભુ તુમ મોતી હમ ધાગા;
હારે જૈસે મીલત સોનેમ સુહાગા. રામ ૦
હારે મારે પ્રભુ તુમ દીપક હમ બાતી;
હારે જાકી જ્યોત જલત દીન રાતી. રામ ૦
હારે મારે પ્રભુ તુમ ઠાકોર હમ દાસા;
હારે જાકી ભક્તિ કરે રોહીદાસા. રામ ધુન લાગી.

છોટમ.

પદ ૧ છું.

ભૂલ્યમાં શું ફરે ભમતો નફર નર ભૂલ્યમાં શું ફરે ભમતો;
તને જ્ઞાન મારગ નથાગમતો, નફર નર ભૂલ્યમાં શું ફરે ભમતો. ૮૬.
દોનદયાળો દેહ દીધો છે તે સુકૃત સોધન સાર;
અમૃત મુઠ્ઠી અશન કરે વિપતું તેમાં ભલું નથી તારું. નફર.
નવરો થયો ત્યારે નિંદાને ચાડી કે ગંદાં ગપોડાં મારે;
એ જીભ તારી સરપ જીભ જેવી જો તું અનીતિ ઉચારે. નફર.
દિવ્ય પિતાનાં કારજ દેખી આંખ ન ખીલે તારી;
સૂર્ય પ્રકાશે ઉલકને ન મુઝે દેખે જે દોષા અધારી. નફર.
કાનેં મુઝે નહીં કરતાની કીરતી કે શાસ્ત્રના શબ્દ રસાળા;
ફાગટ વાત મુઝે ફળ મુનીને મુના મુધરીના માળા. નફર.
હાથ વડે ન કર્યું પરમારથ અનરથ દિન ગયા આખા;
મુજ તે મુજ ગફલાસમ જાણો કે શીમળા કેરી શાખા. નફર.

પુણ્યને પથે પગ નવ ચાલે ને પાપવિષે પળે પ્રાણી;
 દગ્ધ વૃક્ષસરખા દુનિઆમાં જન એવું મનમાં લ્યો જણી. નકટ.
 આવું કહીને વેદ વહેછે તે બ્રહ્મ બુદ્ધીને ન ભાવે;
 દુર્ગુણમાં જે દેહ ગમાવે તે પિંડ પ્રેતસમ કહાવે. નકટ.
 શુદ્ધ ધરમથી સજ્જન ચાલે ને તુછ અવિદ્યાને ત્યાગે;
 છાટમ નીતિ ને ભક્તિ નિરંતર તે પ્રભુને પ્રિય લાગે. નકટ.

પદ ૨ બું.

છે સુપનાની બાજી જગત સુખ છે સુપનાની બાજી;
 રૂઝ જાણી થવું નહી રાજી જગત સુખ છે સુપનાની બાજી. રેક.
 જગરૂતણું સુખ કે દુખ સઘળું, સ્વપ્ન વિષે નથી રહેતું;
 સ્વપ્નમાં સુખદુખ જે જે થાયતે નિદ્રામાં કોઈ નથી લહેતું. જ.
 મરણ અવસ્થા એજ પ્રમાણે જાણુ વિના જડ થાશે;
 નીતિ અનીતિ તણું ફળ સઘળાં જીવની સાથે જાશે. જગ.
 મુરખ નર તે મરમ ન જાણે સમજાને સાચું જાણે;
 મુત વિત્ત દારા વધુભવ દેખી ગરવ અતિશે આણે. જગ.
 હાણ્ય જાણીને રોવા લાગે હોય લાલ તો હરખે;
 ક્ષણભંગુર છે ખેલ ખલકનો પામર જીવ ન પરખે. જગ.
 સમ બુદ્ધિ રહે સઘળે ઠામે તે નર સાચા જ્ઞાની;
 છાટમ સરવ હરિને સમર્પે તેને ચિંતા શાની. જગ.

પદ ૩ બું.

જરે શુરે ઉઘે છે અજ્ઞાનમાં, આવો અવસર એળે જાય;
 વળતી તે શું થાય. જાગી જોને જીવડા. રેક.
 જરે જોખન તારું રેશે જતું, કાળા ક્રીડશે સઘળા કેશ;
 વરવો થાશે વેશ. જાગીં ૧
 જરે દંતનો અંતજો આવશે, ઢીલાં વાગશે તન કેરાં ઢોલ;
 બોલાશે અર્ધા બોલ. જાગીં ૨
 જરે આંખ્યતું તેજ ઓછું થશે, કંઈ કાને પડે જોને ધાક;
 બોલાવે દેધ હાક. જાગીં ૩
 જરે હાથ હેઠે દેધ ઉકેશો, એમ કરતાં તે પગ અકડાય;
 ઝડપ ન ઉઠાય. જાગીં ૪

- છરે જોર જરાનું રે જોધ્યો, જાતો રેશે જવાનીનો રંગ;
કરે કટિ ભંગ. જાગી૦ ૫
- છરે એવી વેળાનીરે આપદા, ત્રાહિ ત્રાહિ ભુવનના નાથ;
ઝાલે કોણુ હાથ. જાગી૦ ૬
- છરે તેરે વેળાએ સગાં તાહરાં, રેશે ક્યાંથી પાસે દિનરાત્ય;
જર્જર થાશે જાત્ય. જાગી૦ ૭
- છરે તારો તમાસો તેવે સમે, કરશે વનિતા સાહિત ઉપવાસ;
નાવે પુત્ર પાસ. જાગી૦ ૮
- છરે એવે સમે તારા અંગનો, કેવો પાળશે શૈશ્ય આધાર;
વિવેક વિચાર. જાગી૦ ૯
- છરે તે સમે સાધન શું થશે, નહિ કહેવાય શામ કે રામ;
ન લેવાય નામ. જાગી૦ ૧૦
- છરે એવું વિચારીને આજથી, પાણી પેહેલી ખાંધીલેને પાળ;
સુધર્મ સંભાળ. જાગી૦ ૧૧
- છરે સતસંગ સારો ને સત્કથા, તેથી સમજીલે તત્વવિચાર;
જગકર્તાર. જાગી૦ ૧૨
- છરે કુડ કપટ છળ છાંટીએ, પરનિંદા પ્રપંચ ને દ્રોહ;
માયા મદ મોહ. જાગી૦ ૧૩
- છરે નાસ્તિક ભાવ ન રાખવો, ભજે એક ખરો ભગવાન;
સૃષ્ટિ અનુમાન. જાગી૦ ૧૪
- કારીગરવિના કારજ ન નિપજે, સોનીવિના નવહોય સોનાધાર;
વણકર વિના પાર. જાગી૦ ૧૫
- છરે જગત કરેલું જગદીશનું, એમ નિચે જાણો નિરધાર;
છે સરજનહાર. જાગી૦ ૧૬
- છરે એવા પ્રભુજીને આશરે, રહિયે રાખીને વિશ્વાસ;
થાયે દુઃખ નાશ. જાગી૦ ૧૭
- છરે ભક્તિ તે સાચા ભાવથી, કરીયે મુકીને મનના વિકાર;
તારે સંસાર. જાગી૦ ૧૮
- ભજ છોટમ પુરણ બ્રહ્મને, એની ભક્તીનો અધિક પ્રતાપ;
કરે શુના માફ. જાગી૦ ૧૯

પદ ૪ થું.

જરે સંસાર સાગર જાણ્યો, એમાં મોહ માયા બહુ નીર;
છે શોક સમીર, ઉધારી લે આત્મા. ટેક. ૧

જરે તુષ્ટા તરંગો અતી ઘણાં, બહુ સંકલ્પ લહરી કલોલ;
હરખના હિલોલ. ઉધારી૦ ૨

જરે જાંતીરૂપી લમરા વળે, બહુ વાસના બુદ્ધિદા થાય;
કુલ્યા કુટી જાય. ઉધારી૦ ૩

ફાકટ ઇચ્છા તે ફીણ વળે ઘણાં, વિષ જાણિયે વિષય વિકાર;
ઇર્ષા રૂપી ખાર. ઉધારી૦ ૪

જળ જંતુ દીસે બહુ જાત્યના, મદમાન આદે મહા મન્દ;
કામાદિક કન્દ. ઉધારી૦ ૫

ઘણા ગર્વ રૂપી બહુ આહ છે, લોભ આદે તિમિંગિલત્યાંય;
ગળે પળમાંય. ઉધારી૦ ૬

મ્રુ પરમ કૃપાળુએ પ્રીતથી, દીધો તુજને રૂડો નરદહ;
તરવા ભવ તેહ. ઉધારી૦ ૭

અતિ દુર્લભ છે સહુ દેવને, સહુ સુકૃત સાધન ધામ;
કરવા શુભ કામ. ઉધારી૦ ૮

નરદહ અનાપમ નાવ છે, જેને સદગુરુ છે કર્ણધાર;
કરે ભવ પાર. ઉધારી૦ ૯

મુંઘો વાયુ કૃપા શ્રીહરિ તણી, સદા જનની કરેછે સાક્ષિ;
ત્રિભુવનરાય. ઉધારી૦ ૧૦

એવો સંજોગ પામી સંસારમાં, બોલે નરદહ રૂપિયું નાવ;
ફરી નાવે દાવ. ઉધારી૦ ૧૧

જન જંગમ તીરથ જાણવા, તેને મળતાં મનોમળ જાય;
કરે શુધ કાય. ઉધારી૦ ૧૨

એવા આત્મઘાતી અજાગીયા, નવ રાએ હરી સાથે હેત;
તે અધમ અચેત. ઉધારી૦ ૧૩

ચિત્તવૃત્તિ સુકાન સંભાળીએ, ધ્રુવ તારો તે બ્રહ્મતું ધ્યાન;
લહી ગુરુ જ્ઞાન. ઉધારી૦ ૧૪

કહે છોટમ આપ ઉદ્ધારીએ, રાખી મ્રુમાં નિરંતર લક્ષ;
તજ સહુ પક્ષ. ઉધારી૦ ૧૫

શ્રીમદ્ ભાગવત ભાષાંતર.

ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષનાં સાધનનો અપુર્વ ગ્રંથ.

આજ સુધીમાં બહાર પડેલાં ભાષાંતરોમાં ઉત્તમ, જિયા કાગળો, સુંદર મોટા અક્ષરની છાપ, પુષ્કળ સુંદર ચિત્રો અને સુંદર સોનેરી પુઠાંથી સુશોભિત લગભગ ૧૦૦૦ કરતાં વધારે પાનાંનો મોટો ગ્રંથ. કીમત માત્ર રૂ. ૨)

પંચીકરણ સદીક ગુજરાતી.

સદ્ગુરુ શ્રી નામચાતુકૃત પંચીકરણ પુષ્કળ દૃષ્ટાંતો, સિદ્ધાંતો, વિવેચન, ટીકા અને બે નકશા સહિત છાપેલું છે. આજ સુધીમાં છપાએલાં પંચીકરણો કરતાં ઘણુંજ સરસ છે. પંચીકરણ એ વેદાંત જ્ઞાનનું ઢાર છે. આ ભવસાગરથી તરવાને નૌકારૂપ છે. વેદાંત પ્રક્રિયાની પ્રાપ્તિ માટે ચિંતામણી રૂપ છે. પરમહંસની વિશ્રાંતિને માટે માન સરોવર રૂપ છે, આનંદ અનુભવના સંકલ્પ પૂર્ણ કરનાર કલ્પતરૂ રૂપ છે, મુમુક્ષુજનોને કામધેનુ રૂપ છે અને અજ્ઞાન રૂપ અંધકારને દૂર કરનાર દીપક રૂપ છે. માટે મોક્ષને ઇચ્છનાર પુરૂષે તેનું નિરંતર શ્રવણ, મનન તથા નિદિધ્યાસન કરવું જોઈએ. જિયા કાગળ અને સુંદર સોનેરી પુઠાં છતાં કીમત માત્ર રૂ. ૧) છે.

ભાવપ્રકાશ.

મૂળ શ્લોક સહિત ગુજરાતી ટીકા, પૂર્વ, મધ્ય અને ઉત્તર એ ત્રણે ખંડનો સંપૂર્ણ આખો ગ્રંથ બે ભાગમાં છપાવ્યો છે. વૈદિકનો આવો અપૂર્વ ગ્રંથ બીજો એકે નથી. કીમત રૂ. ૬) છે.

સર્વ જાતનાં સંસ્કૃત, ગુજરાતી, હિંદુસ્તાની, ઇંગ્રેજી વગેરે પ્રસ્તકો અમારે ત્યાંથી મળશે.

ઝવેરભાઈ ઝિમેદભાઈ પટેલ.

પ્રસ્તકો વેચનાર અને પ્રગટ કરનાર.

રીથીરોડ-અમદાવાદ.

શ્રીમદ્ ભાગવત ભાષાંતર.

ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષનાં સાધનનો અપુર્વ

આજ સુધીમાં બહાર પડેલાં ભાષાંતરોમાં ઉત્તમ, શ્રેષ્ઠ કાવ્ય, સુંદર મોટા અક્ષરની છાપ, પુષ્કળ સુંદર ચિત્રા અને સુંદર સેનેરી પૃષ્ઠાથી સુશોભિત લગભગ ૬૦૦૦ કરતાં વધારે પાત્રોનો મોટો ગ્રંથ. કીમત માત્ર રૂ. ૨)

પંચીકરણ સટીક ગુજરાતી.

સદગુરુ શ્રી રામબાવાકૃત પંચીકરણ પુષ્કળ દૃશ્યતા, નોહતો વિવેચન, દીક્ષા અને બે નક્ષત્ર સંહિત છાપેલું છે. આજ સુધીમાં છપાએલાં પંચીકરણો કરતાં વધુજ સરસ છે. પંચીકરણ એ પદ્ધતિ જ્ઞાનનું ઢાર છે. આ જગત્સાગરની તરવાને નોહ રૂપ છે. મહત્ત પ્રક્રિયાની પ્રાણી માટે વિતામણિ રૂપ છે. પરમહંસતી ત્રિશ્રાવિ માટે માત્ર સંચારક રૂપ છે. આત્મિક અનુભવના મંદ્રણ પૂર્ણ કરવારે કલ્પતરૂ રૂપ છે, સુમુક્ત જ્ઞાનને કામધેનુ રૂપ છે અને અજ્ઞાન રૂપ અમરારોને દૂર કરવારે દીપક રૂપ છે. માટે મોક્ષને દેવગુનાર પૂર્ણ તેનું વિવેચન અવલુ, મનન તથા નિદિધ્યાસન કરવું જોઈએ. જિજ્ઞાસુ અને સુંદર સેનેરી પૃષ્ઠા હતા કીમત માત્ર રૂ. ૧) છે.

ભાવપ્રકાશ.

મૂળ શ્લોક સંહિત ગુજરાતી દીક્ષા, મૂળ, નવ્ય અને ઉત્તર એ ત્રણે ખંડોનો સંપૂર્ણ આખો ગ્રંથ બે ભાગમાં છપાયેલો છે. વેદકનો આખો અપૂર્વક ગ્રંથ જ્ઞાને એકે નથી. કીમત રૂ. ૧) છે.

સર્વ જાતનાં સંસ્કૃત, ગુજરાતી હિંદુસ્તાની, મુઝેશ વગેરે પુસ્તકો આમારે ગાંધી મળશે.

ઝવેરમાઠ હિમેદભાઈ પટેલ.

પુસ્તકો વેચનાર અને પ્રેમકર્તા.

સી.સી.સી. - અમદાવાદ.

